Holy Bible

Aionian Edition®

Słowo Życia, Otwarty Dostęp

Polish Open Access Word of Life

AionianBible.org
Pierwsze na świecie tłumaczenie Pisma Świętego,
zawierające słowa 'odtłumaczone'
100% za darmo do kopiowania i drukowania
znany również jako " Purpurowa Biblia "

Holy Bible Aionian Edition ®
Słowo Życia, Otwarty Dostęp
Polish Open Access Word of Life

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 5/19/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Biblica, Inc., 1991, 2005, 2016
Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Przedmowa

Polskie at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Polskie at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Spis treści

NOWY TESTAMENT

Mateusza 11
Marka 34
Łukasza 49
Jana 74
Dzieje 92
Rzymian 116
I Koryntian 127
II Koryntian 137
Galacjan 144
Efezjan 148
Filipian 152
Kolosan 155
I Tesaloniczan 158
II Tesaloniczan 161
I Tymoteusza 163
II Tymoteusza 166
Tytusa 169
Filemona 171
Hebrajczyków 172
Jakuba 180
I Piotra 183
II Piotra 186
I Jana 188
II Jana 191
III Jana 192
Judy 193
Objawienie 194

DODATEK

Przewodnik dla Czytelników
Słownik
Mapy
Przeznaczenie
Ilustracje, Doré

NOWY TESTAMENT

Jezus modlił się: —Ojcze, przebacz im, bo nie wiedzą, co robią. Ci zaś, którzy Go ukrzyżowali, rzucili losy o Jego ubranie, aby ustalić, co kto ma wziąć.

Łukasza 23:34

Mateusza

1 Oto rodowód Jezusa Chrystusa, pochodzącego z rodu
króla Dawida, potomka Abrahama: **2** Abraham był
ojcem Izaaka, Izaak—ojcem Jakuba, a Jakub—ojcem
Judy i jego braci. **3** Kolejni potomkowie Judy to: Fares i
jego brat Zara (ich matką była Tamar), Ezrom, Aram, **4**
Aminadab, Naasson, Salmon, **5** Booz (jego matką była
Rachab), Jobed (jego matką była Rut), Jesse **6** i król
Dawid. Dawid był ojcem króla Salomona (jego matką
była dawna żona Uriasza), a po nim byli: **7** Roboam,
Abiasz, Asa, **8** Jozafat, Joram, Ozjasz, **9** Joatam, Achaz,
Ezechiasz, **10** Manasses, Amos i Jozjasz. **11** Jozjasz był
ojcem Jechoniasza i jego braci (był to czas przesiedlenia
Żydów do Babilonu). **12** Potomkowie Jechoniasza po
przesiedleniu to: Salatiel, Zorobabel, **13** Abijud, Eliakim, Azor,
14 Sadok, Achim, Eliud, **15** Eleazar, Mattan i Jakub. **16** Jakub
zaś był ojcem Józefa, męża Marii, która urodziła Jezusa,
zwanego Chrystusem. **17** Tak więc wszystkich pokoleń,
od Abrahama do Dawida, było czternaście, od Dawida do
przesiedlenia babilońskiego—czternaście, i od przesiedlenia
do Chrystusa—również czternaście. **18** Jezus Chrystus
urodził się w takich oto okolicznościach: Jego matka, Maria,
była zaręczona z Józefem. Ale zanim wspólnie zamieszkali,
za sprawą Ducha Świętego zaszła w ciążę. **19** Józef, jej
narzeczony, był prawym człowiekiem. Postanowił zerwać
zaręczyny, ale chciał to uczynić potajemnie, by nie narażać
Marii na publiczne oskarżenia. **20** Gdy już to postanowił,
we śnie ukazał mu się anioł Pana, który rzekł: —Józefie,
potomku króla Dawida! Nie bój się ożenić z Marią, twoją
narzeczoną! Bo to Duch Święty sprawił, że poczęła dziecko.
21 Urodzi syna, któremu nadasz imię Jezus (czyli „Bóg
zbawia”), bo to On wybawi od grzechów swój naród. **22** Stało
się tak, aby wypełniło się to, co Pan przepowiedział przez
proroka: **23** „Oto dziewica pocznie i urodzi Syna i nazwą Go
Emmanuel” (co znaczy: „Bóg jest z nami”). **24** Gdy Józef się
obudził, zgodnie z poleceniem anioła przyjął Marię, jako
żonę, do swojego domu. **25** Nie współżył z nią jednak aż do
czasu, gdy urodziła Syna. I dał Mu na imię Jezus.

2 Jezus urodził się w miasteczku Betlejem, w Judei, za
panowania króla Heroda. Właśnie w tym czasie przybyli
do Jerozolimy mędrcy ze Wschodu. **2** —Gdzie znajduje
się nowo narodzony Król Żydów?—pytali. —Ujrzeliśmy u
nas, na Wschodzie, Jego gwiazdę i przybyliśmy złożyć Mu
hołd. **3** Wiadomość o tym bardzo zaniepokoiła Heroda i
całą Jerozolimę. **4** Zwołał więc wszystkich najwyższych
kapłanów oraz przywódców religijnych i pytał, gdzie ma się
narodzić Mesjasz. **5** —W Betlejem w Judei—odpowiedzieli
mu. —Bo tak napisał prorok **6** „A ty, Betlejem w Judzie,
wcale nie jesteś najgorsze wśród miast Judy, gdyż z ciebie
pochodzić będzie Władca, który będzie pasterzem mojego
ludu—Izraela”. **7** Wtedy Herod potajemnie wezwał do siebie
mędrców i dowiedział się, kiedy ujrzeli gwiazdę. **8** Następnie
skierował ich do Betlejem mówiąc: —Idźcie i dokładnie
wypytujcie o dziecko. Gdy je znajdziecie, powiadomcie mnie,
abym i ja mógł złożyć mu hołd. **9** Po rozmowie z królem
mędrcy wyruszyli w drogę. Znowu ukazała się im gwiazda,
którą zobaczyli na Wschodzie, i prowadziła ich. W końcu
zatrzymała się nad miejscem, gdzie znajdowało się Dziecko.
10 Widok gwiazdy napełnił ich ogromną radością. **11** Gdy
weszli do domu, zobaczyli Dziecko i Jego matkę, Marię.
Pokłonili Mu się nisko, otworzyli szkatułki z kosztownościami
i ofiarowali Mu w darze złoto, kadzidło oraz mirrę. **12** Później
we śnie otrzymali nakaz, by nie wracać do Heroda. Dlatego
inną drogą udali się do swojego kraju. **13** Gdy oddalili się,
również Józefowi we śnie ukazał się anioł Pana: —Wstawaj,
Józefie!—powiedział. —Weź Dziecko oraz Jego matkę i
uciekaj do Egiptu. Czekaj tam, aż dam ci znać. Herod
bowiem szuka Jezusa i chce Go zabić. **14** Jeszcze tej
nocy Józef wstał i wyruszył razem z Marią i Dzieckiem do
Egiptu. **15** Pozostał tam aż do śmierci króla Heroda—w
ten sposób miały się spełnić słowa Pana wypowiedziane
przez proroka: „Z Egiptu wezwałem mojego Syna”. **16**
Herod zorientował się, że mędrcy go zawiedli, i wpadł w
gniew. Wysłał żołnierzy, którzy w Betlejem i całej okolicy
pozabijali wszystkich chłopców do drugiego roku życia—od
mędrców bowiem wiedział, w jakim wieku jest dziecko. **17**
Tak spełniło się proroctwo Jeremiasza: **18** „Krzyk rozlega się
w Rama, słychać tam płacz i rozpacz. To Rachel opłakuje
swoje dzieci i nie daje się pocieszyć, bo już ich nie ma”.
19 Po śmierci Heroda anioł Pana ponownie ukazał się we
śnie Józefowi, przebywającemu w Egipcie. **20** —Wstawaj,
Józefie!—powiedział. —Weź Dziecko i Jego matkę i ruszajcie
do Izraela, bo umarli już ci, którzy chcieli Je zabić. **21**
Józef wstał, wziął Dziecko oraz Jego matkę i wyruszył do
ziemi izraelskiej. **22** W drodze dowiedział się, że w Judei
panuje Archelaos, syn Heroda. Bał się więc tam wracać.
Otrzymał jednak we śnie kolejne polecenie i udał się do
Galilei. **23** Tam osiedlił się w Nazarecie. I znowu spełniła się
zapowiedź proroków, mówiąca, że Mesjasz będzie nazwany
Nazarejczykiem.

3 W owych czasach na pustyni judejskiej rozpoczął
działalność Jan Chrzciciel. **2** Nawoływał: —Opamiętajcie
się, bo nadchodzi królestwo niebieskie! **3** To właśnie o
nim mówił prorok Izajasz: „Głos wołającego na pustyni:
Przygotujcie Panu drogę, wyrównajcie przed Nim ścieżki!”. **4**
Jan żył bardzo skromnie: nosił ubranie z wielbłądziej wełny
oraz skórzany pas, żywił się szarańczą i leśnym miodem. **5**
Z Jerozolimy, z całej Judei i z doliny Jordanu przychodziły
do niego tłumy. **6** On zaś zanurzał w wodach Jordanu tych,
którzy przyznawali się do swoich grzechów. **7** Zauważył
jednak, że również wielu faryzeuszy i saduceuszy przychodzi
się ochrzcić. Napominał więc ich: —Przebiegłe węże! Kto
wam powiedział, jak uciec przed nadchodzącą karą Boga?! **8**
Najpierw pokażcie poprzez wasze uczynki, że naprawdę się
opamiętaliście! **9** Nie oszukujcie się, powtarzając: „Jesteśmy
potomkami samego Abrahama”. Zapewniam was, że Bóg
może stworzyć potomków Abrahama nawet z tych kamieni!
10 Siekiera Bożego sądu już jest przyłożona do pnia. I każde
drzewo, które nie wydaje owocu, zostanie wycięte i rzucone
w ogień. **11** Ja was zanurzam w wodzie na znak opamiętania.
Lecz niebawem nadejdzie Ktoś potężniejszy ode mnie. Ktoś,
komu nie jestem nawet godzien nosić butów! On będzie was
zanurzał w Duchu Świętym i w ogniu. **12** On potrafi oddzielić
plewy od ziarna i wszystko oczyścić—ziarno zbierze do
magazynu, a plewy spali w niegasnącym ogniu. **13** W tym
czasie Jezus opuścił Galileę i przyszedł nad Jordan, aby
Jan mógł Go ochrzcić. **14** Lecz ten sprzeciwiał się: —To ja
powinienem być zanurzony przez Ciebie! A Ty przychodzisz
po chrzest do mnie? **15** —Uczyń to—odpowiedział mu
Jezus—musimy bowiem wypełnić to, co należy. Wtedy Jan
zgodził się. **16** Po zanurzeniu, Jezus od razu wyszedł z
wody. Nagle otworzyło się niebo i ujrzał Ducha Bożego,
który, jak gołąb, zstąpił w dół i spoczął na Nim. **17** A z nieba
rozległ się głos: —Jesteś moim ukochanym Synem, moją
największą radością!

4 Potem Duch Święty zaprowadził Jezusa na pustynię,
gdzie miał być kuszony przez diabła. **2** Przez czterdzieści
dni i nocy nic nie jadł aż w końcu poczuł głód. **3** Zbliżył się
więc do Niego kusiciel i powiedział: —Jeśli rzeczywiście
jesteś Synem Bożym, rozkaż tym kamieniom, aby zamieniły
się w chleb. **4** —Pismo uczy: „Nie tylko chlebem żywi się
człowiek, ale również każdym słowem wypowiedzianym
przez Boga”—odpowiedział Jezus. **5** Wtedy diabeł przeniósł
Go do Jerozolimy—świętego miasta—i postawił na szczycie
świątyni. **6** —Jeśli rzeczywiście jesteś Synem Bożym, skocz
w dół—kusił. —Przecież Pismo mówi: „Bóg rozkaże swoim
aniołom, aby chroniły Cię. I będą Cię nosić na rękach, abyś
nie skaleczył nogi o kamień”. **7** —To samo Pismo uczy:
„Nie będziesz wystawiał Boga na próbę”—odpowiedział
Jezus. **8** W końcu diabeł zabrał Jezusa na wysoką górę
i pokazał Mu wszystkie królestwa świata, w całym ich
przepychu. **9** —Wszystko to będzie Twoje—powiedział—jeśli
oddasz mi pokłon. **10** —Odejdź, szatanie!—rozkazał Jezus.
—Pismo uczy: „Pokłon i cześć oddawał będziesz Bogu,
swemu Panu, i tylko Jemu będziesz posłuszny”. **11** Wtedy
diabeł odszedł, a zjawili się aniołowie i służyli Mu. **12**
Po pewnym czasie Jezus dowiedział się, że aresztowano
Jana Chrzciciela. Dlatego udał się do Galilei. **13** Opuścił
jednak Nazaret i przeniósł się nad jezioro do Kafarnaum,
leżącego na terenach Zabulona i Neftalego. **14** W ten
sposób spełniło się proroctwo Izajasza: **15** „Ziemia Zabulona
i ziemia Neftalego, położone nad morskim szlakiem, kraina
za Jordanem i cała pogańska Galilea **16** —ten lud żyjący w
ciemnościach, ujrzał wielkie światło. Jasność rozbłysnęła
wśród tych, którzy żyli w krainie cienia i śmierci”. **17** Od
tego czasu Jezus zaczął nauczać: —Opamiętajcie się!
Nadchodzi królestwo niebieskie! **18** Pewnego dnia, idąc
brzegiem Jeziora Galilejskiego, zauważył dwóch braci,
Szymona, zwanego Piotrem, i Andrzeja. Zarzucali sieci, bo
byli rybakami. **19** —Chodźcie ze Mną!—zawołał do nich.
—Uczynię was rybakami ludzi! **20** Bez wahania rzucili sieci i
poszli z Nim. **21** Nieco dalej zobaczył dwóch innych braci,
Jakuba i Jana. Ze swoim ojcem, Zebedeuszem, siedzieli w
łodzi i naprawiali sieci. Ich także zawołał, **22** a oni poszli
z Nim, zostawiając łódź i ojca. **23** Jezus przemierzał całą
Galileę: nauczał w synagogach, głosił dobrą nowinę o
królestwie oraz uzdrawiał chorych i cierpiących. **24** Wieść
o Nim rozeszła się aż po całej Syrii. Wkrótce zaczęto
przyprowadzać do Niego wszystkich chorych, cierpiących z
powodu różnych dolegliwości, zniewolonych przez demony,
epileptyków i sparaliżowanych. A Jezus wszystkich uzdrawiał.
25 Wszędzie towarzyszyły Mu ogromne tłumy ludzi przybyłych
z Galilei, Dekapolu, Jerozolimy, Judei, a nawet z terenów za
Jordanem.

5 Pewnego dnia Jezus, widząc gromadzące się wokół Niego
tłumy, wszedł na wzgórze i usiadł. **2** Uczniowie otoczyli
Go, a On zaczął nauczać: **3** —Szczęśliwi ubodzy w duchu,
bo do nich należy królestwo niebieskie. **4** Szczęśliwi smutni,
bo zostaną pocieszeni. **5** Szczęśliwi cisi, bo odziedziczą
całą ziemię. **6** Szczęśliwi ci, którzy pragną sprawiedliwości,
bo zostaną nasyceni. **7** Szczęśliwi ci, którzy okazują innym
miłość, bo sami zostaną obdarzeni miłością. **8** Szczęśliwi

ci, którzy mają czyste serce, bo zobaczą samego Boga.
9 Szczęśliwi ci, którzy wprowadzają pokój, bo zostaną
nazwani dziećmi Boga. 10 Szczęśliwi prześladowani za
prawość, bo do nich należy królestwo niebieskie. 11 Macie
ogromne szczęście, gdy ludzie was znieważają, prześladują
i oczerniają z mojego powodu. 12 Cieszcie się i skaczcie z
radości, bo w niebie czeka was wielka nagroda. Właśnie
tak prześladowano kiedyś proroków Boga! 13 Jesteście
solą tej ziemi! Lecz jeśli sól utraci swój smak, staje się
bezwartościowa. Dlatego wyrzuca się ją na ścieżkę, gdzie
zostaje podeptana przez ludzi. 14 Jesteście światłem dla
świata! Nie można ukryć miasta położonego na wzgórzu.
15 Nie zapala się też lampy, aby ją zaraz zasłonić, ale
stawia się ją na podwyższeniu, aby świeciła wszystkim,
którzy są w domu. 16 Wasze światło niech również świeci
wszystkim ludziom, aby widzieli wasze dobre postępowanie i
oddawali chwałę waszemu Ojcu w niebie. 17 Nie myślcie, że
przyszedłem znieść Prawo Mojżesza albo pisma proroków.
Nie znieść, ale wypełnić! 18 Zapewniam was, że prędzej
niebo i ziemia przestaną istnieć, niż zmieni się najmniejsza
literka w Prawie—zanim wszystko zostanie do końca
wypełnione. 19 Jeśli więc ktoś usunąłby nawet najmniej
ważne przykazanie Prawa i tak nauczał innych, będzie
najmniej ważny w królestwie niebieskim. A kto sam wypełnia
wszystko i uczy tego innych, będzie wielki w królestwie
niebieskim. 20 Ostrzegam was więc: jeśli wasza prawość
nie będzie większa od prawości faryzeuszy i przywódców
religijnych, nie wejdziecie do królestwa niebieskiego. 21
Słyszeliście, że powiedziano przodkom: „Nie zabijaj”, a kto
zabije, pójdzie pod sąd. 22 A ja wam mówię: Każdy, kto
się na kogoś gniewa, pójdzie pod sąd! A kto nazywa go
głupcem, stanie przed Wysoką Radą. A kto nazwałby go
idiotą, zasługuje na ogień piekielny. (Geenna g1067) 23 Jeśli
więc, przynosząc dar na ołtarz w świątyni, przypomniałbyś
sobie, że ktoś ci coś zarzuca, 24 zostaw swój dar przy
ołtarzu i idź się pogodzić z tym człowiekiem. Potem wróć i
złóż dar Bogu. 25 Póki jest na to czas, staraj się polubownie
załatwić sprawę ze swoim oskarżycielem. W przeciwnym
bowiem razie sędzia cię skaże i zostaniesz wtrącony do
więzienia. 26 Zapewniam cię, że nie wyjdziesz stamtąd,
aż spłacisz cały dług—co do grosza. 27 Słyszeliście, że w
Prawie Mojżesza powiedziano: „Bądź wierny w małżeństwie”.
28 A Ja wam mówię: Kto spogląda na kobietę i pożąda
jej, w sercu już się dopuścił niewierności. 29 Jeśli więc
twoje prawe oko skłania cię do grzechu, wyłup je i odrzuć.
Lepiej bowiem, gdy zginie jakaś część twojego ciała, niż
byś z całym ciałem miał być wrzucony do piekła. (Geenna
g1067) 30 I jeśli twoja prawa ręka skłania cię do grzechu,
odetnij ją i odrzuć. Lepiej bowiem, gdy zginie jakaś część
twojego ciała, niż byś z całym ciałem miał znaleźć się w
piekle. (Geenna g1067) 31 W Prawie Mojżesza powiedziano też:
„Kto chce się rozwieść z żoną, niech jej wręczy dokument
rozwodowy”. 32 A Ja wam mówię: Kto rozwodzi się z żoną
(z wyjątkiem przypadku rozwiązłości seksualnej), naraża
ją na grzech niewierności. Kto zaś żeni się z rozwódką,
również dopuszcza się grzechu niewierności małżeńskiej.
33 Słyszeliście również, że powiedziano przodkom: „Nie
przysięgaj fałszywie, lecz dotrzymaj przysięgi danej Panu”.
34 A Ja wam mówię: W ogóle nie przysięgajcie: ani na
niebo—bo jest tronem Boga; 35 ani na ziemię—bo jest Jego
podnóżkiem; ani na Jerozolimę—bo jest miastem wielkiego
Króla! 36 Nawet na własną głowę nie przysięgaj—bo nie
możesz jednego włosa uczynić białym lub czarnym. 37 Mów
prawdę: niech twoje „tak” znaczy „tak”, a „nie” znaczy „nie”.
Każde oszustwo pochodzi od szatana. 38 Słyszeliście, że w
Prawie Mojżesza powiedziano: „Oko za oko, ząb za ząb”.
39 A Ja wam mówię: Nie rewanżujcie się za doznane zło!
Jeśli ktoś cię obrazi, uderzając w policzek, nadstaw mu
drugi. 40 Jeśli ktoś chce się z tobą sądzić o koszulę, daj
mu od razu i płaszcz. 41 Jeśli ktoś cię zmusza, byś niósł
mu bagaż kilometr, nieś mu i dwa. 42 Daj temu, kto cię
prosi, i nie odwracaj się od tego, kto chce od ciebie coś
pożyczyć. 43 Słyszeliście, że powiedziano: „Kochaj przyjaciół,
nienawidź wrogów”. 44 A Ja wam mówię: Kochajcie waszych
wrogów i módlcie się za tych, którzy was prześladują— 45
tak postępują dzieci waszego Ojca w niebie. On bowiem
sprawia, że słońce wschodzi dla dobrych i dla złych. A
deszcz pada dla prawych i dla nieprawych. 46 Czy sądzicie,
że zasługujecie na nagrodę, bo kochacie tych, którzy was
kochają? Czy nawet źli ludzie tak nie postępują? 47 Jeśli
jesteście mili tylko dla przyjaciół, w czym jesteście lepsi?
Czy poganie tak nie postępują? 48 Bądźcie więc doskonali,
tak jak wasz Ojciec w niebie.

6 Uważajcie, by nie być dobrymi tylko na pokaz. Jeśli
tak będziecie postępować, nie otrzymacie nagrody od
waszego Ojca w niebie. 2 Gdy obdarowujesz biednego, nie
rozgłaszaj tego, jak to czynią obłudnicy w synagogach i na
ulicach, by zyskać poklask u ludzi. Zapewniam was: oni
teraz odbierają za to nagrodę. 3 Wspierając potrzebującego,
czyń to dyskretnie. Niech twoja lewa ręka nie wie, co robi
prawa, 4 aby twoja pomoc pozostała w ukryciu. A Ojciec
twój, który wszystko widzi, nagrodzi cię. 5 Gdy się modlicie,
nie zachowujcie się jak obłudnicy. Oni uwielbiają to robić w

synagogach i na rogach ulic—na pokaz. Zapewniam was: już
teraz odbierają za to nagrodę. 6 Ty zaś zamknij się w swoim
pokoju i módl się do Ojca, który wszystko widzi—On cię
nagrodzi. 7 Nie róbcie z modlitwy paplaniny—jak poganie,
którzy sądzą, że wysłuchanie ich próśb zależy od ilości
wypowiedzianych słów. 8 Nie bądźcie do nich podobni! Wasz
Ojciec doskonale zna wasze potrzeby, zanim jeszcze Go o
coś poprosicie! 9 Zwracajcie się do Boga tak: Nasz Ojcze w
niebie, niech Twoje święte imię będzie uwielbione! 10 Niech
nadejdzie Twoje królestwo. Niech Twoja wola wypełnia się na
ziemi tak, jak w niebie. 11 Zapewnij nam codzienny pokarm.
12 Przebacz nam nasze grzechy, tak jak my przebaczamy
tym, którzy zawinili wobec nas. 13 Nie pozwól, byśmy ulegli
pokusie i wybaw nas od złego. 14 Jeśli bowiem wybaczycie
innym ich zło, to i wam wybaczy wasz Ojciec w niebie.
15 Lecz jeśli nie wybaczycie, i On wam nie wybaczy. 16
Gdy powstrzymujecie się od posiłków, nie róbcie tego na
pokaz—jak obłudnicy, którzy starają się wyglądać ponuro
i mizernie. Zapewniam was: oni już teraz odbierają za to
nagrodę. 17 Gdy więc pościsz, zadbaj o włosy i umyj twarz,
18 by pokazać swój post Ojcu, a nie ludziom. On wszystko
widzi i nagrodzi cię. 19 Nie gromadźcie bogactw tu, na
ziemi, gdzie mogą ulec zniszczeniu lub zostać skradzione
przez złodziei. 20 Gromadźcie je w niebie—tam nic ich
nie zniszczy i nikt się nie włamie, by je ukraść. 21 Gdzie
jest wasz skarb, tam będzie wasze serce. 22 Oko jest dla
ciała jak lampa. Jeśli jest zdrowe, światło napełnia całe
ciało. 23 Jeśli jednak jest chore, całe ciało jest pogrążone w
ciemnościach. Jeżeli więc twoje światło jest ciemnością,
to jest to ciemność nieprzenikniona. 24 Nie da się lojalnie
służyć dwóm panom. Albo jednego nienawidzisz, a drugiego
kochasz, albo na odwrót—drugiego szanujesz, a pierwszego
lekceważysz. Nie możecie równocześnie żyć dla Boga i
dla pieniędzy! 25 Dlatego radzę wam: Nie martwcie się o
swoje życie—o to, co będziecie jeść i pić, ani o ciało—w co
się ubierzecie. Czy życie ogranicza się tylko do jedzenia,
a ciało—tylko do ubrania? 26 Spójrzcie na ptaki: Nie sieją
ziarna, nie magazynują zapasów, a wasz Ojciec w niebie
żywi je! Czy wy nie jesteście ważniejsi od ptaków? 27 Czy
ktokolwiek, poprzez zamartwianie się, potrafi przedłużyć
swoje życie choćby o jedną chwilę? 28 Dlaczego martwicie
się o ubranie? Uczcie się od polnych kwiatów: Nie pracują
i nie troszczą się o swój ubiór. 29 A zapewniam was, że
nawet król Salomon, w całym swym przepychu, nie był tak
pięknie ubrany jak one. 30 Jeśli więc Bóg tak wspaniale
ubiera polne kwiaty, które dzisiaj kwitną, a jutro więdną i idą
na spalenie, to czy tym bardziej nie zatroszczy się o was,
nieufni?! 31 Nie martwcie się więc i nie powtarzajcie: Co
będziemy jeść i pić? W co się ubierzemy? 32 O te sprawy
zabiegają poganie. Wasz Ojciec w niebie dobrze wie, że
tego potrzebujecie. 33 W pierwszej kolejności zabiegajcie o
Jego królestwo i prawość, a wtedy Bóg zatroszczy się o
pozostałe rzeczy. 34 Nie martwcie się więc o to, co będzie
jutro, bo dzień jutrzejszy zatroszczy się o siebie. Dziś macie
już wystarczająco wiele zmartwień.

7 Nie krytykujcie innych, to i sami tego nie doświadczycie.
2 Osądzą was bowiem tak, jak wy osądzacie, i odmierzą
wam taką miarą, jaką sami mierzycie. 3 Dlaczego zwracasz
uwagę na rzęsę w czyimś oku, jeśli w twoim własnym tkwi
cała belka? 4 Jak możesz powiedzieć: „Przyjacielu, pozwól,
że wyciągnę ci rzęsę”, podczas gdy sam masz w oku belkę?
5 Obłudniku! Usuń najpierw belkę ze swojego oka, a wtedy
przejrzysz i pomożesz mu wyjąć rzęsę z jego oka. 6 Nie
dawajcie psom tego, co święte, i nie rzucajcie pereł przed
świnie. Bo i tak je podepczą, a was mogą zaatakować. 7
Proście, a dostaniecie. Szukajcie, a znajdziecie. Pukajcie,
a otworzą wam. 8 Każdy bowiem, kto prosi—dostaje;
kto szuka—znajduje; a temu, kto puka—otwierają. 9 Kto
z was dałby swojemu dziecku kamień, gdy ono prosi o
chleb? 10 Albo węża, gdy poprosi o rybę? 11 Skoro wy, źli
ludzie, dajecie dzieciom to, co dobre, to tym bardziej wasz
Ojciec w niebie da dobre rzeczy tym, którzy Go proszą.
12 Czyńcie innym to, czego sami od nich oczekujecie. Na
tym polega cała nauka Prawa i proroków. 13 Brama do
nieba jest ciasna! Wielu ludzi wchodzi przez szeroką bramę
i idzie przestronną drogą, która prowadzi do śmierci. 14
Niewielu jednak odnajduje ciasną bramę i wąską drogę
prowadzącą do życia. 15 Strzeżcie się fałszywych proroków,
którzy przychodzą do was jak wilki przebrane za owce. 16
Rozpoznacie ich po ich czynach. Czy zbiera się winogrona
albo figi z dzikich krzewów? 17 Szlachetne drzewo rodzi
dobre owoce, a dzikie drzewo—gorzkie. 18 Ani to pierwsze
nie może rodzić cierpkich owoców, ani to drugie—dobrych.
19 A drzewo nie dające dobrego owocu wycina się i pali. 20
Fałszywych proroków również rozpoznacie po ich owocach.
21 Nie każdy, kto nazywa Mnie swoim Panem, wejdzie do
królestwa niebieskiego—tylko ten, kto wypełnia wolę mojego
Ojca w niebie. 22 W dniu sądu wielu mi powie: „Panie, czy
w Twoim imieniu nie prorokowaliśmy, nie wypędzaliśmy
demonów i nie dokonywaliśmy wielkich dzieł?”. 23 Ale Ja
im odpowiem: „Nigdy was nie znałem. Odejdźcie stąd wy
wszyscy, którzy czynicie zło!”. 24 Ten, kto Mnie słucha, i
postępuje według moich słów, jest jak człowiek rozsądny,

który swój dom zbudował na mocnym fundamencie. 25 Gdy
przyszła ulewa, a powódź i wicher uderzyły w ten dom,
nie runął, bo miał solidny fundament. 26 Kto zaś słucha
Mnie, ale nie postępuje według tego, co słyszy, jest jak
człowiek głupi, który swój dom zbudował bezpośrednio na
piasku—bez fundamentów. 27 Gdy przyszła ulewa, a powódź
i wicher uderzyły w ten dom, on zawalił się—a była to wielka
katastrofa. 28 Gdy Jezus skończył, tłumy były zdumione
Jego nauczaniem. 29 Mówił bowiem do nich nie jak ich
przywódcy religijni, ale jak ktoś, kto ma prawdziwą władzę
nad ludźmi.

8 Jezus zszedł ze wzgórza, a ogromne tłumy poszły za
Nim. 2 Wtem podszedł do Niego jakiś trędowaty, pokłonił
Mu się i poprosił: —Panie! Jeśli zechcesz, możesz mnie
uzdrowić. 3 Jezus dotknął go i powiedział: —Chcę. Bądź
uzdrowiony! I w jednej chwili trąd zniknął. 4 —Nie mów
o tym nikomu!—dodał Jezus. —Idź i poproś, aby zbadał
cię kapłan. A na dowód tego, że wyzdrowiałeś, zanieś
ofiarę, jaką Mojżesz wyznaczył uleczonemu z trądu. 5 Gdy
Jezus przybył do Kafarnaum, podszedł do Niego rzymski
dowódca oddziału z prośbą: 6 —Panie, mój sługa leży w
domu, jest sparaliżowany i strasznie cierpi. 7 —Dobrze,
pójdę go uzdrowić—rzekł Jezus. 8 —Panie—powiedział
dowódca—nie jestem godny przyjmować Ciebie w moim
domu. Wystarczy, że powiesz jedno słowo, a on wyzdrowieje.
9 Wiem to, bo sam podlegam władzy i mam pod sobą
żołnierzy. Jeśli powiem któremuś: „Idź!”, on idzie, a jeśli
powiem któremuś: „Przyjdź tu!”, przychodzi. I jak powiem
słudze: „Wykonać!”, to wykonuje polecenie. 10 Słysząc
taką odpowiedź, Jezus zdziwił się. Rzekł więc do tłumu:
—Zapewniam was: Tak wielkiej wiary nie spotkałem u nikogo
w Izraelu! 11 Przyjdzie czas, że wielu pogan z całego świata
zasiądzie w królestwie niebieskim razem z Abrahamem,
Izaakiem i Jakubem. 12 Natomiast ci, dla których to królestwo
było przygotowane, zostaną wyrzuceni na zewnątrz—w
ciemności, gdzie panuje rozpacz i lament. 13 Dowódcy
zaś powiedział: —Idź do domu. Niech stanie się tak, jak
uwierzyłeś. I właśnie o tej godzinie jego sługa odzyskał
zdrowie. 14 Potem Jezus poszedł do domu Piotra. Gdy
wszedł do środka, zauważył, że teściowa Piotra leży na
łóżku i ma wysoką gorączkę. 15 Dotknął jej ręki i temperatura
natychmiast spadła, a teściowa wstała i przygotowała im
posiłek. 16 Wieczorem przyprowadzono do Jezusa wielu
zniewolonych przez demony. Rozkazał demonom wyjść
z ludzi i uzdrowił wszystkich chorych. 17 Tak spełniło się
proroctwo Izajasza: „On wziął na Siebie nasze słabości i niósł
nasze choroby”. 18 Tłumy wokół Jezusa zaczęły rosnąć.
Polecił więc uczniom przeprawić się na drugi brzeg jeziora. 19
Wówczas podszedł do Niego jeden z przywódców religijnych
i powiedział: —Nauczycielu, pójdę z Tobą, dokądkolwiek się
udasz! 20 —Lisy mają nory, a ptaki gniazda—odrzekł mu
Jezus—lecz ja, Syn Człowieczy, nie mam własnego kąta,
gdzie mógłbym odpocząć. 21 A któryś z uczniów powiedział:
—Panie, pozwól mi tylko pójść i pochować zmarłego ojca!
22 —Chodź ze Mną!—odpowiedział Jezus. —Niech umarli
grzebią umarłych. 23 Następnie wsiadł z uczniami do łodzi i
wypłynęli na jezioro. 24 W pewnej chwili zerwała się tak
silna burza, że fale zalewały łódź. Jezus wtedy spał. 25
Zaczęli więc Go budzić: —Panie, ratuj nas, toniemy! 26
—Dlaczego się tak boicie, nieufni?!—rzekł Jezus. Wstał i
rozkazał wiatrowi oraz wodzie zamilknąć. I zaległa głęboka
cisza. 27 —Kim On jest—dziwili się wszyscy—że nawet
wiatr i jezioro są Mu posłuszne? 28 Gdy przybyli na drugi
brzeg jeziora, do krainy Gadareńczyków, wybiegło Jezusowi
naprzeciw dwóch opętanych. Mieszkali w grobowcach i byli
tak niebezpieczni, że nikt nie miał odwagi tamtędy chodzić.
29 —Czego od nas chcesz, Synu Boży?—zaczęli krzyczeć.
—Czemu przyszedłeś przed czasem nas dręczyć?! 30
W oddali zaś pasło się wielkie stado świń. 31 —Jeśli już
nas wypędzasz, poślij nas w te świnie—prosiły demony.
32 —Dobrze!—zezwolił im. —Idźcie! Opuściły więc ludzi i
weszły w świnie, po czym całe stado rzuciło się pędem ze
stromego zbocza wprost do jeziora i utonęło. 33 Pasterze
stada uciekli wtedy do pobliskiego miasta i o wszystkim tam
opowiedzieli—również o opętanych. 34 Wkrótce całe miasto
wyszło Jezusowi na spotkanie. Gdy Go zobaczyli, zaczęli
prosić, aby odszedł z ich okolic.

9 Jezus wsiadł więc do łodzi i odpłynął do swojego miasta,
Kafarnaum. 2 Tam kilku mężczyzn przyniosło do Niego
na noszach sparaliżowanego. Widząc ich wiarę, Jezus
rzekł do chorego: —Bądź dobrej myśli, synu. Odpuszczam
ci grzechy! 3 „To jawne bluźnierstwo!”—z oburzeniem
pomyślało sobie kilku przywódców religijnych. 4 Jezus,
znając ich myśli, zapytał: —Dlaczego was to oburza?
5 Co jest łatwiej powiedzieć: „Odpuszczam ci grzechy”
czy: „Wstań i chodź!”? 6 Udowodnię wam, że Ja, Syn
Człowieczy, mogę odpuszczać grzechy. I zwrócił się do
sparaliżowanego: —Jesteś uzdrowiony! Zabierz swoje nosze
i idź do domu! 7 A chory wstał i odszedł do domu. 8
Po zebranych przeszedł dreszcz lęku. I wielbili Boga za
to, że dał taką moc człowiekowi! 9 Odchodząc stamtąd,
Jezus zobaczył niejakiego Mateusza, poborcę podatkowego,

który właśnie tam pracował. —Chodź ze Mną—zwrócił się
do niego. A on natychmiast wstał i poszedł z Jezusem.
10 Później, gdy Jezus i Jego uczniowie byli u niego w
domu, zebrało się wokół stołu wielu nieuczciwych poborców
podatkowych i innych ludzi, uważanych za grzeszników. 11
Widząc to, faryzeusze mówili do uczniów: —Dlaczego wasz
nauczyciel zadaje się z takimi ludźmi? 12 Jezus usłyszał to i
odpowiedział: —To chorzy potrzebują lekarza, a nie zdrowi!
13 Idźcie i zastanówcie się nad słowami Pisma: „Pragnę
waszej miłości, a nie ofiar". Nie przyszedłem wzywać do
opamiętania się tych, którzy uważają się za dobrych, ale
właśnie grzeszników. 14 Pewnego razu przyszli do Jezusa
uczniowie Jana Chrzciciela i zapytali Go: —My i faryzeusze,
stosując się do religijnych zaleceń, często powstrzymujemy
się od posiłków. Dlaczego Twoi uczniowie tego nie czynią?
15 —Przecież goście na weselu, będąc z panem młodym,
nie mogą się smucić!—odrzekł Jezus. —Ale nadejdzie czas,
gdy zabiorą im pana młodego. Wtedy będą pościć. 16 Nikt
nie używa nowego materiału do łatania starego ubrania, bo
nowa łata się kurczy i jeszcze bardziej rozdziera ubranie. 17
Nie wlewa się też świeżego wina do starych, stwardniałych
bukłaków. Mogłyby przecież popękać, a wtedy i wino by
się rozlało, i bukłaki zniszczyły. Świeże wino wlewa się
do nowych, miękkich bukłaków. W ten sposób i jedno, i
drugie się zachowuje. 18 Gdy jeszcze o tym mówił, podszedł
do Niego przełożony miejscowej synagogi. Pokłonił się i
powiedział: —Przed chwilą zmarła moja córeczka. Ale jeśli
przyjdziesz i dotkniesz jej, ożyje. 19 Jezus wstał i wraz z
uczniami poszedł za przełożonym. 20 Tymczasem pewna
kobieta, od dwunastu lat cierpiąca na krwotok, podeszła do
Niego od tyłu i dotknęła Jego ubrania. 21 Pomyślała bowiem:
„Jeśli tylko dotknę Jego płaszcza, zostanę uzdrowiona". 22
Jezus odwrócił się, dostrzegł ją i rzekł: —Bądź dobrej myśli,
córko! Uwierzyłaś, więc zostałaś uzdrowiona! I w tej samej
chwili kobieta odzyskała zdrowie. 23 Gdy przybył do domu
przełożonego synagogi, zobaczył żałobników i lamentujący
tłum. 24 —Odejdźcie stąd—powiedział. —Dziewczynka
nie umarła, tylko śpi. Ale oni śmiali się z Niego. 25 W
końcu jednak wyproszono tłum. Jezus wszedł do środka,
wziął dziewczynkę za rękę, a ona natychmiast wstała! 26
Wieść o tym obiegła całą okolicę. 27 Jezus właśnie stamtąd
odchodził, gdy zjawili się dwaj niewidomi, którzy wołali za
Nim: —Potomku króla Dawida, zmiłuj się nad nami! 28 Szli
tak za Nim aż do domu, gdzie się zatrzymał. Wtedy podeszli
bliżej, a On ich zapytał: —Wierzycie, że mogę to zrobić?
—Tak, Panie!—odpowiedzieli. 29 —Niech będzie tak, jak
wierzycie—powiedział Jezus i dotknął ich oczu. 30 I nagle
przejrzeli! Wówczas On surowo im nakazał: —Nikomu o
tym nie mówcie. 31 Ale oni odeszli i zaraz wszędzie o tym
opowiedzieli. 32 W tym właśnie czasie przyprowadzono do
Jezusa kolejnego człowieka—niemowę zniewolonego przez
demona. 33 Po wypędzeniu demona, człowiek ten zaczął
mówić. A tłumy nie mogły wyjść z podziwu: —Coś takiego
nigdy się nie zdarzyło w całym Izraelu! 34 —Wypędza
demony, bo władca demonów Mu w tym pomaga—twierdzili
natomiast faryzeusze. 35 A Jezus odwiedzał wszystkie
okoliczne miasta i wioski. Nauczał w synagogach, głosił
dobrą nowinę o królestwie i uzdrawiał z każdej choroby i
słabości. 36 Gdy patrzył na otaczające Go tłumy, ogarniała
Go litość. Ludzie byli bowiem udręczeni i zagubieni jak owce
bez pasterza. 37 —Żniwo jest wielkie—mówił uczniom—a
tak mało pracujących! 38 Proście więc gospodarza, aby
posłał więcej pracowników na żniwa.

10 Pewnego dnia Jezus przywołał dwunastu uczniów
i dał im władzę uwalniania ludzi od złych duchów
i uzdrawiania wszelkich chorób i dolegliwości. 2 Byli to:
Szymon (zwany też Piotrem) i Andrzej—jego brat, Jakub
i Jan—synowie Zebedeusza, 3 Filip, Bartłomiej, Tomasz,
Mateusz (poborca podatkowy), Jakub—syn Alfeusza,
Tadeusz, 4 Szymon Gorliwy i Judasz z Kariotu—ten, który
później wydał Jezusa. 5 Tych dwunastu uczniów Jezus
posłał, dając im następujące wskazówki: —Nie chodźcie do
pogan ani do miast Samarii. 6 Idźcie jedynie do Izraelitów,
którzy jak zagubione owce odeszli od Boga. 7 Mówcie im:
„Nadchodzi królestwo niebieskie!". 8 Uzdrawiajcie chorych,
wskrzeszajcie zmarłych, leczcie trędowatych i uwalniajcie od
demonów. Róbcie to za darmo, bo za darmo to otrzymaliście!
9 Nie bierzcie ze sobą pieniędzy, 10 torby z zapasową odzieżą
i obuwiem ani laski podróżnej. Ten bowiem, kto pracuje,
powinien otrzymać to, co mu się należy. 11 Wchodząc do
jakiegoś miasta lub wsi, dowiedzcie się, kto tam jest godnym
człowiekiem. Pozostańcie u niego aż do opuszczenia tej
miejscowości. 12 Wchodząc do jego domu, pozdrówcie
tych, którzy w nim mieszkają. 13 Jeśli to pobożni ludzie,
Bóg obdarzy ich pokojem. Jeśli nie—pokój pozostanie z
wami. 14 Jeśli nie zostaniecie przyjęci i nie będą chcieli
was słuchać, odchodząc z tego domu i miasta, strząśnijcie
z nóg nawet tamtejszy kurz. 15 Zapewniam was: W dniu
sądu złym mieszkańcom Sodomy i Gomory lżej będzie
niż temu miastu. 16 Posyłam was jak owce między wilki.
Bądźcie więc sprytni jak węże, ale nieskazitelni jak gołębie.
17 Uważajcie na siebie! Postawią was przed sądami, będą
was biczować w synagogach 18 oraz oskarżać przed

władzami za to, że Mnie naśladujecie. Będzie to dla was
okazja do przedstawienia im dobrej nowiny. W ten sposób
dotrze ona do wielu narodów. 19 Nie martwcie się jednak,
co i jak macie mówić. We właściwym czasie otrzymacie
stosowne słowa. 20 Bo to nie wy będziecie mówić, lecz
Duch waszego Ojca będzie mówił przez was! 21 Bracia będą
wzajemnie się wydawać na śmierć, ojcowie zdradzą własne
dzieci, a dzieci—rodziców. 22 Wszyscy was znienawidzą
za to, że należycie do Mnie. Ale ci, którzy wytrwają do
końca i nie zaprą się Mnie, zostaną uratowani! 23 Gdy
spotka was prześladowanie w jednym mieście, uciekajcie do
drugiego! Zapewniam was: Nie zdążycie obejść wszystkich
miast Izraela, a Ja, Syn Człowieczy powrócę. 24 Uczeń
nie przewyższa nauczyciela, a sługa—swego pana. 25
Wystarczy, że będą jak ich nauczyciel lub pan. Skoro Mnie,
pana domu, nazwano Belzebubem, władcą demonów, to
tym bardziej spotka to domowników. 26 Ale nie bójcie się
ich! Nie ma bowiem niczego ukrytego, co by ostatecznie
nie wyszło na jaw. 27 To, co teraz mówię wam pod osłoną
nocy, rozpowiadajcie z nastaniem dnia. To, co słyszycie na
ucho, rozgłaszajcie publicznie! 28 Nie bójcie się tych, którzy
uśmiercają ciało, lecz nie mogą zabić duszy! Lękajcie się
Boga, który i duszę, i ciało może zatracić w piekle. **(Geenna
g1067)** 29 Ile kosztuje para wróbli? Można ją kupić już za
kilka drobnych monet. A jednak żaden z nich nie spadnie na
ziemię bez wiedzy waszego Ojca w niebie. 30 Przecież On
wie nawet ile macie włosów na głowie! 31 Nie bójcie się
więc! Jesteście dla Niego cenniejsi niż całe stado wróbli!
32 Jeśli więc jakiś człowiek wyzna przed innymi ludźmi, że
należy do Mnie, to i Ja przyznam się do Niego przed moim
Ojcem w niebie. 33 Lecz jeśli ktoś wyprze się Mnie wobec
ludzi, i Ja się go wyprę przed moim Ojcem w niebie. 34
Nie myślcie, że przyszedłem przynieść na ziemię pokój!
Wręcz przeciwnie—miecz podziału! 35 Przyszedłem poróżnić
syna z ojcem, córkę—z matką, a synową—z teściową. 36
Nawet najbliżsi staną się wrogami! 37 Kto kocha ojca lub
matkę bardziej niż Mnie, nie jesteś Mnie godny. I kto kocha
syna lub córkę bardziej niż Mnie, nie jest Mnie godny. 38
Kto nie bierze swojego krzyża i nie idzie ze Mną, nie jest
Mnie godny. 39 Kto zabiega o swoje życie, utraci je. Lecz
ten, kto poświęci życie dla Mnie, odnajdzie je. 40 Kto was
przyjmuje, Mnie przyjmuje. A kto Mnie przyjmuje, przyjmuje
Ojca, który Mnie posłał. 41 Kto przyjmuje proroka—dlatego,
że jest on prorokiem—otrzyma nagrodę należną prorokowi.
Kto przyjmuje prawego człowieka—dlatego, że jest on
prawy—otrzyma nagrodę należną prawemu człowiekowi.
42 Nawet jeśli ktoś poda kubek wody najmniejszemu
z moich uczniów—właśnie dlatego, że jest on moim
uczniem—zapewniam was: nie ominie go nagroda!

11 Gdy Jezus zakończył wydawanie poleceń dwunastu
uczniom, udał się do okolicznych miast, aby tam
nauczać. 2 Jan Chrzciciel, będąc w więzieniu, usłyszał o
dokonaniach Mesjasza i posłał do Niego swoich uczniów 3
z pytaniem: „Czy to Ty jesteś spodziewanym Mesjaszem,
czy też mamy oczekiwać kogoś innego?”. 4 —Wracajcie
do Jana—rzekł im Jezus—i powiedzcie o tym, co widzicie
i słyszycie: 5 niewidomi widzą, kalecy chodzą, trędowaci
odzyskują zdrowie, głusi słyszą, umarli powracają do życia,
ubogim głoszona jest dobra nowina. 6 Szczęśliwy jest ten,
kto nie straci wiary we Mnie. 7 Gdy oni odeszli, Jezus zaczął
mówić do tłumu o Janie: —Kogo chcieliście zobaczyć, idąc
na pustynię? Kogoś chwiejnego jak trzcina na wietrze? 8
Kogo przyszliście obejrzeć? Dobrze ubranego człowieka?
Tacy mieszkają w królewskich pałacach, nie na pustyni.
9 A może proroka się spodziewaliście? Zapewniam was,
że Jan to nawet ktoś większy niż prorok. 10 To o nim
mówi Pismo: „Oto wysyłam przed Tobą mojego posłańca,
który przygotuje dla Ciebie drogę”. 11 Zapewniam was: Nie
urodził się na ziemi człowiek większy od Jana Chrzciciela. A
jednak najmniejszy obywatel królestwa niebieskiego jest
większy od niego! 12 Od czasu pojawienia się Jana, aż
do teraz, wielu ludzi usilnie stara się dostać do królestwa
niebieskiego. 13 Księgi Prawa i proroków zapowiadały co ma
się wydarzyć aż do nadejścia Jana. 14 Możecie się zgodzić
lub nie, ale to właśnie on jest zapowiedzianym Eliaszem.
15 Kto ma uszy do słuchania, niech słucha uważnie! 16
Do kogo można porównać to pokolenie?—kontynuował
Jezus. —Do bawiących się na placu dzieci, które narzekają
na rówieśników: 17 „Graliśmy wam wesołą melodię, a nie
tańczyliście. Zagraliśmy smutną, a nie płakaliście”. 18 Gdy
pojawił się Jan Chrzciciel, nie pił wina i powstrzymywał
się od posiłków. Powiedzieli więc: „Jest zniewolony przez
demona”. 19 Gdy Ja, Syn Człowieczy, jem i piję—mówią:
„Co za żarłok i pijak, przyjaciel poborców podatkowych
i innych grzeszników!”. No cóż, mądrość poznaje się po
wypływających z niej czynach. 20 Wtedy zaczął czynić
wyrzuty miastom, w których dokonał najwięcej cudów, że
mimo to się nie opamiętały. 21 —Marny wasz los, Korozain i
Betsaido! Gdyby cuda, których u was dokonałem, wydarzyły
się w zepsutym Tyrze i Sydonie, ich mieszkańcy już dawno
by się opamiętali, siedząc w worze pokutnym i popiele. 22
Wiedzcie, że w dniu sądu Tyrowi i Sydonowi będzie lżej
niż wam! 23 A ty, Kafarnaum? Chcesz być wywyższone aż

do nieba? Upadniesz aż do piekła! Gdyby cuda, które się
tu wydarzyły, działy się w Sodomie, przetrwałaby do dziś.
(Hadēs g86) 24 Wiedz zatem: W dniu sądu Sodomie będzie
lżej niż tobie! 25 Następnie Jezus modlił się: „Uwielbiam Cię,
Ojcze, Panie nieba i ziemi! Ukryłeś bowiem swoją prawdę
przed mędrcami i znawcami, a objawiłeś ją prostym ludziom.
26 Tego właśnie pragnąłeś". 27 —Ojciec powierzył Mi całą
prawdę—wyjaśniał Jezus zebranym. —Nikt nie zna Syna,
tylko Ojciec. I nikt nie zna Ojca, tylko Syn oraz ten, komu
On zechce Go objawić. 28 Przyjdźcie do Mnie wy wszyscy,
którzy jesteście zmęczeni i przeciążeni, a ja zapewnię wam
odpoczynek! 29 Weźcie na siebie moje jarzmo i uczcie się
ode Mnie, bo jestem łagodny i pokorny—a wasze dusze
odetchną. 30 Moje jarzmo jest wygodne, a mój ciężar lekki.

12 Pewnego razu, w szabat, Jezus szedł przez pole. Idący
z Nim uczniowie poczuli głód. Zaczęli więc zrywać
kłosy i jeść ziarno. 2 Zauważyli to oczywiście faryzeusze i
oburzyli się: —Twoi uczniowie robią rzeczy niedozwolone w
szabat! 3 —Czy nie czytaliście, co zrobił król Dawid, gdy
wraz z towarzyszami podróży poczuł głód?—odpowiedział
im Jezus. 4 —Wszedł do świątyni i wziął dla siebie oraz
swoich towarzyszy poświęcony chleb, który wolno było jeść
tylko kapłanom. 5 Czy nie czytaliście w Prawie Mojżesza,
że kapłani, pracujący w szabat w świątyni, łamią nakaz
odpoczynku, a mimo to są niewinni? 6 Mówię wam: Macie tu
do czynienia z czymś ważniejszym niż świątynia! 7 Gdybyście
wiedzieli, co znaczą słowa: „Pragnę waszej miłości, a nie
ofiar", wówczas nie potępialibyście niewinnych. 8 Ja, Syn
Człowieczy, mam władzę nad szabatem. 9 Następnie udał
się stamtąd do synagogi. 10 Znajdował się tam człowiek ze
sparaliżowaną ręką, faryzeusze zapytali więc Jezusa: —Czy
taką pracę, jak uzdrawianie, również można wykonywać w
szabat?—szukali bowiem pretekstu do oskarżenia Go. 11
—Czy jeśli któraś z waszych owiec wpadłaby w szabat do
dołu, to nie wyciągnęlibyście jej?—zapytał Jezus. 12 —O
ile bardziej cenny jest człowiek! Oczywiście, że w szabat
wolno czynić dobro. 13 —Wyciągnij rękę!—zwrócił się do
chorego. Ten posłuchał i natychmiast jego ręka stała się
równie zdrowa jak druga. 14 Wtedy faryzeusze odeszli i
zaczęli się naradzać, jak Go zabić. 15 On jednak poznał ich
plany i opuścił synagogę. Tłum podążył za Nim i wszyscy
chorzy zostali uzdrowieni. 16 Zabronił im jednak opowiadać o
tym innym. 17 W ten sposób spełniło się proroctwo Izajasza:
18 „To jest mój Sługa, którego wybrałem, mój ukochany,
w którym mam upodobanie! Dam Mu swojego Ducha, by
sądził narody. 19 Nie będzie się sprzeczał ani krzyczał, nikt
nie usłyszy Jego podniesionego głosu. 20 On nie dołamie
nawet nadłamanej trzciny ani nie zgasi wątłego płomyka.
Zwycięsko przeprowadzi swój sąd, 21 a Jego imię będzie
źródłem nadziei dla narodów". 22 Przyprowadzono wtedy
do Jezusa człowieka niemego i ślepego—zniewolonego
przez demona. Jezus uzdrowił go, przywracając mu wzrok
i mowę, 23 a cały tłum wpadł w podziw, mówiąc: —Czyż
On nie jest Mesjaszem, potomkiem króla Dawida? 24
Gdy faryzeusze dowiedzieli się o tym cudzie, stwierdzili:
—Wypędza demony, bo Belzebub, władca demonów, mu w
tym pomaga. 25 —Każde królestwo, które jest wewnętrznie
skłócone, upadnie—odparł Jezus, znając ich myśli. —I
żadne miasto ani dom nie przetrwają, jeśli panuje w nich
niezgoda. 26 Jeśli szatan wypędza szatana, to zwalcza
siebie samego. Jak więc jego królestwo może przetrwać?
27 Skoro ja wypędzam demony mocą Belzebuba, to dzięki
komu robią to wasi synowie? To oni was osądzą! 28 Lecz
jeśli wypędzam demony mocą Ducha Bożego, znaczy to,
że przyszło do was królestwo Boże. 29 Jak można wejść
do domu siłacza i okraść go, jeśli się go najpierw nie
obezwładni? Dopiero wtedy można zabrać jego rzeczy. 30
Kto nie jest po mojej stronie, jest przeciwko Mnie. A kto
ze Mną nie zbiera, ten rozprasza. 31 Dlatego ostrzegam:
Każdy grzech i bluźnierstwo mogą być przebaczone, lecz
bluźnierstwo przeciwko Duchowi Świętemu nie będzie
przebaczone! 32 Jeśli ktoś powiedziałby coś przeciwko Mnie,
Synowi Człowieczemu, może otrzymać przebaczenie. Ale
jeśli ktoś powiedziałby coś przeciwko Duchowi Świętemu,
nie otrzyma przebaczenia ani w tym, ani w przyszłym życiu.
(aiōn g165) 33 Albo uznajcie, że drzewo jest dobre—i wtedy
daje dobry owoc, albo uznajcie, że jest złe—a wtedy i jego
owoc jest zły. Drzewo rozpoznaje się przecież po owocach.
34 Jesteście podli! Zresztą jak wy, źli ludzie, możecie mówić
coś dobrego? Przecież usta, gdy mówią, czerpią z serca. 35
Człowiek dobry wyciąga ze swojego skarbca dobre rzeczy, a
człowiek zły—złe rzeczy. 36 Ostrzegam was: W dniu sądu
ludzie zdadzą sprawę z każdego niepotrzebnego słowa,
które wypowiedzieli. 37 Na podstawie twoich własnych słów
zostaniesz uniewinniony albo skazany! 38 Pewnego dnia
kilku przywódców religijnych z ugrupowania faryzeuszy
powiedziało do Jezusa: —Nauczycielu! Chcemy, abyś
dokonał jakiegoś szczególnego cudu. 39 —To złe i niewierne
Bogu pokolenie domaga się cudu!—odpowiedział Jezus.
—Ale nie zobaczy go, z wyjątkiem znaku proroka Jonasza.
40 Tak jak Jonasz przebywał w brzuchu wielkiej ryby trzy
dni i trzy noce, tak też Ja, Syn Człowieczy, pozostanę w
ziemi trzy dni i trzy noce. 41 Mieszkańcy Niniwy podczas
sądu wystąpią z oskarżeniem przeciw temu pokoleniu.

Bo oni opamiętali się, słuchając Jonasza, a do was mówi
ktoś o wiele większy niż on. 42 Również królowa Południa
powstanie na sądzie i oskarży to pokolenie. Ona przybyła
z końca świata, by słuchać mądrości Salomona. Wy zaś
macie przed sobą kogoś większego niż on. 43 Jezus
kontynuował: —Gdy demon wyjdzie z człowieka, błąka
się po pustkowiach, szukając wytchnienia, ale go tam nie
znajduje. 44 Wówczas mówi sobie: „Wrócę do mojego
domu, z którego wyszedłem”. Przychodzi więc i widzi, że
dom nie jest zajęty, że jest wysprzątany i ozdobiony. 45
Przyprowadza więc ze sobą siedem innych, gorszych od
siebie demonów i razem zamieszkują. A wtedy stan takiego
człowieka jest o wiele gorszy niż na początku. Podobnie
będzie i z tym złym pokoleniem. 46 Podczas gdy Jezus
przemawiał do tłumu, na zewnątrz domu czekała Jego matka
i bracia. Chcieli z Nim porozmawiać. 47 Ktoś powiadomił
więc Jezusa: —Twoja matka i bracia czekają na zewnątrz i
chcą z Tobą porozmawiać. 48 —Kto jest moją matką i moimi
braćmi?—zapytał Jezus. 49 I wskazując na uczniów, rzekł:
—Oto moja matka i moi bracia! 50 Moim bratem i siostrą, i
matką jest każdy, kto wypełnia wolę mojego Ojca w niebie.

13 Jeszcze tego samego dnia Jezus wyszedł z domu
i usiadł nad jeziorem, 2 gdzie wkrótce zgromadziły
się ogromne tłumy. Wsiadł więc do łodzi, a ludzie pozostali
na brzegu. 3 Zaczął ich wtedy nauczać posługując się
przypowieściami: —Pewien rolnik postanowił zasiać ziarno.
4 Gdy rozsiewał je na polu, niektóre nasiona upadły na
udeptaną ścieżkę. Zaraz przyleciały ptaki i wydziobały je. 5
Inne upadły na cienką warstwę gleby, pod którą była skała.
6 Te, choć szybko wyrosły, wkrótce zwiędły w słonecznym
upale i zginęły, ponieważ w płytkiej glebie ich korzenie
nie znalazły dosyć wody. 7 Jeszcze inne upadły między
chwasty i niebawem zostały przez nie zagłuszone. 8 Niektóre
jednak trafiły na dobrą glebę i dały po sto, sześćdziesiąt
lub trzydzieści ziaren plonu. 9 Kto ma uszy do słuchania,
niech słucha uważnie! 10 Uczniowie podeszli do Jezusa i
zapytali: —Dlaczego nauczasz ludzi poprzez przypowieści?
11 —Wam dano zrozumieć tajemnice dotyczące królestwa
niebieskiego—wyjaśnił. 12 —Kto ma Bożą mądrość, otrzyma
jej więcej i będzie opływał w dostatek. A ten, kto jej nie
ma, straci nawet tę odrobinę, którą posiada. 13 Mówię do
nich poprzez przypowieści, bo choć widzą i słyszą, niczego
nie rozumieją. 14 Wypełnia się więc na nich proroctwo
Izajasza: „Będziecie słuchać, lecz nie zrozumiecie, będziecie
patrzeć, lecz nie zobaczycie. 15 Ludzie ci mają twarde
serca, zapchane uszy i zmrużone oczy —nic nie widzą, nic
nie słyszą i niczego nie rozumieją. Dlatego nie chcą się
opamiętać i zostać przeze Mnie uzdrowieni”. 16 Bóg was
ogromnie wyróżnił, pozwalając wam to wszystko widzieć
i słyszeć—kontynuował Jezus. 17 Zapewniam was, że w
przeszłości wielu proroków i innych ludzi kochających Boga
pragnęło zobaczyć i usłyszeć to, co wy, ale nie mogli. 18
Teraz poznajcie znaczenie przypowieści o siewcy. 19 Gdy
ktoś słucha słów o królestwie i nie rozumie ich, przychodzi
do niego szatan i wykrada to, co zapadło w jego sercu.
Tak jest z ziarnem posianym na udeptanej ścieżce. 20
Ziarno na gruncie skalistym oznacza tego, kto słucha i z
radością przyjmuje słowo. 21 Brak mu jednak mocnych
korzeni. Jest niestały i w obliczu trudności lub prześladowań
z powodu słowa załamuje się. 22 Ziarnem posianym wśród
chwastów jest człowiek, który słucha słowa, ale zmartwienia
i pogoń za bogactwem zagłuszają je, tak że nie przynosi
ono w jego życiu żadnego plonu. (aiōn g165) 23 Dobra gleba
natomiast to człowiek, który słucha słowa, rozumie je i
wydaje obfity plon: sto, sześćdziesiąt lub trzydzieści razy
większy. 24 Potem Jezus przedstawił kolejną przypowieść:
—Królestwo niebieskie podobne jest do człowieka, który
posiał na polu dobre ziarno. 25 Lecz gdy wszyscy spali,
zakradł się jego wróg i między pszenicę posiał chwasty.
26 Gdy nasiona wzeszły i zaczęły pojawiać się kłosy,
wyrosły także chwasty. 27 Wówczas przyszli do właściciela
pracownicy i powiedzieli: „Czy nie posiałeś dobrego ziarna?
Skąd w takim razie na polu wzięły się chwasty?”. 28 „Musiał
to zrobić mój nieprzyjaciel”—wyjaśnił. „Czy więc chcesz,
abyśmy poszli i usunęli chwasty?”—zapytali pracownicy. 29
„Nie”—odpowiedział—„Przypadkiem moglibyście powyrywać
zboże. 30 Niech rosną razem aż do żniw, a wtedy
powiem żniwiarzom: Zbierzcie najpierw chwasty—w wiązki
przeznaczone do spalenia, a pszenicę zwieźcie do
magazynów”. 31 Jeszcze inną przypowieść opowiedział
im Jezus: —Królestwo niebieskie jest podobne do ziarna
gorczycy, które rolnik zasiał na polu. 32 Mimo że jest
ono chyba najmniejsze ze wszystkich nasion, wyrasta na
krzew zaliczany do największych, a na jego rozłożystych
gałęziach ptaki budują sobie gniazda. 33 Przedstawił im
też taką przypowieść: —Królestwo niebieskie jest podobne
do kwasu chlebowego, który kobieta zmieszała z całym
workiem mąki i który przeniknął całe ciasto. 34 Cokolwiek
Jezus mówił do tłumów, posługiwał się przypowieściami.
Inaczej nie nauczał. 35 W ten sposób miały się wypełnić
słowa proroka: „Będę nauczać w przypowieściach, opowiem
o tajemnicach ukrytych od początku świata”. 36 Potem
opuścił zebranych i udał się do domu. Wówczas uczniowie

podeszli do Niego, prosząc: —Wyjaśnij nam przypowieść
o chwastach na polu. 37 —Siejącym dobre ziarno jestem
Ja, Syn Człowieczy—odpowiedział Jezus. 38 —Polem jest
świat, a dobre ziarno to ci, którzy należą do królestwa.
Chwasty to ci, którzy należą do diabła, 39 a nieprzyjacielem,
który je posiał, jest sam diabeł. Żniwa to koniec świata, a
żniwiarze to aniołowie. (aiōn g165) 40 Koniec czasów podobny
będzie do zbioru i spalenia chwastów. (aiōn g165) 41 Ja, Syn
Człowieczy, wyślę wtedy swoich aniołów—a oni usuną z
królestwa tych, którzy czynili zło i prowadzili do zła innych.
42 Wrzucą ich do rozpalonego pieca. Tam będzie lament i
rozpacz. 43 A ludzie prawi zabłysną jak słońce w królestwie
swojego Ojca. Kto ma uszy do słuchania, niech słucha
uważnie! 44 Królestwo niebieskie podobne jest do skarbu
znalezionego na polu—mówił Jezus. —Ten, kto go odkrył,
ukrył go ponownie i z radości poszedł sprzedać wszystko,
co posiadał, aby kupić to pole. 45 Królestwo niebieskie
podobne jest również do kolekcjonera pięknych pereł. 46
Gdy natrafił na niezwykle cenną perłę, poszedł sprzedać cały
majątek i kupił ją. 47 Królestwo niebieskie można również
porównać do sieci rzuconej w morze, w którą wpadają różne
ryby. 48 Gdy już się napełni, wyciąga się ją na brzeg i
przebiera ryby: dobre kładzie się do skrzyni, a niedobre się
wyrzuca. 49 Podobnie będzie przy końcu czasów—aniołowie
oddzielą ludzi złych od prawych. (aiōn g165) 50 I wrzucą tych
pierwszych w ogień, gdzie będzie lament i rozpacz. 51 Czy
zrozumieliście? —Tak—odpowiedzieli uczniowie. 52 Jezus
kontynuował: —Każdy przywódca religijny, znawca Pism,
który staje się uczniem królestwa niebios, jest podobny
do bogatego właściciela. Podobnie jak on, wydobywa ze
swojego skarbca stare i nowe kosztowności. 53 Gdy Jezus
skończył tam nauczać, 54 powrócił w rodzinne strony
i przemawiał w tamtejszej synagodze. A słuchający ze
zdumieniem powtarzali: —Skąd u niego taka mądrość i
moc? 55 Przecież jest synem cieśli! Znamy dobrze jego
matkę, Marię, i braci: Jakuba, Józefa, Szymona i Judę. 56
Przecież i jego siostry tu są?! Skąd się więc u niego to
wszystko wzięło? 57 I nie mogli się z tym pogodzić. Wtedy
Jezus powiedział: —Prorok może cieszyć się poważaniem
wszędzie, z wyjątkiem swojego miasta i rodziny. 58 I z
powodu ich niewiary nie dokonał tam wielu cudów.

14 Gdy Herod, zarządca prowincji, usłyszał wieści o
Jezusie, rzekł do swoich dworzan: 2 —To musi być
zmartwychwstały Jan Chrzciciel. Dlatego potrafi czynić takie
cuda. 3 Wcześniej bowiem to właśnie on kazał aresztować
i uwięzić Jana. A stało się to z powodu Herodiady, żony
jego brata Filipa. 4 Jan bowiem ciągle mu wypominał: „Nie
wolno ci żyć z żoną swojego brata!”. 5 Herod postanowił
zabić Jana, bał się jednak tłumów, które uważały go za
proroka. 6 Zdarzyło się, że podczas uczty urodzinowej
Heroda wystąpiła córka Herodiady, a jej taniec bardzo mu
się spodobał. 7 I uroczyście przyrzekł spełnić każde jej
życzenie. 8 Namówiona przez matkę, dziewczyna poprosiła:
—Daj mi na tacy głowę Jana Chrzciciela. 9 Zasmuciło to
króla, lecz ze względu na przysięgę złożoną w obecności
gości rozkazał spełnić tę prośbę. 10 Ścięto więc Jana w
więzieniu, 11 a jego głowę przyniesiono na tacy dziewczynie,
ona zaś oddała ją matce. 12 Uczniowie Jana zabrali jego
ciało, pogrzebali je i powiadomili o wszystkim Jezusa. 13 Na
wieść o tym Jezus odpłynął łodzią w odludne miejsce. Chciał
być sam. Ludzie wypatrzyli Go jednak i z różnych miasteczek
podążyli za Nim pieszo. 14 Wychodząc więc z łodzi, Jezus
znów zastał tłumy ludzi. Poruszony współczuciem uzdrowił
wszystkich obecnych tam chorych. 15 Pod wieczór uczniowie
zwrócili się do Niego: —Każ ludziom rozejść się do pobliskich
wiosek i osad. Niech sobie kupią coś do jedzenia, bo na tym
pustkowiu nie ma żywności, a robi się już późno. 16 —Nie
muszą odchodzić. —odparł Jezus—Wy dajcie im jeść! 17
—Ale co?!—wykrzyknęli. —Nic nie mamy! Tylko pięć chlebów
i dwie ryby! 18 —Przynieście je więc tutaj—powiedział. 19
Polecił ludziom usiąść na trawie, a sam wziął pięć chlebów i
dwie ryby. Spojrzał w niebo, podziękował Bogu i podzielił
chleb. Podał go uczniom, a oni ludziom. 20 W ten sposób
wszyscy najedli się do syta i zebrano jeszcze dwanaście
pełnych koszy resztek, 21 choć w posiłku tym brało udział
około pięciu tysięcy samych tylko mężczyzn—nie licząc
kobiet i dzieci. 22 Zaraz potem Jezus nakazał uczniom,
aby przeprawili się łodzią na drugą stronę jeziora, dokąd
On sam miał przybyć później. Chciał bowiem pozostać na
miejscu do czasu, aż ludzie rozejdą się do domów. 23 Gdy
wszyscy już odeszli, wszedł na wzgórze, aby się modlić.
Zapadł zmrok i Jezus był zupełnie sam. 24 Tymczasem
łódź uczniów była już daleko od brzegu. Miotały nią fale, bo
wiatr był przeciwny. 25 Około trzeciej nad ranem poszedł
więc do nich po wodzie. 26 Przerażeni uczniowie, widząc że
idzie po wodzie, krzyknęli: —To duch! 27 —Spokojnie! Nie
bójcie się, to Ja!—szybko odrzekł Jezus. 28 —Panie, jeśli to
naprawdę Ty, każ mi przyjść do siebie po wodzie—zawołał w
odpowiedzi Piotr. 29 —Dobrze, chodź!—rzekł. Piotr wyszedł
z łodzi, zaczął iść po wodzie i zbliżył się do Jezusa. 30
Lecz gdy poczuł silne uderzenie wiatru, przestraszył się
i zaczął tonąć. —Panie, ratuj mnie!—krzyczał. 31 Jezus
natychmiast wyciągnął do niego rękę i wydobył go z wody.

—Gdzie jest twoja wiara? Dlaczego zwątpiłeś?—zapytał
Piotra. 32 Gdy weszli do łodzi, wiatr nagle ucichł. 33 Wtedy
uczniowie padli przed Jezusem na twarz. —Naprawdę jesteś
Synem Boga!—wyznali. 34 Niebawem przypłynęli do krainy
Genezaret. 35 Tamtejsi mieszkańcy rozpoznali Jezusa i
po całej okolicy rozeszła się wiadomość o Jego przybyciu.
Przyprowadzono do Niego wszystkich chorych 36 i proszono
Go, aby pozwolił im przynajmniej dotknąć swojego płaszcza.
A wszyscy, którzy Go dotknęli, odzyskali zdrowie.

15 Kilku faryzeuszy i przywódców religijnych, przybyłych
z Jerozolimy, zwróciło się wtedy do Jezusa z pytaniem:
2 —Dlaczego Twoi uczniowie nie przestrzegają naszych
odwiecznych zwyczajów i nie dokonują obrzędu obmycia
rąk przed jedzeniem? 3 —A dlaczego wy, w imię własnych
tradycji, łamiecie nakazy Boga?—zapytał Jezus. 4 —Bóg
przecież powiedział: „Szanuj rodziców” oraz „Kto znieważa
ojca lub matkę, musi umrzeć”. 5 Lecz wy twierdzicie, że
jeśli ktoś powie ojcu lub matce: „Niestety, nie mogę wam
pomóc, bo przecież to, co miałem dla was, oddałem w darze
Bogu do Jego świątyni”— 6 nie musi się o nich troszczyć.
W ten sposób wasza tradycja unieważnia Boży nakaz. 7
Obłudnicy! Dobrze was określił prorok Izajasz, mówiąc: 8
„Ludzie ci bardzo pięknie o Mnie mówią, ale w ich sercach
nie ma miłości do Mnie. 9 Na próżno jednak oddają Mi
cześć. Nauczają bowiem przykazań, które sami wymyślili.”
10 Następnie zawołał zgromadzonych i rzekł: —Słuchajcie
uważnie i postarajcie się to zrozumieć: 11 Nie to, co wchodzi
do ust, ale to, co z nich wychodzi, sprawia, że człowiek
jest nieczysty. 12 —Czy wiesz, że Twoje słowa uraziły
faryzeuszy?—powiedzieli Mu uczniowie. 13 —Każda roślina,
której nie posadził mój Ojciec w niebie, zostanie usunięta. 14
Nie przejmujcie się nimi. To ślepi przewodnicy ślepych! A jeśli
ślepy prowadzi ślepego, to obaj wpadną w dół. 15 —Wyjaśnij
nam ten przykład o pokarmie—poprosił wtedy Piotr. 16
—Wy też jeszcze tego nie rozumiecie?—zapytał Jezus. 17
—Nie wiecie, że wszystko, co się wkłada do ust, trafia do
żołądka, po czym zostaje wydalone? 18 Natomiast to, co
wychodzi z ust, pochodzi z serca. I to właśnie zanieczyszcza
człowieka. 19 Bo z serca pochodzą złe myśli, prowadzące do
morderstw, niewierności małżeńskiej, rozwiązłości, kradzieży,
kłamstw i pomówień. 20 To właśnie sprawia, że człowiek
staje się nieczysty. Jedzenie nieumytymi rękami nie ma
tu nic do rzeczy. 21 Jezus opuścił tamte okolice i udał
się na tereny Tyru i Sydonu. 22 Tam przyszła do Niego
pewna kobieta pochodzenia kananejskiego, a więc należąca
do pogan, których Żydzi mają w pogardzie. Z rozpaczą w
głosie zawołała: —Panie, potomku króla Dawida, zmiłuj
się nade mną! Moją córkę opanował zły duch. 23 Lecz
Jezus nie odpowiedział jej ani słowem. Uczniowie zaś
namawiali Go: —Odpraw ją, bo nie daje nam spokoju. 24
—Nie zostałem posłany do pogan—odezwał się Jezus do
kobiety—ale do zagubionych owiec ze stada Izraela. 25
—Panie, pomóż mi!—nalegała kobieta i błagała Go na
kolanach. 26 —Nie jest dobrze odbierać chleb dzieciom
i rzucać szczeniętom—odrzekł Jezus. 27 —To prawda,
Panie!—opowiedziała. —Jednak nawet psom trafiają się
kawałki, które spadną ze stołu ich właścicieli. 28 —Kobieto!
Jak wielka jest twoja wiara!—zawołał Jezus. —Niech się
stanie to, czego pragniesz I natychmiast jej córka odzyskała
zdrowie. 29 Wracając stamtąd, Jezus przyszedł nad Jezioro
Galilejskie, wszedł na wzgórze i usiadł. 30 I znów ściągnęły
do Niego nieprzebrane tłumy ludzi, prowadzących ze
sobą kulawych, niewidomych, głuchoniemych oraz innych
niepełnosprawnych i chorych. Kładziono ich przed Jezusem,
a On ich uzdrawiał. 31 Tłum wpadł w podziw i wielbił Boga
Izraela widząc jak głuchoniemi mówią, niepełnosprawni
wracają do zdrowia, kulawi dobrze chodzą a niewidomi widzą.
32 Jezus zaś zawołał uczniów i rzekł: —Żal mi tych ludzi! Są tu
od trzech dni i nie mają już nic do jedzenia. Jeśli odejdą stąd
głodni, mogą zasłabnąć w drodze do domu. 33 —Skąd tu, na
pustyni, weźmiemy tyle jedzenia?—spytali uczniowie. 34 —A
ile macie chleba?—zapytał Jezus. —Siedem bochenków.
Mamy też kilka ryb—odparli. 35 Wtedy Jezus polecił ludziom,
aby usiedli na ziemi. 36 Sam zaś wziął te siedem chlebów
oraz ryby i podziękował za nie Bogu. Następnie połamał je
na kawałki i podał uczniom, a oni—ludziom. 37 I tak wszyscy
najedli się do syta, a zebranymi resztkami napełniono aż
siedem koszy. 38 A nakarmionych zostało cztery tysiące
samych tylko mężczyzn, nie licząc kobiet i dzieci. 39 Potem
Jezus rozesłał ludzi do domu, sam zaś wsiadł do łodzi i
popłynął w okolice Magadanu.

16 Pewnego dnia przyszli do Jezusa faryzeusze i
saduceusze. Chcąc wystawić Go na próbę, poprosili,
by pokazał im jakiś nadzwyczajny znak na niebie. 2 —Gdy
zapada wieczór—odparł Jezus—mówicie: Jutro będzie
pogoda, bo niebo jest czerwone. 3 A z rana mówicie:
Niebo jest czerwone i zachmurzone, będzie burza. Trafnie
prognozujecie pogodę po wyglądzie nieba, ale znaków
czasu nie potraficie rozpoznać! 4 To złe i niewierne Bogu
pokolenie domaga się cudu. Ale nie zobaczy go—z wyjątkiem
znaku proroka Jonasza. I zostawił ich samych. 5 Płynąc
na drugi brzeg, uczniowie zorientowali się, że zapomnieli
dokupić chleba. 6 —Bądźcie ostrożni i wystrzegajcie się

kwasu faryzeuszy i saduceuszy—ostrzegł ich Jezus. 7
Ale oni mówili między sobą: —No właśnie, zapomnieliśmy
chleba. 8 —Gdzie jest wasza wiara!—odezwał się Jezus,
bo wiedział, o czym rozmawiają. —Czemu martwicie się o
chleb? 9 Niczego nie zrozumieliście? Czy nie pamiętacie
tych pięciu tysięcy ludzi, których nakarmiłem pięcioma
bochenkami chleba? Ile wtedy zebraliście resztek? 10
A gdy siedmioma bochenkami nakarmiłem cztery tysiące
ludzi, to ile jeszcze pozostało? 11 Nie rozumiecie, że
nie mówię o chlebie? Strzeżcie się kwasu faryzeuszy i
saduceuszy. 12 Wtedy dotarło do nich, że nie mówi o
kwasie chlebowym, ale o nauce faryzeuszy i saduceuszy.
13 Po przybyciu na tereny Cezarei Filipowej Jezus zadał
uczniom następujące pytanie: —Za kogo Mnie, Syna
Człowieczego, uważają ludzie? 14 —Jedni sądzą, że jesteś
Janem Chrzcicielem—odrzekli uczniowie—inni, że Eliaszem,
jeszcze inni, że Jeremiaszem albo innym prorokiem. 15
—A wy? Za kogo Mnie uważacie?—zapytał ich wprost. 16
—Jesteś Mesjaszem, Synem żywego Boga—odpowiedział
Szymon Piotr. 17 —Szczęśliwy jesteś Szymonie, synu
Jana—odrzekł mu Jezus—bo nie doszedłeś do tego ludzkim
rozumowaniem, ale objawił ci to mój Ojciec w niebie. 18
Dlatego mówię ci: Ty jesteś Piotr—skała—i na tej skale
zbuduję mój Kościół. A bramy piekła nie powstrzymają go.
(Hadēs g86) 19 I dam ci klucze do królestwa niebieskiego:
Cokolwiek postanowisz na ziemi, będzie postanowione w
niebie. A co rozstrzygniesz na ziemi, i będzie rozstrzygnięte
w niebie! 20 Nakazał jednak uczniom, by nikomu nie
mówili, że jest Mesjaszem. 21 Od tego czasu Jezus zaczął
wyraźnie mówić im, że musi pójść do Jerozolimy, że spotkają
Go tam straszne cierpienia z rąk starszych, najwyższych
kapłanów i przywódców religijnych, że zostanie zabity,
ale że trzeciego dnia zmartwychwstanie. 22 Wtedy Piotr
wziął Go na bok i zaczął upominać: —Ależ Panie! Nie
może Cię to spotkać! 23 —Precz, szatanie!—odrzekł Jezus,
odwracając się. —Przeszkadzasz mi, bo patrzysz na to
jedynie z ludzkiego punktu widzenia i nie jesteś w stanie
zrozumieć Bożych planów. 24 Potem zwrócił się do uczniów:
—Jeśli ktoś chce Mnie naśladować, niech przestanie myśleć
wyłącznie o sobie. Niech weźmie swój krzyż i idzie ze Mną.
25 Jeśli ktoś chce wygrać życie, przegra je. Ale kto przegra
życie ze względu na Mnie, naprawdę je wygra. 26 Co z tego,
że ktoś zdobędzie cały świat, jeśli po drodze zatraci życie?
Czy dla człowieka istnieje coś cenniejszego niż on sam? 27
Ja, Syn Człowieczy, powrócę tu z aniołami, otoczony chwałą
Ojca, i wtedy osądzę każdego na podstawie jego czynów. 28
Zapewniam was: Niektórzy z obecnych tu, jeszcze za swego
życia zobaczą Mnie, Syna Człowieczego, nadchodzącego
ze swoim królestwem.

17 Sześć dni później Jezus wziął ze sobą na szczyt
pewnej góry Piotra, Jakuba i jego brata—Jana. Poza
nimi nie było tam nikogo. 2 Nagle, na ich oczach, przemienił
się: Jego twarz zajaśniała jak słońce, a Jego płaszcz stał
się olśniewająco biały. 3 Potem zjawili się Eliasz i Mojżesz,
którzy zaczęli z Nim rozmawiać. 4 —Panie, jak dobrze, że
tu jesteśmy!—wykrzyknął Piotr do Jezusa. —Jeśli chcesz,
zbuduję trzy szałasy: dla Ciebie, dla Mojżesza i dla Eliasza.
5 Ale zanim skończył mówić, otoczył ich jasny obłok, z
którego rozległ się głos: —Oto mój ukochany Syn, moja
największa radość. Słuchajcie Go! 6 Słysząc to, uczniowie
z wielkim lękiem padli na twarz. 7 Jezus podszedł do
nich, dotknął ich i powiedział: —Wstańcie, nie bójcie się!
8 Gdy się rozejrzeli, stwierdzili, że poza Jezusem nie ma
już nikogo. 9 Schodząc z góry, Jezus nakazał im, aby do
czasu Jego zmartwychwstania nikomu nie opowiadali o
tym, co widzieli. 10 Wtedy uczniowi zapytali: —Dlaczego
przywódcy religijni twierdzą, że przed przyjściem Mesjasza
musi pojawić się Eliasz? 11 —Mają rację—odparł Jezus.
—Eliasz musi przyjść i wszystko przygotować. 12 Mówię
wam jednak: On już przyszedł, ale nie rozpoznali go!
Co więcej, haniebnie go potraktowali! Również i Mnie,
Syna Człowieczego, czeka cierpienie z ich rąk. 13 Wtedy
uczniowie zrozumieli, że Jezus mówił o Janie Chrzcicielu.
14 Gdy zeszli z góry, z czekającego już tłumu podszedł do
Jezusa jakiś mężczyzna i padł na kolana. 15 —Panie, zmiłuj
się nad moim synem—powiedział. —Cierpi na epilepsję
i bardzo się męczy. Często wpada w ogień lub w wodę.
16 Przyprowadziłem go do Twoich uczniów, ale nie mogli
mu pomóc. 17 —Czemu wciąż nie dowierzacie i jesteście
tak przewrotni?—zwrócił się do nich Jezus. —Jak długo
jeszcze muszę być z wami, żebyście wreszcie uwierzyli?
Przyprowadźcie tu chłopca! 18 I Jezus rozkazał demonowi,
a ten opuścił chłopca, który w tej samej chwili odzyskał
zdrowie. 19 Później, gdy Jezus był sam na sam z uczniami,
zapytali Go: —Dlaczego my nie mogliśmy wypędzić tego
demona? 20 —Z powodu waszej małej wiary!—odrzekł
Jezus. —Zapewniam was: Gdybyście mieli wiarę choćby jak
ziarnko gorczycy, moglibyście rozkazać tej górze: „Przesuń
się gdzieś indziej!” i zrobiłaby to. Nie byłoby dla was
rzeczy niemożliwych. 21 Takiego rodzaju złych duchów
nie uda się wypędzić bez modlitwy i powstrzymywania się
od posiłków. 22 Pewnego dnia, gdy przebywali jeszcze w
Galilei, Jezus powiedział: —Ja, Syn Człowieczy, zostanę

wkrótce wydany w ręce ludzi, 23 którzy Mnie zabiją, ale
trzeciego dnia zmartwychwstanę. Słowa te napełniły uczniów
wielkim smutkiem. 24 Gdy przybyli do Kafarnaum, podeszli
do Piotra poborcy składki świątynnej i zapytali: —Czy
wasz Nauczyciel nie płaci składki na rzecz świątyni? 25
—Oczywiście, że płaci!—odparł Piotr. Następnie poszedł do
domu, ale zanim jeszcze zdążył cokolwiek powiedzieć, Jezus
zapytał go: —Jak sądzisz, Piotrze, od kogo władcy ściągają
podatki i daniny: od własnych obywateli czy od obcych? 26
—Od obcych—odparł Piotr. —A zatem obywatele są z nich
zwolnieni!—rzekł Jezus. 27 —Aby jednak nikogo nie urazić,
idź nad jezioro i zarzuć wędkę. W pysku pierwszej złapanej
ryby znajdziesz monetę. Weź ją i zapłać składkę za nas obu.

18 W tym samym czasie uczniowie zwrócili się do Jezusa
z pytaniem: —Kto z nas będzie najważniejszy w
królestwie niebios? 2 Jezus zawołał jakieś dziecko, postawił
je pośrodku 3 i powiedział: —Zapewniam was, że jeśli się
nie nawrócicie i nie staniecie się jak dzieci, nie wejdziecie
do królestwa niebieskiego. 4 Największy w nim będzie ten,
kto stanie się jak to małe dziecko. 5 A każdy, kto przyjmie
nawet takie małe dziecko ze względu na Mnie, ten Mnie
przyjmie. 6 Lecz jeśli z czyjegoś powodu upadnie choćby
jeden z najmniejszych moich uczniów, to lepiej byłoby, aby
takiemu człowiekowi przywiązano do szyi kamień młyński i
utopiono go w morzu. 7 Zepsucie jest nieszczęściem świata!
Musi ono nadejść, ale marny los człowieka, który nakłania
innych do grzechu. 8 Jeśli więc twoja własna ręka albo noga
skłania cię do grzechu, odetnij ją i wyrzuć! Lepiej kalekim
wejść do nieba, niż mając obie ręce i nogi zostać wrzuconym
do piekła. **(aiōnios g166, questioned)** 9 A jeśli twoje oko skłania
cię do grzechu, wyłup je i wyrzuć! Lepiej z jednym okiem
wejść do nieba niż z dwojgiem zostać wrzuconym do piekła.
(Geenna g1067) 10 Uważajcie, aby nie zlekceważyć nikogo z
tych najmniejszych! Wiedzcie, że ich aniołowie stoją w niebie
w pobliżu mego Ojca. 11 Ja, Syn Człowieczy, przyszedłem
ocalić tych, którzy byli zgubieni. 12 Zastanówcie się! Jeśli
ktoś ma sto owiec i zgubi mu się jedna, czy nie zostawia
pozostałych dziewięćdziesięciu dziewięciu i nie wyrusza
szukać zagubionej? 13 A gdy ją znajdzie, to zapewniam was,
że cieszy się tą jedną bardziej niż dziewięćdziesięcioma
dziewięcioma, które nie zginęły! 14 Podobnie Ojciec wasz w
niebie nie chce, aby zginął choć jeden z tych najmniejszych.
15 Gdy inny wierzący zgrzeszy—kontynuował Jezus—idź
do niego i w cztery oczy upomnij go. Jeśli cię posłucha,
odzyskałeś go! 16 A jeśli cię nie posłucha, weź ze sobą
jeszcze jednego lub dwóch świadków, aby mogli poświadczyć
jak się przedstawia sprawa. 17 Jeśli również ich nie posłucha,
przedstaw to kościołowi. A jeżeli nie usłucha nawet kościoła,
traktuj go jak niewierzącego. 18 Zapewniam was: Cokolwiek
postanowicie na ziemi, będzie postanowione w niebie, i
cokolwiek rozstrzygniecie na ziemi, zostanie rozstrzygnięte
w niebie. 19 Jeszcze raz was zapewniam: Jeśli dwaj z
was, tu na ziemi, jednomyślnie będą się o coś modlić,
mój Ojciec w niebie spełni ich prośbę. 20 Gdy dwóch albo
trzech zbierze się w Moim imieniu, Ja będę wśród nich. 21
Wtedy zapytał Go Piotr: —Panie, ile razy mam wybaczyć
przyjacielowi, jeśli w czymś zawini? Czy wystarczy, gdy
zrobię to siedem razy? 22 —Nie siedem, lecz siedemdziesiąt
razy siedem!—odpowiedział Jezus. 23 —Królestwo niebieskie
można porównać do władcy, który postanowił rozliczyć się
ze sługami. 24 W trakcie kontroli przyprowadzono do niego
dłużnika, winnego mu sto milionów. 25 A ponieważ nie
był w stanie oddać długu, władca kazał go sprzedać w
niewolę razem z żoną, dziećmi i wszystkim, co posiadał.
26 Lecz on padł przed nim na twarz i błagał: „Panie, okaż
mi trochę cierpliwości, a wszystko spłacę!”. 27 Wówczas
władca zlitował się nad sługą, umorzył mu cały dług i puścił
go wolno. 28 On zaś po drodze odszukał współpracownika,
który był mu winien równowartość dniówki. Chwycił go za
gardło i zawołał: „Oddaj, coś winien!”. 29 Współpracownik
upadł przed nim i błagał: „Okaż mi trochę cierpliwości, a
spłacę dług!”. 30 Ale ten nie chciał czekać. Kazał go wtrącić
do więzienia, aż do czasu spłacenia długu. 31 Zobaczyli to
koledzy tego biedaka i bardzo się zmartwili. Poszli do władcy
i zdali mu ze wszystkiego relację. 32 Ten, gdy to usłyszał,
wezwał do siebie pierwszego sługę i powiedział: „Ty łajdaku!
Umorzyłem ci cały dług, bo mnie o to błagałeś. 33 Czy więc i
ty nie mogłeś zlitować się nad twoim dłużnikiem—jak ja nad
tobą?”. 34 I rozgniewany wtrącił go do więzienia, gdzie miał
pozostać do czasu spłacenia całego długu. 35 Tak właśnie
mój Ojciec w niebie postąpi z wami, jeśli z całego serca nie
będziecie przebaczać swoim przyjaciołom.

19 Gdy Jezus skończył nauczanie, opuścił Galileę i
skierował się do Judei na tereny leżące po drugiej
stronie Jordanu. 2 Podążały za Nim tłumy, a On uzdrawiał
chorych. 3 Zjawili się tam także faryzeusze i—chcąc Go
sprowokować do jakiejś niefortunnej wypowiedzi—zapytali:
—Czy zezwalasz na rozwody z dowolnego powodu? 4
—Czyżbyście nie czytali w Piśmie, że na początku „Bóg
stworzył mężczyznę i kobietę”?—odrzekł Jezus. 5 —Bóg
powiedział również: „Dlatego mężczyzna opuści rodziców
i złączy się z żoną, tak że ci dwoje staną się jednym

ciałem”. 6 Nie są więc już dwojgiem ludzi, lecz jednym
ciałem! Niech człowiek nie rozdziela tego, co złączył sam
Bóg! 7 —Dlaczego więc Mojżesz nakazał wręczyć żonie
dokument rozwodowy i odprawić ją?—kontynuowali. 8
—Mojżesz pozwolił wam na rozwód tylko z powodu waszych
zatwardziałych serc—odparł Jezus. —Ale nie taki był Boży
zamiar. 9 Dlatego mówię wam: Jeśli ktoś rozwodzi się żoną (z
wyjątkiem przypadku rozwiązłości seksualnej) i poślubia inną
kobietę, dopuszcza się grzechu niewierności małżeńskiej. 10
Na to uczniowie rzekli do Jezusa: —Jeśli sprawa wygląda aż
tak poważnie, to nie warto się żenić! 11 —Nie wszyscy mogą
pozostać samotni—rzekł Jezus—tylko ci, którzy mają taki
dar. 12 Niektórzy są samotni, bo od urodzenia są niezdolni
do małżeństwa. Inni pozostają samotni, bo ludzie uczynili
ich niezdolnymi do tego. A jeszcze inni decydują się żyć
samotnie ze względu na królestwo niebieskie. Kto może,
niech stara się to pojąć. 13 Przyprowadzano też do Jezusa
dzieci, aby je pobłogosławił i modlił się o nie. Uczniowie
jednak odsuwali je, nie chcąc, aby Mu przeszkadzały. 14 Ale
Jezus powiedział: —Nie zabraniajcie dzieciom przychodzić
do Mnie, gdyż do takich jak one należy królestwo niebieskie.
15 Powiedziawszy to, pobłogosławił je i ruszył dalej. 16
Pewnego dnia podszedł do Jezusa jakiś człowiek i zapytał:
—Nauczycielu, co dobrego mam uczynić, aby otrzymać
życie wieczne? (aiōnios g166) 17 —Dlaczego pytasz Mnie
o dobro? Naprawdę dobry jest tylko Bóg. Jeśli chcesz
otrzymać życie wieczne, wypełniaj Jego przykazania. 18
—Ale które?—zapytał rozmówca. —„Nie zabijaj, bądź wierny
w małżeństwie, nie kradnij, nie składaj fałszywych zeznań,
19 szanuj rodziców!” oraz „Kochaj innych ludzi jak samego
siebie!”—odrzekł Jezus. 20 —Nigdy nie przekroczyłem
żadnego z nich—odparł młody człowiek. —Czego jeszcze mi
brakuje? 21 —Jeśli chcesz być doskonały—rzekł Jezus—idź,
sprzedaj swój majątek, a pieniądze rozdaj biednym. To
zapewni ci skarb w niebie. Potem wróć i chodź ze Mną.
22 Słysząc to, młody człowiek spochmurniał i odszedł
zasmucony; był bowiem bardzo bogaty. 23 Jezus rzekł
wtedy do uczniów: —Oto jak trudno jest bogatym wejść do
królestwa niebieskiego. 24 Łatwiej wielbłądowi przejść przez
ucho od igły, niż bogatemu człowiekowi wejść do królestwa
Bożego. 25 Słowa te poważnie zastanowiły uczniów: —Kto
więc może być zbawiony?—pytali. 26 Jezus spojrzał na nich
i rzekł: —To przekracza ludzkie możliwości, ale dla Boga
wszystko jest możliwe. 27 —My zostawiliśmy wszystko i
poszliśmy za Tobą—odezwał się Piotr. —Co więc z nami
będzie? 28 —Zapewniam was—odpowiedział Jezus—że
w przyszłym świecie, gdy Ja, Syn Człowieczy, zasiądę na
tronie chwały, wy, moi uczniowie, zasiądziecie na dwunastu
tronach, by sądzić dwanaście rodów Izraela. 29 A każdy,
kto z miłości do Mnie pozostawi dom, braci, siostry, ojca,
matkę, żonę, dzieci albo posiadłości, otrzyma w zamian sto
razy tyle i odziedziczy życie wieczne w przyszłym świecie.
(aiōnios g166) 30 Wtedy wielu ludzi, obecnie uznawanych za
wielkich, przestanie się liczyć, a inni, teraz uznawani za
najmniejszych, będą wielkimi.

20 Jezus kontynuował: —Królestwo niebieskie podobne
jest do właściciela winnicy, który o świcie wyszedł z
domu, by zatrudnić ludzi do pracy. 2 Uzgodnił z nimi dniówkę
i wysłał na pole. 3 Gdy wyszedł o dziewiątej, zobaczył na
rynku innych ludzi bez pracy. 4 „Idźcie pracować w mojej
winnicy”, powiedział. „Uczciwie wam zapłacę”. 5 Poszli
więc pracować. Właściciel zrobił to samo około dwunastej i
trzeciej po południu. 6 Gdy wychodził około piątej, spotkał
kolejnych ludzi i zapytał: „Czemu staliście tu bezczynnie cały
dzień?”. 7 „Ponieważ nikt nas nie zatrudnił”—odpowiedzieli.
„No to idźcie szybko do mojej winnicy!”. 8 Wieczorem
właściciel powiedział zarządcy: „Zwołaj pracowników i wypłać
im należność—zaczynając od tych ostatnich, a kończąc na
pierwszych”. 9 Podeszli więc ci, którzy przyszli o piątej, i
dostali całą dniówkę. 10 Gdy przyszła kolej na pierwszych
zatrudnionych, spodziewali się, że dostaną więcej. Ale oni
również otrzymali dniówkę. 11 Wzięli pieniądze, ale robili
właścicielowi wymówki: 12 „Jak to? Ci ostatni pracowali
tylko godzinę, a dałeś im tyle samo co nam, którzy przez
cały dzień ciężko pracowaliśmy w upale!”. 13 „Przyjacielu,
przecież cię nie skrzywdziłem”—zwrócił się do jednego z
nich właściciel. „Czy nie umówiliśmy się na dniówkę? 14 Weź
swoje pieniądze i wracaj do domu! Chcę temu ostatniemu
pracownikowi dać tyle samo, co tobie. 15 Czy nie mam
prawa wydawać swoich pieniędzy tak, jak chcę? Nie podoba
ci się, że jestem dobry?”. 16 W przyszłym świecie będzie
podobnie. Wielu ludzi, obecnie uznawanych za wielkich,
przestanie się liczyć, a inni, teraz uznawani za najmniejszych,
będą wielkimi. 17 W drodze do Jerozolimy Jezus wziął na
bok Dwunastu i powiedział im: 18 —Gdy znajdziemy się
w Jerozolimie, Ja, Syn Człowieczy, zostanę schwytany i
postawiony przed najwyższymi kapłanami i przywódcami
religijnymi, którzy skażą Mnie na śmierć i wydadzą w ręce
Rzymian, aby Mnie zabili. 19 Będą śmiać się ze Mnie i pluć na
Mnie; ubiczują Mnie i zabiją. Lecz po trzech dniach powrócę
do życia. 20 Wtedy podeszła do Jezusa żona Zebedeusza z
synami (Jakubem i Janem). Pokłoniła się i powiedziała, że
ma do Niego pewną prośbę. 21 —Jaka to prośba?—zapytał.

—Pozwól, by moi synowie zasiedli w Twoim królestwie tuż
obok Ciebie—po prawej i lewej stronie. 22 —Nie wiecie,
o co prosicie!—odrzekł Jezus. —Czy jesteście gotowi
wypić mój „kielich cierpienia”? —Tak—odpowiedzieli bracia.
23 —Rzeczywiście, wypijecie ten kielich—kontynuował
Jezus—ale nie mam prawa posadzić was na tronie obok
siebie. Te miejsca są już rozdzielone przez mojego Ojca.
24 Gdy pozostałych dziesięciu uczniów dowiedziało się o
tej prośbie, oburzyli się na braci. 25 Wtedy Jezus zawołał
wszystkich do siebie i powiedział: —Jak wiecie, wielcy
tego świata nadużywają swojej władzy nad ludźmi. 26
Lecz wśród was powinno być inaczej. Jeśli ktoś z was
chce być wielki, powinien stać się sługą. 27 A kto chce
być największy ze wszystkich, musi stać się niewolnikiem
wszystkich. 28 Przecież nawet Ja, Syn Człowieczy, nie
przyszedłem po to, aby Mi służono, lecz aby służyć innym
i złożyć własne życie jako okup za wielu ludzi. 29 Gdy
wychodzili z Jerycha, za Jezusem ciągnął wielki tłum. 30
A przy drodze siedzieli dwaj niewidomi. Gdy usłyszeli, że
zbliża się Jezus, zaczęli wołać: —Potomku króla Dawida,
zmiłuj się nad nami! 31 —Cicho bądźcie!—krzyczeli na nich
ludzie. Oni jednak tym głośniej wołali: —Pomóż nam, Panie,
potomku Dawida! 32 Jezus zatrzymał się, zawołał ich i
zapytał: —Co mogę dla was zrobić? 33 —Panie, chcemy
odzyskać wzrok!—prosili. 34 Ogarnięty współczuciem, Jezus
dotknął ich oczu. Natychmiast odzyskali wzrok i poszli z
Nim.

21 Gdy zbliżali się do Jerozolimy i byli już w Betfage
na Górze Oliwnej, Jezus wysłał przed sobą dwóch
uczniów. 2 —Idźcie do najbliższej wsi—powiedział. —Zaraz
przy wejściu do niej znajdziecie uwiązaną oślicę, a przy niej
osiołka. Odwiążcie je i przyprowadźcie do Mnie. 3 Gdyby
ktoś zwrócił na to uwagę, powiedzcie po prostu: „Pan ich
potrzebuje i zaraz odprowadzi”. 4 W ten sposób miały się
spełnić słowa proroka: 5 „Powiedzcie córce Syjonu: Oto
przybywa twój Król, łagodny, jadący na osiołku —źrebięciu
oślicy!”. 6 Uczniowie poszli i zrobili tak, jak im polecił Jezus.
7 Przyprowadzili zwierzęta i zarzucili na nie płaszcze, tak
by Jezus mógł na nich usiąść. 8 Mnóstwo ludzi rozkładało
zaś na ziemi swoje płaszcze, inni obcinali gałązki z drzew i
rzucali je na drogę. 9 A cały tłum przed Nim i wokół Niego
wołał: —Niech żyje Król, potomek Dawida! Błogosławiony
Ten, który przychodzi w imieniu Pana! Chwała Królowi! 10
Gdy wjechał do Jerozolimy, całe miasto było już poruszone.
—Kto to taki?—pytali jedni. 11 —To Jezus, prorok z Nazaretu
w Galilei—odpowiadali drudzy. 12 Jezus zaś wszedł do
świątyni i wypędził z niej wszystkich sprzedawców oraz
kupujących. Powywracał stoły wymieniających pieniądze
oraz stragany sprzedawców gołębi. 13 Powiedział do nich:
—Pismo mówi: „Moja świątynia ma być domem modlitwy
dla wszystkich narodów, a wy zrobiliście z niej kryjówkę
złodziei”. 14 W świątyni podchodzili do Niego niewidomi i
kalecy, a On ich uzdrawiał. 15 Lecz gdy najwyżsi kapłani
oraz przywódcy religijni zobaczyli te cuda i usłyszeli dzieci
wykrzykujące: „Niech żyje Król, potomek Dawida!”—bardzo
się oburzyli. —Czy słyszysz, co oni wykrzykują?—pytali. 16
—Słyszę—odrzekł Jezus. —A czy nie czytaliście nigdy w
Piśmie słów: „Przyjąłeś chwałę z ust dzieci i niemowląt”?
17 I odszedł od nich. Następnie opuścił miasto i udał się
na nocleg do Betanii. 18 Rano, wracając do miasta, Jezus
poczuł głód. 19 Zauważył przy drodze drzewo figowe.
Podszedł więc do niego, ale nie znalazł tam nic oprócz
liści. Wtedy powiedział do drzewa: —Już nigdy więcej nie
przyniesiesz owocu! I drzewo od razu uschło. (aiōn g165) 20
Uczniowie zdziwili się: —Tak szybko uschło?—mówili. 21
—Zapewniam was—odpowiedział Jezus—że jeśli będziecie
mieć prawdziwą wiarę, pozbawioną zwątpień, to nie tylko z
drzewem figowym tak zrobicie. Możecie nawet rozkazać
tej oto górze: „Unieś się i rzuć w morze!”—a uczyni to.
22 O cokolwiek poprosicie z wiarą, to otrzymacie. 23 Gdy
Jezus ponownie znalazł się w świątyni i nauczał, najwyżsi
kapłani i przywódcy religijni zapytali Go: —Jakim prawem
wyrzuciłeś ze świątyni sprzedawców? Kto dał ci taką
władzę? 24 —Odpowiem wam, jeśli i wy odpowiecie na moje
pytanie—odparł Jezus. 25 —Czy chrzest, do którego wzywał
Jan Chrzciciel, pochodził od Boga, czy był tylko ludzkim
wymysłem? Wtedy zaczęli się naradzać nad odpowiedzią:
—Jeśli powiemy, że pochodził od Boga, to zapyta nas:
„Czemu go nie przyjęliście?”. 26 A jeśli powiemy, że był
ludzkim wymysłem, to tłumy się oburzą, bo wszyscy wierzą,
że Jan był prorokiem. W końcu rzekli: 27 —Nie potrafimy
na to odpowiedzieć. —Wobec tego i Ja nie odpowiem na
wasze pytanie—odparł Jezus 28 —ale pozwólcie, że wam
coś opowiem. Pewien człowiek miał dwóch synów. Udał się
do jednego i poprosił: „Synu, idź dziś do pracy w winnicy”. 29
„Nie chce mi się”—powiedział syn, ale później żałował tego i
udał się do pracy. 30 Ojciec poszedł też do drugiego syna i
poprosił o to samo. Ten odpowiedział: „Oczywiście, ojcze”,
ale nie poszedł. 31 Który z nich był posłuszny ojcu? —Ten
pierwszy—odpowiedzieli. —Zapewniam was, że pogardzani
przez wszystkich poborcy podatkowi i prostytutki prędzej
niż wy wejdą do królestwa Bożego—podsumował Jezus.
32 —Jan Chrzciciel nawoływał do prawego życia, ale mu

nie uwierzyliście. Natomiast poborcy i prostytutki uwierzyli!
A wy, choć to widzieliście, nie chcieliście się opamiętać i
uwierzyć. 33 Jezus kontynuował: —Posłuchajcie jeszcze
jednej przypowieści: Pewien właściciel założył winnicę.
Ogrodził ją murem, zbudował tłocznię i wieżę strażniczą,
po czym wynajął ją rolnikom i wyjechał. 34 Gdy nadszedł
czas zbiorów, wysłał swoich ludzi, aby odebrali należną
mu część plonów. 35 Lecz rolnicy rzucili się na nich:
jednego pobili, drugiego zabili, a innego obrzucili kamieniami.
36 Właściciel wysłał więc innych pełnomocników, jeszcze
większą grupą. Lecz rolnicy zrobili z nimi to samo. 37 W końcu
posłał do nich swojego syna, sądząc że przynajmniej jemu
okażą szacunek. 38 Lecz rolnicy, widząc nadchodzącego
syna, powiedzieli sobie: „To ten, który ma przejąć winnicę.
Zabijmy go, a winnica będzie nasza!”. 39 Wywlekli go
poza winnicę i zabili. 40 Jak sądzicie, co zrobi właściciel z
rolnikami, gdy powróci? 41 —Ukarze ich śmiercią, a winnicę
wydzierżawi innym, którzy będą się z nim rozliczać na
czas—odpowiedzieli. 42 —Przypomnijcie sobie następujące
słowa z Pisma—odrzekł Jezus: „Kamień, odrzucony przez
budujących, stał się kamieniem węgielnym, najważniejszym
w całym budynku! Dokonał tego Pan i jest to zdumiewające”.
43 Oświadczam wam, że królestwo Boże zostanie wam
odebrane, a przekazane ludziom, którzy wydają owoc. 44
Każdy, kto upadnie na ten kamień, roztrzaska się o niego, a
jeśli on na kogoś spadnie, zetrze go na proch. 45 Najwyżsi
kapłani i faryzeusze zrozumieli, że to ich Jezus miał na myśli,
opowiadając przypowieść o złych rolnikach. 46 Dlatego
chcieli Go natychmiast aresztować, ale obawiali się reakcji
tłumu, który uważał Jezusa za proroka.

22 Jezus przedstawił jeszcze jedną przypowieść: 2
—Królestwo niebieskie jest podobne do władcy,
który wyprawił synowi wesele. 3 Posłał służących, aby
powiadomili zaproszonych, ale ci nie chcieli przyjść. 4
Poprzez innych służących wysłał im więc następującą
wiadomość: „Uczta gotowa, mięso na rożnach—wszystko
przygotowane! Zapraszam na wesele!”. 5 Ale goście
zlekceważyli zaproszenie: jeden poszedł na pole, inny—do
swojego sklepu. 6 A niektórzy nawet naubliżali posłańcom i
zabili ich. 7 Władca wpadł w gniew: wysłał wojsko, zgładził
zabójców i spalił ich miasto. 8 Potem rzekł sługom: „Uczta
weselna została przygotowana, ale zaproszeni okazali
się jej niegodni. 9 Wyjdźcie więc na ulice i zaproście na
wesele wszystkich, których spotkacie”. 10 Poszli więc i
przyprowadzili z ulic wszystkich napotkanych ludzi—zarówno
złych, jak i dobrych. W ten sposób sala biesiadna zapełniła
się gośćmi. 11 Gdy władca wszedł, aby ich zobaczyć,
zauważył człowieka, który nie miał na sobie weselnego
ubrania. 12 „Przyjacielu!”—zwrócił się do niego. —„Jak się
tu znalazłeś, nie mając weselnego ubrania?”. On jednak
nic nie odpowiedział. 13 Wówczas władca rozkazał sługom:
„Zwiążcie mu ręce i nogi i wyrzućcie go na zewnątrz, w
ciemności, gdzie panuje lament i rozpacz!”. 14 Wielu jest
bowiem zaproszonych, ale mało wybranych. 15 Tymczasem
faryzeusze naradzali się, jak sprowokować Jezusa do
jakiejś niefortunnej wypowiedzi. Potrzebny był im bowiem
pretekst do oskarżenia Go. 16 Wysłali więc swoich ludzi
oraz zwolenników Heroda z takim pytaniem: —Nauczycielu!
Wiemy, że nie boisz się mówić prawdy. Nie dostosowujesz
się też do opinii ludzi ani do ich oczekiwań, lecz uczciwie
nauczasz prawd Bożych. 17 Powiedz nam więc, czy słusznie
płacimy podatki Rzymowi, czy nie? 18 —Obłudnicy! Chcecie
Mnie pogrążyć?!—powiedział Jezus, zdając sobie sprawę
z ich podstępu. 19 —Pokażcie Mi najpierw monetę! Gdy
Mu ją podano, zapytał: 20 —Czyją podobiznę i tytuł na
niej widzicie? 21 —Cezara—odpowiedzieli. —Oddawajcie
więc cezarowi to, co jego, a Bogu—co należy do Boga!
22 Ta odpowiedź tak ich zaskoczyła, że zaraz stamtąd
odeszli. 23 Jeszcze tego samego dnia przyszli do Jezusa
saduceusze—przedstawiciele ugrupowania nauczającego,
że nie będzie zmartwychwstania. 24 —Nauczycielu!—zwrócili
się do Niego. —Prawo Mojżesza naucza: „Jeśli umrze
mężczyzna i nie pozostawi po sobie potomstwa, jego
brat powinien ożenić się z wdową po zmarłym i mieć
z nią potomstwo”. 25 Otóż żyło kiedyś u nas siedmiu
braci. Najstarszy z nich ożenił się, ale wkrótce zmarł,
nie pozostawiając dzieci. Wdowa została żoną młodszego
brata. 26 I tak było z drugim, trzecim i resztą braci. 27
W końcu zmarła także ta kobieta. 28 Jeśli rzeczywiście
umarli zmartwychwstaną, to czyją będzie wtedy żoną,
skoro wszyscy bracia się z nią ożenili? 29 —Cała trudność
polega na tym—odparł Jezus—że nie znacie Pisma ani
mocy Bożej! 30 Po zmartwychwstaniu więzy małżeńskie
nie będą obowiązywać ani tych siedmiu braci, ani kobiety,
bo wszyscy pod tym względem będą podobni do aniołów.
31 Jeśli zaś chodzi o samo zmartwychwstanie, to czy
nigdy nie czytaliście, że Bóg powiedział: 32 „Jestem
Bogiem Abrahama, Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba”?
Przecież nie nazwałby siebie Bogiem tych, którzy już nie
istnieją! 33 Zgromadzeni, słysząc Jego odpowiedź, nie mogli
wyjść z podziwu. 34 Faryzeusze dowiedzieli się, że Jezus
zamknął usta saduceuszom. Przyszli więc tam 35 i jeden z
nich—przywódca religijny—zadał Mu podchwytliwe pytanie:

36 —Nauczycielu, które z przykazań Prawa Mojżesza jest
najważniejsze? 37 —„Kochaj twojego Pana i Boga całym
sercem, duszą i umysłem!”—odpowiedział Jezus. 38 —To
jest pierwsze i najważniejsze przykazanie. 39 Drugie jest
podobne: „Kochaj innych tak, jak kochasz samego siebie!”.
40 Na tych dwóch przykazaniach opiera się całe Prawo
Mojżesza i księgi proroków. 41 Następnie sam zapytał
otaczających Go faryzeuszy: 42 —Jak sądzicie? Skąd ma
pochodzić Mesjasz? —Z rodu króla Dawida—odrzekli. 43
—To dlaczego sam Dawid, a przez jego usta Duch Święty,
nazywa Go Panem?—zapytał Jezus. —Dawid powiedział
przecież: 44 „Bóg rzekł do mojego Pana: Zasiądź po
mojej prawej stronie, dopóki nie rzucę Ci pod nogi Twoich
nieprzyjaciół”. 45 Skoro więc Dawid nazwał Go Panem, to
jak Mesjasz może być jego potomkiem? 46 Nikt nie potrafił
Mu na to odpowiedzieć. Dlatego też nikt już więcej nie śmiał
Go o nic pytać.

23 Wówczas Jezus zwrócił się do tłumu i do swoich
uczniów: 2 —Przywódcy religijni i faryzeusze zajęli
miejsce samego Mojżesza. 3 Dlatego postępujcie zgodnie z
ich nauką, lecz nie bierzcie z nich przykładu. Bo nauczają,
ale sami tego nie przestrzegają. 4 Wymyślają bowiem
niewykonalne obowiązki i narzucają je innym, a sami nie
kiwną nawet palcem, aby im pomóc. 5 To, co robią, czynią
tylko na pokaz. Starają się pobożnie wyglądać—zakładają
na ramiona szkatułki z tekstami modlitw i chodzą w szatach
z długimi frędzlami. 6 Oczekują zaszczytnych miejsc na
przyjęciach i w synagogach 7 oraz wyrazów szacunku
ze strony innych ludzi. Lubią, gdy inni zwracają się do
nich: „nauczycielu”. 8 Lecz wy nie pozwalajcie, by was
tak nazywano. Macie tylko jednego Nauczyciela, a wy
jesteście sobie równi jak bracia. 9 I do nikogo na ziemi
nie zwracajcie się „ojcze”, bo macie tylko jednego Ojca,
w niebie. 10 Nie pozwalajcie też, aby nazywano was
„mistrzami”, gdyż macie tylko jednego Mistrza—Mesjasza.
11 Największy z was niech będzie waszym sługą. 12 Kto
sam siebie wywyższa, zostanie poniżony. A kto się uniża,
zostanie wywyższony. 13 Marny wasz los, przywódcy religijni
i faryzeusze! Jesteście obłudnikami! Zamykacie ludziom
dostęp do królestwa niebieskiego! Sami nie wchodzicie i
innym nie pozwalacie wejść! 15 Marny wasz los, przywódcy
religijni i faryzeusze! Jesteście obłudnikami! Obchodzicie
cały świat, aby nawrócić jednego człowieka. A gdy już się
tak stanie, robicie z niego syna piekła, dwa razy gorszego
niż wy sami. **(Geenna g1067)** 16 Marny wasz los, ślepi
przewodnicy! Mówicie: „Kto przysięga na świątynię Bożą,
do niczego nie jest zobowiązany. Ale kto składa przysięgę
na złoto w świątyni, musi ją wypełnić”. 17 Głupi ślepcy! Co
jest ważniejsze: złoto czy świątynia, która uświęca złoto?
18 Twierdzicie też: „Przysięga na ołtarz do niczego nie
zobowiązuje. Ale przysięga na dar na ołtarzu jest wiążąca”.
19 Ślepcy! Co jest ważniejsze; dar czy ołtarz, który uświęca
złożony na nim dar? 20 Kto przysięga „na ołtarz”, przysięga
na wszystko, co się na nim znajduje. 21 A kto przysięga „na
świątynię”, przysięga na nią i na Boga, który w niej mieszka.
22 Ten zaś, kto przysięga „na niebo”, przysięga na tron Boży i
na Tego, który na nim zasiada. 23 Marny wasz los, przywódcy
religijni i faryzeusze! Jesteście obłudnikami! Skrupulatnie
dajecie Bogu dziesiątą część swoich najdrobniejszych
nawet dochodów, a lekceważycie to, co w Prawie Mojżesza
jest najważniejsze: prawość, miłość i wiarę. A jednego i
drugiego nie należy zaniedbywać! 24 Ślepi przewodnicy!
Odcedzacie komara, a połykacie wielbłąda. 25 Marny wasz
los, przywódcy religijni i faryzeusze! Jesteście obłudnikami!
Usilnie dbacie o zewnętrzną czystość naczyń, ale wasze
brudne wnętrze aż się lepi od chciwości i pożądania. 26
Ślepy faryzeuszu! Oczyść najpierw wnętrze kubka, to i na
zewnętrz będzie czysty! 27 Marny wasz los, przywódcy
religijni i faryzeusze! Jesteście obłudnikami! Przypominacie
odnowione grobowce—z zewnątrz piękne, a w środku pełne
rozkładających się szczątków! 28 Robicie przed ludźmi
wrażenie świętych, lecz w środku jesteście pełni obłudy
i nieprawości! 29 Marny wasz los, przywódcy religijni i
faryzeusze! Jesteście obłudnikami! Stawiacie i zdobicie
grobowce prorokom oraz innym ludziom, którzy kochali
Boga, 30 mówiąc: „Gdybyśmy my żyli w czasach naszych
przodków, nie mordowalibyśmy proroków tak jak oni”. 31 W
ten sposób przyznajecie, że jesteście potomkami morderców.
32 Dorównajcie im! 33 Czy tacy podli ludzie mogą uniknąć
kary piekła? **(Geenna g1067)** 34 Wyślę do was proroków,
mędrców i nauczycieli, ale jednych zabijecie, krzyżując
ich, innych ubiczujecie w swoich synagogach i będziecie
prześladować po miastach. 35 Spadnie na was wina za
przelaną krew wszystkich, którzy kochali Boga! Począwszy
od prawego Abla, aż po Zachariasza, syna Barachiasza,
którego zabiliście między ołtarzem a miejscem świętym.
36 Zapewniam was, że kara za to wszystko spadnie na
głowy tego pokolenia. 37 Jerozolimo, Jerozolimo!—zawołał
Jezus. —Zabijasz proroków i obrzucasz kamieniami Bożych
posłańców! Ileż to razy chciałem przygarnąć twoje dzieci,
tak jak kura, która pod skrzydłami chroni swoje pisklęta.
Ale nie pozwoliłaś! 38 Zbliża się czas, w którym twój dom
opustoszeje. 39 Mówię wam: Nie zobaczycie Mnie do chwili,

gdy zawołacie: „Błogosławiony, który przychodzi w imieniu
samego Pana!”.

24 Gdy Jezus opuszczał świątynię, uczniowie chcieli Mu
pokazać różne jej zabudowania. 2 On im odpowiedział:
—To, co teraz podziwiacie, legnie w gruzach i nie pozostanie
tu nawet kamień na kamieniu. 3 Później, gdy siedział
na zboczu Góry Oliwnej, uczniowie podeszli do Niego
i dyskretnie spytali: —Kiedy wydarzy się to, o czym
mówiłeś? Po czym poznamy, że zbliża się Twoje przyjście i
koniec tego świata? (aiōn g165) 4 —Nie dajcie się nikomu
oszukać!—przestrzegł ich Jezus. 5 —Wielu bowiem będzie
się podawać za Mesjasza i oszuka mnóstwo ludzi. 6 Na
świecie wybuchną wojny i będą rozchodzić się wieści o
walkach. Uważajcie i nie dajcie się zastraszyć, to jeszcze nie
będzie koniec! 7 Narody i państwa będą walczyć przeciwko
sobie, a wiele krajów nawiedzi głód oraz trzęsienia ziemi.
8 Ale to będzie dopiero początek tragedii. 9 Będą was
torturować i zabijać! Wszystkie narody was znienawidzą z
mojego powodu! 10 Wielu ponownie wpadnie w sidła grzechu
i będzie nienawidzić oraz zdradzać innych. 11 Pojawi się
też wielu fałszywych proroków, którzy zwiodą całe rzesze
ludzi. 12 Z powodu tak wielkiego zła oziębnie miłość wielu
wierzących. 13 Ale ci, którzy wytrwają do końca i nie zaprą
się Mnie, zostaną uratowani! 14 A dobra nowina o królestwie
Bożym będzie głoszona na całym świecie jako świadectwo
dla wszystkich narodów. I wtedy nadejdzie koniec. 15 Gdy
zobaczycie w świątyni „ohydę spustoszenia”, o której mówił
prorok Daniel—kto to czyta, niech uważa— 16 wtedy ci,
którzy przebywają w Judei, niech uciekają w góry. 17 I
śpieszcie się! Jeśli będziecie na tarasie, nie wchodźcie
do domu, aby się spakować. 18 Jeśli będziecie na polu,
nie wracajcie po pieniądze czy ubranie. 19 Ciężko będzie
wtedy kobietom w ciąży i matkom karmiącym niemowlęta. 20
Módlcie się, żeby wasza ucieczka nie wypadła zimą albo w
szabat. 21 Będą to bowiem dni tak straszliwe, jakich nie było
od początku świata i już nigdy potem nie będzie. 22 I gdyby
czas tej klęski nie został skrócony, nikt by się nie uratował.
Lecz ze względu na wybranych czas ten zostanie skrócony.
23 Jeśli wtedy ktoś wam powie: „Tu jest Mesjasz”—nie
wierzcie! 24 Pojawi się bowiem wielu fałszywych mesjaszy
i proroków, którzy będą czynić wielkie cuda, starając się
oszukać nawet wybranych przez Boga. 25 Pamiętajcie więc,
że was ostrzegałem. 26 Jeśli więc ktoś wam powie: „Mesjasz
jest na pustyni”—nie szukajcie Mnie tam. I nie wierzcie, gdy
powiedzą: „Tam się ukrywa!”. 27 Gdy powtórnie przyjdę,
będzie to bowiem tak widoczne, jak błyskawica na niebie.
28 Gdzie jest padlina, tam w naturalny sposób pojawiają
się i sępy. Wy również rozpoznacie nadchodzący koniec!
29 Zaraz po zakończeniu tego strasznego czasu nastąpi
zaćmienie słońca, a księżyc straci swój blask. Gwiazdy będą
spadać z nieba i zachwieje się cały porządek wszechświata.
30 Wtedy pojawi się na niebie znak mojego przyjścia i
wszystkich ogarnie skrucha, bo cała ludzkość ujrzy Mnie,
Syna Człowieczego, przybywającego na obłokach w wielkiej
mocy i chwale. 31 Rozlegnie się wtedy potężny dźwięk
trąb. I poślę aniołów, żeby zgromadzili Moich wybranych z
całego świata, z najdalszych zakątków ziemi. 32 Niech to
drzewo figowe stanie się dla was przykładem—kontynuował
Jezus. —Gdy jego pączki miękną, a listki zaczynają się
rozwijać, mówicie, że zbliża się lato. 33 Gdy więc zobaczycie
wszystko, co wam zapowiedziałem, bądźcie pewni, że mój
powrót jest bliski, że jestem tuż u drzwi. 34 Zapewniam
was: Nie wymrze to pokolenie, a wszystko to się dokona.
35 Niebo i ziemia przeminą, lecz moje słowa pozostaną na
wieki. 36 Nikt jednak nie zna dnia ani czasu, w którym się
to stanie—ani aniołowie w niebie, ani nawet Ja—Syn. Wie
o tym tylko mój Ojciec. 37 Czas mojego przybycia będzie
podobny do czasów Noego. 38 Ludzie wtedy zwyczajnie jedli
i pili, zawierali małżeństwa—aż do chwili, gdy Noe wszedł
do arki. 39 Nie wiedzieli, że to potop—i wszyscy zginęli.
Tak samo będzie w dniu, w którym Ja, Syn Człowieczy,
powrócę na ziemię. 40 Z dwóch ludzi pracujących w polu,
jeden zostanie wzięty, a drugi pozostawiony. 41 Z dwóch
kobiet, pracujących w domu, jedna zostanie wzięta, druga
zaś pozostawiona. 42 Uważajcie więc, bo nie wiecie, którego
dnia Ja, wasz Pan, przyjdę. 43 Pomyślcie: Gdyby właściciel
domu wiedział, kiedy złodziej przyjdzie go okraść, pilnowałby
dobytku i nie dopuściłby do włamania. 44 Wy również musicie
uważać, bo nie wiecie, kiedy Ja, Syn Człowieczy, powrócę!
45 Kim jest ten wierny i mądry sługa, któremu Pan powierzył
opiekę nad innymi swoimi sługami, by na czas o nich dbał?
46 Nagrodzi go, gdy po powrocie zobaczy dobrze wykonaną
pracę. 47 Zapewniam was, że da mu w zarządzanie cały
swój majątek. 48 Gdyby jednak ten sługa pomyślał sobie: 49
„Nieprędko wróci właściciel, nie muszę się więc go obawiać” i
zaczął znęcać się nad powierzonymi sobie ludźmi, zabawiać
się i upijać, 50 to jego pan powróci w najmniej oczekiwanej
chwili. 51 Surowo się wtedy z nim rozprawi i osądzi go wraz
z innymi obłudnikami. Będzie tam lament i rozpacz.

25 Królestwo niebieskie można porównać do dziesięciu
dziewcząt, które jako druhny wyszły z lampami na
spotkanie pana młodego. 2 Pięć z nich było głupich, a

pięć mądrych. 3 Głupie zabrały lampy, ale nie wzięły
do nich zapasowej oliwy. 4 Mądre zaś zabrały lampy i
zapasową oliwę w naczyniach. 5 Ponieważ pan młody się
spóźniał, zdrzemnęły się wszystkie. 6 Nagle o północy
obudziło je wołanie: „Nadchodzi pan młody! Wyjdźcie mu na
spotkanie!”. 7 Dziewczęta zerwały się i przygotowały lampy.
8 Niemądre zwróciły się do pozostałych: „Dajcie nam trochę
oliwy, bo nasze lampy gasną!”. 9 Mądre odpowiedziały
jednak: „Jeśli damy wam, nie wystarczy ani dla nas, ani
dla was. Idźcie lepiej sobie kupić!”. 10 Gdy poszły to
zrobić, przybył pan młody. Te, które były gotowe, weszły
z nim na przyjęcie weselne—a drzwi zamknięto. 11 Po
pewnym czasie wróciły pozostałe dziewczęta i zaczęły wołać:
„Panie, otwórz nam!”. 12 Lecz on odpowiedział: „Niestety
nie znam was, odejdźcie stąd!”. 13 Uważajcie więc, bo
nie znacie dnia ani czasu mojego powrotu! 14 Królestwo
niebieskie jest jak człowiek, który odjeżdżając w daleką
podróż zwołał swoich podwładnych i powierzył im na ten
czas swój majątek. 15 Jednemu przekazał pięć tysięcy,
drugiemu dwa tysiące, a trzeciemu tysiąc—każdemu zgodnie
z jego możliwościami. I odjechał. 16 Pierwszy zaczął obracać
pięcioma tysiącami i po pewnym czasie zarobił kolejne
pięć tysięcy. 17 Drugi również zainwestował pieniądze i
zyskał kolejne dwa tysiące. 18 Natomiast ten, który miał
zarządzać tysiącem, ukrył go w bezpiecznym miejscu. 19 Po
dłuższym czasie pan powrócił i chciał się z nimi rozliczyć.
20 Wtedy ten, któremu powierzył pięć tysięcy, przyniósł
dodatkowe pięć i powiedział: „Panie! Powierzyłeś mi pięć
tysięcy. Oto osiągnąłem zysk w wysokości kolejnych pięciu
tysięcy”. 21 „Bardzo dobrze!”—rzekł pan. „Jesteś dobrym i
wiernym pracownikiem. Okazałeś wierność w małej sprawie,
więc teraz powierzę ci bardziej odpowiedzialne zadanie.
Ciesz się razem ze mną”. 22 Następnie przyszedł ten,
który otrzymał dwa tysiące i powiedział: „Panie! Powierzyłeś
mi dwa tysiące, oto podwoiłem tę sumę”. 23 „Bardzo
dobrze!”—rzekł pan. „Jesteś dobrym i wiernym pracownikiem.
Okazałeś wierność w małej sprawie, więc teraz powierzę
ci bardziej odpowiedzialne zadanie. Ciesz się razem ze
mną”. 24 Wreszcie przyszedł ten, który otrzymał jeden tysiąc
i powiedział: „Panie! Wiedziałem, że masz twardą rękę w
interesach i że będziesz chciał mieć zysk z tego, nad czym
sam nie pracowałeś. 25 Bałem się ciebie, dlatego bezpiecznie
przechowałem twoje pieniądze. Oto one”. 26 „Jesteś leniem i
złym pracownikiem!”—odrzekł pan. „Wiedziałeś, że chcę
mieć zysk nawet jeśli sam na niego nie pracowałem! 27
Mogłeś więc zanieść ten tysiąc do banku, wtedy miałbym
przynajmniej jakieś odsetki. 28 Zabierzcie mu pieniądze i
dajcie temu, który ma dziesięć tysięcy. 29 Bo każdy, kto
przynosi zyski, otrzyma więcej i będzie opływał w dostatki. A
temu, kto nie przynosi zysku, odbiorą i to, co posiada. 30
Wyrzućcie tego lenia na zewnątrz, w ciemności! Tam będzie
rozpacz i lament”. 31 Gdy Ja, Syn Człowieczy, przybędę
w chwale, wraz ze wszystkimi aniołami, zasiądę na swoim
tronie pełnym chwały. 32 I zgromadzą się przede Mną
wszystkie narody, a Ja rozdzielę ludzi na dwie grupy, tak
jak pasterz rozdziela owce i kozły. 33 „Owce” postawię po
prawej stronie, a „kozły” po lewej. 34 Wówczas jako Król
powiem do tych po prawej: „Mój ojciec obdarzył was wielkim
szczęściem! Wejdźcie do królestwa, które zostało dla was
przygotowane zanim jeszcze zaistniał świat! 35 Bo gdy byłem
głodny, nakarmiliście Mnie. Gdy byłem spragniony, daliście
Mi pić. Gdy byłem w podróży, ugościliście Mnie. 36 Gdy
nie miałem się w co ubrać, daliście Mi odzież, a gdy byłem
chory oraz gdy przebywałem w więzieniu, odwiedzaliście
Mnie”. 37 „Panie!”—zapytają prawi. „Kiedy widzieliśmy Cię
głodnego i nakarmiliśmy Cię? Kiedy daliśmy Ci pić, gdy
byłeś spragniony? 38 Albo kiedy ugościliśmy Cię podczas
podróży lub daliśmy Ci odzież, gdy nie miałeś w co się
ubrać? 39 Kiedy to było, gdy odwiedziliśmy Cię w czasie
choroby lub w więzieniu?”. 40 „Zapewniam was”—odpowiem
wtedy—„że cokolwiek zrobiliście jednemu z moich braci,
choćby najmniejszemu, Mnie to uczyniliście”. 41 Następnie
jako Król zwrócę się do tych po lewej stronie: „Jesteście
przeklęci przez Boga! Idźcie w ogień wieczny, przygotowany
dla diabła i jego aniołów! **(aiōnios g166)** 42 Gdy byłem głodny,
nie nakarmiliście Mnie, gdy byłem spragniony, nie daliście Mi
pić. 43 Byłem w podróży, a odmówiliście Mi gościny, nie
miałem się w co ubrać, a nie pomogliście Mi; byłem chory i w
więzieniu, a nie odwiedziliście Mnie”. 44 „Panie!”—powiedzą.
„Kiedy widzieliśmy Cię głodnego, spragnionego, w podróży,
pozbawionego ubrań, chorego albo w więzieniu, a nie
okazaliśmy Ci pomocy?”. 45 „Zapewniam was”—odpowiem
wtedy—„że gdy odmówiliście pomocy najmniejszemu z
moich braci, Mnie jej pozbawiliście”. 46 I pójdą oni na
wieczne potępienie, prawi zaś—do życia wiecznego. **(aiōnios
g166)**

26 Po zakończeniu tego nauczania Jezus rzekł do uczniów:
2 —Za dwa dni rozpoczyna się święto Paschy i Ja, Syn
Człowieczy, zostanę zdradzony i ukrzyżowany. 3 Tymczasem
na dziedzińcu rezydencji najwyższego kapłana, Kajfasza,
zebrali się inni kapłani oraz starsi. 4 Postanowili potajemnie
uwięzić i zabić Jezusa. 5 —Nie możemy jednak zrobić
tego podczas święta—mówili—bo spowoduje to rozruchy. 6

Jezus tymczasem zatrzymał się w Betanii, w domu Szymona
Trędowatego. 7 Wtedy właśnie przyszła tam pewna kobieta
z butelką bardzo drogiego, wonnego olejku i wylała go na
głowę Jezusa. 8 Widząc to, uczniowie oburzyli się: —Co
za marnotrawstwo! 9 Przecież można było sprzedać te
perfumy i rozdać pieniądze biednym! 10 —Dlaczego ją
krytykujecie?—zapytał Jezus, widząc ich reakcję. —Przecież
spełniła dobry uczynek! 11 —Biedni zawsze będą wśród
was, a Mnie już wkrótce zabraknie. 12 Namaszczając tym
olejkiem, przygotowała Mnie na pogrzeb. 13 Zapewniam was:
Gdziekolwiek na świecie będzie głoszona dobra nowina,
wszędzie będzie się mówić o tym, co zrobiła, i będzie
się o niej pamiętać. 14 Tymczasem Judasz z Kariotu,
jeden z Dwunastu, poszedł do najwyższych kapłanów 15 i
zapytał: —Ile mi zapłacicie, jeśli wydam wam Jezusa? I dali
mu trzydzieści srebrnych monet. 16 Od tej chwili Judasz
czekał już tylko na sprzyjającą okazję, aby wydać Jezusa.
17 W pierwszym dniu święta Paschy, uczniowie zapytali
Jezusa: —Gdzie mamy przygotować kolację paschalną? 18
—Idźcie do miasta!—powiedział. —Udajcie się do naszego
znajomego i powiedzcie mu: „Nasz Nauczyciel zawiadamia:
Nadchodzi już czas! U ciebie chcę spożyć z moimi uczniami
świąteczną kolację”. 19 Uczniowie zrobili tak, jak im polecił,
i zajęli się przygotowaniem posiłku. 20 Wieczorem, wraz
z Dwunastoma, Jezus zajął miejsce przy stole. 21 Gdy
zaczęli posiłek, powiedział: —Mówię wam: Jeden z was,
siedzących tu ze Mną, zdradzi Mnie. 22 —Ale to chyba nie ja,
Panie?—mówili zasmuceni jeden przez drugiego. 23 —To ten,
który jednocześnie ze Mną sięga do półmiska—odpowiedział.
24 —Ja, Syn Człowieczy, muszę umrzeć, zgodnie z tym,
co dawno zapowiedzieli prorocy. Marny jednak los tego,
kto Mnie wyda. Lepiej byłoby, aby się wcale nie urodził! 25
Judasz również Go zapytał: —To ja, Nauczycielu? —Sam to
powiedziałeś—odrzekł Jezus. 26 Później, podczas kolacji,
Jezus wziął do rąk chleb. Podziękował za niego Bogu,
połamał go na kawałki, i podał uczniom, mówiąc: —Weźcie i
jedzcie, to jest moje ciało. 27 Wziął też do ręki kielich z winem.
Podziękował, podał uczniom, i powiedział: —Pijcie z niego
wszyscy. 28 To jest moja krew, pieczętująca przymierze.
Przelewam ją, aby wielu otrzymało przebaczenie grzechów.
29 Mówię wam, że nie skosztuję już wina do dnia, gdy
będę pił nowe wino w królestwie mojego Ojca. 30 Potem
zaśpiewali pieśń i poszli na Górę Oliwną. Wtedy Jezus
powiedział: 31 —Jeszcze tej nocy wszyscy Mnie opuścicie.
Stanie się tak, jak Bóg zapowiedział ustami proroków:
„Uderzę pasterza i rozproszą się owce jego stada”. 32 Lecz
gdy znów powrócę do życia, udam się do Galilei i tam się z
wami spotkam. 33 —Ja nigdy Cię nie opuszczę!—zapewniał
Piotr. —Nawet jeśli inni odejdą od Ciebie! 34 —Zapewniam
cię, że jeszcze tej nocy, zanim o świcie zapieje kogut, trzy
razy zaprzeczysz, że Mnie znasz—odpowiedział Jezus.
35 —Nigdy!—zaprotestował Piotr. —Nie wyprę się Ciebie,
nawet gdybym miał iść z Tobą na śmierć! Pozostali również
przysięgali wierność Jezusowi. 36 Następnie wszyscy razem
udali się do ogrodu Getsemane. Gdy dotarli na miejsce,
Jezus rzekł: —Usiądźcie tutaj, a ja pójdę tam się modlić. 37
Zabrał ze sobą tylko Piotra oraz synów Zebedeusza—Jakuba
i Jana. I ogarnął Go smutek oraz głęboki niepokój. 38 —Moją
duszę ogarnął śmiertelny smutek—powiedział. —Zostańcie
ze Mną i czuwajcie. 39 Odszedł na bok, padł na twarz i
modlił się: —Ojcze mój, jeśli to możliwe, oddal ode Mnie ten
„kielich cierpienia”. Jednak to Twoja wola niech się stanie, a
nie to, czego ja chcę. 40 Wrócił do trzech uczniów i zastał
ich śpiących. Wtedy powiedział do Piotra: —Nie daliście
rady czuwać ze Mną nawet przez godzinę? 41 Uważajcie
i módlcie się, abyście nie poddali się pokusie! Duch jest
gorliwy, ale ciało słabe. 42 Ponownie odszedł i modlił się:
—Ojcze mój, jeśli nie może Mnie ominąć ten „kielich”, to
niech się stanie Twoja wola. 43 Lecz uczniowie byli tak
bardzo zmęczeni, że gdy do nich wrócił, znowu spali. 44
Odszedł więc po raz trzeci i raz jeszcze modlił się o to
samo. 45 Po skończeniu modlitwy wrócił do nich i powiedział:
—Wciąż spokojnie śpicie i odpoczywacie? Wybiła moja
godzina. Teraz Ja, Syn Człowieczy, zostanę wydany w ręce
grzeszników. 46 Wstańcie, chodźmy! Nadchodzi już ten,
który Mnie zdradził! 47 Ledwie skończył mówić, stanął przed
Nim Judasz, jeden z Dwunastu, na czele zgrai uzbrojonej
w miecze i pałki, wysłanej przez najwyższych kapłanów i
starszych. 48 Ten zdrajca tak się z nimi umówił: „Łapcie
tego, którego pocałuję na powitanie”. 49 Gdy więc tylko się
zbliżyli, Judasz podszedł do Jezusa. —Witaj, Mistrzu!—rzekł
i przywitał Go pocałunkiem. 50 —Przyjacielu!—rzekł Jezus.
—Po co przyszedłeś? Wówczas pozostali rzucili się na
Niego i złapali Go. 51 Wtedy jeden z uczniów szybko wyjął
miecz, zamachnął się i odciął ucho słudze najwyższego
kapłana. 52 —Schowaj miecz!—powiedział Jezus. —Ci,
którzy mieczem walczą, od miecza giną. 53 Myślisz, że na
moją prośbę Ojciec nie posłałby tu dwunastu oddziałów
aniołów? 54 Ale czy wtedy wypełniłyby się zapowiedzi Pisma?
55 Następnie zwrócił się do tych, którzy Go aresztowali:
—Czy jestem jakimś groźnym przestępcą, że przyszliście po
Mnie aż tak uzbrojeni? Dlaczego nie zatrzymaliście Mnie w
świątyni? Przecież codziennie tam nauczałem! 56 Wszystko
jednak dzieje się zgodnie z tym, co przepowiedziały o Mnie

proroctwa. Wtedy wszyscy uczniowie opuścili Go i uciekli.
57 Napastnicy zaprowadzili Jezusa do rezydencji Kajfasza,
u którego wkrótce zebrali się przywódcy religijni i starsi.
58 Piotr zaś, który podążał za Jezusem, trzymając się z
daleka, wszedł za nimi i usiadł razem z żołnierzami. Czekał,
co będzie dalej. 59 Najwyżsi kapłani wraz z całą Wysoką
Radą przesłuchiwali świadków, by znaleźć jakieś fałszywe
oskarżenie przeciw Jezusowi i skazać Go na śmierć. 60 Ale
pomimo wielu fałszywych zeznań nie udało się im to. W
końcu znalazło się dwóch, 61 którzy zgodnie oświadczyli:
—Ten człowiek powiedział: „Mogę zburzyć Bożą świątynię
i w trzy dni ją odbudować!”. 62 Wtedy najwyższy kapłan
wstał i zapytał Jezusa: —Nie będziesz się bronił wobec tych
oskarżeń? 63 Lecz Jezus milczał. Wtedy najwyższy kapłan
zadał mu kolejne pytanie: —W imię żyjącego Boga żądam,
abyś odpowiedział: Jesteś Mesjaszem, Synem Bożym? 64
—Sam to potwierdziłeś—rzekł Jezus. —Mówię wam: Wkrótce
zobaczycie Mnie, Syna Człowieczego, zasiadającego na
tronie z Bogiem i powracającego w obłokach na ziemię. 65
Słysząc to, najwyższy kapłan rozdarł szaty i powiedział: —To
bluźnierstwo! Czego więcej trzeba? Po co nam świadkowie?
Sami słyszeliście bluźnierstwo! 66 Jaki jest wasz wyrok?
—Kara śmierci!—zawołali. 67 I zaczęli pluć Jezusowi w twarz
i bić po głowie. Ci, którzy Go bili, 68 szyderczo wołali: —Teraz
prorokuj, Mesjaszu! Zgadnij, kto Cię teraz uderzył? 69
Tymczasem Piotr wciąż przebywał na dziedzińcu rezydencji.
Nagle podeszła do niego jakaś dziewczyna i powiedziała:
—Ty też byłeś z Jezusem z Galilei! 70 —Nie wiem, o czym
mówisz!—zaprzeczył wobec wszystkich Piotr. 71 Odszedł do
bramy wejściowej, ale zauważyła go tam inna służąca. —On
był z Jezusem z Nazaretu!—powiedziała do stojących. 72
—Nawet nie znam tego Człowieka!—przysięgając zaprzeczył
Piotr. 73 Po pewnej chwili stojący tam ludzie podeszli do
niego i stwierdzili: —Na pewno i ty jesteś jednym z jego
uczniów. Twój galilejski akcent cię zradza. 74 —Naprawdę
Go nie znam!!—znowu zaczął się zaklinać i przysięgać. I
wtedy właśnie zapiał kogut. 75 Wówczas Piotr przypomniał
sobie słowa Jezusa: „Zanim o świcie zapieje kogut, trzy razy
zaprzeczysz, że Mnie znasz”. Odszedł stamtąd i gorzko
zapłakał.

27 Następnego dnia, wczesnym rankiem, najwyżsi kapłani i
starsi ponownie zebrali się, aby ustalić, jak doprowadzą
do wykonania na Jezusie wyroku śmierci. 2 Ostatecznie
postanowili przekazać Jezusa pod zbrojną eskortą Piłatowi,
rzymskiemu gubernatorowi. 3 Gdy Judasz, zdrajca,
dowiedział, że Jezus został skazany za śmierć, zaczął
żałować swojego czynu i odniósł pieniądze—trzydzieści
srebrnych monet—najwyższym kapłanom i starszym.
4 —Zgrzeszyłem!—oświadczył. —Wydałem niewinnego
człowieka. —Co nas to obchodzi? To twój problem!—odparli.
5 Judasz rzucił wtedy pieniądze na posadzkę świątyni,
wybiegł i powiesił się. 6 Kapłani podnieśli srebrniki. —Nie
można ich umieścić w skarbcu—orzekli—bo są zapłatą
za morderstwo. 7 Po naradzie postanowili przeznaczyć
je na zakup Pola Garncarzy i założyć tam cmentarz dla
cudzoziemców. 8 Dlatego miejsce to do dzisiaj nazywa
się Polem Krwi. 9 W ten sposób spełniło się proroctwo
Jeremiasza: „Wzięli trzydzieści srebrnych monet, bo na tyle
Go wycenili synowie Izraela, 10 i kupili Pole Garncarzy—jak
im rozkazał Pan”. 11 Gdy Jezus stanął przed gubernatorem
Piłatem, ten zapytał Go: —Jesteś Królem Żydów? —Sam
to potwierdzasz—odpowiedział mu Jezus. 12 A obecni
tam najwyżsi kapłani i starsi wysuwali przeciwko Niemu
wiele zarzutów, ale Jezus nie odpowiadał. Wtedy Piłat
zwrócił się do Niego: 13 —Czy nie słyszysz tych wszystkich
oskarżeń? 14 Lecz, ku jego wielkiemu zdziwieniu, Jezus
nie odpowiedział na żaden z zarzutów. 15 A był zwyczaj,
że raz w roku, na święto Paschy, gubernator uwalniał na
prośbę ludu jednego żydowskiego więźnia. 16 W tym czasie
przebywał właśnie w więzieniu znany przestępca—Barabasz.
17 Gdy więc przed rezydencją Piłata zebrali się ludzie, ten
zapytał ich: —Kogo mam wam wypuścić? Barabasza czy
Jezusa, zwanego Mesjaszem? 18 Zorientował się bowiem,
że to z nienawiści uknuto ten spisek przeciw Jezusowi. 19
Gdy tak siedział na fotelu sędziowskim, żona przysłała mu
wiadomość: —Zostaw w spokoju tego prawego człowieka.
Dziś w nocy miałam z jego powodu straszny sen! 20
Tymczasem kapłani i starsi przekonali tłum, aby prosił
o uwolnienie Barabasza i żądał śmierci dla Jezusa. 21
—Którego z nich mam wam wypuścić?—spytał ponownie
gubernator. —Barabasza!—zawołali. 22 —Co mam zatem
zrobić z Jezusem Mesjaszem? —Ukrzyżuj go!—zawołali w
odpowiedzi. 23 —Ale dlaczego?—dopytywał Piłat. —Jakie
przestępstwo popełnił? Oni jednak nie słuchali go i coraz
głośniej wołali: —Ukrzyżuj go!! 24 Piłat, widząc, że nic nie
wskóra i że robi się coraz większe zamieszanie, na oczach
tłumu umył ręce i rzekł: —Nie jestem winien jego śmierci! To
wasza odpowiedzialność! 25 —Dobrze! Bierzemy ją na siebie
i naszych potomków!—zawołał cały tłum. 26 Wypuścił więc
Barabasza, a Jezusa kazał ubiczować i skazał Go na śmierć
przez ukrzyżowanie. 27 Żołnierze gubernatora wyprowadzili
Go na dziedziniec i zwołali cały oddział. 28 Ubrali Go
w szkarłatny płaszcz 29 i włożyli na Jego głowę koronę

uplecioną z długich, ostrych cierni, a do prawej ręki dali
kij. I klękali przed Nim, naśmiewając się: —Niech żyje Król
Żydów! 30 Opluwali Go też, brali Jego kij i bili Go po głowie.
31 Kiedy im się to znudziło, ściągnęli z Niego płaszcz, nałożyli
Mu z powrotem Jego własne ubranie i poprowadzili na
ukrzyżowanie. 32 Po drodze zatrzymali niejakiego Szymona
z Cyreny i zmusili go, aby niósł Jego krzyż. 33 W ten
sposób doprowadzili Jezusa na miejsce zwane Golgotą (to
znaczy: „Czaszką"). 34 Tam podali Mu do picia kwaśne wino.
Spróbował, ale nie chciał go pić. 35 Potem Go ukrzyżowali,
a o Jego ubranie rzucili losy. 36 Następnie usiedli i pilnowali
Go. 37 A nad Jego głową przybili do krzyża tabliczkę z
opisem winy: „to jest jezus, król żydów". 38 Po obu stronach
Jezusa ukrzyżowano dwóch przestępców. 39 Przechodzący
obok ludzie śmiali się z Niego. Patrzyli z pogardą i wołali: 40
—Widzisz, jak skończyłeś? Mówiłeś, że potrafisz zburzyć i
w trzy dni odbudować świątynię! Skoro jesteś taki mocny,
uratuj teraz siebie samego i zejdź z krzyża! Podobno jesteś
Synem Bożym! 41 Stali tam również najwyżsi kapłani i inni
przywódcy religijni. Oni także naśmiewali się z Jezusa: 42
—Innych potrafił ratować, a siebie uratować nie może! Taki z
niego Król Izraela? Niech zejdzie z krzyża, to mu uwierzymy!
43 Tak ufał Bogu, to niech go teraz uratuje, o ile zechce.
Przecież powtarzał: „Jestem Synem Boga". 44 Tak samo
naśmiewali się z Niego wiszący obok przestępcy. 45 Nagle,
około południa całą ziemię okrył mrok i aż do godziny trzeciej
było ciemno. 46 Wtedy właśnie Jezus głośno zawołał: —Eloi,
Eloi, lema sabachthani! (co znaczy: „Boże mój, Boże mój,
czemu Mnie opuściłeś?"). 47 Stojący w pobliżu ludzie sądzili,
że woła proroka Eliasza. 48 Jeden z nich podbiegł po gąbkę,
nasączył ją kwaśnym winem i na kiju podał Jezusowi, żeby
się napił. 49 Lecz pozostali mówili: —Zostaw go! Zobaczymy,
czy zjawi się Eliasz, żeby go uratować. 50 Lecz Jezus wydał
jeszcze jeden okrzyk i skonał. 51 W tej samej chwili zasłona
w świątyni, oddzielająca miejsce najświętsze, rozdarła się
na dwie części—od góry aż do dołu. Zatrzęsła się również
ziemia i popękały skały. 52 Otworzyły się groby i wielu
umarłych, którzy byli ludźmi kochającymi Boga, powstało
z martwych. 53 Później, po zmartwychwstaniu Jezusa,
udali się do Jerozolimy, świętego miasta, gdzie widziało ich
wielu ludzi. 54 Rzymski dowódca i jego żołnierze pilnujący
Jezusa na widok trzęsienia ziemi i wszystkich tych zjawisk
przerazili się. —To naprawdę był Syn Boży!—wołali. 55 Wiele
kobiet, które przyszły z Jezusem z Galilei, aby Mu pomagać,
przyglądało się temu wszystkiemu z daleka. 56 Wśród
nich były Maria z Magdali, Maria—matka Jakuba i Józefa,
oraz matka synów Zebedeusza. 57 Gdy zapadł wieczór,
pewien bogaty człowiek—Józef z Arymatei, będący uczniem
Jezusa— 58 udał się do Piłata i poprosił o ciało Jezusa. Ten
polecił mu je wydać. 59 Józef wziął je, owinął w długie lniane
płótno 60 i złożył w swoim nowym grobowcu, wykutym w
skale. 61 Maria z Magdali i druga Maria zostały tam, siedząc
naprzeciwko grobu. 62 Nazajutrz, pierwszego dnia święta
Paschy, najwyżsi kapłani i faryzeusze udali się do Piłata 63 i
oznajmili: —Panie, przypomnieliśmy sobie, że ten kłamca
mówił jeszcze za życia: „Po trzech dniach zmartwychwstanę".
64 Wydaj więc rozkaz opieczętowania grobu na trzy dni,
aby przypadkiem jego uczniowie nie wykradli ciała i nie
rozgłaszali tłumom: „On zmartwychwstał!". Bo to ostatnie
kłamstwo byłoby gorsze od pierwszego. 65 —Weźcie straż
i zabezpieczcie miejsce najlepiej, jak potraficie—odrzekł
Piłat. 66 Poszli więc do grobowca, zapieczętowali kamień
zamykający wejście i postawili straże.

28 Po szabacie, pierwszego dnia tygodnia, wczesnym
rankiem Maria z Magdali i druga Maria poszły obejrzeć
grobowiec. 2 Nagle gwałtownie zatrzęsła się ziemia. Anioł
Pana zstąpił z nieba, odsunął kamień od grobowca i usiadł
na nim. 3 Wyglądał jak błyskawica, a jego szata—jak śnieg.
4 Na jego widok strażnicy zadrżeli ze strachu i padli na ziemię
jak martwi. 5 Wtedy anioł odezwał się do kobiet: —Nie bójcie
się! Wiem, że szukacie Jezusa, którego ukrzyżowano. 6
Nie ma Go tutaj! Powstał z martwych, jak zapowiedział.
Wejdźcie i zobaczcie miejsce, gdzie był złożony! 7 Teraz
zaś szybko wracajcie do Jego uczniów i powiedzcie im:
„On zmartwychwstał i oczekuje was w Galilei. Tam właśnie
was spotka". To miałem wam przekazać. 8 Przestraszone,
ale pełne radości, kobiety odeszły od grobowca i pobiegły
powiedzieć o tym uczniom. 9 Nagle na ich drodze stanął
Jezus. —Witajcie!—powiedział. One zaś podeszły, padły
Mu do nóg i oddały pokłon. 10 Wtedy rzekł do nich: —Nie
bójcie się! Idźcie i powiedzcie moim braciom, aby udali
się do Galilei. Tam się zobaczymy. 11 Gdy były jeszcze w
drodze, niektórzy strażnicy pilnujący grobowca udali się do
miasta i opowiedzieli najwyższym kapłanom o wszystkim, co
zaszło. 12 Ci, po naradzie ze starszymi, dali strażnikom sporą
łapówkę. 13 —Rozpowiadajcie tak: Nocą, gdy spaliśmy,
jego uczniowie przyszli i wykradli ciało—powiedzieli. 14 —A
gdyby gubernator usłyszał, że spaliście na służbie, obronimy
was i uwolnimy od kłopotów. 15 Strażnicy wzięli pieniądze
i zrobili tak, jak im powiedziano. W ten sposób ta plotka
rozeszła się wśród wszystkich mieszkańców Judei i trwa
po dziś dzień. 16 Natomiast jedenastu uczniów, zgodnie z
poleceniem Jezusa, udało się do Galilei, na górę. 17 Gdy

Go zobaczyli, oddali Mu pokłon, ale niektórzy z nich wciąż
jeszcze wątpili. **18** Jezus zbliżył się do nich i powiedział:
—Otrzymałem wszelką władzę w niebie i na ziemi. **19** Idźcie
więc i pozyskujcie uczniów ze wszystkich narodów, chrzcząc
ich w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. **20** Uczcie ich
przestrzegać wszystkiego, co wam poleciłem. Ja zaś będę z
wami przez wszystkie dni—aż do końca czasów. **(aiōn g165)**

Marka

1 Oto niezwykła opowieść o Jezusie—Mesjaszu, Synu
Bożym. **2** Już przez proroka Izajasza Bóg zapowiedział:
„Oto Ja posyłam przed Tobą mojego wysłańca; on przygotuje
Twoją drogę”. **3** „Głos wołającego na pustyni: Przygotujcie
drogę dla Pana, prostujcie dla Niego ścieżki!” **4** Posłańcem
tym był Jan Chrzciciel. Mieszkał na pustyni i przekonywał
ludzi, że muszą zmienić swoje grzeszne życie. Na znak
zerwania z grzechem powinni pozwolić zanurzyć się w
wodzie. **5** Mieszkańcy Jerozolimy i całej Judei podążali na
Pustynię Judejską, aby zobaczyć i posłuchać Jana. Wielu z
nich wyznawało swoje grzechy, a on chrzcił ich w Jordanie.
6 Jan nosił ubranie z wielbłądziej wełny i skórzany pas. Żywił
się wyłącznie szarańczą i leśnym miodem. **7** Często mówił:
—Wkrótce przyjdzie Ktoś o wiele większy ode mnie—tak
wielki, że ja nie jestem nawet godzien rozwiązać rzemyka
Jego sandałów. **8** Ja zanurzam was w wodzie, lecz On
zanurzy was w Duchu Świętym! **9** Pewnego dnia przyszedł
do Jana Jezus z Nazaretu i został ochrzczony w Jordanie.
10 Gdy wychodził z wody, ujrzał otwarte niebo i Ducha
Świętego, który zstąpił na Niego jak gołąb. **11** A z nieba
rozległ się głos: —Jesteś moim ukochanym Synem, moją
największą radością. **12** Zaraz też Jezus, prowadzony przez
Ducha Świętego, udał się na pustynię. **13** Tam, otoczony
tylko przez pustynne zwierzęta, spędził samotnie czterdzieści
dni i był kuszony przez szatana. Potem zaś przyszli do Niego
aniołowie i służyli Mu. **14** A gdy król Herod uwięził Jana,
Jezus udał się do Galilei, by tam głosić Bożą dobrą nowinę.
15 —Nadszedł już czas!—mówił. —Zbliża się królestwo Boże!
Porzućcie grzechy i uwierzcie w dobrą nowinę! **16** Pewnego
dnia, idąc brzegiem Jeziora Galilejskiego, Jezus spotkał
dwóch rybaków: Szymona i jego brata, Andrzeja, którzy
łowili ryby. **17** —Chodźcie ze Mną!—rzekł do nich. —Uczynię
was rybakami ludzi! **18** Oni natychmiast zastawili sieci i
poszli z Nim. **19** Nieco dalej zobaczył Jakuba i Jana, synów
Zebedeusza, którzy siedzieli w łodzi i naprawiali sieci. **20**
Ich również zawołał, a oni poszli z Nim, zostawiając ojca i
jego pomocników. **21** Razem udali się do miasta Kafarnaum.
W szabat weszli do synagogi, a Jezus zaczął nauczać. **22**
Wszyscy byli zdumieni Jego nauką. Mówił bowiem do nich
nie jak ich przywódcy religijni, ale jak ktoś, kto ma władzę
nad ludźmi. **23** Nagle jakiś człowiek, będący pod wpływem
demona, zaczął wykrzykiwać: **24** —Dlaczego nas niepokoisz,
Jezusie z Nazaretu? Czy przyszedłeś nas zniszczyć? Wiem,
kim jesteś! Świętym Synem Boga! **25** —Milcz i wyjdź z tego
człowieka!—rozkazał Jezus duchowi. **26** Zły duch szarpnął
nim gwałtownie i z krzykiem go opuścił. **27** Świadkowie tego
zdarzenia oniemieli z wrażenia, a następnie komentowali to,
co ujrzeli: —Jaka moc jest w Jego słowach, skoro słuchają
Go nawet złe duchy? **28** A wiadomość o tym wydarzeniu
lotem błyskawicy obiegła Galileę i całą okolicę. **29** Jezus
wyszedł z synagogi i wraz z Jakubem oraz Janem udał się
do domu Szymona i Andrzeja. **30** Teściowa Szymona miała
akurat wysoką gorączkę i leżała w łóżku. Gdy powiedziano o
tym Jezusowi, **31** On podszedł do chorej, wziął ją za rękę i
pomógł jej się podnieść. Temperatura natychmiast spadła, a
teściowa wstała i przygotowała im posiłek. **32** Wieczorem,
już po zachodzie słońca, przyprowadzono do Jezusa wielu
chorych i zniewolonych przez demony. **33** Przed bramą
zaś zgromadził się ogromny tłum mieszkańców, ciekawych
nadchodzących wydarzeń. **34** Jezus uzdrowił wielu chorych i
wielu demonom rozkazał opuścić swe ofiary. A ponieważ
demony wiedziały, kim On jest, zabronił im cokolwiek mówić.
35 Następnego dnia wstał jeszcze przed świtem i udał
się na pustynię, aby się modlić. **36** Po jakimś czasie
odnalazł Go Szymon i pozostali uczniowie. **37** —Wszyscy o
Ciebie pytają—mówili. **38** —Musimy odwiedzić także inne
miasta, aby i tam nauczać!—odpowiedział Jezus. —Po
to przecież przyszedłem. **39** Przemierzał więc całą krainę
galilejską, przemawiając w synagogach oraz uwalniając
wielu ludzi od demonów. **40** Pewnego razu podszedł do
Niego trędowaty i na kolanach błagał o uzdrowienie: —Jeśli
tylko zechcesz, możesz mnie uzdrowić—prosił. **41** Jezus,
ogarnięty współczuciem, dotknął go i rzekł: —Chcę. Bądź
uzdrowiony! **42** Trąd natychmiast zniknął i w jednej chwili
człowiek ten odzyskał zdrowie. **43** Jezus zaraz go odprawił,
surowo przykazując mu: **44** —Nie mów o tym nikomu.
Idź i poproś, aby zbadał cię kapłan. A na dowód tego,
że wyzdrowiałeś, zanieś ofiarę, jaką Mojżesz wyznaczył
uleczonemu z trądu. **45** Lecz człowiek ten, idąc, opowiadał
wszystkim o swoim cudownym uzdrowieniu. A Jezus, z
powodu rozgłosu, nie mógł już swobodnie pokazywać się
w miastach—schronił się więc na pustyni. Lecz nawet tam
przychodzili do Niego ludzie.

2 Gdy po kilku dniach powrócił do Kafarnaum, wieść o
Jego przybyciu szybko obiegła całe miasto. **2** Wkrótce w
domu, w którym się zatrzymał, zebrało się tak wielu ludzi, że
nawet przed drzwiami nie było wolnego miejsca. A Jezus
głosił im słowo Boże. **3** Wtedy właśnie czterej mężczyźni
przynieśli na noszach sparaliżowanego. **4** Nie mogąc
przecisnąć się do Jezusa, zrobili otwór w dachu i spuścili w
dół nosze z chorym. **5** Gdy Jezus ujrzał ich zdecydowaną

wiarę, powiedział do chorego: —Synu, odpuszczam ci grzechy! 6 Lecz kilku obecnych tam przywódców religijnych pomyślało z oburzeniem: 7 „Dlaczego on tak mówi?! To jawne bluźnierstwo! Przecież tylko Bóg może odpuszczać grzechy”. 8 Jezus, znając ich myśli, odpowiedział: —Dlaczego was to oburza? 9 Co jest łatwiej powiedzieć: „Odpuszczam ci grzechy” czy „Wstań, zabierz swoje nosze i chodź!”? 10 Udowodnię wam, że Ja, Syn Człowieczy, mogę odpuszczać grzechy. 11 I zwrócił się do sparaliżowanego: —Jesteś uzdrowiony! Zabierz swoje nosze i idź do domu! 12 A chory wstał, wziął nosze i na oczach zebranych odszedł do domu. Wszyscy byli poruszeni tym do głębi i wielbili Boga, mówiąc: —Nigdy nie widzieliśmy czegoś podobnego! 13 Wkrótce po tym wydarzeniu Jezus znowu udał się nad jezioro, by nauczać zgromadzone tam tłumy. 14 Idąc brzegiem, zobaczył Lewiego—syna Alfeusza, poborcę podatkowego, który właśnie tam pracował. —Chodź ze Mną—zwrócił się do niego. A on natychmiast wstał i poszedł z Jezusem. 15 Później, gdy Jezus i Jego uczniowie byli u niego w domu, zebrało się wokół stołu wielu nieuczciwych poborców podatkowych i innych ludzi, uważanych za grzeszników. Wiele takich osób znajdowało się bowiem w tłumie, który podążał za Jezusem. 16 Niektórzy przywódcy religijni z ugrupowania faryzeuszy—widząc, że Jezus zasiada do stołu z ludźmi o złej reputacji—pytali uczniów: —Dlaczego wasz nauczyciel zadaje się z takimi ludźmi? 17 Jezus usłyszał to i odpowiedział: —To chorzy potrzebują lekarza, a nie zdrowi! Nie przyszedłem wzywać do opamiętania tych, którzy uważają się za dobrych, ale właśnie grzeszników. 18 Uczniowie Jana i faryzeusze, stosując się do religijnych zaleceń, często powstrzymywali się od posiłków. Pewnego dnia kilku z nich przyszło do Jezusa, pytając: —Uczniowie Jana i faryzeusze powstrzymują się od posiłków. Dlaczego Twoi uczniowie tego nie czynią? 19 —Przecież goście na weselu, będąc z panem młodym, nie mogą odmawiać spożywania potraw!—odrzekł Jezus. —Czy mają powód do smutku, skoro on jest z nimi? 20 Ale nadejdzie czas, gdy zabiorą im pana młodego. Wtedy będą pościć. 21 Nikt nie używa nowego materiału do łatania starego ubrania, bo nowa łata się kurczy i jeszcze bardziej rozdziera ubranie. 22 Nikt też nie wlewa świeżego wina do starych, stwardniałych bukłaków. Mogłyby przecież popękać, a wtedy i wino by się rozlało, i bukłaki zniszczyły. Świeże wino wlewa się do nowych, miękkich bukłaków. 23 Innym razem, uczniowie—idąc z Jezusem przez pole—zaczęli zrywać kłosy i jeść ziarna. A był to akurat święty dzień szabatu. 24 Widząc to, przywódcy religijni zwrócili się do Jezusa z zarzutem: —Dlaczego Twoi uczniowie robią rzeczy niedozwolone w szabat? 25 —Czy nigdy nie czytaliście, co zrobił król Dawid, gdy wraz z towarzyszami podróży poczuł głód?—odpowiedział im Jezus. 26 —Za czasów najwyższego kapłana Abiatara wszedł do świątyni i wziął dla siebie oraz swoich towarzyszy poświęcony chleb, który wolno było jeść tylko kapłanom. To również było niezgodne z Prawem. 27 To szabat jest dla człowieka, nie odwrotnie. 28 Ja, Syn Człowieczy, mam władzę nad szabatem.

3 Będąc ponownie w Kafarnaum, Jezus udał się do synagogi. Zauważył tam człowieka ze sparaliżowaną ręką. 2 A ponieważ był to dzień szabatu, wrogowie uważnie Go obserwowali, chcąc oskarżyć Go, gdyby uzdrowił tego człowieka. 3 Jezus zawołał go, postawił przed zebranymi 4 i, zwracając się do swoich wrogów, zapytał: —Czy czynienie dobra w szabat jest przestępstwem? A może lepiej w tym dniu wyrządzać innym krzywdę? Czy w takim dniu należy ratować życie, czy raczej je niszczyć? A oni nie znaleźli na to odpowiedzi. 5 Ich obojętność na ludzką niedolę poruszyła Jezusa do głębi. Gniewnie spojrzał na nich, a potem rzekł do chorego: —Wyciągnij rękę! Ten posłuchał i natychmiast jego ręka stała się zdrowa. 6 Wtedy faryzeusze odeszli i zaczęli się naradzać ze zwolennikami rodziny królewskiej, jak zabić Jezusa. 7 Tymczasem Jezus wraz z uczniami udał się nad jezioro. Podążały za nimi ogromne tłumy z Galilei, Judei, 8 Jerozolimy, Idumei, z krainy za Jordanem, a nawet z Tyru i Sydonu. Wieść o Jego cudach rozeszła się bowiem bardzo daleko i zewsząd schodzili się ludzie, aby zobaczyć Go na własne oczy. 9 Jezus polecił więc uczniom, by przygotowali łódź, z której mógłby przemawiać, gdyby tłum mocno na Niego napierał. 10 Tego dnia miało miejsce wiele uzdrowień i ogromna liczba chorych tłoczyła się wokół Niego, pragnąc Go przynajmniej dotknąć. 11 Na widok Jezusa, ludzie opanowani przez złe duchy padali przed Nim na twarz, krzycząc: —Jesteś Synem Bożym! 12 Lecz On surowo zabraniał im to mówić. 13 Potem wszedł na górę i przywołał do siebie tych, których wybrał. 14 A gdy przyszli, wyznaczył spośród nich dwunastu uczniów, którzy mieli Mu zawsze towarzyszyć oraz głosić Jego naukę 15 i uwalniać ludzi od demonów. 16 Oto ich imiona: Szymon, któremu Jezus nadał imię Piotr, 17 Jakub i Jan—synowie Zebedeusza, nazwani przez Jezusa Synami Gromu, 18 Andrzej, Filip, Bartłomiej, Mateusz, Tomasz, Jakub—syn Alfeusza, Tadeusz, Szymon Gorliwy 19 i Judasz z Kariotu—ten, który później wydał Jezusa. 20 Gdy zaś powrócił z nimi do domu, w którym udzielono Mu gościny, znów zaczęły nadchodzić tłumy. I wkrótce było tylu ludzi, że Jezus z uczniami nie mieli nawet czasu, by cokolwiek

zjeść. 21 Gdy Jego krewni usłyszeli, co się dzieje, przyszli
z zamiarem zabrania Go do domu. —Musiał postradać
zmysły!—mówili. 22 Natomiast przywódcy religijni, którzy
przybyli z Jerozolimy, stwierdzili: —On jest opętany przez
Belzebuba! Wypędza demony, bo władca demonów Mu
w tym pomaga. 23 Jezus przywołał ich i w prosty sposób
wyjaśnił: —Jak szatan może wypędzać szatana? 24 Każde
królestwo, które jest wewnętrznie skłócone, upadnie. 25
Dom pełen kłótni i podziałów jest przecież skazany na
zagładę. 26 Gdyby szatan walczył sam ze sobą, jak mógłby
przetrwać? 27 Chcąc przeszukać i okraść dom siłacza, trzeba
go przecież najpierw obezwładnić! 28 Oświadczam wam, że
każdy grzech może zostać odpuszczony człowiekowi, nawet
jeśli jest to bluźnierstwo pod adresem mojego Ojca. 29 Jeśli
jednak ktoś bluźni przeciwko Duchowi Świętemu, nigdy nie
otrzyma odpuszczenia i na wieki pozostanie winien grzechu.
(aiōn g165, aiōnios g166) 30 A powiedział to, ponieważ twierdzili,
że cuda, których dokonuje, mają miejsce za sprawą szatana.
31 Gdy Jezus nauczał, Jego matka i bracia przyszli do
zatłoczonego domu i prosili, aby Go wywołano na zewnątrz,
gdyż chcieli z Nim porozmawiać. 32 —Twoja matka i bracia
szukają Cię—doniesiono Jezusowi. 33 —Kto jest moją matką
i moimi braćmi?—zapytał Jezus. 34 Patrząc na siedzących
wokół Niego ludzi, rzekł: —Oto moja matka i moi bracia! 35
Moim bratem i siostrą, i matką jest każdy, kto wypełnia wolę
Boga.

4 Gdy ponownie przyszedł nad jezioro, aby nauczać,
zgromadził się wokół Niego wielki tłum ludzi. Poprosił
więc o łódź, usiadł w niej i stamtąd mówił do zebranych.
2 Przemawiając, posługiwał się przypowieściami: 3
—Posłuchajcie! Pewien rolnik postanowił zasiać ziarno. Gdy
rozsiewał je na polu, 4 niektóre nasiona upadły na udeptaną
ścieżkę i zostały wydziobane przez ptaki. 5 Inne ziarna
upadły na cienką warstwę gleby, pod którą była skała. 6
Te, choć szybko wyrosły, wkrótce zwiędły w słonecznym
upale i zginęły, ponieważ w płytkiej glebie ich korzenie nie
znalazły dosyć wody. 7 Jeszcze inne upadły między chwasty
i niebawem zostały przez nie zagłuszone, tak że nie dały
żadnego plonu. 8 Niektóre jednak trafiły na dobrą glebę.
Wzeszły, wyrosły i dały po trzydzieści, po sześćdziesiąt, a
nawet po sto ziaren plonu. 9 Kto ma uszy do słuchania, niech
słucha uważnie! 10 Później, gdy znalazł się sam na sam z
Dwunastoma i innymi uczniami, zapytali Go: —Co oznacza
Twoja przypowieść? 11 —Wam dano zrozumieć tajemnice
dotyczące królestwa Bożego—wyjaśnił. —Ale ludzie, którzy
do niego nie należą, nie rozumieją ich. 12 Będą patrzeć,
lecz nie zobaczą, będą słuchać, lecz nie usłyszą. Niczego
nie zrozumieją i nie zwrócą się do Boga, aby przebaczył
ich grzechy. 13 Jeśli jednak nie potraficie zrozumieć tego
prostego przykładu, jakże pojmiecie inne przypowieści, które
wam jeszcze opowiem? 14 Siewca sieje słowo. 15 Ziarno
posiane na udeptanej ścieżce to ci, którzy słyszą słowo, ale
natychmiast zjawia się przy nich szatan i wykrada to, co
zapadło w sercu. 16 Ziarno na gruncie skalistym oznacza
tych, którzy słuchają i z radością przyjmują słowo. 17 Brak
im jednak mocnych korzeni. Są niestali i w obliczu trudności
lub prześladowań z powodu słowa załamują się. 18 Ziarnem
posianym wśród chwastów są ludzie, którzy słuchają słowa,
19 ale zmartwienia, pogoń za bogactwem i inne rzeczy
zagłuszają je, tak że nie przynosi ono w ich życiu żadnego
plonu. (aiōn g165) 20 Dobra gleba oznacza natomiast tych,
którzy słuchają słowa, przyjmują je i wydają obfity plon:
trzydzieści, sześćdziesiąt, a nawet sto razy większy. 21
Później Jezus zapytał ich: —Czy ktoś zapala lampę, aby ją
zaraz zasłonić? Przecież nie mógłby korzystać z jej światła?!
Stawia ją raczej wysoko, aby wszystko oświetlała i była
użyteczna. 22 Wszystko, co jest teraz ukryte, wyjdzie kiedyś
na światło dzienne. 23 Kto ma uszy do słuchania, niech
słucha uważnie! 24 Dobrze zastanówcie się nad tym, co
słyszycie: jaką miarą mierzycie, taką wam odmierzą i jeszcze
wam dodadzą. 25 Ten, kto ma, otrzyma jeszcze więcej, a
temu, kto nie ma, zostanie odebrane nawet to, co posiada.
26 Posłuchajcie! Z królestwem Bożym dzieje się tak, jak z
posianym przez rolnika ziarnem. 27 W miarę upływu czasu
nasiona kiełkują i rosną—bez jego pomocy! 28 Sprawia to
sama ziemia. Najpierw ukazują się źdźbła, potem kształtują
się kłosy, a w końcu dojrzewa ziarno. 29 Wtedy przychodzi
rolnik i kosi pole, bo jest pora na żniwo. 30 Jak inaczej
mam wam opisać Boże królestwo?—zapytał Jezus. —Z
czym jeszcze można je porównać? 31 Podobne jest ono do
małego ziarnka gorczycy, które—będąc chyba najmniejszym
z ziaren— 32 wyrasta na krzew zaliczany do największych, a
na jego rozłożystych gałęziach ptaki budują sobie gniazda.
33 Takimi przypowieściami posługiwał się Jezus, by w jak
najbardziej przystępny sposób przekazać ludziom Bożą
naukę i by byli w stanie ją pojąć. 34 Nauczając ludzi
publicznie, używał wyłącznie przypowieści, lecz później, gdy
był sam z uczniami, wszystko im wyjaśniał. 35 Gdy zapadł
wieczór, Jezus zwrócił się do uczniów: —Przepłyńmy na
drugi brzeg jeziora. 36 I natychmiast wyruszyli, pozostawiając
tłum na brzegu, a Jego—tak jak był—zabrali do łodzi.
Także kilka innych łodzi popłynęło za nimi. 37 Niebawem
zerwała się straszliwa burza. Wysokie fale zalewały łódź,

tak że zaczęła tonąć. 38 Jezus tymczasem spał w tylnej
części łodzi. Zrozpaczeni uczniowie obudzili Go krzycząc:
—Mistrzu! Czy nie obchodzi Cię to, że zaraz utoniemy?
39 On wstał, wstrzymał wiatr, a morzu rozkazał: —Ucisz
się! Wiatr natychmiast ustał i zaległa głęboka cisza. 40
—Dlaczego się tak boicie?—zapytał uczniów. —Czy jeszcze
nie macie wiary? 41 —Kim On jest—zastanawiali się, przejęci
lękiem—że nawet wiatr i jezioro są Mu posłuszne?

5 Gdy przybyli na drugi brzeg jeziora, do krainy
Gerazeńczyków, 2 i gdy Jezus wysiadł z łodzi, z
pobliskiego cmentarza przybiegł człowiek opanowany przez
nieczyste duchy. 3 Mężczyzna ten mieszkał w grobowcach i
był tak silny, że gdy zakuwano jego ręce i nogi w kajdany
4 —co zdarzało się bardzo często—rozrywał je i uciekał.
Nikt też nie miał dość siły, żeby go obezwładnić. 5 Dniami i
nocami błąkał się wśród grobów i wzgórz, krzycząc i kalecząc
się ostrymi kamieniami. 6 Gdy z daleka zobaczył Jezusa,
przybiegł, padł przez Nim na twarz 7 i głośno krzyknął:
—Czego ode mnie chcesz, Jezusie, Synu Najwyższego
Boga? Błagam, nie męcz mnie! 8 Jezus zwrócił się do
demona: —Wyjdź z niego, duchu nieczysty! 9 Zapytał też
go: —Jak ci na imię? —Legion, bo jest nas wielu w tym
człowieku—odrzekł. 10 I błagały Go demony, żeby ich nie
wyrzucał z tamtej okolicy. 11 A na pobliskim wzgórzu, nad
jeziorem, pasło się właśnie wielkie stado świń. 12 —Pozwól
nam wejść w te świnie—prosiły. 13 A gdy Jezus zgodził
się, złe duchy opuściły człowieka i weszły w świnie, po
czym całe stado, liczące około dwa tysiące sztuk, rzuciło
się pędem ze stromego zbocza wprost do jeziora i utonęło.
14 Pasterze stada uciekli wtedy do pobliskiego miasta i
okolicznych wiosek, opowiadając wszystkim o tym, co się
stało. Ludzie wyszli z domów, aby zobaczyć, co się dzieje,
15 i wkrótce wokół Jezusa zgromadził się spory tłum. A gdy
dostrzegli szaleńca, który siedział teraz ubrany, spokojny i
w pełni władz umysłowych, przestraszyli się. 16 Naoczni
świadkowie opowiedzieli przybyłym o wszystkim, co się
wydarzyło. 17 Wówczas tłum zaczął błagać Jezusa, żeby
opuścił ich okolicę. 18 Jezus wszedł więc do łodzi, a
wtedy uzdrowiony zapytał Go, czy może z Nim pozostać.
19 Jezus jednak odmówił: —Wracaj do domu, do swoich
krewnych—powiedział—i opowiedz im, co zrobił dla ciebie
Pan i jak wielkie okazał ci miłosierdzie. 20 Poszedł więc i
opowiadał w Dekapolu o tym, co Jezus dla niego uczynił; a
ludzie słuchali go pełni zdumienia. 21 Gdy Jezus przeprawił
się na drugą stronę jeziora, na brzegu czekał na Niego
wielki tłum. 22 Był tam także Jair, przełożony miejscowej
synagogi, który padł przed Jezusem na twarz i błagał o
uzdrowienie swojej córeczki. 23 —Jest umierająca—mówił
zrozpaczony. —Proszę, połóż na nią ręce i przywróć ją do
życia! 24 Jezus poszedł więc z Jairem, a za nim—wielki
tłum ludzi. 25 Wśród nich znajdowała się kobieta, która od
dwunastu lat cierpiała na krwotok. 26 Lekarze zadali jej
wiele cierpień, ale choć wydała na nich wszystkie pieniądze,
nie było poprawy—przeciwnie, jej stan się pogorszył. 27
Gdy więc usłyszała o nadzwyczajnych cudach Jezusa,
przecisnęła się przez tłum i dotknęła z tyłu Jego ubrania. 28
Myślała bowiem: „Jeśli tylko dotknę Jego płaszcza, zostanę
uzdrowiona”. 29 Gdy Go dotknęła, krwotok natychmiast ustał
i poczuła, że jest już zdrowa. 30 Jezus od razu zorientował
się, że wyszła z Niego uzdrawiająca moc. Odwrócił się więc
do tłumu i zapytał: —Kto dotknął mojego płaszcza? 31 Na
to Jego uczniowie odpowiedzieli: —Mnóstwo ludzi tłoczy
się wokół Ciebie, a Ty pytasz, kto Cię dotknął? 32 Lecz
On nadal rozglądał się za tym, kto to zrobił. 33 Wówczas
kobieta, będąc ciągle pod wrażeniem tego, co zaszło, drżąc
ze strachu, upadła Mu do nóg i przyznała się do wszystkiego.
34 —Córko! Uwierzyłaś, więc zostałaś uzdrowiona. Idź w
pokoju i ciesz się zdrowiem!—odrzekł jej Jezus. 35 A gdy
jeszcze z nią rozmawiał, przybyli posłańcy z domu Jaira
z wiadomością, że jego córka umarła i nie ma już po co
fatygować Jezusa. 36 Lecz Jezus, nie zważając na to, co
mówią, rzekł do Jaira: —Uwierz Mi i niczego się nie bój!
37 Powstrzymał idący tłum i udał się do jego domu, biorąc
ze sobą tylko Piotra, Jakuba i Jana. 38 Panowało tam
zamieszanie, słychać było płacz i zawodzenie. 39 Jezus
wszedł do środka i rzekł: —Po co ten lament i popłoch?
Dziecko przecież nie umarło, tylko śpi! 40 Słysząc to,
wyśmiewali Go. Lecz On rozkazał, by wszyscy wyszli, a
sam z trzema uczniami oraz ojcem i matką dziewczynki
wszedł do pokoju, gdzie leżała. 41 Wziął ją za rękę i
powiedział: —Talitha kum! (co znaczy: „Dziewczynko, mówię
ci: Wstań!”). 42 Ona natychmiast wstała z łóżka i zaczęła
biegać, miała bowiem dwanaście lat. Rodzice oniemieli. 43
Jezus zaś surowo im przykazał, aby nikomu nie mówili o tym
wydarzeniu, i polecił, by dano jej coś do jedzenia.

6 Wkrótce potem opuścił tę okolicę i powrócił z uczniami
do rodzinnego Nazaretu. 2 W dzień szabatu poszedł do
synagogi i tam nauczał. Jego mądrość i cuda, jakie czynił,
zastanawiały ludzi. Był przecież jednym z nich—zwyczajnym
mieszkańcem tego miasteczka. 3 Mówili więc między sobą:
—Czy on jest lepszy od nas? Przecież to zwyczajny cieśla,
syn Marii, a brat Jakuba, Józefa, Judy i Szymona; jego siostry

także przecież tutaj mieszkają. I nie byli w stanie uwierzyć w
Jego moc. 4 Wtedy Jezus rzekł do nich: —Prorok może
cieszyć się poważaniem wszędzie, z wyjątkiem swojego
miasta, swojej rodziny i krewnych. 5 I ze względu na ich
niewiarę nie mógł uczynić żadnego wielkiego cudu, uzdrowił
tylko kilku chorych, kładąc na nich ręce. 6 I dziwił się,
że nie chcieli Mu uwierzyć. Odszedł więc stamtąd, aby
odwiedzać okoliczne wioski i nauczać w nich. 7 Następnie
zebrał Dwunastu i rozesłał ich po dwóch, udzielając im mocy
wypędzania demonów. 8 Nie pozwolił im jednak wziąć ze
sobą niczego oprócz laski podróżnej: ani żywności, ani torby,
ani pieniędzy, 9 ani nawet obuwia czy ubrania na zmianę. 10
—Gdy zatrzymacie się w jakimś miejscu—powiedział—nie
przenoście się z domu do domu, lecz cały czas mieszkajcie
w tym samym. 11 A jeśli was nie przyjmą i nie zechcą was
słuchać, odchodząc strząśnijcie kurz ze swoich stóp. Będzie
to oznaczało, że pozostawiacie tych ludzi ich własnemu
losowi. 12 Poszli więc i mówili wszystkim napotkanym, że
powinni odwrócić się od grzechu. 13 Uwalniali też ludzi od
wielu złych duchów i uzdrawiali chorych, namaszczając
ich olejkiem. 14 Ponieważ wszędzie było głośno o cudach,
których dokonywał Jezus, wieść o Nim dotarła również do
króla Heroda. Sądził on jednak, że Jezus to zmartwychwstały
Jan Chrzciciel. Podobnie zresztą myślało wielu ludzi. Mówili:
„Nic dziwnego, że potrafi czynić takie cuda”. 15 Inni uważali
Jezusa za Eliasza, dawnego proroka. Jeszcze inni twierdzili,
że to jakiś nowy wielki prorok, podobny do tych, znanych z
historii. 16 —To na pewno Jan, którego kazałem ściąć—mówił
Herod. —Widocznie powstał z martwych. 17 Jakiś czas
wcześniej bowiem Herod wysłał żołnierzy, aby zatrzymali i
aresztowali Jana Chrzciciela. Powodem tego była Herodiada,
żona jego brata—Filipa, z którą Herod się ożenił. 18 Jan
bowiem ciągle wypominał Herodowi: „Nie wolno ci żyć z
żoną swojego brata!”. 19 Herodiada, przepełniona żądzą
zemsty, chciała zabić Jana, lecz bez zgody Heroda nie
mogła mu nic zrobić. 20 Tymczasem on sam odnosił się do
Jana z szacunkiem i chronił go. Wierzył bowiem, że to święty
i dobry człowiek. Wprawdzie rozmowy z Janem wzniecały
w nim niepokój, ale mimo to lubił go słuchać. 21 Wreszcie
nadszedł długo oczekiwany przez Herodiadę moment. Z
okazji swoich urodzin Herod wydał przyjęcie dla dworzan,
oficerów i wybitnych obywateli Galilei. 22 Przed gośćmi
wystąpiła córka Herodiady i swym tańcem wzbudziła ogólny
zachwyt. 23 —Proś mnie, o co tylko zechcesz, a dam ci
to: nawet połowę królestwa—przysiągł król. 24 Dziewczyna
poszła poradzić się matki, a ta jej szepnęła: —Proś o głowę
Jana Chrzciciela. 25 Wtedy przybiegła do króla ze słowami:
—Chcę mieć zaraz na tacy głowę Jana Chrzciciela! 26
Mimo że król nie chciał tego, to jednak nie miał odwagi
złamać przysięgi danej w obecności gości. 27 Posłał więc
strażnika, aby ściął Janowi głowę i przyniósł ją. Żołnierz
dokonał egzekucji Jana w więzieniu, 28 przyniósł jego głowę
na tacy i podał dziewczynie, a ta zaniosła ją matce. 29 Gdy
się o tym dowiedzieli uczniowie Jana, przyszli po jego ciało i
pochowali je. 30 Apostołowie wrócili do Jezusa i opowiedzieli
o tym, czego dokonali i co mówili ludziom, których odwiedzili.
31 Wówczas Jezus zaproponował: —Zostawmy na jakiś czas
tłumy i odpocznijmy. Tak wielu bowiem otaczało ich ludzi, że
nie mieli nawet czasu na posiłek. 32 Wyruszyli więc łodzią
w poszukiwaniu jakiegoś ustronnego miejsca. 33 Jednak
niektórzy z obecnych zauważyli, że odpływają, i pobiegli
wzdłuż brzegu, aby spotkać ich tam, gdzie dopłyną. 34
Wychodząc z łodzi, Jezus znów zastał więc tłumy ludzi. Gdy
spojrzał na zebranych, ogarnęła Go litość, byli bowiem jak
owce bez pasterza. Zaczął więc nauczać ich wielu ważnych
prawd. 35 Pod wieczór uczniowie zwrócili się do Niego:
—Każ ludziom rozejść się do pobliskich wiosek i osad. Niech
kupią sobie coś do jedzenia, bo na tym pustkowiu nie ma
żywności, a robi się już późno. 37 —Wy dajcie im jeść—rzekł
Jezus. —Ale co?! Trzeba by całej fortuny, aby kupić dość
żywności dla takiej rzeszy!—wykrzyknęli. 38 —Zobaczcie
najpierw, co mamy do jedzenia—odpowiedział. —Mamy
tylko pięć chlebów i dwie ryby!—donieśli Mu po chwili. 39
Wtedy Jezus polecił ludziom usiąść na zielonej trawie. 40
Rozsiedli się więc w grupach po pięćdziesiąt i sto osób. 41
A On wziął pięć chlebów i dwie ryby. Popatrzył w niebo,
podziękował za nie Bogu, po czym dawał uczniom, a oni
rozdawali ludziom. 42 W ten sposób wszyscy najedli się do
syta! 43 I zebrano jeszcze dwanaście koszy resztek chleba i
ryb, 44 choć w posiłku tym brało udział około pięciu tysięcy
samych tylko mężczyzn—nie licząc kobiet i dzieci. 45 Zaraz
potem Jezus nakazał uczniom, aby przeprawili się łodzią
na drugą stronę jeziora—do Betsaidy, dokąd On sam miał
przybyć później. Chciał bowiem pozostać na miejscu do
czasu, aż ludzie rozejdą się do domów. 46 Gdy wszyscy już
odeszli, wszedł na wzgórze, aby się modlić. 47 Zapadł zmrok
i Jezus był zupełnie sam. Tymczasem uczniowie wiosłowali,
płynąc łodzią przez środek jeziora. 48 Jezus zobaczył, że
znaleźli się w trudnej sytuacji, walcząc z silnym wiatrem i
falami. Około trzeciej nad ranem poszedł więc do nich po
wodzie. Gdy uczniowie zobaczyli mijającego ich Jezusa,
krzyknęli z przerażenia: —To duch! 50 —Spokojnie! Nie
bójcie się, to Ja!—szybko odrzekł Jezus. 51 Gdy wszedł do
łodzi, wiatr nagle ucichł. Uczniowie byli zdumieni. 52 Mimo że

poprzedniego wieczoru byli świadkami cudu, nie mogli w to
uwierzyć. Wciąż jeszcze nie byli w stanie pojąć, kim On jest.
53 Niebawem przypłynęli do krainy Genezaret 54 i wyszli na
brzeg. Stojący tam ludzie natychmiast rozpoznali Jezusa 55 i
po całej okolicy rozeszła się wiadomość o Jego przybyciu.
Wtedy ze wszystkich stron zaczęto przynosić do Niego
chorych. 56 Gdziekolwiek się pojawił—w wioskach i miastach,
a nawet w odległych osadach—wszędzie wynoszono chorych
na place i ulice. Proszono Go, aby pozwolił im przynajmniej
dotknąć swojego płaszcza. A wszyscy, którzy Go dotykali,
odzyskiwali zdrowie.

7 Pewnego dnia, celem sprawdzenia nauki głoszonej
przez Jezusa, przybyli z Jerozolimy przywódcy religijni i
faryzeusze. 2 Od razu zauważyli, że niektórzy z Jego uczniów
nie przestrzegają żydowskich zwyczajów obowiązujących
przy jedzeniu. 3 Zgodnie bowiem z tradycją, Żydzi—a
szczególnie faryzeusze—przed rozpoczęciem jedzenia
polewają wodą dłonie. 4 Po każdym powrocie do domu,
zanim dotkną jedzenia, muszą się umyć—a to tylko jeden
przykład tych przepisów. Przewidują one nawet ceremonie
oczyszczenia garnków, kubków i talerzy. 5 Przybysze zapytali
Go więc: —Dlaczego Twoi uczniowie nie przestrzegają
naszych odwiecznych zwyczajów? Dlaczego siadają do stołu,
nie dokonawszy obrzędu obmywania rąk? 6 Odpowiedź
Jezusa była ostra i natychmiastowa: —Obłudnicy! Dobrze
was określił prorok Izajasz, mówiąc: „Ludzie ci bardzo pięknie
o Mnie mówią, ale w ich sercach nie ma miłości do Mnie.
7 Na próżno jednak oddają Mi cześć. Nauczają bowiem
przykazań, które sami wymyślili.” Nie mylił się Izajasz! 8
Omijacie prawdziwe Boże przykazania, zastępując je waszą
własną tradycją. 9 W imię tradycji odrzucacie i po prostu
depczecie Boże prawa! 10 Mojżesz przekazał wam od
Boga prawo: „Szanuj rodziców!”. Powiedział również: „Kto
znieważa ojca lub matkę, musi umrzeć”. 11 Natomiast wy
uważacie za normalne, gdy ktoś zaniedbuje swoich rodziców
będących w potrzebie, tłumacząc się: „Niestety, nie mogę
wam pomóc, bo przecież to, co miałem dla was, oddałem w
darze Bogu do Jego świątyni”. 12 I nie pozwalacie mu już
nic uczynić dla ojca i matki. 13 Chcąc przestrzegać własnej
tradycji, łamiecie Boże prawo. A jest to tylko jeden z wielu
przykładów. 14 Następnie zawołał zgromadzonych i rzekł:
—Słuchajcie wszyscy i postarajcie się to zrozumieć. 15 Nie
to, co w was wchodzi, może wam przynieść szkodę, lecz to,
co z was wychodzi. 16 Kto ma uszy do słuchania, niech
słucha uważnie! 17 Gdy opuścił zgromadzonych i wszedł do
domu, uczniowie zapytali Go o znaczenie słów, jakie właśnie
wypowiedział. 18 —Wy też tego nie rozumiecie?—zapytał.
—Czy nie pojmujecie, że to nie jedzenie was zanieczyszcza?
19 Przecież pokarm nie wchodzi do ludzkiego serca! Trafia
tylko do żołądka, po czym zostaje wydalony. W ten sposób
dał im do zrozumienia, że każdy rodzaj pożywienia uznaje
za czysty. 20 Mówił też dalej: —Człowieka zanieczyszcza
to, co z niego wychodzi. 21 To w jego wnętrzu, w sercu,
rodzą się bowiem złe myśli prowadzące do rozwiązłości,
kradzieży, morderstw, niewierności małżeńskiej, 22 a także
zachłanności, podłości, podstępów, rozpusty i zawiści. 23
Te wszystkie brudy pochodzą z ludzkiego serca i to one
czynią człowieka nieczystym. 24 Potem Jezus opuścił
Galileę, udając się w okolice Tyru i Sydonu. Chociaż chciał
utrzymać swoją obecność w tajemnicy, bardzo szybko—jak
zwykle—rozeszła się wieść o Jego przybyciu. 25 I przyszła
do Niego kobieta, której córka była opanowana przez złego
ducha. A ponieważ słyszała o cudach Jezusa, padła Mu
do nóg 26 i błagała, aby uwolnił jej dziecko od demona.
Była to Syrofenicjanka, a więc należała do pogan, których
Żydzi mają w pogardzie. 27 Jezus powiedział do niej:
—Przede wszystkim pozwól Mi najpierw zadbać o własnych
domowników—Żydów. Byłoby przecież niedobrze odbierać
chleb dzieciom i rzucić go szczeniętom. 28 —To prawda,
Panie!—odpowiedziała. —Jednak nawet psy dostają resztki
ze stołu, przy którym jedzą dzieci. 29 —Masz rację! Możesz
wrócić do domu. Twoja córka jest zdrowa. Zły duch już z
niej wyszedł—powiedział wtedy Jezus. 30 A gdy kobieta
wróciła do domu, dziewczynka leżała spokojnie w łóżku,
a po demonie nie było najmniejszego śladu. 31 Z Tyru
Jezus udał się do Sydonu, po czym przemierzając krainę
Dekapolu wrócił znowu nad Jezioro Galilejskie. 32 Tam ludzie
przyprowadzili do Niego człowieka, który był głuchoniemy.
Wszyscy prosili, żeby położył na niego ręce i uzdrowił go. 33
Odszedł więc z nim na bok, włożył palce w jego uszy i śliną
zwilżył mu język. 34 Potem spojrzał w niebo, westchnął i
rzekł do niego: —Effatha! (to znaczy: „Otwórz się!”). 35 I
otworzyły się uszy tego człowieka i odzyskał słuch i normalną
mowę. 36 Jezus nie chciał, aby ktokolwiek z tłumu o tym
rozpowiadał, lecz im surowiej zakazywał, tym bardziej to
rozgłaszano. 37 Wszyscy byli bowiem bardzo przejęci tym,
co widzieli. Nieustannie powtarzali: —To, co On czyni, jest
cudowne! Leczy nawet głuchoniemych!

8 Innym razem, gdy zebrał się spory tłum i znowu zabrakło
jedzenia, Jezus zawołał uczniów i rzekł: 2 —Żal mi
tych ludzi! Są tu od trzech dni i nie mają już nic do
jedzenia. 3 Jeśli odejdą stąd głodni, mogą zasłabnąć w
drodze do domu. Niektórzy przecież przyszli tu z daleka. 4

—Skąd tu, na pustyni, weźmiemy tyle jedzenia?—spytali
uczniowie. 5 —A ile macie chleba?—zapytał Jezus. —Siedem
bochenków—odparli. 6 Wtedy Jezus polecił ludziom, aby
usiedli na ziemi. Sam zaś wziął te siedem chlebów i
podziękował za nie Bogu. Następnie łamał je na kawałki i
podawał uczniom, a oni kładli je przed ludźmi. 7 Znalazło się
też kilka małych rybek. Jezus pobłogosławił je i również kazał
rozdać zgromadzonym. 8 I tak wszyscy najedli się do syta, a
zebranymi resztkami napełniono aż siedem koszy. 9 A było
tam około czterech tysięcy osób. 10 Potem Jezus wsiadł z
uczniami do łodzi i popłynął w okolice Dalmanuty. 11 Gdy
miejscowi faryzeusze usłyszeli o Jego przybyciu, postanowili
Go poddać próbie. —Uczyń cud!—prosili. —Jeżeli ukaże
się jakiś znak na niebie, wówczas Ci uwierzymy. 12 Jezus
westchnął i zapytał: —Dlaczego żądacie znaku? Mówię
wam, że żaden znak nie będzie dany temu pokoleniu. 13
Zostawił ich samych, wsiadł do łodzi i odpłynął na drugi
brzeg jeziora. 14 A uczniowie mieli ze sobą tylko jeden
bochenek chleba, bo zapomnieli dokupić żywności. 15
Gdy płynęli, Jezus przestrzegł ich: —Bądźcie ostrożni i
wystrzegajcie się kwasu króla Heroda i faryzeuszy. 16
—Co On chce przez to powiedzieć?—zastanawiali się
uczniowie. W końcu doszli do wniosku, że pewnie chodzi
o to, że nie kupili chleba. 17 Widząc ich zakłopotanie,
Jezus wyjaśnił: —Nie chodzi mi o chleb! Czy wy wciąż
nie rozumiecie? Czy aż tak twarde są wasze serca? 18
„Macie oczy, żeby widzieć”—mówił Izajasz. „Czemu więc nie
patrzycie? Czemu nie nadstawiacie uszu, aby usłyszeć?”
Czy już zdążyliście wszystko zapomnieć? 19 Czy nie
pamiętacie tych pięciu tysięcy ludzi, których nakarmiłem
pięcioma bochenkami chleba? Ile wtedy zebraliście resztek?
—Dwanaście koszy—odpowiedzieli. 20 —A gdy siedmioma
bochenkami nakarmiłem cztery tysiące ludzi, to ile jeszcze
pozostało? —Siedem koszy resztek—odrzekli uczniowie.
21 —Czy więc nadal sądzicie, że mógłbym się martwić z
powodu braku chleba? 22 Gdy przybyli do Betsaidy, ludzie
przyprowadzili do Niego niewidomego i prosili, żeby go
dotknął i uzdrowił. 23 Jezus wziął go za rękę i wyprowadził
za wioskę. Zwilżył śliną jego oczy i dotknął ich. —Czy teraz
coś widzisz? 24 Niewidomy popatrzył wokoło. —Widzę
ludzi—powiedział—ale niewyraźnie. Wyglądają jak chodzące
drzewa. 25 Wtedy Jezus ponownie dotknął dłońmi jego oczu,
a gdy ślepy wytężył wzrok, doznał zupełnego uzdrowienia.
Mógł teraz widzieć całkiem wyraźnie i cieszył się tym, co
widział dokoła. 26 Jezus odesłał go więc do domu, do
rodziny. —Po drodze nawet nie wstępuj do wioski—przykazał
mu. 27 Opuściwszy Galileę, Jezus wraz z uczniami udał
się do wiosek wokół Cezarei Filipowej. W drodze zadał im
pytanie: —Za kogo uważają Mnie ludzie? 28 —Jedni sądzą,
że jesteś Janem Chrzcicielem—odrzekli uczniowie—inni, że
Eliaszem lub jakimś innym dawnym prorokiem, który powstał
z martwych. 29 —A wy? Za kogo Mnie uważacie?—zapytał
ich wprost. —Jesteś Mesjaszem—powiedział Piotr. 30
—Nikomu o tym nie mówcie—przykazał im Jezus. 31 Wtedy
właśnie zaczął im mówić o strasznych cierpieniach, jakie Go
czekają, i o tym, że zostanie odrzucony przez starszych,
najwyższych kapłanów i innych przywódców religijnych, że
będzie zabity, ale że po trzech dniach zmartwychwstanie. 32
Mówił im o tym zupełnie otwarcie, więc Piotr wziął Go na bok
i prosił, żeby Jezus nawet nie wspominał o takich rzeczach.
33 Wówczas Jezus odwrócił się, spojrzał na uczniów i surowo
zganił Piotra: —Precz, szatanie! Patrzysz na to jedynie z
ludzkiego punktu widzenia i nie jesteś w stanie zrozumieć
Bożych planów. 34 Potem zawołał uczniów oraz cały tłum,
by podeszli bliżej i słuchali. —Jeśli ktoś z was chce Mnie
naśladować, niech przestanie myśleć wyłącznie o sobie.
Niech weźmie swój krzyż i idzie ze Mną. 35 Jeśli ktoś chce
wygrać życie, przegra je. Ale kto przegra życie ze względu
na Mnie i dobrą nowinę, naprawdę je wygra. 36 Co z tego,
że ktoś zdobędzie cały świat, jeśli po drodze zatraci życie?
37 Czy dla człowieka istnieje coś cenniejszego niż on sam?
38 Kto wstydzi się Mnie i mojej nauki przed tymi niewiernymi
i grzesznymi ludźmi, tego i Ja, Syn Człowieczy, będę się
wstydzić, gdy powrócę tu ze świętymi aniołami, otoczony
chwałą mojego Ojca.

9 —Zapewniam was: Niektórzy z obecnych tu—mówił dalej
do uczniów—jeszcze za swojego życia ujrzą potęgę
nadchodzącego królestwa Bożego! 2 Sześć dni później
Jezus wziął ze sobą na szczyt pewnej góry Piotra, Jakuba i
Jana. Poza nimi nie było tam nikogo. Nagle, na ich oczach,
przemienił się: 3 Jego płaszcz zalśnił taką nieziemską bielą,
jakiej nie zdołałby osiągnąć żaden farbiarz. 4 Potem zjawili
się Eliasz i Mojżesz, którzy zaczęli z Nim rozmawiać. 5
—Nauczycielu, jak dobrze, że tu jesteśmy!—wykrzyknął Piotr
do Jezusa. —Jeśli chcesz, zbuduję trzy szałasy: dla Ciebie,
dla Mojżesza i dla Eliasza. 6 Powiedział tak, gdyż—podobnie
jak pozostali—był sparaliżowany strachem i nie wiedział,
co mówić. 7 Ale zanim skończył, otoczył ich jasny obłok, z
którego rozległ się głos: —Oto mój ukochany Syn. Słuchajcie
Go! 8 Po chwili, gdy się rozejrzeli, stwierdzili, że poza
Jezusem nie ma już nikogo. 9 Schodząc z góry, Jezus
nakazał im, aby do czasu Jego zmartwychwstania nikomu nie
opowiadali o tym, co widzieli. 10 Zatrzymali to więc dla siebie,
ale często rozmawiali o tym we własnym gronie i zastanawiali

się, co Jezus miał na myśli, mówiąc o zmartwychwstaniu.
11 Zapytali Go też, dlaczego przywódcy religijni twierdzą,
że przed przyjściem Mesjasza musi pojawić się Eliasz.
12 —Mają rację—odparł Jezus. —Eliasz musi przyjść i
wszystko przygotować. A co prorocy napisali o Mnie, Synu
Człowieczym? Mam cierpieć i być odrzucony! 13 Mówię wam:
Eliasz już przyszedł, ale—zgodnie z tym, co przepowiedzieli
prorocy—został haniebnie potraktowany! 14 U podnóża góry
zastali ogromny tłum, otaczający pozostałych dziewięciu
uczniów, żywo dyskutujących z przywódcami religijnymi. 15
Ludzie, uradowani widokiem Jezusa, przybiegli Go powitać.
16 —O co chodzi?—zapytał. 17 —Nauczycielu!—odezwał się
ktoś z tłumu. —Przyprowadziłem tu mojego syna, żebyś go
uzdrowił. Opanował go zły duch i nie może mówić. 18 Gdy
go napada, chłopiec rzuca się na ziemię z pianą na ustach,
zgrzyta zębami i sztywnieje. Prosiłem Twoich uczniów, żeby
wypędzili demona, lecz oni nie potrafili. 19 —Dlaczego wciąż
brakuje wam wiary?—zwrócił się do nich Jezus. —Jak długo
jeszcze muszę być z wami, żebyście wreszcie uwierzyli?
Jak długo mam was znosić? Przyprowadźcie tu chłopca!
20 Ujrzawszy Jezusa, demon rzucił chłopca na ziemię tak
gwałtownie, że ten wił się w konwulsjach, z pianą na ustach.
21 —Jak długo na to cierpi?—zapytał Jezus ojca. —Od
dzieciństwa. 22 Zły duch często usiłuje go zabić, rzucając go
w ogień lub wodę. Zmiłuj się nad nami i jeśli możesz, zrób
coś! 23 —„Jeśli możesz”?—powtórzył Jezus. —Dla tego,
kto wierzy, wszystko jest możliwe! 24 —Wierzę!—gorąco
zapewnił ojciec. —Ale, proszę, pomóż mi wierzyć jeszcze
mocniej! 25 A ponieważ tłum gęstniał coraz bardziej, Jezus
zwrócił się do demona: —Duchu niemy i głuchy! Rozkazuję
ci: Opuść to dziecko raz na zawsze! 26 Demon przeraźliwie
krzyknął, targnął chłopcem i wyszedł z niego, pozostawiając
go leżącego nieruchomo i bezwładnie, jak gdyby był martwy.
Przez tłum przebiegł szmer: —Nie żyje… 27 Lecz Jezus wziął
go za rękę i podniósł. Chłopiec był całkowicie uzdrowiony!
28 Później, gdy Jezus znalazł się w domu sam na sam
z uczniami, zapytali Go: —Dlaczego my nie mogliśmy
wypędzić tego demona? 29 —Takiego rodzaju złych duchów
nie uda się wypędzić bez modlitwy—odpowiedział. 30 Gdy
opuścili to miejsce, przemierzali dalej Galileę, lecz Jezus
unikał tłumów. Chciał bowiem poświęcić czas przygotowaniu
uczniów na to, co miało nastąpić. 31 Mówił im: —Ja,
Syn Człowieczy, zostanę wkrótce wydany w ręce ludzi,
którzy Mnie zabiją, ale trzeciego dnia zmartwychwstanę.
32 Uczniowie nie rozumieli tego, lecz bali się prosić Go o
wyjaśnienie. 33 Tak doszli do Kafarnaum. Gdy rozgościli
się w domu, gdzie ich przyjęto, Jezus zapytał: —O czym
to dyskutowaliście w drodze? 34 Lecz oni wstydzili się
odpowiedzieć, ponieważ spierali się o to, który z nich jest
najważniejszy. 35 Wtedy Jezus usiadł, zebrał Dwunastu
wokół siebie i rzekł: —Kto chce być największy, musi stać się
sługą wszystkich! 36 Postawił wśród nich dziecko i obejmując
je ramieniem powiedział: 37 —Każdy, kto ze względu na
Mnie przyjmie nawet takie małe dziecko, Mnie przyjmie;
a kto Mnie przyjmie—przyjmie samego Ojca, który Mnie
posłał. 38 Niedługo potem Jan—jeden z uczniów—zwrócił się
do Jezusa: —Nauczycielu, spotkaliśmy człowieka, który w
Twoim imieniu wypędza demony, i zabroniliśmy mu działać.
Nie należy bowiem do naszego grona. 39 —Nie zabraniajcie
mu—odparł Jezus. —Kto w moim imieniu czyni cuda,
nieprędko wystąpi przeciwko Mnie. 40 Każdy, kto nie jest nam
przeciwny, jest naszym sprzymierzeńcem. 41 Zapewniam
was, że jeśli ktoś poda wam choćby kubek wody—dlatego,
że należycie do Mnie—nie ominie go nagroda! 42 Lecz jeśli
z czyjegoś powodu upadnie choćby jeden z najmniejszych
moich uczniów, to lepiej byłoby, aby takiemu człowiekowi
przywiązano do szyi kamień młyński i wrzucono go do
morza. 43 Jeśli więc twoja własna ręka skłania cię do
grzechu—odetnij ją; lepiej bowiem wejść do nieba z jedną
ręką, niż mając dwie znaleźć się w ogniu piekielnym, który
nigdy nie gaśnie. **(Geenna g1067)** 45 Podobnie, jeśli twoja
noga skłania cię do grzechu—odetnij ją; lepiej jest dla
ciebie kalekim wejść do nieba, niż z obiema nogami zostać
wrzuconym do piekła. **(Geenna g1067)** 47 Jeśli twoje oko
skłania cię do grzechu—wyłup je; lepiej bowiem wejść do
królestwa Bożego z jednym okiem, niż z dwojgiem oczu być
wrzuconym do piekła, **(Geenna g1067)** 48 gdzie udręka się nie
kończy i ogień nigdy nie gaśnie. 49 Tam wszyscy zostaną
„posoleni” ogniem cierpień. 50 Sól jest dobra; lecz jeśli utraci
swój smak, staje się bezwartościowa. Nie utraćcie więc i wy
swoich właściwości, ale zachowajcie pokój między sobą.

10 Wychodząc z Kafarnaum Jezus skierował się na
południe, do Judei i w okolice leżące po drugiej stronie
Jordanu. A gdy nauczał, jak zwykle otoczony przez tłumy, 2
podeszli faryzeusze i—chcąc Go sprowokować do jakiejś
niefortunnej wypowiedzi—zapytali Go: —Czy zezwalasz na
rozwody? 3 —A co na ten temat powiedział Mojżesz?—spytał
ich Jezus. 4 —Pozwolił wręczyć żonie dokument rozwodowy
i odprawić ją—odrzekli. 5 —Mojżesz zezwolił na to tylko
z powodu waszych zatwardziałych serc—odparł Jezus. 6
—Ale nie taki był Boży zamiar. Już na samym początku Bóg
stworzył bowiem mężczyznę i kobietę. 7 Dlatego właśnie
mężczyzna powinien opuścić rodziców 8 i złączyć się z

żoną, aby ci dwoje stali się jednym ciałem. 9 Żaden człowiek
nie ma prawa rozdzielać tego, co połączył Bóg. 10 Gdy
później znalazł się z uczniami w domu, ci powrócili do tego
tematu. 11 Wtedy im powiedział: —Jeśli mężczyzna rozwodzi
się z żoną i poślubia inną kobietę, dopuszcza się grzechu
niewierności małżeńskiej. 12 Podobnie żona, jeśli porzuca
męża, aby powtórnie wyjść za mąż, dopuszcza się grzechu
niewierności. 13 Zdarzyło się też, że przyprowadzono do
Jezusa dzieci, prosząc, aby je pobłogosławił. Uczniowie
jednak odsuwali je, nie chcąc, aby Mu przeszkadzały.
14 Widząc to, Jezus oburzył się na nich i rzekł: —Nie
zabraniajcie dzieciom przychodzić do Mnie, gdyż do takich
jak one należy królestwo Boże. 15 Zapewniam was: Jeśli
ktoś nie przyjdzie do Boga tak, jak dziecko przychodzi do
ojca, nie będzie miał wstępu do Jego królestwa. 16 I przytulał
dzieci, i kładł na nie ręce, błogosławiąc je. 17 W trakcie
przygotowań do dalszej drogi przybiegł do Jezusa jakiś młody
człowiek. Ukląkł przed Nim i zapytał: —Dobry nauczycielu,
co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne? **(aiōnios g166)**
18 —Dlaczego nazywasz Mnie „dobrym”?—zapytał Jezus.
—Naprawdę dobry jest tylko Bóg. 19 Jeśli zaś chodzi o
twoje pytanie, to znasz chyba przykazania: „Nie zabijaj, bądź
wierny w małżeństwie, nie kradnij, nie składaj fałszywych
zeznań, szanuj rodziców!”? 20 —Nauczycielu! Nigdy nie
przekroczyłem żadnego z nich—odpowiedział. 21 Jezus
spojrzał na niego z głęboką miłością i rzekł: —Zatem jedno
pozostało ci do zrobienia: Idź i sprzedaj swój majątek, a
pieniądze rozdaj biednym. To zapewni ci skarb w niebie.
Potem wróć i chodź ze Mną. 22 Na te słowa młody człowiek
spochmurniał i odszedł zasmucony; był bowiem bardzo
bogaty. 23 Jezus odprowadził go wzrokiem i powiedział do
uczniów: —Oto jak trudno jest bogatym wejść do królestwa
Bożego. 24 A ponieważ zdumiało to uczniów, dodał: —Nie
sposób wejść do Bożego królestwa, jeśli pokłada się nadzieję
w bogactwie. 25 Łatwiej wielbłądowi przejść przez ucho od
igły, niż bogatemu człowiekowi wejść do królestwa Bożego.
26 Słowa te poważnie zastanowiły uczniów: —Kto więc
może być zbawiony?—pytali. 27 Jezus spojrzał na nich i
rzekł: —To przekracza ludzkie możliwości, ale dla Boga
wszystko jest możliwe. 28 —My zostawiliśmy wszystko i
poszliśmy za Tobą—odezwał się Piotr. 29 —Zapewniam
was—odpowiedział Jezus—że każdy, kto z miłości do Mnie i
w celu głoszenia dobrej nowiny opuścił dom, braci, siostry,
matkę, ojca, dzieci albo posiadłości, 30 otrzyma w zamian
sto razy więcej domów, braci, sióstr, matek, dzieci oraz
posiadłości, ale spotkają go też prześladowania! Oprócz
tego, co otrzyma tu, na ziemi, czeka go życie wieczne w
przyszłym świecie. **(aiōn g165, aiōnios g166)** 31 Wtedy wielu ludzi,
obecnie uznawanych za wielkich, przestanie się liczyć, a inni,
teraz uznawani za najmniejszych, będą wielkimi. 32 Podążali
teraz w kierunku Jerozolimy. Jezus szedł przodem, a za
Nim uczniowie, pełni lęku i trwogi. Wtedy wziął Dwunastu
na bok i jeszcze raz powiedział im o wszystkim, co Go
czeka: 33 —Gdy znajdziemy się w Jerozolimie—mówił—Ja,
Syn Człowieczy, zostanę schwytany i postawiony przed
najwyższymi kapłanami i przywódcami religijnymi, którzy
skażą Mnie na śmierć i wydadzą w ręce Rzymian, aby
Mnie zabili. 34 Będą śmiać się ze Mnie i pluć na Mnie;
ubiczują Mnie i w końcu zabiją. Lecz po trzech dniach
powrócę do życia. 35 Potem podeszli do Niego Jakub i
Jan, synowie Zebedeusza, i rzekli: —Nauczycielu! Mamy
do Ciebie prośbę. 36 —Jaką?—zapytał. 37 —Chcielibyśmy
zasiadać w Twoim królestwie tuż obok Ciebie—po prawej i
lewej stronie. 38 —Nie wiecie, o co prosicie!—odrzekł im
Jezus. —Czy jesteście gotowi wypić mój „kielich cierpienia”?
Albo przejść chrzest, jaki jest dla Mnie przeznaczony? 39
—Tak—opowiedzieli bracia. —Rzeczywiście, wypijecie ten
„kielich” i przejdziecie ten chrzest—kontynuował Jezus— 40
ale nie mam prawa posadzić was na tronie obok siebie. Te
miejsca są już rozdzielone. 41 Gdy pozostałych dziesięciu
uczniów dowiedziało się o tej prośbie, oburzyli się na Jakuba
i Jana. 42 Wtedy Jezus zawołał wszystkich do siebie i
powiedział: —Jak wiecie, wielcy tego świata nadużywają
swojej władzy nad ludźmi. 43 Lecz wśród was powinno być
inaczej. Jeśli ktoś z was chce być wielki, powinien stać się
sługą. 44 A kto chce być największy ze wszystkich, musi
stać się niewolnikiem wszystkich. 45 Przecież nawet Ja, Syn
Człowieczy, nie przyszedłem po to, żeby Mi służono, lecz
aby służyć innym i złożyć własne życie jako okup za wielu
ludzi. 46 Rozmawiając, dotarli do Jerycha. Gdy wychodzili z
miasta, ciągnął już za nimi wielki tłum. A pewien niewidomy
żebrak, Bartymeusz (to znaczy: syn Tymeusza) siedział tam
przy drodze. 47 Usłyszał, że Jezus z Nazaretu znajduje
się w pobliżu, i zaczął wołać: —Jezusie, potomku króla
Dawida, zmiłuj się nade mną! 48 —Cicho bądź!—krzyczeli
na niego ludzie. On jednak tym głośniej wołał: —Potomku
Dawida, zmiłuj się nade mną! 49 Jezus zatrzymał się i rzekł:
—Zawołajcie go tutaj! Poszli więc po niego i powiedzieli:
—Masz szczęście, człowieku! Chodź, On cię woła! 50
Bartymeusz zrzucił płaszcz, zerwał się na nogi i ruszył do
Jezusa. 51 —Co mogę dla ciebie zrobić?—zapytał Jezus.
—Nauczycielu!—prosił niewidomy. —Chciałbym widzieć! 52
—Dobrze, niech się tak stanie!—powiedział Jezus. —Twoja

wiara cię uzdrowiła. I natychmiast niewidomy odzyskał wzrok
i poszedł z Nim.

11 Gdy zbliżali się do Betfage i Betanii w pobliżu Jerozolimy
i znaleźli się pod Górą Oliwną, Jezus wysłał przed sobą
dwóch uczniów: **2** —Idźcie do najbliższej wsi—powiedział.
—Zaraz przy wejściu do niej znajdziecie uwiązanego
osiołka, na którym jeszcze nikt nie jechał. Odwiążcie go i
przyprowadźcie tutaj. **3** A gdyby ktoś was pytał, po co go
bierzecie, powiedzcie po prostu: „Pan go potrzebuje i zaraz
odprowadzi”. **4** Poszli więc i znaleźli osiołka uwiązanego
przed domem. Gdy go odwiązali, **5** stojący tam ludzie
zapytali: —Czemu go zabieracie? **6** Odpowiedzieli, że Jezus
im tak rozkazał, a wtedy ludzie ci już im nie przeszkadzali.
7 Gdy przyprowadzili osiołka, zarzucili płaszcze na jego
grzbiet, tak by Jezus mógł na nim siedzieć. **8** Wielu zaś
ludzi rozkładało na drodze swoje płaszcze i rzucało zielone
gałązki. **9** A cały tłum przed Nim i wokół Niego wołał:
—Niech żyje Król! Błogosławiony Ten, który przychodzi
w imieniu Pana! **10** Błogosławione królestwo, które On
ustanowi, królestwo naszego przodka Dawida! Chwała
Królowi! **11** W ten sposób Jezus wjechał do Jerozolimy.
Wszedł do świątyni, rozejrzał się dokładnie i wyszedł,
ponieważ zbliżał się wieczór, a On wraz z Dwunastoma
miał jeszcze udać się do Betanii. **12** Następnego dnia rano,
wychodząc z Betanii, Jezus poczuł głód. **13** W pobliżu
zauważył zazielenione drzewo figowe. Podszedł więc, by
zobaczyć, czy nie znajdzie na nim fig. Na drzewie były jednak
tylko liście, bo nie była to pora owocowania. **14** Wtedy Jezus
powiedział do drzewa: —Już nigdy więcej nie przyniesiesz
owocu! Uczniowie zapamiętali te słowa. **(aiōn g165)** **15**
Gdy powrócili do Jerozolimy, Jezus wszedł do świątyni
i zaczął wypędzać z niej wszystkich sprzedawców oraz
kupujących. Powywracał stoły wymieniających pieniądze
oraz stragany sprzedawców gołębi, **16** a tym, którzy wnosili
różne towary, zabronił wchodzić. **17** Powiedział do nich:
—Pismo mówi: „Moja świątynia ma być domem modlitwy
dla wszystkich narodów, a wy zrobiliście z niej kryjówkę
złodziei”. **18** Gdy najwyżsi kapłani i inni przywódcy religijni
dowiedzieli się o tym, poczuli się zagrożeni. Usiłowali więc
znaleźć sposób, aby się pozbyć Jezusa. Byli jednak bardzo
ostrożni, ponieważ bali się rozruchów. Tłumy bowiem były
zachwycone Jego nauką. **19** Tak jak poprzednio, również i
tego wieczoru Jezus wraz z uczniami opuścił miasto. **20**
Następnego dnia rano, gdy przechodzili obok tego samego
drzewa figowego, spostrzegli, że uschło aż od korzeni.
21 Wtedy Piotr, przypomniał sobie, co poprzedniego dnia
Jezus powiedział do drzewa, i krzyknął: —Nauczycielu,
patrz! Drzewo, które przekląłeś, uschło! **22** —Jeśli będziecie
mieć wiarę w Boga—odpowiedział Jezus **23** —rozkażecie
tej oto górze: „Unieś się i rzuć w morze!”—a uczyni to.
Wasza wiara musi być jednak prawdziwa, pozbawiona
zwątpień. **24** Pamiętajcie: Jeśli prosicie o coś w modlitwie,
wierzcie, że już to otrzymaliście, a wasza prośba zostanie
spełniona. **25** Lecz zanim będziecie się modlić, przebaczcie
najpierw winy innym ludziom, aby wasz Ojciec w niebie i
wam przebaczył grzechy. **26** Bo jeśli wy nie darujecie innym,
również Ojciec w niebie nie przebaczy wam waszych win. **27**
Gdy ponownie przybyli do Jerozolimy i Jezus spacerował po
terenie świątyni, podeszli do Niego najwyżsi kapłani wraz
z innymi przywódcami religijnymi i starszymi, **28** pytając
Go: —Jakim prawem wyrzuciłeś ze świątyni sprzedawców?
Kto dał ci taką władzę? **29** —Odpowiem wam, jeśli i wy
odpowiecie na moje pytanie—odparł Jezus. **30** —Czy chrzest,
do którego wzywał Jan Chrzciciel, pochodził od Boga, czy
był tylko ludzkim wymysłem? **31** Wtedy zaczęli się naradzać
nad odpowiedzią: —Jeśli powiemy, że pochodził od Boga, to
zapyta nas „Czemu go nie przyjęliście?”. **32** A jeśli powiemy,
że był ludzkim wymysłem, to tłumy się oburzą, bo wszyscy
przecież wierzą, że Jan był prorokiem. **33** —Nie potrafimy na
to odpowiedzieć—rzekli w końcu. —Wobec tego i Ja nie
odpowiem na wasze pytanie—odparł Jezus.

12 Wtedy opowiedział im następującą przypowieść:
—Pewien człowiek założył winnicę. Ogrodził ją murem,
zbudował tłocznię i wieżę strażniczą, po czym wynajął ją
rolnikom i wyjechał. **2** Gdy nastał czas zbiorów, wysłał
jednego ze swoich ludzi, aby odebrał należną mu część
plonów. **3** Lecz rolnicy pobili posłańca i odesłali go z pustymi
rękami. **4** Właściciel wysłał więc innego pełnomocnika, lecz z
nim postąpili podobnie, a nawet gorzej, raniąc go poważnie w
głowę. **5** Kolejnego posłańca zabito, a i następnych spotkała
śmierć lub pobicie. **6** W końcu pozostał mu tylko jego jedyny
syn. Posłał go więc, sądząc, że przynajmniej jemu okażą
szacunek. **7** Lecz rolnicy, widząc nadchodzącego syna,
powiedzieli sobie: „To ten, który ma przejąć winnicę. Zabijmy
go, a winnica będzie nasza!”. **8** Napadli go więc i zabili, a ciało
wyrzucili poza winnicę. **9** Jak sądzicie, co zrobi właściciel,
gdy się o tym dowie? Przyjdzie i ukarze wszystkich śmiercią,
a winnicę da innym! **10** Przypomnijcie sobie następujące
słowa z Pisma: „Kamień odrzucony przez budujących stał się
kamieniem węgielnym, najważniejszym w całym budynku!
11 Dokonał tego Pan i jest to zdumiewające”. **12** Przywódcy
zrozumieli, że to ich Jezus miał na myśli, opowiadając

przypowieść o złych rolnikach. Dlatego chcieli Go natychmiast
aresztować, ale obawiali się reakcji tłumu. Ostatecznie
jednak zostawili Go i odeszli. 13 Chcąc sprowokować
Jezusa do jakiejś niefortunnej wypowiedzi, wysłali do Niego
faryzeuszy i zwolenników rodziny królewskiej. Potrzebny
był im bowiem pretekst do oskarżenia Go. Gdy przybyli na
miejsce, zapytali Jezusa: 14 —Nauczycielu! Wiemy, że nie
boisz się mówić prawdy. Nie dostosowujesz się też do opinii
ludzi ani do ich oczekiwań, lecz uczciwie nauczasz Bożych
prawd. Powiedz nam więc, czy słusznie płacimy podatki
Rzymowi, czy nie? 15 Jezus zdając sobie sprawę z ich
podstępu, powiedział: —Chcecie Mnie pogrążyć?! Pokażcie
Mi najpierw monetę! Chciałbym ją zobaczyć. 16 Gdy Mu ją
podano, zapytał: —Czyją podobiznę i tytuł na niej widzicie?
—Cezara—odpowiedzieli. 17 —Oddawajcie więc cezarowi
to, co jego, a Bogu—co należy do Boga! Odpowiedź ta
zupełnie ich zaskoczyła. 18 Wtedy przyszli do Jezusa
saduceusze—przedstawiciele ugrupowania nauczającego,
że nie będzie zmartwychwstania: 19 —Nauczycielu!—zwrócili
się do Jezusa. —Prawo Mojżesza naucza: „Jeśli umrze
mężczyzna, nie pozostawiając potomstwa, jego brat powinien
ożenić się z wdową po zmarłym i mieć z nią potomstwo”. 20
Otóż żyło kiedyś siedmiu braci. Najstarszy z nich ożenił się,
ale wkrótce zmarł, nie pozostawiając dzieci. 21 Wówczas
z wdową ożenił się drugi brat, lecz i on wkrótce zmarł
bezdzietnie. 22 Potem ożenił się z nią następny i kolejny—i
wszyscy poumierali bezdzietnie. W końcu umarła także ta
kobieta. 23 Jeśli rzeczywiście umarli zmartwychwstaną,
to czyją będzie wtedy żoną, skoro wszyscy bracia się z
nią ożenili? 24 —Cała trudność polega na tym—odparł
Jezus—że nie znacie Pisma ani mocy Bożej. 25 Po
zmartwychwstaniu więzy małżeńskie nie będą obowiązywać
ani tych siedmiu braci, ani kobiety, bo wszyscy pod tym
względem będą podobni do aniołów. 26 Jeśli zaś chodzi o
samo zmartwychwstanie, to czy nigdy nie czytaliście historii o
Mojżeszu i płonącym krzaku? Bóg powiedział wtedy: „Jestem
Bogiem Abrahama, Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba”. 27
Przecież nie nazwałby siebie Bogiem tych, którzy już nie
istnieją! Jesteście w wielkim błędzie. 28 Pewien przywódca
religijny przysłuchiwał się tej dyskusji i był pełen uznania dla
odpowiedzi Jezusa. Zadał Mu więc kolejne pytanie: —Które
z przykazań jest najważniejsze? 29 Jezus odpowiedział:
—Najważniejsze jest to, które mówi: „Słuchaj, Izraelu! Twój
Pan i Bóg jest jedynym Bogiem. 30 Kochaj Go całym sercem,
całą duszą i całym umysłem—z całych swoich sił”. 31 I
drugie, które brzmi: „Kochaj innych tak, jak kochasz samego
siebie”. Te dwa przykazania są najważniejsze ze wszystkich.
32 —Masz rację—powiedział rozmówca. —Jest tylko jeden
Bóg i nie ma innego. 33 I jestem przekonany, że kochanie Go
całym sercem i umysłem, ze wszystkich sił, a innych ludzi
tak, jak samego siebie, jest o wiele ważniejsze niż składanie
ofiar na ołtarzu w świątyni. 34 —Jesteś blisko królestwa
Bożego!—powiedział Jezus, widząc jego mądrość. I nikt
więcej nie śmiał zadawać Mu pytań. 35 Później, w dalszym
ciągu nauczając na terenie świątyni, Jezus zapytał ludzi:
—Dlaczego wasi przywódcy religijni twierdzą, że Mesjasz
ma pochodzić z rodu króla Dawida? 36 Przecież sam Dawid,
a przez jego usta Duch Święty, powiedział: „Bóg rzekł do
mojego Pana: Zasiądź po mojej prawej stronie, dopóki nie
rzucę Ci pod nogi Twoich nieprzyjaciół”. 37 Skoro więc Dawid
nazwał Go Panem—kontynuował Jezus—to jak Mesjasz
może być jego potomkiem? Tłum ludzi słuchał tych nauk
z wielkim zainteresowaniem. 38 Jezus przemawiał więc
dalej: —Strzeżcie się przywódców religijnych! Oni lubią
nosić wytworne szaty, oczekują wyrazów szacunku ze strony
innych ludzi 39 oraz najlepszych miejsc w synagogach i na
przyjęciach. 40 Bezwstydnie okradają biedne wdowy! Udają
przy tym pobożnych i wygłaszają długie modlitwy, aby ukryć,
kim są naprawdę. Tym większa spotka ich kara! 41 Jezus
zbliżył się do skarbony świątynnej i usiadł, obserwując ludzi,
którzy wrzucali tam pieniądze. I chociaż przychodzili bogaci
ludzie i wrzucali duże sumy, On zwrócił uwagę na pewną
wdowę. 42 Była biedna i wrzuciła tylko dwie małe monety. 43
Wtedy przywołał swoich uczniów i powiedział: —Zapewniam
was: Ta biedna wdowa dała więcej niż wszyscy bogacze
razem wzięci! 44 Oni bowiem wrzucili tylko część tego, co
mieli w nadmiarze, ona zaś oddała wszystko, co miała na
życie.

13 Gdy opuszczali świątynię, jeden z uczniów zachwycał
się: —Nauczycielu, spójrz, co to za wspaniała
budowla! Co za kamienie! 2 —To, co teraz podziwiacie,
legnie w gruzach i nie pozostanie tu nawet kamień na
kamieniu—odparł Jezus. 3 Później, gdy siedział na zboczu
Góry Oliwnej, mając przed sobą widok na Jerozolimę, Piotr,
Jakub, Jan i Andrzej dyskretnie zapytali Go: 4 —Kiedy
wydarzy się to, o czym mówiłeś? Po czym poznamy nadejście
tego czasu? 5 —Nie dajcie się nikomu oszukać!—przestrzegł
ich Jezus. 6 —Wielu bowiem będzie podawać się za
Mesjasza i oszuka mnóstwo ludzi. 7 Na świecie wybuchną
wojny i będą rozchodzić się wieści o walkach. Nie dajcie
się jednak zastraszyć, to jeszcze nie będzie koniec! 8
Narody i państwa będą walczyć przeciwko sobie, a wiele
krajów nawiedzą trzęsienia ziemi oraz głód. Ale to będzie

dopiero początek tragedii. 9 Przygotujcie się na to, co
nastąpi! Postawią was przed sądami, będą was biczować w
synagogach oraz oskarżać przed władzami o to, że Mnie
naśladujecie. Będzie to dla was okazja do przedstawienia
im dobrej nowiny. 10 Bo zanim nadejdzie koniec, muszą
usłyszeć ją wszystkie narody. 11 Gdy was aresztują i postawią
przed sądem, nie martwcie się o to, co i jak macie mówić.
Bo to nie wy będziecie mówić, lecz Duch Święty będzie
mówił przez was! 12 Bracia będą wzajemnie się wydawać na
śmierć, ojcowie zdradzą własne dzieci, a dzieci—rodziców.
13 Wszyscy was znienawidzą za to, że należycie do Mnie.
Ale ci, którzy wytrwają do końca i nie zaprą się Mnie,
zostaną uratowani! 14 Gdy zobaczycie w świątyni „ohydę
spustoszenia”—kto to czyta, niech uważa—wtedy ci, którzy
będą w Judei, niech uciekają w góry. 15 I śpieszcie się!
Jeśli będziecie na tarasie, nie wchodźcie do domu, aby
się spakować. 16 Jeśli będziecie na polu, nie wracajcie po
pieniądze czy ubranie. 17 Ciężko będzie wtedy kobietom
w ciąży i matkom karmiącym niemowlęta. 18 Módlcie się,
żeby wasza ucieczka nie wypadła zimą. 19 Będą to bowiem
dni tak straszliwe, jakich nie było od początku świata i
już nigdy potem nie będzie. 20 I gdyby Pan nie skrócił
czasu tej klęski, nikt by się nie uratował. Lecz On skróci te
dni ze względu na swoich wybranych. 21 Jeśli wtedy ktoś
wam powie: „Tu jest Mesjasz”—nie wierzcie! 22 Pojawi się
bowiem wielu fałszywych mesjaszy i proroków, którzy będą
czynić wielkie cuda, starając się oszukać nawet wybranych
przez Boga. 23 Dlatego uważajcie i pamiętajcie, że was
ostrzegałem! 24 Zaraz po zakończeniu tego strasznego
czasu nastąpi zaćmienie słońca, a księżyc straci swój
blask. 25 Gwiazdy będą spadać z nieba i zachwieje się cały
porządek wszechświata. 26 Wtedy cała ludzkość ujrzy Mnie,
Syna Człowieczego, przybywającego na obłokach w wielkiej
mocy i chwale. 27 I poślę aniołów, żeby zgromadzili Moich
wybranych z całego świata, z najdalszych zakątków ziemi.
28 Niech to drzewo figowe stanie się dla was przykładem:
Gdy jego pączki miękną, a listki zaczynają się rozwijać,
mówicie, że zbliża się lato. 29 Gdy więc zobaczycie wszystko,
co wam zapowiedziałem, bądźcie pewni, że mój powrót
jest bliski, że jestem tuż u drzwi. 30 Zapewniam was:
Nie wymrze to pokolenie, a wszystko to się dokona. 31
Niebo i ziemia przeminą, lecz moje słowa pozostaną na
wieki. 32 Nikt jednak nie zna dnia ani czasu, kiedy się to
stanie—ani aniołowie w niebie, ani nawet Ja—Syn. Wie o
tym tylko mój Ojciec. 33 Skoro więc nie wiecie, kiedy się to
wydarzy—uważajcie i wyczekujcie mojego powrotu! 34 Moje
drugie przyjście można porównać do powrotu człowieka,
który wyjechał w podróż do innego kraju. Powyznaczał
pracownikom ich zadania, stróżowi zaś nakazał czuwać aż
do swego przyjazdu. 35 Uważajcie więc, bo wy również nie
wiecie, kiedy przyjdę: wieczorem, o północy, o świcie czy
po wschodzie słońca. 36 Nie dopuśćcie, abym zastał was
śpiących. 37 Czekajcie i bądźcie przygotowani—oto moje
przykazanie dla wszystkich, którzy we Mnie wierzą.

14 Dwa dni później rozpoczęła się Pascha—doroczne
święto Żydów, w czasie którego jedzą oni chleb
pieczony z niekwaszonego ciasta. Najwyżsi kapłani i inni
przywódcy religijni nadal szukali okazji, aby potajemnie
aresztować i zabić Jezusa. 2 —Nie możemy jednak zrobić
tego podczas święta—mówili—bo spowoduje to rozruchy. 3
Jezus tymczasem zatrzymał się w Betanii, w domu Szymona
Trędowatego. W czasie kolacji weszła tam pewna kobieta z
butelką bardzo drogiego, wonnego olejku. Stłukła szyjkę
i wylała olejek na głowę Jezusa. 4 Widząc to, niektórzy
oburzyli się i ostro ją skrytykowali: —Co za marnotrawstwo!
Przecież można było sprzedać te perfumy i uzyskaną w
ten sposób znaczną sumę rozdać biednym! 6 —Dajcie
jej spokój—powiedział Jezus. —Dlaczego ją krytykujecie?
Przecież spełniła dobry uczynek! 7 Biedni zawsze będą
wśród was i będziecie mogli im pomagać, kiedy tylko
zechcecie, ale Mnie już wkrótce zabraknie. 8 Ona dała
to, co miała. Namaszczając tym olejkiem, przygotowała
Mnie na pogrzeb. 9 Zapewniam was: Gdziekolwiek na
świecie będzie głoszona dobra nowina, wszędzie będzie
się mówić o tym, co zrobiła, i będą pamiętać o niej. 10
Wtedy Judasz z Kariotu, jeden z Dwunastu, wyszedł i udał
się do najwyższych kapłanów, aby im zaproponować, że
wyda Jezusa. 11 Ucieszeni tą propozycją, kapłani obiecali
mu nagrodę. On zaś czekał już tylko na sprzyjającą okazję,
aby wydać Jezusa. 12 Pierwszego dnia Paschy, gdy zgodnie
ze zwyczajem zabijano i spożywano baranka, uczniowie
spytali Jezusa, gdzie chciałby spożyć kolację paschalną.
13 Wysłał więc dwóch uczniów, by poczynili niezbędne
przygotowania. —Idźcie do miasta!—powiedział. —A gdy
spotkacie mężczyznę z dzbanem wody, pójdźcie za nim.
14 Wejdźcie do domu, do którego on wejdzie, i powiedzcie
właścicielowi: „Nasz Nauczyciel prosi, abyśmy obejrzeli
pokój przygotowany dla nas na świąteczną kolację”. 15
Wtedy zaprowadzi was na górę do dużego, wysprzątanego
pomieszczenia. Tam przygotujcie posiłek. 16 Poszli więc do
miasta i zastali wszystko tak, jak powiedział Jezus. I zajęli się
przygotowaniem kolacji. 17 Wieczorem przybył Jezus wraz z
Dwunastoma. 18 Gdy zaczęli posiłek, powiedział: —Mówię

wam: Jeden z was, siedzących tu ze Mną, zdradzi Mnie.
19 —Ale to chyba nie ja, Panie?—mówili zasmuceni jeden
przez drugiego. 20 —Jeden z was, Dwunastu! Ten, który
jednocześnie ze Mną sięga do półmiska—odpowiedział. 21
—Ja, Syn Człowieczy, muszę umrzeć, zgodnie z tym, co
dawno zapowiedzieli prorocy. Marny jednak los tego, kto Mnie
wyda. Lepiej byłoby, aby się wcale nie urodził! 22 Później,
podczas kolacji, Jezus wziął do rąk chleb. Podziękował za
niego Bogu, połamał go na kawałki, i podał uczniom, mówiąc:
—Weźcie, to jest moje ciało. 23 Wziął też do ręki kielich z
winem. Podziękował, podał im, i wszyscy z niego pili. 24
—To jest moja krew, pieczętująca przymierze. —powiedział.
—Przelewam ją, aby wielu otrzymało przebaczenie grzechów.
25 Oświadczam wam, że nie skosztuję już wina do dnia,
gdy będę pił nowe wino w królestwie Bożym. 26 Potem
zaśpiewali pieśń i poszli na Górę Oliwną. 27 —Wszyscy Mnie
opuścicie—mówił do nich Jezus. —Stanie się tak, jak Bóg
zapowiedział ustami proroków: „Uderzę pasterza i rozproszą
się owce jego stada”. 28 Lecz gdy znów powrócę do życia,
udam się do Galilei i tam się z wami spotkam. 29 —Ja Cię
nigdy nie opuszczę!—zapewniał Piotr. —Nawet jeśli inni
odejdą! 30 —Zapewniam cię, że jeszcze tej nocy, zanim o
świcie dwa razy zapieje kogut, trzy razy zaprzeczysz, że Mnie
znasz—odpowiedział Jezus. 31 —Nigdy!—zdecydowanie
zaprotestował Piotr. —Nie wyprę się Ciebie, nawet gdybym
miał iść z Tobą na śmierć! Pozostali również przysięgali
wierność Jezusowi. 32 Wszyscy razem udali się do ogrodu
zwanego Getsemane. Jezus rzekł wtedy: —Usiądźcie tutaj,
a ja pójdę się modlić. 33 Zabrał ze sobą tylko Piotra,
Jakuba i Jana. I ogarnął Go lęk oraz głęboki niepokój.
34 —Moją duszę ogarnął śmiertelny smutek—powiedział.
—Zostańcie ze Mną i czuwajcie. 35 Odszedł na bok, padł na
ziemię i zaczął się modlić, aby, jeżeli to możliwe, ominęła
Go ta straszna chwila. 36 —Ojcze!—mówił. —Ty możesz
wszystko! Oddal ode Mnie ten „kielich cierpienia”. Jednak
to Twoja wola niech się stanie, a nie to, czego ja chcę.
37 Wrócił do trzech uczniów i zastał ich śpiących. Wtedy
powiedział do Piotra: —Szymonie, śpisz? Nie dałeś rady
czuwać ze Mną nawet przez godzinę? 38 Czuwajcie i
módlcie się, abyście nie poddali się pokusie! Duch jest
gorliwy, ale ciało słabe. 39 Ponownie odszedł i dalej się
modlił. 40 Lecz uczniowie byli tak bardzo zmęczeni, że gdy
do nich wrócił, znowu spali. Zawstydzeni tym, nie próbowali
nawet się tłumaczyć. 41 A gdy przyszedł do nich po raz
trzeci, powiedział: —Wciąż spokojnie śpicie i odpoczywacie?
Starczy już! Wybiła moja godzina. Teraz Ja, Syn Człowieczy,
zostanę wydany w ręce grzeszników. 42 Wstańcie, chodźmy!
Nadchodzi już ten, który Mnie zdradził! 43 Ledwie skończył
mówić, stanął przed Nim Judasz, jeden z Dwunastu, na
czele zgrai uzbrojonej w miecze i pałki, wysłanej przez
najwyższych kapłanów, przywódców religijnych i starszych.
44 Ten zdrajca tak się z nimi umówił: „Łapcie i aresztujcie
tego, którego pocałuję na powitanie”. 45 Gdy się więc tylko
zbliżyli, Judasz podszedł do Jezusa. —Mistrzu!—rzekł i
przywitał Go pocałunkiem. 46 Wówczas pozostali rzucili się
na Niego i złapali Go. 47 Wtedy jeden z uczniów wyjął miecz,
zamachnął się i odciął ucho słudze najwyższego kapłana. 48
—Czy jestem jakimś groźnym przestępcą, że przyszliście
po Mnie aż tak uzbrojeni?—zapytał Jezus. 49 —Dlaczego
nie zatrzymaliście Mnie w świątyni? Przecież codziennie
tam nauczałem! Wszystko jednak dzieje się zgodnie z tym,
co przepowiedziały o Mnie proroctwa. 50 Wtedy wszyscy
uczniowie opuścili Go i uciekli. 51 Jedynie z tyłu, w pewnym
oddaleniu, szedł za nimi jakiś młody człowiek w lekko
narzuconej na siebie koszuli. Lecz gdy napastnicy próbowali
go schwytać, 52 uciekł nagi, pozostawiając w ich rękach
tylko podartą koszulę. 53 Jezusa zaprowadzono zaś do
rezydencji najwyższego kapłana, u którego wkrótce zebrali
się inni ważniejsi kapłani, przywódcy religijni i starsi. 54 Piotr,
który szedł za Jezusem, trzymając się z daleka, wszedł na
teren rezydencji i usiadł przy ognisku razem ze służbą. 55
Obradujący wewnątrz kapłani i cała Wysoka Rada usiłowali
znaleźć przeciw Jezusowi jakiś zarzut, który dałby im prawo
skazania Go na śmierć. Jednak ich wysiłki były daremne. 56
Wprawdzie głos zabierało wielu fałszywych świadków, ale ich
zeznania były sprzeczne. 57 W końcu kilku z nich wystąpiło
z następującym oskarżeniem: 58 —Słyszeliśmy, jak Jezus
mówił: „Zburzę tę świątynię, zbudowaną przez ludzi, i bez
pomocy ludzkich rąk w trzy dni zbuduję nową!”. 59 Ale i
w tym ich relacje nie były zgodne. 60 Wtedy najwyższy
kapłan wstał i w obecności całej Rady zapytał Jezusa:
—Nie będziesz się bronił wobec tych oskarżeń? 61 Lecz
Jezus milczał i nic nie odpowiedział. Wtedy najwyższy
kapłan zadał mu kolejne pytanie: —Jesteś Mesjaszem,
Synem Bożym? 62 —Tak, jestem!—rzekł Jezus. —Wkrótce
zobaczycie Mnie, Syna Człowieczego, zasiadającego na
tronie z Bogiem i powracającego w obłokach na ziemię. 63
Słysząc to, najwyższy kapłan rozdarł szaty i głośno zapytał:
—Czego więcej trzeba? Po co nam świadkowie? 64 Sami
słyszeliście to bluźnierstwo! Jaki będzie wasz wyrok? —Kara
śmierci!—zawołali. 65 I zaczęli pluć na Jezusa. Zawiązali Mu
oczy, bili Go po twarzy i szyderczo wołali: —Teraz prorokuj!
Również strażnicy, którzy pilnowali Jezusa, znęcali się nad
Nim. 66 Tymczasem Piotr wciąż przebywał na dziedzińcu

rezydencji. Gdy grzał się przy ogniu, zauważyła go jedna z
dziewczyn służących u najwyższego kapłana. 67 Przyjrzała
mu się uważnie i oświadczyła: —Ty również byłeś z Jezusem
z Nazaretu! 68 —Nie wiem, o czym mówisz!—zaprzeczył
Piotr i szybko usunął się w najdalszy kąt dziedzińca. Wtedy
właśnie rozległo się pianie koguta. 69 Dziewczyna, widząc
stojącego na uboczu Piotra, pokazała go innym. —Tam jest
ten uczeń Jezusa! 70 Ale Piotr znowu zaprzeczył. Po pewnej
chwili stojący tam ludzie podeszli do niego i stwierdzili: —Ty
również jesteś jednym z nich! Przecież pochodzisz z Galilei.
71 —Naprawdę nie znam tego Człowieka!!—znowu zaczął
się zaklinać i przysięgać. 72 I ponownie zapiał kogut. Wtedy
Piotr przypomniał sobie słowa Jezusa: „Zanim o świcie dwa
razy zapieje kogut, trzy razy zaprzeczysz, że Mnie znasz”. I
wybuchnął płaczem.

15 Następnego dnia, wczesnym rankiem, najwyżsi kapłani,
starsi i przywódcy religijni zebrali się razem z całą
Wysoką Radą i postanowili przekazać Jezusa pod zbrojną
eskortą Piłatowi, rzymskiemu gubernatorowi. 2 A gdy
przyprowadzono Jezusa do Piłata, ten zapytał Go: —Jesteś
Królem Żydów? —Sam to potwierdzasz—odpowiedział mu
Jezus. 3 A ponieważ, obecni tam, najwyżsi kapłani ciągle
wysuwali przeciwko Niemu wiele zarzutów, 4 Piłat zapytał Go:
—Czemu nic nie mówisz? Czy nie słyszysz tych wszystkich
oskarżeń? 5 Lecz, ku jego wielkiemu zdziwieniu, Jezus
nie odezwał się już ani słowem. 6 A był zwyczaj, że raz
w roku, na święto Paschy, Piłat uwalniał na prośbę ludu
jednego żydowskiego więźnia. 7 W tym czasie przebywał
właśnie w więzieniu Barabasz, skazany wraz z innymi za
morderstwo popełnione podczas rozruchów. 8 Gdy więc, jak
co roku, przed rezydencją Piłata, zebrali się ludzie proszący o
uwolnienie więźnia, gubernator zapytał ich: 9 —Czy chcecie,
abym uwolnił Króla Żydów? 10 Zorientował się bowiem, że
to najwyżsi kapłani z nienawiści uknuli ten spisek przeciwko
Jezusowi. 11 Kapłani jednak podburzyli tłum i ten, zamiast o
Jezusa, prosił o uwolnienie Barabasza. 12 —Co mam zatem
zrobić z Królem Żydów?—kontynuował Piłat. 13 —Ukrzyżuj
go!—zawołali w odpowiedzi. 14 —Ale dlaczego?—dopytywał
Piłat. —Jakie przestępstwo popełnił? Oni jednak nie słuchali
go i coraz głośniej wołali: —Ukrzyżuj go!! 15 Chcąc więc
zadowolić tłum, Piłat uwolnił Barabasza. Jezusa natomiast
kazał ubiczować i skazał na śmierć przez ukrzyżowanie.
16 Żołnierze wyprowadzili Go na dziedziniec i zwołali cały
oddział. 17 Ubrali Go w purpurowy płaszcz i włożyli na Jego
głowę koronę uplecioną z długich, ostrych cierni. 18 Potem,
niby to oddając Mu honory, wykrzykiwali: —Niech żyje Król
Żydów! 19 I bili Go po głowie trzcinowym kijem, pluli na
Niego i drwiąc padali na kolana, aby oddać Mu pokłon. 20
Gdy im się to znudziło, ściągnęli z Niego purpurowy płaszcz,
nałożyli Mu z powrotem Jego własne ubranie i poprowadzili
na ukrzyżowanie. 21 Po drodze zmusili przechodzącego
tamtędy Szymona z Cyreny, ojca Aleksandra i Rufusa, aby
niósł Jego krzyż. 22 W ten sposób doprowadzili Jezusa
na miejsce zwane Golgotą (to znaczy: „Czaszką”). 23 Tam
podali Mu do picia wino zaprawione gorzkimi ziołami, ale
nie chciał go pić. 24 Potem Go ukrzyżowali, a o Jego
ubranie rzucili losy, aby ustalić, co kto ma wziąć. 25 Była
godzina dziewiąta rano. 26 Do krzyża przybito tabliczkę z
opisem Jego winy: „Król Żydów”. 27 Po obu stronach Jezusa
ukrzyżowano dwóch przestępców. 28 I tak spełniły się słowa
Pisma: „Zaliczono Go do przestępców”. 29 Przechodzący
obok ludzie śmiali się z Niego. Patrzyli z pogardą i wołali:
—Widzisz, jak skończyłeś? Mówiłeś, że potrafisz zburzyć
i w trzy dni odbudować świątynię! 30 Skoro jesteś taki
mocny, uratuj teraz siebie samego i zejdź z krzyża! 31 Stali
tam również najwyżsi kapłani i inni przywódcy religijni. Oni
także naśmiewali się z Jezusa: —Innych potrafił ratować, a
siebie uratować nie może! 32 Taki z niego Mesjasz, Król
Izraela? Niech zejdzie z krzyża. Jeśli to zrobi, uwierzymy
mu! Również przestępcy, wiszący obok Jezusa, naśmiewali
się z Niego. 33 Nagle, około południa, całą ziemię okrył mrok
i aż do godziny trzeciej było ciemno. 34 Wtedy właśnie Jezus
głośno zawołał: —Eloi, Eloi, lema sabachthani! (co znaczy:
„Boże mój, Boże mój, czemu Mnie opuściłeś?”). 35 Stojący
w pobliżu ludzie sądzili, że woła proroka Eliasza. 36 Jakiś
człowiek pobiegł nawet po gąbkę, nasączył ją kwaśnym
winem i podał Jezusowi, żeby się napił. —Zobaczmy, czy
zjawi się Eliasz i pomoże mu zejść!—wytłumaczył zebranym.
37 Lecz Jezus wydał jeszcze jeden okrzyk i skonał. 38 W
tej samej chwili zasłona w świątyni, oddzielająca miejsce
najświętsze, rozdarła się na dwie części—od góry aż do dołu.
39 A rzymski dowódca, który stał obok krzyża i widział, jak
Jezus umiera, zawołał: —To naprawdę był Syn Boży! 40 Kilka
kobiet z daleka przyglądało się temu wszystkiemu—między
innymi Maria z Magdali, Maria—matka Jakuba Mniejszego i
Józefa, oraz Salome. 41 Wierzyły one w Jezusa i służyły
Mu pomocą, gdy przebywał w Galilei. A teraz, wraz z
wieloma innymi kobietami, przyszły za Nim do Jerozolimy. 42
Ponieważ wszystko to wydarzyło się w dniu poprzedzającym
szabat, 43 pewien powszechnie szanowany członek Wysokiej
Rady, Józef z Arymatei, oczekujący nadejścia królestwa
Bożego, zdobył się na odwagę i pod wieczór przyszedł do
Piłata z prośbą o wydanie mu ciała Jezusa. 44 Piłat nie

wierzył, że Jezus już nie żyje. Aby sprawdzić tę wiadomość,
wezwał dowódcę odpowiedzialnego za ukrzyżowanie. 45
Gdy uzyskał od niego potwierdzenie, zezwolił Józefowi
zabrać ciało. 46 Wtedy Józef kupił długie lniane płótno,
owinął nim zdjęte z krzyża ciało Jezusa i złożył je w grobie,
który był wykuty w skale. Wejście do grobu zamknięto przy
pomocy ogromnego kamienia. 47 Maria z Magdali oraz
Maria—matka Józefa, dokładnie zobaczyły, gdzie położono
Jezusa.

16 Gdy skończył się szabat, Maria z Magdali wraz z
Salome i Marią—matką Jakuba, zakupiły wonne zioła,
pragnąc namaścić nimi ciało Jezusa. 2 Wczesnym rankiem,
gdy tylko wzeszło słońce, udały się do grobu. 3 Po drodze
zastanawiały się, jak sobie poradzą z głazem zamykającym
wejście. 4 Gdy jednak przybyły na miejsce, zauważyły, że
potężny kamień został przesunięty i wejście do grobu jest
otwarte. 5 Weszły więc do środka i ujrzały młodzieńca w
białej szacie, siedzącego po prawej stronie. A ponieważ
bardzo się przestraszyły, 6 rzekł on do nich: —Nie bójcie się!
Czy szukacie Jezusa z Nazaretu, który został ukrzyżowany?
Nie ma Go tutaj. Powstał z martwych! Spójrzcie, oto miejsce,
gdzie leżało Jego ciało. 7 Idźcie teraz i powiedzcie Piotrowi
oraz pozostałym uczniom: „Jezus oczekuje was w Galilei i
tam właśnie was spotka, tak jak zapowiedział przed śmiercią”.
8 Drżąc ze strachu, kobiety uciekły od grobu i w oszołomieniu
nikomu nie powiedziały ani słowa. 9 **(note: The most reliable and
earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)** Zmartwychwstały
Jezus po raz pierwszy ukazał się w niedzielę rano. Najpierw
ujrzała Go Maria z Magdali—ta sama, z której wypędził
siedem demonów. 10 Odnalazła zapłakanych, pogrążonych
w smutku uczniów 11 i powiedziała im, że widziała Jezusa i
że On żyje. Oni jednak nie uwierzyli jej. 12 Tego samego dnia
Jezus ukazał się także dwóm innym uczniom, będącym w
drodze. Z początku nie poznali Go, gdyż zmienił swój wygląd.
13 Gdy jednak zrozumieli, kim jest, wrócili, aby powiadomić o
tym pozostałych. Nadal jednak nikt nie chciał w to uwierzyć.
14 Następnie Jezus ukazał się jedenastu uczniom, gdy razem
jedli posiłek, i wypominał im ich niewiarę oraz upór, bo
nie chcieli uwierzyć świadkom Jego zmartwychwstania. 15
Potem rzekł do nich: —Idźcie na cały świat i przekazujcie
wszystkim dobrą nowinę. 16 Ci, którzy uwierzą i dadzą
się ochrzcić, zostaną zbawieni, a ci, którzy nie uwierzą,
będą potępieni. 17 Wierzący, mocą mojego autorytetu, będą
wypędzać demony i mówić nowymi językami. 18 Będą nawet
mogli brać do rąk węże, a jeśli wypiją coś trującego, nic im
się nie stanie. Będą też mogli uzdrawiać chorych, kładąc
na nich ręce. 19 Gdy Jezus skończył z nimi rozmawiać,
został wzięty do nieba i zasiadł po prawej stronie Boga. 20
Uczniowie zaś wyruszyli, by wszędzie głosić dobrą nowinę.
A Pan współdziałał z nimi i poprzez cuda potwierdzał, że to,
co mówią, jest prawdą.

Łukasza

1 Dostojny Teofilu! Wielu już starało się uporządkować
wydarzenia z życia Chrystusa, 2 zgodnie z tym, co
przekazali naoczni świadkowie i pierwsi głosiciele słowa.
3 Ja również uznałem za słuszne przestudiować je, od
pierwszego do ostatniego, i dokładnie opisać wszystko po
kolei, 4 abyś był pewien tego, czego się nauczyłeś. 5 Zacznę
od historii o pewnym kapłanie, Zachariaszu, który żył w Judei
za panowania króla Heroda. Należał on do kapłańskiej grupy
Abiasza. Z kapłańskiego rodu Aarona pochodziła również
jego żona, Elżbieta. 6 Byli to ludzie prawi w oczach Boga,
żyjący w zgodzie zarówno z duchem, jak i z literą całego
Bożego Prawa. 7 Oboje dożyli sędziwego wieku, ale nie
mieli dzieci, gdyż Elżbieta była bezpłodna. 8 Pewnego dnia,
grupa Zachariasza pełniła służbę w świątyni, jemu zaś w
drodze losowania 9 przypadł zaszczyt wejścia do miejsca
świętego i złożenia Panu ofiary z kadzidła. 10 W tym czasie
na dziedzińcu znajdowało się wielu modlących się ludzi. 11
Będąc w świątyni, Zachariasz ujrzał nagle anioła Bożego
stojącego po prawej stronie ołtarza kadzenia. 12 Ogarnęły go
zdumienie i strach. 13 Lecz anioł powiedział: —Nie bój się,
Zachariaszu! Przyszedłem ci oznajmić, że Bóg wysłuchał
twojej modlitwy: Elżbieta, twoja żona, urodzi syna. Daj mu
na imię Jan. 14 Stanie się on przyczyną radości nie tylko dla
was, ale także dla wielu innych ludzi. 15 Będzie wielki w
oczach Pana. Nie będzie pił wina ani innych tego rodzaju
napojów i już w łonie matki zostanie napełniony Duchem
Świętym. 16 Przekona on wielu potomków Izraela, aby
powrócili do Pana, swojego Boga. 17 Będzie się odznaczał
nieugiętym duchem i mocą proroka Eliasza. To on poprzedzi
nadejście Mesjasza i przygotuje ludzi dla Pana, nauczając
ich prawości. Pogodzi również rodziców z dziećmi. 18
—To chyba niemożliwe?—odpowiedział Zachariasz aniołowi.
—Jestem już przecież stary, a moja żona również jest w
podeszłym wieku. 19 —Ja jestem Gabriel—rzekł wtedy anioł.
—Przebywam w najbliższym otoczeniu Boga. To On posłał
mnie do ciebie z tą dobrą nowiną. 20 Ponieważ mi jednak
nie uwierzyłeś, staniesz się niemy aż do czasu spełnienia
się wszystkiego, co zapowiedziałem. 21 Tymczasem ludzie
na dziedzińcu czekali na Zachariasza i dziwili się, dlaczego
jeszcze nie wychodzi. 22 Gdy się wreszcie ukazał, nie był w
stanie wypowiedzieć ani słowa. Po jego gestach zebrani
zorientowali się, że właśnie widział anioła. 23 Zachariasz
pozostał w świątyni jeszcze kilka dni i dopiero po zakończeniu
swojej kapłańskiej służby powrócił do domu. 24 Wkrótce
jego żona zaszła w ciążę i przez pięć następnych miesięcy
żyła w odosobnieniu. 25 —Jakże dobry jest Pan!—cieszyła
się. —Zdjął ze mnie hańbę bezdzietności. 26 Gdy Elżbieta
była w szóstym miesiącu ciąży, Bóg posłał anioła Gabriela
do galilejskiego miasteczka Nazaret, 27 do pewnej panny
o imieniu Maria, która była narzeczoną Józefa, potomka
króla Dawida. 28 Gabriel, stanąwszy przed nią, powiedział:
—Witaj! Pan jest z tobą i obdarzył cię szczególną łaską! 29
Oszołomiona Maria zastanawiała się, co miałoby oznaczać
takie powitanie. 30 —Nie bój się, Mario!—rzekł wtedy anioł.
—Bóg zechciał ci okazać wyjątkową łaskę! 31 Wkrótce
poczniesz i urodzisz syna, któremu dasz na imię Jezus. 32
Będzie On wielki i nazwą Go Synem Najwyższego. Bóg da
Mu tron Jego przodka, króla Dawida. 33 Będzie wiecznie
panował nad Izraelem, a Jego królestwo nie będzie miało
końca! (aiōn g165) 34 —Ale jak to się stanie?—zapytała
Maria. —Jestem jeszcze dziewicą! 35 —Zstąpi na ciebie
Duch Święty i osłoni cię moc Boga. Dlatego dziecko, które
urodzisz, będzie świętym Synem Boga. 36 Sześć miesięcy
temu twoja krewna Elżbieta, uważana za bezpłodną, również
zaszła w ciążę, mimo podeszłego wieku. 37 Dla Boga
bowiem wszystko jest możliwe. 38 —Chcę służyć mojemu
Panu—rzekła Maria—i jestem gotowa na wszystko, co się
Jemu podoba. Niech się stanie tak, jak powiedziałeś. Wtedy
anioł odszedł. 39 Maria szybko udała się do rodzinnego
miasta Zachariasza, położonego w górzystej krainie Judei,
40 aby odwiedzić Elżbietę. 41 Gdy tylko wypowiedziała
słowa pozdrowienia, na dźwięk jej głosu poruszyło się w
łonie Elżbiety dziecko, a ona sama została napełniona
Duchem Świętym. 42 Zawołała z radości i powiedziała do
Marii: —Jak bardzo Bóg wyróżnił cię spośród wszystkich
kobiet i jak szczęśliwe jest twoje dziecko! 43 To dla mnie
zaszczyt, że odwiedziła mnie matka mojego Pana! 44 Gdy
tylko usłyszałam twoje pozdrowienie, z radości poruszyło
się we mnie dzieciątko! 45 Naprawdę Bóg obdarzył cię
wyjątkowym szczęściem, bo uwierzyłaś, że spełnią się Jego
słowa. Maria powiedziała wtedy: 46 —Z całej duszy wielbię
Pana, 47 mojego Boga i Zbawiciela! Obdarzył mnie bowiem
wielką radością 48 i dostrzegł swoją pokorną służebnicę!
Dlatego od tej pory wszystkie pokolenia będą mnie nazywać
szczęśliwą. 49 Wszechmocny i Święty dokonał bowiem w
moim życiu wspaniałych rzeczy. 50 On w każdym pokoleniu
okazuje miłość tym, którzy są Mu posłuszni. 51 Jego moc jest
niezwyciężona! Rozproszył ludzi dumnych i wyniosłych. 52
Zrzucił z tronu władców, a wywyższył pokornych. 53 Nakarmił
głodnych, a bogatych odesłał z pustymi rękami. 54 Pomógł
swojemu słudze, Izraelowi i nie zapomniał o miłości, 55
którą na zawsze przyrzekł Abrahamowi oraz jego dzieciom,

naszym przodkom. (aiōn g165) 56 Maria przebywała u Elżbiety
około trzech miesięcy, po czym wróciła do domu. 57 Gdy
nadszedł czas, Elżbieta urodziła syna. 58 Wiadomość o
łasce, okazanej jej przez Pana, dotarła wkrótce do krewnych
i znajomych i wszyscy bardzo się ucieszyli. 59 Ósmego
dnia po urodzeniu zeszli się na uroczystość obrzezania.
Chcieli, aby dziecko otrzymało imię ojca—Zachariasza, 60
ale Elżbieta sprzeciwiła się temu: —Nie! Damy mu na imię
Jan—rzekła. 61 —Dlaczego? Przecież w całej twojej rodzinie
nie ma ani jednej osoby o takim imieniu! 62 Zwrócili się więc
do Zachariasza, ojca dziecka. 63 On zaś gestem poprosił,
aby mu podano tabliczkę, i ku zdziwieniu obecnych napisał:
„Niech się nazywa Jan”. 64 W tej samej chwili odzyskał
mowę i zaczął wielbić Boga. 65 Wszystkich zebranych
ogarnął lęk i podziw, a wiadomość o tym zdarzeniu szybko
rozeszła się po całej okolicy 66 i zastanawiano się: —Kim
będzie to dziecko? Widać, że Bóg naprawdę nad nim czuwa.
67 Wielbiąc Boga, Zachariasz został napełniony Duchem
Świętym i zaczął prorokować: 68 —Chwała Panu, Bogu
Izraela! Przyszedł bowiem, aby uratować swój lud. 69 Tak,
jak niegdyś obiecał przez swoich świętych proroków, posłał
potężnego Zbawiciela z rodu króla Dawida, swojego sługi.
(aiōn g165) 71 On nas wybawi z rąk naszych wrogów i tych,
którzy nas nienawidzą. 72 Bóg zmiłował się nad naszymi
przodkami, pamiętając o swoim świętym przymierzu. 73
I dotrzymał przysięgi, którą złożył Abrahamowi, naszemu
przodkowi, 74 że uwolni nas od wrogów i pozwoli, abyśmy
bez lęku, w świętości i prawości, mogli służyć Mu aż do
końca naszych dni. 76 A ty, synku, zostaniesz prorokiem
Najwyższego. Pójdziesz przed Panem i przygotujesz Mu
drogę. 77 I pokażesz ludziom Boże zbawienie, dokonujące
się przez odpuszczenie grzechów, 78 dzięki łasce naszego
Boga. Ona to zabłyśnie jak niebiańska światłość, 79 i
oświeci pogrążonych w ciemności i mroku śmierci. Ona
też wprowadzi nas na drogę pokoju! 80 Czas upływał, a
chłopiec rozwijał się i wzmacniał duchowo. Gdy dorósł,
zamieszkał samotnie na pustyni i przebywał tam aż do chwili
rozpoczęcia swojej publicznej działalności w Izraelu.

2 Tymczasem August, rzymski cezar, wydał dekret o
powszechnym spisie ludności w swoim państwie. 2
Był to pierwszy taki spis od chwili, gdy Kwiryniusz został
gubernatorem Syrii. 3 Wszyscy udawali się więc do swoich
rodzinnych miejscowości, aby dać się tam zapisać. 4 Józef
musiał wyruszyć z Nazaretu w Galilei do Betlejem w Judei,
rodzinnego miasta króla Dawida. Pochodził bowiem z jego
rodu. 5 Wybrał się więc w drogę wraz z Marią, swoją
narzeczoną, która była już w zaawansowanej ciąży. 6 Gdy
tam dotarli, nadszedł czas porodu 7 i Maria urodziła swojego
pierwszego Syna. Owinęła Go w pieluszki i położyła w
stajennym żłobie, gdyż nie było już dla nich miejsca w
tamtejszym zajeździe. 8 Tej właśnie nocy, na pobliskich
łąkach pasterze pilnowali owiec. 9 Nagle stanął pośród
nich anioł, a wokół zajaśniała chwała Pana. Bardzo się
przestraszyli, 10 lecz anioł rzekł: —Nie bójcie się! Przynoszę
wam radosną nowinę, która dotyczy wszystkich ludzi. 11
Dzisiaj w Betlejem narodził się Zbawiciel, długo oczekiwany
Mesjasz i Pan! 12 Oto jak Go rozpoznacie: Ujrzycie Niemowlę
owinięte w pieluszki, leżące w żłobie. 13 W tym momencie
pojawiło się całe mnóstwo aniołów, którzy wielbili Boga: 14
—Chwała Bogu w niebie, a na ziemi pokój tym, których
On kocha! 15 Gdy aniołowie powrócili do nieba, pasterze
powiedzieli: —Chodźmy do Betlejem i zobaczmy ten cud, o
którym usłyszeliśmy. 16 Pobiegli do miasteczka i odnaleźli
Marię z Józefem. Zobaczyli też leżące w żłobie Niemowlę.
17 A wszystkim napotkanym ludziom opowiadali o tym, co
przeżyli i co anioł mówił o Dziecku. 18 Słuchający ich nie
mogli wyjść z podziwu, 19 a Maria zachowywała to wszystko
w swoim sercu i wiele o tym rozmyślała. 20 Pasterze zaś
powrócili do swoich stad, wielbiąc Boga za to, że usłyszeli i
zobaczyli dokładnie to, co im zapowiedział anioł. 21 Po ośmiu
dniach, podczas ceremonii obrzezania, nadano Dziecku
imię Jezus, zgodnie z tym, co nakazał anioł, zanim jeszcze
się poczęło. 22 Gdy zakończył się okres poporodowego
oczyszczenia, ustalony w Prawie Mojżesza, rodzice zanieśli
Jezusa do Jerozolimy, aby Go poświęcić Panu. 23 W Prawie
napisano bowiem: „Każdego pierwszego syna poświęcicie
Panu”. 24 Złożyli też ofiarę oczyszczenia, którą według
Prawa mogła być para synogarlic lub dwa młode gołębie.
25 A mieszkał wtedy w Jerozolimie niejaki Symeon. Był
to człowiek prawy, bardzo pobożny i posłuszny Duchowi
Świętemu. Nieustannie oczekiwał nadejścia upragnionego
przez Żydów Mesjasza. 26 Duch Święty objawił mu, że nie
umrze, dopóki Go nie ujrzy. 27 Tego właśnie dnia Symeon,
kierowany przez Ducha, przyszedł do świątyni. Gdy więc
rodzice przynieśli Jezusa, by zgodnie z Prawem poświęcić
Go Panu, 28 spotkali Symeona. On zaś wziął Dziecko na ręce
i uwielbił Boga, mówiąc: 29 —Teraz, Wszechmocny Panie,
mogę spokojnie umrzeć. 30 Zobaczyłem bowiem Zbawiciela,
31 którego dałeś wszystkim ludom. 32 On jest światłem
dla narodów i chwałą Twojego ludu, Izraela! 33 Słysząc te
słowa o Jezusie, Józef i Maria zdumieli się. 34 Symeon zaś
pobłogosławił ich i rzekł do Marii: —Ten Chłopiec stanie
się przyczyną kontrowersji w Izraelu: jedni Go odrzucą,

ściągając na siebie zgubę, a inni z radością Go przyjmą. 35
W ten sposób wyjdą na jaw najskrytsze ludzkie myśli. Twoją
zaś duszę przeniknie miecz cierpienia. 36 Tego dnia była
również w świątyni prorokini Anna, córka Fanuela, z rodu
Asera. Została ona wdową po siedmiu latach małżeństwa,
37 a obecnie miała już osiemdziesiąt cztery lata—była
więc w podeszłym wieku. Przez cały czas nie opuszczała
jednak świątyni—dniem i nocą służyła bowiem Bogu, modląc
się i powstrzymując się od posiłków. 38 Gdy spotkała
Marię z małym Jezusem, zaczęła wychwalać Boga. Potem
zaś wszystkim mieszkańcom Jerozolimy, którzy oczekiwali
przyjścia Zbawiciela, mówiła, że Mesjasz już się narodził. 39
Po spełnieniu wszystkich wymogów Bożego Prawa, rodzice
Jezusa powrócili do rodzinnego Nazaretu w Galilei. 40 Z
upływem czasu Chłopiec dorastał, nabierał sił i stawał się
coraz mądrzejszy, a Bóg nieustannie mu błogosławił. 41
Jego rodzice każdego roku udawali się do Jerozolimy na
święto Paschy. 42 Gdy Jezus ukończył dwanaście lat, zabrali
Go ze sobą. 43 Po skończonych uroczystościach wszyscy
udali się w drogę powrotną, ale Jezus został w Jerozolimie.
Początkowo rodzice tego nie zauważyli. 44 Szukali Go
wśród krewnych i przyjaciół, bo sądzili, że idzie gdzieś w
tłumie. 45 Gdy Go nie znaleźli, wrócili do Jerozolimy, by tam
kontynuować poszukiwania. 46 Dopiero po trzech dniach
odnaleźli Jezusa. Siedział w świątyni, w gronie nauczycieli
Prawa Mojżesza. Słuchał ich i zadawał im pytania, 47
a wszystkich obecnych zadziwiał swoimi wypowiedziami
i mądrością. 48 Rodzice byli zaskoczeni tym widokiem.
—Synu—powiedziała matka—dlaczego tak postąpiłeś?
Szukaliśmy Cię z ojcem i bardzo się niepokoiliśmy. 49
—Dlaczego Mnie szukaliście?—zapytał. —Nie wiedzieliście,
że powinienem zajmować się sprawami mojego Ojca? 50 Ale
oni nie zrozumieli, co chciał przez to powiedzieć. 51 Wrócił
razem z nimi do Nazaretu i był im posłuszny, a Jego matka
wszystko to zachowywała w swoim sercu. 52 Jezus zaś rósł
i nabierał mądrości, ciesząc się przychylnością Boga i ludzi.

3 Był piętnasty rok rządów Tyberiusza, rzymskiego
cezara. W tym czasie gubernatorem prowincji Judei był
Piłat, zarządcą Galilei—Herod Antypas, zarządcą Iturei i
Trachonu—jego brat Filip, a zarządcą Abileny—Lizaniasz. 2
Urząd najwyższego kapłana Izraela sprawowali Annasz i
Kajfasz. Wtedy właśnie Jan, syn Zachariasza, mieszkający
dotąd na pustyni, otrzymał od Boga misję. 3 Wędrując
brzegiem Jordanu, wzywał ludzi do opamiętania się i przyjęcia
Bożego przebaczenia. Swoją przemianę mieli poświadczyć
zanurzeniem w wodzie. 4 To właśnie o nim mówił prorok
Izajasz: „Głos wołającego na pustyni: Przygotujcie Panu
drogę, wyrównajcie przed Nim ścieżki! 5 Zrównajcie góry,
zasypcie doliny, wyprostujcie zakręty, usuńcie wyboje! 6
A wtedy wszyscy zobaczą Boże zbawienie”. 7 Całe tłumy
przychodziły do Jana, aby dać się zanurzyć, a on mówił
do nich: —Przebiegłe węże! Kto wam powiedział, jak uciec
przed nadchodzącą karą Boga?! 8 Najpierw pokażcie
poprzez wasze uczynki, że naprawdę się opamiętaliście!
Nie oszukujcie się, powtarzając: „Jesteśmy potomkami
samego Abrahama”. Zapewniam was, że Bóg może stworzyć
potomków Abrahama nawet z tych kamieni! 9 Siekiera
Bożego sądu już jest przyłożona do pnia. I każde drzewo,
które nie wydaje owocu, zostanie wycięte i rzucone w
ogień. 10 —Co więc mamy czynić?—pytały tłumy. 11
—Jeśli masz dwa ubrania, daj jedno biednemu. Jeśli
masz co jeść, podziel się z głodnym—odpowiadał Jan.
12 A przychodzili do niego nawet znani z nieuczciwości
poborcy podatkowi, chcąc przyjąć chrzest. I pytali Go:
—Nauczycielu, co mamy czynić? 13 —Nie pobierajcie
większych podatków niż ustalono—odpowiadał im. 14 —A
co z nami?—pytali żołnierze. —Od nikogo nie wymuszajcie
pieniędzy. Zadowólcie się swoim żołdem!—odpowiedział.
—I nikogo fałszywie nie oskarżajcie. 15 Ponieważ wszyscy
oczekiwali przyjścia Mesjasza, zaczęto się zastanawiać, czy
przypadkiem to Jan Nim nie jest. 16 On jednak zaprzeczył
temu: —Ja was zanurzam w wodzie. Lecz niebawem
nadejdzie ktoś potężniejszy ode mnie. Ktoś, komu nie jestem
nawet godzien zdjąć butów! On będzie was zanurzał w
Duchu Świętym i w ogniu. 17 On potrafi oddzielić plewy od
ziarna i wszystko oczyścić—ziarno zbierze do magazynu,
a plewy spali w niegasnącym ogniu. 18 Jan wiele razy w
podobny sposób ostrzegał ludzi i głosił im dobrą nowinę.
19 Krytykował natomiast króla Heroda Antypasa za to, że
ożenił się z Herodiadą, żoną swojego brata, oraz za inne złe
czyny. 20 W późniejszym czasie król jeszcze dalej posunął
się w swoim grzechu i uwięził Jana. 21 Pewnego dnia, gdy
Jan zanurzał ludzi w wodzie, znalazł się wśród nich sam
Jezus. Gdy został ochrzczony i modlił się, nagle otworzyło
się niebo 22 i Duch Święty zstąpił na Niego jak gołąb. A z
nieba rozległ się głos: —Jesteś moim ukochanym Synem,
moją największą radością. 23 Gdy Jezus rozpoczynał swoją
publiczną działalność, miał około trzydziestu lat. Uważano
Go za syna Józefa. Ojcem zaś Józefa był Heli, a ojcem
Helego 24 —Mattat. Kolejni ich przodkowie to: Lewi, Melchi,
Jannaj, Józef, 25 Matatiasz, Amos, Nahum, Chesli, Naggaj,
26 Maat, Matatiasz, Semea, Josech, Joda, 27 Jan, Resa,
Zorobabel, Salatiel, Neri, 28 Melchi, Addi, Kosam, Elmadan,

Her, 29 Jezus, Eliezer, Jorim, Mattat, Lewi, 30 Symeon,
Juda, Józef, Jonam, Eliakim, 31 Meleasz, Menna, Mattat,
Natan, król Dawid, 32 Jesse, Jobed, Booz, Sala, Naasson,
33 Aminadab, Admin, Arni, Ezrom, Fares, Juda, 34 Jakub,
Izaak, Abraham, Tare, Nachor, 35 Seruch, Ragau, Falek,
Eber, Sala, 36 Kainam, Arfaksad, Sem, Noe, Lamech, 37
Matusala, Henoch, Jaret, Maleleel, Kainam, 38 Enos, Set i
Adam. Adam zaś pochodził od Boga.

4 Po chrzcie, napełniony Duchem Świętym, Jezus opuścił
okolice Jordanu. Duch poprowadził Go na pustynię, gdzie
przebywał przez czterdzieści dni. Tam też kusił Go diabeł. 2
Przez cały ten czas nic nie jadł, aż w końcu poczuł głód.
3 Wtedy diabeł powiedział do Niego: —Jeśli rzeczywiście
jesteś Synem Bożym, rozkaż temu kamieniowi, aby zamienił
się w chleb. 4 —Pismo uczy: „Nie tylko chlebem żywi się
człowiek”—odpowiedział Jezus. 5 Następnie diabeł wziął
Go na górę, skąd w mgnieniu oka pokazał Mu wszystkie
królestwa świata 6 i zaproponował: —Dam Ci te wszystkie
potężne królestwa świata z całym ich przepychem. Do
mnie należą i mogę je dać, komu tylko zechcę. 7 Jeśli
oddasz mi pokłon, wszystko będzie Twoje. 8 —Pismo uczy:
„Pokłon i cześć oddawał będziesz Bogu, swojemu Panu,
i tylko Jemu będziesz posłuszny”—odrzekł na to Jezus.
9 W końcu diabeł przeniósł Go do Jerozolimy i postawił
na szczycie świątyni. —Jeśli rzeczywiście jesteś Synem
Bożym, skocz w dół—kusił. 10 —Przecież Pismo mówi:
„Bóg rozkaże swoim aniołom, aby chroniły Cię. 11 I będą
Cię nosić na rękach, abyś nie skaleczył nogi o kamień”.
12 —To samo Pismo uczy: „Nie będziesz wystawiał Boga
na próbę”—odpowiedział Jezus. 13 Diabeł widząc, że nic
nie wskóra, na jakiś czas pozostawił Jezusa w spokoju. 14
Jezus, pełen mocy Ducha Świętego, powrócił do Galilei. 15
Dzięki swoim wystąpieniom w synagogach stał się wkrótce
znany w całej okolicy i wszyscy ludzie chwalili Go. 16 Gdy
przybył do rodzinnego Nazaretu, jak zwykle w szabat udał się
do synagogi. Podczas nabożeństwa wstał, aby przeczytać
tekst z Pisma. 17 Podano Mu księgę proroka Izajasza, a On
otworzył ją i przeczytał następujący fragment: 18 —„Duch
Pana jest ze Mną. On wybrał Mnie, abym przekazał biednym
dobrą nowinę. Posłał Mnie, abym ogłosił, że więźniowie
odzyskają wolność, niewidomi—wzrok, a zniewoleni będą
uwolnieni od tych, którzy ich gnębią. 19 Mam również
obwieścić wszystkim, że nadszedł czas szczególnej łaski od
Pana”. 20 Potem zamknął księgę, oddał ją słudze i usiadł. A
wszyscy obecni w synagodze z napięciem wpatrywali się w
Niego. 21 Wtedy zaczął mówić: —Dziś jesteście świadkami
spełnienia się tych słów! 22 Słuchający byli pełni uznania,
ale dziwili się, że wypowiedział tak niezwykłe słowa. —Jak
to możliwe?—zastanawiali się. —Przecież to syn Józefa! 23
On jednak powiedział do nich: —Być może przypomnicie
mi przysłowie: „Lekarzu, wylecz najpierw samego siebie”.
Powiecie też: „Tyle słyszeliśmy o cudach, których dokonałeś
w Kafarnaum. Zrób coś i dla swojego rodzinnego miasta”. 24
Posłuchajcie uważnie: Dotychczas żaden prorok nie cieszył
się uznaniem w swojej własnej ojczyźnie. 25 Chociaż wiele
wdów żyło w Izraelu za czasów proroka Eliasza i wszystkie
potrzebowały wsparcia w dniach głodu, gdy przez trzy i
pół roku nie spadła ani jedna kropla deszczu, 26 to Eliasz
nie został posłany do żadnej z nich. Uczynił natomiast
cud, aby pomóc obcej wdowie z Sarepty w Sydonie. 27
W podobnej sytuacji był prorok Elizeusz, który uzdrowił
Syryjczyka—Naamana, choć w Izraelu wielu trędowatych
również potrzebowało pomocy. 28 Na te słowa wszyscy
siedzący w synagodze wpadli w szał. 29 Zerwali się z miejsc,
chwycili Jezusa i zaciągnęli na zbocze skalistego wzgórza z
zamiarem strącenia Go w przepaść. 30 On jednak przeszedł
przez sam środek zbiegowiska i oddalił się. 31 Stamtąd
udał do galilejskiego miasteczka Kafarnaum i w szabat
zaczął nauczać w synagodze. 32 Słuchający Go byli pełni
zdumienia, bo Jezus przemawiał jak ktoś, kto ma władzę nad
ludźmi. 33 Nagle jakiś człowiek, opanowany przez demona,
zaczął wykrzykiwać: 34 —Dlaczego nas niepokoisz, Jezusie
z Nazaretu? Czy przyszedłeś nas zniszczyć? Wiem, kim
jesteś! Świętym Synem Boga! 35 —Milcz i wyjdź z tego
człowieka!—rozkazał Jezus duchowi. Ten powalił człowieka
na ziemię i wyszedł, nie wyrządzając mu jednak żadnej
krzywdy. 36 Świadkowie tego zdarzenia oniemieli z wrażenia,
a następnie komentowali to, co ujrzeli: —W Jego słowach jest
niesamowita moc—słuchają Go nawet złe duchy! 37 A wieść
o tym wydarzeniu lotem błyskawicy obiegła całą okolicę. 38
Jezus wyszedł z synagogi i udał się do domu Szymona i
Andrzeja. Teściowa Szymona miała akurat wysoką gorączkę.
Prosili więc Go, aby ją uzdrowił. 39 Jezus podszedł do
chorej i rozkazał, aby gorączka ją opuściła. Temperatura
natychmiast spadła, a teściowa wstała i przygotowała im
posiłek. 40 Wieczorem, już po zachodzie słońca, mieszkańcy
miasteczka przyprowadzili do Jezusa wszystkich chorych,
jacy tylko się tam znajdowali, a byli wśród nich cierpiący
na wiele różnych dolegliwości. On zaś kładł na nich ręce
i wszystkich uzdrawiał. 41 A wiele demonów, na rozkaz
Jezusa, opuściło swoje ofiary, wołając: —Jesteś Synem
Boga! Demony wiedziały bowiem, że jest Mesjaszem. On
jednak zakazywał im cokolwiek mówić. 42 Następnego dnia,

wczesnym rankiem, udał się na pustynię. Ludzie wszędzie
Go szukali, a gdy Go znaleźli, prosili, by ich nie opuszczał
i pozostał w Kafarnaum. 43 On jednak odpowiedział im:
—Także w innych miastach muszę głosić dobrą nowinę o
królestwie Bożym, bo po to zostałem posłany. 44 I wędrując
po całej Judei, przemawiał w synagogach.

5 Pewnego dnia, gdy nauczał nad jeziorem Genezaret,
napierało na Niego mnóstwo ludzi. Wszyscy bowiem
bardzo pragnęli słuchać słowa Bożego. 2 Wtedy spostrzegł
przy brzegu dwie łodzie, zostawione przez rybaków, którzy
płukali sieci. 3 Wszedł do jednej z nich i poprosił Szymona,
jej właściciela, aby wypchnął ją nieco na wodę. Sam zaś
usiadł i przemawiał z niej do tłumów. 4 Gdy skończył, zwrócił
się do Szymona: —Wypłyń teraz na jezioro i zarzuć sieci. 5
—Panie!—odparł Szymon. —Całą noc ciężko pracowaliśmy
i niczego nie złowiliśmy. Skoro jednak Ty tak mówisz, zrobię
to. 6 Zarzucili więc sieci, ale tym razem były tak pełne, że aż
się rwały. 7 Zawołali więc na pomoc wspólników z drugiej
łodzi. Wkrótce obie łodzie były tak zapełnione rybami, że
prawie tonęły. 8 Widząc to wszystko, Szymon Piotr upadł
przed Jezusem na kolana i prosił: —Panie, odejdź ode mnie,
bo jestem zbyt grzeszny, aby z Tobą przebywać. 9 Mówił tak,
bo ilość złapanych ryb wywarła na nim ogromne wrażenie.
Zdumienie ogarnęło również innych rybaków, 10 wśród
nich także wspólników Szymona—Jakuba i Jana, synów
Zebedeusza. Jezus odpowiedział jednak: —Niczego się nie
obawiaj! Odtąd będziesz łowił ludzi! 11 Gdy tylko przybili do
brzegu, zostawili wszystko i poszli z Jezusem. 12 Będąc
w pewnym miasteczku, Jezus spotkał człowieka, który od
stóp do głów był pokryty trądem. Gdy zobaczył on Jezusa,
padł przed Nim na twarz i poprosił: —Panie! Jeśli zechcesz,
możesz mnie uzdrowić! 13 Jezus dotknął go i powiedział:
—Chcę. Bądź uzdrowiony! I w jednej chwili trąd zniknął.
14 Jezus nakazał mu, aby nikomu o tym nie mówił. —Idź i
poproś, aby zbadał cię kapłan—dodał. —A na dowód tego,
że wyzdrowiałeś, zanieś ofiarę, jaką Mojżesz wyznaczył
uleczonemu z trądu. 15 Jednak wieść o tym rozniosła
się bardzo szybko i ogromne tłumy ludzi przychodziły do
Jezusa, aby Go słuchać i doznawać uzdrowienia z chorób.
16 Dlatego Jezus często usuwał się na pustynię, aby móc się
spokojnie modlić. 17 Pewnego dnia, gdy nauczał, usiedli
przy Nim faryzeusze i przywódcy religijni. Przyszli z wielu
miejscowości w Galilei i Judei, a także z Jerozolimy. Jezus
mocą Boga uzdrawiał właśnie wielu ludzi. 18 W pewnej chwili,
jacyś mężczyźni przynieśli na noszach sparaliżowanego,
ale bezskutecznie próbowali przecisnąć się przez tłum,
by dotrzeć do Jezusa. 19 Weszli więc na tarasowy dach,
rozebrali jego fragment i spuścili nosze z chorym w dół, tuż
przed Jezusa. 20 Widząc ich wiarę, Jezus rzekł do chorego:
—Przyjacielu, odpuszczam ci grzechy! 21 Siedzący tam
faryzeusze i przywódcy religijni pomyśleli z oburzeniem:
„Za kogo on się uważa?! To jawne bluźnierstwo! Przecież
tylko Bóg może odpuszczać grzechy”. 22 Jezus, znając ich
myśli, odpowiedział: —Dlaczego was to oburza? 23 Co jest
łatwiej powiedzieć: „Odpuszczam ci grzechy” czy „Wstań i
chodź!”? 24 Udowodnię wam jednak, że Ja, Syn Człowieczy,
mogę odpuszczać grzechy. I zwrócił się do sparaliżowanego:
—Jesteś uzdrowiony! Zabierz swoje nosze i idź do domu!
25 A chory, na oczach wszystkich, wstał, wziął nosze i
odszedł do domu, wielbiąc Boga. 26 Wszyscy byli poruszeni
tym do głębi i przerażeni. Wielbili Boga, mówiąc: —Dziś
zobaczyliśmy coś niezwykłego! 27 Idąc drogą, Jezus spotkał
Lewiego, poborcę podatkowego, który właśnie tam pracował.
—Chodź ze Mną!—zwrócił się do niego. 28 A on natychmiast
wstał, zostawił wszystko i poszedł z Jezusem. 29 Wkrótce
potem wydał na Jego cześć przyjęcie i wokół stołu zebrało
się wielu znanych z nieuczciwości poborców podatkowych,
jego znajomych. 30 Oburzeni tym, faryzeusze i przywódcy
religijni czynili wyrzuty uczniom Jezusa, mówiąc: —Dlaczego
zadajecie się z takimi ludźmi? 31 —To chorzy potrzebują
lekarza, a nie zdrowi!—odpowiedział im Jezus. 32 —Nie
przyszedłem wzywać do opamiętania tych, którzy uważają
się za dobrych, ale właśnie grzeszników. 33 Wtedy zmienili
temat i powiedzieli: —Uczniowie Jana Chrzciciela i uczniowie
faryzeuszy, stosując się do religijnych zaleceń, często modlą
się i powstrzymują od posiłków. Twoi zaś tylko jedzą i
piją! 34 —Czy można wymagać, aby goście na weselu,
będąc z panem młodym, nie spożywali potraw?—zapytał
Jezus. 35 —Nadejdzie jednak czas, gdy zabiorą im pana
młodego. Wtedy będą pościć. 36 Następnie posłużył się taką
przypowieścią: —Nikt nie drze nowego ubrania, aby zrobić z
niego łatę do starego. W ten sposób przecież zniszczyłby
nowe ubranie, a do starego łata i tak by nie pasowała. 37
Nikt też nie wlewa świeżego wina do starych, stwardniałych
bukłaków. Mogłyby przecież popękać, a wtedy i wino by się
rozlało, i bukłaki zniszczyły. 38 Świeże wino wlewa się do
nowych, miękkich bukłaków. 39 Ktoś, kto spróbował starego
wina, nie ma już ochoty na młode. Mówi bowiem: „Nie ma to
jak stare, dobre wino”.

6 Pewnego razu uczniowie, idąc z Jezusem przez pole,
zaczęli zrywać kłosy, rozcierać je w dłoniach i jeść ziarno.
A był to akurat święty dzień szabatu. Widząc to, przywódcy

religijni zwrócili się do nich z zarzutem: 2 —Dlaczego robicie
rzeczy niedozwolone w szabat? 3 —Czy nie czytaliście, co
zrobił król Dawid, gdy wraz z towarzyszami podróży poczuł
głód?—odpowiedział im Jezus. 4 —Wszedł do świątyni i
wziął dla siebie oraz swoich towarzyszy poświęcony chleb,
który wolno było jeść tylko kapłanom. 5 Wiedzcie, że Ja, Syn
Człowieczy, mam władzę nad szabatem. 6 Innym razem,
również w szabat, udał się do synagogi i nauczał. Zauważył
tam człowieka ze sparaliżowaną ręką. 7 A przywódcy
religijni i faryzeusze uważnie obserwowali Jezusa, chcąc
oskarżyć Go, gdyby uzdrowił tego człowieka. 8 Jezus jednak
dokładnie znał ich myśli. Dlatego zawołał go, a gdy ten
podszedł, postawił go przed zebranymi. 9 Następnie zwrócił
się do swoich wrogów: —Chciałbym was o coś zapytać. Czy
czynienie dobra w szabat jest przestępstwem? A może lepiej
w tym dniu wyrządzać innym krzywdę? Czy w takim dniu
należy ratować życie, czy raczej je niszczyć? 10 Następnie
spojrzał na nich, a potem rzekł do chorego: —Wyciągnij
rękę! Ten posłuchał i natychmiast jego ręka stała się zdrowa.
11 Widząc to, wrogowie Jezusa pobledli ze złości, po czym
zaczęli się naradzać, jakby Mu zaszkodzić. 12 Kilka dni
później, Jezus udał się na wzgórze i przez całą noc modlił
się do Boga. 13 O świcie spotkał się ze swoimi uczniami i
wybrał spośród nich dwunastu, których nazwał apostołami.
14 Oto ich imiona: Szymon, któremu Jezus nadał imię
Piotr, Andrzej—jego brat, Jakub, Jan, Filip, Bartłomiej, 15
Mateusz, Tomasz, Jakub—syn Alfeusza, Szymon Gorliwy,
Juda—syn Jakuba 16 i Judasz z Kariotu—ten, który później
stał się zdrajcą. 17 Gdy zeszli ze wzgórza, zatrzymali
się na rozległej równinie, gdzie otoczyło ich liczne grono
pozostałych uczniów oraz nieprzebrane tłumy ludzi. Z całej
Judei, z Jerozolimy, a nawet z nadmorskich okolic Tyru i
Sydonu przybywali bowiem ludzie, 18 żeby słuchać Jezusa i
dostąpić uzdrowienia. Ci zaś, którzy byli dręczeni przez złe
duchy, odzyskiwali spokój. 19 Każdy z obecnych usiłował Go
dotknąć, bo swoją mocą przywracał wszystkim zdrowie. 20
Wtedy Jezus spojrzał na uczniów i powiedział: —Szczęśliwi
jesteście wy, ubodzy, bo do was należy królestwo Boże!
21 Szczęśliwi jesteście wy, którzy teraz cierpicie głód, bo
zostaniecie nasyceni. Szczęśliwi jesteście wy, którzy teraz
płaczecie, bo nadejdzie czas, gdy będziecie się radować.
22 Szczęśliwi jesteście, gdy ludzie was nienawidzą, gdy
odsuwają się od was i znieważają was, oraz gdy oczerniają
was z Mojego powodu. 23 Cieszcie się wtedy i skaczcie
z radości, bo w niebie czeka was wspaniała nagroda. W
taki sam sposób prześladowano bowiem kiedyś proroków
Boga! 24 Lecz marny wasz los, bogacze, bo cała wasza
radość jest tylko tu, na ziemi. 25 Marny wasz los, wy, którzy
teraz żyjecie w dostatku, bo będziecie jeszcze cierpieć głód.
Marny wasz los, wy, którzy teraz beztrosko się śmiejecie, bo
nadejdzie czas, gdy gorzko zapłaczecie. 26 Marny wasz los,
wy, którzy jesteście przez wszystkich chwaleni. Tak samo
bowiem w przeszłości traktowano fałszywych proroków. 27
Mówię wam: Okazujcie miłość swoim wrogom i czyńcie
dobro tym, którzy was nienawidzą. 28 Dobrze mówcie o
tych, którzy was przeklinają, i módlcie się o tych, którzy was
krzywdzą. 29 Jeśli ktoś cię obrazi, uderzając w policzek,
nadstaw mu drugi. A jeśli zabiera twój płaszcz, oddaj mu
również koszulę. 30 Daj temu, kto cię o coś prosi, a jeśli
ktoś ci coś zabierze, nie żądaj zwrotu. 31 Czyńcie innym
to, czego sami od nich oczekujecie. 32 Czy sądzicie, że
zasługujecie na uznanie, bo kochacie ludzi, którzy was
kochają? Tak przecież postępują nawet grzesznicy! 33
Cóż w tym nadzwyczajnego, że wyświadczacie dobro tym,
którzy tak samo postępują w stosunku do was? Na to stać
nawet grzeszników. 34 Jeśli pożyczacie pieniądze tylko
tym, od których spodziewacie się zwrotu, jakiego możecie
oczekiwać uznania? Nawet najgorsi grzesznicy pożyczają
sobie pieniądze i chcą dostać z powrotem tyle samo.
35 Wy zaś czyńcie coś więcej: Kochajcie nawet swoich
wrogów. Wyświadczajcie im dobro i pożyczajcie im, nie
oczekując w zamian niczego. Wasza nagroda w niebie będzie
wtedy wielka i będziecie zachowywać się tak, jak przystoi
dzieciom Boga. On przecież jest dobry również dla ludzi
niewdzięcznych i złych! 36 Bądźcie miłosierni, tak jak wasz
Ojciec w niebie. 37 Nie krytykujcie ani nie potępiajcie innych,
to i sami tego nie doświadczycie. Bądźcie wyrozumiali, a
i wam Bóg okaże wyrozumiałość. 38 Hojnie dawajcie, a
dużo otrzymacie. Dar wasz powróci do was i będzie bardzo
obfity. Jaką miarą sami mierzycie, taką odmierzą i wam. 39
Następnie przedstawił im kilka przypowieści na ten temat:
—Ślepy nie może prowadzić ślepego, bo obaj wpadną w dół.
40 Uczeń nie przewyższa nauczyciela. Dopiero z czasem
stanie się jak on. 41 Dlaczego zwracasz uwagę na rzęsę w
czyimś oku—kontynuował Jezus—jeśli w twoim własnym tkwi
cała belka? 42 Jak możesz powiedzieć: „Przyjacielu, pozwól,
że wyciągnę ci rzęsę”, podczas gdy sam nie widzisz belki
tkwiącej w twoim własnym oku? Obłudniku! Usuń najpierw
belkę ze swojego oka, a wtedy przejrzysz i pomożesz mu
wyjąć rzęsę z jego oka. 43 Szlachetne drzewo nie rodzi
gorzkich owoców, a owoce dzikiego drzewa nie są smaczne.
44 Każde drzewo łatwo rozpoznać po jego owocach. Fig
nie zbiera się z dzikich krzewów, a winogron—z krzaku
jeżyn. 45 Podobnie jest z ludźmi—prawy człowiek postępuje

szlachetnie, bo jego słowa i czyny wypływają z dobrego
serca. Natomiast postępowanie i wypowiedzi człowieka
złego obnażają jego gorzkie wnętrze. Z ust wypływa bowiem
to, co się kryje w ludzkim sercu. 46 Dlaczego nazywacie
Mnie swoim Panem, skoro nie jesteście posłuszni temu,
co mówię? 47 Każdego, kto do Mnie przychodzi, słucha
Mnie i postępuje według moich słów, można porównać do
człowieka, 48 który przygotował głęboki, solidny fundament i
na nim postawił swój dom. Gdy nadeszła powódź, nawet
wzburzone wody rzeki nie ruszyły go z miejsca, bo był
solidnie zbudowany. 49 Natomiast ten, kto Mnie słucha,
ale nie postępuje według tego, co słyszy, podobny jest
do człowieka, który zbudował swój dom bezpośrednio na
piasku—bez fundamentów. Gdy wylała rzeka, dom zawalił
się—a była to wielka katastrofa.

7 Gdy Jezus skończył nauczać lud, powrócił do Kafarnaum.
2 Właśnie wtedy ulubiony sługa pewnego rzymskiego
dowódcy poważnie zachorował i był bliski śmierci. 3
Gdy dowódca usłyszał o Jezusie, wysłał do Niego kilku
przedstawicieli żydowskiej starszyzny z prośbą, aby zechciał
przyjść i uzdrowić chorego. 4 Spotkawszy Jezusa, gorąco
prosili: —Pomóż mu, bo zasługuje na to. 5 Bardzo szanuje
nasz naród i nawet własnym kosztem wybudował nam
synagogę! 6 Jezus wyruszył z nimi w drogę, ale zanim
zdołał dotrzeć do domu, dowódca wysłał swoich przyjaciół
ze słowami: 7 —Panie, nie zadawaj sobie trudu, bo nie
jestem godny przyjmować Ciebie w moim domu. Właśnie
dlatego sam nie wyszedłem Ci na spotkanie. Wystarczy,
że powiesz jedno słowo, a on wyzdrowieje. 8 Wiem to,
bo sam podlegam władzy i mam pod sobą żołnierzy. Jeśli
powiem któremuś: „Idź!”, on idzie, a jeśli powiem któremuś:
„Przyjdź tu!”, przychodzi. I gdy powiem słudze: „Wykonać!”,
to wykonuje polecenie. 9 Słysząc taką odpowiedź, Jezus
zdumiał się. Rzekł więc do tłumu: —Mówię wam: Tak wielkiej
wiary nie spotkałem u nikogo w Izraelu! 10 Gdy przyjaciele
dowódcy wrócili do domu, sługa był już zupełnie zdrowy.
11 Następnego dnia Jezus udał się wraz z uczniami do
miasteczka Nain. Jak zwykle podążał za nimi wielki tłum
ludzi. 12 Gdy zbliżyli się do bramy miasta, ujrzeli wychodzący
stamtąd orszak żałobny. Za zmarłym chłopcem, jedynakiem,
szła jego matka, która była wdową, oraz wielu mieszkańców
miasteczka. 13 Gdy Jezus zobaczył ją, ogarnięty wielkim
współczuciem, rzekł do niej: —Nie płacz! 14 Następnie
podszedł do trumny i dotknął jej, a niosący ją zatrzymali się.
—Chłopcze!—powiedział. —Wstań! 15 I nagle zmarły ożył,
usiadł i zaczął rozmawiać, a Jezus powierzył go matce. 16
Wtedy strach ogarnął wszystkich, którzy to widzieli. Wielbili
Boga i mówili: —Wielki prorok pojawił się wśród nas! Bóg
zatroszczył się dziś o swój lud! 17 Wieść o tym cudzie szybko
rozeszła się po całej Judei, a nawet poza jej granicami.
18 Również uczniowie Jana Chrzciciela opowiedzieli mu o
tym. 19 On zaś wysłał do Jezusa dwóch z nich z pytaniem:
„Czy to Ty jesteś spodziewanym Mesjaszem, czy też mamy
oczekiwać kogoś innego?”. 20 Uczniowie ci przybyli do
Jezusa i powiedzieli: —Jan przysłał nas do Ciebie z pytaniem:
Czy to Ty jesteś spodziewanym Mesjaszem, czy też mamy
oczekiwać kogoś innego? 21 A w tym właśnie czasie, Jezus
uzdrawiał wielu ludzi z różnych chorób, uwalniał ich od złych
duchów, a niewidomym przywracał wzrok. 22 —Wracajcie
do Jana—odrzekł—i powiedzcie o tym, co usłyszeliście i
zobaczyliście: niewidomi widzą, kalecy chodzą, trędowaci
odzyskują zdrowie, głusi słyszą, umarli powracają do życia,
ubogim głoszona jest dobra nowina. 23 Szczęśliwy jest ten,
kto nie straci wiary we Mnie. 24 Gdy oni odeszli, Jezus
zaczął mówić do tłumu o Janie: —Kogo chcieliście zobaczyć,
idąc na pustynię? Kogoś chwiejnego jak trzcina na wietrze?
25 Kogo przyszliście obejrzeć? Ładnie ubranego człowieka?
Ci, którzy dobrze się ubierają i żyją w przepychu, mieszkają
w królewskich pałacach, nie na pustyni. 26 A może proroka
się spodziewaliście? Zapewniam was, że Jan to nawet
ktoś większy niż prorok. 27 To o nim mówi Pismo: „Oto
wysyłam przed Tobą mojego posłańca, który przygotuje
dla Ciebie drogę”. 28 Mówię wam: Nie urodził się na ziemi
człowiek większy od Jana Chrzciciela. A jednak najmniejszy
obywatel królestwa Bożego jest większy od niego! 29
Wszyscy, którzy słuchali Jana, nawet znani z nieuczciwości
poborcy podatkowi, przyznawali, że Boże wymagania są
słuszne, i przyjmowali jego chrzest. 30 Wyjątek stanowili
tylko faryzeusze i przywódcy religijni, którzy odrzucili Bożą
drogę i nie chcieli, aby Jan zanurzył ich w wodzie. 31
Jezus kontynuował: —Do kogo można porównać ludzi tego
pokolenia? Do kogo są podobni? 32 Do bawiących się na
placu dzieci, które narzekają na rówieśników: „Graliśmy wam
wesołą melodię, a nie tańczyliście. Zagraliśmy smutną, a nie
płakaliście”. 33 Gdy pojawił się Jan Chrzciciel, nie pił wina
i powstrzymywał się od posiłków. Powiedzieli więc: „Jest
opanowany przez demona”. 34 Gdy Ja, Syn Człowieczy,
jem i piję—mówią: „Co za żarłok i pijak, przyjaciel poborców
podatkowych i innych grzeszników!”. 35 No cóż, mądrość
poznaje się po wypływających z niej czynach. 36 Jeden z
faryzeuszy zaprosił Jezusa do swojego domu na posiłek. Gdy
już zasiedli do stołu, 37 pewna kobieta lekkich obyczajów
dowiedziała się o miejscu pobytu Jezusa i weszła tam z

butelką bardzo drogiego, wonnego olejku. 38 Uklękła z
płaczem u Jego stóp, a jej łzy kapały na nie. Wtedy własnymi
włosami je wytarła, po czym zaczęła całować i namaszczać
je olejkiem. 39 Widząc to, faryzeusz pomyślał sobie: „Jeśli
on nie wie, kim jest ta grzeszna kobieta, która go dotyka,
to kiepski z niego prorok”. 40 Lecz Jezus, znając jego
myśli, rzekł: —Szymonie, chciałbym ci o czymś opowiedzieć.
—Dobrze, Nauczycielu, powiedz—odparł Szymon. 41
—Pewien człowiek miał dwóch dłużników: jeden był mu
winien równowartość kilku dni pracy, a drugi kilku godzin. 42
Ponieważ żaden z nich nie był w stanie zwrócić pieniędzy,
łaskawie darował im dług. Jak myślisz, który z nich będzie
mu bardziej wdzięczny? 43 —Sądzę, że ten, któremu
umorzył większy dług—odpowiedział Szymon. —Masz
rację—potwierdził Jezus. 44 Wtedy wskazał Szymonowi
kobietę i rzekł: —Popatrz na nią. Gdy wszedłem do twojego
domu, nie podałeś Mi wody do obmycia stóp z kurzu.
Ona zaś obmyła je własnymi łzami i otarła włosami. 45
Nie przywitałeś Mnie tradycyjnym pocałunkiem, a ona nie
przestaje całować moich stóp. 46 Nie namaściłeś Mi głowy
olejkiem, a ona wylała na moje stopy drogie perfumy. 47
Ponieważ wybaczono jej wiele grzechów, okazała wielką
miłość. Ten zaś, komu mało się wybacza, okazuje niewielką
miłość. 48 Do kobiety zaś rzekł: —Odpuszczam ci grzechy.
49 Zaproszeni goście zaczęli wtedy mówić między sobą:
—Za kogo on się uważa, że innym odpuszcza grzechy? 50
Jezus natomiast powiedział kobiecie: —Uwierzyłaś, więc
zostałaś ocalona. Odejdź w pokoju.

8 Po pewnym czasie Jezus wraz z Dwunastoma udał
się w dalszą drogę. Odwiedzał okoliczne miasta i
wioski, wszędzie głosząc nadejście królestwa Bożego. 2
Towarzyszyły Mu również kobiety, które uzdrowił i uwolnił
od złych duchów. Wśród nich były: Maria z Magdali, którą
uwolnił aż od siedmiu złych duchów, 3 Joanna, żona Chuzy,
zarządcy w pałacu Heroda Antypasa, Zuzanna i wiele innych.
Wędrowały one z Jezusem i Jego uczniami i służyły im
pomocą. 4 Pewnego dnia, gdy zgromadzony wokół Jezusa
tłum nadal się powiększał, a z okolicznych miasteczek
ciągle jeszcze napływali nowi ludzie, On opowiedział im
następującą przypowieść: 5 —Pewien rolnik postanowił
zasiać ziarno. Gdy rozsiewał je na polu, niektóre nasiona
upadły na udeptaną ścieżkę, gdzie zostały zdeptane i
wydziobane przez ptaki. 6 Inne ziarna upadły na cienką
warstwę gleby, pod którą była skała. Zaczęły wprawdzie
rosnąć, lecz były pozbawione wilgoci i wkrótce zwiędły. 7
Jeszcze inne upadły między chwasty. Wyrosły, ale niebawem
zostały przez nie zagłuszone. 8 Niektóre jednak trafiły na
dobrą glebę. Wyrosły i dały sto ziaren plonu. Kto ma uszy do
słuchania, niech słucha uważnie! 9 Gdy uczniowie zapytali
Go, co oznacza ta przypowieść, 10 Jezus odpowiedział:
—Wam dano zrozumieć tajemnice dotyczące królestwa
Bożego, inni zaś poznają je tylko poprzez przypowieści.
Będą patrzeć, lecz nie zobaczą, będą słuchać, lecz nie
usłyszą. 11 Znaczenie tej przypowieści jest następujące:
Ziarno oznacza słowo Boże. 12 Udeptana ścieżka to ci,
którzy słyszą słowo, ale natychmiast zjawia się przy nich
diabeł i wykrada to, co zapadło w sercu. Przez to nie potrafią
uwierzyć, dlatego nie dostępują zbawienia. 13 Ziarno na
gruncie skalistym oznacza tych, którzy słuchają i z radością
przyjmują słowo. Brak im jednak mocnych korzeni. Są niestali
i w czasie próby poddają się. 14 Ziarnem posianym wśród
chwastów są ludzie, którzy słuchają słowa, lecz z czasem
zmartwienia, pogoń za bogactwem i przyjemności życia
tłumią ich wiarę. Dlatego nie osiągają dojrzałości. 15 Dobra
gleba natomiast oznacza ludzi o dobrym i szlachetnym sercu.
Ci słuchają słowa Bożego, pielęgnują je w sobie i przez
wytrwałość przynoszą plon. 16 Jezus nauczał dalej: —Nikt
nie zapala lampy po to, by ją czymś zasłonić lub postawić
pod łóżkiem. Przeciwnie, stawia się ją w widocznym miejscu,
aby wszystkim świeciła. 17 Wszystko, co jest teraz ukryte,
wyjdzie kiedyś na światło dzienne. 18 Dobrze zastanówcie
się więc nad tym, co słyszycie! Ten, kto ma, otrzyma jeszcze
więcej, a temu, kto nie ma, zostanie odebrane nawet to,
co mu się wydaje, że posiada. 19 Pewnego dnia matka i
bracia Jezusa przyszli do Niego, ale nie mogli dostać się do
zatłoczonego domu, w którym nauczał. 20 Ktoś powiedział
więc Jezusowi: —Twoja matka i bracia szukają Cię. 21
—Moją matką i moimi braćmi—odpowiedział Jezus—są ci,
którzy słuchają słowa Bożego i są mu posłuszni. 22 Kilka
dni później Jezus powiedział uczniom: —Przepłyńmy na
drugi brzeg jeziora. Wsiedli więc do łodzi i wypłynęli. 23 W
czasie podróży Jezus zdrzemnął się i wtedy zerwała się
straszna burza. Wysokie fale zalewały łódź, tak że zaczęła
tonąć. 24 Uczniowie obudzili Go więc krzycząc: —Mistrzu,
Mistrzu! Toniemy! On zaś, gdy się ocknął, wstrzymał wiatr
i fale. Sztorm natychmiast ustał i zaległa głęboka cisza.
25 Wówczas zwrócił się do uczniów: —Gdzie jest wasza
wiara? —Kim On jest—zastanawiali się, przejęci lękiem—że
rozkazuje nawet wiatrom i jezioru, a te są Mu posłuszne? 26
Tak przybyli do krainy Gerazeńczyków, leżącej po drugiej
stronie jeziora, naprzeciw Galilei. 27 Gdy Jezus schodził na
brzeg, podbiegł do Niego człowiek, mieszkaniec pobliskiego
miasta, opanowany przez złego ducha. Już od dłuższego
czasu chodził nago i nie mieszkał w swoim domu, ale w

cmentarnych grobowcach. 28 Gdy tylko zobaczył Jezusa,
upadł przed Nim na ziemię i głośno krzyknął: —Czego ode
mnie chcesz, Jezusie, Synu Najwyższego Boga? Błagam,
nie męcz mnie! 29 Jezus rozkazał bowiem złemu duchowi
wyjść z tego człowieka. Wcześniej mężczyzna ten wiele
razy tracił panowanie nad sobą i choć zakuwano jego ręce
i nogi w kajdany, pod wpływem tego ducha, rozrywał je i
uciekał na pustynię. 30 —Jak ci na imię?—spytał Jezus.
—Legion—odparł zły duch, gdyż w człowieka tego weszło
wiele duchów. 31 Demony błagały Jezusa, aby nie odsyłał
ich do otchłani. (Abyssos g12) 32 A na pobliskim wzgórzu,
nad jeziorem, pasło się właśnie wielkie stado świń. Złe
duchy prosiły więc, aby pozwolił im w nie wejść. A gdy
Jezus zgodził się, 33 duchy opuściły człowieka i weszły w
świnie, po czym całe stado rzuciło się pędem ze stromego
zbocza wprost do jeziora i utonęło. 34 Widząc to, pasterze
stada uciekli do pobliskiego miasta i okolicznych wiosek z
wieścią o tym, co się stało. 35 Ludzie wyszli z domów, aby
to zobaczyć, i wkrótce wokół Jezusa zgromadził się spory
tłum. A gdy dostrzegli szaleńca, który siedział teraz przy
Jezusie—ubrany, spokojny i w pełni władz umysłowych,
przestraszyli się. 36 Naoczni świadkowie opowiedzieli
przybyłym, w jaki sposób został uzdrowiony. 37 Wówczas
tłum Gerazeńczyków zaczął błagać Jezusa, żeby opuścił
ich okolicę, ludzie byli bowiem przerażeni. Jezus wszedł
więc do łodzi, 38 a wtedy podszedł do Niego uzdrowiony z
pytaniem, czy może z Nim pozostać. Jezus jednak odmówił:
39 —Wracaj do domu—powiedział—i opowiedz innym, co
zrobił dla ciebie Bóg. Poszedł więc i opowiadał w mieście o
tym, co Jezus dla niego uczynił. 40 Na przeciwległym brzegu
przywitał Jezusa tłum ludzi, którzy od dłuższego czasu
czekali na Jego przybycie. 41 Był tam także Jair, przełożony
miejscowej synagogi. Padł przed Jezusem na twarz i błagał,
aby poszedł z nim do domu. 42 Jego dwunastoletnia
córeczka, jedynaczka, była umierająca. Jezus poszedł więc z
Jairem, z trudem torując sobie drogę w tłumie. 43 Wśród ludzi
znajdowała się kobieta, która od dwunastu lat cierpiała na
krwotok. Wszystkie swoje pieniądze wydała na lekarzy, ale
nikt nie był w stanie jej pomóc. 44 Przecisnęła się przez tłum
i dotknęła z tyłu Jego ubrania. Gdy to zrobiła, natychmiast
krwotok ustał. Wtedy Jezus zapytał: 45 —Kto dotknął mojego
płaszcza? Nikt się jednak nie przyznawał. Wtedy Piotr
wyraził zdziwienie: —Mistrzu, przecież mnóstwo ludzi tłoczy
się wokół Ciebie. 46 Ale Jezus powtórzył: —Ktoś dotknął
Mnie świadomie. Wiem, że moja moc kogoś uzdrowiła. 47
Wówczas kobieta zrozumiała, że nie zdoła niczego ukryć.
Drżąc ze strachu, upadła Mu do nóg i przed wszystkimi
ludźmi wyjaśniła, dlaczego Go dotknęła. Powiedziała też,
że doznała natychmiastowego uzdrowienia. 48 —Córko!
Uwierzyłaś, więc odzyskałaś zdrowie. Idź w pokoju! 49 A
gdy jeszcze z nią rozmawiał, przybył jakiś posłaniec z domu
Jaira z wiadomością, że jego córka umarła i nie ma już po
co fatygować Jezusa. 50 Lecz On, nie zważając na to, co
mówią, rzekł do Jaira: —Uwierz Mi i niczego się nie bój!
Dziecko będzie żyło. 51 Gdy dotarli do domu Jaira, Jezus
nie pozwolił wejść do pokoju dziewczynki nikomu oprócz
Piotra, Jakuba, Jana oraz jej rodziców. 52 Wokół słychać
było płacz i zawodzenie. —Przestańcie płakać!—rzekł do
nich Jezus. —Ona nie umarła, tylko śpi! 53 Słysząc to,
wyśmiewali Go, gdyż wszyscy wiedzieli, że dziewczynka
jest martwa. 54 Wtedy Jezus wziął ją za rękę i powiedział:
—Dziewczynko, wstań! 55 W tej samej chwili powróciło do
niej życie i wstała. —Dajcie jej coś do jedzenia!—powiedział.
56 Rodzice oniemieli, a Jezus zabronił im opowiadać o tym
wydarzeniu.

9 Pewnego dnia Jezus zebrał Dwunastu i udzielił im mocy
wypędzania demonów i leczenia wszelkich chorób. 2
Potem posłał ich, aby głosili nadejście królestwa Bożego i
uzdrawiali chorych. 3 —Niczego ze sobą nie bierzcie—mówił
im—ani laski podróżnej, ani torby, ani żywności, ani pieniędzy,
ani nawet ubrania na zmianę. 4 Gdy zatrzymacie się w
jakimś miejscu, nie przenoście się z domu do domu, lecz
cały czas mieszkajcie w tym samym. 5 A jeśli was nie
przyjmą, odchodząc strząśnijcie kurz ze swoich stóp. Będzie
to oznaczało, że pozostawiacie tych ludzi ich własnemu
losowi. 6 Poszli więc i odwiedzali wsie, głosząc dobrą
nowinę i uzdrawiając chorych. 7 Tymczasem wieści o cudach
dokonywanych przez Jezusa dotarły do Heroda Antypasa.
Niepokoił się nimi, ponieważ niektórzy mówili, że to Jan
Chrzciciel zmartwychwstał. 8 Inni uważali Jezusa za Eliasza,
dawnego proroka. A byli też tacy, którzy twierdzili, że to jakiś
inny zmartwychwstały prorok. 9 —Przecież Jan został ścięty
na mój rozkaz!—mówił Herod. —Kim więc jest człowiek,
o którym słyszę te dziwne wieści? Dlatego bardzo chciał
Go zobaczyć. 10 Gdy apostołowie powrócili, opowiedzieli
Jezusowi o wszystkim, czego dokonali. Wtedy On postanowił
zabrać ich do Betsaidy w poszukiwaniu jakiegoś ustronnego
miejsca. 11 Tłumy zorientowały się jednak, dokąd poszli, i
podążyły za nimi. Jezus życzliwie przyjął tych, którzy przyszli
i nauczał ich o królestwie Bożym oraz uzdrawiał cierpiących.
12 Pod wieczór uczniowie zwrócili się do Niego: —Każ
ludziom rozejść się do pobliskich wiosek i osad. Niech sobie
kupią coś do jedzenia i poszukają miejsc na nocleg, bo na

tym pustkowiu, nic nie znajdą. 13 —Wy dajcie im jeść—rzekł
Jezus. —Ale co?!—wykrzyknęli. —Nic nie mamy! Tylko
pięć chlebów i dwie ryby! Chyba nie chcesz, żebyśmy im
wszystkim kupili coś do jedzenia?! 14 Samych mężczyzn
było tam bowiem około pięciu tysięcy. Wtedy Jezus polecił
uczniom: —Powiedzcie ludziom, aby usiedli w grupach po
pięćdziesiąt osób. 15 A gdy uczniowie podzielili tłum na
grupy, 16 Jezus wziął pięć chlebów i dwie ryby, popatrzył w
niebo, podziękował za nie Bogu i połamał chleb na kawałki.
Następnie podał go uczniom, a oni ludziom. 17 W ten sposób
wszyscy najedli się do syta i zebrano jeszcze dwanaście
koszy resztek. 18 Pewnego dnia, gdy Jezus samotnie się
modlił, w pobliżu byli tylko Jego uczniowie. Wtedy zapytał ich:
—Za kogo ludzie Mnie uważają? 19 —Jedni sądzą, że jesteś
Janem Chrzcicielem—odrzekli—drudzy, że Eliaszem lub
jakimś innym dawnym prorokiem, który powstał z martwych.
20 —A wy? Za kogo Mnie uważacie?—zapytał ich wprost.
—Jesteś Bożym Mesjaszem—powiedział Piotr. 21 —Nikomu
o tym nie mówcie!—przykazał im Jezus. 22 —Czekają Mnie
straszne cierpienia. Zostanę odrzucony przez starszych,
najwyższych kapłanów i innych przywódców religijnych.
Zabiją Mnie, ale po trzech dniach zmartwychwstanę! 23
Potem, już w obecności tłumów, powiedział: —Jeśli ktoś
z was chce Mnie naśladować, niech przestanie myśleć
wyłącznie o sobie. Niech weźmie swój krzyż i idzie ze Mną.
24 Jeśli ktoś chce wygrać życie, przegra je. Ale kto przegra
życie ze względu na Mnie, naprawdę je wygra. 25 Co z
tego, że ktoś zdobędzie cały świat, jeśli po drodze zatraci
życie? 26 Kto wstydzi się Mnie i mojej nauki, tego i Ja,
Syn Człowieczy, będę się wstydzić, gdy powrócę tu ze
świętymi aniołami w blasku swojej chwały oraz otoczony
chwałą mojego Ojca. 27 Wierzcie Mi! Niektórzy z obecnych
tu, jeszcze za swojego życia ujrzą potęgę królestwa Bożego!
28 Około ośmiu dni później Jezus zabrał ze sobą Piotra,
Jakuba oraz Jana i wszedł na górę, aby się modlić. 29
Podczas modlitwy Jego twarz zajaśniała blaskiem, a Jego
płaszcz stał się olśniewająco biały. 30 Potem zjawili się
dwaj mężczyźni i zaczęli z Nim rozmawiać. Byli to Mojżesz i
Eliasz. 31 Stali tak w aureoli chwały i rozmawiali o Jego
śmierci, która miała wkrótce nastąpić w Jerozolimie. 32
Tymczasem Piotr i jego towarzysze zdrzemnęli się. Po
przebudzeniu zobaczyli Jezusa promieniejącego jasnością i
chwałą oraz dwóch stojących przy Nim mężczyzn. 33 Gdy
Mojżesz i Eliasz oddalili się od Jezusa, Piotr, nie wiedząc z
wrażenia, co mówi, zaproponował: —Mistrzu, jak dobrze, że
tu jesteśmy! Jeśli chcesz, zbuduję trzy szałasy: dla Ciebie,
dla Mojżesza i dla Eliasza. 34 Ale zanim skończył, otoczył
ich jasny obłok, a uczniowie przerazili się. 35 Z obłoku zaś
rozległ się głos: —Oto mój Syn, Wybrany! Słuchajcie Go! 36
Gdy głos umilkł, stwierdzili, że poza Jezusem nie ma już
nikogo. Przejęci uczniowie milczeli i przez długi czas nikomu
nie opowiadali o tym, co widzieli. 37 Następnego dnia, gdy
zeszli z góry, wyszedł im na spotkanie ogromny tłum ludzi.
38 —Nauczycielu!—odezwał się ktoś z zebranych. —Zechciej
spojrzeć na mojego jedynego syna! 39 Często napada go
zły duch, a wtedy chłopiec przeraźliwie krzyczy i rzuca się
na ziemię z pianą na ustach. Rzadko kiedy duch ten daje
mu spokój, ciągle go dręczy. 40 Prosiłem Twoich uczniów,
żeby wypędzili demona, lecz oni nie potrafili. 41 —Czemu
jesteście tak przewrotni i wciąż nie wierzycie?—zwrócił się
do nich Jezus. —Jak długo jeszcze muszę być z wami,
żebyście wreszcie uwierzyli? Jak długo mam was znosić?
Przyprowadź tu syna!—dodał do ojca. 42 Gdy chłopiec się
zbliżał, zły duch znowu rzucił go na ziemię i zaczął nim
gwałtownie targać. Wtedy Jezus rozkazał duchowi, żeby
opuścił chłopca, i natychmiast chory został uzdrowiony.
43 Wszystkich zaś ogarnęło ogromne zdumienie na widok
takiego działania mocy Bożej. Gdy tłumy wciąż jeszcze były
zachwycone tym cudem, Jezus zwrócił się do uczniów: 44
—Słuchajcie uważnie: Ja, Syn Człowieczy, zostanę wkrótce
wydany w ręce ludzi. 45 Uczniowie jednak nie rozumieli tego,
bo było to na razie przed nimi ukryte, a bali się prosić Go o
wyjaśnienie. 46 Pewnego razu uczniowie posprzeczali się
między sobą o to, który z nich będzie najważniejszy. 47 Wtedy
Jezus, znając ich myśli, zawołał jakieś dziecko, postawił
przy sobie 48 i powiedział: —Każdy, kto ze względu na Mnie
przyjmie takie małe dziecko, ten przyjmie Mnie. A kto Mnie
przyjmie, przyjmie samego Ojca, który Mnie posłał. W oczach
Boga wielkim jest ten, kto potrafi stać się najmniej ważny. 49
Wtedy Jan powiedział: —Mistrzu, spotkaliśmy człowieka,
który w Twoim imieniu wypędza demony, i zabroniliśmy mu
działać. Nie należy bowiem do naszego grona. 50 —Nie
zabraniajcie mu!—odparł Jezus. —Każdy, kto nie jest wam
przeciwny, jest waszym sprzymierzeńcem. 51 Im bardziej
zbliżał się czas odejścia Jezusa do nieba, tym bardziej
kierował się On w stronę Jerozolimy. 52 Któregoś dnia wysłał
przed sobą uczniów, aby przygotowali Mu nocleg w pewnej
samarytańskiej wiosce. 53 Mieszkańcy odmówili Mu jednak
gościny, ponieważ szedł w kierunku Jerozolimy, a oni nie
darzyli tego miasta sympatią. 54 Gdy Jakub i Jan to usłyszeli,
z oburzeniem zwrócili się do Jezusa: —Mistrzu! Czy chcesz,
abyśmy sprowadzili ogień z nieba i spalili tę wioskę? 55
Lecz Jezus surowo ich za to upomniał. 56 Potem udali się
do innej miejscowości. 57 Podczas drogi ktoś powiedział

do Jezusa: —Pójdę z Tobą, dokądkolwiek się udasz! **58**
—Lisy mają nory, a ptaki gniazda—odrzekł mu Jezus—lecz
ja, Syn Człowieczy, nie mam własnego kąta, gdzie mógłbym
odpocząć. **59** Innym razem Jezus sam zwrócił się do pewnego
człowieka: —Chodź ze Mną! —Panie—odpowiedział—pozwól
mi tylko pójść i pochować zmarłego ojca! **60** —Niech umarli
grzebią umarłych—odpowiedział Jezus. —Ty zaś zajmij się
głoszeniem królestwa Bożego. **61** Ktoś inny z wędrujących
powiedział: —Panie, pójdę z Tobą, lecz pozwól mi najpierw
pożegnać się z rodziną. **62** —Nie można prosto orać,
oglądając się ciągle do tyłu—odpowiedział Jezus. —Kto tak
czyni, nie nadaje się do pracy w królestwie Bożym.

10 Potem Pan wybrał siedemdziesięciu uczniów i wysłał
ich po dwóch do miast i wiosek, które zamierzał
odwiedzić. **2** —Żniwo jest wielkie—mówił im—a tak mało
pracujących! Proście więc gospodarza, aby posłał więcej
pracowników na żniwa. **3** Idźcie! Posyłam was jak owce
między wilki. **4** Nie bierzcie ze sobą pieniędzy ani torby
podróżnej, ani nawet zapasowego obuwia. Wędrując, nie
traćcie ani chwili, nawet na tradycyjne przywitanie się z
napotkanymi ludźmi. **5** Gdy odwiedzicie jakiś dom, życzcie
wszystkim pokoju. **6** Jeśli to pobożni ludzie, odpowiedzą
wam tym samym. Jeśli nie—pokój pozostanie z wami. **7** Nie
zmieniajcie miejsca pobytu, ale pozostańcie w jednym domu
aż do opuszczenia tej miejscowości. Jedzcie tam i pijcie bez
skrępowania, gdyż jako robotnicy macie prawo do zapłaty.
8 W jakimkolwiek mieście was przyjmą, korzystajcie z ich
gościnności. **9** Uzdrawiajcie chorych i mówcie: „Nadchodzi
królestwo Boże!”. **10** Lecz jeśli gdzieś nie zostaniecie przyjęci,
stańcie na rynku i powiedzcie: **11** „Nawet kurz waszego
miasta strząsamy z naszych stóp. Wiedzcie, że odrzucacie
królestwo Boże, które było tak blisko was”. **12** Mówię
wam, że w dniu sądu grzesznym mieszkańcom Sodomy i
Gomory będzie lżej niż temu miastu. **13** Następnie Jezus
dodał: —Marny wasz los, Korozain i Betsaido! Gdyby cuda,
których u was dokonałem, wydarzyły się wśród grzesznych
mieszkańców Tyru i Sydonu, już dawno by się opamiętali,
siedząc w worze pokutnym i popiele. **14** Wiedzcie, że w
dniu sądu mieszkańcom Tyru i Sydonu będzie łatwiej niż
wam! **15** A ty, Kafarnaum? Chcesz być wywyższone aż
do nieba? Upadniesz aż do piekła! **(Hadēs g86)** **16** Potem
powiedział do uczniów: —Kto was słucha, Mnie słucha. A
kto się od was odwraca, odrzuca także Mnie, a tym samym
Ojca, który Mnie posłał. **17** Po pewnym czasie powróciło
siedemdziesięciu uczniów i z radością oznajmiło: —Panie, ze
względu na Ciebie nawet złe duchy były nam posłuszne! **18**
—Tak, widziałem szatana spadającego z nieba z szybkością
błyskawicy!—rzekł Jezus. **19** —Dałem wam władzę nad
wszelką jego mocą, abyście mogli chodzić po wężach i
skorpionach, nie doznając żadnej krzywdy. **20** Nie fascynujcie
się jednak tym, że złe duchy są wam posłuszne. Cieszcie się
raczej z tego, że wasze imiona wpisane są do księgi obywateli
nieba. **21** Następnie, napełniony radością Ducha Świętego,
Jezus powiedział: —Uwielbiam Cię, Ojcze, Panie nieba i
ziemi! Ty ukryłeś swoją prawdę przed mędrcami i znawcami,
a objawiłeś ją prostym ludziom. Tego właśnie pragnąłeś!
22 —Ojciec powierzył Mi całą prawdę—wyjaśniał Jezus
zebranym. —Nikt nie zna Mnie, Syna, tylko mój Ojciec. I nikt
nie zna mojego Ojca, tylko Ja, Syn oraz ten, komu zechcę
Go objawić. **23** Jakiś czas później, gdy byli już sami, rzekł do
uczniów: —Bóg was ogromnie wyróżnił, pozwalając wam to
wszystko widzieć. **24** W przeszłości wielu proroków i władców
pragnęło zobaczyć i usłyszeć to, co wy, ale nie mogli. **25**
Pewien przywódca religijny przyszedł do Jezusa i zadał Mu
podchwytliwe pytanie: —Nauczycielu, co mam czynić, aby
otrzymać życie wieczne? **(aiōnios g166)** **26** —Co na ten temat
mówi Prawo Mojżesza? Co w nim czytasz?—zapytał Jezus.
27 —„Kochaj twojego Pana i Boga całym sercem, całą duszą,
z całych swoich sił oraz całym umysłem, a bliźnich kochaj tak,
jak kochasz samego siebie!”—odpowiedział. **28** —Dobrze
powiedziałeś—odrzekł Jezus. —Tak postępuj, a będziesz żył
wiecznie! **29** —A kto jest moim bliźnim?—zapytał rozmówca,
chcąc się usprawiedliwić. **30** Wtedy Jezus opowiedział
mu następującą historię: —Pewnego człowieka, idącego
z Jerozolimy do Jerycha, napadli bandyci. Zdarli z niego
odzież, pobili, okradli i bliskiego śmierci zostawili przy drodze.
31 Przypadkiem przechodził tamtędy kapłan. Zauważył
biedaka, lecz przeszedł na drugą stronę drogi i ominął go. **32**
Tak samo postąpił lewita, dozorca świątyni—po prostu minął
go. **33** Przejeżdżał też tamtędy człowiek z pogardzanej przez
wszystkich Samarii. Podszedł do rannego, popatrzył i zrobiło
mu się go żal. **34** Obmył jego rany winem i oliwą, przewiązał
je, a potem posadził rannego na swojego osła i przewiózł go
do zajazdu, gdzie dalej się nim zajmował. **35** Następnego
dnia wręczył gospodarzowi sporą sumę pieniędzy i poprosił:
„Zaopiekuj się nim, a jeśli wydasz więcej—pokryję to w
drodze powrotnej”. **36** Kończąc opowieść, Jezus zwrócił się
do rozmówcy: —Który z tych trzech, twoim zdaniem, okazał
się bliźnim napadniętego przez bandytów? **37** —Ten, który mu
pomógł. —Więc i ty postępuj podobnie—odpowiedział Jezus.
38 Kontynuując podróż do Jerozolimy, Jezus zatrzymał się w
pewnej wiosce. Skorzystał z zaproszenia niejakiej Marty. **39**
Jej siostra, Maria, usiadła u stóp Jezusa i słuchała Go. **40**

Marta zaś była bardzo zajęta przygotowaniem posiłku. W
końcu podeszła do Niego i zapytała: —Czy nie razi Cię to,
Panie, że moja siostra siedzi bezczynnie, podczas gdy ja
mam tyle pracy? Powiedz jej, żeby mi pomogła! 41 —Droga
Marto, zabiegasz o tak wiele rzeczy—rzekł do niej 42 —a
przecież tak naprawdę liczy się tylko jedno. To właśnie
wybrała Maria i nie zostanie jej to odebrane.

11 Pewnego dnia, gdy Jezus skończył modlitwę na
osobności, jeden z uczniów poprosił Go: —Panie,
naucz nas modlić się, tak jak Jan Chrzciciel nauczył swoich
uczniów. 2 Wtedy Jezus powiedział: —Gdy zwracacie się do
Boga, mówcie: „Nasz Ojcze w niebie, niech Twoje święte
imię będzie uwielbione i niech nadejdzie Twoje królestwo! 3
Zapewnij nam codzienny pokarm 4 i przebacz nasze grzechy,
tak jak my przebaczamy tym, którzy zawinili wobec nas.
Nie pozwól też, byśmy ulegli pokusie”. 5 Następnie dodał:
—Załóżmy, że o północy ktoś z was idzie pod dom przyjaciela
i woła: „Pożycz mi trochę chleba! 6 Właśnie przyjechał do
mnie gość, a nie mam czym go poczęstować”. 7 Przyjaciel
zaś odpowiada z łóżka: „Nie żądaj ode mnie, żebym teraz
wstawał. Drzwi są już zamknięte i wszyscy śpimy. Tym razem
nie mogę ci pomóc”. 8 Zapewniam was, że gdyby nawet nie
chciał mu pomóc ze względu na przyjaźń, to ze względu
na jego uporczywe prośby w końcu wstanie i da mu tyle
chleba, ile potrzebuje. 9 Podobnie jest z Bogiem. Proście
więc, a dostaniecie; szukajcie, a znajdziecie; pukajcie, a
otworzą wam! 10 Każdy bowiem, kto prosi—dostaje, kto
szuka—znajduje, a temu, kto puka—otwierają. 11 Który z
was, ojców, dałby swojemu dziecku węża, gdy ono prosi
o rybę? 12 Albo skorpiona, gdy poprosi o jajko? 13 Skoro
wy, źli ludzie, dajecie dzieciom to, co dobre, to tym bardziej
wasz Ojciec w niebie da Ducha Świętego tym, którzy Go
proszą. 14 Pewnego dnia Jezus uwolnił od złego ducha
niemego człowieka, który natychmiast odzyskał mowę.
Tłum zaś wpadł w podziw, 15 niektórzy jednak mówili:
—Wypędza demony, bo Belzebub, władca demonów, mu w
tym pomaga. 16 Inni zaś chcieli Go wypróbować i oczekiwali
jakiegoś znaku z nieba, od Boga. 17 Jezus znał ich myśli i
odpowiedział: —Każde królestwo, które jest wewnętrznie
skłócone, upadnie, a jego domy runą. 18 Mówicie, że
dzięki Belzebubowi uwalniam ludzi od złych duchów. Jeśli
jednak szatan zwalcza siebie samego, to jak jego królestwo
może przetrwać? 19 Skoro ja wypędzam demony mocą
Belzebuba, to dzięki komu robią to wasi synowie? To
oni was osądzą! 20 Lecz jeśli wypędzam demony mocą
Boga, znaczy to, że przyszło do was królestwo Boże. 21
Gdy jakiś uzbrojony siłacz pilnuje swojej własności, jest o
nią spokojny. 22 Jeśli jednak pokona go ktoś mocniejszy,
będzie mógł całkowicie go rozbroić i rozdać innym zdobycz.
23 Kto nie jest po mojej stronie, jest przeciwko Mnie, a
kto ze Mną nie zbiera, ten rozprasza. Potem dodał takie
ostrzeżenie: 24 —Gdy demon wyjdzie z człowieka, błąka
się po pustkowiach, szukając wytchnienia, ale go tam nie
znajduje. Wówczas mówi sobie: „Wrócę do mojego domu,
z którego wyszedłem”. 25 Przychodzi więc i zastaje swój
dawny dom wysprzątany i ozdobiony. 26 Przyprowadza więc
ze sobą siedem innych demonów, gorszych od siebie, i
razem zamieszkują. Wtedy stan takiego człowieka jest o
wiele gorszy niż na początku. 27 Gdy to mówił, jakaś kobieta
z tłumu zawołała: —Szczęśliwa ta, która nosiła cię pod
sercem i karmiła własną piersią! 28 —Naprawdę szczęśliwi
są ci—odparł Jezus—którzy słuchają słowa Bożego i żyją
nim. 29 Widząc, że tłum ludzi coraz bardziej się powiększa,
powiedział: —To złe pokolenie domaga się cudu. Ale nie
zobaczy go, z wyjątkiem znaku proroka Jonasza. 30 Jonasz
był znakiem dla mieszkańców Niniwy. Podobnie Ja, Syn
Człowieczy, będę Bożym znakiem dla tego pokolenia. 31
Królowa Południa powstanie na sądzie i oskarży to pokolenie.
Ona przybyła bowiem z końca świata, by słuchać mądrości
Salomona. Wy zaś macie przed sobą kogoś większego niż
on. 32 Również mieszkańcy Niniwy podczas sądu wystąpią
z oskarżeniem przeciw temu pokoleniu. Bo oni opamiętali
się słuchając Jonasza, a do was mówi ktoś o wiele większy
niż on. 33 Zapalonej lampy nie stawia się w ukryciu, ale na
podwyższeniu, aby świeciła wszystkim, którzy są w domu.
34 Oko jest dla ciała jak lampa. Jeśli jest zdrowe, światło
napełnia całe ciało. Jeśli jednak jest chore, całe ciało jest
pogrążone w ciemnościach. 35 Upewnij się więc, że masz w
sobie światło, a nie ciemność! 36 Jeśli rozświetla cię światło i
nie masz w sobie żadnych ciemnych zakamarków, całe twoje
życie będzie promieniowało niczym jasno świecąca lampa.
37 Gdy Jezus skończył mówić, pewien faryzeusz zaprosił Go
na obiad. Przybyli do domu, a Jezus od razu zajął swoje
miejsce. 38 Gospodarz zdziwił się, że przed posiłkiem nie
dokonał obrzędu obmycia rąk. 39 Wtedy Jezus powiedział
mu: —Wy, faryzeusze, dbacie usilnie o zewnętrzną czystość
naczyń, ale wasze brudne wnętrze aż się lepi od chciwości i
zła. 40 Nierozumni! Czy Bóg nie stworzył zarówno tego, co
na zewnątrz, jak i tego, co w środku? 41 O wewnętrznej
czystości najlepiej świadczy zaś szczodrość człowieka. 42
Lecz marny wasz los, faryzeusze! Bo chociaż skrupulatnie
dajecie Bogu dziesiątą część swoich najdrobniejszych nawet
dochodów, to lekceważycie Bożą prawość i miłość. A to

jest przecież najważniejsze, choć o dziesięcinie również
nie należy zapominać. 43 Marny wasz los, bo oczekujecie
zaszczytnych miejsc w synagogach oraz wyrazów szacunku
ze strony innych ludzi! 44 Marny wasz los, bo przypominacie
opuszczone, niewidoczne groby! Przechodzący po nich ludzie
nie mają nawet pojęcia, że stąpają po rozkładających się
szczątkach. 45 —Nauczycielu!—powiedział pewien obecny
tam przywódca religijny. —Twoje słowa obrażają również
i nas. 46 —Was także czeka marny los!—odpowiedział
Jezus. —Wymyślacie bowiem niewykonalne obowiązki i
narzucacie je innym, a sami palcem nie kiwniecie, aby
im pomóc. 47 Marny wasz los, bo stawiacie grobowce
prorokom, których kiedyś zamordowali wasi przodkowie! 48
Pochwalacie ich czyny, upamiętniając je nagrobkami. 49 To
o was powiedział Bóg w swojej mądrości: „Wyślę do nich
proroków i posłańców, a oni jednych zabiją, a innych będą
prześladować”. 50 Spadnie na was wina za przelaną krew
wszystkich Bożych proroków, zabitych od początku świata,
51 począwszy od Abla, aż po Zachariasza, zgładzonego
między ołtarzem a miejscem świętym. Mówię wam: Kara za
to wszystko spadnie na głowy tego pokolenia! 52 Marny wasz
los, przywódcy religijni! Ukryliście bowiem przed ludźmi klucz
do bramy Bożej prawdy. Sami nie wchodzicie i innym nie
pozwalacie przez nią wejść! 53 Gdy Jezus odszedł stamtąd,
faryzeusze i przywódcy znienawidzili Go za te słowa. Od tej
chwili stawiali Mu wiele podchwytliwych pytań, 54 by móc Go
o coś oskarżyć.

12 Tymczasem wokół Jezusa gromadziły się coraz większe
tłumy—były to już tysiące ludzi, którzy z powodu ścisku
aż deptali sobie po nogach. On zaś zwrócił się najpierw
do uczniów: —Wystrzegajcie się kwasu faryzeuszy, którym
jest ich obłuda! 2 Nie ma bowiem niczego ukrytego, co
ostatecznie nie wyszłoby na jaw. 3 Cokolwiek powiedziano
pod osłoną nocy, wyjdzie na jaw z nastaniem dnia, a co
powiedziano na ucho, zostanie ogłoszone publicznie. 4
Mówię wam jak przyjaciołom: Nie bójcie się tych, którzy
uśmiercają ciało, lecz nie mogą zrobić nic więcej! 5 Powiem
wam jednak, przed kim macie czuć trwogę: Lękajcie się
Boga, który po śmierci może wtrącić człowieka do piekła!
Miejcie dla Niego respekt! **(Geenna g1067)** 6 Ile kosztuje pięć
wróbli? Można je kupić już za kilka drobnych monet. A
jednak Bóg nie zapomina o żadnym z nich. 7 Przecież
On wie nawet, ile macie włosów na głowie! Nie bójcie się
więc! Jesteście dla Niego cenniejsi niż całe stado wróbli. 8
Mówię wam: Jeśli jakiś człowiek wyzna przed innymi ludźmi,
że należy do Mnie, to i Ja, Syn Człowieczy, przyznam się
do niego w obecności aniołów Bożych. 9 Lecz jeśli ktoś
wyprze się Mnie wobec ludzi, i Ja się go wyprę przed
aniołami Boga. 10 Jeśli ktoś powiedziałby coś przeciwko
Mnie, Synowi Człowieczemu, może otrzymać przebaczenie.
Ale jeśli ktoś powiedziałby coś przeciwko Duchowi Świętemu,
nie otrzyma przebaczenia. 11 Gdy jako moi uczniowie
będziecie oskarżeni przed przełożonymi synagog lub przed
innymi władzami, nie martwcie się o to, jak się bronić i co
macie powiedzieć. 12 Duch Święty pomoże wam wtedy
znaleźć właściwe słowa. 13 Tymczasem ktoś z tłumu zawołał:
—Nauczycielu! Powiedz mojemu bratu, aby podzielił się ze
mną majątkiem, który odziedziczył po ojcu! 14 —Przyjacielu!
Kto dał Mi prawo rozstrzygania waszych spraw?—odrzekł
Jezus. 15 —Potem, zwracając się do wszystkich, dodał:
—Wystrzegajcie się wszelkiej chciwości, bo prawdziwe życie
nie zależy od rzeczy materialnych! 16 Następnie opowiedział
im taką przypowieść: —Pewien bogaty człowiek zebrał
jednego roku szczególnie obfite plony. 17 Zastanawiał się
więc: „Co tu robić? Nie mam gdzie tego pomieścić”. 18 W
końcu wpadł na pomysł: „Już wiem! Zburzę stare magazyny
i zbuduję większe. W nich umieszczę tegoroczne zboże i
wszystkie inne zbiory. 19 A gdy to zrobię, usiądę i powiem
sobie: ‚No, przyjacielu, zgromadziłeś zapasy na wiele lat.
Teraz możesz jeść, pić i używać życia’”. 20 Lecz Bóg
rzekł do niego: „Głupcze! Umrzesz jeszcze tej nocy. Komu
więc to wszystko zostawisz?”. 21 Oto przykład głupiego
człowieka, który gromadzi majątek na ziemi, a nie jest
bogaty przed Bogiem. 22 Potem, zwracając się do uczniów,
Jezus rzekł: —Nie martwcie się o swoje życie—o to, co
będziecie jeść, ani o ciało—w co się ubierzecie. 23 Życie to
nie tylko pokarm i ubranie. 24 Spójrzcie na ptaki: Nie sieją
ziarna, nie magazynują zapasów, a Bóg żywi je! Przecież wy
jesteście ważniejsi od ptaków! 25 Czy ktokolwiek, poprzez
zamartwianie się, potrafi przedłużyć swoje życie choćby o
jedną chwilę? 26 Jeśli więc nie możecie uczynić tak drobnej
rzeczy, to jaki jest sens martwić się o większe sprawy? 27
Uczcie się od polnych kwiatów: Nie pracują i nie troszczą się
o swój ubiór. A zapewniam was, że nawet król Salomon,
w całym swoim przepychu, nie był tak pięknie ubrany jak
one. 28 Jeśli więc Bóg tak wspaniale ubiera polne kwiaty,
które dzisiaj kwitną, a jutro więdną i idą na spalenie, to
czy tym bardziej nie zatroszczy się o was, nieufni?! 29 Nie
martwcie się więc o to, co będziecie jeść i pić. 30 O te
sprawy zabiegają poganie. Wasz Ojciec w niebie dobrze
wie, że tego potrzebujecie. 31 Zabiegajcie więc o Jego
królestwo, a wtedy Bóg zatroszczy się o pozostałe rzeczy.
32 Nie lękajcie się, choć jest was niewielu, bo Ojciec w

niebie daje królestwo właśnie wam! 33 Sprzedajcie to, co
posiadacie, i rozdajcie potrzebującym! Wtedy wasze portfele
staną się niezniszczalne i wasze bogactwa w niebie będą
bezpieczne—nikt się nie włamie, aby je ukraść, i nic ich nie
zniszczy. 34 Gdzie jest wasz skarb, tam będzie wasze serce.
35 Bądźcie gotowi na mój powrót i czuwajcie—jak słudzy,
będący w gotowości, z lampami w rękach 36 i oczekujący
powrotu swojego pana z uczty weselnej. Gdy przybędzie i
zapuka, natychmiast otworzą mu drzwi. 37 A wtedy spotka
ich wielki zaszczyt. Zapewniam was: ich pan się przebierze,
zaprosi ich do uczty i sam będzie im usługiwał. Bez względu
na to, czy przyjdzie o północy, czy nad ranem, wyróżni tych,
których zastanie gotowych na jego powrót. 39 Pomyślcie:
Gdyby właściciel domu wiedział, kiedy złodziej przyjdzie go
okraść, nie dopuściłby do włamania. 40 Wy również musicie
uważać, bo nie wiecie, kiedy ja, Syn Człowieczy, powrócę!
41 —Panie—zapytał Piotr—czy tę opowieść kierujesz tylko
do nas, czy do wszystkich? 42 —A kim jest ten wierny i
mądry sługa—powiedział Jezus—któremu Pan powierzył
opiekę nad innymi swoimi sługami, aby dbał o nich w
czasie jego nieobecności? 43 Nagrodzi go, gdy po powrocie
zobaczy dobrze wykonaną pracę. 44 Z pewnością da mu w
zarządzanie cały swój majątek. 45 Gdyby jednak ten sługa
pomyślał sobie: „Nieprędko wróci właściciel, nie muszę się
więc go obawiać” i zaczął znęcać się nad powierzonymi
sobie ludźmi, zabawiać się i upijać, 46 to jego pan powróci
w najmniej oczekiwanej chwili. Surowo się z nim wtedy
rozprawi i osądzi go wraz z innymi niewiernymi. 47 Sługę,
który znał wymagania właściciela, a nie wykonał ich, spotka
większa kara. 48 Natomiast tego, który ich nie poznał, a też
uczynił coś nagannego, spotka mniejsza kara. Im więcej
się komuś powierza, tym więcej się od niego wymaga. 49
—Przyszedłem—mówił dalej Jezus—wzniecić na ziemi ogień
i bardzo bym chciał, aby on już zapłonął. 50 Mam zostać
„ochrzczony” i czekam na ten „chrzest” w wielkiej udręce! 51
Sądzicie, że przyszedłem przynieść na ziemię pokój? Wręcz
przeciwnie—niezgodę! 52 Odtąd nawet wśród najbliższych
nastąpią podziały: spośród pięciu osób troje poróżni się z
dwojgiem, a dwoje z trojgiem; 53 ojciec poróżni się z synem,
matka z córką, a teściowa z synową. 54 Następnie rzekł
do tłumu: —Widząc, że od zachodu nadciągają chmury,
mówicie: „Będzie deszcz”. I rzeczywiście pada! 55 Gdy
wieje wiatr z południa, mówicie: „Będzie upał”. I to też się
sprawdza. 56 Obłudnicy! Trafnie prognozujecie pogodę po
wyglądzie nieba i ziemi, ale działania Boga widocznego w
obecnych czasach nie potraficie rozpoznać! 57 Dlaczego
sami nie rozsądzacie, co jest słuszne? 58 Jeśli w drodze
do sądu spotkasz się ze swoim oskarżycielem, staraj się
załatwić sprawę polubownie. W przeciwnym bowiem razie,
sędzia skaże cię i zostaniesz wtrącony do więzienia. 59
Mówię ci, że nie wyjdziesz stamtąd, aż spłacisz cały dług—co
do grosza.

13 Wtedy właśnie niektórzy słuchający donieśli Jezusowi,
że Piłat zamordował kilku mieszkańców Galilei, gdy ci
składali ofiary w świątyni w Jerozolimie. 2 —Czy sądzicie, że
byli oni większymi grzesznikami niż pozostali mieszkańcy
Galilei, bo spotkał ich taki los?—zapytał. 3 —Wiedzcie, że
wszyscy podobnie zginiecie, jeśli się nie opamiętacie. 4 A
może uważacie, że tych osiemnastu, którzy ostatnio zginęli
pod gruzami wieży w Siloe, było gorszymi grzesznikami
niż reszta mieszkańców Jerozolimy? 5 Wiedzcie, że czeka
was taki sam koniec, jeśli się nie opamiętacie. 6 Następnie
opowiedział im przypowieść: —Pewien człowiek zasadził
w ogrodzie drzewo figowe. Co jakiś czas sprawdzał, czy
już wydało owoce, ale nigdy ich nie znajdował. 7 W końcu
powiedział ogrodnikowi: „Już od trzech lat bezskutecznie
szukam na tym drzewie owoców. Wytnij je. Po co marnować
ziemię!”. 8 „Daj mu jeszcze jedną szansę”—poprosił ogrodnik.
„Pozostaw je do przyszłego roku, a ja starannie je okopię
i obłożę nawozem. 9 Może w końcu zaowocuje. Jeśli
nie—każ je wyciąć”. 10 Jakiś czas później Jezus nauczał w
szabat w synagodze. 11 A przebywała tam również pewna
przygarbiona kobieta, która od osiemnastu lat nie mogła się
wyprostować. 12 Gdy Jezus ją zobaczył, rzekł: —Kobieto,
uwalniam cię od tego! 13 Gdy położył na nią ręce, natychmiast
się wyprostowała i jednocześnie zaczęła wychwalać za to
Boga. 14 A ponieważ miało to miejsce w szabat, przełożony
tamtejszej synagogi z oburzeniem zawołał do tłumu: —Jest
sześć dni roboczych! W te dni załatwiajcie swoje uzdrowienia,
a nie w święty dzień szabatu! 15 —Obłudnicy!—odrzekł
Jezus. —Przecież każdy z was tego dnia odwiązuje bydło i
wyprowadza je z obory, aby mogło się napić. 16 A tu oto stoi
potomkini Abrahama, którą szatan przez osiemnaście lat
trzymał w swoich więzach! Czyż więc nie powinienem ich
rozwiązać i uwolnić jej właśnie w święty dzień szabatu?! 17
Słowa te zawstydziły wszystkich wrogów Jezusa, a ludzie z
tłumu cieszyli się z powodu Jego wielkich cudów. 18 Zaczął
więc ich nauczać: —Do czego można porównać królestwo
Boże i jak można je opisać? 19 Podobne jest ono do małego
ziarnka gorczycy, które pewien człowiek zasiał w swoim
ogrodzie. Gdy wyrosło, stało się tak dużym krzewem, że na
jego gałęziach ptaki zbudowały sobie gniazda. 20 Do czego
jeszcze można porównać królestwo Boże?—mówił dalej

Jezus. 21 —Podobne jest ono do kwasu chlebowego, który
kobieta zmieszała z całym workiem mąki a on przeniknął
całe ciasto. 22 Kontynuując podróż do Jerozolimy, Jezus
nauczał po drodze we wszystkich miastach i wioskach. 23
Pewnego razu ktoś Go zapytał: —Panie, czy to prawda,
że tylko nieliczni będą zbawieni? 24 —Drzwi do nieba są
wąskie—odpowiedział Jezus. —Dołóżcie zatem wszelkich
starań, aby przez nie wejść. Wielu bowiem zechce to zrobić,
ale gdy Ja, pan domu, zamknę drzwi, będzie już za późno.
25 I chociaż będziecie stać pod drzwiami, pukać i prosić:
„Panie, otwórz nam", Ja odpowiem: „Nie znam was, więc nie
otworzę". 26 „Jak to? Przecież jadaliśmy z Tobą i nauczałeś
na naszych ulicach?"—powiecie. 27 Lecz Ja powtórzę:
„Naprawdę was nie znam. Odejdźcie stąd wy wszyscy,
którzy czynicie zło!". 28 Tam będzie rozpacz i lament!
Zobaczycie bowiem w królestwie Bożym Abrahama, Izaaka,
Jakuba i wszystkich proroków, sami zaś będziecie wyrzuceni
na zewnątrz. 29 A ludzie ze wszystkich stron świata—ze
wschodu i zachodu, z północy i południa—przybędą i zajmą
miejsce w królestwie Bożym. 30 Wtedy wielu z tych, którzy
są obecnie uznawani za wielkich, przestanie się liczyć, a
inni, teraz uznawani za najmniejszych, będą wielkimi. 31
Wtedy nadeszli jacyś faryzeusze i powiedzieli Mu: —Lepiej
stąd uciekaj, bo Herod Antypas chce Cię zabić. 32 —To
wy idźcie—rzekł Jezus—i powiedzcie temu przebiegłemu
lisowi: „Jeszcze dziś i jutro będę uzdrawiał ludzi i uwalniał
ich od złych duchów, a pojutrze skończę. 33 Muszę jednak
przez te trzy dni kontynuować swoją podróż, bo żaden
Boży prorok nie może przecież zginąć poza Jerozolimą". 34
—Jerozolimo, Jerozolimo!—kontynuował Jezus. —Zabijasz
proroków i obrzucasz kamieniami Bożych posłańców! Ileż to
razy chciałem przygarnąć twoje dzieci, tak jak kura chroni
pod skrzydłami pisklęta. Ale nie pozwoliłaś! 35 Zbliża się
czas, w którym twój dom opustoszeje. Mówię wam: Nie
zobaczycie Mnie do chwili, gdy zawołacie: „Błogosławiony,
który przychodzi w imieniu samego Pana!".

14 Pewnego razu, w święty dzień szabatu, Jezus gościł
w domu jednego z przywódców faryzeuszy. Obecni
tam goście śledzili każdy Jego ruch. 2 Wtedy stanął przed
Nim człowiek cierpiący na wodną puchlinę. 3 Jezus zapytał
więc zebranych tam faryzeuszy i przywódców religijnych:
—Czy Prawo Mojżesza zezwala na uzdrowienie kogoś w
szabat, czy nie? 4 Oni jednak nie opowiedzieli ani słowem.
Wtedy Jezus wziął chorego za rękę, uzdrowił go i odesłał do
domu. 5 Następnie powiedział: —Jeśli wasze dziecko lub
zwierzę wpadnie w głęboki dół, to czy natychmiast ich nie
wyciągacie, nawet w święty dzień szabatu? 6 I znowu nie
potrafili Mu odpowiedzieć. 7 Widząc zaproszonych gości,
którzy wybierali sobie jak najlepsze miejsca, Jezus dał im
następującą radę: 8 —Jeśli ktoś cię zaprosi na wesele, nie
zajmuj od razu najlepszego miejsca. Bo gdy wejdzie gość
znaczniejszy od ciebie, 9 gospodarz domu powie ci: „Proszę,
ustąp mu miejsca". Zawstydzony, będziesz musiał wtedy
zająć miejsce na szarym końcu. 10 Jeśli więc zostaniesz
zaproszony, zajmij najpierw ostatnie miejsce. Gdy zjawi
się pan domu, podejdzie i zaproponuje ci: „Przyjacielu,
mam dla ciebie lepsze miejsce!". W ten sposób zostaniesz
uhonorowany wobec wszystkich gości. 11 Każdy, kto się
teraz ubiega o wyróżnienie, będzie upokorzony, a ten, kto
teraz okazuje pokorę, zostanie wyróżniony. 12 Następnie
zwrócił się do gospodarza: —Gdy wydajesz przyjęcie,
nie zapraszaj wyłącznie przyjaciół, krewnych i bogatych
sąsiadów—z nadzieją, że zrewanżują się tym samym. 13
Zaproś również ubogich, kalekich, ułomnych i niewidomych.
14 Będziesz szczęśliwy, bo tacy ludzie nie mają czym ci się
odwdzięczyć, a nagrodę otrzymasz po zmartwychwstaniu
prawych. 15 Słuchając tych słów, któryś z gości rzekł
do Jezusa: —Szczęśliwy będzie ten, kto zasiądzie do
uczty w królestwie Bożym! 16 Na to Jezus opowiedział
mu taką historię: —Pewien człowiek zamierzał urządzić
wielkie przyjęcie i rozesłał mnóstwo zaproszeń. 17 Tuż przed
rozpoczęciem wysłał do zaproszonych sługę z wiadomością:
„Przygotowania zakończone! Zapraszam!". 18 Wszyscy
jednak zaczęli się wykręcać. Jeden powiedział: „Właśnie
kupiłem pole i koniecznie muszę je obejrzeć. Proszę, wybacz
mi moją nieobecność". 19 Drugi powiedział: „Właśnie kupiłem
pięć par wołów i akurat wychodzę je wypróbować. Proszę,
wybacz mi moją nieobecność". 20 Jeszcze inny tak się
usprawiedliwił: „Właśnie się ożeniłem. Chyba rozumiesz,
że nie mogę przyjść". 21 Sługa wrócił i powtórzył wszystko
swojemu panu. Ten, słysząc takie wymówki, rozgniewał
się i nakazał: „Natychmiast idź na rynek oraz na ulice
miasta i przyprowadź tu biednych, kalekich, ułomnych i
niewidomych". 22 Po wykonaniu polecenia sługa oznajmił:
„Panie, stało się tak, jak sobie życzyłeś, lecz mimo to
pozostały jeszcze wolne miejsca". 23 „Wobec tego—rzekł
pan—idź poza miasto i nakłaniaj napotkanych do przyjścia,
tak aby mój dom był pełen gości. 24 Z tych bowiem, których
wcześniej zaprosiłem, nikt nie skosztuje przygotowanych
potraw!". 25 Gdy Jezus udał się w dalszą drogę, razem z
Nim szły nieprzebrane tłumy ludzi. Skierował więc do nich
takie słowa: 26 —Nikt nie może być moim uczniem, jeśli nie
kocha Mnie bardziej niż swojego ojca, matkę, żonę, dzieci,

braci czy siostry, a nawet bardziej niż samego siebie. 27 Kto
nie bierze swojego krzyża i nie idzie ze Mną, nie może być
moim uczniem. 28 Rozważcie więc swoją decyzję! Gdy ktoś
z was chce rozpocząć budowę, to czy najpierw nie oblicza
kosztów i nie upewnia się, że starczy mu na jej ukończenie?
29 W przeciwnym razie już po położeniu fundamentów może
mu zabraknąć pieniędzy. A wtedy stanie się obiektem kpin
i żartów. 30 „Cóż za brak rozsądku!”—powiedzą ludzie.
„Zaczął budować i nie skończył, bo nie ma już pieniędzy”.
31 Który władca rozpocznie wojnę nie zastanawiając się
najpierw, czy swą dziesięciotysięczną armią zdoła pokonać
nadciągające dwadzieścia tysięcy żołnierzy wroga? 32 Jeśli
nie jest w stanie, rozpoczyna rokowania pokojowe, dopóki
nieprzyjaciel jest jeszcze daleko. 33 Nikt z was nie może
więc zostać moim uczniem, jeśli nie wyrzeknie się dla
Mnie wszystkiego, co ma. 34 Sól jest dobra—mówił dalej
Jezus—lecz jeśli utraci swój smak, staje się bezwartościowa.
35 Do niczego już się nie nadaje, nawet do nawożenia gleby.
Trzeba ją po prostu wyrzucić. Kto ma uszy, niech słucha
uważnie!

15 Do Jezusa przychodzili wszyscy nieuczciwi poborcy
podatkowi oraz inni ludzie znani z grzesznego życia—i
uważnie słuchali Go. 2 Oburzeni faryzeusze i nauczyciele
religijni mówili: —Dlaczego on się zadaje z takimi ludźmi?!
3 Jezus odpowiedział im przypowieścią: 4 —Kto z was,
mając sto owiec, nie zostawi dziewięćdziesięciu dziewięciu i
nie szuka jednej, zaginionej na pustkowiu, tak długo, aż ją
znajdzie? 5 A znalazłszy, kładzie ją na swoje ramiona i z
radością 6 wraca do domu! Zaprasza wtedy przyjaciół oraz
sąsiadów i mówi: „Cieszcie się razem ze mną! Znalazłem
zgubioną owcę!”. 7 Zapewniam was, że w niebie jest
większa radość z jednego zagubionego grzesznika, który
się opamięta i wróci do Boga, niż z dziewięćdziesięciu
dziewięciu prawych, którzy nie zbłądzili! 8 Jezus mówił
dalej: —Jeśli kobieta zgubi jedną ze swoich dziesięciu
cennych monet, to czy nie zapala w domu światła, nie
sprząta i nie przeszukuje wszystkich miejsc tak długo, aż
znajdzie zgubę? 9 A wtedy zwołuje przyjaciółki i sąsiadki
i mówi: „Cieszcie się razem ze mną! Znalazłam zgubioną
monetę!”. 10 Tak właśnie cieszą się Boży aniołowie, gdy
jeden grzesznik opamięta się i wróci do Boga. 11 Jezus
opowiedział też następną historię: —Pewien człowiek miał
dwóch synów. 12 Młodszy z nich powiedział: „Ojcze, daj
mi już teraz przypadającą na mnie część majątku”. Ojciec
zgodził się; podzielił majątek i przekazał synom. 13 Kilka
dni później młodszy zabrał swoją część i udał się w podróż
do dalekiego kraju. Niebawem, prowadząc rozwiązłe życie,
roztrwonił cały majątek. 14 Po pewnym jednak czasie w
kraju tym zapanował dotkliwy głód, który i jemu dał się we
znaki. 15 Wtedy postarał się u miejscowego rolnika o pracę
przy świniach. 16 Był tak bardzo wygłodniały, że chciał
się żywić tym, co jadły świnie, ale nawet tego nikt mu nie
dawał. 17 Opamiętał się wtedy i powiedział sobie: „Zwykli
robotnicy mojego ojca mają jedzenia pod dostatkiem, a ja tu
przymieram głodem! 18 Wrócę do domu i powiem: ‚Ojcze,
zgrzeszyłem wobec Boga i wobec ciebie. 19 Nie jestem
już godny nazywać się twoim synem, ale przyjmij mnie,
proszę, do pracy w twoim gospodarstwie’”. 20 Wstał więc i
wyruszył w drogę. Gdy był jeszcze daleko od domu, ojciec
dostrzegł go i—ogarnięty współczuciem—wybiegł mu na
spotkanie. Rzucił mu się na szyję i ucałował go. 21 „Ojcze,
zgrzeszyłem przeciw Bogu i przeciw tobie. Nie jestem już
godny nazywać się twoim synem…”—zaczął. 22 „Przynieście
tu szybko najlepsze ubranie i przebierzcie go!”—rozkazał
ojciec służbie. „Dajcie mu rodzinny pierścień na rękę i buty
na nogi. 23 Zabijcie też najdorodniejsze cielę! Musimy to
uczcić. 24 Mój syn był bowiem jak martwy, ale ożył; był
zgubiony, ale się odnalazł!”. I rozpoczęła się uczta. 25
Tymczasem starszy syn pracował w polu. Wracając do domu,
usłyszał odgłosy muzyki i tańców. 26 Zawołał więc jednego
ze służących i spytał, co się wydarzyło. 27 „Twój brat powrócił
cały i zdrowy. A ojciec z radości kazał przygotować na
przyjęcie najdorodniejsze cielę”. 28 Rozgniewało to starszego
brata i nie chciał wejść do domu. Ojciec wyszedł więc do
niego i prosił, aby jednak wszedł. 29 Syn zaczął wtedy
narzekać: „Już tyle lat uczciwie dla ciebie pracuję i nigdy nie
zlekceważyłem twojego polecenia! Ale ty nie dałeś mi nawet
koźlęcia, abym mógł przygotować przyjęcie i zaprosić swoich
przyjaciół. 30 Gdy jednak wrócił ten wyrodny syn, który
roztrwonił twoje pieniądze na prostytutki, ty przygotowałeś
dla niego najdorodniejsze cielę!”. 31 „Synku!”—rzekł ojciec.
—„Ty zawsze jesteś ze mną i wszystko, co posiadam, należy
już do ciebie. 32 Dzisiaj jednak mamy powód do radości, bo
twój brat, który był jak martwy, ożył; był zgubiony, ale się
odnalazł!”.

16 Nieco później uczniowie usłyszeli od Jezusa
jeszcze jedną historię: —Pewien bogaty właściciel
zatrudniał zarządcę, który został później oskarżony o złe
gospodarowanie majątkiem. 2 Wezwał go więc i oznajmił
mu: „Słyszę o tobie różne złe rzeczy. Przygotuj rozliczenie,
bo nie będziesz już u mnie pracował!”. 3 „Straciłem taką
posadę! Co ja teraz zrobię?”—myślał zarządca. „Nie mam

siły do pracy fizycznej, a nie będę przecież żebrać… 4
Już wiem, co zrobić, aby niektórzy ludzie pomogli mi i
przyjęli mnie do swojego domu, gdy stąd odejdę!”. 5 Wezwał
wszystkich dłużników swojego pracodawcy. „Ile jesteś
winien?”—zapytał pierwszego. 6 „Sto beczek oliwy”—odparł
tamten. „Weź więc zobowiązanie”—rzekł zarządca—„i napisz:
Winien pięćdziesiąt beczek—resztę umorzono”. 7 „A ty, ile
jesteś winien?”—zapytał następnego dłużnika. „Dziesięć
ton pszenicy”—odpowiedział. „Weź swoje zobowiązanie i
napisz: Winien osiem ton—resztę umorzono”. 8 Właściciel
dowiedział się o tym i pochwalił złego zarządcę za spryt.
Jest bowiem prawdą, że ludzie tego świata wykazują tu, na
ziemi, więcej sprytu niż ludzie należący do Boga. (aiōn g165)
9 Dobrze więc wam radzę: Zjednujcie sobie przyjaciół nawet
przy pomocy dóbr materialnych i pieniędzy, aby mogli was
przyjąć w niebiańskim domu, gdy zakończycie swoją ziemską
pracę. (aiōnios g166) 10 Kto jest wierny w małych sprawach,
będzie wierny również w wielkich. A kto jest nieuczciwy w
drobnych sprawach, będzie nieuczciwy i w dużych. 11 Jeśli
więc nie zarządzacie uczciwie dobrami materialnymi, kto
wam powierzy prawdziwe dobra w niebie? 12 Skoro nie
potraficie rzetelnie gospodarować cudzym majątkiem, kto
wam da coś na własność? 13 Nie da się lojalnie służyć dwóm
panom. Albo jednego nienawidzisz, a drugiego kochasz, albo
na odwrót—drugiego szanujesz, a pierwszego lekceważysz.
Nie możecie równocześnie żyć dla Boga i dla pieniędzy! 14
Słuchali tego wszystkiego faryzeusze, którzy byli bardzo
przywiązani do pieniędzy, i śmiali się z Jezusa. 15 Wtedy
zwrócił się do nich: —Udajecie prawych, ale Bóg zna wasze
przewrotne serca. Tym jednak, co świat podziwia, Bóg się
brzydzi. 16 Dotychczas waszym przewodnikiem było Prawo
Mojżesza i pisma proroków—kontynuował Jezus—lecz gdy
od czasu Jana Chrzciciela głoszona jest dobra nowina o
królestwie Bożym, wszyscy usilnie starają się do niego
dostać. 17 W Prawie nie zmieni się jednak nawet najmniejsza
literka. Prędzej niebo i ziemia przestaną istnieć! 18 Dlatego
ten, kto rozwodzi się z żoną i łączy się z inną kobietą,
dopuszcza się grzechu niewierności małżeńskiej. To samo
dotyczy tego, kto się żeni z rozwódką. 19 Jezus mówił
dalej: —Żył pewien bogaty człowiek, który wytwornie się
ubierał i codziennie wyprawiał przyjęcia. 20 Natomiast
przy bramie jego domu leżał schorowany żebrak imieniem
Łazarz, 21 który chciał zjeść choć trochę resztek ze stołu
bogacza. Przychodziły do niego jednak tylko psy i lizały
jego owrzodzone rany. 22 W końcu żebrak umarł i aniołowie
przenieśli go do nieba, tam, gdzie przebywa Abraham.
Umarł także bogacz i został pogrzebany. 23 Znalazł się
jednak w piekle, gdzie przeżywał straszliwe cierpienia. Gdy
spojrzał w górę, zobaczył w oddali Łazarza w towarzystwie
Abrahama. (Hadēs g86) 24 „Ojcze Abrahamie, okaż mi trochę
litości!”—zawołał. „Wyślij tu Łazarza, żeby chociaż zamoczył
palec w wodzie i ochłodził mój język, gdyż przeżywam
w tych płomieniach straszliwe męki!”. 25 Lecz Abraham
odpowiedział: „Synu! Przypomnij sobie, że za życia było
ci dobrze, natomiast Łazarzowi żyło się bardzo źle. Teraz
on doznaje pociechy, a ty cierpisz. 26 Poza tym dzieli nas
ogromna przepaść, aby nikt od nas nie mógł przejść do was
ani nikt od was—do nas”. 27 Wtedy bogacz błagał: „Proszę
cię, ojcze Abrahamie, poślij Łazarza do domu mojego ojca.
28 Mam jeszcze pięciu braci. Niech ich ostrzeże przed tym
miejscem cierpień, aby i oni nie trafili tutaj po śmierci”. 29
Lecz Abraham odpowiedział: „Wystarczy, że mają Prawo
Mojżesza i pisma proroków. Niech przestrzegają tego, co
tam napisano”. 30 „Ojcze Abrahamie!”—rzekł bogacz. „To
nie wystarczy. Gdyby jednak powiedział im o tym ktoś z
umarłych, wtedy się opamiętają”. 31 Ale Abraham zaprzeczył:
„Skoro nie chcą słuchać Mojżesza i proroków, to nie przekona
ich nawet ktoś, kto zmartwychwstał”.

17 Innym razem rzekł Jezus do uczniów: —Zepsucie jest
nieuniknione, ale marny los człowieka, który nakłania
innych do grzechu! 2 Lepiej byłoby, aby przywiązano mu
do szyi młyński kamień i utopiono go w morzu, niż żeby z
jego powodu upadł choćby jeden z najmniejszych moich
uczniów. 3 Uważajcie na siebie!—kontynuował. —Jeśli inny
wierzący zgrzeszy, upomnij go, a jeśli się opamięta, okaż mu
przebaczenie. 4 Nawet gdyby grzeszył przeciw tobie siedem
razy dziennie, lecz za każdym razem przychodził mówiąc:
„Opamiętałem się, wybacz mi!”, przebacz mu. 5 Apostołowie
zwrócili się wtedy do Jezusa: —Panie, spraw, byśmy mocniej
wierzyli. 6 —Gdybyście mieli wiarę choćby jak ziarnko
gorczycy—odpowiedział—moglibyście powiedzieć do tego
drzewa morwowego: „Wyrwij się z korzeniami i rzuć się do
morza!”, a ono by was posłuchało. 7 I dodał: —Jeśli wasz
sługa wraca do domu po pracy w polu lub na pastwisku, czy
mówicie mu: „Idź i odpocznij”? 8 Nie. Mówicie raczej: „Teraz
przygotuj kolację i usługuj mi, aż się najem i napiję. A potem
ty będziesz mógł zjeść”. 9 Przecież nie dziękujecie słudze
za wykonanie tego, co jest jego normalnym obowiązkiem. 10
Dlatego i wy nie spodziewajcie się pochwały, gdy wykonacie
to, co wam poleciłem, ale mówcie: „Jesteśmy sługami.
Spełniliśmy jedynie nasz obowiązek”. 11 Podążając w
kierunku Jerozolimy, Jezus przechodził przez graniczne
tereny Galilei i Samarii. 12 Gdy wchodził do pewnej

wioski, spotkał dziesięciu trędowatych. 13 Ci, zachowując
obowiązujący dystans, zawołali: —Jezusie, Mistrzu, zlituj się
nad nami! 14 On spojrzał na nich i rzekł: —Idźcie i poproście,
aby zbadali was kapłani. A gdy byli jeszcze w drodze, zostali
całkowicie uzdrowieni. 15 Jeden z nich, widząc, co się stało,
szybko powrócił do Jezusa, głośno wielbiąc Boga. 16 Rzucił
się Mu do stóp i gorąco dziękował za uzdrowienie. A był to
człowiek z pogardzanej przez wszystkich Samarii. 17 —Czy
nie uzdrowiłem dziesięciu?—zapytał Jezus. —Gdzie jest
pozostałych dziewięciu? 18 Dlaczego i oni nie wrócili, aby
podziękować za to Bogu—tylko ten cudzoziemiec? 19 Potem
zwrócił się do uzdrowionego: —Możesz odejść. Uwierzyłeś i
dlatego odzyskałeś zdrowie. 20 Pewnego razu faryzeusze
zapytali Jezusa, kiedy nastanie królestwo Boże. —Królestwo
Boże nadejdzie niezauważalnie—odpowiedział. 21 —Nikt
nie powie: „Tu jest!” albo: „Jest tam!”. Królestwo Boże jest
bowiem wśród was. 22 Później, zwracając się do uczniów,
powiedział: —Przyjdzie czas, że zapragniecie abym Ja, Syn
Człowieczy, choć na chwilę znów był z wami, ale nie będzie
Mnie. 23 Będą wam mówili: „Mesjasz jest tam!” albo: „Tu
się pojawił!”, ale nie biegajcie i nie szukajcie Mnie. 24 Gdy
powtórnie przyjdę, będzie to tak widoczne, jak błyskawica na
niebie. 25 Najpierw jednak spotkają Mnie straszne cierpienia
i zostanę odrzucony przez to pokolenie. 26 Czas mojego
przybycia będzie podobny do czasów Noego. 27 Ludzie
wtedy zwyczajnie jedli i pili, zawierali małżeństwa—aż do
chwili, gdy Noe wszedł do arki. Wtedy przyszedł potop i
wszyscy zginęli. 28 Czas ten będzie również podobny do
czasów Lota, kiedy to ludzie jak zwykle jedli, pili, kupowali,
sprzedawali, uprawiali ziemię, budowali 29 —aż do dnia, gdy
Lot opuścił grzeszną Sodomę. Wtedy na miasto spadł z nieba
ogień z siarką i wszystkich wytracił. 30 Tak samo będzie w
czasie mojego objawienia. 31 Jeśli tego dnia będziecie na
tarasie, nie wchodźcie do domu, aby zabrać swoje rzeczy.
Jeśli będziecie na polu, również nie wracajcie do domu. 32
Przypomnijcie sobie, co spotkało żonę Lota. 33 Kto kocha
swoje życie, utraci je. Lecz ten, kto poświęci życie dla Mnie,
odnajdzie je. 34 Wiedzcie, że w noc mojego powrotu z
dwóch osób śpiących w jednym łóżku jedna będzie zabrana,
a druga pozostawiona. 35 Z dwóch kobiet, pracujących w
domu, jedna zostanie wzięta, druga zaś pozostawiona. 36
Z dwóch ludzi pracujących w polu, jeden zostanie wzięty,
a drugi pozostawiony. 37 —Panie, gdzie się to wszystko
wydarzy?—zapytali uczniowie. —Gdzie jest padlina, tam w
naturalny sposób pojawiają się i sępy—odrzekł Jezus.

18 Pewnego dnia Jezus, mówiąc o potrzebie
wytrwałej modlitwy, opowiedział uczniom następującą
przypowieść: 2 —Żył w pewnym mieście sędzia—człowiek
nieprzejmujący się Bogiem i lekceważący ludzi. 3 Często
przychodziła do niego pewna wdowa z tego miasta i błagała:
„Bądź moim obrońcą przed tym, który mnie oskarża”. 4
Sędzia przez pewien czas nie chciał tego uczynić. W końcu
jednak pomyślał sobie: „Chociaż nie przejmuję się Bogiem i
nie obchodzą mnie ludzie, 5 to pomogę tej natrętnej kobiecie,
żeby mi więcej nie zawracała głowy”. 6 Widzicie, co ten
zły sędzia sobie pomyślał?—kontynuował Jezus. 7 —Czyż
więc Bóg nie weźmie w obronę swoich wybranych, którzy
Go o to błagają dniem i nocą? I czy będzie z tym zwlekał?
8 Z pewnością szybko przyjdzie im z pomocą! Ale czy
ludzie będą jeszcze wierzyć Bogu, gdy Ja, Syn Człowieczy,
powtórnie powrócę na ziemię? 9 Następnie, zwracając się do
tych, którzy szczycili się własną doskonałością, a pogardzali
innymi, opowiedział następującą przypowieść: 10 —Dwóch
ludzi przyszło do świątyni, aby się modlić: szanowany przez
wszystkich faryzeusz i pogardzany poborca podatkowy. 11
Pierwszy stanął z przodu i tak się modlił: „Dziękuję Ci, Boże,
że nie jestem grzesznikiem, jak inni ludzie—chciwi, bezbożni,
niewierni w małżeństwie albo jak ten nędzny poborca
podatkowy! 12 Aż dwa razy w tygodniu powstrzymuję się
od posiłków i składam w ofierze dziesięć procent moich
dochodów”. 13 W tym czasie poborca podatkowy stał z
daleka i nie śmiał nawet podnieść oczu ku niebu. Bił się z
żalem w piersi i błagał: „Boże, okaż mi, grzesznikowi, litość!”.
14 Zapewniam was, że ten drugi odszedł do domu z Bożym
przebaczeniem, nie pierwszy! Każdy bowiem, kto sam siebie
wywyższa, zostanie poniżony. A kto się uniża, zostanie
wywyższony. 15 Zdarzyło się też, że przyprowadzono do
Jezusa dzieci, aby je pobłogosławił. Uczniowie jednak
odsuwali je, nie chcąc, aby Mu przeszkadzały. 16 Widząc
to, Jezus przywołał je do siebie, i rzekł: —Nie zabraniajcie
dzieciom przychodzić do Mnie, gdyż do takich jak one należy
królestwo Boże. 17 Zapewniam was: Jeśli ktoś nie przyjdzie
do Boga tak, jak dziecko przychodzi do ojca, nie będzie miał
wstępu do Jego królestwa. 18 Innym razem pewien wysoko
postawiony człowiek zapytał Jezusa: —Dobry Nauczycielu,
co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne? **(aiōnios
g166)** 19 —Dlaczego nazywasz Mnie dobrym?—zapytał
Jezus. —Naprawdę dobry jest tylko Bóg. 20 Jeśli zaś
chodzi o twoje pytanie, to znasz chyba przykazania: „Bądź
wierny w małżeństwie, nie zabijaj, nie kradnij, nie składaj
fałszywych zeznań, szanuj rodziców!”? 21 —Nauczycielu!
Nigdy nie przekroczyłem żadnego z nich—odpowiedział. 22

—Zatem jedno pozostało ci do zrobienia—powiedział Jezus.
—Sprzedaj swój majątek, a pieniądze rozdaj biednym. To
zapewni ci skarb w niebie. Potem wróć i chodź ze Mną. 23
Na te słowa rozmówca spochmurniał; był bowiem bardzo
bogaty. 24 Jezus odprowadził go wzrokiem i powiedział:
—Oto jak trudno jest bogatym wejść do królestwa Bożego.
25 Łatwiej wielbłądowi przejść przez ucho od igły, niż
bogatemu człowiekowi wejść do królestwa Bożego. 26
Ludzie, którzy słyszeli te słowa, zapytali: —Kto więc może
być zbawiony? 27 —To przekracza ludzkie możliwości, ale
dla Boga wszystko jest możliwe—odparł Jezus. 28 —My
zostawiliśmy wszystko i poszliśmy za Tobą—odezwał się
Piotr. 29 —Zapewniam was—odpowiedział Jezus—że każdy,
kto dla sprawy królestwa Bożego, opuścił dom, żonę, braci,
rodziców lub dzieci, 30 otrzyma w zamian o wiele więcej
już teraz, a w przyszłym świecie czeka go życie wieczne.
(aiōn g165, aiōnios g166) 31 Potem wziął Dwunastu na bok i
powiedział im: —Gdy znajdziemy się w Jerozolimie, spełnią
się wszystkie przepowiednie proroków mówiące o tym, że
Ja, Syn Człowieczy, 32 zostanę wydany w ręce Rzymian.
Będą śmiać się ze Mnie, znieważać i pluć na Mnie; 33
ubiczują Mnie i w końcu zabiją. Lecz po trzech dniach
powrócę do życia! 34 Oni jednak nie rozumieli tego i nie
mogli odkryć sensu tych słów. 35 Gdy zbliżali się do Jerycha,
minęli pewnego niewidomego żebraka, siedzącego przy
drodze. 36 Słysząc gwar przechodzącego tłumu, pytał, co
się dzieje. 37 Powiedziano mu więc, że przechodzi tędy
Jezus z Nazaretu. 38 Na to on zaczął wołać: —Jezusie,
potomku króla Dawida, zmiłuj się nade mną! 39 Ci, którzy
szli przodem, uciszali go, on jednak tym głośniej wołał:
—Potomku Dawida, zmiłuj się! 40 Jezus zatrzymał się i
polecił go przyprowadzić. Potem zapytał: 41 —Co mogę
dla ciebie zrobić? —Panie!—prosił niewidomy. —Chciałbym
widzieć! 42 —Zatem przejrzyj!—powiedział Jezus. —Twoja
wiara cię uzdrowiła. 43 I natychmiast niewidomy odzyskał
wzrok i poszedł z Nim, wielbiąc Boga. Również cały tłum,
który był świadkiem tego cudu, dziękował Bogu.

19 I tak dotarli do Jerycha. 2 Mieszkał tam
pewien przełożony poborców podatkowych,
Zacheusz—człowiek bardzo bogaty. 3 Zapragnął zobaczyć
Jezusa i dowiedzieć się, kim On jest, lecz z powodu niskiego
wzrostu nie mógł Go dojrzeć w tłumie. 4 Pobiegł więc
naprzód i wdrapał się na przydrożne drzewo (sykomorę), z
którego mógł dobrze widzieć przechodzącego Jezusa. 5
Tymczasem Jezus zbliżył się do tego miejsca, spojrzał w
górę i powiedział do niego: —Zacheuszu! Zejdź szybko na
dół! Dzisiaj bowiem muszę być twoim gościem. 6 Zacheusz
pospiesznie zszedł z drzewa i z ogromną radością przyjął
Jezusa w swoim domu. 7 Ludzie jednak byli tym oburzeni:
—Poszedł do domu takiego grzesznika—szeptali. 8 W
pewnym momencie Zacheusz wstał i powiedział: —Panie!
Postanowiłem rozdać biednym połowę mojego majątku,
a tym, których oszukałem pobierając zawyżony podatek,
oddam cztery razy tyle, ile zabrałem. 9 —Dziś zbawienie
zawitało do tego domu—powiedział Jezus—bo i ten
człowiek jest potomkiem Abrahama. 10 Ja, Syn Człowieczy,
przyszedłem właśnie po to, aby szukać i ratować tych, którzy
się zgubili. 11 Wszyscy przysłuchiwali się tym słowom. A
ponieważ Jerozolima była już niedaleko, Jezus postanowił
wyjaśnić im, że są w błędzie, sądząc, iż królestwo Boże
nadejdzie już teraz. Dlatego opowiedział im następującą
przypowieść: 12 —Pewien wysoko postawiony człowiek
miał się udać w daleką podróż, aby przyjąć nominację
na gubernatora prowincji, po czym miał wrócić do domu.
13 Wezwał więc dziesięciu podwładnych i przekazał im
na ten czas dziesięć udziałów pieniężnych—każdemu po
jednym. Powiedział: „Zajmijcie się interesami do czasu
mojego powrotu”. 14 Lecz niektórzy obywatele nienawidzili
go i wysłali po jego wyjeździe delegację z protestem: „Nie
chcemy takiego władcy”. 15 Po pewnym czasie, gdy człowiek
ten wrócił już jako gubernator, polecił wezwać tych, którym
powierzył pieniądze, aby ocenić zyski. 16 Przybył więc
pierwszy z nich i poinformował: „Panie, zainwestowałem
twoje pieniądze i mam teraz dziesięć razy tyle”. 17 „Bardzo
dobrze!”—rzekł władca. „Jesteś dobrym pracownikiem.
Okazałeś wierność w małej sprawie, więc teraz dam ci
władzę nad dziesięcioma miastami”. 18 Drugi podwładny
tak powiedział: „Panie, ja też zainwestowałem pieniądze.
Teraz mam pięć razy tyle”. 19 „Dobrze!”—powiedział
władca. „Ty będziesz zarządzać pięcioma miastami”. 20
Następny jednak podszedł i powiedział: „Panie, oto twoje
pieniądze, bezpiecznie je przechowałem. 21 Bałem się
ciebie, bo masz twardą rękę w interesach i chcesz mieć
zysk z tego, nad czym sam nie pracowałeś”. 22 „Jesteś
złym pracownikiem!”—odrzekł władca. „Osądzę cię według
twoich własnych słów! Wiedziałeś, że jestem bezwzględny w
interesach i chcę mieć zysk nawet jeśli sam na niego nie
pracowałem! 23 Mogłeś więc zanieść moje pieniądze do
banku, wtedy miałbym przynajmniej jakieś odsetki”. 24 I
zwracając się do stojących tam ludzi, rozkazał: „Zabierzcie
mu pieniądze i dajcie temu, który zarobił dziesięć razy tyle!”.
25 „Ależ panie! On i tak ma dużo”—odpowiedzieli mu. 26
„Każdy, kto przynosi zyski, otrzyma więcej. A temu, kto nie
przynosi zysku, odbiorą i to, co posiada”—odpowiedział

gubernator. 27 „A teraz przyprowadźcie tu tych moich
wrogów, którzy nie chcieli, abym został ich władcą. Straćcie
ich na moich oczach!”. 28 Powiedziawszy to, Jezus wstał
i ruszył w kierunku Jerozolimy. 29 Gdy zbliżyli się do
Betfage i Betanii, wiosek leżących na Górze Oliwnej,
wysłał przed sobą dwóch uczniów, 30 mówiąc: —Idźcie
do najbliższej wsi. Zaraz przy wejściu do niej znajdziecie
uwiązanego osiołka, na którym jeszcze nikt nie jechał.
Odwiążcie go i przyprowadźcie tutaj. 31 A gdyby ktoś
was pytał, po co go bierzecie, powiedzcie po prostu: „Pan
go potrzebuje”. 32 Poszli więc i zastali wszystko tak, jak
im Jezus powiedział. 33 Gdy odwiązywali zwierzę, jego
właściciele zapytali: —Dlaczego odwiązujecie naszego osła?
34 —Pan go potrzebuje—odpowiedzieli im uczniowie. 35 Gdy
przyprowadzili osiołka, zarzucili na jego grzbiet płaszcze i
pomogli Jezusowi go dosiąść. 36 Ludzie, na widok jadącego
Jezusa, rozkładali na drodze swoje płaszcze. 37 A gdy
zaczął już zjeżdżać z Góry Oliwnej, pojawił się cały tłum
Jego uczniów. Z radością wykrzykiwali oni na cześć Boga i
wielbili Go za wszystkie cuda Jezusa, które widzieli: 38
—Niech żyje Król, który przychodzi w imieniu Pana! Pokój
w niebie, i chwała na wysokościach! 39 Lecz niektórzy
faryzeusze, znajdujący się w tłumie, mówili: —Nauczycielu,
ucisz swoich uczniów! Słyszysz, co oni wykrzykują? 40
—Zapewniam was, że jeśli oni zamilkną, kamienie zaczną
wołać!—odparł Jezus. 41 Gdy byli tuż przed Jerozolimą,
spojrzał na nią i pełen smutku powiedział: 42 —O, gdybyś
dziś zrozumiała, co prowadzi do pokoju! Ale teraz zostało
to przed tobą zakryte. 43 Niebawem nadejdą dni, gdy ze
wszystkich stron otoczą cię wrogowie i będą oblegać twoje
mury. 44 Potem zrównają cię z ziemią i wymordują twoich
mieszkańców. Nie pozostawią kamienia na kamieniu, bo nie
rozpoznałaś chwili, w której przyszedł do ciebie Pan. 45
Będąc już w mieście, Jezus wszedł do świątyni i zaczął
wypędzać z niej wszystkich sprzedawców. 46 Powiedział
do nich: —Pismo mówi: „Moja świątynia ma być domem
modlitwy, a wy zrobiliście z niej kryjówkę złodziei”. 47 Gdy
przez kilka następnych dni nauczał w świątyni, najwyżsi
kapłani, przywódcy religijni oraz starsi usiłowali znaleźć
sposób, aby się Go pozbyć. 48 Niczego jednak nie mogli Mu
zrobić, bali się bowiem tłumów, które były zachwycone Jego
nauką.

20 Gdy Jezus ponownie znalazł się w świątyni i nauczał lud
oraz głosił dobrą nowinę, najwyżsi kapłani, przywódcy
religijni i starsi 2 zapytali Go: —Jakim prawem wyrzuciłeś
ze świątyni sprzedawców? Kto dał ci taką władzę? 3
—Ja też zadam wam pytanie—odparł. 4 —Czy chrzest,
do którego wzywał Jan Chrzciciel, pochodził od Boga,
czy był tylko ludzkim wymysłem? 5 Wtedy zaczęli się
naradzać nad odpowiedzią: —Jeśli powiemy, że pochodził
od Boga, to zapyta nas: „Czemu go nie przyjęliście?”.
6 A jeśli powiemy, że był ludzkim wymysłem, to tłumy
obrzucą nas kamieniami, bo wszyscy wierzą, że Jan był
prorokiem. 7 —Nie potrafimy na to odpowiedzieć—rzekli
w końcu. 8 —Wobec tego i Ja nie odpowiem na wasze
pytanie—odparł Jezus. 9 Następnie, zwracając się do
wszystkich, opowiedział przypowieść: —Pewien człowiek
założył winnicę, po czym wynajął ją rolnikom, sam zaś
wyjechał na długi czas. 10 Gdy nastała pora zbiorów, wysłał
jednego ze swoich ludzi, aby odebrał należną mu część
plonów. Lecz rolnicy pobili posłańca i odesłali go z pustymi
rękami. 11 Właściciel wysłał więc innego pełnomocnika, lecz
z nim postąpili podobnie—pobili go, znieważyli i odesłali
z niczym. 12 Potem posłał jeszcze trzeciego, ale jego
także zranili i wyrzucili. 13 „Co robić?”—zastanawiał się
właściciel. „Już wiem! Wyślę mojego ukochanego syna.
Przynajmniej jemu chyba okażą szacunek”. 14 Lecz rolnicy,
widząc nadchodzącego syna, powiedzieli sobie: „To ten,
który ma przejąć winnicę. Zabijmy go, a winnica będzie
nasza!”. 15 Napadli go więc, wywlekli poza winnicę i zabili.
Co zrobi właściciel gdy się o tym dowie?—kontynuował
Jezus. 16 —Przyjdzie i ukarze wszystkich śmiercią, a winnicę
da innym! —Oby nie!—zawołali słuchacze. 17 Wówczas
Jezus spojrzał na nich uważnie i rzekł: —A co znaczą te
słowa Pisma: „Kamień odrzucony przez budujących stał się
kamieniem węgielnym, najważniejszym w całym budynku!”
18 I dodał: —Każdy, kto upadnie na ten kamień, roztrzaska
się o niego, a jeśli on na kogoś spadnie, zetrze go na proch.
19 Przywódcy religijni i najwyżsi kapłani zrozumieli, że to
ich Jezus miał na myśli, opowiadając przypowieść o złych
rolnikach. Dlatego chcieli Go natychmiast aresztować, ale
obawiali się reakcji tłumu. 20 Postanowili więc sprowokować
Go do jakiejś niefortunnej wypowiedzi. Potrzebny był
im bowiem pretekst do oskarżenia Go przed rzymskim
gubernatorem i aresztowania Go. Wysłali więc szpiegów,
udających pobożnych ludzi, 21 którzy zadali Mu takie
pytanie: —Nauczycielu! Wiemy, że nauczasz prawdy. Nie
dostosowujesz się też do opinii ludzi ani do ich oczekiwań,
lecz uczciwie nauczasz prawd Bożych. 22 Powiedz nam
więc, czy słusznie płacimy podatki Rzymowi, czy nie? 23
Jezus, zdając sobie sprawę z ich podstępu, powiedział: 24
—Pokażcie mi najpierw monetę. Czyją podobiznę i tytuł na
niej widzicie? —Cezara—odpowiedzieli. 25 —Oddajcie więc
cezarowi to, co jego, a Bogu—co należy do Boga! 26 Nie

udało im się więc na oczach ludzi sprowokować Go do jakiejś
niefortunnej wypowiedzi na temat podatków. A zaskoczeni
Jego odpowiedzią, zamilkli. 27 Wtedy przyszli do Jezusa
saduceusze—przedstawiciele ugrupowania nauczającego,
że nie będzie zmartwychwstania: 28 —Nauczycielu!—zwrócili
się do Jezusa. —Prawo Mojżesza naucza: „Jeśli umrze
mężczyzna, nie pozostawiając potomstwa, jego brat powinien
ożenić się z wdową po zmarłym i mieć z nią potomstwo”. 29
Otóż żyło kiedyś siedmiu braci. Najstarszy z nich ożenił się,
ale wkrótce zmarł, nie pozostawiając dzieci. 30 Wówczas z
wdową ożenił się drugi, 31 potem trzeci brat, potem następny
i kolejny—aż do siódmego—lecz wszyscy zmarli bezdzietnie.
32 W końcu umarła także ta kobieta. 33 Jeśli rzeczywiście
umarli zmartwychwstaną, to czyją będzie wtedy żoną, skoro
wszyscy bracia się z nią ożenili? 34 —Ludzie żenią się i
wychodzą za mąż tylko tu, na ziemi. —odpowiedział Jezus.
(aiōn g165) 35 —Natomiast ci, którzy okażą się godnymi nieba
i zmartwychwstania, nie będą zawierać małżeństw. (aiōn
g165) 36 Pod tym względem będą podobni do aniołów: nie
umrą po raz drugi i będą synami Boga, zmartwychwstałymi
do nowego życia. 37 A to, że umarli zmartwychwstają,
udowodnił już Mojżesz. Opisując swoje spotkanie z Bogiem
przy płonącym krzaku, nazywa Go „Bogiem Abrahama,
Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba”. 38 Bóg nie jest przecież
Bogiem tych, którzy już nie istnieją! Dla Niego wszyscy żyją.
39 —Nauczycielu! Dobrze odpowiedziałeś!—przyznali stojący
tam przywódcy religijni. 40 I już nikt nie miał odwagi zadawać
Mu więcej pytań. 41 Wtedy Jezus zapytał ich: —Dlaczego
niektórzy twierdzą, że Mesjasz ma pochodzić z rodu króla
Dawida? 42 Przecież sam Dawid napisał o Nim w Księdze
Psalmów: „Bóg rzekł do mojego Pana: Zasiądź po mojej
prawej stronie, 43 dopóki nie rzucę Ci pod nogi Twoich
nieprzyjaciół”. 44 Skoro Dawid nazwał Go Panem, to jak
Mesjasz może być jego potomkiem? 45 Tłum ludzi słuchał
tych nauk z wielkim zainteresowaniem. Wtedy Jezus zwrócił
się do uczniów: 46 —Strzeżcie się przywódców religijnych!
Oni lubią nosić wytworne szaty, oczekują wyrazów szacunku
ze strony innych ludzi oraz najlepszych miejsc w synagogach
i na przyjęciach. 47 Bezwstydnie okradają biedne wdowy!
Udają przy tym pobożnych i wygłaszają długie modlitwy, aby
ukryć, kim są naprawdę. Tym większa spotka ich kara!

21 Gdy stali w świątyni, Jezus zwrócił uwagę na bogatych
ludzi wrzucających pieniądze do skarbony świątynnej. 2
Zauważył też pewną biedną wdowę, która wrzuciła tylko dwie
małe monety. 3 —Posłuchajcie!—rzekł Jezus. —Ta biedna
wdowa dała więcej niż wszyscy bogacze razem wzięci! 4
Oni bowiem wrzucili tylko część tego, co mieli w nadmiarze,
ona zaś oddała wszystko, co miała na życie. 5 Tymczasem
kilku uczniów zaczęło zachwycać się świątynią—jej pięknymi
kamieniami i ornamentami zdobiącymi ściany. 6 Jezus
powiedział wtedy: —Nadejdzie czas, gdy to, co teraz
podziwiacie, legnie w gruzach i nie pozostanie tu nawet
kamień na kamieniu. 7 —Mistrzu!—zawołali. —Kiedy to
się wydarzy? Po czym poznamy nadejście tego czasu? 8
—Nie dajcie się nikomu oszukać!—przestrzegł ich Jezus.
—Wielu bowiem będzie podawać się za Mesjasza i ogłaszać,
że koniec jest już bliski. Nie wierzcie im! 9 Na świecie
wybuchną wojny i będą rozchodzić się wieści o rozruchach.
Nie dajcie się jednak zastraszyć, to jeszcze nie będzie
koniec! 10 Narody i państwa będą walczyć przeciwko sobie,
11 a wiele krajów nawiedzą trzęsienia ziemi, głód oraz
epidemie. Będą miały miejsce przerażające zjawiska, a
na niebie pojawią się cudowne znaki. 12 Lecz zanim to
wszystko się stanie, będziecie prześladowani. Zaciągną
was do synagog i więzień oraz oskarżą przed władzami o
to, że Mnie naśladujecie. 13 Będzie to dla was okazja do
przedstawienia im dobrej nowiny. 14 Pamiętajcie, aby się
wtedy nie martwić, jak odpierać stawiane wam zarzuty. 15 Ja
dam wam bowiem właściwe słowa i taką mądrość, że nikt z
przeciwników nie zdoła odeprzeć waszych argumentów. 16 A
nawet najbliżsi—rodzice, bracia, krewni i przyjaciele—będą
was zdradzać i wydawać w ręce prześladowców, przez co
niektórzy z was zostaną zabici. 17 Wszyscy znienawidzą
was za to, że należycie do Mnie, 18 ale bez zgody Boga nie
spadnie wam nawet włos z głowy. 19 Ci, którzy wytrwają
i nie zaprą się Mnie, zostaną uratowani! 20 Gdy jednak
zobaczycie, że wojska otaczają Jerozolimę, możecie być
pewni, że nadszedł czas jej zagłady. 21 Wtedy ci, którzy
przebywają w Judei, niech uciekają w góry. Ci, którzy będą
w Jerozolimie, niech ją natychmiast opuszczą, a żyjący
w okolicznych wioskach niech do niej nie wchodzą. 22
Będą to bowiem dni Bożej kary, zapowiedzianej niegdyś w
Piśmie przez proroków. 23 Ciężko będzie wtedy kobietom w
ciąży i matkom karmiącym niemowlęta. Będą to straszne
dni, a gniew Boga spadnie na ten naród. 24 Niektórzy
zostaną zabici, inni—z powodu niewoli—rozproszą się po
wszystkich krajach świata. Natomiast pokonana Jerozolima
pozostanie w rękach pogan—aż upłynie czas ich dominacji.
25 Oprócz tego, dziwne znaki pojawią się na słońcu, księżycu
i gwiazdach. Na ziemi zaś wszystkie narody przerażą się z
powodu rozszalałych mórz i nawałnic. 26 W oczekiwaniu
mających nawiedzić ziemię okropności, ludzi ogarnie strach,
bo zachwieje się cały porządek wszechświata. 27 Wtedy cała

ludzkość ujrzy Mnie, Syna Człowieczego, przybywającego
na obłokach w wielkiej mocy i chwale. 28 Gdy więc to
wszystko zacznie się dziać, nie traćcie nadziei, ponieważ
wasze ocalenie będzie bliskie! 29 I wyjaśnił to następującą
przypowieścią: —Spójrzcie na drzewo figowe albo na
inne drzewa. 30 Gdy zaczynają pączkować, mówicie,
że zbliża się lato. 31 Gdy więc zobaczycie wszystko,
co wam zapowiedziałem, bądźcie pewni, że nadejście
królestwa Bożego jest bliskie. 32 Zapewniam was: Nie
wymrze to pokolenie, a wszystko to się dokona. 33 Niebo i
ziemia przeminą, lecz moje słowa pozostaną na wieki. 34
Uważajcie!—kontynuował Jezus. —Jeśli zaczniecie bawić
się, pić i zajmować się tylko sprawami tego życia, to ten dzień
was zaskoczy. 35 Nadejdzie on bowiem nagle i jednocześnie
dla wszystkich mieszkańców ziemi. 36 Uważajcie więc i
proście Boga o to, abyście mogli uniknąć tych okropności
oraz stanąć przede Mną—Synem Człowieczym. 37 Jezus
codziennie przychodził do świątyni i nauczał tłumy, które
gromadziły się tam już od rana. Każdego wieczoru wracał
zaś na Górę Oliwną, gdzie spędzał noc.

22 Zbliżała się Pascha—doroczne święto Żydów, w czasie
którego jedzą oni chleb pieczony z niekwaszonego
ciasta. 2 Najwyżsi kapłani i inni przywódcy religijni nadal
szukali okazji, aby zabić Jezusa. Chcieli to jednak zrobić
potajemnie, obawiali się bowiem reakcji tłumów. 3 Właśnie
wtedy szatan zwiódł Judasza z Kariotu, jednego z Dwunastu.
4 Udał się on do najwyższych kapłanów i dowódców straży
świątynnej, aby omówić najdogodniejszy sposób wydania
im Jezusa. 5 Ucieszeni tą propozycją, kapłani obiecali mu
nagrodę. 6 Judasz zgodził się na taki układ i czekał już
tylko na sprzyjającą okazję, aby wydać Jezusa w chwili,
gdy nie będzie wokół Niego tłumu ludzi. 7 Gdy nadszedł
pierwszy dzień Paschy, w którym zgodnie ze zwyczajem
zabijano i spożywano baranka, 8 Jezus wysłał Piotra i Jana
mówiąc: —Idźcie przygotować dla nas kolację paschalną.
9 —Gdzie to mamy zrobić?—zapytali. 10 —Gdy tylko
wejdziecie do miasta—odrzekł Jezus—spotkacie mężczyznę
z dzbanem wody. Pójdźcie za nim do domu, do którego się
uda, 11 i powiedzcie właścicielowi: „Nasz Nauczyciel prosi,
abyśmy obejrzeli pokój przygotowany dla nas na świąteczną
kolację”. 12 Wtedy zaprowadzi was na górę, do dużego,
wysprzątanego pomieszczenia. Tam przygotujcie posiłek. 13
Poszli więc i zastali wszystko tak, jak powiedział Jezus. I
zajęli się przygotowaniem kolacji. 14 Gdy nadszedł czas,
Jezus zajął miejsce przy stole. Przyszli również apostołowie.
15 Wtedy rzekł: —Tak bardzo pragnąłem spożyć z wami tę
kolację paschalną, zanim będę cierpiał. 16 Wiedzcie, że
nie będę jej już spożywał aż do czasu, gdy odbędzie się
w królestwie Bożym. 17 Następnie wziął kielich z winem,
podziękował za nie Bogu i rzekł: —Podajcie sobie ten kielich
i pijcie. 18 Nie będę bowiem więcej pił tego wina, aż do
czasu, gdy nadejdzie królestwo Boże. 19 Potem wziął do rąk
chleb, podziękował za niego Bogu, połamał go na kawałki, i
podał uczniom mówiąc: —To jest moje ciało, które oddaję za
was. Spożywajcie go, pamiętając o Mnie. 20 Po posiłku podał
im następny kielich z winem i rzekł: —Ten kielich jest nowym
przymierzem. Przypieczętuję je przelewając własną krew,
abyście otrzymali przebaczenie grzechów. 21 Ten, który Mnie
zdradzi—dodał Jezus—siedzi teraz razem ze Mną przy stole.
22 Ja, Syn Człowieczy, muszę umrzeć, zgodnie z Bożym
planem. Marny jednak los tego, kto Mnie wyda. 23 Wtedy
uczniowie starali się odgadnąć, który z nich miałby to zrobić.
24 W trakcie posiłku zaczęli się również sprzeczać ze sobą o
to, kto z nich jest najważniejszy. 25 Lecz Jezus powiedział im:
—Wielcy tego świata nadużywają swojej władzy nad ludźmi,
a rządzący chcą aby ich uznawano za „dobroczyńców ludu”.
26 Lecz wśród was powinno być inaczej. Najważniejszy
niech postępuje jak najmniej ważny, a przywódca niech
służy innym. 27 Kto waszym zdaniem jest ważniejszy: ten,
który zasiada przy stole, czy ten, który mu służy? Czy nie
ten pierwszy? Ja jestem wśród was tym, który służy. 28
Pozostaliście Mi wierni w tych ciężkich dla Mnie dniach.
29 Dlatego tak jak Ojciec postanowił dać mi królestwo, tak
teraz ja postanawiam, 30 że będziecie w nim jeść i pić przy
moim stole i zasiądziecie na tronach, sądząc dwanaście
rodów Izraela. 31 Następnie Jezus rzekł do Szymona Piotra:
—Szymonie, szatan domagał się, aby was przesiać jak
pszenicę i odrzucić plewy. 32 Ja jednak modliłem się, abyś
nie załamał się w wierze. Gdy się więc opamiętasz, umacniaj
wiarę innych wierzących we Mnie. 33 —Panie, jestem gotów
iść z Tobą do więzienia, a nawet na śmierć!—odpowiedział
Szymon. 34 —Posłuchaj, Piotrze!—odparł Jezus. —Zanim
jutro rano zapieje kogut, aż trzy razy zaprzeczysz, że Mnie
znasz. 35 Potem zapytał wszystkich: —Czy brakowało wam
czegoś, gdy bez pieniędzy, bez torby i butów na zmianę
wysłałem was, abyście głosili ludziom dobrą nowinę? —Nie,
niczego—odpowiedzieli. 36 —Teraz jednak—powiedział—kto
z was ma pieniądze lub torbę, niech je weźmie. A kto nie ma
pieniędzy, niech sprzeda swój płaszcz i kupi sobie miecz.
37 Zapewniam was, że niebawem wypełni się proroctwo:
„Zaliczono Go do grona przestępców”. Spełnią się również
inne proroctwa o Mnie. 38 —Panie!—odpowiedzieli. —Mamy
tutaj dwa miecze. —Wystarczy—odrzekł Jezus. 39 Po kolacji,

w towarzystwie uczniów, Jezus udał się jak zwykle na Górę
Oliwną. 40 Gdy tam dotarli, powiedział im: —Módlcie się,
abyście się nie poddali pokusie! 41 Potem oddalił się na
pewną odległość, ukląkł i tak się modlił: 42 —Ojcze! Jeśli
chcesz, oddal ode Mnie ten „kielich cierpienia”. Jednak to
Twoja wola niech się stanie, a nie to, czego Ja chcę. 43
W tym momencie zstąpił z nieba anioł, by podnieść Go
na duchu. 44 Przeżywając ogromną udrękę, Jezus tak
gorliwie się modlił, że Jego pot kapał na ziemię jak wielkie
krople krwi. 45 W końcu podniósł się, wrócił do uczniów i
zastał ich śpiących, byli bowiem bardzo przygnębieni. 46
—Dlaczego śpicie?!—zapytał. —Wstańcie i módlcie się,
abyście się nie poddali pokusie! 47 Ledwie skończył mówić,
nadeszła zgraja ludzi prowadzona przez Judasza, jednego
z Dwunastu. Ten zbliżył się do Jezusa i przywitał Go
pocałunkiem. 48 —Judaszu, pocałunkiem zdradzasz Mnie,
Syna Człowieczego?—zapytał Jezus. 49 Widząc, na co się
zanosi, pozostali uczniowie krzyknęli: —Mistrzu, czy mamy
użyć miecza? 50 W tej samej chwili jeden z nich zamachnął
się mieczem i odciął prawe ucho słudze najwyższego
kapłana. 51 —Nie stawiajcie im oporu!—odpowiedział
Jezus, po czym dotknął rany i uleczył ucho. 52 Następnie
zwrócił się do najwyższych kapłanów, dowódców straży
świątynnej oraz starszych, którzy przyszli na to miejsce:
—Czy jestem jakimś groźnym przestępcą, że przyszliście
po Mnie aż tak uzbrojeni? 53 Dlaczego nie zatrzymaliście
Mnie w świątyni? Przecież codziennie byłem tam wśród
was! Teraz jednak nadszedł wasz czas—czas władcy
ciemności! 54 Aresztowano więc Jezusa i zaprowadzono
Go do rezydencji najwyższego kapłana. Piotr zaś szedł za
Jezusem, trzymając się z daleka. 55 Na środku dziedzińca
rozpalono ognisko i wszyscy usiedli przy nim. Przysiadł
się tam również Piotr. 56 Nagle, w blasku płomieni, jakaś
służąca dostrzegła jego twarz. Uważnie mu się przyjrzała i
powiedziała: —Ten człowiek był z Jezusem! 57 —Kobieto,
nawet Go nie znam!—zaprzeczył Piotr. 58 Po chwili ktoś inny
spojrzał na niego i rzekł: —Jesteś jednym z jego uczniów!
—Człowieku! Nie jestem!—odparł Piotr. 59 Mniej więcej
po godzinie ktoś inny stwierdził: —On jest jednym z nich.
Przecież pochodzi z Galilei. 60 —Człowieku! Nie wiem, o
czym mówisz!—zaprzeczył Piotr. W tej samej chwili, gdy
jeszcze to mówił, zapiał kogut. 61 Jezus odwrócił się i
spojrzał na Piotra, a on przypomniał sobie Jego słowa:
„Zanim jutro rano zapieje kogut, aż trzy razy zaprzeczysz,
że Mnie znasz”. 62 Natychmiast opuścił dziedziniec i z
żalu gorzko zapłakał. 63 Tymczasem strażnicy, pilnujący
Jezusa, śmiali się z Niego. 64 Zawiązali Mu oczy i bili
Go, pytając: —Prorokuj! Zgadnij, kto Cię teraz uderzył? 65
Obrzucali Go też wieloma wyzwiskami. 66 Następnego dnia,
wczesnym rankiem, zebrała się Wysoka Rada złożona ze
starszych, najwyższych kapłanów i przywódców religijnych.
Gdy wprowadzono przed nich Jezusa, 67 powiedzieli: —Jeśli
jesteś Mesjaszem, powiedz nam to wprost. —Jeśli wam to
powiem, nie uwierzycie Mi. 68 A jeśli zapytam o powód, nie
odpowiecie—odrzekł. 69 —Lecz nadszedł czas, abym Ja,
Syn Człowieczy, zasiadł na tronie z Bogiem. 70 —Jesteś więc
Synem Bożym?—zapytali. —Sami to potwierdzacie! Jestem
Nim—odpowiedział. 71 —Czego więcej trzeba? Po co nam
dowody? Sami słyszeliście, co powiedział!—zawołali.

23 Wtedy wszyscy razem zaprowadzili Jezusa do
Piłata, rzymskiego gubernatora, 2 i oskarżyli Go:
—Stwierdziliśmy, że ten oto człowiek podburza nasz
naród, bo zabrania ludziom płacenia podatków cezarowi
i twierdzi, że jest naszym Mesjaszem i Królem. 3 Na
to Piłat zapytał: —Jesteś Królem Żydów? —Sam to
potwierdzasz—odpowiedział Jezus. 4 Wówczas Piłat zwrócił
się do najwyższych kapłanów i tłumu: —Nie znajduję żadnej
winy w tym człowieku! 5 —Przecież naucza po całej Judei
i buntuje lud—upierali się. —Zaczął w Galilei i dotarł aż
tutaj! 6 Słysząc to, Piłat zapytał, czy Jezus rzeczywiście
pochodzi z Galilei. 7 Gdy to potwierdzono, odesłał Go
do Heroda Antypasa, ponieważ Galilea podlegała jego
jurysdykcji, a on sam akurat przebywał w Jerozolimie. 8
Herod bardzo się ucieszył na widok Jezusa, bo wiele o
Nim słyszał i już od dłuższego czasu chciał Go poznać.
Spodziewał się, że na jego oczach Jezus dokona jakiegoś
cudu. 9 Zasypywał Go więc pytaniami, lecz On w ogóle nie
odpowiadał. 10 Tymczasem obecni tam najwyżsi kapłani
i przywódcy religijni bezlitośnie oskarżali Jezusa. 11 W
końcu Herod ze swoimi żołnierzami zaczął wyśmiewać Go.
Ubrał Jezusa w królewski płaszcz i z powrotem odesłał do
Piłata. 12 Od tego dnia Herod i Piłat stali się przyjaciółmi,
mimo że dotychczas byli do siebie wrogo nastawieni. 13
Piłat zwołał najwyższych kapłanów, członków Rady oraz
lud 14 i rzekł: —Przyprowadziliście do mnie tego człowieka,
oskarżając go o podburzanie ludu przeciwko rzymskiej
władzy. W waszej obecności przesłuchałem go jednak i nie
znalazłem w nim żadnej winy, 15 podobnie jak Herod, który
odesłał go do mnie. Stwierdzam więc, że nie zrobił nic, co
zasługuje na karę śmierci. 16 Każę go więc wychłostać i
wypuszczę. 17 Był bowiem zobowiązany zwolnić jakiegoś
więźnia z okazji święta. 18 Wszyscy zaczęli jednak krzyczeć:
—Nie! Jego zabij, a wypuść nam Barabasza! 19 Barabasz

zaś był uwięziony za wywołanie w Jerozolimie rozruchów
oraz za morderstwo. 20 Ponieważ Piłat chciał uwolnić
Jezusa, ponownie przedstawił im swoje stanowisko. 21
Lecz oni nalegali, wołając: —Ukrzyżuj, ukrzyżuj go! 22 —Co
złego uczynił?—zapytał ich więc już po raz trzeci. —Ja nie
znalazłem żadnego powodu, aby skazać go na śmierć. Każę
go wychłostać i wypuszczę. 23 Lecz tłum coraz głośniej
domagał się ukrzyżowania Jezusa. 24 W końcu Piłat uległ ich
żądaniu i wydał wyrok. 25 Wypuścił z więzienia Barabasza,
skazanego za wywołanie rozruchów i morderstwo, a Jezusa
oddał w ich ręce. 26 Tłum poprowadził więc Jezusa na
miejsce egzekucji. Tą samą drogą wracał właśnie z pola do
Jerozolimy niejaki Szymon z Cyreny. Żołnierze zmusili go do
niesienia za Jezusem Jego krzyża. 27 A podążały za nimi
ogromne tłumy, wśród nich wiele kobiet, rozpaczających nad
losem Jezusa. 28 On w pewnym momencie odwrócił się i
rzekł do nich: —Kobiety z Jerozolimy! Nie płaczcie nade
Mną, ale nad sobą i waszymi dziećmi. 29 Nadchodzą bowiem
dni, gdy będą mówić: „Szczęśliwe są bezpłodne kobiety i
te, które jeszcze nie rodziły i nie karmiły”. 30 Ludzie będą
wtedy ze strachu błagać góry i pagórki: „Padnijcie na nas i
zasypcie na zawsze”. 31 Jeśli takie rzeczy robią z żywym
jeszcze drzewem, to jak potraktują drzewo suche? 32 Razem
z Jezusem prowadzono na śmierć dwóch przestępców. 33
Gdy dotarli na miejsce zwane Czaszką, ukrzyżowali ich
wszystkich—Jezusa w środku, a dwóch skazanych po Jego
prawej i lewej stronie. 34 Jezus modlił się: —Ojcze, przebacz
im, bo nie wiedzą, co robią. Ci zaś, którzy Go ukrzyżowali,
rzucili losy o Jego ubranie, aby ustalić, co kto ma wziąć. 35
Całej egzekucji przyglądał się niemały tłum, a przywódcy
naśmiewali się z Jezusa: —Innych potrafił ratować, niech
więc teraz uratuje siebie, skoro jest Mesjaszem, Bożym
wybrańcem! 36 Również żołnierze, podając Mu kwaśne wino,
śmiali się z Niego: 37 —Jeśli jesteś Królem Żydów, uratuj
się! 38 Nad głową Jezusa znajdowała się bowiem tabliczka
z napisem: „To jest król Żydów”. 39 Jeden z przestępców,
wiszących obok Jezusa, również naśmiewał się z Niego:
—Przecież jesteś Mesjaszem! Ratuj się więc! A przy okazji
nas! 40 —Czy dlatego nie boisz się już Boga, że zostałeś
skazany razem z Jezusem?—upomniał go drugi. 41 —My za
swoje czyny zasłużyliśmy na śmierć, ale On nie uczynił nic
złego. 42 Jezusie, pamiętaj o mnie, gdy znajdziesz się w
swoim królestwie!—dodał. 43 —Zapewniam cię, że jeszcze
dziś będziesz ze Mną w raju—odrzekł Jezus. 44 Nagle, około
południa, całą ziemię okrył mrok i aż do godziny trzeciej
było ciemno. 45 Słońce utraciło swój blask, a zasłona w
świątyni, oddzielająca miejsce najświętsze, rozdarła się na
dwie części. 46 Wtedy Jezus głośno zawołał: —Ojcze, Tobie
oddaję mojego ducha!—i po tych słowach skonał. 47 A
rzymski dowódca, widząc, co się dzieje, oddał chwałę Bogu,
mówiąc: —To był prawy człowiek! 48 Ludzie, którzy tłumnie
zebrali się, aby zobaczyć ukrzyżowanie Jezusa, wracali
do domu w głębokim smutku. 49 Natomiast przyjaciele
Jezusa—wśród nich kobiety, które towarzyszyły Mu aż
od Galilei—przyglądali się wszystkiemu z daleka. 50 Był
wśród nich Józef, dobry i prawy człowiek, pochodzący
z judejskiego miasta—Arymatei. Oczekiwał on nadejścia
królestwa Bożego. Mimo że sam był członkiem Wysokiej
Rady, sprzeciwiał się jej decyzjom oraz działaniom. 52 Po
śmierci Jezusa udał się do Piłata z prośbą o wydanie mu Jego
ciała. 53 Następnie zdjął je z krzyża, owinął w długie lniane
płótno i złożył w nieużywanym dotąd grobie, który był wykuty
w skale. 54 Był to piątkowy wieczór, czas przygotowania do
szabatu. 55 Kobiety z Galilei, które towarzyszyły wcześniej
Jezusowi, obejrzały grób oraz jak złożono Jego ciało. 56
Gdy wróciły do domu, przygotowały wonne zioła i olejki do
namaszczania zwłok. W czasie szabatu jednak, zgodnie z
przepisami religijnymi, nie mogły zajmować się zmarłym.

24 Dopiero w niedzielę, wczesnym ranem, zaniosły do
grobu przygotowane olejki. 2 Zobaczyły, że głaz
zamykający wejście jest odsunięty. 3 Weszły więc do
wnętrza, ale nie znalazły ciała Jezusa. 4 Stały oszołomione,
gdy nagle obok nich zjawili się dwaj mężczyźni, ubrani w
lśniące szaty. 5 Przerażone, pokłoniły się im nisko. Oni
zaś zapytali: —Dlaczego szukacie w grobie Tego, który
żyje? 6 Nie ma Go tutaj. Powstał z martwych! Przypomnijcie
sobie, jak wam mówił, będąc jeszcze w Galilei, 7 że Syn
Człowieczy zostanie wydany w ręce grzesznych ludzi i zabity
przez nich, ale trzeciego dnia zmartwychwstanie. 8 Wtedy
przypomniały sobie te słowa. 9 Wróciły do Jerozolimy i
opowiedziały o wszystkim jedenastu apostołom i pozostałym
uczniom. 10 A były to: Maria z Magdali, Joanna, Maria
(matka Jakuba) oraz kilka innych kobiet. 11 Słuchający
sądzili jednak, że to jakaś zmyślona historia, i nie uwierzyli
im. 12 Mimo to, Piotr pobiegł jednak do grobowca. Zajrzał
do środka i zobaczył same płótna. Wrócił więc do domu,
zdziwiony tym, co zaszło. 13 Jeszcze tego samego dnia
dwaj uczniowie Jezusa szli do wioski Emaus, odległej o
jedenaście kilometrów od Jerozolimy, 14 i rozmawiali o
ostatnich wydarzeniach. 15 Gdy tak żywo dyskutowali, sam
Jezus podszedł i przyłączył się do nich. 16 Oni jednak nie
rozpoznali Go. 17 —O czym rozmawiacie?—zapytał. Wtedy
ze smutku przystanęli 18 i jeden z nich, Kleofas, powiedział:

—Jesteś chyba jedyną osobą w całej Jerozolimie, która nie
słyszała o wydarzeniach z ostatnich kilku dni. 19 —A o czym
nie wiem?—zapytał Jezus. —O tym, co się stało z Jezusem
z Nazaretu—odrzekli. —Był On prorokiem, potężnym w
czynie i słowie, cieszącym się uznaniem Boga i ludzi. 20
Nasi najwyżsi kapłani i przywódcy religijni wydali Go jednak
Rzymianom, którzy skazali Go na śmierć i ukrzyżowali. 21 A
my mieliśmy nadzieję, że to właśnie On jest Mesjaszem,
mającym wyzwolić Izrael. Dziś mija już trzeci dzień od
tych wydarzeń. 22 Na dodatek kilka kobiet wprawiło nas w
osłupienie. Powiedziały, że były o świcie przy grobowcu, 23
ale nie znalazły Jego ciała. Ponadto widziały tam aniołów
twierdzących, że Jezus żyje. 24 Niektórzy z nas pobiegli
tam zaraz i zastali wszystko tak, jak powiedziały kobiety:
ciała rzeczywiście nie było. 25 Wtedy Jezus rzekł im:
—Jacy jesteście niemądrzy! Tak trudno uwierzyć wam w
to, co prorocy powiedzieli w Piśmie! 26 Przecież Mesjasz
miał to wszystko wycierpieć, zanim zostanie otoczony
chwałą! 27 I zaczynając od pism Mojżesza i proroków,
wyjaśniał im wszystkie fragmenty Pisma, które mówiły o
Nim jako Mesjaszu. 28 Gdy doszli do Emaus, Jezus dał do
zrozumienia, że idzie dalej. 29 Oni jednak nalegali: —Zostań
z nami na noc. Jest już późno i robi się ciemno. Wszedł więc
z nimi do domu. 30 A gdy zasiedli do kolacji, wziął chleb,
podziękował za niego Bogu, połamał go na kawałki i podał im.
31 Wtedy przejrzeli na oczy i rozpoznali Go, ale On zniknął.
32 Zaczęli więc mówić jeden do drugiego: —Czy serce nie
biło nam mocniej, gdy podczas drogi rozmawiał z nami i
wyjaśniał Pismo? 33 Jeszcze tej samej godziny wyruszyli z
powrotem do Jerozolimy. Tam spotkali zebranych jedenastu
apostołów i pozostałych uczniów, 34 którzy potwierdzili, że
Jezus rzeczywiście zmartwychwstał i że ukazał się Piotrowi.
35 Wówczas ci dwaj opowiedzieli im o swoim spotkaniu z
Jezusem i o tym, jak rozpoznali Go podczas łamania chleba.
36 Gdy jeszcze mówili, sam Jezus nagle stanął pośród
nich i powiedział: —Pokój wam! 37 Wszyscy się bardzo
przestraszyli, sądząc, że widzą ducha. 38 —Czemu jesteście
tacy przerażeni?—zapytał. —Dlaczego wątpicie, że to jestem
Ja? 39 Zobaczcie rany na moich rękach i nogach! Przecież
to Ja, we własnej osobie! Dotknijcie Mnie, a przekonacie
się, że nie jestem duchem. Duch przecież nie ma ciała ani
kości, a Ja mam! 40 Mówiąc to, pokazał im swoje ręce i
nogi. 41 Uczniowie byli tak szczęśliwi i zdziwieni, że aż nie
mogli uwierzyć w to, co widzieli. Wtedy Jezus zapytał ich:
—Czy macie tu coś do jedzenia? 42 Podali Mu więc kawałek
pieczonej ryby, 43 a On zjadł ją na ich oczach. 44 Następnie
powiedział do uczniów: —Gdy jeszcze przed ukrzyżowaniem
byłem z wami, mówiłem, że musi się spełnić to, co jest o
Mnie napisane w Prawie Mojżesza, pismach proroków i w
Psalmach. 45 Wtedy rozjaśnił ich umysły, by to wszystko
zrozumieli. 46 I dodał: —Napisane jest, że Mesjasz będzie
cierpiał, że umrze i trzeciego dnia powstanie z martwych. 47
Wszystkie narody, począwszy od Jerozolimy, będą w Jego
imieniu wzywane do opamiętania i przyjęcia odpuszczenia
grzechów. 48 Wy jesteście świadkami spełnienia się tych
proroctw. 49 Już niedługo ześlę wam to, co obiecał mój
Ojciec. Na razie pozostańcie tu, w mieście, aż napełni was
moc z nieba. 50 Potem wyprowadził uczniów z miasta w
stronę Betanii. Wzniósł ręce i pobłogosławił ich. 51 Czyniąc
to, zaczął unosić się w górę i tak odszedł do nieba. 52 Oni
zaś oddali Mu pokłon i pełni radości powrócili do Jerozolimy,
53 gdzie przez cały czas przebywali w świątyni i wielbili
Boga.

Jana

1 Na początku było Słowo. Było ono u Boga i było Bogiem.
2 Od samego początku było razem z Bogiem. **3** Ono
powołało wszystko do istnienia. I nic, co zostało stworzone,
nie zaistniało bez Niego. **4** W Nim było życie, a życie jest
dla ludzi światłem. **5** To Światło świeci w ciemnościach,
a mrok nie był w stanie Go pochłonąć. **6** Bóg posłał
swojego człowieka, imieniem Jan, **7** aby powiedział ludziom
o prawdziwym Świetle i aby dzięki niemu wszyscy uwierzyli.
8 Sam Jan nie był Światłem, lecz miał o Nim opowiedzieć.
9 I nadeszło prawdziwe Światło, które oświeca każdego
człowieka, przychodzącego na świat. **10** Pojawiło się na
świecie, który dzięki Niemu powstał, ale świat Go nie
rozpoznał. **11** Przyszło do swojej własności, ale swoi Go
nie przyjęli. **12** Tym jednak, którzy Je przyjęli, i uwierzyli
Mu dało prawo stać się dziećmi Bożymi, **13** które narodziły
się nie fizycznie —w wyniku namiętności czy ludzkich
planów—ale z Boga. **14** Słowo stało się ciałem i jako
człowiek zamieszkało wśród nas. Ujrzeliśmy więc Jego
chwałę—chwałę, jaką Ojciec obdarzył swojego jedynego
Syna, pełnego łaski i prawdy. **15** Jan Chrzciciel powiedział o
Nim, wołając do zebranych wokół niego ludzi: —To właśnie o
Nim mówiłem: „Nadchodzi ktoś większy ode mnie, bo istniał
wcześniej niż ja!”. **16** Z Jego bogactwa wszyscy otrzymaliśmy
wiele łask. **17** Mojżesz dał nam Prawo, natomiast dzięki
Jezusowi Chrystusowi nadeszła łaska i prawda. **18** Boga
nikt nigdy nie widział, a pokazał Go nam Jedyny Syn—Bóg,
który stanowi jedno z Ojcem. **19** Żydowscy przywódcy
z Jerozolimy wysłali do Jana Chrzciciela kapłanów i ich
pomocników z pytaniem: —Kim właściwie jesteś? **20** Wtedy
on jednoznacznie i dobitnie odpowiedział: —Nie jestem
Mesjaszem! **21** —No to kim? Eliaszem?—pytali. —Nie.
—To może prorokiem? —Też nie—odpowiedział Jan. **22**
—Kim więc jesteś? Co mamy powiedzieć tym, którzy nas
wysłali? Co możesz o sobie powiedzieć?—dopytywali go. **23**
—Jak powiedział prorok Izajasz: „Jestem głosem wołającego
na pustyni: Przygotujcie Panu drogę!”—odrzekł Jan. **24**
Niektórzy wysłannicy, należący do ugrupowania faryzeuszy,
25 zapytali go: —Dlaczego więc chrzcisz, skoro nie jesteś ani
Mesjaszem, ani Eliaszem, ani prorokiem? **26** —Ja zanurzam
tylko w wodzie—odparł Jan. —Lecz niebawem nadejdzie
ktoś, kto już jest wśród was, ale na razie nie dał się wam
poznać. Ja nie jestem nawet godzien zdjąć Mu butów! **28**
Miało to miejsce po drugiej stronie Jordanu, w Betanii, gdzie
Jan udzielał ludziom chrztu. **29** Następnego dnia Jan ujrzał
nadchodzącego Jezusa i rzekł: —Oto Baranek, którego Bóg
złoży w ofierze, aby usunąć grzech świata! **30** To Jego
miałem na myśli mówiąc, że „nadchodzi ktoś większy ode
mnie, bo istniał wcześniej niż ja!”. **31** Nie wiedziałem, że to
On, ale po to właśnie przyszedłem i zacząłem chrzcić ludzi,
aby ogłosić Izraelowi Jego nadejście. **32** Jan kontynuował:
—Widziałem Ducha, który zstąpił na Niego z nieba jak gołąb.
33 Nie wiedziałem, że to On, ale Bóg, który mnie posłał,
abym zanurzał ludzi w wodzie, powiedział: „Ten, na którego
zstąpi Duch i spocznie na Nim, będzie zanurzał ludzi w
Duchu Świętym”. **34** Widziałem to i dlatego oświadczam, że
On jest Synem Boga! **35** Następnego dnia Jan stał z dwoma
uczniami. **36** Gdy zobaczył idącego Jezusa, powiedział:
—Oto Baranek, którego Bóg złoży w ofierze! **37** Obaj
uczniowie usłyszeli to i poszli za Jezusem. **38** On obejrzał się
i widząc, że za Nim idą, zapytał: —Czego szukacie? —Rabbi!
(to znaczy: „Nauczycielu!”). Gdzie się zatrzymałeś na
nocleg?—zapytali. **39** —Chodźcie i zobaczcie—odpowiedział
Jezus. Poszli więc z Nim, a ponieważ było już około czwartej
po południu, zostali u Niego do końca dnia. **40** Jednym z nich
był Andrzej, brat Szymona Piotra. **41** Odszukał on później
Szymona i powiedział: —Znaleźliśmy Mesjasza! (to znaczy:
„Chrystusa”). **42** I zaprowadził go do Jezusa, a On spojrzał
na niego i rzekł: —Ty jesteś Szymon, syn Jana. Ale od teraz
będziesz się nazywał Kefas (to znaczy: „Piotr”—„skała”).
43 Następnego dnia Jezus postanowił pójść do Galilei. Po
drodze spotkał Filipa i rzekł do niego: —Chodź ze Mną. **44**
Filip pochodził z Betsaidy, rodzinnego miasteczka Andrzeja i
Piotra. **45** Spotkał on później Natanaela i powiedział mu:
—Znaleźliśmy Tego, o którym pisał Mojżesz i prorocy! To
Jezus, syn Józefa z Nazaretu! **46** —Z Nazaretu?!—zdziwił
się Natanael. —Czy stamtąd może pochodzić coś dobrego?
—Sam się przekonaj!—odrzekł Filip. **47** Gdy zbliżali się
do Jezusa, On zobaczył Natanaela i powiedział: —Oto
prawdziwy Izraelita, w którym nie ma fałszu. **48** —Skąd
mnie znasz?—zdumiał się Natanael. —Widziałem cię pod
drzewem figowym, zanim spotkał cię Filip—odrzekł Jezus. **49**
—Nauczycielu! Jesteś Synem Boga! Jesteś Królem Izraela!
50 —Wierzysz w to, ponieważ powiedziałem, że widziałem
cię, gdy byłeś pod drzewem figowym?—odparł Jezus.
—Ujrzysz jeszcze więcej! **51** Zapewniam was: Zobaczycie
otwarte niebo i aniołów Boga wstępujących i zstępujących
na Mnie, Syna Człowieczego.

2 Dwa dni później, w Kanie Galilejskiej, odbywało się wesele,
w którym uczestniczyła matka Jezusa. **2** Zaproszono
na nie również Jezusa i Jego uczniów. **3** I zdarzyło się
tak, że zabrakło wina. Matka powiedziała o tym Jezusowi:
—Nie mają już wina. **4** —To chyba nie jest ani mój, ani twój

problem—odpowiedział. —Jeszcze nie przyszła na Mnie
pora. 5 Ona jednak poleciła służbie: —Zróbcie wszystko,
co wam powie. 6 A stało tam sześć kamiennych dzbanów,
przygotowanych do żydowskiego obrzędu oczyszczenia.
Każdy z nich mógł pomieścić jakieś osiemdziesiąt lub sto
litrów. 7 Jezus powiedział więc: —Napełnijcie je wodą. A gdy
słudzy nalali wody aż po brzegi, dodał: 8 —Zaczerpnijcie
teraz i zanieście gospodarzowi wesela. 9 Gdy gospodarz
skosztował wody przemienionej w wino (nie wiedząc, skąd
się wzięło, choć słudzy wiedzieli), zawołał pana młodego
i rzekł: 10 —Zazwyczaj najpierw podaje się lepsze wino.
Później, gdy goście już sobie podpiją—trochę gorsze. A ty
najlepsze zostawiłeś na koniec. 11 W ten oto sposób w Kanie
Galilejskiej Jezus dokonał pierwszego cudu. Objawił przez to
swoją chwałę i uwierzyli w Niego Jego uczniowie. 12 Po
weselu, razem z matką, braćmi i uczniami udał się na kilka
dni do Kafarnaum. 13 Ponieważ zbliżało się święto Paschy,
Jezus poszedł do Jerozolimy. 14 W świątyni natknął się na
kupców sprzedających bydło, owce i gołębie ofiarne. Spotkał
tam też ludzi zajmujących się wymianą pieniędzy. 15 Zrobił
więc sobie bicz ze sznurów i zaczął wszystkich wyganiać ze
świątyni—zwierzęta też. Powywracał stoły wymieniających
pieniądze i porozrzucał monety. 16 Sprzedającym gołębie
rozkazał: —Zabierajcie się stąd! Nie róbcie targowiska z
domu mojego Ojca! 17 Wtedy uczniowie przypomnieli sobie
słowa Pisma: „Jestem pochłonięty troską o Twój dom”. 18
Żydowscy przywódcy dopytywali Jezusa: —Jakim prawem
wyrzuciłeś ze świątyni sprzedawców? Czy uwiarygodnisz to
jakimś znakiem z nieba? 19 —Tak—odpowiedział Jezus.
—Zburzcie tę świątynię, a Ja w trzy dni ją odbuduję. 20
—Co takiego?!—wykrzyknęli. —Budowano ją czterdzieści
sześć lat, a ty odbudujesz ją w trzy dni?! 21 Lecz Jezus,
mówiąc o świątyni, miał na myśli własne ciało. 22 Gdy
zmartwychwstał, uczniowie przypomnieli sobie tę wypowiedź
i uwierzyli Pismu i słowom Jezusa. 23 W czasie tego święta
wielu ludzi uwierzyło w Niego. Widzieli bowiem cuda, jakie
czynił w Jerozolimie. 24 Ale Jezus nie ufał im, bo znał
serca wszystkich ludzi. 25 Nie potrzebował też, aby ktoś
Go przekonywał o swoich intencjach. Dokładnie bowiem
wiedział, co się kryje w każdym człowieku.

3 Wśród faryzeuszy był pewien człowiek imieniem Nikodem,
który był żydowskim przywódcą. 2 Pewnej nocy przyszedł
do Jezusa i powiedział: —Nauczycielu! Wiemy, że zostałeś
posłany przez Boga, bo nikt nie mógłby czynić takich cudów,
jakie Ty czynisz, gdyby On go nie posłał. 3 —Zapewniam
cię—rzekł Jezus—że jeśli się ktoś nie narodzi na nowo, nie
ujrzy królestwa Bożego. 4 —Urodzić się na nowo?—zdumiał
się Nikodem. —Będąc starcem? Czy można powtórnie
wejść do łona matki i urodzić się? 5 —Jeszcze raz cię
zapewniam—powtórzył Jezus—że jeśli człowiek nie narodzi
się z wody i z Ducha, nie wejdzie do królestwa Bożego. 6
Kto się narodził fizycznie, żyje tylko fizycznie. Kto się jednak
narodził z Ducha, żyje także duchowo! 7 Nie dziw się więc,
że powiedziałem, iż trzeba się narodzić na nowo. 8 Wiatr
wieje, gdzie chce. Słyszysz go, ale nie wiesz, skąd i dokąd
wieje. Podobnie jest z narodzeniem z Ducha—widzisz skutki,
ale nie widzisz przyczyny. 9 —Ale jak to się dzieje?—pytał
dalej Nikodem. 10 —Jesteś nauczycielem narodu i nie wiesz
tego?—odparł Jezus. 11 —Zapewniam cię, że mówię o tym,
co dobrze znam i co sam widziałem, ale wy nie uznajecie
tego. 12 Jeśli nie wierzycie w to, co mówię o sprawach
ziemskich, to jak uwierzycie w to, co powiem o sprawach
niebiańskich? 13 Nikt jednak nie wstąpił do nieba oprócz
Mnie, Syna Człowieczego. Stamtąd bowiem przyszedłem.
14 Podobnie jak wąż, który na pustyni został podniesiony
w górę przez Mojżesza, tak i Ja, Syn Człowieczy, również
muszę zostać podniesiony w górę, 15 aby każdy, kto Mi
uwierzy, otrzymał życie wieczne. **(aiōnios g166)** 16 Tak bowiem
Bóg ukochał świat, że oddał swojego jedynego Syna, aby
każdy, kto Mu uwierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne.
(aiōnios g166) 17 Bóg nie posłał Syna, aby potępił świat,
lecz aby go zbawił. 18 Ten, kto Mu wierzy, nie podlega
potępieniu. Ale ten, kto Mu nie wierzy, już został osądzony,
bo nie uwierzył jedynemu Synowi Bożemu. 19 Wyrok taki
zapadł dlatego, że chociaż na świat przyszło światło, ludzie
bardziej pokochali ciemność, bo ich czyny były złe. 20 Ten,
kto czyni zło, nienawidzi światła i nie zbliża się do niego,
aby nie wyszły na jaw jego czyny. 21 Kto zaś postępuje
zgodnie z prawdą, zbliża się do światła, aby ujawniły się jego
czyny, które podobają się Bogu. 22 Jakiś czas później Jezus
wraz z uczniami udał się na tereny Judei. Zatrzymał się
tam i udzielał ludziom chrztu. 23 Niedaleko Salim, w Ainon,
przebywał również Jan Chrzciciel. On także chrzcił, bo w tych
okolicach było dużo wody i wielu ludzi przychodziło do niego,
aby ich w niej zanurzył. 24 W tym czasie Jan był bowiem
jeszcze na wolności. 25 Pewnego dnia ktoś posprzeczał się z
uczniami Jana o sprawy dotyczące rytualnych oczyszczeń. 26
Przyszli więc do Jana i zapytali: —Nauczycielu! Ten, którego
spotkałeś na drugim brzegu Jordanu i o którym powiedziałeś,
że jest Mesjaszem, także chrzci i teraz wszyscy idą do
Niego. 27 —Nikt nie może wziąć czegoś, czego nie otrzymał
z nieba—odpowiedział Jan. 28 —Sami możecie potwierdzić,
że powiedziałem: „Nie jestem Mesjaszem. Zostałem tylko

wysłany przed Nim”. 29 Panna młoda należy przecież do
pana młodego. A przyjaciel pana młodego cieszy się z tego,
że może przy nim stać i słuchać go. Obecnie w całej pełni
doświadczam takiej właśnie radości. 30 Teraz On będzie
się stawał coraz ważniejszy, ja zaś muszę schodzić ze
sceny. 31 Ten, kto przychodzi z góry, przewyższa wszystkich.
Ten zaś, kto pochodzi z ziemi, jest ograniczony do rzeczy
ziemskich. 32 Ten, kto przybywa z nieba, mówi o tym, co
widział i słyszał w niebie. Ludzie nie chcą Go słuchać, 33 ci
jednak, którzy Mu uwierzyli, uznali, że Bóg mówi prawdę. 34
Ten bowiem, kto został wysłany przez Boga, przemawia w
Jego imieniu. A Bóg w pełni obdarza Go swoim Duchem. 35
Ojciec kocha Syna i wszystko Mu powierzył. 36 Ten, kto
wierzy Synowi Bożemu, ma życie wieczne. Ten zaś, kto Mu
nie wierzy, nawet nie ujrzy tego życia—przeciwnie: zobaczy
gniew Boga. **(aiōnios g166)**

4 Wkrótce Jezus otrzymał wiadomość, że faryzeusze już
wiedzą, iż pozyskuje i chrzci więcej uczniów niż Jan
2 (chociaż Jezus osobiście nikogo nie chrzcił, ale czynili
to Jego uczniowie). 3 Dlatego opuścił Judeę i skierował
się do Galilei. 4 Chciał jednak przejść przez Samarię. 5
Zbliżył się więc do samarytańskiego miasteczka Sychar,
położonego w pobliżu terenów, które dawno temu patriarcha
Jakub przekazał swojemu synowi, Józefowi. 6 Znajdowała
się tam studnia Jakuba. Zmęczony drogą, Jezus usiadł przy
niej, a było to samo południe. 7 Wtedy właśnie przyszła tam
po wodę pewna Samarytanka. Jezus poprosił ją: —Możesz
dać Mi się napić? 8 Uczniowie w tym czasie poszli do
miasteczka kupić coś do jedzenia. 9 Kobieta odrzekła:
—Prosisz mnie o wodę?! Przecież Żydzi i Samarytanie nawet
z sobą nie rozmawiają. 10 —Gdybyś wiedziała, jak wspaniały
dar przygotował Bóg dla ludzi oraz kto do ciebie mówi,
prosiłabyś Go, a dałby ci wodę życia—odpowiedział Jezus.
11 —Panie, przecież nie masz nawet czym zaczerpnąć wody,
a studnia jest głęboka. Skąd więc weźmiesz tę wodę życia?
12 Czyżbyś był większy od naszego przodka Jakuba, który
dał nam tę studnię? On sam pił z niej wodę, a także jego
dzieci oraz całe jego stada. 13 —Każdy, kto pije tę wodę, po
jakimś czasie znowu będzie mieć pragnienie—odrzekł Jezus.
14 —Ale kto napije się mojej wody, już nigdy nie będzie
spragniony. Wręcz przeciwnie! Moja woda wytryśnie z niego
i stanie się źródłem życia wiecznego. **(aiōn g165, aiōnios g166)**
15 —Panie, daj mi więc tej wody—poprosiła kobieta—abym
już nie była spragniona i nie musiała przychodzić do tej
studni. 16 —Idź najpierw i przyprowadź męża—rzekł do niej
Jezus. 17 —Nie mam męża—odparła. —Słusznie mówisz:
„Nie mam męża”. 18 Miałaś bowiem pięciu mężów, a
mężczyzna, z którym teraz żyjesz, nie jest twoim mężem.
Powiedziałaś więc prawdę. 19 —Panie, widzę, że jesteś
prorokiem!—powiedziała. 20 —Nasi przodkowie czcili Boga
na tej górze. A wy, Żydzi, twierdzicie, że Jerozolima jest
właściwym miejscem oddawania Mu czci. 21 —Uwierz Mi,
kobieto, że nadchodzi czas, gdy ani na tej górze, ani w
Jerozolimie nie będziecie czcili Ojca. 22 Wy nie wiecie,
kim jest Ten, komu oddajecie cześć. My znamy Go, bo
zbawienie wywodzi się od Żydów. 23 Nadchodzi jednak
czas—właściwie już nadszedł—gdy prawdziwi czciciele Ojca
będą oddawać Mu cześć w duchu i w prawdzie. Właśnie
takich czcicieli On pragnie. 24 Bóg jest duchem. Dlatego
ci, którzy oddają Mu cześć, mają to robić w duchu i w
prawdzie. 25 —Wiem, że pewnego dnia ma przyjść Mesjasz
(to znaczy: „Chrystus”)—odrzekła kobieta. —A gdy On
nadejdzie, wszystko nam wyjaśni. 26 —Właśnie z Nim
rozmawiasz! To Ja Nim jestem—odpowiedział Jezus. 27 W
tym momencie nadeszli uczniowie i zdziwili się, że Jezus
rozmawia z samarytańską kobietą. Żaden z nich jednak nie
zapytał: „Po co z nią rozmawiasz?”. 28 Ona zaś zostawiła
dzban i pobiegła do miasteczka, wołając: 29 —Chodźcie
zobaczyć człowieka, który powiedział mi wszystko, co
zrobiłam w życiu! To musi być Mesjasz! 30 Mieszkańcy wyszli
więc z miasteczka i szli zobaczyć Jezusa. 31 Tymczasem
uczniowie zachęcali Go: —Nauczycielu! Zjedz coś. 32
—Ja mam pokarm, o którym nie wiecie—odpowiedział. 33
—Czyżby ktoś przyniósł Mu jedzenie?—zastanawiali się
między sobą. 34 —Moim pokarmem jest wypełnianie woli
Tego, który Mnie posłał, i wykonywanie Jego dzieła—odparł
Jezus. 35 —Czy nie mówicie: Już za cztery miesiące
zaczną się żniwa? Ja wam mówię: Rozejrzyjcie się dookoła i
zobaczcie, że pola już teraz są gotowe do żniw. 36 Żniwiarz
odbiera zapłatę za pracę i zbiera wieczny plon. A ten, który
siał, cieszy się razem z nim. **(aiōnios g166)** 37 Prawdziwe jest
powiedzenie: „Jeden sieje, drugi zbiera”. 38 Oto posłałem
was do zbierania tego, czego nie sialiście. Inni się przy
tym napracowali, a wy zbieracie plon ich pracy. 39 Wielu
Samarytan z tego miasteczka uwierzyło Jezusowi dzięki
słowom kobiety: „Powiedział mi wszystko, co zrobiłam w
życiu!”. 40 Gdy więc przyszli do Niego, prosili, żeby się u
nich zatrzymał. Został więc tam dwa dni. 41 Oni zaś słuchali
Jego nauki i jeszcze więcej z nich uwierzyło Mu. 42 Kobiecie
zaś mówili: „Wierzymy teraz nie tylko dzięki twoim słowom.
Sami bowiem Go słyszeliśmy i wiemy, że to właśnie On
jest Zbawicielem świata”. 43 Po upływie dwóch dni Jezus
udał się do Galilei, 44 mówił bowiem, że prorok nie może

znaleźć szacunku we własnej ojczyźnie. 45 Mieszkańcy
Galilei przyjęli Go z otwartymi ramionami. Byli bowiem w
Jerozolimie na święcie Paschy i widzieli wszystko, czego tam
dokonał. 46 Jezus ponownie poszedł do Kany Galilejskiej,
gdzie poprzednio przemienił wodę w wino. W pobliskim
Kafarnaum mieszkał pewien urzędnik państwowy, którego
syn akurat poważnie chorował. 47 Usłyszał on wcześniej,
że Jezus zmierza z Judei do Galilei. Przyszedł więc do
Kany i błagał Go, aby udał się do Kafarnaum i uzdrowił jego
umierającego syna. 48 Jezus rzekł do niego: —Jeśli nie
zobaczycie cudów, nie uwierzycie Mi. 49 —Panie, zechciej
przyjść, zanim moje dziecko umrze—błagał urzędnik. 50
—Wracaj do domu! Twój syn będzie żył—odpowiedział
Jezus. Urzędnik uwierzył Jezusowi na słowo i odszedł. 51
Gdy był jeszcze w drodze, wybiegli mu na spotkanie słudzy
z wieścią, że jego syn wyzdrowiał. 52 Zapytał więc, o której
godzinie poczuł się lepiej. —Wczoraj o pierwszej po południu
spadła mu gorączka—odpowiedzieli. 53 Ojciec uświadomił
sobie wówczas, że właśnie o tej godzinie Jezus powiedział
mu: „Twój syn będzie żył”. Wtedy on sam i cały jego dom
uwierzył Jezusowi. 54 Był to drugi cud Jezusa od Jego
powrotu z Judei do Galilei.

5 Nadeszło kolejne żydowskie święto i Jezus udał się
do Jerozolimy. 2 Obok Owczej Bramy znajdowała się
w mieście sadzawka otoczona pięcioma krużgankami,
zwana po hebrajsku Betezda. 3 Leżało tam wielu
chorych—niewidomych, kalekich i sparaliżowanych. 4 A
anioł Pana zstępował od czasu do czasu do sadzawki i
poruszał wodę. 5 Był tam również pewien człowiek, który
chorował od trzydziestu ośmiu lat. 6 Zobaczywszy go, Jezus
od razu poznał, że choruje od bardzo długiego czasu. I
zapytał go: —Czy chcesz wyzdrowieć? 7 —Panie, nie mam
nikogo, kto by mi pomógł wejść do sadzawki, gdy anioł
poruszy wodę. Zanim dojdę, ktoś inny mnie wyprzedza i
doznaje uzdrowienia. 8 —Wstań, zwiń swoją matę i chodź o
własnych siłach!—rzekł Jezus. 9 I człowiek ten natychmiast
wyzdrowiał. Zwinął matę i zaczął chodzić. A był to akurat
święty dzień szabatu. 10 Gdy żydowscy przywódcy zobaczyli
go, powiedzieli: —Jest szabat! Nie wolno ci nosić maty! To
wbrew przykazaniom! 11 —To człowiek, który mnie uzdrowił,
powiedział: „Zwiń matę i chodź”—odrzekł uzdrowiony. 12
—Kto ośmielił się coś takiego ci rozkazać?—dociekali. 13
Uzdrowiony nie potrafił odpowiedzieć, bo Jezus zniknął w
otaczającym ich tłumie. 14 Jakiś czas potem Jezus odnalazł
go w świątyni i powiedział: —Wyzdrowiałeś. Teraz nie grzesz,
żeby nie spotkało cię coś gorszego! 15 Wówczas człowiek
ten udał się do przywódców i oznajmił im, że to Jezus go
uzdrowił. 16 Wtedy oni zaczęli oskarżać Jezusa, że uczynił
to w szabat. 17 Ale On odpowiedział im: —Mój Ojciec teraz
działa, więc Ja również działam. 18 Na te słowa jeszcze
bardziej utwierdzili się w zamiarze zabicia Go. Nie tylko
bowiem łamał przepisy dotyczące szabatu, ale Boga nazywał
swoim Ojcem, czyniąc się w ten sposób równym Bogu.
19 Jezus powiedział więc: —Zapewniam was: Syn Boży
sam z siebie niczego nie może uczynić. Robi tylko to, co
widzi u Ojca. Co więc czyni Ojciec, to robi i Syn. 20 Ojciec
kocha Syna i pokazuje Mu wszystko, czego sam dokonuje.
Z resztą pokaże Mu jeszcze większe dzieła, abyście Go
podziwiali. 21 Podobnie jak Ojciec wskrzesza umarłych i
daje im życie, tak i Syn daje życie tym, którym sam chce.
22 Ojciec nikogo też nie sądzi, bo wszelki sąd przekazał
Synowi, 23 aby wszyscy ludzie czcili Go tak, jak czczą Ojca.
Kto więc nie czci Syna, nie czci również Ojca, który Go
posłał. 24 Zapewniam was: Każdy, kto Mnie słucha i wierzy
Ojcu, który Mnie posłał, ma życie wieczne. Nie zostanie
potępiony, bo przeszedł już ze śmierci do życia. **(aiōnios g166)**
25 Zapewniam was również, że zbliża się czas, a właściwie
już nadszedł, gdy umarli usłyszą głos Syna Bożego, a ci
którzy usłyszą—ożyją. 26 Ojciec, który ma w sobie życie,
dał je Synowi, aby i On je miał. 27 Dał Mu też władzę
sądzenia, ponieważ jest On Synem Człowieczym. 28 Nie
dziwcie się temu, ponieważ nadchodzi czas, gdy wszyscy
umarli usłyszą Jego głos. 29 I powstaną z martwych: ci,
którzy dobrze postępowali—do wiecznego życia; ci zaś,
którzy popełniali zło—na sąd. 30 Ja niczego nie czynię sam
z siebie. Osądzam tak, jak Mi mówi Ojciec, i mój osąd jest
sprawiedliwy, gdyż nie kieruję się swoją wolą, lecz wolą Tego,
który Mnie posłał. 31 Gdybym sam przedstawiał dowody na
swój temat, nie byłbym wiarygodny—kontynuował Jezus.
32 —Dowody takie przedstawia jednak Ojciec, a On jest
przecież prawdomówny. 33 Wysłaliście do Jana Chrzciciela
ludzi z pytaniem o Mnie, a on powiedział wam prawdę. 34 Nie
polegam jednak na dowodach od ludzi. Wspominam o tym
tylko po to, abyście dostąpili zbawienia. 35 Jan był płonąca
lampą, a wy cieszyliście się jego światłem. 36 Istnieją jednak
większe dowody niż słowa Jana. Są to czyny zlecone mi
przez Ojca, których Ja dokonuję. Potwierdzają one, że
zostałem przez Niego posłany. 37 Potwierdził to również sam
Ojciec! Wy jednak nigdy nie słyszeliście Jego głosu ani Go
nie widzieliście. 38 Nie przyjęliście też Jego słowa, bo nie
wierzycie Temu, którego On posłał. 39 Studiujecie Pisma, bo
wydaje się wam, że odnajdziecie w nich życie wieczne. A
one przecież mówią o Mnie! **(aiōnios g166)** 40 Wy jednak nie

chcecie do Mnie przyjść, aby otrzymać to życie. 41 Ja nie
potrzebuję uznania ze strony ludzi. 42 I wiem, że nie macie
w sobie Bożej miłości. 43 Przyszedłem do was w imieniu
Ojca, lecz odrzucacie Mnie. Jeśli jednak ktoś przychodzi we
własnym imieniu, chętnie go słuchacie. 44 Nic dziwnego,
że nie możecie uwierzyć! Zabiegacie o ludzki szacunek,
zupełnie nie troszcząc się o uznanie w oczach Boga. 45
Ale nie myślcie, że to Ja będę was obwiniał przed Ojcem.
Oskarży was Mojżesz, w którym pokładacie nadzieję na
wieczność. 46 Gdybyście bowiem naprawdę mu wierzyli,
uwierzylibyście i Mnie, gdyż on pisał właśnie o Mnie. 47 Ale
jak możecie uwierzyć moim słowom, skoro nie wierzycie
nawet jego pismom?

6 Potem Jezus przeprawił się na drugą stronę Jeziora
Galilejskiego, zwanego też Jeziorem Tyberiadzkim. 2
Towarzyszyły Mu tłumy, bo ludzie widzieli, jak w cudowny
sposób uzdrawiał chorych. 3 Jezus wszedł na górę i usiadł
tam ze swoimi uczniami. 4 A zbliżało się wtedy żydowskie
święto Paschy. 5 Gdy Jezus rozejrzał się i zobaczył,
nadchodzące ogromne tłumy ludzi, powiedział do Filipa:
—Gdzie kupimy chleb, aby ci ludzie mogli coś zjeść? 6
Zapytał o to, aby wystawić go na próbę. Wiedział bowiem, co
ma robić. 7 —Nawet fortuna nie wystarczyłaby, aby każdy
mógł dostać chociaż kawałek chleba—odrzekł Filip. 8 Wtedy
do rozmowy włączył się inny uczeń—Andrzej, brat Szymona
Piotra: 9 —Jest tu chłopiec, który ma pięć jęczmiennych
chlebów i dwie ryby. Ale co to jest dla takiego tłumu?
10 —Każcie wszystkim usiąść!—powiedział Jezus. Ludzie
usiedli więc na trawie, a samych tylko mężczyzn było tam
około pięciu tysięcy. 11 Jezus wziął chleby, podziękował za
nie Bogu i polecił rozdać je siedzącym—każdemu tyle, ile
chciał. To samo zrobił z rybami. 12 Gdy już wszyscy się
najedli, powiedział uczniom: —Pozbierajcie resztki, aby nic
się nie zmarnowało. 13 I z pięciu jęczmiennych chlebów
zebrano aż dwanaście koszy resztek chleba! 14 Gdy ludzie
uświadomili sobie, jakiego cudu dokonał Jezus, zaczęli
wołać: —To na pewno jest ten prorok, który miał nadejść! 15
Lecz Jezus zorientował się, że chcą Go zabrać i obwołać
królem. Dlatego samotnie oddalił się na górę. 16 Wieczorem
uczniowie zeszli na brzeg, 17 wsiedli do łodzi i popłynęli
w kierunku Kafarnaum. 18 Wkrótce zerwał się silny wiatr
i jezioro bardzo się wzburzyło. 19 Intensywnie wiosłując,
przepłynęli jakieś pięć kilometrów. Nagle zobaczyli Jezusa
idącego po wodzie i będącego już blisko łodzi. Przerazili
się, 20 lecz On zawołał: —Nie bójcie się, to Ja! 21 Chcieli
Go wziąć do łodzi, ale okazało się, że właśnie dobijają do
brzegu—do miejsca, do którego płynęli. 22 Następnego dnia,
tłum ludzi, zebrany na przeciwległym brzegu, zorientował
się, że poza jedną łodzią, którą odpłynęli uczniowie, nie było
innej. Wiedzieli też, że Jezus nie wsiadł do łodzi z uczniami,
bo odpłynęli sami. 23 Tymczasem na miejsce, w którym
Jezus nakarmił ludzi chlebem, przypłynęły z Tyberiady inne
łodzie. 24 Gdy ludzie zauważyli, że nie ma ani Jezusa, ani
uczniów, wsiedli do łodzi i popłynęli do Kafarnaum, aby Go
odnaleźć. 25 Gdy Go znaleźli, zapytali: —Nauczycielu! Kiedy
zdążyłeś tu przybyć? 26 —Zapewniam was, że szukacie Mnie
nie dlatego, że ujrzeliście cud, lecz dlatego, że najedliście się
do syta—odpowiedział Jezus. 27 —Starajcie się jednak nie o
ten nietrwały pokarm, ale o pokarm dający życie wieczne,
który Ja, Syn Człowieczy, mogę wam zapewnić. Po to
właśnie posłał Mnie Bóg Ojciec! (aiōnios g166) 28 —A co mamy
zrobić, żeby wypełnić wolę Boga?—pytali. 29 —Wolą Boga
jest to, abyście wierzyli Temu, którego On posłał—odparł
Jezus. 30 —Jakiego cudu dokonasz więc, abyśmy mogli go
zobaczyć i uwierzyć ci? 31 Nasi przodkowie codziennie jedli
mannę na pustyni. Pismo mówi: „Dał im do jedzenia chleb
z nieba”. 32 —Zapewniam was, że to nie Mojżesz dawał
chleb z nieba—odrzekł Jezus—ale mój Ojciec daje wam
teraz prawdziwy chleb z nieba. 33 Chlebem od Boga jest
bowiem Ten, który przychodzi z nieba—to On daje światu
życie. 34 —Panie, dawaj nam zawsze ten chleb—prosili
Go. 35 —To Ja jestem chlebem życia!—odpowiedział Jezus.
—Kto do Mnie przychodzi, nie będzie głodny. A kto wierzy
Mi, nie zazna pragnienia. 36 Ale nie pierwszy raz o tym
mówię, a wy patrzycie na Mnie i nadal nie wierzycie. 37
Jednak ci wszyscy, których dał Mi Ojciec, przyjdą do Mnie.
A Ja nikogo z nich nie odtrącę. 38 Przyszedłem bowiem
z nieba nie po to, aby działać na własną rękę, lecz żeby
wypełnić wolę Ojca, który Mnie posłał. 39 On nie chce, abym
kogoś stracił, ale pragnie, abym wszystkich ożywił w dniu
ostatecznym. 40 Wolą mojego Ojca jest to, aby każdy, kto
widzi Syna i wierzy Mu, miał życie wieczne i abym ożywił
go w dniu ostatecznym. (aiōnios g166) 41 Słysząc to, ludzie
zaczęli się oburzać, ponieważ powiedział: „To Ja jestem
chlebem, który zstąpił z nieba”. 42 —Przecież to tylko Jezus,
syn Józefa!—wykrzykiwali. —Znamy jego ojca i matkę.
Jak on może mówić: „Zstąpiłem z nieba?”. 43 —Dlaczego
jesteście oburzeni?—zapytał Jezus. 44 —Nikt nie może do
Mnie przyjść, jeśli nie zostanie przyprowadzony przez Ojca,
który Mnie posłał. Tych zaś, którzy przyjdą do Mnie, ożywię
w dniu ostatecznym. 45 W księgach proroków napisano
przecież: „Oni wszyscy będą uczniami Boga”. Każdy więc,
kto słuchał Ojca i uczył się od Niego, przyjdzie do Mnie. 46

Nie znaczy to, że ktokolwiek widział Boga Ojca—oprócz
Tego, który od Niego przyszedł. 47 Raz jeszcze zapewniam
was: Kto wierzy, ma życie wieczne! (aiōnios g166) 48 Ja
jestem chlebem życia! 49 Wasi przodkowie jedli wprawdzie
mannę na pustyni, ale poumierali. 50 Natomiast każdy, kto
je ten chleb z nieba, nie umrze. 51 To Ja jestem chlebem
życia, przysłanym z nieba. Kto się nim posili, będzie żyć
na wieki. Chlebem tym jest moje ciało, które poświęcam,
aby dać światu życie. (aiōn g165) 52 Wtedy słuchający Go
zaczęli się między sobą sprzeczać: —Jak on może dać nam
do jedzenia swoje ciało? 53 —Zapewniam was: Jeżeli nie
spożyjecie ciała i krwi Syna Człowieczego—odpowiedział
Jezus—nie będziecie mieć w sobie życia. 54 Kto spożywa
moje ciało i krew, już ma życie wieczne, a Ja go ożywię w
dniu ostatecznym. (aiōnios g166) 55 Ciało moje to prawdziwy
pokarm, a moja krew to prawdziwy napój. 56 Kto spożywa
moje ciało i krew, jest trwale połączony ze Mną, a Ja—z
nim. 57 Ja żyję dzięki żyjącemu Ojcu, który Mnie posłał.
Tak samo ten, kto się Mną karmi, będzie żyć dzięki Mnie.
58 To właśnie jest chleb z nieba—nie taki, jaki jedli wasi
przodkowie i poumierali. Każdy, kto spożywa ten chleb,
będzie żył wiecznie. (aiōn g165) 59 Tego wszystkiego Jezus
nauczał w synagodze w Kafarnaum. 60 Słysząc to, wielu
Jego uczniów, mówiło: —To jest zbyt trudne! Któż jest w
stanie to pojąć? 61 Jezus wiedział, że im się to nie podoba.
Spytał więc: —Jesteście zniechęceni tym? 62 Co w takim
razie powiecie, gdy zobaczycie Mnie, Syna Człowieczego,
wracającego tam, skąd przyszedłem? 63 Zrozumcie: to Duch
daje życie—ludzkie wysiłki nie mają znaczenia. Słowa, które
wam powiedziałem, pochodzą właśnie od Ducha i prowadzą
do życia. 64 Ale niektórzy z was nadal Mi nie wierzą. Jezus
od początku wiedział bowiem, kto Mu nie wierzy oraz kto
Go zdradzi. 65 Powiedział więc: —To właśnie miałem na
myśli, mówiąc, że nikt nie jest w stanie przyjść do Mnie,
jeśli go nie przyprowadzi Ojciec. 66 Po tych słowach wielu
uczniów opuściło Jezusa i już z Nim nie chodziło. 67 Wtedy
On zwrócił się do Dwunastu: —Czy i wy chcecie odejść?
68 —Panie, a do kogo pójdziemy?—odpowiedział Szymon
Piotr. —Twoje słowa prowadzą do życia wiecznego! (aiōnios
g166) 69 Uwierzyliśmy Ci i wiemy, że jesteś Świętym Synem
Boga. 70 —Wybrałem was Dwunastu—rzekł Jezus—ale
jeden z was jest sługą diabła. 71 Mówiąc to, miał na myśli
Judasza, syna Szymona z Kariotu. To on bowiem, jako
należący do grona Dwunastu, miał Go później zdradzić.

7 Po tych wydarzeniach Jezus wędrował po Galilei. Nie
chciał iść do Judei, ponieważ tamtejsi przywódcy chcieli
Go zabić. 2 A zbliżało się kolejne żydowskie święto—Święto
Namiotów. 3 Bracia Jezusa namawiali Go: —Rusz się stąd
i idź do Judei! Niech i Twoi uczniowie zobaczą cuda. 4
Jeśli ktoś chce być sławny, nie może się kryć po kątach.
Skoro naprawdę robisz takie rzeczy, niech Cię zobaczy cały
świat. 5 Mówili tak, bo nie wierzyli Mu. Jezus odpowiedział
im jednak: 6 —Mój czas jeszcze nie nadszedł, ale dla was
każdy dzień jest dobry. 7 Świat nie ma powodu, aby was
nienawidzić. Mnie nienawidzi, bo ujawniam jego złe czyny. 8
Idźcie więc na uroczystości. Ja na razie nie pójdę, bo jeszcze
nie przyszła na Mnie pora. 9 Tak im odpowiedział i sam
został w Galilei. 10 Gdy bracia udali się na święto, Jezus też
tam przyszedł, ale nie jawnie. 11 Tymczasem przywódcy
szukali Go w czasie uroczystości i wypytywali o Niego.
12 A wśród tłumów krążyły na Jego temat różne wieści.
—To wspaniały człowiek!—twierdzili jedni. —Nieprawda!
Manipuluje tłumem—mówili inni. 13 Jednak ze strachu przed
przywódcami nikt nie mówił o Nim publicznie. 14 Mniej
więcej w połowie wszystkich uroczystości Jezus wszedł
do świątyni i zaczął otwarcie nauczać. 15 —Skąd on tak
dobrze zna Pisma?—nie mogli wyjść z podziwu przywódcy.
—Przecież nie ma wykształcenia! 16 —Ja nie głoszę własnej
nauki, lecz słowo Boga, który Mnie posłał—odparł Jezus. 17
—Ten, kto jest gotów wypełniać Jego wolę, rozpozna, czy
to, co mówię, pochodzi od Boga, czy sam to wymyśliłem.
18 Kto głosi własne poglądy, zabiega o uznanie dla siebie.
Ale kto zabiega o uznanie dla tego, który go posłał, mówi
prawdę i jest bez zarzutu. 19 Czy Mojżesz nie zostawił
wam przykazań? Jednak nikt z was ich nie przestrzega.
Chcecie Mnie zabić? 20 —Chyba oszalałeś! Kto chce cię
zabić?—rozległy się głosy z tłumu. 21 —Oburzacie się, że
dokonałem jednego cudu w szabat—mówił dalej Jezus. 22
—Mojżesz dał wam nakaz, aby dokonywać obrzezania, i już
wasi przodkowie robili to nawet w szabat. 23 Skoro więc w
tym świętym dniu dokonuje się tej małej czynności, żeby
przestrzegać Prawa Mojżesza, to dlaczego oburzacie się
na Mnie, że w szabat uzdrowiłem całego człowieka? 24
Nie oceniajcie po pozorach, ale bądźcie rzetelni w swoim
osądzie. 25 Niektórzy z mieszkańców Jerozolimy mówili
wtedy między sobą: —To chyba ten, którego planują zabić?
26 Dziwne, że teraz publicznie naucza i nie sprzeciwiają mu
się. Może i nasi przywódcy doszli do wniosku, że on jest
Mesjaszem? 27 Ale przecież wiemy, skąd on pochodzi. Gdy
zaś przyjdzie Mesjasz, nikt nie będzie tego wiedział. 28
—Tak, znacie Mnie i wiecie, skąd jestem—zawołał podczas
nauczania w świątyni Jezus. —Nie przyszedłem tu jednak z
własnej inicjatywy. Posłał Mnie Ten, który jest prawdziwy, a

którego wy nie znacie. 29 Ja Go znam, ponieważ byłem z
Nim i to On Mnie posłał. 30 Wówczas przywódcy próbowali
Go aresztować. Nikt jednak nie ośmielił się podnieść na
Niego ręki, bo nie nadszedł jeszcze Jego czas. 31 Wtedy
wielu spośród zgromadzonych uwierzyło Mu. —Czy można
się spodziewać, że Mesjasz miałby uczynić więcej cudów niż
On?—argumentowali. 32 Faryzeusze dowiedzieli się, jakie
nastroje panują wśród tłumów, i wspólnie z najwyższymi
kapłanami wysłali strażników, aby aresztowali Jezusa. 33 On
jednak powiedział im: —Jeszcze przez krótki czas będę z
wami, a później wrócę do Tego, który Mnie do was posłał.
34 Będziecie Mnie szukać, ale nie znajdziecie. Tam, dokąd
idę, wy nie możecie pójść. 35 —Dokąd on zamierza odejść,
skoro mamy go nie znaleźć?—zastanawiali się między sobą.
—Czyżby zamierzał udać się za granicę i nauczać pogan
oraz naszych rodaków żyjących na emigracji? 36 Co ma na
myśli, mówiąc: „Będziecie Mnie szukać, ale nie znajdziecie” i
„Tam, gdzie się udaję, wy nie możecie pójść”? 37 W ostatnim,
najważniejszym dniu święta Jezus zawołał do tłumów: —Jeśli
ktoś jest spragniony, niech przyjdzie do Mnie i pije. 38 Jak
mówi Pismo, jeśli ktoś uwierzy Mi, to z jego wnętrza wypłyną
rzeki żywej wody. 39 Mówił tak o Duchu Świętym, którego
mieli otrzymać wierzący Mu. Duch bowiem nie był jeszcze
zesłany, ponieważ Jezus nie został jeszcze otoczony chwałą.
40 Słysząc te słowa, niektórzy z tłumu mówili: —To na pewno
prorok. 41 —To jest Mesjasz!—twierdzili inni. —Jak to?
Mesjasz z Galilei?—mówili jeszcze inni. 42 —Przecież Pismo
mówi, że Mesjasz będzie potomkiem króla Dawida i będzie
pochodził z Betlejem, jego rodzinnej miejscowości. 43 Tak
więc zdania ludzi były podzielone. 44 Niektórzy chcieli Go
nawet aresztować, ale nikt nie ośmielił się Go dotknąć.
45 Strażnicy, którzy mieli zatrzymać Jezusa, wrócili więc
do najwyższych kapłanów i faryzeuszy z pustymi rękami.
—Dlaczego nie przyprowadziliście go?—wołali przełożeni.
46 —Nigdy jeszcze nie słyszeliśmy, żeby jakiś człowiek
przemawiał tak jak On!—odpowiedzieli strażnicy. 47 —Więc i
was oszukał?—krzyczeli faryzeusze. 48 —Czy słyszeliście,
żeby ktoś z przełożonych lub faryzeuszy uwierzył Mu? 49
A ten motłoch, który w ogóle nie zna Prawa Mojżesza,
niech będzie przeklęty! 50 Wtedy zabrał głos Nikodem,
jeden z przywódców, który kiedyś odwiedził Jezusa. 51
—Czy nasze Prawo zezwala na skazanie kogoś bez
dokładnego przyjrzenia się jego czynom i zapewnienia
oskarżonemu możliwości obrony? 52 —A może i ty jesteś z
Galilei?—odparli. —Sam sprawdź Pismo i przekonaj się, że
stamtąd nie pochodził żaden prorok. 53 Po tych słowach
rozeszli się do domów.

8 Jezus natomiast udał się na Górę Oliwną. 2 Następnego
ranka znów jednak pojawił się w świątyni. Wkrótce zebrał
się tam tłum, więc Jezus usiadł i zaczął przemawiać. 3
Wtedy właśnie przywódcy religijni i faryzeusze przyprowadzili
do Niego kobietę, którą znaleziono w łóżku z mężczyzną,
który nie był jej mężem. Postawili ją na samym środku
4 i powiedzieli: —Nauczycielu, złapaliśmy ją na gorącym
uczynku. 5 Mojżesz w swoim Prawie nakazał, aby taką
osobę obrzucić kamieniami i zabić. A ty jak nauczasz? 6
Była to prowokacja, która miała dostarczyć podstaw do
oskarżenia Jezusa. Lecz On schylił się i zaczął pisać palcem
po ziemi. 7 Gdy jednak uparcie domagali się odpowiedzi,
podniósł się i rzekł: —Kto z was nie dopuścił się żadnego
grzechu, niech pierwszy rzuci w nią kamieniem. 8 I znowu
schylił się i pisał po ziemi. 9 Tymczasem zebrani, jeden po
drugim, począwszy od przełożonych, zaczęli odchodzić. W
końcu został tylko Jezus i stojąca na środku owa kobieta.
10 —Gdzie oni są? Nikt cię nie potępił?—spytał Jezus,
podnosząc się. 11 —Nikt, Panie—odrzekła. —Ja też cię nie
potępiam. Idź i już więcej nie grzesz. 12 Innym razem Jezus
przemówił do zgromadzonych: —Jestem światłem świata.
Kto idzie za Mną, nie będzie chodził w ciemnościach, lecz
będzie miał światło życia. 13 —Przechwalasz się! To nie
prawda—zawołali faryzeusze. 14 —Chociaż mówię sam o
sobie, mówię prawdę, bo wiem, skąd przyszedłem i dokąd
zmierzam. 15 Wy osądzacie według tego, co zewnętrzne. Ja
zaś nikogo nie sądzę. 16 A nawet gdybym sądził, mój osąd
jest prawdziwy, bo nie robię tego sam, ale razem z Ojcem,
który Mnie posłał. 17 W waszym Prawie jest napisane, że
zgodne zeznania dwóch świadków uznaje się za prawdziwe.
18 Jednym świadkiem jestem Ja, a drugim—Ojciec, który
Mnie posłał. 19 —A gdzież jest ten twój ojciec?—pytali
Go. —Nie znacie ani Mnie, ani Jego—odpowiedział Jezus.
—Gdybyście Mnie znali, znalibyście także i mojego Ojca. 20
Jezus mówił o tym, będąc w świątyni, w pobliżu skarbca. Nie
zatrzymano Go jednak, bo jeszcze nie nadszedł na to czas.
21 Później powiedział im: —Wkrótce odejdę! Będziecie Mnie
szukać, ale umrzecie w swoich grzechach. Nie możecie
bowiem pójść tam, dokąd idę. 22 —Czyżby chciał się
zabić?—zastanawiali się przywódcy. —Powiedział przecież:
„Nie możecie pójść tam, dokąd idę”. 23 —Wy jesteście z
dołu, Ja pochodzę z góry—kontynuował Jezus. —Należycie
do tego świata, Ja—nie. 24 Właśnie dlatego powiedziałem,
że umrzecie w swoich grzechach. Jeśli nie uwierzycie, że JA
JESTEM, tak właśnie się stanie. 25 —A kim jesteś?—pytali.
—Po co Ja jeszcze z wami rozmawiam?! 26 Mógłbym was
oskarżyć o wiele rzeczy, wielu też mógłbym was nauczyć.

Ten, który Mnie posłał, jest bowiem prawdomówny. Dlatego
powtarzam światu to, co od Niego usłyszałem. 27 Oni jednak
nadal nie rozumieli, że mówił o swoim Ojcu. 28 —Gdy
podniesiecie Mnie w górę—kontynuował Jezus—wtedy
poznacie, że JA JESTEM i że nie robię niczego z własnej
inicjatywy. Powtarzam tylko to, czego nauczył Mnie Ojciec. 29
On Mnie posłał i zawsze jest ze Mną. Nie opuszcza Mnie, bo
zawsze robię to, co się Mu podoba. 30 Słuchając Go, wielu
ludzi uwierzyło Mu. 31 Wtedy Jezus zwrócił się do Żydów,
którzy Mu uwierzyli: —Jeżeli będziecie żyć według moich
słów, będziecie naprawdę moimi uczniami 32 i poznacie
prawdę, a prawda was uwolni. 33 —Jak to?!—oburzyli
się. —Jesteśmy przecież potomkami Abrahama i nigdy nie
byliśmy niczyimi niewolnikami. Jak więc możesz mówić, że
zostaniemy uwolnieni? 34 —Zapewniam was, że każdy, kto
grzeszy, jest niewolnikiem grzechu—odpowiedział Jezus. 35
—Niewolnik nie jest w domu na zawsze, ale syn—tak. (aiōn
g165) 36 Jeśli więc Syn Boży da wam wolność, wtedy staniecie
się naprawdę wolni. 37 Wiem, że jesteście potomkami
Abrahama! Ale chcecie Mnie zabić—bo nie przyjęliście moich
słów. 38 Ja mówię to, co wiem od mojego Ojca. Wy zaś robicie
to, co usłyszeliście od waszego ojca. 39 —Naszym przodkiem
jest Abraham—oświadczyli. —Gdybyście byli potomkami
Abrahama—odrzekł Jezus—robilibyście to, co on. 40 A
przecież usiłujecie Mnie zabić tylko dlatego, że powiedziałem
wam prawdę, jaką usłyszałem od Boga. Abraham tak nie
postępował. 41 Wy postępujecie tak, jak wasz prawdziwy
ojciec! —Nie pochodzimy z nieprawego łoża—oburzyli
się. —Naszym Ojcem jest Bóg! 42 —Gdyby Bóg był
waszym Ojcem, okazywalibyście Mi miłość—odpowiedział
Jezus. —Przyszedłem przecież od Niego. Nie jestem tu
z własnej inicjatywy—to On Mnie posłał. 43 Wy jednak
nie możecie pojąć moich słów. Co więcej, nawet nie
chcecie ich wysłuchać! 44 Waszym prawdziwym ojcem jest
diabeł—oszczerca! Dlatego chcecie robić to, co on. Od
początku był on mordercą i nie wytrwał w prawdzie, bo nie
przyjął jej. Gdy kłamie, mówi z serca, bo jest kłamcą i ojcem
kłamstwa. 45 Wy również nie wierzycie Mi, bo mówię prawdę.
46 Kto z was mógłby zarzucić Mi jakiś grzech? Skoro mówię
prawdę, dlaczego Mi nie wierzycie? 47 Ten, kto należy do
Boga, słucha Jego słów. Wy zaś ich nie słuchacie, bo nie
jesteście Jego dziećmi. 48 —Ty Samarytaninie!—oburzyli się
przywódcy. —Mieliśmy rację mówiąc, że demon odebrał
ci rozum! 49 —Nie jestem opętany—odpowiedział Jezus.
—Dbam o dobre imię mojego Ojca, a wy Mnie obrażacie. 50
Nie zależy Mi na tym, abyście otoczyli Mnie chwałą. Jest
jednak Ktoś, komu na tym zależy. To On jest sędzią. 51
Zapewniam was: Kto jest posłuszny moim słowom, nigdy
nie umrze! (aiōn g165) 52 —Teraz mamy pewność, że jesteś
opanowany przez demona—odrzekli przywódcy. —Przecież
nawet Abraham i najwięksi prorocy umarli, a ty twierdzisz:
„Kto jest posłuszny moim słowom, nigdy nie umrze”. (aiōn
g165) 53 Czy jesteś większy od naszego przodka, Abrahama?
On przecież umarł, podobnie jak nasi wielcy prorocy! Za
kogo ty się uważasz?! 54 —Gdybym sam siebie wywyższał,
nie miałoby to żadnego znaczenia—odparł Jezus. —Mnie
jednak wywyższa Ojciec, którego wy nazywacie swoim
Bogiem. 55 Wcale Go jednak nie znacie—ale Ja Go znam.
Gdybym mówił, że Go nie znam, byłbym kłamcą, tak jak wy.
Ja jednak naprawdę Go znam i zawsze zachowuję Jego
słowa. 56 Wasz przodek, Abraham, ucieszył się z tego, że
ujrzy mój dzień. I ogromnie się rozradował, gdy go zobaczył.
57 —Jak mogłeś widzieć Abrahama, skoro nie masz nawet
pięćdziesięciu lat?!—zawołali przywódcy. 58 —Zapewniam
was: Zanim Abraham się narodził, JA JESTEM—odrzekł
Jezus. 59 Słysząc to, chwycili kamienie, aby Go zabić. Ale
Jezus zniknął im z oczu i opuścił świątynię.

9 Idąc drogą, Jezus zobaczył człowieka niewidomego od
urodzenia. 2 —Nauczycielu!—zapytali uczniowie. —Kto
dopuścił się grzechu, że urodził się niewidomy: on sam czy
jego rodzice? 3 —To nie jest kara za grzech, jego lub jego
rodziców—odpowiedział Jezus. —Stało się tak, aby mogło się
na nim objawić działanie Boga. 4 Musimy wykonywać dzieło
Tego, który Mnie posłał, póki jeszcze jest dzień. Nadchodzi
bowiem noc i wtedy nikt nie będzie mógł działać. 5 Dopóki
jednak jestem na świecie, rozjaśniam go swoim światłem. 6
Następnie plunął na ziemię, zrobił błoto i wysmarował nim
oczy niewidomego. 7 —Idź i umyj się w sadzawce Siloam (to
znaczy: „Posłany”)—rzekł Jezus. Niewidomy poszedł, zmył
błoto i wrócił uzdrowiony. 8 Sąsiedzi oraz ci, którzy znali
go jako żebraka, zastanawiali się: —Czy to nie ten, który
tu siedział i żebrał? 9 —Tak, to on!—mówili jedni. —Nie,
jest tylko do niego podobny—zaprzeczali inni. —Tak, to
ja!—odpowiadał jednak uzdrowiony. 10 —Jak to się stało, że
widzisz?—pytali go. 11 —Niejaki Jezus wysmarował mi oczy
błotem i powiedział: „Idź do sadzawki Siloam i umyj się”.
Poszedłem, obmyłem oczy i zacząłem widzieć! 12 —Gdzie
on teraz jest?—dopytywali. —Nie wiem—odpowiedział. 13
Zaprowadzili więc uzdrowionego do faryzeuszy. 14 A dzień,
w którym Jezus zrobił błoto i przywrócił niewidomemu wzrok,
był akurat dniem szabatu. 15 Faryzeusze dopytywali, w
jaki sposób odzyskał wzrok. Uzdrowiony powtórzył więc:
—Wysmarował mi oczy błotem, umyłem się i widzę. 16

—Ten człowiek nie pochodzi od Boga, bo nie przestrzega
świętego dnia szabatu—stwierdzili niektórzy faryzeusze.
—Ale w jaki sposób grzeszny człowiek mógłby czynić takie
cuda?—argumentowali inni. I pojawił się między nimi podział.
17 Wtedy po raz kolejny zwrócili się do uzdrowionego: —A
ty, co sądzisz o człowieku, który otworzył ci oczy? —To
prorok!—odpowiedział. 18 Lecz przywódcy nie wierzyli, że
człowiek ten był niewidomy i odzyskał wzrok. Wezwali więc
jego rodziców. 19 —Czy to wasz syn?—wypytywali ich.
—Twierdzicie, że urodził się niewidomy. W jaki więc sposób
odzyskał wzrok? 20 —Wiemy tylko tyle, że to jest nasz
syn—odparli—i że urodził się niewidomy. 21 Ale jak odzyskał
wzrok i kto mu otworzył oczy—tego nie wiemy. Spytajcie
go. Jest dorosły, niech mówi sam za siebie. 22 Powiedzieli
tak, bo bali się przywódców. Ci bowiem już wcześniej
postanowili, że każdy, kto uzna, że Jezus jest Mesjaszem,
zostanie usunięty z synagogi. 23 Właśnie dlatego rodzice
powiedzieli: „Jest dorosły, niech mówi sam za siebie”. 24
Po raz drugi wezwali więc uzdrowionego i nakazali mu:
—Przysięgnij na samego Boga i powiedz prawdę. My wiemy,
że ten, który cię uzdrowił, jest grzesznikiem. 25 —Nie
wiem, czy jest grzesznikiem—odpowiedział uzdrowiony.
—Wiem tylko tyle: byłem niewidomy, a teraz widzę. 26
—Co on zrobił? Jak cię uzdrowił?—pytali. 27 —Już wam
o tym mówiłem—odpowiedział—ale mnie nie słuchaliście.
Dlaczego znowu o to pytacie? Może też chcecie zostać jego
uczniami? 28 —Sam sobie bądź jego uczniem—odpowiedzieli
zdenerwowani. —My jesteśmy uczniami Mojżesza. 29 Wiemy,
że do Mojżesza przemawiał Bóg. A o tym człowieku nic nie
wiemy. 30 —To naprawdę dziwne—rzekł uzdrowiony—że
nie wiecie, kim jest człowiek, który przywrócił mi wzrok. 31
Wiadomo przecież, że Bóg nie wysłuchuje grzeszników—ale
wysłuchuje tych, którzy są pobożni i wypełniają Jego
wolę. 32 Od wieków nie słyszano, żeby ktoś uzdrowił
niewidomego od urodzenia. (aiōn g165) 33 Gdyby więc
ten człowiek nie był posłany przez Boga, nic by nie
mógł zrobić! 34 —Ty grzeszniku! Od urodzenia tkwisz w
grzechu, a chcesz nas pouczać?!—zawołali faryzeusze i
wyrzucili go. 35 Jezus dowiedział się, że tak potraktowano
uzdrowionego, więc odszukał go i zapytał: —Czy wierzysz
Synowi Człowieczemu? 36 —A kto to jest, Panie? Chcę
Mu uwierzyć. 37 —Masz Go przed oczami—rzekł Jezus.
—Właśnie z tobą rozmawia. 38 —Tak, Panie! Wierzę—odrzekł
i pokłonił się Jezusowi. 39 —Przyszedłem na ten świat po
to, aby go osądzić—kontynuował Jezus—aby niewidomi
przejrzeli, a widzący oślepli. 40 Usłyszeli to stojący w
pobliżu faryzeusze i zapytali: —Czy to nas masz na myśli?
Czy to my jesteśmy ślepi? 41 —Gdybyście byli niewidomi,
nie mielibyście grzechu—odpowiedział Jezus. —Ponieważ
jednak twierdzicie: „My widzimy”, trwacie w grzechu.

10 Następnie powiedział: —Zapewniam was: Kto nie
wchodzi do owczarni przez bramę, lecz przez płot, jest
złodziejem i przestępcą. 2 Kto wchodzi przez bramę, jest
pasterzem. 3 Stróż otwiera mu drzwi, a owce reagują na
jego głos. Woła je po imieniu i wyprowadza na pastwisko. 4
Gdy już wszystkie wyprowadzi, staje na ich czele, a owce
podążają za nim, bo znają jego głos. 5 Za obcym natomiast
nie pójdą. Spłoszą się, bo nie znają jego głosu. 6 Słuchacze
nie zrozumieli tej przypowieści opowiedzianej przez Jezusa.
7 Wyjaśnił więc: —Zapewniam was: To Ja jestem bramą
owczarni. 8 Wszyscy, którzy przyszli przede Mną, to złodzieje
i przestępcy, więc owce nie chciały ich słuchać. 9 Ja jestem
bramą. Kto przeze Mnie wejdzie, zostanie ocalony. Przejdzie
przeze Mnie i znajdzie pokarm. 10 Złodziej przychodzi,
aby kraść, zabijać i niszczyć. Ja przyszedłem, aby owce
miały życie—i to życie w obfitości. 11 Ja jestem dobrym
pasterzem, który oddaje życie za swoje owce. 12 Najemnik,
który nie jest pasterzem i właścicielem owiec, gdy zobaczy
zbliżającego się wilka, zostawia owce i ucieka. Wtedy wilk
napada na stado i rozprasza je. 13 Najemnik jest tylko
pracownikiem, więc nie zależy mu na owcach. 14 Ja jestem
dobrym pasterzem. Znam swoje owce i one też Mnie znają
15 —tak jak Ojciec zna Mnie, a Ja Ojca. Jestem gotów
oddać za nie życie. 16 Mam także inne owce, które nie
są z tej owczarni. Je również muszę przyprowadzić, aby
słuchały mojego głosu. Wtedy będzie jedna owczarnia i jeden
pasterz. 17 Ojciec kocha Mnie, ponieważ Ja oddaję swoje
życie za owce. Ale z powrotem odzyskam życie. 18 Nikt
Mnie do tego nie zmusza—z własnej woli się poświęcam.
Mam władzę, aby oddać swoje życie i aby je odzyskać.
Takie polecenie otrzymałem od Ojca. 19 I znowu słowa
Jezusa spowodowały podział wśród przywódców. 20 —Jest
opanowany przez demona i oszalał—twierdzili jedni. 21 —Czy
tak mówi człowiek opanowany przez demona?—komentowali
drudzy. —Zastanówcie się! Czy ktoś, kto jest opętany, może
uzdrawiać niewidomych? 22 W Jerozolimie obchodzono
wtedy święto Poświęcenia Świątyni. Była zima. 23 Gdy
Jezus spacerował po krużganku Salomona w świątyni, 24
otoczyli Go żydowscy przywódcy i zapytali: —Jak długo
będziesz trzymać nas w niepewności? Powiedz nam wprost:
Jesteś Mesjaszem? 25 —Przecież już powiedziałem, ale
nie uwierzyliście—odrzekł Jezus. —W imieniu mojego Ojca
dokonałem również wielu cudów. 26 Lecz wy Mi nie wierzycie,

bo nie należycie do moich owiec. 27 One Mnie słuchają i
podążają za Mną, a Ja je znam. 28 Nigdy nie zginą, bo
daję im wieczne życie. Nikt też nie jest w stanie wyrwać
ich z mojej ręki. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Mój Ojciec, który
Mi je powierzył, jest najpotężniejszy. I nikt nie wyrwie ich
z ręki mojego Ojca. 30 Ja i Ojciec stanowimy jedno. 31
Wtedy przywódcy chwycili kamienie, aby zabić Jezusa. 32
On zaś zapytał ich: —Dokonałem w waszej obecności wielu
dobrych czynów w imieniu mojego Ojca. Za który z nich
chcecie Mnie zabić? 33 —Nie za dobre czyny chcemy cię
ukamienować, lecz za bluźnierstwo—odpowiedzieli. —Za
to, że będąc człowiekiem, nazywasz siebie Bogiem! 34
—Przecież w Prawie Mojżesza jest napisane: „Ja mówię:
Bogami jesteście”—odrzekł Jezus. 35 —Bóg nazywał tam
bogami tych, do których skierował swoje słowo—a przecież
Pisma nie wolno lekceważyć. 36 Jak więc możecie oskarżać
Mnie za to, że powiedziałem: „Jestem Synem Bożym”?
Przecież to Ojciec poświęcił Mnie i posłał na świat! 37 Jeśli
nie wykonuję dzieł mojego Ojca, możecie Mi nie wierzyć. 38
Jeśli jednak wykonuję je, to nawet jeśli nie wierzycie Mi,
uwierzcie tym dziełom i przekonajcie się, że Ojciec jest
we Mnie, a Ja w Nim. 39 Wtedy raz jeszcze chcieli Go
aresztować, ale Jezus wymknął się im. 40 Przeprawił się na
drugi brzeg Jordanu i zatrzymał się w miejscu, w którym
poprzednio Jan Chrzciciel udzielał chrztu. 41 I przychodziło
do Niego wielu ludzi, mówiąc: —Jan nie czynił wprawdzie
cudów, ale wszystko, co powiedział o Jezusie, dokładnie się
sprawdziło. 42 I wielu uwierzyło Mu.

11 Pewnego dnia zachorował Łazarz, brat Marii i Marty
z Betanii. 2 Maria była tą kobietą, która namaściła
olejkiem stopy Pana i wytarła je swoimi włosami. 3 Siostry
wysłały do Jezusa wiadomość: „Panie, Twój bliski przyjaciel
zachorował”. 4 Gdy Jezus to usłyszał, powiedział: —Ta
choroba nie zakończy się śmiercią, lecz przyniesie chwałę
Bogu i Ja, Syn Człowieczy, również zostanę dzięki niej
otoczony chwałą. 5 Jezus bardzo kochał całą trójkę: Martę,
jej siostrę—Marię oraz Łazarza. 6 Jednak jeszcze dwa dni
pozostał tam, gdzie zastała Go ta wiadomość. 7 Dopiero
wtedy oznajmił uczniom: —Chodźmy jeszcze raz do Judei. 8
—Nauczycielu! Przecież tamtejsi przywódcy chcieli Cię zabić,
a Ty znowu tam idziesz?—zaprotestowali. 9 —Czy dzień nie
ma dwunastu godzin?—odpowiedział Jezus. —Kto chodzi w
ciągu dnia, nie potknie się, bo jest jasno. 10 Kto zaś chodzi
nocą, potyka się, bo panuje ciemność. 11 Nasz przyjaciel
Łazarz zasnął, muszę więc pójść, aby go obudzić. 12 —Panie!
Jeśli zasnął, to znaczy, że powraca do zdrowia—ucieszyli się
uczniowie. 13 Jezus jednak miał na myśli śmierć Łazarza.
Oni natomiast myśleli, że mówi o zwykłym śnie. 14 Wyjaśnił
im więc: —Łazarz umarł. 15 Ale ze względu na was cieszę
się, że Mnie tam nie było. Chcę bowiem, abyście uwierzyli.
Chodźmy do niego! 16 —Chodźmy więc! Najwyżej umrzemy
razem z nim—odezwał się Tomasz, zwany Bliźniakiem. 17
Gdy Jezus dotarł na miejsce, Łazarz już od czterech dni
spoczywał w grobie. 18 A Betania leżała blisko Jerozolimy, w
odległości niecałych trzech kilometrów, 19 dlatego wielu ludzi
z Jerozolimy przyszło do Marty i Marii, aby wyrazić im swoje
współczucie po stracie brata. 20 Gdy Marta dowiedziała się,
że nadchodzi Jezus, wybiegła Mu na spotkanie. Maria zaś
została w domu. 21 Spotkawszy Jezusa, Marta powiedziała:
—Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł! 22 Ale
jestem przekonana, że nawet teraz Bóg da Ci to, o co Go
poprosisz. 23 —Twój brat zmartwychwstanie—powiedział
Jezus. 24 —Tak, wiem o tym—odrzekła Marta. —Ożyje w
dniu ostatecznego zmartwychwstania. 25 —To Ja jestem
zmartwychwstaniem i życiem—oznajmił Jezus. —Kto wierzy
Mi, choćby umarł, będzie żyć. 26 A każdy, kto żyje i wierzy
Mi, nigdy nie umrze. Czy wierzysz w to? (aiōn g165) 27
—Tak, Panie—odrzekła Marta—wierzę, że jesteś Synem
Boga, Mesjaszem, który miał przyjść na świat. 28 Po tych
słowach odeszła. Zawołała siostrę, Marię, i na osobności
powiedziała jej: —Nauczyciel już przyszedł i chce się z
tobą zobaczyć. 29 Maria natychmiast wstała i pobiegła do
Niego. 30 Jezus nie wszedł jeszcze do wsi, ale czekał
tam, gdzie Go spotkała Marta. 31 Przybysze z Jerozolimy,
którzy byli z Marią w domu i pocieszali ją, zauważyli, że w
pośpiechu wstała i wyszła. Pomyśleli więc, że idzie wypłakać
się przy grobie Łazarza, dlatego poszli za nią. 32 Gdy
Maria doszła do Jezusa i zobaczyła Go, upadła Mu do
nóg i powiedziała: —Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie
umarł. 33 Jezus zobaczył, jak Maria płacze, a wraz z nią
ci, którzy za nią przyszli. Wtedy głęboko się wzruszył i
zasmucił. 34 —Gdzie go pochowaliście?—zapytał. —Panie,
chodź i zobacz—odpowiedzieli. 35 Wtedy Jezus zapłakał.
36 —Musiał być mu bardzo bliski!—zauważyli przybysze z
Jerozolimy. 37 —Przecież przywrócił wzrok niewidomemu!
Nie mógł więc sprawić, żeby Łazarz nie umarł?—mówili z
wyrzutem niektórzy. 38 Poruszony do głębi, Jezus dotarł
do grobowca. Była to grota, a jej wejście zamykał głaz. 39
—Odsuńcie głaz!—polecił Jezus. —Panie, ciało już cuchnie!
Leży tam już bowiem od czterech dni—zawołała Marta,
siostra zmarłego. 40 —Przecież powiedziałem ci, że jeśli
uwierzysz, ujrzysz Bożą chwałę—odpowiedział Jezus. 41
Odsunięto więc głaz. A Jezus podniósł oczy ku górze i rzekł:
—Ojcze, dziękuję Ci, że Mnie wysłuchałeś. 42 Ja wiem, że

zawsze Mnie wysłuchujesz, ale mówię to ze względu na tych
ludzi, aby uwierzyli, że to Ty Mnie posłałeś. 43 Potem zawołał
donośnym głosem: —Łazarzu! Wyjdź! 44 Wtedy zmarły
wyszedł z grobu. Jego stopy i ręce były jeszcze powiązane
płóciennymi opaskami, a twarz owinięta chustą. —Rozwiążcie
go i pozwólcie mu chodzić—rzekł Jezus. 45 Wówczas wielu
ludzi z Jerozolimy, którzy przyszli z Marią i zobaczyli ten cud,
uwierzyło Jezusowi. 46 Niektórzy jednak odeszli stamtąd i
powiadomili o wszystkim faryzeuszy. 47 Ci zaś, razem z
najwyższymi kapłanami, zwołali posiedzenie Wysokiej Rady.
—Co robić?—zastanawiali się. —Ten człowiek dokonuje
tak wielu cudów. 48 Jeżeli nic z nim nie zrobimy, wszyscy
Mu uwierzą! A wtedy nadciągną Rzymianie i odbiorą nam
świątynię i władzę nad krajem. 49 W tym momencie głos
zabrał niejaki Kajfasz, który tego roku sprawował urząd
najwyższego kapłana: —Nic nie rozumiecie! 50 Przecież
lepiej będzie, jeśli jeden człowiek umrze za naród, niż miałby
zginąć cały naród. 51 Nie powiedział tego sam od siebie.
Jako najwyższy kapłan wypowiedział proroctwo, że Jezus ma
umrzeć za cały naród. 52 I nie tylko za naród, lecz również po
to, aby zgromadzić razem wszystkie Boże dzieci rozproszone
po świecie. 53 Tego dnia przywódcy postanowili więc, że
zabiją Jezusa. 54 Dlatego przestał On jawnie poruszać
się po Judei. Skierował się natomiast wraz z uczniami do
Efraim, miasteczka położonego blisko pustyni, i tam się
zatrzymał. 55 Zbliżało się właśnie święto Paschy. I mnóstwo
ludzi z całego kraju napływało do Jerozolimy jeszcze przed
świętem, aby dopełnić ceremonii oczyszczenia. 56 Wszyscy
wypatrywali także Jezusa i będąc w świątyni pytali siebie
nawzajem: —Jak myślicie, czy przyjdzie na uroczystości?
57 Najwyżsi kapłani i faryzeusze publicznie ogłosili wtedy,
że każdy, kto zobaczy Jezusa, ma ich natychmiast o tym
poinformować, aby można Go było aresztować.

12 Na sześć dni przed rozpoczęciem Paschy Jezus
przybył do Betanii, do Łazarza, którego niedawno
wskrzesił z martwych. 2 Przygotowano z tej okazji kolację.
Marta im usługiwała, Łazarz siedział razem z Jezusem, 3
natomiast Maria przyniosła butelkę bardzo drogiego olejku
nardowego, namaściła nim stopy Jezusa i otarła je własnymi
włosami. Cały dom napełnił się wspaniałym zapachem. 4 Na
to Judasz, jeden z uczniów Jezusa (ten, który Go później
zdradził), powiedział: 5 —Przecież można było sprzedać te
perfumy i uzyskaną w ten sposób znaczną sumę rozdać
biednym! 6 Powiedział to jednak nie z troski o biednych, ale
dlatego, że był złodziejem. Jako skarbnik trzymał wspólną
kasę i wykradał z niej pieniądze. 7 —Daj jej spokój!—odrzekł
Jezus. —Przygotowała to na dzień mojego pogrzebu. 8
Biedni zawsze będą wśród was, ale Mnie już wkrótce
zabraknie. 9 Gdy mieszkańcy Jerozolimy dowiedzieli się,
że Jezus jest w Betanii, przybyli tam. Chcieli się bowiem z
Nim spotkać, ale także zobaczyć Łazarza, którego wzbudził
z martwych. 10 Wówczas najwyżsi kapłani postanowili
zabić również Łazarza, 11 bo z jego powodu wielu Żydów
uwierzyło Jezusowi. 12 Następnego dnia wśród tłumów,
które przybyły na święto, rozeszła się wieść, że Jezus zbliża
się do miasta. 13 Ludzie wzięli więc liście palmowe, wyszli
Mu na spotkanie i powitali Go wołając: —Niech żyje Król
Izraela! Błogosławiony Ten, który przychodzi w imieniu Pana!
14 A Jezus dosiadł osiołka i jechał na nim, spełniając w ten
sposób zapowiedź Pisma: 15 „Nie bój się, córko Syjonu! Oto
nadchodzi twój król —jadąc na osiołku!”. 16 Wtedy jeszcze
uczniowie nie rozumieli tego zdarzenia. Ale później, gdy
Jezus został otoczony chwałą, przypomnieli sobie, że to
o Nim mówiło Pismo. 17 Ci, którzy wcześniej na własne
oczy widzieli, jak Jezus zawołał Łazarza i wskrzesił go z
martwych, opowiadali o tym innym. 18 Dlatego aż tak wielki
tłum wyszedł powitać Jezusa. Ludzie bowiem dowiedzieli
się, że dokonał tego cudu. 19 Faryzeusze zaś mówili między
sobą: —Chyba nie da się już nic zrobić. Cały świat poszedł
za Nim. 20 W tym czasie przybyli na święto pewni Grecy, aby
oddać chwałę Bogu. 21 Podeszli do Filipa, pochodzącego
z Betsaidy w Galilei, i prosili go: —Chcielibyśmy spotkać
się z Jezusem. 22 Filip porozmawiał z Andrzejem i razem
powiedzieli o tym Jezusowi. 23 —Nadszedł czas, abym Ja,
Syn Człowieczy, został otoczony chwałą—odpowiedział im
Jezus. 24 —Zapewniam was: Jeśli ziarno pszenicy wpada
w ziemię i nie obumiera, pozostaje samo. Jeśli obumiera,
przynosi obfity plon. 25 Kto kocha ziemskie życie, utraci
je. Lecz kto nie przywiązuje wagi do życia na tym świecie,
otrzyma życie wieczne. **(aiōnios g166)** 26 Kto chce Mi służyć,
niech idzie ze Mną. A tam, gdzie Ja będę, będzie i mój sługa.
Mój Ojciec doceni bowiem tych, którzy Mi służą. 27 Teraz
zaś przeżywam wielkie rozdarcie. Czy mam prosić: „Ojcze,
uchroń Mnie przed tą chwilą”? Przecież właśnie z jej powodu
przyszedłem na świat! 28 Ojcze, otocz swoje imię chwałą!
Wówczas dał się słyszeć głos z nieba: —Już je otoczyłem
chwałą i ponownie otoczę. 29 —Zagrzmiało!—powiedzieli
niektórzy, słysząc ten głos. —To anioł przemówił—twierdzili
inni. 30 —Ten głos odezwał się nie ze względu na Mnie,
ale na was—odpowiedział Jezus. 31 —Nadszedł bowiem
czas sądu nad światem. Teraz jego władca zostanie z niego
wyrzucony. 32 A Ja, gdy zostanę podniesiony w górę,
przyciągnę wszystkich do siebie. 33 Mówiąc o podniesieniu,

dał im do zrozumienia, w jaki sposób umrze. **34** Wtedy
ludzie z tłumu pytali Go: —Z Prawa Mojżesza wiemy, że
Mesjasz będzie żyć wiecznie. Dlaczego więc mówisz, że Syn
Człowieczy zostanie podniesiony w górę? Kim On właściwie
jest? **(aiōn g165)** **35** —Jeszcze tylko przez chwilę będziecie
mieli wśród siebie światło—odpowiedział Jezus. —Dopóki
możecie, chodźcie więc w jego blasku, aby nie ogarnął
was mrok. Kto bowiem chodzi w ciemności, nie wie, dokąd
zmierza. **36** Póki macie światło, uwierzcie w nie, abyście
stali się dziećmi światła. Po tych słowach Jezus odszedł
i ukrył się przed tłumem. **37** Chociaż dokonał na oczach
ludzi wielu cudów, nie wszyscy Mu uwierzyli. **38** W ten
sposób spełniły się słowa proroka Izajasza, który powiedział:
„Panie, kto uwierzy naszym słowom? Kto rozpoznał Twoje
działanie?”. **39** Nie mogli jednak uwierzyć, ponieważ Izajasz
powiedział również: **40** „Pan zaślepił ich oczy i uczynił
twardymi ich serca, aby niczego nie widzieli i niczego nie
zrozumieli. Dlatego nie chcą się opamiętać i zostać przeze
Mnie uzdrowieni”. **41** Tak właśnie powiedział Izajasz, bo
ujrzał Bożą chwałę. **42** Mimo to wielu przywódców uwierzyło
Jezusowi. Nie przyznawali się jednak do tego w obawie
przed faryzeuszami, którzy mogli wyrzucić ich z synagogi.
43 Ludzkie uznanie cenili bowiem bardziej niż przychylność
Boga. **44** Dalej nauczając, Jezus zawołał do tłumów: —Kto
wierzy Mi, wierzy również Temu, który Mnie posłał. **45**
A kto Mnie widzi, widzi także Tego, który Mnie posłał.
46 Przyszedłem na świat jako światło, aby każdy, kto Mi
wierzy, nie musiał tkwić w ciemności. **47** Jeśli ktoś Mnie
słucha, ale nie jest Mi posłuszny, nie będę go sądzić. Nie
przyszedłem bowiem na świat po to, aby potępić ludzi,
ale aby ich zbawić. **48** Kto odrzuca Mnie i moje słowa,
będzie miał jednak innego sędziego: będą nim słowa, które
wypowiedziałem. To one osądzą go w dniu ostatecznym.
49 Nie przemawiałem bowiem z własnej inicjatywy. Ten,
który Mnie posłał, przekazał Mi, co i jak mam mówić. **50**
Przykazania mojego Ojca prowadzą do wiecznego życia,
dlatego przekazuję wam, to, co Mi polecił. **(aiōnios g166)**

13 W przeddzień święta Paschy Jezus wiedział już, że
nadszedł Jego czas—czas odejścia ze świata do Ojca.
Tym, których ukochał, chciał okazać miłość aż do samego
końca. **2** W czasie uroczystej kolacji diabeł zawładnął sercem
Judasza (syna Szymona z Kariotu) i pobudził go do zdrady.
3 Jezus wiedział, że Ojciec wszystko Mu powierzył. Wiedział
również, że przyszedł od Ojca i do Niego odchodzi. **4** Dlatego
wstał od kolacji, przebrał się, przepasał ręcznikiem, **5** a potem
nalał wody do miski i zaczął myć uczniom nogi, wycierając
je ręcznikiem, który miał na sobie. **6** Gdy podszedł do
Szymona Piotra, ten zawołał: —Panie, Ty myjesz mi nogi?! **7**
—Teraz nie zrozumiesz tego, co robię—odpowiedział Jezus.
—Ale później zrozumiesz. **8** —O, nie!—protestował Piotr.
—Nigdy nie będziesz mi mył nóg! —Jeśli tego nie zrobię,
nie będziesz do Mnie należał—odrzekł Jezus. **(aiōn g165)** **9**
—W takim razie umyj nie tylko moje nogi, ale także ręce i
głowę! **10** —Wykąpany nie musi się myć, bo jest już czysty.
Wystarczy, że opłucze nogi. Wy jesteście już czyści—jednak
nie wszyscy. **11** Wiedział bowiem, kto Go zdradzi. Dlatego
powiedział: „Nie wszyscy jesteście czyści”. **12** Po umyciu
im nóg Jezus z powrotem się przebrał, usiadł z nimi i
zapytał: —Czy rozumiecie, co zrobiłem? **13** Nazywacie Mnie
„Nauczycielem” oraz „Panem” i macie rację, bo Nim jestem.
14 Skoro więc Ja, wasz Pan i Nauczyciel, umyłem wam
nogi, to i wy powinniście czynić podobnie. **15** Dałem wam
przykład, abyście postępowali wobec siebie tak, jak Ja. **16**
Zapewniam was: Sługa nie jest ważniejszy od swojego pana,
a posłaniec—od tego, kto go posłał. **17** Jeśli będziecie o tym
pamiętać i tak postępować—będziecie szczęśliwi. **18** Nie do
wszystkich jednak odnosi się to, co powiedziałem. Wiem
bowiem, kogo wybrałem. Muszą się jednak wypełnić słowa
Pisma: „Ten, który jadł ze Mną chleb, zwrócił się przeciwko
Mnie”. **19** Mówię o tym już teraz, abyście—gdy tak się
stanie—uwierzyli, że JA JESTEM. **20** Zapewniam was: Kto
przyjmuje mojego posłańca, Mnie samego przyjmuje. A kto
Mnie przyjmuje, przyjmuje Tego, który Mnie posłał. **21** Potem,
przejęty do głębi, powtórzył raz jeszcze: —Zapewniam was:
Jeden z was Mnie zdradzi! **22** Zaniepokojeni uczniowie
popatrzyli po sobie, zastanawiając się, o kim mówi. **23**
Jeden z nich, najbliższy przyjaciel Jezusa, siedział tuż przy
Nim. **24** Szymon Piotr dał mu więc znak, aby zapytał, o
kogo chodzi. **25** Ten więc nachylił się i zapytał: —Panie,
kto to? **26** —To ten, któremu podam kawałek umoczonego
w sosie chleba—odrzekł Jezus. Umoczył więc kawałek i
podał Judaszowi. **27** On zjadł i wtedy opanował go szatan.
Jezus zaś powiedział do Judasza: —Zrób szybko to, co
zamierzasz. **28** Nikt jednak tego nie zrozumiał. **29** Ponieważ
Judasz był skarbnikiem, niektórzy myśleli, że Jezus wydał
mu polecenie: „Kup rzeczy potrzebne na święto” lub „Zanieś
pieniądze biednym”. **30** Gdy więc Judasz zjadł podany
kawałek chleba, natychmiast wyszedł. A była już noc. **31**
Po jego wyjściu Jezus powiedział: —Ja, Syn Człowieczy,
zostałem teraz otoczony chwałą. I otoczę chwałą Boga. **32**
On zaś wkrótce otoczy chwałą Mnie. **33** Kochani! Będę z
wami jeszcze tylko chwilę. Potem będziecie Mnie szukać, ale
jak powiedziałem przywódcom, tak i wam powtarzam: Tam,
gdzie idę, nie możecie pójść. **34** Daję wam nowe przykazanie,

abyście się wzajemnie kochali. Jak Ja was ukochałem,
tak wy macie kochać jedni drugich. 35 Jeśli będziecie
okazywać sobie nawzajem miłość, wszyscy rozpoznają, że
naprawdę jesteście moimi uczniami. 36 —Panie, ale dokąd
odchodzisz?—zaniepokoił się Szymon Piotr. —Teraz nie
możesz iść tam razem ze Mną—odpowiedział Jezus—ale
kiedyś pójdziesz. 37 —Dlaczego nie teraz, Panie? Oddam
za Ciebie życie! 38 —Oddasz za Mnie życie?—odparł Jezus.
—Zapewniam cię, że zanim rano zapieje kogut, trzy razy
zaprzeczysz, że Mnie znasz.

14 Niech wasze serca nie drżą ze strachu. Wierzcie
Bogu—i Mi wierzcie! 2 W domu mojego Ojca jest
wiele mieszkań. Gdyby tak nie było, to czy mówiłbym
wam, że idę przygotować wam miejsce? 3 A gdy odejdę i
wszystko przygotuję, wrócę i zabiorę was ze sobą, abyście
byli tam, gdzie Ja. 4 Przecież znacie drogę prowadzącą
tam, dokąd odchodzę. 5 —Panie, nie mamy pojęcia, dokąd
odchodzisz—odezwał się Tomasz. —Jak więc możemy znać
drogę? 6 —Ja jestem drogą, prawdą i życiem—odpowiedział
mu Jezus. —Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej, jak tylko
przeze Mnie. 7 Jeśli Mnie poznaliście, będziecie znać także
mojego Ojca. Zresztą już Go znacie, bo Go zobaczyliście. 8
—Panie, pokaż nam Ojca, a to nam wystarczy—rzekł Filip. 9
—Filipie! Tak długo z wami przebywam, a wciąż jeszcze
nie wiesz, kim jestem?—odpowiedział Jezus. —Kto Mnie
zobaczył, zobaczył również Ojca. Dlaczego więc prosisz:
Pokaż nam Ojca? 10 Czy nie wierzysz, że jestem w Ojcu,
a Ojciec we Mnie? Dzieła, o których wam mówię, nie są
moją inicjatywą. Dokonuje ich Ojciec, który jest we Mnie. 11
Uwierzcie, że jestem w Ojcu, a Ojciec we Mnie. A jeśli nie
chcecie wierzyć Mi na słowo, uwierzcie ze względu na dzieła
Ojca. 12 Zapewniam was: Kto Mi wierzy, będzie czynił cuda
takie, jak Ja—a nawet jeszcze większe, bo już odchodzę do
Ojca. 13 I zrobię to, o co poprosicie w moim imieniu—w
ten sposób otoczę mojego Ojca chwałą. 14 Jeśli będziecie
Mnie o coś prosić w moim imieniu, zrobię to. 15 Jeśli Mnie
kochacie, będziecie posłuszni moim nakazom. 16 A Ja
poproszę Ojca, aby dał wam innego Pocieszyciela—takiego,
który pozostanie z wami na zawsze. (aiōn g165) 17 Jest to
Duch prawdy, którego świat nie może przyjąć, bo Go nie
dostrzega i nie zna. Wy jednak Go znacie, bo już jest z wami,
a będzie także w was. 18 Nie zostawię was samych—przyjdę
do was. 19 Już za chwilę zniknę z oczu świata. Ale wy
Mnie widzicie, bo żyję—i wy też będziecie żyć. 20 W tym
dniu przekonacie się, że Ja jestem w Ojcu, wy—we Mnie, a
Ja—w was. 21 Pamiętajcie: Ten Mnie naprawdę kocha, kto
zna moje nakazy i stosuje się do nich. A kto Mnie kocha,
tego kocha również mój Ojciec, i Ja go kocham, i objawię
mu siebie. 22 Zapytał Go wtedy Juda (nie ten z Kariotu):
—Panie, dlaczego nie objawisz się światu, a tylko nam? 23
—Kto Mnie kocha, będzie posłuszny moim słowom—odparł
Jezus. —Mój Ojciec też będzie go kochał i przyjdziemy do
niego, i w nim zamieszkamy. 24 Kto zaś nie kocha Mnie, nie
będzie posłuszny moim słowom. A moje słowa nie pochodzą
ode Mnie, ale od Ojca, który Mnie posłał. 25 Mówię o tym
teraz, dopóki jestem z wami. 26 Gdy Ojciec pośle do was
w moim imieniu Pocieszyciela—Ducha Świętego—to On
wszystkiego was nauczy i przypomni to, o czym wcześniej
mówiłem. 27 Zostawiam wam mój pokój i daję go wam. Nie
jest to pokój, jaki oferuje świat, ale pokój pochodzący ode
Mnie. Niech więc wasze serca nie drżą ze strachu i niech się
nie lękają. 28 Pamiętacie, że powiedziałem wam: Odchodzę,
ale przyjdę do was znowu. Gdybyście Mnie szczerze kochali,
cieszylibyście się, że wracam do Ojca, który jest większy
ode Mnie. 29 Tak więc uprzedziłem was o tym, co nastąpi,
abyście uwierzyli Mi, gdy to się stanie. 30 Musimy jednak
kończyć tę rozmowę, bo zbliża się władca tego świata. Nie
ma on jednak nade Mną żadnej władzy. 31 Chcę, aby cały
świat zobaczył, że kocham Ojca i robię wszystko, co Mi
polecił. Teraz jednak wstańmy i chodźmy stąd!

15 Potem Jezus powiedział: —Ja jestem prawdziwym
krzewem winorośli, a mój Ojciec—ogrodnikiem. 2
Odcina każdą gałązkę, która nie owocuje, a tę, która już
owocuje, oczyszcza, aby owocowała jeszcze lepiej. 3 Wy już
jesteście oczyszczeni dzięki temu, co wam powiedziałem. 4
Trwajcie we Mnie, a Ja będę trwał w was. Tak jak gałązka
nie może owocować sama z siebie, jeśli nie trwa w krzewie,
tak i wy—jeśli nie trwacie we Mnie. 5 Ja jestem krzewem
winorośli, a wy—jego gałązkami. Kto trwa we Mnie, a Ja
w nim, ten obficie owocuje. Beze Mnie jednak nic nie
możecie zrobić. 6 Jeżeli ktoś nie trwa we Mnie, zostanie
odrzucony—tak jak gałązka, która usycha. Zbiera się takie,
wrzuca do ognia i spala. 7 Jeśli jednak będziecie we Mnie
trwać, a moje słowa—w was, proście o cokolwiek chcecie,
a tak się stanie. 8 Mój Ojciec dozna chwały przez to, że
obficie zaowocujecie i staniecie się moimi uczniami. 9
Ukochałem was tak, jak Mnie ukochał Ojciec. Trwajcie więc
w mojej miłości. 10 A będziecie w niej trwać, gdy okażecie
posłuszeństwo moim nakazom—tak jak Ja jestem posłuszny
nakazom mojego Ojca i trwam w Jego miłości. 11 Mówię
o tym po to, abyście mieli w sobie moją radość i abyście
byli nią napełnieni. 12 Daję wam moje przykazanie, abyście

kochali się nawzajem, tak jak Ja was ukochałem. 13 Nikt nie
kocha bardziej niż ten, kto oddaje swoje życie za przyjaciół.
14 Wy jesteście moimi przyjaciółmi, jeśli robicie to, co wam
nakazuję. 15 Już nie nazywam was sługami, bo sługa nie
wie, co zamierza jego pan. Nazwałem was przyjaciółmi, bo
powiedziałem wam wszystko, co usłyszałem od Ojca. 16 To
nie wy Mnie wybraliście, ale Ja was. Przeznaczyłem was do
tego, abyście szli i przynosili owoc—trwały owoc!—i aby
Ojciec dał wam to, o co Go poprosicie w moim imieniu.
17 Nakazuję wam więc, abyście kochali jedni drugich! 18
Jeśli świat was nienawidzi, to pamiętajcie, że Mnie najpierw
znienawidził. 19 Gdybyście należeli do świata, kochałby
was. Ponieważ jednak nie należycie do niego—bo Ja was
wybrałem dla siebie—nienawidzi was. 20 Przypomnijcie
sobie, co wam niedawno powiedziałem: Sługa nie jest
ważniejszy od swojego pana. Skoro Mnie prześladowali,
i was będą prześladować. A jeśli słuchali moich słów, i
waszych posłuchają. 21 Ze względu na Mnie będą was
prześladować, bo nie znają Tego, który Mnie posłał. 22
Gdybym nie przyszedł i nie mówił do nich, nie mieliby
grzechu. Lecz teraz już nie mogą się usprawiedliwić. 23
Kto Mnie nienawidzi, nienawidzi także mojego Ojca. 24
Nie mieliby grzechu, gdybym nie uczynił na ich oczach
cudów, których nikt nigdy nie dokonał. Oni jednak widzieli
je, a mimo to znienawidzili i Mnie, i Ojca. 25 W ten sposób
sprawdziły się słowa zapisane w Piśmie: „Znienawidzili Mnie
bez powodu”. 26 Lecz Pocieszyciel—Duch prawdy, którego
poślę wam od mojego Ojca, opowie wam o Mnie, 27 a wy
opowiecie o Mnie innym, bo jesteście ze Mną od samego
początku.

16 Powiedziałem wam o tym, abyście się nie załamali. 2
Wyrzucą was bowiem z synagogi. Co więcej, nadchodzi
czas, gdy ludzie chcący was zabić będą przekonani, że ich
działanie podoba się Bogu. 3 Będą tak postępować, bo nigdy
nie poznali ani Ojca, ani Mnie. 4 Mówię o tym teraz, zanim
ten czas nastanie, abyście pamiętali, że was ostrzegałem.
Nie mówiłem o tym wcześniej, bo byłem z wami. 5 Teraz
jednak odchodzę do Tego, który Mnie posłał. Nie pytacie już:
„Dokąd odchodzisz?”. 6 Powiedziałem wam bowiem o tym i
smutek wypełnił wasze serca. 7 Zapewniam was jednak,
że moje odejście jest dla was korzystne. Jeśli bowiem nie
odejdę, Pocieszyciel do was nie przyjdzie. Ale gdy odejdę,
przyślę Go do was. 8 Wtedy On przekona świat o grzechu, o
prawości i o sądzie. 9 O grzechu—bo ludzie Mi nie wierzą.
10 O prawości—bo odchodzę do Ojca i już Mnie nie ujrzycie.
11 O sądzie—bo władca tego świata już został skazany. 12
Tak wiele chciałbym wam jeszcze powiedzieć, lecz teraz nie
jesteście w stanie tego zrozumieć. 13 Gdy jednak przyjdzie
Duch prawdy, wprowadzi was w całą prawdę. Nie będzie
mówił sam od siebie, lecz przekaże wam to, co usłyszał.
Powie wam także o tym, co przyniesie przyszłość. 14 On
otoczy Mnie chwałą, bo przekaże wam to, co do Mnie należy.
15 Wszystko, co ma Ojciec, jest moje. Dlatego powiedziałem,
że Duch weźmie ode Mnie i wam to przekaże. 16 Już
niebawem odejdę. Ale wkrótce zobaczycie Mnie znowu! 17
—O co Mu chodzi?—zastanawiali się uczniowie. —„Już
niebawem odejdę. Ale wkrótce zobaczycie Mnie znowu” albo
„Odchodzę do Ojca”? 18 Co ma na myśli, mówiąc: „Już
niebawem”? Nie rozumiemy tego. 19 Jezus wiedział, że
chcieli Go o to zapytać. Powiedział więc: —Zastanawiacie
się, co miałem na myśli, mówiąc: „Już niebawem odejdę.
Ale wkrótce zobaczycie Mnie znowu”? 20 Zapewniam was:
Wkrótce będziecie płakać i smucić się, a świat będzie się
cieszyć. Wasz smutek zostanie jednak przemieniony w
radość. 21 Gdy kobieta rodzi, doznaje smutku, bo nadszedł
czas rozwiązania. Ale gdy już urodzi, z radości zapomina o
bólu, bo jej dziecko przyszło na świat. 22 Teraz przytłacza
was smutek, ale gdy zobaczę was znowu, wasze serca
napełnią się radością—radością, której już nikt nie zdoła
wam odebrać. 23 Wtedy nie będziecie Mnie już o nic pytać.
Zapewniam was: Jeśli wtedy poprosicie o coś Ojca w moim
imieniu, da wam to. 24 Dotychczas nie prosiliście Go o nic w
moim imieniu. Teraz proście, a otrzymacie, i wasza radość
nie będzie miała granic! 25 O wielu rzeczach mówiłem wam
za pomocą przypowieści. Nadchodzi jednak czas, gdy o
sprawach dotyczących Ojca będę wam mówił wprost—bez
porównań. 26 Wtedy będziecie prosić w moim imieniu,
a Ja nie będę musiał o to prosić Ojca. 27 On sam was
kocha, ponieważ wy Mnie ukochaliście i uwierzyliście, że
przyszedłem od Niego. 28 Tak, przyszedłem na świat od
Ojca i opuszczam świat, aby do Niego powrócić. 29 —Teraz
wszystko mówisz nam wprost, bez porównań—odrzekli
uczniowie. 30 —Nareszcie rozumiemy, że wszystko wiesz
i nie potrzebujesz, aby ktokolwiek zadawał Ci pytania.
Wierzymy, że przyszedłeś od Boga. 31 —Mówicie, że
wierzycie?—rzekł Jezus. 32 —Oto nadchodzi czas, a
właściwie już nadszedł, gdy pouciekacie do swoich domów i
zostawicie Mnie samego. Nie będę jednak sam, ponieważ
jest ze Mną Ojciec. 33 Powiedziałem wam o tym wszystkim,
abyście dzięki Mnie doświadczali pokoju. Na świecie czeka
was cierpienie. Ale bądźcie odważni—Ja zwyciężyłem ten
świat.

17 Gdy Jezus skończył rozmowę z nimi, spojrzał w niebo
i rzekł: —Ojcze, nadszedł już czas. Otocz swojego
Syna chwałą, aby i On otoczył chwałą Ciebie. **2** Udzieliłeś
Mi władzy nad każdym człowiekiem po to, abym dał życie
wieczne wszystkim, których Mi powierzyłeś. **(aiōnios g166)**
3 A życie wieczne polega na poznaniu Ciebie—jedynego,
prawdziwego Boga, i Jezusa Chrystusa, którego posłałeś.
(aiōnios g166) **4** Otoczyłem Cię chwałą na ziemi, bo wykonałem
zadanie, które Mi zleciłeś. **5** Teraz więc, Ojcze, otocz Mnie
tą chwałą, którą miałem u Ciebie, zanim powstał świat. **6**
Objawiłem Cię ludziom, których Mi dałeś ze świata. Należeli
do Ciebie i powierzyłeś Mi ich, a oni zachowali Twoje
słowo. **7** Już wiedzą, że wszystko, co mam, pochodzi od
Ciebie. **8** Przekazałem im Twoje polecenia, a oni je przyjęli i
rozpoznali, że to Ty Mnie posłałeś. **9** Właśnie za nich się
modlę. Nie za świat, lecz za tych, których Mi powierzyłeś,
bo należą do Ciebie. **10** Wszystko, co należy do Mnie, jest
Twoje, a Twoje—jest moje. Oni zaś oddają Mi chwałę. **11**
Ja opuszczam ten świat i idę do Ciebie, ale oni zostają.
Dlatego, Ojcze święty, ochraniaj ich mocą Twojego imienia,
które Mi dałeś. I spraw, aby żyli w takiej jedności, jak My. **12**
Dopóki z nimi byłem, sam ochraniałem ich mocą Twojego
imienia, którą Mi dałeś. Strzegłem ich i nie zginął nikt z nich,
z wyjątkiem syna zatracenia—jak przepowiedziało Pismo. **13**
Teraz zaś idę do Ciebie i mówię im o tym, aby napełniała ich
moja radość. **14** Przekazałem im Twoje słowo, a świat ich
znienawidzi, ponieważ—tak jak Ja—nie należą do niego.
15 Nie proszę, abyś ich stąd zabrał, lecz abyś chronił ich
przed złem. **16** Tak jak i Ja, nie należą oni do świata. **17**
Spraw, aby byli oddani prawdzie, którą jest Twoje słowo. **18**
Tak jak Ty posłałeś Mnie na świat, tak teraz Ja posyłam ich
do innych ludzi. **19** Za nich też poświęcam siebie, aby byli
oddani prawdzie. **20** Modlę się nie tylko za nich, ale także za
tych, którzy dzięki ich słowom uwierzą Mi. **21** Ojcze, niech
wszyscy oni żyją w jedności, jak Ty we Mnie, a Ja w Tobie.
Niech będą w jedności z nami, aby świat uwierzył, że to
Ty Mnie posłałeś! **22** Obdarzyłem ich też chwałą, którą Mi
dałeś, aby żyli w jedności, tak jak My: **23** Ja w nich, a Ty we
Mnie—aby żyli w doskonałej jedności, wtedy bowiem świat
zrozumie, że Mnie posłałeś i że ukochałeś ich tak jak Mnie.
24 Ojcze, chcę, aby ci, których Mi powierzyłeś, byli ze Mną
tam, gdzie Ja będę, i aby mogli widzieć chwałę, którą Mi
dałeś. Ukochałeś Mnie bowiem, zanim powstał świat. **25**
Sprawiedliwy Ojcze! Świat Cię nie poznał, ale Ja Cię znam. I
oni również wiedzą, że to Ty Mnie posłałeś. **26** Objawiłem im
bowiem Ciebie i nadal będę objawiać, aby doświadczyli tej
wspaniałej miłości, jaką Mnie obdarzasz, i abym mógł w nich
trwać.

18 Potem Jezus udał się z uczniami do ogrodu,
znajdującego się za potokiem Cedron. **2** Judasz,
zdrajca, znał to miejsce, bo Jezus często odwiedzał je
z uczniami. **3** Przyszedł więc tam wraz z rzymskim
oddziałem oraz strażą, wysłaną przez najwyższych
kapłanów i faryzeuszy. Uzbrojeni, nieśli pochodnie i
latarnie. **4** Jezus wiedząc, co Go czeka, wyszedł im
na spotkanie **5** i zapytał: —Kogo szukacie? —Jezusa
z Nazaretu—powiedzieli. —JA JESTEM—odrzekł Jezus.
W tłumie stał również Judasz—zdrajca. **6** A gdy Jezus
powiedział: „JA JESTEM”, wszyscy cofnęli się i padli na
ziemię. **7** —Kogo szukacie?—powtórzył Jezus. —Jezusa
z Nazaretu—odpowiedzieli. **8** —Mówię wam, że to
Ja—powiedział Jezus. —Skoro szukacie Mnie, pozwólcie
reszcie odejść. **9** Powiedział to, aby wypełniła się zapowiedź
proroka: „Nie utraciłem ani jednego z tych, których Mi dałeś”.
10 Wtedy Szymon Piotr wyjął miecz, zamachnął się i odciął
prawe ucho słudze najwyższego kapłana, Malchusowi.
11 —Schowaj miecz—rzekł do niego Jezus. —Czyż nie
mam pić z kielicha, który podaje Mi Ojciec? **12** Wtedy
żołnierze, ich dowódca oraz strażnicy wysłani przez kapłanów
złapali Jezusa, związali Go **13** i zaprowadzili najpierw do
Annasza, który był teściem Kajfasza, sprawującego tego
roku urząd najwyższego kapłana. **14** To właśnie Kajfasz
powiedział wcześniej żydowskim przywódcom, że lepiej
będzie, aby jeden człowiek umarł za cały naród. **15** Za
Jezusem podążał Szymon Piotr i jeszcze jeden uczeń, który
był znajomym najwyższego kapłana. Dzięki temu wszedł
razem z Jezusem na dziedziniec rezydencji najwyższego
kapłana. **16** Tymczasem Piotr został za bramą. Drugi uczeń
porozmawiał jednak z kobietą pełniącą służbę przy drzwiach
i po chwili wprowadził na dziedziniec również Piotra. **17** —Ty
chyba jesteś jednym z uczniów tego człowieka?—zapytała
Piotra służąca. —Ależ skąd!—zaprzeczył. **18** Było zimno,
więc słudzy oraz strażnicy rozpalili ognisko i grzali się
przy nim. Wśród nich stał również Piotr. **19** W tym czasie
najwyższy kapłan wypytywał Jezusa o Jego naukę i
zwolenników. **20** —Nauczałem publicznie—odpowiedział
Jezus. —Przemawiałem w synagodze i w świątyni, wśród
wielu ludzi. Niczego nie mówiłem po kryjomu. **21** Dlaczego
Mnie więc o to pytasz? Zapytaj tych, którzy Mnie słuchali.
Oni wiedzą, co mówiłem. **22** —Jak się odzywasz do
najwyższego kapłana?!—zawołał stojący w pobliżu sługa i
uderzył Jezusa w twarz. **23** —Jeśli powiedziałem coś złego,

udowodnij to—odrzekł Jezus. —A jeśli nie, to dlaczego Mnie
uderzyłeś? 24 Wtedy Annasz odesłał związanego Jezusa
do najwyższego kapłana, Kajfasza. 25 Tymczasem Piotr
nadal grzał się przy ognisku. —Nie jesteś przypadkiem
jednym z uczniów Jezusa?—zapytano go. —Oczywiście, że
nie—wyparł się Piotr. 26 Ale jeden ze służących najwyższego
kapłana, krewny tego, któremu Piotr odciął ucho, stwierdził:
—Chyba widziałem ciebie razem z nim w ogrodzie?! 27
Piotr znowu zaprzeczył. I wtedy właśnie zapiał kogut.
28 Było już rano. Od Kajfasza zaprowadzono Jezusa do
rezydencji gubernatora. Oskarżyciele jednak nie weszli do
środka, aby nie narazić się na rytualną nieczystość. Chcieli
bowiem uczestniczyć w kolacji paschalnej. 29 Piłat, rzymski
gubernator, wyszedł więc do nich i zapytał: —Jakie zarzuty
stawiacie temu człowiekowi? 30 —Gdyby nie był przestępcą,
nie przyprowadzalibyśmy go do ciebie—odpowiedzieli.
31 —Zabierzcie go sobie i sądźcie według własnego
prawa—odrzekł Piłat. —Przecież wiesz, że bez twojej zgody
nie wolno nam nikogo skazać na śmierć—tłumaczyli. 32
W ten sposób spełniła się zapowiedź Jezusa, dotycząca
sposobu, w jaki zostanie zabity. 33 Piłat wrócił więc do
rezydencji i polecił, aby przyprowadzono Jezusa. —Jesteś
Królem Żydów?—zapytał. 34 —Sam tak uważasz czy tylko
powtarzasz, co ci powiedziano?—odpowiedział pytaniem
Jezus. 35 —Czy ja jestem Żydem?—odparł Piłat. —To
twój naród i jego przywódcy przyprowadzili cię do mnie.
Co zrobiłeś? 36 —Moje królestwo nie pochodzi z tego
świata—rzekł Jezus. —Gdyby tak było, moi słudzy walczyliby,
żebym nie wpadł w ręce przywódców. Teraz moje królestwo
nie jest jednak z tego świata. 37 —Więc jednak jesteś
królem? —Sam to potwierdzasz. Po to się narodziłem i
po to przyszedłem na świat, aby opowiedzieć ludziom o
prawdzie. A każdy, kto kocha prawdę, słucha Mnie. 38
—Co to jest prawda?—zapytał Piłat. Następnie wyszedł
do zebranych i powiedział: —Nie znajduję w nim żadnej
winy! 39 Jest zwyczaj, że na święto Paschy uwalniam
wam jednego z waszych więźniów. Jeśli więc chcecie,
tym razem uwolnię Króla Żydów. 40 —Nie! Nie tego!
Wypuść raczej Barabasza!—zaczęli krzyczeć. A Barabasz
był buntownikiem.

19 Piłat kazał więc wyprowadzić Jezusa i ubiczować. 2
Żołnierze włożyli na Jego głowę koronę uplecioną z
długich, ostrych cierni i ubrali Go w purpurowy płaszcz. 3
Podchodzili do Niego, bili po twarzy i wykrzykiwali: —Niech
żyje Król Żydów! 4 Potem Piłat raz jeszcze wyszedł do tłumu
mówiąc: —Wyprowadzam go tu, żebyście zobaczyli, że nie
znajduję w nim żadnej winy. 5 Wtedy Jezus wyszedł na
zewnątrz—w purpurowym płaszczu i koronie cierniowej na
głowie. —Oto człowiek!—rzekł Piłat. 6 —Ukrzyżuj! Ukrzyżuj
go!—zaczęli krzyczeć kapłani i ich strażnicy na widok
Jezusa. —Sami go ukrzyżujcie! Ja nie znajduję w nim żadnej
winy!—odpowiedział Piłat. 7 —My też mamy Prawo. I według
naszego Prawa powinien zginąć, bo nazywał siebie Synem
Bożym!—wołali. 8 Te słowa jeszcze bardziej przestraszyły
Piłata. 9 Ponownie wszedł do rezydencji i zapytał Jezusa:
—Skąd pochodzisz? Ale Jezus nic mu nie odpowiedział. 10
—Nie chcesz ze mną rozmawiać?—dziwił się. —Czy nie
wiesz, że mam prawo cię uwolnić albo ukrzyżować? 11
—Nie miałbyś nade Mną władzy, gdyby nie dano ci jej z
góry—odrzekł Jezus. —Dlatego większy grzech popełnił
ten, który oddał Mnie w twoje ręce. 12 Od tego momentu
Piłat starał się uwolnić Jezusa, ale żydowscy przywódcy
ostro się temu sprzeciwiali: —Jeśli go uwolnisz, nie będziesz
przyjacielem cezara. Kto obwołuje się królem, występuje
przecież przeciwko cezarowi. 13 Usłyszawszy to, Piłat
znowu wyprowadził Jezusa na zewnątrz, sam zaś usiadł na
fotelu sędziowskim, w miejscu zwanym Kamienny Bruk (po
hebrajsku: „Gabbata”). 14 Było około południa, następnego
dnia rozpoczynała się Pascha. Wtedy rzekł do zebranych:
—Oto wasz król! 15 —Precz z nim! Przecz! Ukrzyżuj
go!—krzyczeli. —Mam ukrzyżować waszego króla?!—pytał
Piłat. —Nie mamy żadnego króla oprócz cezara!—zawołali
najwyżsi kapłani. 16 Wówczas Piłat wydał im Jezusa, aby
Go ukrzyżowali. I zabrali Go. 17 Jezus niósł swój krzyż na
miejsce zwane Czaszką (po hebrajsku: „Golgota”). 18 Gdy
dotarł na miejsce, ukrzyżowano Go razem z dwoma innymi
skazańcami: Jezusa w środku, a tych dwóch po Jego prawej
i lewej stronie. 19 Piłat zaś przygotował i kazał umieścić
na krzyżu tabliczkę z napisem: „Jezus z Nazaretu, Król
Żydów”. 20 Wielu Żydów mogło więc przeczytać ten opis
Jego winy (sporządzony po hebrajsku, łacinie i grecku),
bowiem miejsce, gdzie ukrzyżowano Jezusa, znajdowało
się w pobliżu miasta. 21 Kapłani jednak domagali się od
Piłata: —Nie pisz: „Król Żydów”, ale: „Twierdził, że jest
Królem Żydów”. 22 —Napisałem i koniec!—odrzekł Piłat. 23
Po ukrzyżowaniu Jezusa, żołnierze zabrali Jego ubrania i
podzielili je na cztery części—dla każdego po jednej. Wzięli
też tunikę, która była utkana w całości—bez szwów. 24 —Nie
rozdzierajmy jej—mówili między sobą—ale rzućmy o nią
losy. Zobaczymy, kto ją wygra. W ten sposób spełniło się
proroctwo: „Rozdzielają między siebie moje ubrania i rzucają
losy o moją tunikę”. Tak właśnie uczynili żołnierze. 25 A
obok krzyża Jezusa stały: Jego matka, Jego ciotka—Maria

(żona Kleofasa) i Maria z Magdali. 26 Gdy Jezus zobaczył
matkę stojącą obok ucznia, który był Jego najbliższym
przyjacielem, rzekł do niej: —To jest twój syn! 27 A do ucznia:
—To jest twoja matka! I od tego momentu uczeń wziął ją
do swojego domu. 28 Wiedząc, że Jego dzieło dobiegło
już końca, Jezus—wypełniając zapowiedź Pisma—rzekł:
—Jestem spragniony. 29 A stał tam dzban z kwaśnym
winem. Nasączono nim więc gąbkę i na kiju podano Mu
do ust. 30 Gdy Jezus skosztował, rzekł: —Wykonało się.
Po tych słowach opuścił głowę i skonał. 31 Ponieważ był
to dzień poprzedzający szabat i wielkie święto, żydowscy
przywódcy nie chcieli zostawić martwych ciał na krzyżach
do następnego dnia. Poprosili więc Piłata, aby połamano
skazańcom nogi, przyspieszając ich śmierć, i usunięto ciała.
32 Przyszli więc żołnierze i połamali nogi—najpierw jednemu
skazańcowi ukrzyżowanemu z Jezusem, potem drugiemu. 33
Gdy podeszli do Jezusa, zobaczyli, że już umarł. Nie łamali
Mu więc nóg. 34 Jeden z żołnierzy przebił jednak włócznią
Jego bok, z którego wypłynęła krew i woda. 35 Wiemy, że tak
było, ponieważ potwierdził to naoczny świadek, a jego opis
jest zgodny z prawdą. On wie, że przekazuje prawdę, abyście
i wy uwierzyli. 36 Stało się tak, aby spełniły się słowa Pisma:
„Kości Jego nie zostaną połamane”. 37 A także: „Będą
patrzeć na Tego, którego przebili”. 38 Po tym wszystkim
niejaki Józef z Arymatei poprosił Piłata o zgodę na zabranie
ciała Jezusa. Józef był Jego uczniem, jednak ukrywał się
przed przywódcami, ponieważ się ich bał. 39 Przybył tam
również Nikodem—ten, który kiedyś odwiedził Jezusa nocą i
przyniósł z sobą około trzydziestu kilogramów mieszaniny
mirry i aloesu. 40 Zabrali więc ciało Jezusa i—zgodnie z
żydowskim zwyczajem pogrzebowym—obwiązali je lnianymi
płótnami oraz obsypali balsamem. 41 Niedaleko miejsca
ukrzyżowania, w ogrodzie, znajdował się nowy, nieużywany
dotąd grobowiec. 42 Złożyli w nim więc ciało Jezusa, bo
spieszyli się, aby zdążyć przed nastaniem szabatu.

20 W niedzielę, wczesnym rankiem, gdy jeszcze było
ciemno, przyszła do grobu Maria z Magdali. Zobaczyła,
że głaz zamykający wejście jest odsunięty. 2 Pobiegła
więc do Szymona Piotra i do ucznia, który był najbliższym
przyjacielem Jezusa, ze słowami: —Ktoś zabrał z grobu
Pana i nie wiem, gdzie Go położono! 3 Piotr wraz z tym
uczniem szybko wybrali się do grobu. 4 Biegli razem, ale
tamten wyprzedził Piotra i pierwszy dobiegł na miejsce. 5
Zajrzał i zobaczył leżące płótna, ale nie wszedł do środka.
6 Po chwili nadbiegł Szymon Piotr. Wszedł do grobowca
i zaczął oglądać płótna 7 oraz chustę okrywającą głowę
Jezusa, która leżała zwinięta nie z płótnami, ale osobno. 8
Potem również uczeń, który pierwszy dobiegł na miejsce,
wszedł do środka. Zobaczył pusty grób i uwierzył. 9 Do tej
pory nie rozumieli bowiem słów Pisma, mówiących, że Jezus
ma zmartwychwstać. 10 Po tym wszystkim uczniowie wrócili
do domu. 11 Maria z Magdali stała natomiast przed wejściem
do grobu i płakała. Po chwili, gdy zajrzała do środka, 12
zobaczyła dwóch aniołów w białych szatach. Jeden siedział
w miejscu, w którym leżała głowa Jezusa, drugi—w miejscu,
w którym były Jego stopy. 13 —Dlaczego płaczesz?—zapytali
ją aniołowie. —Ktoś zabrał mojego Pana i nie wiem, gdzie
Go położył—odpowiedziała. 14 Następnie odwróciła się
i zobaczyła stojącego Jezusa, ale Go nie poznała. 15
—Dlaczego płaczesz? Kogo szukasz?—zapytał Jezus.
—Panie, jeśli to ty Go wyniosłeś, powiedz, gdzie Go położyłeś,
a ja Go stamtąd wezmę—powiedziała Maria, myśląc, że to
ogrodnik. 16 —Mario!—rzekł Jezus. —Rabbuni! (to znaczy:
„Nauczycielu!”)—powiedziała Maria. 17 —Nie zatrzymuj
Mnie—rzekł Jezus. —Jeszcze nie wstąpiłem do Ojca. Idź
natomiast do moich braci i powiedz im: Idę do mojego
Ojca i do waszego Ojca, do mojego Boga i do waszego
Boga. 18 Wtedy Maria udała się do uczniów i oznajmiła:
—Widziałam Pana!—i powtórzyła im, co jej powiedział. 19
Jeszcze tego samego dnia, wieczorem, uczniowie zebrali
się w jednym miejscu. Bali się przywódców, więc spotkali
się za zamkniętymi drzwiami. Nagle do pomieszczenia, w
którym byli, wszedł Jezus—stanął pośrodku nich i powiedział:
—Pokój wam! 20 I pokazał im przebite ręce oraz bok.
Na widok żywego Pana ogarnęła ich radość. 21 On zaś
powtórzył: —Pokój wam! Jak Ojciec posłał Mnie, tak i
Ja posyłam was. 22 Po tych słowach tchnął na nich i
rzekł: —Weźcie Ducha Świętego! 23 Ci, których uwolnicie
od grzechów, będą od nich wolni, ci zaś, których nie
uwolnicie, pozostaną w grzechach. 24 Nie było wtedy wśród
nich jednego ucznia—Tomasza, zwanego Bliźniakiem. 25
Pozostali powiedzieli mu więc: —Słuchaj! Widzieliśmy Pana!
—Co takiego?!—zawołał Tomasz. —Jeżeli nie zobaczę na
Jego rękach śladów po gwoździach i nie włożę w nie palca,
nie uwierzę! Jeśli nie włożę ręki w Jego przebity bok—nie
uwierzę! 26 Minęło osiem dni i uczniowie znowu zebrali się w
jednym miejscu. Tym razem Tomasz był z nimi. Podobnie jak
poprzednio, Jezus wszedł pomimo zamkniętych drzwi, stanął
pośrodku i powiedział: —Pokój wam! 27 Następnie rzekł do
Tomasza: —Włóż palec w moje ręce. Włóż rękę w mój bok. I
nie bądź już niedowiarkiem, ale uwierz! 28 —Jesteś moim
Panem i Bogiem!—zawołał Tomasz. 29 —Uwierzyłeś, bo
Mnie zobaczyłeś?—odparł Jezus. —Szczęśliwi są jednak ci,

którzy uwierzyli, chociaż Mnie nie widzieli! **30** Jezus uczynił
na oczach uczniów o wiele więcej cudów niż to opisano w
tej księdze. **31** Te jednak, które się w niej znalazły, zostały
zapisane po to, abyście uwierzyli, że Jezus jest Mesjaszem,
Synem Boga, i abyście wierząc Mu otrzymali życie wieczne.

21 Po jakimś czasie Jezus po raz kolejny ukazał
się uczniom. Było to nad Jeziorem Tyberiadzkim.
2 Przebywali wtedy razem: Szymon Piotr, Tomasz,
zwany Bliźniakiem, Natanael z Kany Galilejskiej, synowie
Zebedeusza—Jakub i Jan, oraz jeszcze dwóch innych
uczniów. **3** —Idę łowić ryby—rzekł do nich Piotr. —Idziemy z
tobą—odpowiedzieli. Weszli więc do łodzi i wypłynęli, ale
przez całą noc nic nie złapali. **4** O świcie na brzegu pojawił
się Jezus. Uczniowie jednak nie rozpoznali Go. **5** Wtedy
On zawołał do nich: —Kochani! Macie coś do jedzenia?
—Nie, nic—odpowiedzieli. **6** —Zarzućcie więc sieci z prawej
strony łodzi, a coś złapiecie! Zrobili to i wkrótce mieli tyle
ryb, że nie mogli wyciągnąć sieci. **7** —To Pan!—powiedział
do Piotra uczeń, który był najbliższym przyjacielem Jezusa.
Na te słowa Szymon Piotr natychmiast założył koszulę, był
bowiem rozebrany, i rzucił się wpław do brzegu. **8** Pozostali
płynęli łodzią, ciągnąc za sobą sieci pełne ryb. Byli bowiem
tylko jakieś sto metrów od brzegu. **9** Gdy wyszli z łodzi,
ujrzeli rozpalone ognisko, na którym piekła się ryba oraz
chleb. **(questioned)** **10** —Przynieście kilka ryb, które teraz
złowiliście—poprosił Jezus. **11** Szymon Piotr poszedł więc i
wyciągnął sieć na brzeg. Jak się okazało, w sieci były sto
pięćdziesiąt trzy ogromne ryby, a mimo to sieć nie pękła. **12**
—Podejdźcie i zjedzcie coś—zachęcił Jezus. Żaden z nich
nie śmiał Go pytać, czy to rzeczywiście On. Byli bowiem
pewni, że to jest Pan. **13** Jezus tymczasem podchodził do
każdego, częstując chlebem i rybą. **14** W ten sposób, już
po raz trzeci od czasu swojego zmartwychwstania, Jezus
ukazał się uczniom. **15** Po śniadaniu Jezus zwrócił się do
Szymona Piotra: —Szymonie, synu Jana, czy kochasz Mnie
bardziej niż inni? —Tak, Panie—odparł Piotr. —Wiesz, że Cię
kocham. —Paś więc moje baranki—rzekł Jezus. **16** Zapytał
go jednak drugi raz: —Szymonie, synu Jana, czy kochasz
Mnie? —Tak, Panie. Wiesz, że Cię kocham. —Opiekuj
się więc moimi owcami. **17** I zapytał go po raz trzeci:
—Szymonie, synu Jana, czy kochasz Mnie? Słysząc trzeci
raz to samo pytanie, Piotr zasmucił się, ale odpowiedział:
—Panie! Ty wiesz wszystko. Wiesz, że Cię kocham! —Paś
więc moje owce—powiedział Jezus. **18** —Zapewniam cię:
Gdy byłeś młodszy, sam o sobie decydowałeś i chodziłeś,
dokąd chciałeś. Ale na starość ktoś inny zadecyduje o tobie i
poprowadzi cię tam, dokąd byś nie chciał pójść. **19** Mówiąc
to, Jezus dał mu do zrozumienia, jaką śmiercią uwielbi
Boga. I dodał: —Pójdź w moje ślady! **20** Piotr odwrócił się i
zobaczył ucznia, który był najbliższym przyjacielem Jezusa.
To on, podczas kolacji, był blisko Niego i zapytał: „Panie,
kto Cię zdradzi?”. **21** Wtedy Piotr powiedział: —Panie! A co
będzie z nim? **22** —Może zechcę, aby pozostał na ziemi
aż do mojego powtórnego przyjścia? Po co ci to wiedzieć?
Ty masz pójść w moje ślady. **23** Z tego powodu rozeszła
się wśród uczniów pogłoska, że uczeń ten nie umrze. Ale
Jezus nie powiedział, że on nie umrze, tylko: „Może zechcę,
aby pozostał aż do mojego powtórnego przyjścia? Po co
ci to wiedzieć?”. **24** Ten właśnie uczeń opowiedział o tym
wszystkim i to on napisał tę księgę. A wiemy, że mówi
prawdę. **25** Jezus dokonał jeszcze wielu innych rzeczy. A
gdyby chciano je wszystkie szczegółowo opisać, cały świat
nie pomieściłby chyba ksiąg.

Dzieje

1 Dostojny Teofilu! W pierwszej księdze napisałem ci o tym,
co Jezus czynił i czego nauczał **2** aż do dnia, w którym
mocą Ducha Świętego przekazał wybranym przez siebie
apostołom ostatnie polecenia i został wzięty do nieba. **3** Im
też dał wiele dowodów na to, że żyje, pomimo doznanych
cierpień i śmierci. Przez czterdzieści dni ukazywał się im i
rozmawiał z nimi o królestwie Bożym. **4** Podczas jednego ze
wspólnych posiłków polecił im, aby jeszcze nie opuszczali
Jerozolimy, ale poczekali na spełnienie się obietnicy danej
przez Ojca. **5** —Już o niej słyszeliście—wyjaśnił. —Mówiłem
wam, że Jan Chrzciciel zanurzał w wodzie, lecz wy za
kilka dni zostaniecie zanurzeni w Duchu Świętym. **6** Innym
razem, gdy spotkali się z Jezusem, zapytali Go: —Panie,
czy teraz wyzwolisz Izrael i przywrócisz nasze królestwo?
7 —Nie musicie znać czasu i daty. Mój Ojciec ma władzę
nad wszystkim i to On je ustalił—odpowiedział. **8** —Wy
otrzymacie moc Ducha Świętego, gdy zstąpi na was, i
będziecie opowiadać o mnie innym ludziom. Najpierw
w Jerozolimie i całej Judei, później w Samarii, a potem
wyruszycie aż po krańce ziemi. **9** Po tych słowach wzniósł się
na oczach uczniów i zniknął w obłoku. **10** A gdy wpatrywali
się za Nim w niebo, nagle stanęli przy nich dwaj ubrani
na biało mężczyźni, **11** którzy zapytali: —Galilejczycy! Po
co tak stoicie i wpatrujecie się w niebo? Ten sam Jezus,
zabrany od was do nieba, pewnego dnia powróci w taki sam
sposób, w jaki widzieliście Go odchodzącego. **12** Działo się
to na Górze Oliwnej, oddalonej od Jerozolimy o kilometr.
Apostołowie wrócili do miasta **13** i zebrali się w swoim pokoju
na piętrze. Byli tam: Piotr, Jan, Jakub, Andrzej, Filip, Tomasz,
Bartłomiej, Mateusz, Jakub—syn Alfeusza, Szymon Gorliwy i
Juda—syn Jakuba. **14** Wszyscy oni, razem z kobietami oraz
Marią—matką Jezusa, i Jego braćmi, nieustannie spędzali
czas na wspólnej modlitwie. **15** Gdy pewnego razu zebrało
się około stu dwudziestu wierzących, Piotr wstał i rzekł:
16 —Przyjaciele! Musiało się wypełnić proroctwo Pisma,
które Duch Święty, poprzez króla Dawida, wypowiedział o
Judaszu. To on doprowadził do aresztowania Jezusa, **17** bo
był jednym z nas, apostołów, i miał udział w tej służbie. **18**
On to, za pieniądze splamione krwią, kupił pole. A potem
zabił się, spadając głową w dół. Spotkał go straszny koniec:
pękł na pół a jego wnętrzności wypłynęły na zewnątrz. **19**
Wieść o tym dotarła do wszystkich mieszkańców Jerozolimy
i nazwano to miejsce po hebrajsku Hakeldamach (to znaczy:
„Pole Krwi”). **20** Księga Psalmów mówi: „Niech opustoszeje
jego dom i niech nikt w nim nie mieszka.” Oraz „Jego
służbę niech przejmie ktoś inny”. **21** Teraz, jako świadek
zmartwychwstania Jezusa, musi dołączyć do nas ktoś, kto
tak jak my był z Panem od samego początku **22** —od
dnia, w którym Jan Chrzciciel zanurzył Go w wodzie aż do
chwili, w której został wzięty do nieba. **23** Wybrali dwóch
kandydatów: Józefa (zwanego Barsabą, noszącego też
pseudonim „Justus”) i Macieja, **24** po czym zaczęli się
modlić: —Panie, Ty znasz każde serce. Wskaż nam, którego
z nich wybrałeś **25** do tej apostolskiej służby, którą Judasz
porzucił, poszedłszy własną drogą. **26** Następnie podali
im losy. Oznaczony los został wyciągnięty przez Macieja.
Za aprobatą wszystkich dołączył więc do grona jedenastu
apostołów.

2 Kilka dni później nadeszło święto Pięćdziesiątnicy.
Wszyscy wierzący znowu byli razem w tym samym
miejscu. **2** Nagle dał się słyszeć z nieba szum jakby
potężnego huraganu, który wypełnił cały dom. **3** Ukazały się
im także jakby języki ognia, które się rozdzieliły i osiadły
na każdym z nich. **4** Wszyscy zostali wtedy napełnieni
Duchem Świętym i zaczęli mówić obcymi im językami,
zgodnie z wolą Ducha. **5** W tym czasie przebywali w
Jerozolimie pobożni Żydzi, pochodzący z wielu różnych
krajów świata. **6** Gdy usłyszeli hałas, tłumnie zbiegli
się i stanęli oszołomieni. Każdy z nich słyszał bowiem,
jak uczniowie mówią w ich własnym języku. **7** —Jak to
możliwe?—dziwili się. —Przecież wszyscy ci ludzie pochodzą
z Galilei? **8** Dlaczego więc słyszymy swój własny język,
język kraju, w którym się urodziliśmy? **9** Partowie, Medowie i
Elamici, mieszkańcy Mezopotamii, Judei, Kapadocji, Pontu,
Azji, **10** Frygii, Pamfilii, Egiptu, mieszkańcy Libii z okolic
Cyreny, przybysze z Rzymu (zarówno Żydzi, jak i poganie
nawróceni na judaizm), **11** Kreteńczycy i Arabowie—wszyscy
słyszymy, jak mówią w naszych ojczystych językach o
wielkich dziełach Boga! **12** Oszołomieni i zdezorientowani
pytali siebie nawzajem: —Co to może znaczyć? **13** —Upili
się niedojrzałym winem—drwili jednak niektórzy. **14** Wtedy
wystąpił Piotr z pozostałymi jedenastoma apostołami i zawołał
do zebranych: —Posłuchajcie mnie uważnie mieszkańcy
Jerozolimy i wszyscy przybysze! **15** Ci ludzie nie są pijani, jak
niektórzy podejrzewają. Jest przecież dopiero dziewiąta rano!
16 To, co widzicie, zostało przed wiekami zapowiedziane
przez proroka Joela: **17** „W ostatnich dniach—mówi Bóg
—ześlę mojego Ducha na wielu ludzi: wasi synowie i
córki będą prorokować, młodzieńcy będą mieć widzenia,
a starcy—sny. **18** Ześlę mojego Ducha na wszystkie moje
sługi, na mężczyzn i kobiety, i będą prorokować. **19** I sprawię,

że zobaczycie cudowne znaki, zarówno na niebie, jak i na
ziemi. Zobaczycie krew, ogień i kłęby dymu. 20 Na niebie
zaś zgaśnie słońce, a księżyc stanie się krwawoczerwony.
Wszystko to poprzedzi nadejście wielkiego i wspaniałego
Dnia Pana. 21 Lecz każdy, kto wezwie imienia Pana, będzie
zbawiony". 22 Posłuchajcie mnie, Izraelici!—kontynuował
Piotr. —Bóg w oczywisty sposób udzielił poparcia Jezusowi
z Nazaretu, przez którego uczynił wśród was wielkie cuda
i znaki, o czym doskonale wiecie. 23 Zgodnie ze swoim
odwiecznym zamiarem i postanowieniem pozwolił, aby
Jezus został wam wydany przez bezbożnych Rzymian. A
wy przybiliście Go do krzyża i zamordowaliście! 24 Bóg
jednak wyrwał Go z rąk śmierci i ożywił, gdyż śmierć nie
mogła Go pokonać. 25 Już król Dawid zapowiedział to,
mówiąc: „Zawsze widziałem obok siebie Pana. Jest blisko
mnie, abym się nie zachwiał. 26 Dlatego z całego serca
ucieszyłem się, i moje usta napełniły się radością. Moje
ciało będzie bowiem spoczywać z nadzieją! 27 Bo nie
pozostawisz mojej duszy wśród umarłych i nie pozwolisz,
aby ciało Twojego Świętego uległo rozkładowi. (Hadēs g86) 28
Pokazałeś mi ścieżkę życia, a Twoja obecność napełnia
mnie radością". 29 Przyjaciele!—mówił Piotr. —Mogę to wam
otwarcie przypomnieć, że król Dawid umarł, miał pogrzeb,
a jego grób po dziś dzień się tu znajduje. 30 Był jednak
prorokiem i pamiętał, że Bóg złożył mu przysięgę, obiecując
królewski tron jego potomkowi. 31 Gdy więc zobaczył
przyszłe zmartwychwstanie Mesjasza, przepowiedział, że nie
pozostanie On w grobie, a Jego ciało nie ulegnie rozkładowi.
(Hadēs g86) 32 My wszyscy jesteśmy świadkami tego, że to
właśnie Jezusa Bóg wskrzesił z martwych. 33 Wyróżniony
przez Boga najwyższą w niebie godnością, wypełnił obietnicę
Ojca i posłał Ducha Świętego. To Jego cudowne działanie
teraz widzicie i słyszycie. 34 I chociaż Dawid nie był w
niebie, to jednak powiedział: „Bóg rzekł do mojego Pana:
Zasiądź po mojej prawej stronie, 35 dopóki nie rzucę Ci pod
nogi Twoich nieprzyjaciół". 36 Niech więc to będzie jasne
dla całego Izraela—dodał Piotr—że Jezusa, którego wy
ukrzyżowaliście, Bóg uczynił Panem i Mesjaszem! 37 Słowa te
tak wstrząsnęły słuchaczami, że zapytali Piotra i pozostałych
apostołów: —Przyjaciele! Co w takim razie mamy zrobić?
38 —Opamiętać się—odrzekł Piotr—i dać się zanurzyć w
wodzie w imię Jezusa Chrystusa, na znak uwolnienia od
grzechów. Wtedy otrzymacie dar Ducha Świętego, 39 bo
został On obiecany właśnie wam i waszym dzieciom, a
nawet poganom—wszystkim, których wezwie Pan, nasz Bóg!
40 I długo jeszcze Piotr mówił do nich, wzywając: —Ratujcie
się przez Bożym sądem, który spadnie na to złe pokolenie.
41 Ci, którzy dzięki słowom Piotra uwierzyli w Jezusa, zostali
ochrzczeni. I tego dnia przyłączyło się do grupy wierzących
około trzech tysięcy osób. 42 Z oddaniem trzymali się oni
nauki apostołów, żyli we wspólnocie, dzielili się chlebem
i razem modlili się. 43 Mieszkańcy miasta odczuwali lęk,
ponieważ apostołowie czynili wiele cudów. 44 Natomiast
wszyscy wierzący przebywali razem i dzielili się tym, co mieli.
45 Często sprzedawali swoje posiadłości i wspomagali innych
wierzących, w zależności od potrzeb. 46 Byli jednomyślni i
codziennie zbierali się w świątyni. W domach zaś dzielili się
chlebem i z radością oraz otwartością spożywali wspólnie
posiłki. 47 W tym wszystkim oddawali chwałę Bogu i cieszyli
się dobrą opinią ze strony innych mieszkańców. Pan zaś
sprawiał, że codziennie nowi ludzie przyjmowali zbawienie i
przyłączali się do wspólnoty.

3 Pewnego dnia Piotr i Jan szli do świątyni na popołudniową
modlitwę o godzinie trzeciej. 2 Właśnie wtedy niesiono
pewnego człowieka, który od urodzenia nie mógł chodzić.
Codziennie kładziono go pod bramą świątyni, zwaną Piękną,
aby mógł prosić wchodzących o wsparcie. 3 Widząc, że
Piotr i Jan mają zamiar wejść, poprosił ich o datek. 4 Wtedy
uważnie spojrzeli na niego, a Piotr rzekł: —Popatrz na nas.
5 Kaleka spojrzał na nich z nadzieją, że zaraz coś od nich
dostanie. 6 Ale Piotr powiedział: —Nie mam złota ani srebra.
Ale dam ci to, co mam. W imieniu Jezusa Chrystusa z
Nazaretu mówię ci: Wstań i chodź! 7 Następnie podał mu
prawą rękę i pomógł mu wstać. Chory natychmiast odzyskał
władzę w stopach i kostkach. 8 Z radości podskoczył i
zaczął chodzić! Następnie wszedł razem z nimi do świątyni,
podskakując i wielbiąc Boga. 9 Wszyscy obecni zobaczyli, że
chodzi i chwali Boga. 10 I rozpoznali w nim tego, który siedział
przy Pięknej Bramie i żebrał. Wtedy ogarnęło ich zdumienie
z powodu tego, co zobaczyli. 11 Ponieważ uzdrowiony
trzymał się blisko Piotra i Jana, wszyscy ruszyli za nimi do
krużganka Salomona. 12 Widząc to, Piotr zwrócił się do tłumu:
—Izraelici! Dlaczego tak się dziwicie? I dlaczego wpatrujecie
się w nas tak, jakbyśmy własną mocą lub pobożnością
sprawili, że ten człowiek chodzi? 13 Bóg Abrahama, Izaaka i
Jakuba—Bóg naszych przodków—otoczył chwałą swojego
sługę, Jezusa. Wy Go wydaliście Piłatowi i odrzuciliście,
chociaż on chciał Go uwolnić. 14 Wzgardziliście Świętym i
Prawym, a zażądaliście uwolnienia mordercy. 15 Zabiliście
Dawcę życia! Bóg jednak wzbudził Go z martwych, czego
my jesteśmy naocznymi świadkami! 16 Właśnie przez wiarę
w tego Jezusa człowiek, którego tu widzicie i którego dobrze
znacie, został uzdrowiony. Dzięki Jezusowi, na oczach was

wszystkich, odzyskał pełną władzę w nogach! 17 Przyjaciele!
Teraz jednak wiem, że działaliście w nieświadomości, tak jak
i wasi przywódcy. 18 Bóg jednak wypełnił to, co wszyscy
prorocy kiedyś zapowiedzieli o cierpieniu Mesjasza. 19
Opamiętajcie się więc i zwróćcie się do Boga, aby oczyścił
was z grzechów. 20 Może pocieszy was wtedy i pośle do
was Jezusa, Mesjasza. 21 Teraz jednak musi On pozostać w
niebie aż do czasu ostatecznego odnowienia wszystkich
rzeczy. Bóg dawno temu zapowiedział to poprzez swoich
świętych proroków. (aiōn g165) 22 Już Mojżesz powiedział
bowiem: „Bóg, wasz Pan, powoła spośród was proroka
podobnego do mnie. Słuchajcie uważnie wszystkiego,
co wam powie. 23 Każdy bowiem, kto nie będzie Mu
posłuszny, zostanie wyłączony z ludu i ulegnie zagładzie”. 24
Począwszy od Samuela, wszyscy kolejni prorocy zapowiadali
wydarzenia minionych dni—kontynuował Piotr. 25 —Wy
zaś jesteście potomkami tych proroków i uczestnikami
przymierza, które Bóg zawarł z waszymi przodkami. On
powiedział Abrahamowi: „Przez twojego potomka będą
błogosławieni wszyscy ludzie na ziemi”. 26 To dla was,
jako pierwszych—wyjaśniał Piotr—Bóg wskrzesił swojego
Sługę, Jezusa, i posłał Go, aby każdemu z was błogosławił,
pomagając zerwać z grzesznym życiem.

4 Gdy Piotr i Jan przemawiali do zgromadzonych, podeszli
do nich kapłani, wraz z dowódcą straży świątynnej i
kilkoma saduceuszami. 2 Oburzyli się słysząc, że nauczają
zebranych i głoszą im zmartwychwstanie w Jezusie. 3
Aresztowali ich więc, a ponieważ był już wieczór, zamknęli
w więzieniu do następnego dnia. 4 Mimo to, wielu ludzi,
którzy słuchali ich słów, uwierzyło w Jezusa, zwiększając
liczbę samych tylko wierzących mężczyzn do około pięciu
tysięcy. 5 Następnego dnia zebrali się w Jerozolimie
przełożeni, starsi i przywódcy religijni, 6 a wśród nich:
Annasz—najwyższy kapłan, Kajfasz, Jan, Aleksander i
wszyscy inni, spokrewnieni z najwyższym kapłanem. 7
Postawili apostołów na środku i przesłuchiwali: —Jakim
prawem i z czyjego polecenia to robiliście? 8 —Dostojni
przywódcy naszego narodu!—odpowiedział Piotr, napełniony
Duchem Świętym. 9 —Skoro przesłuchujecie nas dzisiaj z
powodu dobrego czynu, dzięki któremu ten chory człowiek
odzyskał zdrowie, 10 to wiedzcie—wy wszyscy i cały naród
Izraela—że stoi on przed wami zdrowy dzięki mocy Jezusa
Chrystusa z Nazaretu. Wy Go ukrzyżowaliście, ale Bóg
wskrzesił Go z martwych. 11 To On jest tym, zapowiedzianym
w Piśmie: „Kamieniem, odrzuconym przez budujących, który
stał się kamieniem węgielnym, najważniejszym w całym
budynku!”. 12 W nikim innym nie ma zbawienia!—dodał Piotr.
—Bo nie dano ludziom na ziemi żadnego innego imienia,
przez które moglibyśmy uzyskać zbawienie. 13 Przywódcy
zdumieli się na widok odwagi Piotra i Jana. Przypomnieli
sobie, że są to ludzie prości oraz niewykształceni i rozpoznali,
że to oni przebywali z Jezusem. 14 Jednak widok stojącego
z nimi uzdrowionego człowieka zamknął im usta. 15 Polecili
więc im opuścić salę obrad i naradzali się między sobą: 16
—Co z nimi zrobić? Nie możemy zaprzeczyć, że dokonali
cudu. Wiedzą o tym już wszyscy mieszkańcy Jerozolimy.
17 Żeby jednak nie rozchodziło się to dalej, zabrońmy im
rozmawiania z kimkolwiek o Jezusie. 18 Wezwali ich więc
ponownie i zakazali im mówić i nauczać o Jezusie. 19
—Sami oceńcie, co jest słuszne w oczach Boga! Powinniśmy
słuchać was czy też Jego?—odrzekli Piotr i Jan. 20 —My
nie możemy przestać mówić o tym, co sami widzieliśmy i
słyszeliśmy od Jezusa. 21 Ponawiając groźbę, przywódcy
wypuścili ich. Nie potrafili bowiem znaleźć takiego powodu
do ich ukarania, który by nie oburzył ludzi. Wszyscy bowiem
oddawali Bogu chwałę za to, co uczynił. 22 Bo przecież
tylko On mógł cudownie uzdrowić człowieka, który od ponad
czterdziestu lat był kaleką. 23 Zaraz po uwolnieniu, Piotr
i Jan poszli do innych wierzących i opowiedzieli im, co
mówili najwyżsi kapłani i starsi. 24 Słysząc to, wszyscy
jednomyślnie zawołali do Boga: —Panie, Stwórco nieba,
ziemi, morza i wszystkiego, co istnieje! 25 Ty przez Ducha
Świętego, ustami naszego przodka, króla Dawida, który
był Twoim sługą, powiedziałeś: „Dlaczego wzburzyły się
narody, i ludy zaczęły planować zło? 26 Ziemscy władcy
zjednoczyli się do walki, a przywódcy zebrali się razem, aby
wystąpić przeciw Panu i Jego Mesjaszowi”. 27 Tak właśnie
stało się w tym mieście!—modlili się. —Oto król Herod i
gubernator Poncjusz Piłat, wraz z Rzymianami i żydowskimi
przywódcami, zjednoczyli się przeciwko Twojemu świętemu
Słudze—Jezusowi, którego ustanowiłeś Mesjaszem. 28 I
wypełnili wszystko to, co w swojej mocy i woli zaplanowałeś.
29 Zobacz więc, Panie, jak grożą Twoim sługom, i pozwól
nam z odwagą głosić Twoje słowo, 30 gdy Ty będziesz
uzdrawiał swoją mocą i w imieniu swojego świętego Sługi,
Jezusa, dokonywał cudów. 31 Gdy skończyli modlitwę,
budynek, w którym się zebrali, zadrżał. A wszyscy zostali
napełnieni Duchem Świętym i odważnie głosili słowo Boże. 32
Wszystkich wierzących łączyło jedno serce i jedna myśl. Nikt
nie uważał tego, co posiadał, za swoją wyłączną własność,
ale każdy dzielił się wszystkim z innymi. 33 Apostołowie
z ogromną mocą opowiadali innym o zmartwychwstaniu
Jezusa, a wszyscy wierzący doświadczali ogromnej łaski.
34 Nie było wśród nich nikogo, kto by cierpiał biedę, bo

wielu posiadających ziemię lub domy sprzedawało je, 35 a
pieniądze powierzało apostołom. I każdy otrzymywał tyle, ile
potrzebował. 36 Tak uczynił Józef, Lewita pochodzący z
Cypru, nazywany przez apostołów Barnabą (to znaczy: „tym,
który jest zachętą dla innych”). 37 Sprzedał on swoje pole i
pieniądze oddał apostołom.

5 Również inny człowiek, niejaki Ananiasz, wraz z żoną
Safirą, sprzedał swoją posiadłość. 2 Za jej zgodą wziął
jednak część pieniędzy dla siebie, a resztę zaniósł apostołom,
mówiąc, że to cała kwota. 3 Piotr powiedział mu na to:
—Ananiaszu! Dlaczego pozwoliłeś, aby szatan opanował
twoje serce? Okłamałeś Ducha Świętego, bo zatrzymałeś
dla siebie część pieniędzy. 4 Czy posiadłość nie należała do
ciebie? I czy pieniądze po sprzedaży nie były nadal twoje?
Dlaczego więc w swoim sercu postanowiłeś to zrobić? To
nie nas okłamałeś, ale Boga. 5 Gdy tylko Ananiasz usłyszał
te słowa, padł martwy na ziemię. Wszystkich obecnych
ogarnęło zaś przerażenie. 6 Młodsi mężczyźni zawinęli ciało
Ananiasza, wynieśli je i pogrzebali. 7 Jakieś trzy godziny
później przyszła jego żona, nie wiedząc o tym, co się
wydarzyło. 8 —Powiedz mi, czy za taką sumę sprzedaliście
posiadłość?—spytał ją Piotr. —Tak!—odpowiedziała. —Za
taką. 9 —Dlaczego zmówiliście się—odrzekł Piotr—żeby
wystawić na próbę Ducha Pana? Właśnie przed wejściem
słychać kroki tych, którzy pochowali twojego męża. Zaraz
wyniosą również ciebie. 10 Safira natychmiast padła martwa
u stóp Piotra. Wtedy weszli młodzieńcy i widząc, że umarła,
wynieśli ją i pochowali obok męża. 11 Wówczas przerażenie
ogarnęło cały kościół i wszystkich, którzy usłyszeli, co
się stało. 12 Apostołowie, na oczach ludzi, dokonywali
wielu niezwykłych cudów. A razem z innymi wierzącymi
spotykali się na terenie świątyni, w krużganku Salomona.
13 Ludzie spoza kościoła nie mieli odwagi się do nich
przyłączyć, ale darzyli ich wielkim szacunkiem. 14 Liczba
uczniów wciąż jednak wzrastała, ponieważ wiele nowych
mężczyzn i kobiet wyznawało wiarę w Pana. 15 Na ulice
wynoszono chorych. Kładziono ich tam na łóżkach i matach,
aby choć cień przechodzącego Piotra mógł paść na któregoś
z nich i uleczyć go. 16 Również z miast położonych wokół
Jerozolimy przychodziło mnóstwo ludzi, którzy przyprowadzali
chorych i zniewolonych przez demony. I wszyscy doznawali
uzdrowienia. 17 Tymczasem najwyższy kapłan i ludzie z
jego otoczenia, którzy należeli do ugrupowania saduceuszy,
byli pełni nienawiści do apostołów. 18 Dlatego ponownie
zatrzymali ich i wtrącili do więzienia. 19 Lecz nocą zjawił się
anioł Pana. Otworzył bramy więzienia, wyprowadził apostołów
i powiedział: 20 —Idźcie do świątyni i przekazujcie ludziom
wszystkie te słowa, które prowadzą do życia! 21 Okazując
posłuszeństwo temu nakazowi, o świcie weszli do świątyni i
nauczali. Tymczasem rano najwyższy kapłan, wraz z ludźmi
ze swojego otoczenia, zwołał posiedzenie Wysokiej Rady i
starszych Izraela. Posłano też straż świątynną do więzienia,
aby przyprowadziła apostołów na przesłuchanie. 22 Gdy
jednak członkowie straży dotarli na miejsce, nie znaleźli
aresztowanych. Wrócili więc i zameldowali: 23 —Brama
więzienia była zamknięta i strzeżona przez wartowników. Ale
gdy ją otworzyliśmy, nikogo w środku nie było. 24 Dowódca
straży i najwyżsi kapłani, słysząc to, zastanawiali się, co
mogło się z nimi stać. 25 Wtedy nadszedł ktoś z wiadomością:
—Ci, których uwięziliście, są teraz w świątyni i nauczają
ludzi. 26 Dowódca natychmiast poszedł tam ze strażnikami,
aby ich przyprowadzić. Zrobili to jednak bez użycia siły,
ponieważ bali się, że tłum obrzuci ich kamieniami. 27 Gdy
apostołowie stanęli przed Radą, najwyższy kapłan zaczął ich
przesłuchiwać: 28 —Czy nie zakazaliśmy wam nauczać o
tym człowieku? Tymczasem wy zaraziliście swoją nauką całą
Jerozolimę i chcecie obarczyć nas winą za jego śmierć! 29
—Trzeba być bardziej posłusznym Bogu niż ludziom—odparli
Piotr i apostołowie. 30 —Bóg naszych przodków wskrzesił
z martwych Jezusa, którego wy zabiliście, wieszając na
drewnianym krzyżu. 31 Co więcej, swoją potężną mocą
wywyższył Go i ustanowił Władcą i Zbawicielem, aby Izrael
mógł się opamiętać i otrzymać przebaczenie grzechów.
32 Świadkami tego jesteśmy my oraz Duch Święty, dany
przez Boga tym, którzy są Mu posłuszni. 33 Słysząc to,
Rada wpadła we wściekłość i postanowiła ich zabić. 34
Lecz wtedy wstał niejaki Gamaliel, jeden z jej członków,
będący faryzeuszem i bardzo poważanym przywódcą
religijnym. Polecił wyprowadzić na chwilę apostołów, 35 po
czym przemówił: —Izraelici! Dobrze się zastanówcie, co
zrobić z tymi ludźmi. 36 Jakiś czas temu bowiem wystąpił
przeciw Rzymianom niejaki Teudas, który uważał się za
kogoś niezwykłego. Zgromadził wokół siebie około czterystu
uczniów, ale gdy go stracono, wszyscy jego zwolennicy
rozproszyli się i nic z tego nie wynikło. 37 Później, w
czasie spisu ludności, zbuntował się Judasz Galilejczyk i
pociągnął za sobą innych ludzi. On również zginął, a wszyscy
jego zwolennicy pouciekali. 38 Dlatego dobrze wam radzę:
uwolnijcie tych ludzi i zostawcie ich w spokoju. Jeśli ich
nauka i czyny mają tylko ludzkie źródło, to wkrótce utracą
znaczenie. 39 Ale jeśli to pochodzi od Boga, nie będziecie
w stanie ich zwalczyć i może się okazać, że walczycie
przeciwko Bogu. Słowa Gamaliela przekonały Radę. 40

Wezwali więc ponownie apostołów i kazali ich ubiczować.
Zabronili im też przemawiać w imieniu Jezusa i wypuścili
ich. 41 Oni zaś wyszli z sali obrad ciesząc się, że Bóg uznał
ich za godnych znoszenia cierpień z powodu Jezusa. 42 I
codziennie w świątyni i w domach nie przestawali nauczać i
głosić, że Jezus jest Mesjaszem.

6 Wraz z szybkim wzrostem liczby uczniów podnosiły
się głosy niezadowolenia. Ci, którzy mówili po grecku,
narzekali, że wierzący, którzy mówili po hebrajsku, pomijają
ich wdowy przy codziennym podziale żywności dla
potrzebujących. 2 Wtedy Dwunastu zwołało wszystkich
uczniów i rzekło: —Nie byłoby to właściwe, gdybyśmy
zaniedbali głoszenie słowa Bożego, a zajęli się rozdzielaniem
żywności. 3 Rozejrzyjcie się więc, drodzy przyjaciele, i
wybierzcie spośród siebie siedmiu zaufanych, mądrych i
napełnionych Duchem Świętym mężczyzn. Im zlecimy to
zajęcie. 4 My zaś całkowicie poświęcimy się modlitwie
i głoszeniu słowa Bożego. 5 Wszystkim spodobała się
ta propozycja. Wybrali więc Szczepana—człowieka o
wyjątkowej wierze i pełnego Ducha Świętego, Filipa,
Prochora, Nikanora, Tymona, Parmenasa i Mikołaja z
Antiochii, który wcześniej był poganinem nawróconym na
judaizm. 6 Przedstawiono ich apostołom, ci zaś modlili
się za nich i posłali ich do tej służby, kładąc na nich ręce.
7 Tymczasem wpływ słowa Bożego był coraz większy i
liczba uczniów w Jerozolimie szybko wzrastała i nawet wielu
kapłanów przyjmowało wiarę w Jezusa. 8 Szczepan, jeden
z Siedmiu, człowiek obdarzony przez Boga szczególną
łaską i mocą, dokonywał na oczach ludzi wielkich cudów. 9
Ale niektórzy członkowie Synagogi Wyzwolonych—byłych
niewolników, pochodzących z Cyreny, Aleksandrii, Cylicji
oraz Azji—chcieli go skompromitować w dyskusji. 10 Nie
byli jednak w stanie dorównać jego mądrości i Duchowi,
pod wpływem którego Szczepan przemawiał. 11 Podstawili
więc fałszywych świadków, którzy zeznali: —Słyszeliśmy, jak
ten człowiek przeklinał Mojżesza i Boga. 12 W ten sposób
zbuntowali przeciwko Szczepanowi cały tłum ludzi oraz
starszych i przywódców religijnych. Następnie aresztowali
go i postawili przed Wysoką Radą. 13 Wtedy świadkowie
ponownie fałszywie zeznali: —Ten człowiek nie przestaje
wypowiadać się przeciwko świątyni i Prawu Mojżesza.
14 Słyszeliśmy nawet, jak mówił, że Jezus z Nazaretu
zburzy świątynię i zmieni zwyczaje, przekazane nam przez
Mojżesza. 15 W tym momencie wszyscy zgromadzeni
skierowali wzrok na Szczepana, jego twarz była bowiem
podobna do twarzy anioła.

7 —Czy te oskarżenia są prawdziwe?—zapytał Szczepana
najwyższy kapłan. 2 —Wysłuchajcie mnie, drodzy
przyjaciele i starsi—odpowiedział Szczepan. —Bóg, któremu
należy się chwała, ukazał się naszemu przodkowi
Abrahamowi w Mezopotamii, zanim jeszcze ten przeniósł
się do Charanu. 3 Powiedział mu wtedy: „Opuść swój kraj i
krewnych i idź do miejsca, które ci wskażę”. 4 Pozostawił
więc Abraham kraj Chaldejczyków i zamieszkał w Charanie.
Po śmierci jego ojca, Bóg przyprowadził go tutaj, do kraju, w
którym teraz mieszkacie, 5 ale nie dał mu w posiadanie nawet
skrawka tej ziemi. Obiecał jednak dać cały ten kraj jemu i
jego potomstwu, mimo że Abraham nie miał wtedy jeszcze
dzieci! 6 Bóg powiedział również, że jego potomkowie
przeniosą się do innego kraju, tam staną się niewolnikami i
przez czterysta lat będą żyć w cierpieniu. 7 „Lecz Ja ukarzę
naród, który ich zniewoli”—powiedział Bóg. „I ostatecznie mój
lud go opuści, i będzie Mi służyć na tej ziemi”. 8 Wtedy też
Bóg zawarł z Abrahamem przymierze, którego znakiem było
obrzezanie. Gdy więc urodził mu się syn Izaak, Abraham
obrzezał go ósmego dnia po urodzeniu. Tak samo postąpił
Izaak z synem Jakubem, a Jakub—z dwunastoma synami,
przodkami narodu Izraela. 9 Oni to z zazdrości sprzedali
Józefa w niewolę do Egiptu. Lecz Bóg czuwał nad nim. 10
Wybawił go ze wszystkich nieszczęść, dał mu mądrość i
obdarzył przychylnością faraona, władcy Egiptu. W końcu
sprawił, że Józef otrzymał władzę nad całym krajem i nad
dworem faraona. 11 Po pewnym czasie w Egipcie i w
Kanaanie zapanował straszny głód. Nasi przodkowie nie
mieli co jeść. 12 Gdy więc Jakub dowiedział się, że w Egipcie
są jeszcze zapasy zboża, posłał tam swoich synów, aby
kupili je. 13 Gdy po raz kolejny pojechali do Egiptu, Józef
dał się rozpoznać braciom i przedstawił ich faraonowi. 14
Następnie posłał po swojego ojca, Jakuba, i resztę rodziny.
W sumie sprowadził do Egiptu siedemdziesiąt pięć osób. 15
Jakub przybył więc do Egiptu i już tam zmarł. Pomarli też jego
synowie. 16 Ich ciała przeniesiono do Sychem i pochowano
w grobowcu, który Abraham kupił od synów Chamora. 17
Gdy zbliżał się czas wypełnienia Bożej obietnicy, danej
Abrahamowi, liczba Izraelitów w Egipcie szybko wzrosła.
18 Wtedy właśnie rozpoczął rządy nowy władca, który nie
znał Józefa i jego zasług. 19 Zaczął prześladować nasz
naród i zmuszał rodziców do porzucania swoich niemowląt,
powodując ich śmierć. 20 W tym właśnie czasie urodził
się Mojżesz—dziecko ukochane przez Boga. Przez trzy
miesiące trzymano go potajemnie w domu rodzinnym, 21
a gdy już został porzucony, znalazła go córka faraona.
Zaopiekowała się nim i uczyniła swoim synem. 22 Dzięki

temu Mojżesz zdobył całą wiedzę Egiptu i stał się potężny
zarówno w słowach, jak i czynach. 23 Pewnego dnia,
gdy miał już prawie czterdzieści lat, postanowił odwiedzić
swoich rodaków—Izraelitów. 24 Zobaczył wtedy, jak pewien
Egipcjanin znęca się nad Izraelitą. Stanął w jego obronie i
zabił Egipcjanina. 25 Spodziewał się, że rodacy zrozumieją,
iż przez niego sam Bóg przychodzi im na ratunek. Ale oni
tego nie pojęli. 26 Następnego dnia Mojżesz zobaczył dwóch
bijących się Izraelitów. Próbował ich pogodzić, wołając:
„Jesteście przecież rodakami! Dlaczego więc krzywdzicie się
nawzajem?”. 27 Wtedy ten, który bił drugiego, odepchnął
Mojżesza i powiedział: „Kto cię ustanowił naszym przywódcą
i sędzią? 28 Może i mnie chcesz zabić, tak jak wczoraj
tego Egipcjanina?”. 29 Słysząc to, Mojżesz uciekł z Egiptu i
zamieszkał jako cudzoziemiec w kraju Madian. Tam urodziło
mu się dwóch synów. 30 Czterdzieści lat później, na pustyni,
w pobliżu góry Synaj, ukazał mu się anioł—w krzaku, który
płonął, ale się nie spalał. 31 Zaciekawiony tym widokiem,
Mojżesz podszedł bliżej i wtedy usłyszał głos Pana: 32
„Jestem Bogiem twoich przodków—Abrahama, Izaaka i
Jakuba”. Mojżesz przeraził się i nie miał odwagi dłużej na
to patrzeć. 33 „Zdejmij buty—powiedział Pan—bo miejsce,
na którym stoisz, to święta ziemia. 34 Widziałem cierpienia
mojego ludu w Egipcie i słyszałem jego jęki. Zstąpiłem więc,
aby go wyzwolić. Chodź, poślę cię teraz do Egiptu”. 35
Właśnie tego Mojżesza, którego Izraelici odrzucili, mówiąc:
„Kto cię ustanowił naszym przywódcą i sędzią?”, Bóg posłał
jako przywódcę i wybawiciela swojego narodu, pod opieką
anioła, którego zobaczył w płonącym krzaku. 36 I to właśnie
on wyprowadził Izraelitów z niewoli, dokonując przy tym wielu
niezwykłych cudów, zarówno w Egipcie, jaki i przy przejściu
przez Morze Czerwone oraz podczas czterdziestu lat
wędrówki przez pustynię. 37 To właśnie Mojżesz powiedział
Izraelitom: „Bóg powoła spośród was proroka podobnego
do mnie”. 38 I to on był na pustyni pośrednikiem między
aniołem, który przemawiał do niego na górze Synaj, a
zgromadzeniem Izraela. Od niego otrzymał słowa dające
życie—Boże Prawo, aby przekazać je również nam. 39 Lecz
nasi przodkowie nie chcieli słuchać Mojżesza. Gdy na pewien
czas ich opuścił, odrzucili go i zapragnęli wrócić do Egiptu.
40 Powiedzieli Aaronowi: „Zrób nam podobizny bogów! Niech
nas poprowadzą z powrotem, bo nie wiemy, co się stało z
Mojżeszem, który wyprowadził nas z Egiptu”. 41 Zrobili więc
bożka, złożyli mu ofiarę i cieszyli się ze swojego dzieła. 42
Wtedy Bóg odwrócił się od nich i dopuścił, aby oddawali
cześć gwiazdom na niebie. Opisane to jest w księdze
jednego z proroków: „Izraelici! Czy to dla Mnie składaliście
ofiary będąc przez całe czterdzieści lat na pustyni? 43 Nie!
Czciliście bożka Molocha w jego namiocie i gwiazdę bożka
Refana. Kłanialiście się figurom, które sami sobie zrobiliście.
Dlatego pójdziecie w niewolę, daleko, aż za Babilon”. 44
Nasi przodkowie mieli na pustyni namiot przymierza, dowód
obecności Boga—kontynuował Szczepan. —To On nakazał
Mojżeszowi wykonać go dokładnie według przedstawionego
wzoru. 45 Później pod wodzą Jozuego podbili oni ziemię
narodów, które Bóg przed nimi wypędził. Wtedy wnieśli
ten namiot do Kanaanu i mieli go aż do czasów króla
Dawida. 46 Dawid cieszył się przychylnością Boga Jakuba
i prosił Go o zgodę na wybudowanie dla Niego świątyni,
47 ale zrobił to dopiero Salomon. 48 Najwyższy Bóg nie
mieszka jednak w świątyniach wzniesionych przez ludzi.
Prorok Izajasz powiedział: 49 „Bóg mówi: Niebo jest moim
tronem, a ziemia jedynie moim podnóżkiem. Jaki więc dom
Mi zbudujecie? Jakie miejsce odpoczynku? 50 Czy ziemia i
niebo nie są moim dziełem?”. 51 Jesteście uparci—mówił
dalej Szczepan—a wasze serca i uszy są nieczułe jak u
pogan! Zawsze sprzeciwiacie się Duchowi Świętemu, tak
samo jak wasi przodkowie. 52 Który prorok nie był przez
nich prześladowany? Zabili nawet tych, którzy przepowiadali
nadejście Prawego, czyli Jezusa. A wy Jego samego
zdradziliście i zamordowaliście! 53 Nie przestrzegaliście
Prawa Mojżesza, chociaż otrzymaliście je z rąk aniołów. 54
Przywódcy, słysząc słowa Szczepana, wpadli w gniew. 55
Lecz on, pełen Ducha Świętego, wpatrywał się w niebo. I
ujrzał chwałę Boga oraz Jezusa, stojącego po Jego prawej
stronie. 56 —Widzę otwarte niebo—powiedział—i Syna
Człowieczego stojącego po prawej stronie Boga. 57 Tego
już nie mogli znieść. Zaczęli krzyczeć, zatkali sobie uszy i
wszyscy razem rzucili się na Szczepana. 58 Wywlekli go za
miasto i zaczęli obrzucać kamieniami. Oficjalni świadkowie
tej egzekucji zdjęli swoje płaszcze i zostawili je u młodego
człowieka imieniem Szaweł. 59 Gdy rzucali w Szczepana
kamieniami, on zawołał: —Panie Jezu! Przyjmij mojego
ducha! 60 Chwilę później, osuwając się na kolana, zawołał
jeszcze głośniej: —Panie! Nie policz im tego grzechu! Po
tych słowach umarł.

8 Przyglądający się temu Szaweł w pełni akceptował karę
śmierci wymierzoną Szczepanowi. Tego dnia rozpoczęło
się masowe prześladowanie kościoła w Jerozolimie. Wszyscy,
z wyjątkiem apostołów, rozproszyli się po Judei i Samarii. 2
Ciało Szczepana zostało zaś w wielkim żalu pochowane
przez kilku pobożnych ludzi. 3 Szaweł w tym czasie zaczął
wszędzie tępić członków kościoła. Wpadał do domów,

wywlekał wierzących—mężczyzn oraz kobiety—i osadzał ich
w więzieniu. 4 Ci, którzy uciekli z Jerozolimy, w drodze głosili
dobrą nowinę. 5 Filip zaszedł wtedy do pewnego miasta
w Samarii i opowiadał tam o Mesjaszu. 6 A przychodziły
do niego wielkie tłumy, bo ludzie słyszeli już o czynionych
przez niego cudach. 7 Złe duchy z wielkim krzykiem
opuszczały bowiem zniewolonych przez siebie ludzi, a
wielu sparaliżowanych i niemogących chodzić odzyskiwało
zdrowie. 8 Z tego powodu wielka radość napełniła całe
to miasto. 9 Mieszkał tam również niejaki Szymon, który
od dawna uprawiał czarną magię. Zadziwiał Samarytan
i twierdził, że jest kimś niezwykłym. 10 Wszyscy więc,
od najmniejszego do największego, darzyli go ogromnym
szacunkiem, mówiąc: „Ten człowiek ma potężną moc Boga”.
11 Liczono się z nim, ponieważ już od dłuższego czasu
ludzie byli zdumieni jego magią. 12 Teraz jednak wielu
uwierzyło Filipowi, głoszącemu dobrą nowinę o królestwie
Bożym i o Jezusie Chrystusie. W rezultacie tego, wielu
mieszkańców—zarówno mężczyzn, jak i kobiet—zostało
zanurzonych w wodzie. 13 Wśród nich był Szymon—on także
uwierzył i przyjął chrzest. Potem zaś wiernie towarzyszył
Filipowi, a widząc jego potężne cuda, nie mógł się im
nadziwić. 14 Gdy apostołowie w Jerozolimie dowiedzieli się,
że mieszkańcy Samarii przyjęli słowo Boże, posłali do nich
Piotra i Jana. 15 Ci modlili się, aby nowi wierzący otrzymali
Ducha Świętego. 16 Na nikogo z nich bowiem Duch jeszcze
nie zstąpił. Byli jedynie zanurzeni w wodzie w imię Jezusa,
Pana. 17 Piotr i Jan kładli więc na nich ręce, a ci przyjmowali
Ducha Świętego. 18 Szymon, widząc, że apostołowie przez
nałożenie rąk udzielają innym Ducha, przyniósł im pieniądze
i powiedział: 19 —Sprzedajcie mi tę moc i sprawcie, aby ten,
na którego nałożę ręce, otrzymywał Ducha Świętego. 20
—Przepadnij razem ze swoimi pieniędzmi!—odparł Piotr.
—Jak mogłeś sądzić, że dar Boga można kupić! 21 Nie
masz żadnego udziału w głoszonym tu słowie Bożym, bo
twoje serce nie jest szczere wobec Boga. 22 Opamiętaj
się więc, zerwij ze złem i proś Pana, a może przebaczy
ci ten nikczemny pomysł. 23 Widzę bowiem, że jesteś
pogrążony w zgorzknieniu i nieprawości. 24 —Módlcie się
za mnie do Pana—zawołał Szymon—żeby nie spotkało
mnie to, o czym powiedzieliście. 25 Piotr i Jan potwierdzili
wiarę Samarytan i przekazali im słowo Boże. A w drodze
powrotnej do Jerozolimy jeszcze w wielu samarytańskich
wioskach głosili dobrą nowinę. 26 W tym czasie Filip otrzymał
następujące polecenie od anioła Pana: —Idź na południe, na
pustynną drogę prowadzącą z Jerozolimy do Gazy. 27 Filip
wstał więc i poszedł. Właśnie wtedy wracał tą drogą wysoki
urzędnik etiopskiej królowej Kandaki, który zarządzał jej
finansami. Odwiedził on Jerozolimę, aby w świątyni oddać
pokłon Bogu. 28 Siedząc w swoim powozie, czytał na głos
księgę proroka Izajasza. 29 Wtedy Duch Święty powiedział
Filipowi: —Zbliż się do niego i idź obok powozu. 30 Gdy
Filip podbiegł, usłyszał, że urzędnik czyta księgę. Zapytał
więc: —Czy rozumiesz to, co czytasz? 31 —Jak mogę
rozumieć, skoro nikt mi tego nie wyjaśnia?—odpowiedział
urzędnik. Następnie poprosił Filipa, aby usiadł przy nim w
powozie. 32 A czytał właśnie następujący fragment Pisma:
„Jak owca prowadzona na rzeź i jak baranek milczący wobec
strzygących Go, tak On nie otwiera swoich ust. 33 Poniżono
Go i odmówiono Mu sprawiedliwości. Jak mógłby doczekać
potomków, skoro mordując, usunięto Go ze świata?”. 34
—Wyjaśnij mi, czy prorok Izajasz mówi tu o sobie, czy o kimś
innym—poprosił urzędnik. 35 Wówczas Filip, zaczynając od
tego fragmentu, przedstawił mu dobrą nowinę o Jezusie.
36 W końcu, w trakcie podróży dotarli nad jakąś wodę.
—Spójrz, tu jest woda!—zawołał urzędnik. —Co stoi na
przeszkodzie, abym został w niej zanurzony? 38 Następnie
polecił zatrzymać powóz. Obaj zeszli do wody i Filip ochrzcił
urzędnika. 39 A gdy wyszli z wody, Duch Pana zabrał Filipa i
urzędnik już go więcej nie zobaczył. Mimo to pełen radości
udał się w dalszą drogę. 40 Filip natomiast znalazł się w
Azocie. I kierując się w stronę Cezarei, głosił dobrą nowinę
we wszystkich tamtejszych miastach.

9 Tymczasem Szaweł był nadal niebezpieczny dla kościoła
i w dalszym ciągu pragnął mordować uczniów Jezusa.
Zjawił się u najwyższego kapłana 2 i poprosił go o listy do
synagog w rejonie Damaszku. Dzięki nim pragnął aresztować
i doprowadzić do Jerozolimy tamtejszych zwolenników drogi
Jezusa: zarówno mężczyzn, jak i kobiety. 3 Gdy wyruszył
w drogę do Damaszku i zbliżał się już do miasta, nagle
oślepił go blask z nieba. 4 Wtedy upadł na ziemię i usłyszał
głos: —Szawle, Szawle! Dlaczego Mnie prześladujesz?
5 —Kim jesteś, Panie?—zapytał. —Jestem Jezus, Ten,
którego prześladujesz!—odrzekł głos. 6 —Wstań teraz i
idź do miasta. Tam ci powiedzą, co masz dalej robić. 7
Ludzie towarzyszący Szawłowi oniemieli ze zdumienia.
Słyszeli bowiem czyjś głos, ale nikogo nie widzieli. 8
Szaweł natomiast podniósł się z ziemi, ale chociaż miał
otwarte oczy, nic nie widział. Poprowadzono go więc za
rękę do Damaszku. 9 I przez trzy dni był niewidomy. Nic w
tym czasie nie jadł ani nie pił. 10 W Damaszku mieszkał
pewien uczeń Jezusa, niejaki Ananiasz. Jemu to właśnie
ukazał się w widzeniu Pan i powiedział: —Ananiaszu!

—Słucham, Panie—odpowiedział uczeń. 11 —Idź na ulicę
Prostą, do domu Judy i odszukaj tam Szawła z Tarsu.
Właśnie się modli. 12 W tym momencie Szaweł w widzeniu
zobaczył, jak Ananiasz przychodzi i kładzie na niego ręce,
aby mógł odzyskać wzrok. 13 —Panie!—zawołał Ananiasz.
—Słyszałem od wielu ludzi, że ten człowiek wyrządził wiele
zła Twoim świętym w Jerozolimie. 14 Podobno ma zgodę od
najwyższych kapłanów, aby i tutaj aresztować wszystkich,
którzy Tobie ufają. 15 —Idź, Ananiaszu!—odrzekł Pan.
—Właśnie jego wybrałem sobie za narzędzie. On zaniesie
wiadomość o Mnie innym narodom i ich władcom, a także
Izraelowi. 16 I pokażę mu, ile będzie musiał wycierpieć z
mojego powodu. 17 Ananiasz poszedł więc, udał się do domu,
w którym był Szaweł, położył na niego ręce i rzekł: —Szawle,
przyjacielu! Jezus, który ukazał ci się w drodze, przysłał
mnie do ciebie, abyś odzyskał wzrok i został napełniony
Duchem Świętym. 18 I natychmiast spadły mu z oczu jakby
łuski. Odzyskał wzrok, po czym wstał i dał się ochrzcić.
19 Następnie zjadł posiłek i odzyskał siły. Przez kilka dni
Szaweł pozostał z uczniami w Damaszku. 20 I od razu
zaczął głosić w okolicznych synagogach, że Jezus naprawdę
jest Synem Boga. 21 Wszyscy, którzy go słuchali, byli tym
wręcz oszołomieni i pytali: —Czy to nie ten sam człowiek,
który w Jerozolimie prześladował wyznawców Jezusa?
Przecież przybył tu, żeby ich aresztować i doprowadzić do
najwyższych kapłanów? 22 Ale on przemawiał z coraz większą
mocą i wprawiał w zakłopotanie żydowskich mieszkańców
Damaszku, dowodząc, że Jezus jest Mesjaszem. 23 Po
pewnym czasie postanowili go zabić. 24 Szaweł jednak
dowiedział się o tym spisku i usłyszał, że dniem i nocą pilnują
bram miasta. 25 Wtedy uczniowie pomogli mu przedostać się
nocą przez mur otaczający miasto, spuszczając go na dół w
koszu. 26 Po przybyciu do Jerozolimy, Szaweł próbował
nawiązać kontakt z uczniami Jezusa. Wszyscy jednak się
go bali i nie wierzyli, że został Jego uczniem. 27 Dopiero
Barnaba zaprowadził go do apostołów. Opowiedział im o
tym, jak w drodze do Damaszku Szaweł ujrzał Jezusa,
o tym, co Pan mu powiedział, i jak w Damaszku Szaweł
otwarcie przemawiał w Jego imieniu. 28 Dzięki Barnabie
mógł przebywać z nimi w Jerozolimie. 29 Szaweł prowadził
tam ostre dyskusje z Żydami mówiącymi po grecku, którzy w
końcu postanowili go zabić. 30 Gdy wierzący dowiedzieli
się o tym, odprowadzili go do Cezarei, a stamtąd wysłali
do Tarsu, skąd pochodził. 31 Wtedy w całej Judei, Galilei i
Samarii nastał okres pokoju dla wierzących. Kościół zaś
umacniał się i rozrastał, a uczniowie Jezusa, wzmacniani
przez Ducha Świętego, swoim życiem oddawali chwałę Panu.
32 Tymczasem Piotr, odwiedzając wierzących w różnych
miejscach, zawitał także do świętych w Liddzie. 33 Spotkał
tam niejakiego Eneasza, który z powodu paraliżu od ośmiu
lat nie wstawał z łóżka. 34 —Eneaszu!—rzekł do niego.
—Jezus Chrystus cię uzdrawia! Wstań i sam zaściel swoje
łóżko. A ten natychmiast wstał. 35 Gdy wszyscy mieszkańcy
Liddy i Saronu zobaczyli uzdrowionego Eneasza, nawrócili
się do Pana. 36 W Jaffie zaś mieszkała pewna uczennica
Jezusa imieniem Tabita (to znaczy: „gazela”). Czyniła wiele
dobra, szczególnie troszcząc się o biednych. 37 Akurat w tym
czasie zachorowała i umarła. Jej ciało przygotowano więc do
pogrzebu i ułożono w pokoju na piętrze. 38 Ponieważ Lidda
leży blisko Jaffy, tamtejsi uczniowie dowiedzieli się, że jest
tam Piotr, i wysłali do niego dwóch ludzi z prośbą: „Przybądź
do nas jak najszybciej”. 39 Razem z posłańcami przyszedł
więc do Jaffy. Gdy był już na miejscu, zaprowadzono go na
piętro, gdzie obstąpiły go płaczące wdowy, pokazujące tuniki
i płaszcze, które za życia wykonała dla nich Tabita. 40 Wtedy
Piotr polecił wszystkim opuścić pokój, a sam padł na kolana
i modlił się. Potem odwrócił się w stronę ciała i powiedział:
„Tabito, wstań!”. A ona otworzyła oczy! Gdy zobaczyła Piotra,
usiadła. 41 Wtedy podał jej rękę i pomógł wstać, po czym
zawołał wdowy oraz innych świętych i pokazał im, że żyje.
42 Wieść o tym rozeszła się po całym mieście i wielu ludzi
uwierzyło w Pana. 43 Po tym wydarzeniu Piotr jeszcze długo
przebywał w Jaffie, mieszkając u pewnego miejscowego
garbarza—Szymona.

10 W Cezarei mieszkał niejaki Korneliusz, rzymski
dowódca oddziału zwanego Italskim. 2 Był to człowiek
bardzo pobożny. Razem z całym swoim domem bardzo
poważnie traktował Boga, nieustannie modlił się do Niego i
hojne wspierał biednych. 3 Pewnego razu, około trzeciej po
południu, miał widzenie: wyraźnie ujrzał anioła, który zbliżył
się do niego i powiedział: —Korneliuszu! 4 —Słucham cię,
panie!—odpowiedział przestraszony i wpatrzony w niego
dowódca. —Twoje modlitwy i ofiarność zostały zauważone
przez Boga—rzekł anioł. 5 —Wyślij teraz do Jaffy swoich
ludzi i zaproś do siebie Szymona Piotra, 6 który jest gościem
innego Szymona, garbarza z Jaffy. Jego dom znajduje się
nad brzegiem morza. 7 Gdy tylko anioł odszedł, Korneliusz
zawołał dwóch służących i pewnego pobożnego żołnierza ze
swojej straży przybocznej. 8 Opowiedział im o wszystkim i
wysłał do Jaffy. 9 Następnego dnia, gdy posłańcy byli jeszcze
w drodze, ale zbliżali się już do miasta, Piotr wyszedł na taras
domu, aby się modlić. Było to około dwunastej. 10 Poczuł
wtedy głód i miał ochotę coś zjeść. A gdy przygotowywano

posiłek, doznał widzenia. 11 Ujrzał otwarte niebo i jakby
olbrzymią płachtę, opuszczaną za cztery rogi ku ziemi. 12
Były na niej wszelkiego rodzaju zwierzęta, płazy i ptaki. 13 I
usłyszał głos: —Rusz się, Piotrze. Zabij je i jedz. 14 —Nigdy
w życiu, Panie! Nigdy nie jadłem żadnych nieczystych
stworzeń, bo zabrania tego Prawo Mojżesza! 15 —Nie
uważaj za nieczyste tego, co Bóg oczyścił—odpowiedział
głos. 16 To samo powtórzyło się trzykrotnie, po czym
płachta została z powrotem wzięta do nieba. 17 Piotr z dużą
niepewnością zastanawiał się nad znaczeniem tej wizji.
Właśnie wtedy posłańcy Korneliusza stanęli przy bramie
wejściowej. Zdążyli się już bowiem dowiedzieć, gdzie się
znajduje dom Szymona, garbarza, 18 i teraz pytali, czy
zatrzymał się tu Szymon Piotr. 19 A gdy on ciągle jeszcze
zastanawiał się nad wizją, Duch Święty powiedział do niego:
—Szuka cię trzech ludzi. 20 Zejdź na dół i idź z nimi bez
wahania. To Ja ich posłałem. 21 Piotr zszedł więc i zwrócił się
do przybyłych: —To mnie szukacie. Co was sprowadza? 22
—Wzywa cię Korneliusz—odpowiedzieli—rzymski dowódca,
człowiek prawy i poważnie traktujący Boga, mający dobrą
opinię wśród Żydów. Właśnie jemu anioł polecił wezwać cię
do jego domu i posłuchać tego, co masz do powiedzenia. 23
Piotr zaprosił ich do środka i udzielił noclegu. Następnego
zaś dnia, wraz z kilkoma wierzącymi z Jaffy, ruszyli w drogę.
24 Dzień później przybyli do Cezarei. Korneliusz czekał już
na nich razem z zaproszonymi krewnymi i przyjaciółmi. 25
Gdy Piotr wchodził do jego domu, wyszedł mu na spotkanie
i padł mu do nóg, oddając cześć. 26 Lecz Piotr rzekł:
—Wstań! Ja też jestem tylko człowiekiem! 27 I rozmawiając
z Korneliuszem, wszedł do środka, gdzie czekało już wiele
osób. 28 Wtedy przemówił do nich: —Dobrze wiecie, że
nam, Żydom, nie wolno kontaktować się ani nawet zbliżać do
pogan. Bóg jednak objawił mi, że nikogo nie należy uważać
za nieczystego i gorszego. 29 Dlatego przyszedłem bez
sprzeciwu. Powiedzcie więc, dlaczego mnie wezwaliście. 30
—Cztery dni temu—odrzekł Korneliusz—modliłem się tu, w
domu, około trzeciej po południu, gdy nagle stanął przede
mną człowiek ubrany w lśniącą szatę 31 i rzekł: „Korneliuszu,
twoje modlitwy i ofiarność zostały zauważone przez Boga! 32
Wyślij więc do Jaffy swoich ludzi i zaproś do siebie Szymona
Piotra, który jest gościem innego Szymona, garbarza z
Jaffy. Jego dom znajduje się nad brzegiem morza”. 33
Dlatego natychmiast po ciebie posłałem i dobrze zrobiłeś, że
przybyłeś. Zebraliśmy się więc tu, w obecności Boga, aby
wysłuchać wszystkiego, co Pan ci przekazał! 34 —Teraz
naprawdę rozumiem—rzekł Piotr—że Bóg nie jest stronniczy,
35 ale w każdym narodzie podoba Mu się ten, kto traktuje Go
poważnie i jest prawy. 36 On to przekazał Izraelowi dobrą
nowinę o pokoju darowanym przez Jezusa Chrystusa, Pana
wszystkich ludzi. 37 Od czasu, w którym Jan Chrzciciel
wzywał ludzi do opamiętania, nowina o Jezusie rozeszła
się po całej żydowskiej ziemi, począwszy od Galilei. 38
Wiecie zapewne, że Bóg w szczególny sposób obdarzył
Duchem Świętym i mocą Jezusa z Nazaretu. On, żyjąc na
ziemi, czynił dobro i uzdrawiał wszystkich zniewolonych
przez diabła, ponieważ wspierał Go Bóg. 39 My, apostołowie,
jesteśmy naocznymi świadkami tego wszystkiego, co uczynił
w Judei i w Jerozolimie, gdzie Go zabito przez ukrzyżowanie.
40 Trzeciego dnia po śmierci, Bóg ożywił Go i pozwolił Mu
się ukazać ludziom 41 —nie wszystkim, ale tylko nam jako
wcześniej wybranym świadkom. Po Jego zmartwychwstaniu
jedliśmy i piliśmy razem z Nim. 42 A On nakazał nam ogłosić i
zaświadczyć Żydom, że Bóg ustanowił Go sędzią wszystkich
ludzi, zarówno żywych, jak i umarłych. 43 Również prorocy
przepowiedzieli w Piśmie, że każdy, kto uwierzy w Jezusa,
ze względu na Niego otrzyma przebaczenie grzechów. 44
Piotr jeszcze mówił, gdy nagle na wszystkich słuchaczy
zstąpił Duch Święty. 45 Wierzący żydowskiego pochodzenia,
którzy przybyli z Piotrem, bardzo się zdziwili, że także
poganie otrzymali dar Ducha Świętego. 46 Słyszeli bowiem,
jak mówią obcymi językami i wielbią Boga. 47 —Czy ktoś
mógłby zabronić ochrzczenia tych, którzy otrzymali Ducha
Świętego tak samo jak my, Żydzi?—zapytał Piotr. 48 I polecił,
aby zanurzono ich w wodzie w imię Jezusa Chrystusa. Po
tym wszystkim poprosili Piotra, aby został z nimi jeszcze
kilka dni.

11 Wkrótce wiadomość o tym, że również poganie przyjęli
słowo Boże, dotarła do apostołów i innych wierzących
w Judei. 2 A gdy Piotr wrócił do Jerozolimy, uczniowie
pochodzenia żydowskiego zaczęli stawiać mu zarzuty. 3
—Przebywałeś wśród pogan i nawet jadłeś z nimi!—oburzali
się. 4 —Pewnego dnia w Jaffie, gdy się modliłem, miałem
widzenie—zaczął opowiadać Piotr. —Z nieba prosto na mnie
spuszczone zostało coś jakby ogromna płachta, trzymana
za cztery rogi. 6 Zajrzałem do środka i zobaczyłem w niej
różne gatunki zwierząt, płazów i ptaków. 7 Usłyszałem
też głos, mówiący do mnie: „Rusz się, Piotrze. Zabij je
i jedz”. 8 Odpowiedziałem na to: „Nigdy w życiu, Panie!
Nigdy nie jadłem żadnych nieczystych stworzeń, bo zabrania
tego Prawo Mojżesza!”. 9 Lecz głos z nieba odezwał się
znowu: „Nie uważaj za nieczyste tego, co Bóg oczyścił”.
10 Powtórzyło się to trzy razy, po czym wszystko zostało z
powrotem zabrane do nieba. 11 Wtedy właśnie przed domem,

w którym mieszkaliśmy, stanęli trzej ludzie, wysłani do mnie
z Cezarei. 12 Duch Święty powiedział mi, abym poszedł z
nimi, nie zważając na to, że są poganami. Towarzyszyło mi
tych oto sześciu wierzących. Gdy dotarliśmy do domu tego
człowieka, 13 opowiedział nam, że ukazał mu się anioł, który
powiedział: „Wyślij swoich ludzi do Jaffy i zaproś Szymona
Piotra. 14 On powie ci coś, dzięki czemu ty i twoi domownicy
zostaniecie zbawieni". 15 Gdy, przybywszy do nich, zacząłem
mówić, zstąpił na nich Duch Święty, tak samo jak na nas
podczas święta Pięćdziesiątnicy. 16 Przypomniałem sobie
wtedy słowa Pana: „Jan Chrzciciel zanurzał w wodzie, lecz
wy zostaniecie zanurzeni w Duchu Świętym". 17 Skoro więc
poganom Bóg dał ten sam dar, co nam, którzy uwierzyliśmy w
Jezusa Chrystusa, to czy mogłem sprzeciwić się Bogu? 18 Po
tych słowach zapadła cisza, następnie zaś wszyscy zaczęli
wielbić Boga, mówiąc: —A więc również poganom Bóg dał
możliwość opamiętania się i otrzymania życia wiecznego! 19
Tymczasem wierzący, którzy po śmierci Szczepana uciekli z
Jerozolimy przed prześladowaniami, dotarli aż do Fenicji,
na Cypr i do Antiochii. Po drodze głosili słowo Boże, ale
wyłącznie Żydom. 20 Ci jednak, którzy pochodzili z Cypru i z
Cyreny, przybywszy do Antiochii, dzielili się dobrą nowiną o
Jezusie także z Grekami. 21 A Pan bardzo im w tym pomagał
i dzięki ich słowom wielu ludzi uwierzyło i nawróciło się do
Jezusa. 22 Wieść o tym dotarła do kościoła w Jerozolimie.
Wysłano więc tam Barnabę. 23 Gdy przybył na miejsce i
zobaczył działanie Bożej łaski, ogromnie się ucieszył i gorąco
wszystkich zachęcał, aby całym sercem trwali w wierze
w Pana. 24 Był on bowiem dobrym człowiekiem, pełnym
Ducha Świętego i wiary. Dzięki jego słowom zachęty wielu
nowych ludzi nawróciło się do Pana. 25 Potem Barnaba
udał się do Tarsu, aby odszukać Szawła. 26 Gdy go znalazł,
przyprowadził go do Antiochii. Tam przez cały rok spotykali
się razem z kościołem i nauczali liczne grono wierzących.
To właśnie w Antiochii po raz pierwszy nazwano uczniów
chrześcijanami, czyli „należącymi do Chrystusa". 27 W tym
czasie przybyło z Jerozolimy do Antiochii kilku proroków.
28 Jeden z nich, niejaki Agabos, natchniony przez Ducha,
przepowiedział, że na całym świecie nastanie wielki głód.
Jego słowa spełniły się za panowania rzymskiego cezara
Klaudiusza. 29 Uczniowie postanowili więc udzielić pomocy
wierzącym w Judei, dając to, na co każdego było stać.
30 Zebrane dary wysłali następnie starszym w Judei za
pośrednictwem Barnaby i Szawła.

12 Mniej więcej w tym samym czasie król Herod Agryppa
zaczął prześladować niektórych wierzących z kościoła
z Jerozolimie. 2 Najpierw ściął apostoła Jakuba, brata Jana.
3 Gdy jednak zauważył, że spodobało się to żydowskim
przywódcom, aresztował także Piotra. A zbliżało się święto
Paschy. 4 Herod polecił go związać i wtrącić do więzienia,
a czterem czteroosobowym oddziałom żołnierzy rozkazał
pilnować go. Po święcie bowiem zamierzał urządzić mu
publiczny proces. 5 Piotr siedział więc w więzieniu, a
wierzący gorliwie modlili się do Boga w jego sprawie. 6 W noc
poprzedzającą planowany przez Heroda proces Piotr spał
między dwoma żołnierzami, przykuty do nich łańcuchami.
Reszta żołnierzy pełniła straż przed bramami więzienia. 7
Nagle w celi zrobiło się jasno i przy Piotrze stanął anioł Pana.
Trąceniem w bok obudził go i powiedział: —Szybko wstawaj!
W tym samym momencie z rąk Piotra opadły łańcuchy. 8
—Ubierz się i załóż buty—dodał anioł. Gdy Piotr był już
gotowy, anioł powiedział: —A teraz narzuć płaszcz i chodź
za mną. 9 Piotr wyszedł z celi i szedł za nim. Nie zdawał
sobie jednak sprawy, że wszystko, co anioł robił, działo się
naprawdę. Sądził bowiem, że ma jakieś widzenie. 10 Tak
minęli pierwszą oraz drugą straż i doszli do żelaznej bramy,
prowadzącej do miasta. Ta sama się przed nimi otworzyła.
Wyszli więc i gdy przeszli ulicę, anioł niespodziewanie opuścił
Piotra. 11 Dopiero wtedy uświadomił sobie, co się stało.
—Więc Pan naprawdę posłał swojego anioła—powiedział
sam do siebie—aby wyrwał mnie z rąk Heroda i ocalił
przed tym, na co czekali żydowscy przywódcy. 12 Po
zastanowieniu się, poszedł do domu Marii, matki Jana Marka,
gdzie akurat wiele osób zebrało się na wspólną modlitwę. 13
Gdy zapukał do drzwi, służąca Rode podeszła sprawdzić,
kto to. 14 Poznała po głosie, że to Piotr, dlatego biegiem
wróciła do zebranych i powiedziała, że przed drzwiami stoi
Piotr. Z radości jednak zapomniała mu otworzyć. 15 —To
niemożliwe! Chyba oszalałaś—odpowiedzieli jej. Gdy jednak
nadal twierdziła, że to naprawdę Piotr, powiedzieli: —W takim
razie to musiał być jego anioł. Widocznie Piotr już nie żyje.
16 Ale Piotr nie przestawał pukać. Gdy w końcu otworzyli
drzwi, doznali szoku. 17 Piotr dał im ręką znak, aby umilkli, i
opowiedział, w jaki sposób Pan wyprowadził go z więzienia.
—Powiedzcie o tym Jakubowi i innym wierzącym—rzekł, po
czym udał się w inne miejsce. 18 Rano w więzieniu powstało
wielkie zamieszanie. Żołnierze zastanawiali się, gdzie się
podział Piotr. 19 Herod Agryppa kazał przeszukać więzienie i
gdy nie znalazł Piotra, postawił strażników przed sądem
i rozkazał ich zabić. Sam zaś opuścił Judeę i zatrzymał
się w Cezarei. 20 Herod był skłócony z mieszkańcami
pobliskiego Tyru i Sydonu. Ich przedstawiciele przybyli więc
do niego, próbując załagodzić konflikt. Zdobyli przychylność

królewskiego sekretarza, Blasta, i dzięki niemu przedstawili
Herodowi swą prośbę o pokój. Byli bowiem uzależnieni od
dostaw żywności z jego państwa. 21 W dniu wyznaczonym
na odpowiedź, Agryppa włożył królewskie szaty, zasiadł
na tronie i publicznie do nich przemówił. 22 Gdy skończył,
zgromadzeni ludzie zawołali pełni zachwytu: —To głos Boga,
nie człowieka! 23 Wtedy anioł Pana poraził Heroda chorobą
za to, że przyjął chwałę należną Bogu. Niebawem zmarł,
żywcem zjedzony przez robactwo. 24 Tymczasem wpływ
słowa Bożego wzmacniał się i rozszerzał. 25 Barnaba z
Pawłem zawieźli dary do Jerozolimy i wrócili do Antiochii,
zabierając ze sobą Jana Marka.

13 W kościele w Antiochii prorokami i nauczycielami
byli: Barnaba, Szymon—zwany Nigrem, Lucjusz z
Cyreny, Manaen, który wychowywał się razem z zarządcą
Herodem Antypasem, oraz Szaweł. 2 Pewnego dnia, gdy
uwielbiali Pana i powstrzymywali się od posiłków, Duch
Święty powiedział im: —Przeznaczcie Barnabę i Szawła do
specjalnego zadania, do którego ich powołałem. 3 Po dalszym
poście i modlitwie położyli na nich ręce na znak posłania
i wyprawili w drogę. 4 Wysłani przez Ducha Świętego,
Barnaba i Szaweł udali się do portu w Seleucji, skąd popłynęli
na Cypr. 5 Gdy znaleźli się w Salaminie, głosili słowo Boże
w tamtejszych synagogach. A mieli ze sobą do pomocy Jana
Marka. 6 Głosząc dobrą nowinę, przeszli całą wyspę i dotarli
do Pafos. Tam natknęli się na niejakiego Bar-Jezusa, maga,
który był fałszywym żydowskim prorokiem. 7 Należał on
do otoczenia zarządcy Sergiusza Pawła, człowieka bardzo
rozsądnego. Ten zaprosił do siebie Barnabę i Szawła, chcąc
posłuchać słowa Bożego. 8 Ale Bar-Jezus—zwany też
Elimasem—starał się nie dopuścić do nawrócenia zarządcy.
9 Wówczas Szaweł—znany później jako Paweł—napełniony
Duchem Świętym, spojrzał mu prosto w oczy i rzekł: 10
—Synu diabła, przesiąknięty podstępem i oszustwem! Wrogu
prawości! Czy nie przestaniesz wykrzywiać prostych dróg
Pana? 11 Oto On sam cię ukarze i zostaniesz na pewien
czas porażony ślepotą! Natychmiast stracił wzrok i miotał się
po omacku, szukając kogoś, kto by go mógł poprowadzić. 12
Widząc, co się stało, zarządca uwierzył w Jezusa, zdumiony
mocą nauki Pana. 13 Potem Paweł i jego towarzysze
odpłynęli z Pafos i przybili do portu Perge w Pamfilii. Tam
Jan Marek odłączył się od nich i wrócił do Jerozolimy. 14 Oni
natomiast udali się dalej do Antiochii w Pizydii. W szabat
poszli do synagogi na nabożeństwo, 15 gdzie po odczytaniu
fragmentów z Prawa Mojżesza i pism proroków przełożeni
synagogi zaproponowali im: —Przyjaciele! Jeśli macie dla
nas jakieś słowo zachęty, to mówcie! 16 Wtedy Paweł wstał i
dał ręką znak, że zaczyna: —Drodzy Izraelici i wy wszyscy,
którzy macie respekt dla Boga! 17 Bóg Izraela wybrał
naszych przodków i wyciągnął do nich rękę, w cudowny
sposób wyprowadzając ich z niewoli egipskiej. 18 Potem,
przez blisko czterdzieści lat, znosił ich na pustyni. 19 Wytępił
także siedem plemion ziemi Kanaan i dał ten kraj Izraelowi.
20 Trwało to około czterysta pięćdziesiąt lat. Następnie
dawał im przywódców, aż do czasów proroka Samuela.
21 Wtedy Izrael zażądał od Boga króla. Dał im więc na
czterdzieści lat króla Saula, syna Kisza, pochodzącego z
pokolenia Beniamina. 22 Potem jednak odrzucił go i powołał
króla Dawida, o którym powiedział: „Znalazłem Dawida,
syna Jessego, człowieka bliskiego memu sercu. On wypełni
wszystkie moje zamiary”. 23 To właśnie jego potomek,
Jezus—kontynuował Paweł—jest obiecanym Zbawicielem
Izraela! 24 Przed Jego nadejściem Jan Chrzciciel wzywał cały
nasz naród do zanurzenia się w wodzie na znak opamiętania.
25 Pod koniec swojej misji Jan oznajmił: „Ja nie jestem Tym,
za kogo mnie uważacie. Niebawem nadejdzie jednak Ktoś,
komu nie jestem nawet godzien zdjąć butów!”. 26 Drodzy
przyjaciele, potomkowie Abrahama, i wy, poganie, którzy
macie respekt dla Boga! To do nas została posłana wieść o
zbawieniu! 27 Mieszkańcy Jerozolimy i ich przywódcy nie
rozpoznali jednak w Jezusie Mesjasza. A skazując Go na
śmierć, wypełnili słowa proroków, które dotychczas czytali w
każdy szabat. 28 Choć nie znaleźli powodów wydania Go
na śmierć, domagali się, aby Piłat Go stracił. 29 A gdy już
wykonali wszystko, co o Nim przepowiedzieli prorocy, zdjęli
Jego ciało z krzyża i złożyli w grobowcu. 30 Ale Bóg przywrócił
Go do życia! 31 Potem przez wiele dni ukazywał się tym,
którzy wcześniej szli z Nim z Galilei do Jerozolimy. To oni są
teraz Jego świadkami przed Izraelem. 32 My przynosimy
wam tę właśnie dobrą nowinę! Wskrzeszając Jezusa, Bóg
spełnił w naszych czasach obietnice dane przodkom! 33
To o Jezusie napisano w psalmie drugim: „Ty jesteś moim
Synem, Ciebie dziś zrodziłem”. 34 Bóg przepowiedział
również—mówił dalej Paweł—że wskrzesi Jezusa, i że
On już nigdy nie powróci do grobu. Napisano bowiem:
„Uczynię coś cudownego, tak jak obiecałem Dawidowi”.
35 W innym psalmie—kontynuował Paweł—napisano zaś:
„Nie pozwolisz, aby Twój Święty obrócił się w proch”. 36
Jednak Dawid, po spełnieniu swojej służby, zgodnie z
wolą Boga zmarł i został pochowany, a jego ciało obróciło
się w proch—wyjaśniał Paweł. 37 —Jednak ciało Jezusa,
którego Bóg wskrzesił z martwych, nie uległo zniszczeniu. 38
Przyjaciele, słuchajcie! To właśnie dzięki Jezusowi możecie

otrzymać przebaczenie grzechów! 39 Każdy, kto Mu uwierzy,
zostanie uniewinniony ze wszystkich przestępstw, od których
nie mogło was uwolnić Prawo Mojżesza. 40 Uważajcie
jednak, aby nie spełniły się na was następujące słowa
proroków: 41 „Wy, którzy gardzicie prawdą, spójrzcie i
odejdźcie ode Mnie, bo za waszych dni uczynię coś, czemu
nie zechcecie uwierzyć, chociaż będzie to wam głoszone”.
42 Gdy Paweł skończył, proszono go, aby nauczał o tym
również w następny szabat. 43 Po nabożeństwie wielu Żydów
i pogan nawróconych na judaizm poszło razem z Pawłem i
Barnabą, a ci nakłaniali ich do trwania w łasce Boga. 44 Za
tydzień prawie całe miasto zebrało się, aby słuchać słowa
Bożego. 45 Ale gdy żydowscy przywódcy zobaczyli tłumy
ludzi, opanowała ich zazdrość i, obrzucając Pawła obelgami,
zaprzeczali wszystkiemu, co mówił. 46 Wówczas on, razem
z Barnabą, powiedział wprost: —To wam, w pierwszej
kolejności, należało przekazać dobrą nowinę od Boga. Skoro
jednak ją odrzucacie i uważacie siebie za niegodnych życia
wiecznego, zaniesiemy ją poganom. **(aiōnios g166)** 47 Pan
powiedział bowiem: „Uczyniłem Cię światłem dla pogan,
abyś zaniósł zbawienie aż po krańce ziemi”. 48 Słysząc
to, poganie z radością przyjęli słowo i wszyscy, którzy
byli przeznaczeni do życia wiecznego, uwierzyli w Jezusa.
(aiōnios g166) 49 A słowo Pana szerzyło się po całej okolicy.
50 Wówczas żydowscy przywódcy zbuntowali pobożne i
wpływowe kobiety oraz władze miasta i zaczęli prześladować
Pawła i Barnabę, doprowadzając do ich wypędzenia. 51 Oni
jednak tylko strząsnęli z nóg tamtejszy kurz i udali się do
Ikonium. 52 Uczniowie zaś, którzy pozostali w Antiochii, byli
pełni radości i Ducha Świętego.

14 W Ikonium apostołowie również udali się do synagogi.
Dzięki ich nauczaniu mnóstwo Żydów i pogan uwierzyło
Jezusowi. 2 Ale niektórzy Żydzi odrzucili dobrą nowinę i
zbuntowali przeciwko nim także pogan. 3 Mimo to Paweł i
Barnaba zostali tam na dłużej i odważnie mówili o Panu.
On zaś dokonywał przez nich wielu cudów, potwierdzając,
że to, co mówią o Jego łasce, jest prawdą. 4 Z tego
powodu miasto podzieliło się: jedni byli po stronie żydowskich
przywódców, drudzy—po stronie apostołów. 5 Gdy jednak
Paweł i Barnaba dowiedzieli się, że niektórzy poganie oraz
Żydzi, wraz z miejscowymi przywódcami, chcą ich znieważyć
a potem—obrzucając kamieniami—zabić, 6 szybko uciekli
do miast Likaonii: do Listry i Derbe, 7 gdzie dalej głosili
dobrą nowinę. 8 W Listrze mieszkał pewien człowiek, który
od urodzenia miał sparaliżowane nogi i nie mógł chodzić. 9
Bardzo dokładnie słuchał słów Pawła. Ten zaś zauważył
go i dostrzegł w nim wiarę potrzebną do uzdrowienia.
10 Zawołał więc do niego: —Wstań na nogi! Chory zaś
dosłownie podskoczył i natychmiast zaczął chodzić. 11
Wtedy zgromadzone tłumy, na widok czynu Pawła, zaczęły
krzyczeć po likaońsku: —Pod postacią tych ludzi nawiedzili
nas bogowie! 12 Barnabę uznali za Zeusa, a Pawła za
Hermesa, bo to on głównie przemawiał. 13 Wtedy miejscowy
kapłan świątyni Zeusa, położonej na peryferiach Listry,
przyprowadził do bram miasta woły ustrojone girlandami
kwiatów, aby razem z ludem złożyć je im w ofierze. 14
Gdy Barnaba i Paweł spostrzegli, co się dzieje, na znak
oburzenia rozdarli ubrania i wbiegli w tłum, krzycząc: 15
—Ludzie! Co robicie?! Tak samo jak wy, jesteśmy tylko
ludźmi! Przynieśliśmy wam dobrą nowinę, abyście odwrócili
się od tych martwych bożków i zwrócili się ku żywemu Bogu,
który stworzył niebo, ziemię, morze oraz wszystko, co w nich
jest. 16 W przeszłości przyzwalał On wszystkim narodom
chodzić własnymi drogami, 17 ale nigdy nie przestał dawać o
sobie znać. Zawsze robił coś dobrego: zsyłał deszcze i dobre
plony, dawał wam żywność i napełniał serca radością. 18 Z
trudem udało im się powstrzymać lud od złożenia im ofiary.
19 Wkrótce jednak przybyli z Antiochii i Ikonium żydowscy
przywódcy, którzy podburzyli tłumy. Wtedy obrzucono Pawła
kamieniami i wywleczono go za miasto, sądząc, że nie żyje.
20 Lecz gdy otoczyli go wierzący, podniósł się i powrócił
do miasta. A następnego dnia udał się wraz z Barnabą
do Derbe. 21 Tam głosili dobrą nowinę i pozyskali wielu
uczniów, po czym wrócili do Listry, Ikonium i Antiochii, 22
gdzie umacniali uczniów w wierze i zachęcali ich do ufania
Jezusowi. Przypominali im też, że droga do królestwa Bożego
prowadzi przez wiele cierpień. 23 Wyznaczyli tam również
starszych, którzy mieli być przywódcami poszczególnych
kościołów, a powstrzymując się od posiłków i modląc się,
powierzyli ich opiece Pana, któremu uwierzyli. 24 Potem
przez Pizydię przybyli z powrotem do Pamfilii. 25 Dzielili się
słowem Bożym w Perge, po czym udali się do Attalii. 26
Stamtąd zaś popłynęli do Antiochii, w której rozpoczęli to
dzieło, powierzone im dzięki łasce Boga. 27 Gdy się tam
znaleźli, zebrali wszystkich wierzących i opowiedzieli im
o tym, co Bóg uczynił przez nich i jak otworzył poganom
drzwi do wiary. 28 I pozostali z tamtejszymi wierzącymi przez
dłuższy czas.

15 Tymczasem przyszło z Judei kilku ludzi, którzy zaczęli
nauczać wierzących: „Jeśli nie poddacie się obrzędowi
obrzezania, nakazanemu przez Mojżesza, nie będziecie
zbawieni”. 2 Początkowo Paweł i Barnaba prowadzili z nimi
długie dyskusje. W końcu jednak postanowiono, że razem

z kilkoma innymi wierzącymi wyruszą do Jerozolimy, aby
całą sprawę przedstawić do rozstrzygnięcia apostołom i
starszym kościoła. 3 Wysłani przez kościół, szli przez Fenicję
i Samarię, odwiedzając po drodze wierzących. Słysząc od
Pawła i Barnaby o tym, że również poganie zwracają się
do Boga, wszyscy wierzący odczuwali wielką radość. 4 W
Jerozolimie spotkali się z apostołami i starszymi kościoła
i przekazali im relację o tym, co Bóg uczynił przez nich
wśród pogan. 5 Wtedy kilku wierzących, którzy należeli
do ugrupowania faryzeuszy, oświadczyło, że nawróceni
poganie muszą zostać obrzezani i zacząć przestrzegać
Prawa Mojżesza. 6 Apostołowie i starsi zebrali się więc
ponownie, aby rozpatrzyć ten problem. 7 Po długiej dyskusji
głos zabrał Piotr: —Przyjaciele! Wiecie dobrze, że już
dawno Bóg wybrał mnie spośród was, abym mógł przekazać
dobrą nowinę także poganom. 8 Bóg, który zna ludzkie
serca, okazał im przychylność, dając im, podobnie jak
nam, Ducha Świętego. 9 Nie uczynił między nami żadnej
różnicy i przez wiarę oczyścił ich serca. 10 Dlaczego
więc teraz macie zamiar poprawiać Boga i nakładać na
nawróconych pogan ciężar, którego ani nasi ojcowie, ani
my sami nie potrafiliśmy udźwignąć? 11 Przecież wierzymy,
że zarówno oni, jak i my, jesteśmy zbawieni tylko dzięki
łasce Jezusa, naszego Pana. 12 Wtedy wszyscy zamilkli i
słuchali opowiadania Barnaby i Pawła o cudach, których
Bóg dokonał przez nich wśród pogan. 13 Gdy skończyli,
głos zabrał Jakub: —Posłuchajcie mnie, przyjaciele! 14
Szymon Piotr opowiedział nam, jak Bóg wybrał pogan do
swojego kościoła. 15 Zgadzają się z tym następujące słowa
proroków: 16 „Potem wrócę i odbuduję zniszczony dom
Dawida, 17 aby także poganie mogli znaleźć Pana —wszyscy
ci, których uznałem za swoich. Tak mówi Pan, który dokonuje
tego, 18 co zaplanował na samym początku”. (aiōn g165) 19
Dlatego sądzę, że nie powinniśmy przeszkadzać poganom
przychodzącym do Boga—mówił dalej Jakub. 20 —Napiszmy
im tylko, aby powstrzymali się od spożywania pokarmów
ofiarowanych bożkom, mięsa uduszonych zwierząt i krwi
oraz aby unikali rozwiązłości seksualnej. 21 Bo od wieków
we wszystkich miastach są synagogi, w których co szabat
zbierają się Żydzi przestrzegający tych nakazów. 22 Wtedy
apostołowie wraz ze starszymi i całym kościołem postanowili
wybrać kilku wierzących i wysłać ich z Pawłem i Barnabą
do Antiochii. Wybrano więc Judę, zwanego Barsabą, i
Sylasa—cieszących się dużym uznaniem wśród wierzących
23 —i przekazano przez nich list tej treści: „Apostołowie
i starsi z Jerozolimy pozdrawiają wierzących w Antiochii,
Syrii i Cylicji! 24 Dowiedzieliśmy się, że niektórzy wierzący
z Judei—bez naszej wiedzy—siali wśród was niepokój i
wzbudzali wątpliwości. 25 Dlatego właśnie jednomyślnie
postanowiliśmy wybrać dwóch mężczyzn i posłać ich do was,
razem z naszymi bliskim przyjaciółmi—Barnabą i Pawłem,
26 którzy dla naszego Pana ryzykowali życie. 27 Wysyłamy
więc do was Judę i Sylasa, którzy osobiście potwierdzą
wam nasze stanowisko w tej sprawie. 28 Postanowiliśmy
bowiem—Duch Święty i my—nie obarczać was dodatkowymi
obowiązkami oprócz tego, co niezbędne. 29 Powstrzymajcie
się od spożywania pokarmów ofiarowanych bożkom, mięsa
uduszonych zwierząt i krwi oraz unikajcie rozwiązłości
seksualnej. Dobrze zrobicie, jeśli całkowicie zerwiecie z tym
wszystkim. Pozdrawiamy was”. 30 Posłańcy udali się zatem
do Antiochii, gdzie zwołali wszystkich wierzących i wręczyli
im list. 31 A gdy go przeczytano, zapanowała wielka radość.
32 Wtedy Juda i Sylas, którzy byli prorokami, umacniali ich
wiarę słowami pełnymi zachęty. 33 Spędzili z nimi jeszcze
jakiś czas, po czym pożegnali ich i wrócili do Jerozolimy.
34 Paweł i Barnaba pozostali zaś w Antiochii, aby wraz z
innymi głosić słowo Pana i nauczać. 36 Jakiś czas później
Paweł zaproponował Barnabie: —Odwiedźmy wszystkie
miasta, w których głosiliśmy słowo Boże i sprawdźmy, jak
miewają się wierzący. 37 Barnaba zasugerował, aby zabrać
również Jana, zwanego Markiem. 38 Jednak Paweł nie chciał
się na to zgodzić, ponieważ Marek, podczas poprzedniej
wyprawy, odszedł od nich w Pamfilii i nie brał udziału w ich
pracy. 39 Powstał więc konflikt. Ostatecznie apostołowie
rozdzielili się. Barnaba z Markiem odpłynęli na Cypr. 40
Paweł natomiast wziął ze sobą Sylasa i—powierzony przez
wierzących opiece Pana 41 —przemierzał Syrię i Cylicję,
dodając otuchy tamtejszym kościołom.

16 Najpierw udał się do Derbe i Listry. Spotkał tam
pewnego ucznia imieniem Tymoteusz, będącego
synem Żydówki, która uwierzyła w Jezusa, oraz ojca
poganina. 2 Wierzący z Listry i Ikonium wydawali mu dobrą
opinię. 3 Paweł zaproponował mu więc, aby przyłączył się
niego w podróży. Najpierw jednak poddał go obrzędowi
obrzezania—ze względu na Żydów zamieszkujących te
okolice. Wszyscy bowiem wiedzieli, że jego ojciec był
poganinem. 4 Odwiedzając miasta, zachęcali wierzących
do przestrzegania postanowień apostołów i starszych z
Jerozolimy. 5 A kościoły z dnia na dzień wzrastały liczebnie
i coraz bardziej wierzyły Panu. 6 Następnie podróżowali
przez Frygię i Galację, gdyż tym razem Duch Święty nie
pozwolił im nauczać w Azji. 7 Szli wzdłuż granicy Myzji
i chcieli skierować się do prowincji zwanej Bitynią, lecz

Duch Jezusa znowu na to nie pozwolił. 8 Poszli więc
przez Myzję do Troady. 9 W nocy Paweł miał widzenie.
Ujrzał Macedończyka, który stał i błagał: „Przybądź do
Macedonii i pomóż nam!”. 10 To sprawiło, że postanowiliśmy
udać się do Macedonii. Uznaliśmy bowiem, że to sam
Bóg posyła nas, abyśmy głosili tam dobrą nowinę. 11 Z
Troady popłynęliśmy prosto do Samotraki, a następnego
dnia—do Neapolis. 12 W końcu dotarliśmy do Filippi, miasta
będącego stolicą tej części Macedonii i rzymską kolonią.
Tam zatrzymaliśmy się na kilka dni. 13 W szabat udaliśmy
się za miasto, nad rzekę, gdzie—jak sądziliśmy—ludzie
zbierają się na modlitwę. Usiedliśmy i rozmawialiśmy z
zebranymi tam kobietami. 14 Przysłuchiwała się nam niejaka
Lidia z Tiatyry, która handlowała purpurą. Znała już Boga, a
Pan sprawił, że chętnie słuchała tego, o czym mówił Paweł.
15 Została ochrzczona razem ze swoimi domownikami, a
potem zaprosiła nas do siebie. —Jeśli wierzycie w moją
wierność Panu—powiedziała—przyjdźcie i zamieszkajcie
w moim domu. Zgodziliśmy się więc i zatrzymaliśmy się
u niej. 16 Pewnego dnia, w drodze na miejsce modlitwy,
natknęliśmy się na niewolnicę, opanowaną przez demona.
Przynosiła ona swoim właścicielom niezłe dochody, bo
przepowiadała przyszłość. 17 Szła za Pawłem i za nami,
krzycząc: —Ci ludzie to słudzy Najwyższego Boga! Oni
głoszą wam drogę do zbawienia! 18 Powtarzało się to przez
wiele dni. W końcu Paweł, zmęczony tą sytuacją, odwrócił
się i rzekł do demona: —W imieniu Jezusa Chrystusa
rozkazuję ci: Wyjdź z niej! Wówczas demon natychmiast ją
opuścił. 19 Gdy jednak właściciele niewolnicy zobaczyli, że
przepadła ich nadzieja na dalsze dochody, schwytali Pawła
oraz Sylasa i zaciągnęli ich na rynek, do władz miasta. 20
Następnie postawili ich przed sędziami i powiedzieli: —Ci
ludzie zakłócają porządek publiczny w naszym mieście! 21
Są Żydami i propagują styl życia, którego nam, Rzymianom,
nie wolno przyjmować! 22 Cały tłum zwrócił się wtedy
przeciwko Pawłowi i Sylasowi, a sędziowie nakazali zedrzeć
z nich ubranie i ubiczować ich. 23 Gdy już im wymierzono
karę, wtrącili ich do więzienia, a strażnikowi nakazali dobrze
ich strzec. 24 Słysząc taki rozkaz, strażnik umieścił ich w celi
mieszczącej się w środku budynku, a ich nogi zakuł w dyby.
25 Około północy Paweł i Sylas wielbili Boga modlitwą i
pieśniami, a wszyscy współwięźniowie przysłuchiwali się im.
26 Nagle powstało tak wielkie trzęsienie ziemi, że zadrżały
fundamenty więzienia. Wszystkie drzwi same się otworzyły,
a kajdany wszystkich więźniów rozerwały się. 27 Obudziło
to również strażnika. Gdy zobaczył otwarte bramy, uznał,
że więźniowie uciekli, i z przerażenia chwycił miecz, aby
się zabić. 28 Wtedy Paweł głośno zawołał: —Nie rób sobie
krzywdy! Wszyscy tu jesteśmy! 29 Strażnik zażądał światła i
drżąc ze strachu padł do nóg Pawła i Sylasa. 30 Wyprowadził
ich z celi na zewnątrz i zapytał: —Panowie! Co mam robić,
żeby osiągnąć zbawienie? 31 —Uwierz w Jezusa jako
Pana—odpowiedzieli—a będziesz zbawiony ty i cały twój
dom. 32 I przedstawili jemu i wszystkim jego domownikom
dobrą nowinę. 33 Zaraz też strażnik zaprosił ich do siebie i
opatrzył rany po biczowaniu, a następnie dał się ochrzcić
wraz z całą rodziną. 34 Następnie ugościł ich w swoim domu,
razem ze wszystkimi ciesząc się z tego, że uwierzył Bogu.
35 Następnego dnia sędziowie wysłali do strażnika żołnierzy
z rozkazem: —Uwolnij tych ludzi! 36 —Sędziowie wydali
rozkaz, żeby was uwolnić—powiedział strażnik do Pawła.
—Idźcie więc w pokoju. 37 —O nie!—zaprotestował Paweł.
—Nie zważając na to, że jesteśmy rzymskimi obywatelami,
bez wyroku kazali nas ubiczować i wtrącić do więzienia.
A teraz ukradkiem próbują się nas pozbyć? Niech sami
przyjdą i nas uwolnią. 38 Żołnierze przekazali tę odpowiedź
sędziom. Ci zaś przestraszyli się, słysząc, że apostołowie
mają rzymskie obywatelstwo. 39 Przyszli więc osobiście
i prosili ich o opuszczenie więzienia, a następnie błagali
ich, aby wyjechali z miasta. 40 Paweł i Sylas, po wyjściu z
więzienia, udali się jednak do domu Lidii. Spotkali się tam z
wierzącymi, dodali im otuchy i dopiero wtedy opuścili miasto.

17 Idąc dalej, minęli miasta Amfipolis oraz Apolonię i
dotarli do Tesaloniki, gdzie znajdowała się żydowska
synagoga. 2 Zgodnie ze swoim zwyczajem, Paweł chodził do
niej przez kolejne trzy szabaty i przedstawiał zgromadzonym
znaczenie Pisma. 3 Dowodził, że Mesjasz miał cierpieć
i zmartwychwstać. Mówił: —Tym Mesjaszem jest Jezus,
którego wam głoszę! 4 Niektórzy słuchacze, w tym również
wielu pogan, którzy mieli respekt dla Boga, i niemało
wpływowych kobiet, dało się przekonać i przyłączyło się
do Pawła i Sylasa. 5 Ale żydowscy przywódcy, kierowani
zazdrością, namówili kilku awanturników, aby wywołali
zbiegowisko i wszczęli w mieście rozruchy. Otoczyli oni
dom Jazona i szukali apostołów, chcąc ich postawić przed
zgromadzeniem. 6 Ponieważ ich jednak nie znaleźli,
zaciągnęli Jazona i kilku wierzących do władz miasta. —Ci
ludzie sieją zamęt na całym świecie!—krzyczeli. —A teraz
przyszli do naszego miasta 7 i Jazon przyjął ich do swojego
domu. Oni przeciwstawiają się decyzjom cezara, bo uważają
za króla jakiegoś Jezusa! 8 Oskarżenia te zaniepokoiły
zarówno zebranych, jak i władze. 9 Ostatecznie jednak
zwolnili ich, ale dopiero po otrzymaniu sporej kaucji od

Jazona i pozostałych. 10 Nocą wierzący szybko wyprawili
Pawła i Sylasa do Berei. Ci, jak zwykle, skierowali się
do synagogi. 11 Tamtejsi mieszkańcy byli bardziej otwarci
niż Tesaloniczanie. Całym sercem przyjęli słowo Boże i
codziennie sprawdzali w Piśmie, czy to, co słyszeli, jest
prawdą. 12 Wielu z nich uwierzyło, w tym również spore grono
wpływowych kobiet oraz mężczyzn, będących poganami. 13
Gdy jednak żydowscy przywódcy z Tesaloniki dowiedzieli
się, że Paweł przebywa teraz w Berei i naucza słowa
Bożego, przyszli tam i wywołali kolejne rozruchy. 14 Wierzący
natychmiast wysłali Pawła na wybrzeże. Sylas i Tymoteusz
pozostali zaś na miejscu. 15 Ci, którzy towarzyszyli Pawłowi,
odprowadzili go aż do Aten, po czym wrócili z poleceniem
dla Sylasa i Tymoteusza, aby oni również szybko dołączyli
do Pawła. 16 Czekając na nich w Atenach, Paweł był
oburzony, widząc miasto pełne bożków. 17 W synagodze
spotykał się i rozmawiał z Żydami oraz poganami mającymi
respekt dla Boga. Codziennie też dyskutował z różnymi
ludźmi na rynku. 18 Byli wśród nich filozofowie ze szkoły
epikurejskiej i stoickiej, którzy rozmawiali między sobą:
—O czym ten gaduła chce nam powiedzieć? —Chyba
głosi jakieś nowe bóstwa—mówili drudzy, Paweł mówił
bowiem o Jezusie i zmartwychwstaniu. 19 Zabrali więc go na
Areopag i spytali: —Możesz nam wyjaśnić, jaką to nową
religię głosisz? 20 Wkładasz nam bowiem do głowy jakieś
niesłychane historie. 21 A wszyscy Ateńczycy i przybysze
poświęcają większość czasu na dyskusje i słuchanie nowych
wieści. 22 Paweł stanął więc pośrodku Areopagu i przemówił:
—Ateńczycy! Zauważyłem, że jesteście bardzo religijni. 23
Spacerując po mieście i oglądając wasze ołtarze, natknąłem
się nawet na ołtarz poświęcony „Nieznanemu Bogu". Właśnie
o tym Bogu, którego czcicie nie znając Go, chcę wam
dziś opowiedzieć. 24 On stworzył cały świat i wszystko,
co na nim istnieje. Jest Panem nieba i ziemi, więc nie
mieszka w ziemskich świątyniach! 25 On nie potrzebuje
żadnej pomocy od ludzi, bo to On sam daje nam życie,
sprawia, że oddychamy, i obdarza nas wszystkim, czego
potrzebujemy. 26 To dzięki Niemu wszyscy ludzie na świecie
wzięli początek od jednego człowieka. On też rozmieścił
na całej ziemi narody, wyznaczając im czas i miejsce. 27
Uczynił tak, aby ludzie szukali Go, choćby po omacku, i
znajdowali—bo On jest blisko każdego z nas. 28 W Nim
bowiem istniejemy, żyjemy i poruszamy się! Jak to ujął
jeden z waszych poetów: „Jesteśmy z Jego rodu". 29 A
skoro jesteśmy z rodu Boga, nie powinniśmy sądzić, że
jest On podobny do bożka ze złota, srebra lub kamienia,
wykonanego według ludzkiego pomysłu. 30 Bóg dotychczas
znosił ludzką niewiedzę, ale teraz wzywa wszystkich do
opamiętania się, 31 ponieważ wyznaczył już dzień, w którym
sprawiedliwie osądzi cały świat. Uczyni to przez Człowieka,
którego wybrał i uwiarygodnił przez wskrzeszenie Go z
martwych. 32 Gdy zebrani usłyszeli o zmartwychwstaniu
umarłych, jedni zaczęli się z tego śmiać, a inni powiedzieli:
—Wiesz, chyba jednak posłuchamy cię innym razem. 33
Wtedy Paweł opuścił Areopag. 34 Lecz kilka osób uwierzyło
i przyłączyło się do niego. Wśród nich byli: Dionizy, członek
rady Areopagu, oraz kobieta imieniem Damaris.

18 Potem Paweł opuścił Ateny i udał się do Koryntu. 2
Tam spotkał Akwilę, Żyda rodem z Pontu, który wraz z
żoną Pryscyllą przybył niedawno z Italii. Nakazem cezara
Klaudiusza wysiedlano bowiem z Rzymu wszystkich Żydów.
Paweł odwiedził Akwilę i Pryscyllę, 3 a ponieważ, podobnie
jak oni, zajmował się wyrobem namiotów, zamieszkał u nich
i zaczął razem z nimi pracować. 4 Każdy szabat spędzał w
synagodze, gdzie nauczał i przekonywał zarówno Żydów, jak
i Greków. 5 Gdy Sylas i Tymoteusz przybyli z Macedonii,
Paweł poświęcił się głównie nauczaniu i udowadniał Żydom,
że Jezus jest Mesjaszem. 6 Ponieważ jednak byli mu
przeciwni i lekceważyli Jezusa, strząsnął kurz z płaszcza i
powiedział: —Sami jesteście sobie winni. Spełniłem swój
obowiązek. Od tej chwili będę nauczał pogan. 7 Odszedł
stamtąd i udał się do domu niejakiego Tycjusza Justusa,
człowieka bardzo pobożnego, który mieszkał obok synagogi.
8 Kryspus, przełożony synagogi, uwierzył w Pana wraz z
całym domem. Także wielu innych Koryntian uwierzyło i
przyjęło chrzest. 9 W nocy Paweł miał widzenie, w którym
Pan powiedział: —Nie obawiaj się! Nadal przemawiaj i
nie poddawaj się! 10 Jestem z tobą i nikt nie zrobi ci
krzywdy. Wielu ludzi w tym mieście należy do Mnie. 11
Paweł pozostał tam więc jeszcze półtora roku, nauczając
słowa Bożego. 12 Gdy zarządcą Achai był Gallio, przywódcy
żydowscy zorganizowali wspólną akcję przeciwko Pawłowi i
postawili go przed sądem. 13 —Ten człowiek namawia ludzi,
aby czcili Boga niezgodnie z Prawem Mojżesza—oskarżali
go. 14 Paweł właśnie chciał coś opowiedzieć, gdy Gallio
zwrócił się do nich: —Słuchajcie, Żydzi! Gdyby tu chodziło
o jakieś przestępstwo, oszustwo czy inne bezprawie, z
pewnością dokładnie bym was wysłuchał. 15 Ale skoro jest
to spór o słowa, imiona i o wasze Prawo, radźcie sobie
sami. Ja nie będę się tym zajmował! 16 I wyprosił ich z
sądu. 17 Wtedy tłum rzucił się na nowego przełożonego
synagogi, Sostenesa, i bił go tuż przed budynkiem sądu. Ale
Gallio nie zwracał na to najmniejszej uwagi. 18 Paweł dość

długo pozostał w Koryncie, po czym pożegnał wierzących i
wraz z Pryscyllą i Akwilą popłynął do Syrii. W Kenchrach,
zgodnie ze złożoną wcześniej obietnicą, ogolił głowę. 19
Stamtąd udali się do Efezu. Zostawił towarzyszy na statku,
a sam wszedł do synagogi i nauczał Żydów. 20 Prosili
go, żeby został na dłużej, lecz odmówił. 21 —Jeśli Bóg
pozwoli, wrócę do was—powiedział, po czym pożegnał
się i odpłynął z Efezu. 22 Następnie odwiedził kościół w
Cezarei. Przekazał wierzącym pozdrowienia i udał się do
Antiochii. 23 Tam zatrzymał się na pewien czas. Potem
jednak znowu wyruszył w podróż, przemierzając Galację i
Frygię, gdzie dodawał otuchy wierzącym. 24 Tymczasem
do Efezu przybył niejaki Apollos, Żyd z Aleksandrii, który
był dobrym mówcą i doskonale znał Pisma. 25 Sporo już
wiedział o „drodze Pana” i z wielkim zapałem przemawiał na
temat Jezusa, choć znał tylko chrzest Jana Chrzciciela. 26
Apollos zaczął odważnie nauczać w synagodze w Efezie.
Gdy Pryscylla i Akwila usłyszeli go, zabrali go do siebie i
dokładnie przedstawili mu „drogę Boga”. 27 A ponieważ
chciał odwiedzić Achaję, wierzący napisali mu list polecający,
aby go tam przyjęto. Po przybyciu, bardzo pomógł wszystkim,
którzy zaufali łasce Pana. 28 Z odwagą dyskutował z
tamtejszymi Żydami, publicznie wykazując na podstawie
Pisma, że Jezus naprawdę jest Mesjaszem.

19 Podczas gdy Apollos przebywał w Koryncie, Paweł
podróżował przez okoliczne wzgórza i przybył do Efezu,
gdzie natknął się na grupę wierzących. 2 —Czy otrzymaliście
Ducha Świętego, gdy uwierzyliście?—zapytał ich. —Nawet
nie słyszeliśmy o Duchu Świętym!—odpowiedzieli mu.
3 —To jaki chrzest przyjęliście? —Chrzest Jana
Chrzciciela—powiedzieli. 4 —Jan zanurzał ludzi w wodzie
na znak opamiętania, wzywając ich, aby uwierzyli w Tego,
który przyjdzie po nim, czyli w Jezusa—wyjaśnił Paweł. 5
Gdy tylko o tym usłyszeli, zaraz dali się zanurzyć w imię
Jezusa. 6 Paweł położył na nich ręce, a wtedy zstąpił
na nich Duch Święty i zaczęli mówić obcymi językami i
prorokować. 7 A grupa ta liczyła około dwunastu mężczyzn.
8 Następnie Paweł poszedł do synagogi i przez trzy miesiące
śmiało nauczał w niej o królestwie Bożym. 9 Ale niektórzy
stawiali opór. Zamiast się opamiętać, publicznie wyśmiewali
drogę Pana. Paweł odszedł więc od nich, zabierając ze
sobą wierzących. Odtąd codziennie przemawiał w szkole
Tyrannosa. 10 Trwało to dwa lata, aż wszyscy mieszkańcy
prowincji Azja, zarówno Żydzi, jak i poganie, usłyszeli słowo
Pana. 11 A Bóg dokonywał przez Pawła niezwykłych cudów.
12 Nawet chusty i części jego odzieży kładzione na chorych
powodowały uzdrowienie lub uwolnienie od demonów. 13
Tymczasem jacyś wędrowni żydowscy egzorcyści próbowali
uwalniać ludzi od demonów, powołując się na imię Jezusa.
Mówili: —Rozkazuję ci, demonie, przez Jezusa, którego głosi
Paweł! 14 Robiło to siedmiu synów Skewasa, żydowskiego
najwyższego kapłana. 15 Jednak demon tak im odpowiedział:
—Znam Jezusa i znam Pawła, a wy, kim jesteście? 16 I
człowiek opanowany przez demona rzucił się na nich. Pobił
ich tak dotkliwie, że nadzy i poranieni uciekli z domu, w
którym to miało miejsce. 17 Wieść o tym szybko rozeszła się
wśród wszystkich Żydów i pogan, żyjących w Efezie. Ogarnął
ich lęk i z szacunkiem odnosili się do imienia Jezusa. 18
Wielu zaś nowych wierzących wyznawało publicznie swoje
złe czyny. 19 Spora grupa tych, którzy uprawiali czarną
magię, przyniosła swoje tajemne księgi i publicznie je spaliła,
mimo że miały one znaczną wartość. Oszacowano, że na
ich zakup trzeba było przeznaczyć wynagrodzenie za wiele
miesięcy ciężkiej pracy. 20 Przykład ten pokazuje jak bardzo
rozszerzał się wpływ słowa Bożego i jak potężne było jego
oddziaływanie na ludzi. 21 Po tych wydarzeniach Paweł
postanowił, że odwiedzi Macedonię i Achaję, a następnie
uda się do Jerozolimy. Dodał też: —Potem, gdy już tam tym
przybędę, muszę jeszcze odwiedzić Rzym. 22 Następnie
wysłał swoich pomocników—Tymoteusza i Erasta—do
Macedonii, sam zaś przez pewien czas pozostał jeszcze w
prowincji Azja. 23 Właśnie w tym czasie powstały w Efezie
ogromne zamieszki spowodowane „drogą Pana”. 24 Niejaki
Demetriusz zatrudniał wielu rzemieślników przy wyrobie
srebrnych miniaturek świątyni bogini Artemidy. 25 Zwołał
więc pracowników oraz innych rzemieślników tej branży
i powiedział: —Słuchajcie! Nasz fach przynosi nam duże
zyski. 26 Sami jednak widzieliście i słyszeliście, że nie tylko w
Efezie, ale i w całej naszej prowincji niejaki Paweł przewraca
ludziom w głowach. Twierdzi bowiem, że bogowie nie mogą
być dziełem ludzkich rąk. 27 Jego działalność zagraża
naszym interesom. Co więcej, może doprowadzić do tego,
że świątynia wielkiej bogini Artemidy zostanie zlekceważona,
a sama Artemida zostanie pozbawiona czci, jaką oddaje
jej prowincja Azja i cały świat. 28 Słysząc to, zebrani
wpadli w gniew i zaczęli wołać: —Wielka Artemida Efeska!
29 Wkrótce rozruchy ogarnęły całe miasto. Tłum porwał
Gajusa i Arystarcha, dwóch towarzyszy podróży Pawła, i
zaciągnął ich do teatru, było to bowiem główne miejsce
spotkań mieszkańców miasta. 30 Chciał tam pójść i Paweł,
ale wierzący nie pozwolili mu. 31 Również zaprzyjaźnieni
z nim przedstawiciele władz prowincji prosili go przez
posłańców, aby nie ryzykował życia i by pozostał w domu.

32 A każdy z zebranych krzyczał coś innego. Panowało
ogromne zamieszanie, a większość ludzi w ogóle nawet nie
wiedziała, po co się zebrano. 33 Kilku Żydów wyciągnęło
z tłumu Aleksandra i wypchnęło go naprzód. On dał znak
ręką, prosząc o ciszę i możliwość obrony. 34 Gdy jednak
ludzie zobaczyli, że jest Żydem, wszyscy zaczęli krzyczeć:
—Wielka Artemida Efeska!—i trwało to prawie dwie godziny.
35 Wreszcie sekretarzowi rady miasta udało się uciszyć tłum.
—Obywatele Efezu!—zaczął. —Czy istnieje jeszcze ktoś,
kto nie wiedziałby, że Efez stoi na straży świątyni wielkiej
Artemidy, której posąg zesłał nam z nieba sam Zeus? 36
Skoro jest to oczywiste, zachowajmy spokój i nie czyńmy
niczego pochopnie. 37 Ludzie, których tu przywlekliście,
ani nie ukradli niczego w świątyni Artemidy, ani nie obrazili
bogini. 38 A jeśli Demetriusz i inni rzemieślnicy mają przeciw
nim jakieś zarzuty, niech zgłoszą się do sądu i wniosą
stosowne oskarżenie. 39 Jeśli zaś są jakieś inne skargi,
rada miasta rozpatrzy je na najbliższym posiedzeniu. 40 Z
powodu dzisiejszych wydarzeń grozi nam jednak oskarżenie
o wszczynanie rozruchów. Jak bowiem wyjaśnimy powód
naszego dzisiejszego zbiegowiska? 41 I tymi słowami
rozwiązał zgromadzenie.

20 Po ustaniu zamieszek, Paweł zwołał wierzących.
Żegnając ich, dodał im otuchy i wyruszył do Macedonii.
2 Obszedł okoliczne tereny, pokrzepiając tamtejszych uczniów
Jezusa, a następnie udał się do Grecji. 3 Spędził tam trzy
miesiące i chciał popłynąć do Syrii. Gdy jednak dowiedział się
o spisku żydowskich przywódców przeciw niemu, postanowił
wrócić przez Macedonię. 4 Towarzyszyli mu: Sopater—syn
Pyrrusa z Berei, Arystarch i Sekundus—z Tesaloniki,
Gajus—z Derbe, oraz Tymoteusz, Tychik i Trofim—z prowincji
Azja. 5 Oni to wyruszyli pierwsi i czekali na nas w Troadzie.
6 My zaś, po święcie Paschy, odpłynęliśmy z Filippi i pięć dni
później byliśmy już z nimi w Troadzie, gdzie spędziliśmy
tydzień. 7 W niedzielę zebraliśmy się wszyscy na łamanie
chleba. Paweł przemawiał, a ponieważ następnego dnia
odjeżdżał, przeciągnął swoją mowę aż do północy. 8 Pokój
na górze, gdzie się zebraliśmy, oświetlony był wieloma
lampami. 9 W trakcie długiej mowy Pawła, pewien chłopiec
imieniem Eutych, siedzący na oknie, zasnął, spadł z trzeciego
piętra i zabił się. 10 Paweł szybko zszedł na dół i objął
go. —Nie martwcie się!—powiedział. —Będzie żył. 11
Następnie wrócił na górę, połamał chleb i jadł z nami,
a potem dalej przemawiał—aż do wschodu słońca. Gdy
skończył, wyruszył w drogę. 12 Wtedy wierzący odprowadzili
chłopca—całego i zdrowego—do domu, ciesząc się, że
żyje. 13 My już wcześniej udaliśmy się na statek, którym
popłynęliśmy do Assos. Właśnie stamtąd mieliśmy zabrać
Pawła. Postanowił bowiem, że dotrze tam pieszo. 14 Zgodnie
z planem, spotkaliśmy się z nim w Assos, zabraliśmy go
na pokład i popłynęliśmy do Mityleny. 15 Następnego dnia
minęliśmy wyspę Chios, a kolejnego dnia przybiliśmy do
wyspy Samos, skąd dzień później dopłynęliśmy do Miletu. 16
Paweł postanowił nie zatrzymywać się w Efezie i nie spędzać
więcej czasu w prowincji Azja. Chciał bowiem, w miarę
możliwości, zdążyć do Jerozolimy na święto Pięćdziesiątnicy.
17 Dlatego z Miletu wezwał do siebie starszych kościoła w
Efezie. 18 Gdy przybyli, rzekł: —Wiecie, że od pierwszej
chwili, tu w Azji, przez cały czas byłem z wami, 19 służąc
Panu z całą pokorą, mimo cierpień oraz prześladowań
i podstępów ze strony żydowskich przywódców. 20 Nie
uchylałem się od mówienia wam wszystkiego, co pożyteczne.
Nauczałem publicznie i prywatnie—w domach. 21 Mówiłem
Żydom i poganom, że muszą się zwrócić do Boga i uwierzyć
Jezusowi, naszemu Panu. 22 Teraz zaś, kierowany przez
Ducha, udaję się do Jerozolimy. A nie wiem, co mnie tam
spotka. 23 Zgodnie z proroctwami, które słyszałem w wielu
miastach, mogę być tylko pewien aresztowania i cierpień. 24
Ale moje życie nie jest przecież najważniejsze. Liczy się
tylko to, abym dobrze zakończył bieg i służbę, powierzoną
mi przez Jezusa, naszego Pana. Jej celem jest głoszenie
dobrej nowiny o tym, że Bóg okazał ludziom łaskę. 25 Wiem
już, że wy, którym podczas moich podróży opowiadałem o
królestwie, nigdy mnie już nie zobaczycie. 26 Dlatego dziś
oświadczam wam, że nie mam niczego na sumieniu, 27 bo
nie wahałem się w pełni przedstawić wam woli Boga. 28
Uważajcie na siebie i na stado, które Duch Święty powierzył
wam, przywódcom! Bądźcie dla Bożego kościoła tym, kim
jest pasterz dla stada. Bóg bowiem kupił kościół płacąc za
niego własną krwią. 29 Niestety wiem, że po moim odejściu
pojawią się wśród was fałszywi nauczyciele, którzy będą jak
drapieżne wilki wśród stada. 30 Również niektórzy z was
samych porzucą prawdę i zaczną nauczać kłamstw, aby
tylko pozyskać zwolenników. 31 Uważajcie więc i miejcie w
pamięci te trzy lata, które spędziłem z wami, dniem i nocą
pouczając każdego ze łzami w oczach. 32 Teraz powierzam
was Bogu i Jego cudownemu słowu, które może was umocnić
i zapewnić wam—razem ze wszystkimi świętymi—Boży dar.
33 Nigdy od nikogo nie żądałem ani pieniędzy, ani odzieży.
34 Wiecie przecież, że własnymi rękami zarabiałem na swoje
utrzymanie i na potrzeby moich towarzyszy. 35 Dałem wam
w ten sposób przykład, jak należy pracować i wspierać
potrzebujących, pamiętając o słowach naszego Pana, który

powiedział: „Dawanie przynosi więcej szczęścia niż branie”.
36 Następnie padł na kolana i modlił się z nimi. 37 Oni zaś z
głośnym płaczem rzucili mu się na szyję i ucałowali go. 38
Najbardziej zasmuciła ich zapowiedź Pawła, że już nigdy go
nie zobaczą. Po pożegnaniu odprowadzili go na statek.

21 Po rozstaniu ze starszymi, popłynęliśmy do Kos.
Następnego dnia ruszyliśmy w kierunku Rodos, a
stamtąd do Patary. 2 Tam natrafiliśmy na statek płynący do
Fenicji i wsiedliśmy na niego. 3 Minęliśmy Cypr, zostawiając
go po lewej burcie, i popłynęliśmy do Syrii. Zawinęliśmy do
portu w Tyrze, gdzie rozładowano statek. 4 Odszukaliśmy
tam miejscowych wierzących i postanowiliśmy zatrzymać się
u nich przez tydzień. Z natchnienia Ducha Świętego mówili
oni Pawłowi o niebezpieczeństwie podróży do Jerozolimy.
5 Po tygodniu wyruszyliśmy z miasta i udaliśmy się do
portu, a wszyscy wierzący—mężczyźni wraz z żonami i
dziećmi—odprowadzili nas. Nad brzegiem morza uklękliśmy
i wspólnie modliliśmy się. 6 Po pożegnaniu wsiedliśmy na
statek, oni zaś powrócili do domów. 7 Kontynuując podróż,
odpłynęliśmy z Tyru i dobiliśmy do Ptolemaidy. Odwiedziliśmy
tamtejszych wierzących i zostaliśmy u nich jeden dzień, 8
nazajutrz zaś odpłynęliśmy do Cezarei. Zatrzymaliśmy się
tam w domu Filipa, który był jednym z siedmiu pomocników,
wybranych przez apostołów, i zajmował się głoszeniem
dobrej nowiny. 9 Filip miał cztery niezamężne córki, które
były prorokiniami. 10 Podczas naszego dłuższego pobytu
w Cezarei przybył tam również z Judei niejaki Agabos,
prorok. 11 Gdy nas odwiedził, wziął pas Pawła, związał
nim swoje ręce oraz nogi i rzekł: —Tak mówi Duch Święty:
„Człowiek, do którego należy ten pas, zostanie związany
w Jerozolimie przez żydowskich przywódców i wydany
w ręce pogan”. 12 Gdy to usłyszeliśmy—my i miejscowi
wierzący—błagaliśmy Pawła, aby nie szedł do Jerozolimy.
13 —Po co płaczecie i ranicie mi serce?—odrzekł Paweł.
—Przecież dla Jezusa, mojego Pana, gotów jestem nie
tylko na więzienie w Jerozolimie, ale i na śmierć! 14 Nie
mogąc go przekonać, ustąpiliśmy, mówiąc: —Niech się
dzieje wola Pana! 15 Wkrótce potem spakowaliśmy się i
wyruszyliśmy do Jerozolimy. 16 W drodze towarzyszyło
nam kilku uczniów z Cezarei. Po przybyciu na miejsce,
zatrzymaliśmy się u pewnego Cypryjczyka, Mnazona,
jednego z pierwszych uczniów Jezusa. 17 Wierzący w
Jerozolimie serdecznie nas przywitali. 18 Następnego dnia
udaliśmy się z Pawłem na spotkanie z Jakubem, na które
przyszli również wszyscy starsi kościoła w Jerozolimie. 19
Po przywitaniu, Paweł szczegółowo opowiedział im o tym,
czego Bóg, poprzez jego pracę, dokonał wśród pogan.
20 Słysząc to, oddali chwałę Bogu. Potem powiedzieli
mu jednak: —Posłuchaj, drogi przyjacielu! Wiele tysięcy
tutejszych Żydów uwierzyło Jezusowi, a wszyscy oni nadal
skrupulatnie przestrzegają Prawa Mojżesza. 21 Słyszeli
jednak, że ty wzywasz Żydów mieszkających wśród pogan
do odrzucenia Prawa—do rezygnacji z dokonywania obrzędu
obrzezania i nieprzestrzegania naszych zwyczajów. 22
Jak więc powinniśmy teraz postąpić? Na pewno przecież
dowiedzą się o twoim przybyciu. 23 Posłuchaj naszej rady:
Jest wśród nas czterech mężczyzn, którzy złożyli Bogu
specjalną obietnicę. 24 Dołącz do nich, przejdźcie razem
obrzęd oczyszczenia i zapłać za ostrzyżenie was wszystkich.
Wtedy wszyscy będą wiedzieć, że pogłoski na twój temat są
fałszywe i że razem z innymi Żydami przestrzegasz Prawa
Mojżesza. 25 Jeśli zaś chodzi o wierzących pogan, to już
załatwiliśmy tę sprawę. Napisaliśmy im, aby powstrzymali
się od spożywania pokarmów ofiarowanych bożkom, mięsa
uduszonych zwierząt i krwi oraz aby unikali rozwiązłości
seksualnej. 26 Paweł posłuchał ich i następnego dnia,
razem z tymi czterema mężczyznami, poddał się obrzędowi
oczyszczenia i udał się do świątyni, aby zgłosić termin
zakończenia dni oczyszczenia i złożenia ofiary. 27 Gdy
siedmiodniowy czas oczyszczenia dobiegał końca, kilku
Żydów z prowincji Azja ujrzało Pawła w świątyni. Podburzyli
oni tłum i rzucili się na niego krzycząc: 28 —Izraelici!
Pomóżcie nam! Ten człowiek wszędzie i wszystkich nastawia
przeciwko naszemu narodowi, Prawu i świątyni. Na domiar
złego wprowadził tu pogan, bezczeszcząc to święte miejsce!
29 Wcześniej bowiem widzieli w mieście Pawła z Trofimem z
Efezu i sądzili, że wprowadził go do świątyni. 30 Całe miasto
było poruszone i powstało wielkie zamieszanie. Wywleczono
Pawła ze świątyni i zatrzaśnięto za nim bramy. 31 A gdy już
mieli go zabić, wiadomość o rozruchach w całej Jerozolimie
dotarła do dowódcy rzymskiego oddziału. 32 Zebrał więc
szybko podległych sobie dowódców oraz żołnierzy i wszyscy
razem wbiegli w tłum. Na widok wojska przestano bić Pawła.
33 Wtedy dowódca podszedł, aresztował Pawła i kazał go
zakuć w podwójne kajdany. Dopytywał też, kim jest i co
uczynił. 34 Ale ludzie w tłumie wykrzykiwali różne rzeczy.
Nie mogąc się w tym zgiełku niczego dowiedzieć, rozkazał
zabrać Pawła do koszar. 35 Gdy dotarli do schodów, tłum
tak bardzo napierał, że żołnierze musieli Pawła nieść. 36
Ludzie zaś wciąż podążali za nimi, wołając: —Precz z nim!
37 Tuż przed wejściem do koszar, Paweł rzekł do dowódcy:
—Czy mógłbym coś im powiedzieć? —To ty mówisz po
grecku? 38 Nie jesteś więc tym Egipcjaninem, który jakiś

czas temu wywołał powstanie, a potem wraz z czterema
tysiącami buntowników wycofał się na pustynię? 39 —Ja
jestem Żydem z Tarsu, znanego miasta w Cylicji. Proszę,
pozwól mi przemówić do tych ludzi. 40 Wtedy dowódca
wyraził zgodę. Paweł stanął więc na schodach i dał ręką
znak, że będzie mówił. Gdy zaległa cisza, zwrócił się do nich
po hebrajsku:

22 —Drodzy przyjaciele i starsi! Posłuchajcie tego, co
mam na swoją obronę! 2 Gdy usłyszeli, że mówi
po hebrajsku, uciszyli się jeszcze bardziej. Paweł zaś
mówił dalej: 3 —Jestem Żydem urodzonym w Tarsie,
w Cylicji, ale wychowałem się tu, w Jerozolimie. Pod
okiem Gamaliela uczyłem się dokładnie przestrzegać Prawa
Mojżesza. Byłem całkowicie oddany Bogu—tak samo
jak wy dziś. 4 Prześladowałem zwolenników tej drogi:
ścigałem ich, więziłem i zabijałem mężczyzn i kobiety.
5 Może to poświadczyć najwyższy kapłan oraz starsi.
To od nich bowiem otrzymałem listy do przywódców w
Damaszku, chciałem bowiem udać się tam, aby aresztować
tamtejszych uczniów Jezusa i związanych oddać pod sąd
w Jerozolimie. 6 Ale gdy zbliżałem się do Damaszku, w
samo południe oślepiła mnie ogromna jasność z nieba.
7 Padłem wtedy na ziemię i usłyszałem głos: „Szawle,
Szawle! Dlaczego Mnie prześladujesz?”. 8 „Kim jesteś,
Panie?”—zapytałem. „Jestem Jezus z Nazaretu, którego
prześladujesz”—odpowiedział. 9 Moi towarzysze podróży,
którzy stali obok, widzieli jasność, ale nie słyszeli żadnego
głosu. 10 „Co mam robić, Panie?”—zapytałem. „Wstań i idź
do Damaszku”—rzekł Pan. „Tam się dowiesz, co masz robić”.
11 Ponieważ zostałem oślepiony blaskiem tego światła,
do Damaszku zaprowadzili mnie moi towarzysze. 12 Tam
przyszedł do mnie niejaki Ananiasz, człowiek kochający
Boga i dokładnie przestrzegający Prawa Mojżesza, co
potwierdzają wszyscy tamtejsi Żydzi. 13 Stanął przede mną i
rzekł: „Szawle, przyjacielu! Przejrzyj!”. W tej samej chwili
odzyskałem wzrok i mogłem już go widzieć. 14 Wtedy on
powiedział: „Bóg naszych przodków wybrał cię, abyś poznał
Jego wolę oraz ujrzał Tego, który jest Prawy i byś usłyszał
Jego głos. 15 Odtąd będziesz mówił o Nim wszystkim
ludziom, opowiadając także o tym, co widziałeś i słyszałeś.
16 Nie zwlekaj więc! Wstań i daj się ochrzcić. Niech imię Pana
obmyje cię ze wszystkich twoich grzechów”. 17 Gdy wróciłem
do Jerozolimy i modliłem się w świątyni, miałem wizję. 18
Pan rzekł do mnie: „Szybko opuść miasto, ponieważ ci ludzie
nie będą słuchać tego, co im o Mnie opowiesz”. 19 „Ależ
Panie!”—protestowałem. „Przecież oni wiedzą, że wtrącałem
do więzień i biczowałem w synagogach tych, którzy Ci
uwierzyli. 20 Uczestniczyłem przecież nawet w zabójstwie
Szczepana, który opowiadał ludziom o Tobie. Popierałem to
morderstwo i pilnowałem ubrań tych, którzy zadawali mu
śmierć”. 21 Bóg rzekł jednak do mnie: „Wyjedź z Jerozolimy,
bo chcę cię posłać daleko stąd, do pogan!”. 22 Tłum, który
do tego momentu spokojnie słuchał słów Pawła, teraz zaczął
krzyczeć: —Precz z nim! On nie zasługuje na życie! 23
Krzyczeli, wymachiwali ubraniami i zdenerwowani rzucali
piaskiem. 24 Dowódca zabrał więc Pawła do koszar i rozkazał
biczowaniem wydobyć z niego zeznania, aby dowiedzieć
się dlaczego tłum tak go nienawidzi. 25 Gdy żołnierze
związali go już do biczowania, Paweł zapytał stojącego
obok dowódcę: —Czy wolno wam biczować rzymskiego
obywatela i to bez procesu? 26 Ten udał się do dowódcy
oddziału i powiedział: —Uważaj, co robisz! Ten człowiek to
Rzymianin! 27 Dowódca podszedł więc do Pawła i zapytał:
—Naprawdę jesteś Rzymianinem? —Tak—odparł Paweł. 28
—Mnie rzymskie obywatelstwo kosztowało majątek!—rzekł.
—A ja mam je od urodzenia—odpowiedział Paweł. 29 Ci,
którzy chcieli przesłuchiwać Pawła, natychmiast się usunęli.
A dowódca przestraszył się, że aresztował rzymskiego
obywatela. 30 Następnego dnia, chcąc się dowiedzieć o
co żydowscy przywódcy oskarżają Pawła, dowódca zdjął z
niego więzy i zarządził zebranie najwyższych kapłanów oraz
Wysokiej Rady. Następnie postawił przed nimi Pawła.

23 Paweł spojrzał na członków Rady i powiedział:
—Przyjaciele! Żyję z czystym sumieniem przed Bogiem!
2 Na to najwyższy kapłan polecił stojącym obok Pawła
uderzyć go w twarz. 3 —I ciebie, obłudniku, uderzy
Bóg!—odpowiedział Paweł. —Sądzisz mnie na podstawie
Prawa Mojżesza, a jednocześnie łamiesz je, każąc mnie bić! 4
—Znieważasz najwyższego kapłana?!—odezwali się stojący
obok Pawła. 5 —Przyjaciele! Nie wiedziałem, że to najwyższy
kapłan—rzekł Paweł. —Napisane jest przecież w Prawie
Mojżesza: „Nie będziesz mówił nic złego o przełożonym ludu”.
6 Gdy się zorientował, że Rada składa się z saduceuszy i
faryzeuszy, zawołał: —Drodzy przyjaciele! Podobnie jak moi
przodkowie, jestem faryzeuszem. A dziś jestem sądzony
dlatego, że wierzę w zmartwychwstanie! 7 Słowa te od razu
skłóciły przedstawicieli dwóch ugrupowań i powstał miedzy
nimi rozłam. 8 Saduceusze bowiem, w przeciwieństwie do
faryzeuszy, nie wierzą w zmartwychwstanie, aniołów ani życie
po śmierci. 9 Powstało więc ogromne zamieszanie. Niektórzy
przywódcy religijni z ugrupowania faryzeuszy wołali: —On
nic złego nie zrobił. Może rzeczywiście przemówił do niego

duch albo anioł! 10 Kłótnia między członkami Rady stawała
się coraz bardziej zawzięta. W końcu dowódca, obawiając
się, że rozerwą Pawła na kawałki, kazał żołnierzom zabrać
go z sali obrad i zaprowadzić do koszar. 11 Tej nocy Pan
stanął przed Pawłem i rzekł: —Odwagi! Musisz opowiedzieć
o Mnie nie tylko tu, w Jerozolimie, ale także w Rzymie! 12
Następnego dnia zebrała się grupa czterdziestu Żydów,
którzy złożyli przysięgę, że nie będą ani jeść, ani pić,
dopóki nie zabiją Pawła. 14 Udali się do najwyższych
kapłanów oraz starszych i rzekli: —Złożyliśmy przysięgę, że
nie weźmiemy nic do ust, dopóki nie zgładzimy Pawła. 15
Poproście więc dowódcę, żeby jeszcze raz przyprowadził
Pawła na posiedzenie Wysokiej Rady, celem dokładniejszego
przesłuchania go. My zaś zabijemy go w drodze. 16 O
planowanym zamachu dowiedział się jednak siostrzeniec
Pawła. Przyszedł więc do koszar i uprzedził go o tym. 17
On zaś zawołał jednego z dowódców. —Zaprowadź tego
chłopca do dowódcy oddziału—powiedział. —Ma dla niego
ważną informację. 18 Ten udał się więc z nim do dowódcy
oddziału i powiedział: —Więzień Paweł prosił mnie, bym
przyprowadził tu tego młodzieńca, bo ma dla ciebie jakąś
wiadomość. 19 Dowódca wziął chłopca za rękę, odprowadził
na bok i zapytał: —O czym chcesz mi powiedzieć? 20
—Żydowscy przywódcy postanowili poprosić cię, żebyś
jutro przyprowadził Pawła na posiedzenie Wysokiej Rady
w celu rzekomego przesłuchania go. 21 Nie zgódź się
jednak na to! Ponad czterdziestu ludzi przygotowało bowiem
na niego zasadzkę. Przysięgli sobie nawet, że nie będą
jeść i pić, dopóki go nie zabiją. Są już gotowi i czekają
tylko na twoją zgodę. 22 —Nie mów nikomu, że mi o tym
powiedziałeś—ostrzegł go dowódca i wypuścił. 23 Potem
wezwał dwóch podległych sobie dowódców i rozkazał im:
—Na dziewiątą wieczorem przygotujcie dwustu żołnierzy,
dwustu oszczepników i siedemdziesięciu jezdnych. Wyruszą
do Cezarei. 24 Przygotujcie też konia dla Pawła i bezpiecznie
doprowadźcie go do gubernatora Feliksa. 25 Do gubernatora
zaś napisał list następującej treści: 26 „Pozdrowienia od
Klaudiusza Lizjasza dla gubernatora Feliksa! 27 Grupa
Żydów schwytała tego oto człowieka i już chciała go zabić.
Gdy się dowiedziałem, że jest Rzymianinem, posłałem
żołnierzy i uratowałem go. 28 Potem postawiłem go przed
ich Wysoką Radą, żeby poznać stawiane mu zarzuty. 29
Stwierdziłem jednak, że oskarżenia dotyczą jakichś spornych
kwestii z ich religijnego prawa, a nie czynu podlegającego
karze śmierci lub więzienia. 30 Ponieważ dowiedziałem
się o spisku na jego życie, niezwłocznie posłałem go
do ciebie, informując jego oskarżycieli, że mają postawić
mu zarzuty przed tobą”. 31 Nocą, zgodnie z rozkazem,
żołnierze wyruszyli więc z Pawłem i odprowadzili go do
Antipatris. 32 Sami wrócili rano do koszar, jeźdźcom zaś
polecili odstawić go na miejsce. 33 Ci więc, po przybyciu do
Cezarei, przekazali Pawła gubernatorowi i wręczyli mu list od
dowódcy. 34 Przeczytawszy list, gubernator zapytał Pawła, z
jakiej pochodzi prowincji. Gdy się zaś dowiedział, że jest z
Cylicji, powiedział: 35 —Przesłucham cię, gdy przybędą twoi
oskarżyciele. Następnie rozkazał pilnować go w celi pałacu
Heroda.

24 Pięć dni później, przybył najwyższy kapłan Ananiasz
razem ze starszymi oraz z prawnikiem Tertullosem.
Oni to wnieśli przed gubernatorem oskarżenie przeciw
Pawłowi. 2 Gdy go wprowadzono, Tertullos rozpoczął mowę
oskarżycielską: —Dostojny Feliksie! Zapewniłeś nam pokój
i pomyślność, 3 za co jesteśmy ci bardzo wdzięczni. 4
Nie chcemy nadużywać twojej cierpliwości i życzliwości.
Zechciej jednak krótko nas wysłuchać. 5 Stwierdziliśmy, że
ten człowiek, siejący niezgodę wśród wszystkich Żydów
na świecie, jest przywódcą sekty nazarejczyków. 6 Co
więcej, usiłował on zbezcześcić naszą świątynię i dlatego
go zatrzymaliśmy. 7 Sam zresztą możesz go przesłuchać
i przekonać się o prawdziwości naszych oskarżeń. 9
Gdy skończył, ci którzy przybyli z najwyższym kapłanem,
poświadczyli, że to prawda. 10 Wówczas gubernator dał
Pawłowi znak, że może się bronić: —Wiem, że od wielu
lat rozstrzygasz sprawy dotyczące naszego narodu—rzekł
Paweł—dlatego z tym większym zaufaniem mogę mówić
w swojej obronie. 11 Możesz bowiem łatwo sprawdzić,
że przybyłem do Jerozolimy nie więcej niż dwanaście dni
temu, aby w świątyni oddać chwałę Bogu. 12 Ani tam,
ani w żadnej synagodze, ani nigdzie indziej w Jerozolimie
nie nauczałem i nie podburzałem tłumów. 13 Nie ma więc
żadnych dowodów na te wszystkie oskarżenia. 14 Przyznaję
się natomiast przed tobą, że służę naszemu Bogu według
drogi zbawienia nazywanej przez nich sektą. Wierzę we
wszystko, co jest napisane w Prawie Mojżesza i księgach
proroków. 15 I, podobnie jak moi oskarżyciele, z nadzieją
oczekuję zmartwychwstania wszystkich ludzi—dobrych i
złych. 16 Dlatego ze wszystkich sił staram się zachować
czyste sumienie przed Bogiem i ludźmi. 17 Do Jerozolimy
zaś przybyłem po raz pierwszy od wielu lat, aby przynieść
moim rodakom pomoc materialną i złożyć ofiarę Bogu. 18
Wtedy właśnie zobaczyli mnie w świątyni, po obrzędzie
oczyszczenia—ale nie w tłumie i nie wzniecającego
rozruchy. 19 Byli tam obecni Żydzi z prowincji Azja i

to oni, jako świadkowie, powinni tu być i przedstawiać
rzekome oskarżenia. 20 Zresztą i ci ludzie mogą powiedzieć,
czy Wysoka Rada wysunęła przeciwko mnie jakiekolwiek
zarzuty, 21 prócz tego, że publicznie zawołałem: „Jestem
sądzony dlatego, że wierzę w zmartwychwstanie!”. 22 Feliks
wiele już słyszał o drodze Pana. Odrzucił więc wszystkie
oskarżenia i powiedział: —Zajmę się waszą sprawą, gdy
przybędzie tu dowódca Lizjasz! 23 Rozkazał też podległemu
sobie dowódcy pilnować Pawła, dobrze go traktować i
nie przeszkadzać jego przyjaciołom w odwiedzaniu go i
służeniu mu pomocą. 24 Po kilku dniach Feliks przybył wraz
z żoną, Druzyllą, która była Żydówką, i polecili wezwać
Pawła. Chciał bowiem posłuchać jego nauki o wierze w
Jezusa Chrystusa. 25 Gdy jednak Paweł zaczął mówić o
prawości, czystości i nadchodzącym Bożym sądzie, Feliks
poczuł strach. —Odejdź już—powiedział. —Posłucham cię
kiedy indziej. 26 Liczył jednak, że Paweł da mu jakąś
łapówkę, toteż często go wzywał i rozmawiał z nim. 27
Dwa lata później urząd gubernatora objął następca Feliksa,
Porcjusz Festus. Odchodząc, Feliks pozostawił jednak Pawła
w więzieniu. Chciał bowiem utrzymać dobre stosunki z
żydowskimi przywódcami.

25 W trzy dni po objęciu urzędu w Cezarei, Festus udał
się do Jerozolimy. 2 Wówczas najwyżsi kapłani i
wpływowi przywódcy żydowscy przedstawili mu zarzuty
wobec Pawła. Poprosili też, 3 aby zrobił im przysługę i
sprowadził go do Jerozolimy. Mieli bowiem zamiar urządzić
po drodze zasadzkę i zabić go. 4 Ale Festus odpowiedział,
że Paweł pozostanie w Cezarei i że on sam też się
tam wkrótce udaje. Zaproponował więc: 5 —Niech wasi
przedstawiciele pojadą ze mną i wniosą oskarżenie, jeśli
Paweł jest winny. 6 Osiem lub dziesięć dni później wrócił do
Cezarei. Następnego dnia zasiadł na fotelu sędziowskim i
polecił, aby przyprowadzono Pawła. 7 Żydowscy przywódcy,
którzy przybyli z Jerozolimy, natychmiast otoczyli go i zaczęli
stawiać mu wiele poważnych zarzutów. Niczego jednak
nie potrafili udowodnić. 8 —Nie zgrzeszyłem ani przeciw
naszemu Prawu—bronił się Paweł—ani przeciw świątyni,
ani przeciw cezarowi! 9 —Czy chciałbyś więc zeznawać
przede mną w Jerozolimie?—zapytał go Festus, chcąc
zadowolić żydowskich przywódców. 10 —Nie!—odrzekł
Paweł. —Przysługuje mi prawo osądzenia mojej sprawy
przez samego cezara. Dobrze wiesz, że nie popełniłem
żadnego przestępstwa przeciw mojemu narodowi. 11
Jeśli dopuściłem się czynu zasługującego na śmierć, nie
waham się umrzeć. Lecz jeśli nie zrobiłem niczego, o
co mnie oskarżają, nikt nie ma prawa mnie im wydać.
Odwołuję się do cezara! 12 Po omówieniu sytuacji ze swoją
radą, Festus rzekł: —Skoro się odwołałeś, staniesz przed
cezarem. 13 Jakiś czas później przybyli do Festusa w
odwiedziny król Agryppa wraz z żoną Berenike. 14 Po kilku
dniach Festus przedstawił królowi sprawę Pawła. —Mam
tu więźnia—powiedział—którego pozostawił mi Feliks. 15
Gdy byłem w Jerozolimie, najwyżsi kapłani i żydowscy starsi
wnieśli przeciwko niemu oskarżenie i zażądali ukarania go. 16
Wyjaśniłem im oczywiście, że Rzymianie nie mają zwyczaju
nikogo skazywać na śmierć, jeśli oskarżony nie stanie
najpierw przed swoimi oskarżycielami i nie będzie miał prawa
do obrony. 17 A gdy wszyscy tu przybyli, nie odraczałem
sprawy. Zająłem miejsce w fotelu sędziowskim i poleciłem
przyprowadzić więźnia. 18 Oskarżyciele nie postawili mu
jednak żadnego z zarzutów, których się spodziewałem. 19
Oskarżali go tylko o kwestie natury religijnej, dotyczące
jakiegoś zmarłego Jezusa, o którym Paweł twierdzi, że żyje.
20 Przyznam, że byłem bezradny wobec tych dociekań.
Zaproponowałem więc Pawłowi, żeby poszedł do Jerozolimy
i tam zeznawał. 21 On jednak odwołał się do cezara, dlatego
poleciłem pilnować go aż do czasu odesłania do Rzymu.
22 —Chętnie posłuchałbym tego człowieka—powiedział
Agryppa. —Dobrze. Jutro go usłyszysz—odrzekł Festus. 23
Następnego dnia król Agryppa wraz z Berenike uroczyście
wkroczyli na salę rozpraw. Towarzyszyło im wiele dowódców
i wybitnych osobistości miasta. Festus rozkazał wprowadzić
Pawła. 24 —Królu Agryppo i wszyscy zebrani!—rozpoczął
Festus. —Oto człowiek, którego śmierci domagają się tłumy
Żydów, zarówno z Jerozolimy, jak i z naszego miasta.
25 Według mnie nie popełnił on żadnego przestępstwa
podlegającego karze śmierci. Ponieważ jednak odwołał
się do cezara, postanowiłem go wysłać do Rzymu, 26 ale
nie wiem, co na jego temat napisać cezarowi. Dlatego
postawiłem go przed wami wszystkimi, a szczególnie przed
tobą, królu Agryppo, abyście go przesłuchali i poradzili mi,
co napisać. 27 Nierozsądne byłoby bowiem wysyłać więźnia
do cezara, nie podając, o co się go oskarża.

26 —Powiedz, co masz na swoją obronę—zwrócił się
Agryppa do Pawła. Ten dał ręką znak, że zaczyna, i
rozpoczął mowę obronną: 2 —Cieszę się, królu Agryppo, że
mogę bronić się przed zarzutami żydowskich przywódców w
twojej obecności. 3 Doskonale bowiem znasz ich zwyczaje
i spory. Proszę więc, racz cierpliwie mnie wysłuchać. 4
Mieszkańcy Jerozolimy znają mnie od dziecka i wiedzą
jak od najmłodszych lat wychowywałem się w Jerozolimie,

wśród moich rodaków—Żydów. 5 Gdyby tylko chcieli,
mogliby potwierdzić, że jako faryzeusz bardzo ściśle
przestrzegałem praw i zwyczajów tego najsurowszego
żydowskiego ugrupowania religijnego. 6 Ale prawdziwym
powodem tej rozprawy jest to, że oczekuję spełnienia
obietnicy, którą Bóg dał naszym przodkom. 7 Dwanaście
rodów Izraela dniem i nocą służyło Bogu, oczekując
wypełnienia jej. Królu, żydowscy przywódcy oskarżają mnie
właśnie z powodu tej nadziei. 8 Dlaczego jednak uznaje się
za nieprawdopodobne to, że Bóg wskrzesza umarłych? 9
Osobiście byłem przekonany, że powinienem zdecydowanie
przeciwstawiać się Jezusowi z Nazaretu. 10 Zacząłem
od Jerozolimy. Z upoważnienia najwyższych kapłanów
aresztowałem wielu świętych. Głosowałem przeciwko nim,
gdy ich skazywano na śmierć. 11 Ścigając ich po wszystkich
synagogach, torturami zmuszałem ich do przeklinania
imienia Jezusa. Byłem ich tak zaciętym wrogiem, że
prześladowałem ich nawet w miastach poza Izraelem. 12
Z takim właśnie zamiarem jechałem do Damaszku, mając
autorytet i pełnomocnictwo najwyższych kapłanów. 13 Królu!
Podczas tej podróży, w południe, ujrzałem światło z nieba,
jaśniejsze od słońca, które ogarnęło mnie i moich towarzyszy
podróży. 14 Padliśmy na ziemię i usłyszałem głos, mówiący
do mnie po hebrajsku: „Szawle, Szawle, dlaczego mnie
prześladujesz? Wierzgasz jak trafione strzałą zwierzę i ranisz
samego siebie”. 15 „Panie, kim jesteś?”—zapytałem. „Jestem
Jezus, którego prześladujesz”—odpowiedział. 16 „Teraz
wstań! Ukazałem ci się, bo wybrałem cię na swojego sługę
i świadka. Będziesz opowiadał innym o tym, co widziałeś
i co jeszcze zobaczysz. 17 Będę cię chronić przed twoim
własnym narodem oraz przed poganami, do których cię
poślę. 18 Otworzysz im oczy, aby zwrócili się od ciemności
do światła oraz od władzy szatana do Boga. Gdy to uczynią,
odpuszczę im grzechy i obdarzę ich darem, który otrzymają
wszyscy święci”. 19 Królu Agryppo, nie mogłem sprzeciwić się
Bożemu objawieniu! 20 Dlatego wzywałem ludzi—najpierw
mieszkańców Damaszku, następnie Jerozolimy i całej Judei,
a potem również pogan—do opamiętania się, zwrócenia do
Boga i zmiany życia. 21 Właśnie z tego powodu żydowscy
przywódcy zatrzymali mnie w świątyni i usiłowali zabić.
22 Ale Bóg ochronił mnie i dziś nadal mogę opowiadać o
tym wszystkim ludziom—małym i wielkim. A to, co mówię,
zgodne jest z zapowiedziami proroków i Mojżesza, którzy
przepowiedzieli, 23 że Mesjasz będzie cierpiał i pierwszy
powstanie z martwych, aby przynieść światło zarówno
Żydom, jak i poganom. 24 Gdy Paweł się tak bronił, Festus
nagle zawołał: —Chyba oszalałeś, Pawle! Ogromna wiedza
pomieszała ci w głowie! 25 —Nie oszalałem, dostojny
Festusie—odrzekł Paweł. —To, co mówię, jest logiczne
i zgodne z prawdą. 26 Król Agryppa dobrze wie o tych
sprawach. Mówię o nich zupełnie otwarcie, jestem bowiem
przekonany, że te wydarzenia nie uszły jego uwadze. Nie
miały bowiem miejsca w jakimś zapadłym kącie! 27 Królu
Agryppo, czy wierzysz prorokom? Wiem, że wierzysz. 28
—Czy myślisz, że tak szybko uda ci się zrobić ze mnie
chrześcijanina?—zapytał Agryppa. 29 —Byłbym wdzięczny
Bogu—odpowiedział Paweł—gdybyś zarówno ty, jak i
wszyscy słuchający mnie tu, prędzej czy później mogli stać
się takimi jak ja, oczywiście z wyjątkiem tych kajdan. 30 Po
tych słowach król, gubernator, Berenike i wszyscy pozostali
podnieśli się z miejsc. 31 A wychodząc z sali, mówili między
sobą: —Ten człowiek nie uczynił niczego zasługującego na
śmierć lub więzienie. 32 Agryppa zaś powiedział do Festusa:
—Gdyby się nie odwoływał do cezara, można by go było
uwolnić.

27 Gdy już zapadła decyzja o naszej podróży do
Italii, przekazano Pawła i innych więźniów pod
nadzór niejakiemu Juliuszowi, dowódcy oddziału cezara. 2
Wsiedliśmy na statek płynący z Adramyttion i wypłynęliśmy
w kierunku Azji. Towarzyszył nam również Arystarch,
Macedończyk z Tesaloniki. 3 Następnego dnia, gdy
zawinęliśmy do Sydonu, Juliusz, który był przychylny
Pawłowi, pozwolił mu odwiedzić przyjaciół i skorzystać
z ich gościny. 4 Z Sydonu skierowaliśmy się na północ
ku Cyprowi, bo natknęliśmy się na przeciwne wiatry. 5
Opłynęliśmy wybrzeże Cylicji i Pamfilii i przybyliśmy do
Myry w prowincji Licja. 6 Tam dowódca znalazł statek
płynący z Aleksandrii do Italii i umieścił nas na nim. 7
Przez wiele dni powoli płynęliśmy ku portowi w Knidos.
Ponieważ jednak wiatr nam nie sprzyjał, skierowaliśmy się
na Kretę, mijając port Salmone. 8 Z trudem płynęliśmy
wzdłuż południowego brzegu, aż przybyliśmy do miejsca
o nazwie Piękna Przystań, w pobliżu miasta Lasaia. 9
Minęło sporo czasu, a dalsze kontynuowanie rejsu było
niebezpieczne, minął już bowiem Dzień Pojednania. Paweł
przestrzegał więc: 10 —Panowie! Uważam, że dalsza podróż
będzie niebezpieczna nie tylko dla statku i ładunku, ale i
dla naszego życia. 11 Ale Juliusz bardziej niż Pawłowi ufał
sternikowi i właścicielowi statku. 12 Piękna Przystań nie
nadawała się do spędzenia w niej zimy. Dlatego większość
załogi uznała, że trzeba ją opuścić i spróbować dopłynąć
do portu Feniks na Krecie, wystawionego na południowo-
zachodnie i północno-zachodnie wiatry. 13 Gdy zaczął

wiać lekki południowy wiatr, zgodnie z postanowieniem,
podnieśli kotwicę i popłynęli wzdłuż brzegu wyspy. 14
Jednak dość szybko od strony lądu zaczął wiać huragan
Eurakilon. 15 Statek zaczął tracić kurs i nie mógł stawić
czoła wiatrowi. Musieliśmy więc poddać się mu i pozwolić
nieść prądowi morskiemu. 16 Wreszcie podpłynęliśmy do
wyspy Kauda, gdzie z trudem wciągnęliśmy na pokład łódź
ratunkową 17 i wzmocniliśmy statek linami. W obawie przed
wpadnięciem na wyspę Sytrę, opuszczono pływającą kotwicę
i tak dryfowaliśmy. 18 Następnego dnia, sztorm stał się
jeszcze silniejszy, załoga wyrzuciła więc za burtę ładunek. 19
Kolejnego dnia wyrzucono także sprzęt okrętowy. 20 Przez
wiele dni nie było widać ani słońca, ani gwiazd, a sztorm nie
ustawał. Traciliśmy już więc nadzieję na ocalenie. 21 Nikt
nie był w stanie nawet jeść. W końcu Paweł powiedział do
załogi: —Mogliście mnie posłuchać i nie wypływać z Krety.
W ten sposób uniknęlibyście tego nieszczęścia i strat. 22 Ale
bądźcie dobrej myśli! Statek wprawdzie zatonie, ale nikt z
nas nie zginie. 23 Dziś w nocy ukazał mi się anioł Boga, do
którego należę i któremu służę, 24 i powiedział: „Nie bój się,
Pawle, bo na pewno staniesz przed cezarem! Co więcej, ze
względu na ciebie Bóg ocali wszystkich, którzy z tobą płyną”.
25 Bądźcie więc dobrej myśli! Ufam Bogu, że zrobi to, co
powiedział, 26 i zostaniemy wyrzuceni na brzeg jakiejś wyspy.
27 Była już czternasta noc sztormu, a my nadal dryfowaliśmy
po Adriatyku. W środku nocy marynarze zorientowali się,
że zbliżamy się do lądu. 28 Spuścili sondę i stwierdzili,
że głębokość wynosi 37 metrów. Po chwili zmierzyli ją
ponownie—wynosiła 28 metrów. 29 Bojąc się rozbicia o
przybrzeżne skały, zrzucili z rufy cztery kotwice, pragnąc
przetrwać tak do rana. 30 Niektórzy członkowie załogi chcieli
jednak uciec ze statku i—pod pozorem zrzucania kotwic na
dziobie okrętu—zaczęli spuszczać na wodę łódź ratunkową.
31 Wtedy Paweł powiedział do dowódcy i żołnierzy: —Jeśli
oni nie zostaną na statku, wszyscy pasażerowie zginą, wy
również. 32 Żołnierze odcięli więc liny i łódź spadła do
morza. 33 Tuż przed świtem Paweł zachęcił wszystkich,
żeby coś zjedli. —Przez czternaście dni nie braliście nic do
ust. 34 Proszę, dla waszego dobra zjedzcie coś! Zapewniam,
że nikomu z was nie spadnie wam nawet włos z głowy!
35 Po tych słowach wziął do rąk chleb i wobec wszystkich
podziękował za niego Bogu. Odłamał kawałek i zaczął
jeść. 36 Zaraz wszyscy poczuli się lepiej i również zaczęli
jeść, 37 a było nas na statku dwieście siedemdziesiąt
sześć osób. 38 Po posiłku załoga jeszcze bardziej odciążyła
statek, wyrzucając za burtę ładunek zboża. 39 Gdy nastał
dzień, nie mogli rozpoznać lądu. Dostrzegli jednak zatokę z
płaskim wybrzeżem i zastanawiali się, czy udałoby się tam
zacumować statek. 40 Odcięli więc kotwice, zostawiając je
w morzu, uwolnili ster z lin oraz postawili przedni żagiel.
Wówczas okręt zaczął płynąć w kierunku lądu. 41 Ale statek
utknął na mieliźnie między dwoma prądami morskimi. Dziób
został unieruchomiony, natomiast rufa zaczęła się rozpadać
pod naporem silnie uderzających fal. 42 Wtedy żołnierze
postanowili zabić więźniów, aby żaden z nich nie uciekł.
43 Ale Juliusz, chcąc oszczędzić Pawła, zabronił im tego.
Wszystkim umiejącym pływać rozkazał wyskoczyć za burtę i
dopłynąć do brzegu. 44 Pozostałym zaś polecił, aby ratowali
się na deskach i innych częściach statku. W ten sposób
wszyscy bezpiecznie dotarli do brzegu wyspy.

28 Gdy znaleźliśmy się na lądzie, dowiedzieliśmy się, że
jesteśmy na Malcie. 2 Mieszkańcy wyspy byli niezwykle
uprzejmi. Od razu rozpalili ognisko i zaopiekowali się nami,
bo było zimno oraz padał deszcz. 3 Gdy Paweł nazbierał
chrustu i dorzucił do ogniska, z powodu gorąca wypełzła
spod gałęzi żmija i uczepiła się jego ręki. 4 Widząc to,
wyspiarze mówili między sobą: —To musi być morderca,
bo chociaż ocalał z morza, bogini sprawiedliwości i tak
upomniała się o jego życie. 5 Ale Paweł strząsnął żmiję
w ogień i nic mu się nie stało. 6 Ludzie spodziewali się,
że opuchnie lub padnie martwy. Upłynęło jednak sporo
czasu, a nic takiego się nie wydarzyło. Dlatego zmienili
zdanie i uznali, że jest bogiem. 7 W pobliżu tego miejsca
znajdowała się posiadłość gubernatora wyspy, Publiusza.
Zaprosił on nas do siebie i serdecznie gościł przez trzy
dni. 8 Ojciec Publiusza leżał właśnie chory i cierpiał z
powodu biegunki i gorączki. Paweł odwiedził go, pomodlił
się za niego i—kładąc na niego ręce—uzdrowił go. 9
Wtedy zaczęli przychodzić do niego również inni chorzy
mieszkańcy wyspy i oni także zostali uzdrowieni. 10 Ludzie
ci okazali nam wielki szacunek, a przed dalszą podróżą
zaopatrzyli na drogę. 11 Po trzech miesiącach pobytu na
Malcie, opuściliśmy ją na statku z godłem bliźniaczych
bogów, Kastora i Polluksa, płynącym z Aleksandrii. Okręt ten
w czasie zimy cumował bowiem na wyspie. 12 Najpierw
zawinęliśmy do Syrakuz i zatrzymaliśmy się tam na trzy dni.
13 Stamtąd popłynęliśmy do Regium. Dzień później zaczął
wiać południowy wiatr, więc następnego dnia przybiliśmy
do Puteoli. 14 Tam spotkaliśmy kilku wierzących, którzy
zaprosili nas do siebie na cały tydzień. Stamtąd zaś udaliśmy
się już do Rzymu. 15 Gdy tamtejsi wierzący dowiedzieli
się o naszym przybyciu, wyszli nam na spotkanie aż do
Forum Appiusza i do „Trzech Tawern”. Zobaczywszy ich,

Paweł oddał chwałę Bogu i nabrał otuchy. **16** W Rzymie
zaś pozwolono mu zamieszkać w prywatnym domu pod
nadzorem żołnierza. **17** Trzy dni później Paweł zaprosił
do siebie miejscowych przywódców żydowskich. Gdy się
zebrali u niego, przemówił: —Przyjaciele! Nie uczyniłem
nic przeciwko naszemu narodowi ani tradycjom, choć w
Jerozolimie aresztowano mnie i wydano Rzymianom. **18**
Ci postawili mnie przed sądem, ale chcieli uwolnić, bo nie
znaleźli podstaw do skazania mnie na śmierć. **19** Wobec
sprzeciwu ze strony żydowskich przywódców, musiałem
odwołać się do cezara. Nie uczyniłem jednak tego po to,
aby oskarżać własny naród! **20** Zaprosiłem więc was, aby
wam powiedzieć, że zostałem zakuty w te kajdany z powodu
nadziei, którą ma cały Izrael. **21** —Nie otrzymaliśmy z
Judei żadnych oskarżających cię listów. Również nikt z
rodaków, którzy nas odwiedzają, ani ktokolwiek inny nie
przekazał nam żadnych zarzutów przeciwko tobie. **22** Chętnie
więc poznamy twoje poglądy, słyszeliśmy już bowiem o tej
sekcie i wiemy, że wszędzie spotyka się ze sprzeciwem. **23**
Umówili się na następne spotkanie i w wyznaczonym dniu,
w jeszcze większym gronie, przybyli do jego domu. A Paweł
od rana aż do wieczora opowiadał im o królestwie Bożym
i przedstawiał osobę Jezusa w świetle Prawa Mojżesza
i ksiąg proroków. **24** Niektórzy z obecnych uwierzyli, inni
nie. **25** Gdy, skłóceni, rozchodzili się do domów, Paweł
dodał: —Trafnie Duch Święty powiedział waszym przodkom
przez proroka Izajasza: **26** „Idź do mojego ludu i powiedz
mu: Będziecie słuchać, lecz nie zrozumiecie, będziecie
patrzeć, lecz nie zobaczycie. **27** Ludzie ci mają twarde
serca, zapchane uszy i zmrużone oczy —nic nie widzą, nic
nie słyszą i niczego nie rozumieją. Dlatego nie chcą się
opamiętać i zostać przeze Mnie uzdrowieni”. **28** Wiedzcie
więc, że Bóg skieruje to zbawienie do pogan, a oni chętnie
je przyjmą. **30** Przez dwa następne lata Paweł mieszkał w
wynajętym domu, gdzie mógł przyjmować wszystkich, którzy
pragnęli go odwiedzić. **31** W ten sposób, zupełnie swobodnie
i bez przeszkód, mówił ludziom o królestwie Bożym i nauczał
o Jezusie Chrystusie—naszym Panu.

Rzymian

1 Piszę do was ja, Paweł, sługa Chrystusa Jezusa,
powołany na apostoła, aby głosić dobrą nowinę od
Boga. **2** Zapowiadali ją już Jego prorocy w świętych
księgach. **3** Jest to dobra nowina o Jego Synu, potomku
króla Dawida—Jezusie Chrystusie, naszym Panu. On to,
dzięki Duchowi Świętemu, przez zmartwychwstanie okazał
się pełnym mocy Synem Bożym. **5** To od Niego otrzymaliśmy
łaskę i misję apostolską, aby przez wiarę doprowadzić do
posłuszeństwa Mu wszystkich pogan. **6** Wśród nich jesteście
i wy, powołani przez Jezusa Chrystusa. **7** Wszystkim
wam, mieszkającym w Rzymie, ukochanym przez Boga,
powołanym i świętym, przekazuję życzenia łaski i pokoju od
Boga Ojca i naszego Pana, Jezusa Chrystusa. **8** Już na
wstępie pragnę podziękować Bogu przez Jezusa Chrystusa
za was wszystkich, za to, że wasza wiara jest znana
na całym świecie. **9** Bóg, któremu służę całym sercem,
głosząc dobrą nowinę o Jego Synu, jest mi świadkiem, że
nieustannie o was myślę! **10** Stale proszę Go o to, aby jeśli
taka jest Jego wola, pozwolił mi w końcu was odwiedzić.
11 Gorąco pragnę was zobaczyć i podzielić się z wami
duchowym darem dla waszego umocnienia, **12** abyśmy
wzajemnie zachęcili się swoją wiarą: wy moją, a ja waszą.
13 Drodzy przyjaciele! Wiedzcie, że wiele razy zamierzałem
już do was przybyć, aby i wśród was—podobnie jak wśród
innych pogan—zebrać duchowy owoc, ale jak dotąd zawsze
pojawiały się jakieś przeszkody. **14** Czuję się dłużnikiem
Greków i nie—Greków, uczonych i niewykształconych. **15**
Dlatego tak bardzo chciałbym przedstawić dobrą nowinę
również wam, mieszkańcom Rzymu. **16** Nie wstydzę się jej.
Jest ona bowiem mocą Boga niosącą zbawienie wszystkim,
którzy uwierzą: zarówno Żydom, jak i poganom. **17** Poprzez
dobrą nowinę Bóg ogłosił uniewinnienie grzeszników, które
bierze początek z wiary i do wiary prowadzi. Pismo mówi
bowiem: „Prawy człowiek będzie żył dzięki wierze”. **18** Bóg
okazuje jednak również swój gniew z powodu wszelkiego
grzechu i nieprawości ludzi, którzy poprzez swoje złe czyny
zaciemniają prawdę. **19** Wiedzą oni, jak można poznać
Boga, bo On sam im to pokazał. **20** Od czasów stworzenia
bowiem niewidzialne cechy Boga—Jego odwieczną moc i
boskość—można dostrzec w Jego dziełach. Nikt więc nie
może się wykręcać, mówiąc, że Go nie poznał. **(aïdios g126)**
21 Zatem ludzie poznali Boga, ale nie chcieli oddawać Mu
czci ani dziękować. Popadli w bezsensowne rozmyślania
i pogrążyli swoje serca w ciemnościach. **22** Uważając
się za mądrych, w rzeczywistości stali się głupcami. **23**
Zamiast oddawać cześć wiecznemu Bogu, zaczęli otaczać
kultem podobizny przemijającego człowieka oraz ptaków,
czworonożnych zwierząt i płazów. **24** Dlatego Bóg dopuścił,
aby poddali się własnym pragnieniom i by hańbili swoje ciała.
25 Bożą prawdę zamienili bowiem na kłamstwo i zaczęli
czcić stworzenie zamiast Stwórcy, który jest błogosławiony
na całe wieki! Amen! **(aiōn g165)** **26** Dlatego właśnie Bóg
dopuścił, aby poddali się bezwstydnym pragnieniom. Kobiety
porzuciły współżycie zgodne z naturą i zaczęły grzeszyć
przeciw naturze. **27** Podobnie mężczyźni, odrzucili normalne
współżycie z kobietami i zaczęli pragnąć siebie nawzajem,
grzesząc z innymi mężczyznami i ponosząc na sobie samych
karę, na jaką zasłużyli. **28** Ponieważ ludzie nie chcieli
otaczać Boga należnym Mu szacunkiem, On dopuścił, aby
czynili wszystko, co tylko ich nikczemne umysły mogły
wymyślić. **29** Napełnili się więc wszelką nieprawością,
złem, chciwością, zachłannością, nienawiścią, dążeniem do
morderstw, kłótnią, podstępem, złośliwością i plotkarstwem.
30 Ludzie ci nienawidzą Boga, są zuchwali, uparci, pyszni,
pomysłowi w czynieniu zła i nieposłuszni rodzicom. **31** Są
głupi, podstępni, pozbawieni serca i litości dla innych. **32**
Dobrze wiedzą, że ci, którzy popełniają takie przestępstwa,
zgodnie z Bożym wyrokiem podlegają karze śmierci. Mimo
to jednak nadal grzeszą w ten sposób a nawet popierają
innych, którzy tak postępują.

2 Dlatego kimkolwiek jesteś, ty, który osądzasz innych,
sam nie dasz rady się wybronić. Osądzając kogoś
innego, skazujesz samego siebie, bo dopuszczasz się tych
samych czynów. **2** Wiemy zaś, że Bóg sprawiedliwie ukarze
każdego popełniającego te czyny. **3** A może liczysz na to,
sędzio i przestępco w jednej osobie, że unikniesz Bożego
sądu? **4** Lub może lekceważysz Jego ogromną dobroć,
cierpliwość i wielkoduszność? Czy nie zdajesz sobie sprawy
z tego, że Bóg w swojej dobroci pragnie doprowadzić cię
do opamiętania? **5** Poprzez swój upór i serce niezdolne do
opamiętania skazujesz się na straszliwą karę. Nadejdzie
bowiem dzień gniewu, który będzie czasem sprawiedliwego
sądu Bożego. **6** Wtedy to Bóg da każdemu to, na co zasłużył.
7 Tym, którzy wytrwale czynili dobro, pragnąc doświadczyć
Bożej chwały, uznania i nieśmiertelności, da życie wieczne.
(aiōnios g166) **8** Tym zaś, którzy sprzeciwiają się Bogu, są
nieposłuszni prawdzie i idą drogą nieprawości, okaże swój
gniew i oburzenie. **9** Rozpacz i cierpienie czeka każdego,
kto dopuszcza się zła, bez względu na to, czy jest Żydem
czy poganinem. **10** Chwała zaś, cześć i pokój będą udziałem
tego, kto czyni dobro—zarówno Żyda, jak i poganina. **11** Bóg

traktuje wszystkich ludzi w taki sam sposób! 12 Ci, którzy
zgrzeszyli nie znając Prawa Mojżesza, bez niego poniosą
karę. Ci zaś, którzy zgrzeszyli znając Prawo, zostaną skazani
według Prawa. 13 Uniewinnieni przed Bogiem nie są ci,
którzy Prawo znają, lecz ci, którzy go przestrzegają. 14
Skoro więc poganie, którzy nie znają Prawa Mojżesza, z
natury wypełniają je, stają się prawem sami dla siebie.
15 Wskazują w ten sposób, że prawe postępowanie jest
zapisane w ich sercach, bo ich sumienie pokazuje im, że
dany czyn jest dobry lub zły. 16 A wszystkie ukryte działania
wyjdą na jaw w dniu, w którym Bóg będzie sądził świat
poprzez Jezusa Chrystusa. Jest to treść głoszonej przeze
mnie dobrej nowiny. 17 Teraz kilka słów do tych z was,
którzy są Żydami. Jesteście dumni z waszego pochodzenia,
polegacie na Prawie, szczycicie się Bogiem, 18 znacie
Jego wolę i—pouczeni przez Prawo Mojżesza—wiecie co
najlepsze. 19 Uważacie się za przewodników dla ślepych, za
światło w ciemnościach tego świata, 20 za wychowawców
ludzi niemądrych i nauczycieli dzieci, bo dzięki Prawu znacie
już całą prawdę. 21 Chcesz pouczać innych? A dlaczego nie
siebie?! Mówisz innym, żeby nie kradli, a sam kradniesz!
22 Mówisz, żeby byli wierni w małżeństwie, a sam nie
jesteś! Czujesz wstręt do posągów bożków, a obrażasz
Boga? 23 Jesteś dumny ze znajomości Prawa, a łamiąc je
znieważasz Boga! 24 Nic więc dziwnego, że Pismo mówi:
„To z waszego powodu poganie bluźnią przeciwko Bogu”.
25 Znak obrzezania to przywilej, o ile przestrzegasz Prawa
Mojżesza. Jeśli jednak je łamiesz, nie ma on żadnego
znaczenia. 26 A jeżeli nieobrzezany poganin przestrzegałby
Prawa, to czy nie zostanie potraktowany jak obrzezany
Żyd? 27 I wtedy taki nieobrzezany poganin, przestrzegający
Prawa, będzie sądzić ciebie, obrzezanego i znającego
Prawo Żyda, który nie przestrzega Bożych nakazów. 28
Prawdziwym Żydem nie jest bowiem ten, kto jest nim na
zewnątrz. A prawdziwym obrzezaniem nie jest to, które jest
widoczne na ciele. 29 Prawdziwym Żydem jest ten, kto jest
nim wewnątrz, a prawdziwym obrzezaniem jest przemiana
serca, dokonująca się dzięki Duchowi, a nie literze Prawa.
Taki człowiek podoba się Bogu i nie potrzebuje pochwały od
ludzi.

3 Na czym więc polega przewaga Żyda nad poganinem?
I jaką korzyść daje obrzezanie? 2 Ogromną i to pod
każdym względem! Należy pamiętać, że to Żydom Bóg
przekazał swoje słowa. 3 Co z tego, że niektórzy z nich nie
dochowali im wierności? Czy z tego powodu Bóg przestaje
dotrzymywać swoich obietnic? 4 Oczywiście, że nie! Bóg
bowiem jest prawdomówny, a każdy człowiek jest kłamcą,
jak mówi Pismo: „Boże, Twoje słowa okażą się sprawiedliwe
i oddalisz od siebie wszelkie oskarżenia”. 5 Jeśli poprzez
naszą nieprawość objawiona zostaje prawość Boga, to jaki
stąd wniosek? Czy Bóg jest niesprawiedliwy, gdy okazuje
gniew? Tak rozumują ludzie. 6 Oczywiście, że nie jest
niesprawiedliwy, bo gdyby tak było, to jak Bóg mógłby sądzić
świat? 7 Zapytasz może: „Skoro moje kłamstwo sprawia,
że objawiona zostaje Boża prawda i Bóg odbiera z tego
chwałę, to dlaczego ja mam być sądzony za grzech?”. 8 Czy
mamy twierdzić: „Popełniajmy zło, aby pojawiło się dobro”?
Niektórzy oskarżają nas, że tak mówimy. Nie unikną jednak
kary. 9 Czy wobec tego my, Żydzi, jesteśmy lepsi od pogan?
Oczywiście, że nie. Wykazaliśmy już, że zarówno Żydzi,
jak i poganie, są grzesznikami. 10 Potwierdza to zresztą
Pismo: „Nie ma człowieka, który byłby prawy, 11 nie ma
takiego, który byłby rozumny, ani takiego, który szukałby
Boga. 12 Wszyscy zbłądzili i upadli. Nie ma nikogo, ani
jednego, kto by dobrze postępował. 13 Słowa ludzi są jak
grób, a ich język jest pełen kłamstw; w ustach mają jad
węża. 14 Wypowiadają przekleństwa i gorzkie słowa. 15 Są
skłonni do morderstwa, 16 zostawiają za sobą zniszczenie
i nędzę. 17 Nigdy nie weszli na ścieżkę pokoju 18 i nie
odczuwają nawet lęku przed Bogiem”. 19 Wiemy dobrze, że
Prawo Mojżesza obowiązuje tych, którzy mu podlegają. I
dlatego każde usta muszą zamilknąć i cały świat musi się
uniżyć przed Bogiem. 20 On bowiem nie uniewinni żadnego
człowieka ze względu na to, że przestrzegał on Prawa
Mojżesza. Prawo uświadamia nam tylko nasz grzech. 21
Teraz jednak Bóg wskazał inny sposób uniewinnienia—bez
przestrzegania Prawa Mojżesza, ale poświadczony przez to
Prawo i przez proroków. 22 Uniewinnienie to pochodzi od
Boga i obejmuje tych, którzy wierzą Jezusowi Chrystusowi.
Jest ono dostępne dla wszystkich, którzy Mu wierzą. Bo
nie ma żadnej różnicy: 23 wszyscy ludzie zgrzeszyli i
daleko im do Bożego ideału. 24 A zostają uniewinnieni
za darmo, dzięki Bożej łasce i dzięki odkupieniu, jakiego
dokonał Jezus Chrystus. 25 To Jego Bóg uczynił narzędziem
przebłagania za grzechy. Aby dostąpić tego uniewinnienia,
musimy uwierzyć, że Jego przelana krew może nas pojednać
z Bogiem. Bóg ogłosił uniewinnienie, odpuszczając grzechy
przeszłości. Cierpliwie czekał bowiem, aż Chrystus—w
obecnym czasie—zgładzi je. Okazał się więc sprawiedliwy i
uniewinnia każdego, kto uwierzy Jezusowi. 27 Gdzie jest
więc powód do dumy? Został uchylony! Czy przez Prawo
uczynków? Nie, przez prawo wiary! 28 Jesteśmy bowiem
przekonani, że człowiek zostaje uniewinniony dzięki wierze,

a nie dzięki spełnianiu uczynków wymaganych przez Prawo.
29 Czy Bóg przygotował to tylko dla Żydów? A może i dla
pogan? Oczywiście, że również dla pogan! 30 Bóg jest jeden
i w ten sam sposób—dzięki wierze!—uniewinnia zarówno
Żydów, jak i pogan. 31 Czy więc z powodu uniewinnienia,
otrzymanego dzięki wierze, lekceważymy Prawo Mojżesza?
Absolutnie nie! Umieszczamy je tylko we właściwym miejscu.

4 Jak wyglądała ta sprawa w przypadku Abrahama, naszego
przodka? 2 Jeśli został uniewinniony na podstawie swoich
czynów, to ma powód do dumy—ale nie przed Bogiem! 3 Co
o tym mówi Pismo? Czytamy w nim: „Abraham uwierzył Bogu
i został uniewinniony”. 4 Pracownikowi należy się zapłata
za pracę—bez żadnej łaski. 5 W przypadku zaś tego, kto
nie pracuje, ale wierzy Bogu, który uniewinnia grzesznika,
właśnie jego wiara jest podstawą do uniewinnienia. 6
Król Dawid tak opisał szczęście człowieka, którego Bóg
uniewinnił niezależnie od uczynków: 7 „Szczęśliwi są ci,
którym przebaczono grzechy i zapomniano przewinienia.
8 Szczęśliwy jest człowiek, któremu Pan nie wypomni
grzechów”. 9 Czy to szczęście dotyczy tylko obrzezanych, czy
również nieobrzezanych? Powiedzieliśmy już, że: „Abraham
uwierzył Bogu i został uniewinniony”. 10 Kiedy to się
wydarzyło? Przed czy po jego obrzezaniu? Oczywiście, że
przed! 11 Obrzezanie otrzymał jako dowód uniewinnienia
dzięki wierze—gdy był jeszcze nieobrzezany. W ten sposób
stał się duchowym ojcem tych, którzy przyjmują Boże
uniewinnienie jako nieobrzezani, 12 oraz tych, którzy są
obrzezani, ale nie opierają się na tym, bo mają także wiarę,
którą okazał Abraham. 13 Bóg obiecał Abrahamowi i jego
potomkom, że da im w posiadanie całą ziemię. Obietnica
ta nie była jednak uzależniona od wypełniania Prawa, ale
wynikała z uniewinnienia Abrahama dzięki wierze. 14 Jeśliby
wypełnienie tej obietnicy zależałoby od przestrzegania
Prawa, to wiara Abrahama straciłaby sens, a obietnica
stałaby się pusta. 15 Prawo wiąże się z karą, a tam, gdzie
nie ma Prawa, nie ma i przestępstwa. 16 Dlatego obietnica
dla wszystkich potomków Abrahama wypływa z wiary oraz
łaski od Boga. Dotyczy ona nie tylko tego, który przestrzega
Prawa, ale i tego, kto wierzy Bogu, podobnie jak Abraham,
nasz wspólny przodek. 17 Bóg powiedział bowiem o nim:
„Uczyniłem cię ojcem wielu narodów”. Abraham uwierzył
Bogu jako Temu, który ożywia umarłych i powołuje do
istnienia to, czego nie ma. 18 Nie mając dowodów na to, że
tak się stanie, Abraham uwierzył, że będzie ojcem wielu
narodów. Powiedziano Mu bowiem: „Takie właśnie będzie
twoje potomstwo”. 19 Nie stracił wiary, choć widział, że on
sam się starzeje—miał już wtedy bowiem prawie sto lat—i
że Sara nie może już mieć dzieci. 20 Ani przez chwilę nie
zwątpił jednak w Bożą obietnicę. Przeciwnie, jego wiara
wzrosła, przynosząc chwałę Bogu. 21 Był przekonany, że
Bóg jest w stanie spełnić to, co obiecał. 22 I właśnie dzięki
temu został przez Niego uniewinniony. 23 Te wspaniałe
Boże słowa o uniewinnieniu zostały skierowane nie tylko do
niego, 24 ale także do nas, którzy dostąpiliśmy uniewinnienia
dzięki temu, że uwierzyliśmy Bogu, który wskrzesił Jezusa,
naszego Pana. 25 On został wydany za nasze grzechy i
zmartwychwstał, aby nas uniewinnić.

5 Teraz więc, gdy dzięki wierze zostaliśmy uniewinnieni
przez Boga, żyjemy z Nim w pokoju. Stało się to możliwe
dzięki naszemu Panu, Jezusowi Chrystusowi. 2 Tylko
dzięki Niemu—przez wiarę—dostąpiliśmy Bożej łaski! Ona
postawiła nas na nogi i daje radość z oczekiwania na
Bożą chwałę. 3 Ale to nie wszystko! Jesteśmy również
dumni ze spotykających nas trudności. Wiemy bowiem, że
uczą nas one wytrwałości, 4 która owocuje wypróbowanym
charakterem. On z kolei utrwala naszą nadzieję. 5 A nadzieja
ta jest niezawodna, bo opiera się na miłości samego Boga,
którą Duch Święty—zesłany nam przez Boga—wlał w nasze
serca. 6 Jako grzesznicy nie mieliśmy przed Bogiem żadnych
szans, jednak Chrystus w wyznaczonym przez Boga czasie
umarł za nas. 7 Nam trudno byłoby oddać życie nawet
za kogoś szlachetnego. Być może chętniej oddalibyśmy
je za kogoś bardzo dobrego. 8 Ale Bóg dał dowód swojej
wielkiej miłości do nas: Chrystus oddał za nas życie, gdy
byliśmy jeszcze grzesznikami! 9 Jeśli więc dzięki Jego
przelanej krwi zostaliśmy uniewinnieni, to tym bardziej ocali
nas ona przed gniewem Boga. 10 Skoro jako wrogowie Boga
zostaliśmy z Nim pojednani przez śmierć Jego Syna, to tym
bardziej będziemy uratowani dzięki Jego życiu! 11 Ale to nie
wszystko! Możemy teraz być dumni z naszego Boga, który
pojednał nas ze sobą przez Jezusa Chrystusa, naszego
Pana. 12 Z powodu jednego tylko człowieka, Adama, grzech
wdarł się na świat, a wraz z nim śmierć. W ten sposób
śmierć przeszła na wszystkich ludzi, bo wszyscy zgrzeszyli.
13 Grzech był obecny jeszcze przed ustanowieniem Prawa
Mojżesza, ale tam, gdzie nie ma Prawa, nie można stwierdzić
grzechu. 14 Śmierć zapanowała nad wszystkimi ludźmi—od
Adama do Mojżesza—nawet nad tymi, którzy nie zgrzeszyli
tak jak Adam, będący pod pewnym względem zapowiedzią
Chrystusa. 15 Istnieje jednak ogromna różnica pomiędzy
grzechem a Bożym darem. Z powodu grzechu jednego
człowieka wszyscy ludzie dostali się pod panowanie śmierci.

Tym bardziej więc łaska Boga i jej dar przyniosą wspaniały
owoc w życiu wszystkich ludzi, a stanie się to dzięki jednemu
Człowiekowi—Jezusowi Chrystusowi. 16 Jeden grzech
Adama sprowadził karę śmierci na mnóstwo ludzi, natomiast
Chrystus usuwa grzechy i daje nam wieczne życie. 17 Z
powodu grzechu jednego człowieka śmierć zapanowała nad
wszystkimi ludźmi. Tym bardziej więc ci, którzy przyjmują
Boże przebaczenie i uniewinnienie, staną się królami życia
dzięki jednemu tylko Człowiekowi—Jezusowi Chrystusowi. 18
Grzech jednego ściągnął na wszystkich potępienie. Dlatego
prawość Jednego przynosi wszystkim uniewinnienie. 19
Przez nieposłuszeństwo jednego mnóstwo ludzi stało się
grzesznikami. Dzięki posłuszeństwu Jednego mnóstwo
zostanie uniewinnionych. 20 Natomiast Prawo Mojżesza
zostało ustanowione po to, aby uwidocznić grzech. Tam zaś,
gdzie się uwidocznił grzech, jeszcze bardziej objawiła się
Boża łaska. 21 Grzech zapanował nad wszystkimi ludźmi,
niosąc śmierć. Natomiast Boża łaska przyniosła ludziom
uniewinnienie i życie wieczne w Jezusie Chrystusie, naszym
Panu. **(aiōnios g166)**

6 Czy wobec tego mamy nadal grzeszyć, aby łaska stała
się bardziej widoczna? 2 Oczywiście, że nie! Skoro
umarliśmy dla grzechu, to jak możemy nadal w nim żyć?
3 Czy nie rozumiecie tego, że gdy przyjmując chrzest
utożsamiliśmy się z Chrystusem Jezusem, zjednoczyliśmy
się z Nim również w Jego śmierci? 4 Przez chrzest
zostaliśmy razem z Nim pogrzebani, zanurzając się w Jego
śmierci. A skoro Bóg Ojciec swoją potężną mocą wzbudził
Jezusa do życia, to również my powinniśmy żyć nowym
życiem. 5 Skoro zostaliśmy złączeni z Jezusem w śmierci,
to będziemy z Nim złączeni również w zmartwychwstaniu.
6 Pamiętajmy o tym, że nasze dawne życie zostało wraz
z Jezusem przybite do krzyża, a nasza grzeszna natura
została obezwładniona, abyśmy już nie służyli grzechowi.
7 Kto umiera, staje się wolny od grzechu. 8 Skoro więc
umarliśmy z Chrystusem, to wierzymy, że razem z Nim
będziemy żyli. 9 Wiemy bowiem, że Jezus, powstawszy z
martwych, już nigdy nie umrze—śmierć nie ma nad Nim
żadnej władzy. 10 Umarł tylko raz, aby pokonać grzech,
a teraz żyje dla Boga. 11 Dlatego wy również uważajcie
siebie za martwych dla grzechu, a żyjących dla Boga, dzięki
Chrystusowi Jezusowi. 12 Niech więc grzech nie panuje
już nad waszym doczesnym ciałem—nie poddawajcie się
grzesznym pragnieniom! 13 Nie czyńcie z żadnej części ciała
narzędzia grzechu, lecz całkowicie powierzcie się Bogu!
Byliście martwi, a ożyliście, więc niech całe wasze ciało
będzie teraz narzędziem działania Boga. 14 Grzech nie
musi być już dłużej waszym władcą, gdyż nie podlegacie
przepisom Prawa Mojżesza, lecz Bożej łasce. 15 Czy zatem
możemy swobodnie grzeszyć, dlatego że nie podlegamy
Prawu, ale łasce? W żadnym wypadku! 16 Czy nie wiecie,
że jesteście zależni od tego, komu służycie? Albo wybieracie
grzech i śmierć, albo posłuszeństwo i prawość. 17 Dziękuję
Bogu za to, że chociaż kiedyś byliście niewolnikami grzechu,
całym sercem przyjęliście przekazaną wam Bożą naukę.
18 I zostaliście uwolnieni spod władzy grzechu, aby teraz być
niewolnikami prawości. 19 Pozwólcie, że tak to wyjaśnię:
Kiedyś różne części ciała traktowaliście jak niewolników
spełniających wasze grzeszne pragnienia. Teraz jednak
wykorzystujcie je jako niewolników wykonujących to, co
słuszne i święte. 20 Będąc w niewoli zła, nie musieliście
postępować w sposób dobry i prawy. 21 Ale jaki był skutek
waszych czynów, których teraz tak się wstydzicie? Wieczna
śmierć! 22 Jako uwolnieni spod władzy grzechu jesteście
poddanymi Boga, a to doprowadzi was do świętości i
wiecznego życia. **(aiōnios g166)** 23 Zapłatą za grzech jest
śmierć, ale Bóg darował nam życie wieczne w Jezusie
Chrystusie, naszym Panu! **(aiōnios g166)**

7 Przyjaciele! Dobrze znacie Prawo Mojżesza. Czy nie
wiecie więc, że obowiązuje ono człowieka tylko za życia?
2 Dlatego zamężna kobieta, zgodnie z Prawem, związana jest
z mężem aż do śmierci. Jeśli jednak jej małżonek umrze, w
świetle Prawa przestaje być mężatką. 3 Gdyby za jego życia
chciała zmienić męża, dopuściłaby się grzechu niewierności
małżeńskiej. Jeśli jednak on umrze, jest wolna i zgodnie
z Prawem może powtórnie wyjść za mąż—bez narażania
się na grzech niewierności. 4 Wy właśnie, moi przyjaciele,
będąc częścią ciała Chrystusa, umarliście dla Prawa, aby
żyć dla Tego, który zmartwychwstał, i aby wydawać w życiu
duchowe owoce dla Boga. 5 Gdy żyliśmy dla naszego
grzesznego ciała, Prawo pobudzało nas do grzechu, co z
kolei prowadziło nas do śmierci. 6 Ale teraz nie podlegamy
Prawu, bo jesteśmy dla niego martwi. Możemy więc służyć
Bogu jako nowi ludzie, poddający się Duchowi, a nie jak
dawniej, zgodnie z samą literą Prawa. 7 Czy można zatem
powiedzieć, że Prawo Mojżesza jest grzeszne? Ależ skąd!
Gdyby nie ono, nie zrozumiałbym czym jest grzech. Nie
wiedziałbym nawet, czym jest grzeszne pragnienie, gdyby
Prawo nie mówiło: „Nie pożądaj”. 8 Ale sprytny grzech
dzięki przykazaniu wzbudził we mnie grzeszne pragnienia.
Bez Prawa bowiem grzech jest martwy. 9 Kiedyś żyłem
nie podlegając Prawu. Gdy jednak poznałem przykazania,

grzech we mnie ożył, 10 a ja umarłem. Przykazania, które
odkryłem, zamiast dać mi życie, doprowadziły mnie do
śmierci. 11 Grzech oszukał mnie, wykorzystując przykazanie,
i doprowadził mnie do śmierci! 12 Ale Prawo samo w sobie
pozostało święte, tak jak święte, słuszne i dobre są jego
przykazania. 13 Czy zatem to, co dobre, doprowadziło mnie
do śmierci? Absolutnie nie! To grzech, ujawniając swoją
naturę, zadał mi śmierć przez to, co jest dobre. W ten sposób,
dzięki przykazaniu, wyszła na jaw jego przewrotność. 14
Wiemy więc, że Prawo Mojżesza dotyczy ducha, a ja jestem
istotą cielesną i niewolnikiem grzechu. 15 Zupełnie nie
rozumiem siebie i tego, co czynię. Nie robię bowiem tego,
co chcę, ale to, czego nienawidzę! 16 Jeśli robię więc coś,
czego nie chcę, to przyznaję Prawu rację, 17 bo to nie ja tak
postępuję, ale mieszkający we mnie grzech. 18 Wiem, że we
mnie, to znaczy w moim ciele, nie mieszka dobro. Pragnę
postępować dobrze, ale nie potrafię tego wykonać! 19 Nie
czynię dobra, którego pragnę, ale popełniam zło, którego nie
chcę! 20 Jeśli robię więc to, czego nie chcę, znaczy to, że
nie ja to czynię, ale mieszkający we mnie grzech. 21 Widzę
więc taką prawidłowość: chcę dobra, a narzuca mi się zło. 22
W głębi serca Boże Prawo sprawia mi radość. 23 Natomiast
w moim ciele dostrzegam inne prawo, które walczy z moim
umysłem i zwycięża, czyniąc ze mnie niewolnika grzechu. 24
Marny mój los! Kto mnie wyrwie z tego śmiertelnego ciała?
25 Dzięki niech będą Bogu, który posłał Jezusa Chrystusa,
naszego Pana! Podsumowując więc: Umysłem służę Prawu
Bożemu, a ciałem—prawu grzechu.

8 Teraz żadne potępienie nie grozi już tym, którzy należą do
Chrystusa Jezusa. 2 Prawo Ducha, prowadzące do życia
i darowane mi przez Jezusa, wyzwoliło mnie z bezradności
wobec prawa grzechu i śmierci. 3 Właśnie tę nieskuteczność
Prawa, wypływającą ze słabości ciała, pokonał Bóg. Posłał
On własnego Syna, podobnego do grzesznego człowieka, i
położył kres panowaniu grzechu. 4 W ten sposób możemy
być posłuszni nakazom Prawa, bo poddajemy się Duchowi
Świętemu, nie zaś bezsilnemu ciału. 5 Ci, którzy żyją zgodnie
z ludzką naturą, myślą tylko o tym, jak zaspokoić swoje
ludzkie pragnienia. Ci zaś, którzy są posłuszni Duchowi
Świętemu, myślą o rzeczach duchowych. 6 Poddawanie się
ludzkim pragnieniom prowadzi do śmierci. Posłuszeństwo
Duchowi prowadzi natomiast do prawdziwego życia i pokoju.
7 Dążenia ciała i ludzkiej natury są przeciwne Bogu—nie
poddają się Jego Prawu ani nawet nie są w stanie tego
zrobić. 8 Dlatego ci, którzy żyją realizując tylko swoje ludzkie
pragnienia, nie mogą podobać się Bogu. 9 Wy jednak nie
żyjecie po to, aby zaspokajać swoje ludzkie pragnienia,
bo mieszka w was Duch Boga. Jeżeli zaś w kimś nie ma
Ducha Chrystusa, ten w ogóle do Niego nie należy. 10
Jeśli jednak macie w sobie Chrystusa, to chociaż ciało jest
martwe z powodu grzechu, wasz duch jest żywy dzięki temu,
że zostaliście uniewinnieni przez Jezusa. 11 Jeśli przebywa
w was Duch Boga, który wskrzesił Jezusa z martwych,
to i wasze śmiertelne ciała zostaną ożywione mocą tego
samego Ducha. 12 Przyjaciele, nie musicie poddawać się
waszym grzesznym pragnieniom. Takie życie nieuchronnie
prowadzi do śmierci. Ale jeśli dzięki mocy Ducha stawiacie
opór grzesznym pragnieniom waszego ciała, będziecie żyli.
14 Ci bowiem, których prowadzi Duch Boga, są jego dziećmi.
15 Nie staliście się przecież zastraszonymi niewolnikami
Boga, lecz otrzymaliście Ducha, który uczynił was Jego
dziećmi! Dzięki temu możecie zwracać się do Boga, mówiąc:
„Abba, Tato!”. 16 To właśnie Duch Święty daje nam tę
pewność, że naprawdę jesteśmy dziećmi Boga. 17 A skoro
jesteśmy Jego dziećmi, to i dziedzicami: dziedzicami Boga,
a współdziedzicami z Chrystusem. Bo jeśli razem z Nim
cierpimy, to razem z Nim będziemy otoczeni chwałą. 18
Obecne cierpienia są jednak niczym w porównaniu z chwałą,
jaka nas czeka. 19 Całe stworzenie tęskni bowiem za dniem
wspaniałego objawienia się dzieci Boga. 20 Wbrew swojej
woli, ale z woli Boga, doświadcza ono skutków grzechu.
21 Ma jednak nadzieję, że i ono zostanie uwolnione od
przekleństwa śmierci i będzie żyć w wolności i chwale
dzieci Boga. 22 Wiemy bowiem, że po dziś dzień nawet
przyroda ciężko wzdycha i doznaje bólów rodzenia. 23
Zresztą i my, wierzący, choć posiadamy Ducha Świętego jako
przedsmak przyszłej chwały, również ciężko wzdychamy,
czekając na dzień pełnego wejścia do Bożej rodziny i na
odkupienie naszych ciał! 24 Zostaliśmy bowiem zbawieni z
nadzieją na przyszłość. A tego, na co się z nadzieją czeka,
jeszcze nie widać. Jeśli zaś coś już jest i to widać, to po
co na to czekać? 25 Jeżeli więc mamy nadzieję na coś,
czego jeszcze nie widać, to oczekujmy tego wytrwale! 26
Duch Święty przychodzi nam z pomocą w pokonywaniu
naszych słabości. Często nie wiemy bowiem, o co i jak
się modlić. Ale Duch ponad miarę wstawia się za nami w
westchnieniach, których nie można wyrazić słowami. 27
Ojciec, który zna serca wszystkich ludzi, zna zamiary Ducha
i wie, że wstawia się On za świętymi zgodnie z Jego wolą.
28 Wiemy, że Bóg kieruje wszystkim tak, aby działało to na
korzyść tych, którzy Go kochają i którzy zgodnie z Jego
wolą zostali powołani. 29 Tych bowiem, których poznał już
przed wiekami, przeznaczył do tego, aby stali się podobni
do Jego Syna, który jest pierwszym wśród dzieci Boga.

30 Tych zaś, których dla siebie przeznaczył, tych również
powołał, uniewinnił i otoczył swoją chwałą. 31 Co tu dużo
mówić. Jeśli Bóg jest po naszej stronie, to co z tego, że
ktoś jest przeciwko nam? 32 Czy Ten, który nie oszczędził
nawet własnego Syna, lecz poświęcił Go dla nas wszystkich,
mógłby nam czegokolwiek odmówić? 33 Kto może oskarżyć
wybrańców samego Boga? Przecież Bóg nas uniewinnił! 34
Kto może nas potępić? Przecież Jezus Chrystus za nas
umarł, zmartwychwstał, a potem zasiadł po prawej stronie
Boga Ojca i wstawia się za nami! 35 Kto może nas oddzielić
od miłości Chrystusa? Jakieś kłopoty, klęski, prześladowania,
głód, niedostatek, niebezpieczeństwa, groźba śmierci? 36
Pismo mówi: „Z Twojego powodu przez cały dzień usiłują
nas zabić, traktują nas jak owce przeznaczone na rzeź”. 37
My jednak przezwyciężamy te wszystkie przeszkody dzięki
Temu, który tak bardzo nas ukochał. 38 Jestem bowiem
pewien, że ani śmierć, ani życie, ani aniołowie, ani żadne
duchowe moce, ani teraźniejszość, ani przyszłość, 39 ani
to, co wywyższone, ani to, co poniżone, ani żadne inne
stworzenie nie jest w stanie oddzielić nas od miłości Boga,
objawionej w Chrystusie Jezusie, naszym Panu.

9 Stojąc przed obliczem Chrystusa, chcę zgodnie z prawdą
i bez kłamstwa, z czystym sumieniem i w Duchu Świętym,
powiedzieć, 2 że noszę w sercu głęboki smutek i ból. 3
Nawet sam chciałbym być odłączony od Chrystusa, gdyby
to pomogło moim rodakom, 4 Izraelitom! To ich właśnie
wybrał Bóg, otoczył ich chwałą, zawarł z nimi przymierze,
przekazał im Prawo, pokazał, jak mają Mu służyć, i dał
tak wiele obietnic. 5 Ich przodkowie kochali Boga i z
tego narodu pochodzi Chrystus—Ten, który jest ponad
wszystkim, Bóg uwielbiony na wieki. Amen! (aiōn g165) 6
Boże obietnice się spełniły. Nie wszyscy bowiem, którzy
pochodzą z Izraela, są prawdziwymi Izraelitami. 7 I nie każdy
potomek Abrahama jest rzeczywiście jego dzieckiem—Bóg
uznał bowiem za jego potomków tylko tych, którzy pochodzą
od jego syna Izaaka. 8 Oznacza to, że nie wszystkie
dzieci Abrahama są dziećmi Boga, a jedynie te, które
urodziły się zgodnie ze złożoną wcześniej Bożą obietnicą.
9 Brzmiała ona tak: „Za rok o tej porze Sara będzie miała
syna”. 10 Również Rebeka, żona naszego przodka Izaaka,
urodziła chłopców—bliźniaków. 11 Ale zanim się jeszcze
urodzili i zanim cokolwiek zrobili—dobrego czy złego—Bóg
okazał swoją wolę i wybór, 12 niezależny od ludzkich
czynów. Powiedział Rebece: „Starszy brat będzie służył
młodszemu”. 13 Czytamy w Piśmie: „Ukochałem Jakuba, a
odrzuciłem Ezawa”. 14 Jaki z tego wniosek? Czy Bóg jest
niesprawiedliwy? Absolutnie nie! 15 Powiedział przecież
Mojżeszowi: „Komu chcę, okazuję miłość, a komu chcę,
okazuję litość”. 16 Wybór zależy więc nie od tego, który go
pragnie lub się o niego stara, ale od Boga, który okazuje
łaskę. 17 Czytamy przecież w Piśmie, że Bóg powiedział
faraonowi: „Powołałem cię po to, aby pokazać ci moją moc i
aby poznał Mnie cały świat”. 18 Bóg okazuje więc miłość
temu, komu chce, a tego, kogo zechce, czyni upartym. 19
Wiem, że zaraz powiesz: „Dlaczego więc Bóg ma do ludzi
pretensje o to, że zachowują się tak, a nie inaczej? Czy
ludzie mogą sprzeciwiać się Jego decyzjom?”. 20 Człowieku!
Nawet nie pytaj w ten sposób! Kim jesteś, żeby krytykować
Boga? Czy gliniany garnek może powiedzieć garncarzowi:
„Dlaczego mnie takim ulepiłeś?”. 21 Czy garncarz nie ma
prawa z tej samej gliny ulepić naczynia na specjalne okazje i
naczynia do użytku codziennego? 22 Bóg, chcąc okazać swój
gniew i ogromną moc, cierpliwie znosił ludzi przeznaczonych
na gniew i zmierzających do zagłady. 23 Ma też prawo
wyrazić swoją dobroć tym, z których uczynił naczynia do
przechowywania bogactw swojej chwały. 24 Powołał nas
nie tylko spośród Żydów, ale i spośród pogan. 25 Dawno
temu, zapowiedział bowiem przez proroka Ozeasza: „Nazwę
swoim ludem tych, którzy nie należeli do Mnie, i pokocham
tych, którzy nie byli kochani”. 26 Pismo mówi także: „Kiedyś
mówiono wam, że nie jesteście moim ludem. Teraz zaś
zostaniecie nazwani, dziećmi żywego Boga”. 27 Również
prorok Izajasz zapowiedział: „Choćby liczba potomków
Izraela była tak wielka, jak ilość ziaren piasku nad morzem,
to tylko garstka zostanie ocalona. 28 Pan szybko wykona na
ziemi swój wyrok i sprawiedliwie zakończy swoje dzieło”.
29 W innym miejscu Izajasz powiedział: „Gdyby Pan nieba
nie pozostawił z nas garstki, zostalibyśmy wytraceni jak
mieszkańcy Sodomy, i spotkałaby nas ta sama kara, co
mieszkańców Gomory”. 30 Jaki więc płynie z tego wniosek?
Taki, że chociaż poganie nie zabiegali o uniewinnienie przez
Boga, otrzymali je—przez wiarę. 31 Izrael zaś, pragnąc
uzyskać uniewinnienie dzięki Prawu Mojżesza, nie osiągnął
go. 32 Dlaczego? Bo czynił to nie przez wiarę, ale przez
uczynki. Potknęli się o „kamień obrazy”, 33 o którym Pismo
mówi: „Kładę na górze Syjon kamień obrazy i skałę, o którą
wielu się potknie. Ten jednak, kto mu uwierzy, nie zawiedzie
się”.

10 Przyjaciele, z całego serca pragnę i błagam Boga
o zbawienie dla Izraelitów. 2 Mogę zaświadczyć, że
z zapałem chcą służyć Bogu, ale brakuje im właściwego
rozeznania. 3 Nie rozpoznali bowiem uniewinnienia
zaoferowanego im przez Boga, a chcąc osiągnąć je własnymi

siłami, nie przyjęli tego, co dał im Bóg. 4 A przecież
Chrystus jest uwieńczeniem Prawa Mojżesza i to On
uniewinnia każdego, kto Mu wierzy. 5 Mojżesz tak napisał o
uniewinnieniu płynącym z Prawa: „Kto je wypełni, będzie
dzięki niemu żyć”. 6 Uniewinnienie pochodzące z wiary
wyraża się natomiast w słowach: „Nie pytaj, kto może wstąpić
do nieba”—aby sprowadzić Chrystusa na ziemię, 7 oraz:
„Nie pytaj, kto może zejść do otchłani”—aby wyprowadzić
Chrystusa spośród umarłych. **(Abyssos g12)** 8 Uniewinnieni
przez Boga mówią: „Słowo to jest blisko ciebie, na twoich
ustach i w twoim sercu”. My głosimy właśnie to słowo,
mówiące o wierze. 9 Jeśli bowiem własnymi ustami wyznasz,
że Jezus jest twoim Panem, i jeśli w sercu uwierzysz, że
Bóg wskrzesił Go z martwych, zostaniesz zbawiony. 10
Wiara w sercu prowadzi do uniewinnienia, a wyznanie jej
ustami—do zbawienia. 11 Pismo mówi przecież: „Każdy,
kto Mu uwierzy, nie zawiedzie się”. 12 Nie ważne jest więc,
kto jest Żydem, a kto poganinem. Wszyscy bowiem mają
tego samego Pana, który hojnie obdarza swoimi bogactwami
tych, którzy Go wzywają. 13 Każdy, kto wezwie Pana, będzie
zbawiony. 14 Ale jak ludzie mogą wzywać Tego, któremu
jeszcze nie uwierzyli? A jak mają uwierzyć, skoro o Nim
nie słyszeli? Jak mogą usłyszeć, jeśli nie ma tego, kto im
o tym powie? 15 A jak ktoś ma mówić, skoro nie został
do tego powołany? Pismo mówi: „Wspaniale jest widzieć
ludzi głoszących dobrą nowinę o pokoju”. 16 Nie wszyscy
jednak przyjęli dobrą nowinę. Już prorok Izajasz powiedział:
„Panie, czy ktoś uwierzył temu, co mówiliśmy?”. 17 Wiara
rodzi się podczas słuchania dobrej nowiny o Chrystusie.
18 Spytam więc: Czy Żydzi nie słyszeli jej? Oczywiście, że
słyszeli! „Głos nauczających rozszedł się po całej ziemi, a
ich słowa dotarły aż do krańców świata”. 19 Znowu zapytam:
Czy Izrael tego nie zrozumiał? Już Mojżesz odpowiedział
na to pytanie, przekazując następujące słowa od Boga:
„Sprawię, że będziecie zazdrośni o pogan, i że będziecie się
gniewać na tych, którzy niczego nie rozumieją”. 20 Izajasz
zaś odważył się przekazać takie słowa od Boga: „Pozwoliłem
się znaleźć tym, którzy Mnie nie szukali, i pokazałem się tym,
którzy o Mnie nie pytali”. 21 Izraelowi natomiast przekazał
następujące poselstwo: „Cały dzień wyciągałem ręce do
mojego ludu, ale on nie słuchał i był Mi przeciwny”.

11 Czyżby więc Bóg odrzucił swój własny naród?
Absolutnie nie! Przecież ja sam jestem Żydem,
potomkiem Abrahama, pochodzącym z rodu Beniamina.
2 Bóg nie porzucił wybranego przez siebie narodu. Czy
nie pamiętacie, co Pismo mówi o Eliaszu? Prorok żalił się
Bogu na Izraela: 3 „Panie, pozabijali Twoich proroków i
zburzyli Twoje ołtarze. Zostałem sam, a oni chcą zabić
także mnie”. 4 Ale Bóg odpowiedział mu: „Nie jesteś sam!
Zachowałem jeszcze siedem tysięcy ludzi, którzy nie pokłonili
się bożkowi Baalowi”. 5 Podobnie jest i dzisiaj. Została
garstka wybranych przez Boga—dzięki Jego łasce. 6 Jeśli
więc dzięki łasce, to nie ze względu na dobre postępowanie,
bo wtedy dar łaski przestałby być darem. 7 Mamy więc
taką sytuację: Izrael nie osiągnął tego, czego pragnął. Tylko
wybrana garstka Żydów znalazła łaskę Boga—większość
zaś stała się nieczuła. 8 Pismo mówi: „Bóg zesłał na nich
otępienie, zamknął im oczy i uszy —i trwa to do dziś”. 9
Mówi o tym również król Dawid: „Zasiądą do posiłku, ale
wpadną w pułapkę, i pogrążą się w niej, bo na to zasłużyli.
10 Ich oczy zaćmią się i niczego nie zobaczą, a ich grzbiet
zegnie się pod ciężarem”. 11 Czy jednak Żydzi aż tak się
potknęli, że zupełnie upadli? Absolutnie nie! Ich potknięcie
sprawiło, że zbawienie stało się dostępne dla pogan, aby
Izrael pozazdrościł im i również go zapragnął. 12 Pomyślcie
więc: Jeśli ich potknięcie przyniosło światu korzyść i jeśli
ich poniżenie obdarzyło pogan bogactwem, to jak wielkie
szczęście przyniesie światu ich powstanie! 13 Teraz kilka
słów do was, wierzących pogan. Ciągle podkreślam, że
jestem apostołem posłanym do pogan. 14 Mam nadzieję,
że wzbudzę w ten sposób zazdrość moich rodaków i
doprowadzę do zbawienia przynajmniej niektórych z nich. 15
Jeśli bowiem ich odrzucenie przyniosło światu pojednanie
z Bogiem, to ich ponowne przyjęcie będzie przejściem ze
śmierci do życia. 16 Skoro zaczyn ciasta jest święty, to i
całe ciasto! Jeśli święte są korzenie, to i gałęzie drzewa!
17 Niektóre gałązki z oliwnego drzewa Abrahama zostały
odcięte, abyś ty, jako poganin, będący gałązką z dzikiego
drzewa, został wszczepiony w szlachetną oliwkę i obficie
czerpał soki z jej korzenia. 18 Ale nie pogardzaj odciętymi
gałęziami i nie wywyższaj się! To nie ty przecież utrzymujesz
korzeń, ale korzeń ciebie. 19 Pewnie powiesz: „Inne gałęzie
zostały wycięte, abym ja mógł zostać wszczepiony w ich
miejsce”. 20 Masz rację! Z powodu niewiary tamte gałęzie
zostały usunięte, a ty dzięki wierze zająłeś ich miejsce. Ale
nie wywyższaj się i nie bądź zbyt pewny siebie! 21 Jeśli
bowiem Bóg nie oszczędził naturalnych gałęzi, to może
wyciąć także ciebie. 22 Zwróć uwagę na dobroć i surowość
Boga: był surowy dla wyciętych gałęzi, a jest dobry dla
ciebie—o ile trwasz w tej dobroci, bo i ciebie może spotkać
podobny los. 23 Żydzi zaś, jeśli porzucą swoją niewiarę,
zostaną ponownie wszczepieni. Bóg jest w stanie tego
dokonać! 24 Skoro ty, jako gałązka wycięta z dzikiego drzewa,

wbrew naturze zostałeś wszczepiony w szlachetną oliwkę, to
tym bardziej oni mogą zostać z powrotem wszczepieni w
swoje własne drzewo. 25 Przyjaciele, bardzo chcę, abyście
znali tę tajemnicę i myśleli o sobie w rozsądny sposób.
Wiedzcie więc o tym, że Izrael będzie okazywać upór
tylko do czasu, gdy do Chrystusa przyjdą już wszyscy
poganie, którzy mają Go znaleźć. 26 A wtedy cały Izrael
zostanie zbawiony. Bóg mówi o tym w Piśmie: „Z Syjonu
przyjdzie Zbawiciel, który odwróci Izraela od bezbożności.
27 I dotrzymam zawartego przymierza, oczyszczając ich z
grzechów”. 28 Jeśli chodzi o dobrą nowinę, Żydzi są teraz
wrogami Boga—ale to dla waszego dobra. Jeśli jednak
chodzi o dawne Boże wybranie—są Jego ukochanym ludem,
ze względu na przodków. 29 Bóg bowiem nie odbiera ludziom
swoich darów i powołania. 30 Wy niegdyś buntowaliście się
przeciw Niemu, ale teraz, z powodu uporu ze strony Żydów,
doznaliście Jego miłości. 31 Oni, teraz zbuntowani z powodu
okazanej wam miłości, również doznają Bożej łaski. 32 Bóg
pozwolił na to, żeby wszyscy się zbuntowali, aby wszystkim
okazać swoją miłość. (eleēsē g1653) 33 Jak niezgłębiona jest
mądrość, wiedza i bogactwo Boga! Jak niedościgłe Jego
decyzje i sposoby działania! 34 Kto ogarnie myśli Pana? Kto
może zostać Jego doradcą? 35 I kto Go czymś obdarował,
aby oczekiwać czegoś w zamian? 36 Wszystko przecież
pochodzi od Niego, dzięki Niemu istnieje i do Niego zmierza.
Jemu niech będzie wieczna chwała! Amen! (aiōn g165)

12 Przyjaciele! Ze względu na miłość, jaką okazał nam
Bóg, wzywam was, abyście złożyli Mu swoje ciała
jako żywą, świętą i podobającą się Mu ofiarę. Taka jest
natura waszej służby. 2 Nie naśladujcie tego świata i
zmieńcie wasz sposób myślenia, abyście wiedzieli, jaka
jest wola Boga: co jest dobre, co Mu się podoba i co jest
doskonałe. (aiōn g165) 3 Jako sługa Boga, z Jego łaski,
radzę każdemu z was: nie myślcie o sobie, że jesteście
lepsi niż naprawdę jesteście, ale zachowujcie w tej kwestii
rozsądek, zgodnie z miarą wyznaczoną wam przez Boga.
4 Jako ludzie składamy się z wielu różnych części ciała,
a żadna z nich nie spełnia tych samych funkcji, co inne.
5 Tak samo stanowimy jedno ciało w Chrystusie i choć
jest nas wielu, jesteśmy różnymi częściami tego samego
ciała. 6 Dzięki łaskawości Boga otrzymaliśmy też różne
dary—do korzystania zgodnie z ich przeznaczeniem. Jeśli
ktoś ma dar proroctwa, niech go wykorzystuje zgodnie z
wiarą; 7 jeśli ktoś ma dar służby—niech pomaga innym;
jeśli ktoś ma dar nauczania—niech uczy; 8 jeśli ktoś ma dar
zachęcania—niech będzie dla innych zachętą; jeśli ktoś ma
dar dawania—niech daje bezinteresownie; jeśli ktoś ma dar
przewodzenia innym—niech sprawuje władzę z gorliwością;
jeśli zaś ktoś ma dar miłości—niech okazuje ją z radością. 9
Nie udawajcie miłości, ale naprawdę kochajcie innych ludzi.
Brzydźcie się złem, a wybierajcie dobro. 10 Bądźcie dla
siebie życzliwi i okazujcie sobie przyjacielską miłość oraz
szacunek. 11 Niech wasza gorliwość nie słabnie i z całym
zapałem służcie Panu. 12 Cieszcie się z darowanej wam
nadziei, okazujcie cierpliwość w trudnościach i wytrwałość w
modlitwie. 13 Pomagajcie innym wierzącym i prześcigajcie
się w okazywaniu innym gościnności. 14 Dobrze życzcie tym,
którzy was prześladują—nie przeklinajcie ich! 15 Cieszcie
się z tymi, którzy doznają radości, a płaczcie ze smutnymi.
16 Żyjcie ze sobą w zgodzie. Nie bądźcie zarozumiali, ale
zabiegajcie o przyjaźń prostych ludzi. I nie wywyższajcie się
myśląc, że wszystko już wiecie. 17 Nie odpłacajcie złem za
zło, ale dla wszystkich bądźcie dobrzy. 18 Jeśli to możliwe i
od was to zależy, żyjcie w zgodzie ze wszystkimi ludźmi.
19 Kochani, sami nie wymierzajcie sprawiedliwości, ale
pozostawcie to Bogu. Pismo mówi bowiem: „Ja wymierzam
karę i Ja za wszystko odpłacam—mówi Pan”. Napisane jest
również: 20 „Jeśli twój wróg jest głodny—nakarm go; jeśli
jest spragniony—daj mu pić. W ten sposób zawstydzisz go
swoim postępowaniem”. 21 Nie daj się pokonać przez zło,
lecz zwyciężaj je dobrem.

13 Bądźcie posłuszni władzom sprawującym rządy.
Każda władza pochodzi bowiem od Boga. Ci, którym
podlegacie, również zostali więc powołani przez Niego.
2 Kto przeciwstawia się władzy, burzy porządek ustanowiony
przez Boga i sam ściąga na siebie karę. 3 Ludzie sprawujący
władzę nie są postrachem dla tych, którzy postępują dobrze,
ale dla czyniących zło. Nie chcesz żyć w strachu przed
władzą? Czyń dobrze, a otrzymasz od niej pochwałę! 4
Bóg ustanowił rządzących dla twojego dobra. Ale jeśli
łamiesz prawo, masz się czego bać! Władza potrafi bowiem
przywołać przestępców do porządku. Będąc na usługach
Boga, wymierza karę tym, którzy postępują źle. 5 Dlatego
należy się jej podporządkować—nie tylko z powodu możliwej
kary, ale ze względu na własne sumienie. 6 Z tego samego
powodu należy płacić podatki. Urzędnicy państwowi pełnią
bowiem swoją służbę z Bożego polecenia. 7 Oddawajcie
więc każdemu to, co mu się należy: płaćcie podatki i inne
należności oraz okazujcie respekt i szacunek tym, którzy
na to zasługują. 8 Nie miejcie wobec nikogo żadnych
długów—z wyjątkiem długu wzajemnej miłości. Kto bowiem
kocha innych, ten wypełnia Prawo Mojżesza. 9 Przykazania:

„Bądź wierny w małżeństwie, nie zabijaj, nie kradnij, nie
pożądaj” i wszystkie inne sprowadzają się do jednego:
„Kochaj innych tak, jak kochasz samego siebie”. 10 Jeśli ktoś
kocha innych ludzi, nie będzie wyrządzał im krzywdy—w
ten sposób spełnia więc wymogi Prawa. 11 Przebudźcie
się, bo czas już jest bliski! Nadejście naszego zbawienia
jest teraz bliższe niż wtedy, gdy uwierzyliśmy. 12 Noc
już się kończy i zbliża się dzień. Odrzućmy więc czyny
ciemności i włóżmy na siebie zbroję światła. 13 Postępujmy
z godnością, jak w czasie dnia. Unikajmy hucznych zabaw,
pijaństwa, rozwiązłości, nieprzyzwoitego zachowania, sporów
i zazdrości. 14 Bądźcie blisko naszego Pana, Jezusa
Chrystusa, i nie poświęcajcie przesadnej uwagi waszemu
ciału i zaspokajaniu jego pragnień.

14 Słabego w wierze otaczajcie troską bez spierania się
o jego poglądy. 2 Jeden spożywa każdy pokarm, słaby
zaś jest wegetarianinem. 3 Pierwszy niech nie pogardza
drugim, a drugi niech nie potępia pierwszego—Bóg go
przecież do siebie przygarnął. 4 Kim jesteś, że potępiasz
czyjegoś sługę? Jego Pan podtrzymuje go lub pozwala mu
upaść. Ostatecznie i tak postawi go na nogi, bo ma taką
moc. 5 Dla jednego wszystkie dni tygodnia są takie same,
dla innego niektóre z nich mają szczególne znaczenie.
Każdy niech się trzyma własnego przekonania. 6 Kto uważa
pewne dni za szczególne, robi to dla Pana. I kto spożywa
każdy pokarm, również czyni to ze względu na Pana—bo
dziękuje Bogu za jedzenie. Ten zaś, kto nie je wszystkiego,
też robi to dla Pana i on także Mu dziękuje. 7 Nikt z nas
nie żyje dla siebie ani dla siebie nie umiera. 8 Czy żyjemy,
czy umieramy—wszystko robimy dla Pana. I w życiu, i w
śmierci—zawsze należymy do Niego! 9 Chrystus umarł i
powstał z martwych właśnie po to, aby być Panem życia i
śmierci. 10 Dlaczego więc potępiasz innego wierzącego?
Albo dlaczego gardzisz nim? Przecież wszyscy staniemy
przed tym samym sądem Bożym. 11 Czytamy przecież:
„Przysięgam na swoje życie—mówi Pan —że przede Mną
ugnie się każde kolano, a każdy język uczci Boga”. 12 Każdy
z nas odpowie przed Bogiem za siebie. 13 Nie oskarżajcie się
więc nawzajem, ale raczej starajcie się nie być przeszkodą
lub zniechęceniem dla innych wierzących. 14 Osobiście
wiem i jestem głęboko przekonany na podstawie autorytetu
naszego Pana, że żaden pokarm, sam w sobie, nie jest
nieczysty. Może jedynie być nieczysty dla tego, kto go za
taki uważa. 15 Jeśli jednak z powodu jedzenia wzbudzasz
niepokój w innym wierzącym, nie kierujesz się miłością. Z
powodu pokarmu nie osłabiaj duchowo tego, za którego umarł
Chrystus. 16 Niech wasze dobre przekonanie nie będzie
dla innych powodem do bluźnierstwa. 17 Istotą królestwa
Bożego nie są przecież przepisy dotyczące jedzenia i picia,
ale prawość, pokój i radość w Duchu Świętym. 18 Kto w
taki sposób służy Chrystusowi, podoba się Bogu i będzie
się cieszył uznaniem ludzi. 19 Starajcie się więc o to, co
sprzyja pokojowi i wzajemnemu umacnianiu się w wierze.
20 Nie niszczcie Bożego dzieła poprzez wasz stosunek
do pokarmów! Wszystko jest dobre, ale staje się źródłem
zła, jeśli z tego powodu ktoś duchowo upada. 21 Dlatego
dobrze jest nie jeść mięsa, nie pić wina i nie robić niczego,
co mogłoby doprowadzić kogoś do grzechu. 22 Własne
przekonanie zachowaj dla siebie i Boga. Szczęśliwy jest
człowiek, który postępuje zgodnie z własnym przekonaniem i
nie ma wyrzutów sumienia. 23 Kto jednak spożywa jakiś
pokarm wbrew swojemu przekonaniu, ten odczuwa z tego
powodu wyrzuty sumienia. A wszystko, co nie wypływa z
przekonania, jest grzechem.

15 Zatem my, utwierdzeni w wierze, mamy obowiązek
wspierać słabych w ich zmaganiach, nie zaś myśleć
tylko o sobie. 2 Każdy powinien dbać o dobro innych i
wzmacniać ich duchowo. 3 Przecież i Chrystus nie dbał tylko
o siebie. Czytamy bowiem: „Zniewagi tych, którzy Ciebie
znieważają, spadły również na Mnie”. 4 To, co od dawna
zawarte jest w Piśmie, zostało zapisane również ze względu
na nas, abyśmy ucząc się cierpliwości i czerpiąc zachętę z
Pisma, wzmacniali nadzieję na przyszłość. 5 Niech więc
Bóg—źródło cierpliwości i zachęty—pomoże wam traktować
siebie nawzajem tak, jak to robił Chrystus. 6 Wtedy wszyscy
jednomyślnie będziemy wielbić Boga—Ojca naszego Pana,
Jezusa Chrystusa. 7 Okazujcie sobie akceptację, tak jak
Chrystus okazał ją wam, oddając przez to chwałę Bogu. 8 On
przyszedł do Izraela jako sługa, aby potwierdzić, że Bóg jest
wierny i dotrzymuje obietnic danych przodkom. 9 Przyszedł
również po to, aby poganie wielbili Boga za okazaną im
miłość. Pismo mówi bowiem: „Z tego powodu poganie będą
Cię wielbić i śpiewać pieśni na cześć Twojego imienia”. 10 W
innym zaś miejscu napisano: „Radujcie się poganie razem
z Jego narodem”, 11 a także: „Chwalcie Pana, wszystkie
narody, uwielbiajcie Go wszystkie ludy”. 12 Prorok Izajasz
powiedział: „Przyjdzie potomek Jessego, który będzie królem
nad poganami. W Nim poganie pokładać będą nadzieję”.
13 Niech więc Bóg, który obdarza ludzi nadzieją, napełnia
radością i pokojem wszystkich was, którzy Mu wierzycie.
Niech daruje wam również nadzieję płynącą z mocy Ducha
Świętego. 14 Przyjaciele, jestem przekonany, że macie w
sobie życzliwość dla innych. Macie też niezbędną wiedzę i

możecie pomagać sobie nawzajem. 15 Nie wahałem się
jednak zwrócić waszej uwagi na tych kilka spraw, bo wiem,
że wystarczy tylko wam o tym przypomnieć. Dzięki Bożej
łasce 16 jestem bowiem sługą Jezusa Chrystusa posłanym
do pogan, aby głosić im dobrą nowinę i aby Duch Święty
przemienił ich w wonną ofiarę dla Boga. 17 Jestem dumny
z tego, czego dokonał przeze mnie Jezus Chrystus w tej
Bożej służbie 18 i nie ośmielę się mówić o czymkolwiek
innym. Pragnę tylko opowiadać o tym, czego Bóg dokonał
przeze mnie, prowadząc pogan do posłuszeństwa Mu. A
działał On przez moje słowa i czyny 19 oraz przez cudowne
znaki dokonywane mocą Ducha Świętego. W ten sposób
rozniosłem dobrą nowinę o Chrystusie od Jerozolimy aż po
Ilirię. 20 A zawsze zależało mi na tym, aby głosić Chrystusa
tam, gdzie wieść o Nim jeszcze nie dotarła. Nie chciałem
bowiem wchodzić na teren czyjejś służby, 21 ale pragnąłem
działać według słów Pisma: „Zobaczą Go i poznają ci, którzy
Go nigdy nie widzieli ani nigdy o Nim nie słyszeli”. 22 Teraz
wiecie już, dlaczego jeszcze nigdy was nie odwiedziłem.
23 Ale skończyłem już tutaj moją pracę i nareszcie, po
tak wielu latach, gotów jestem do was przyjechać. 24
Wybieram się bowiem do Hiszpanii i chciałbym po drodze
was zobaczyć. Mam też nadzieję, że gdy się wami nacieszę,
wyprawicie mnie w dalszą podróż. 25 Teraz udaję się do
Jerozolimy z pomocą materialną dla wierzących. 26 Kościoły
Macedonii i Grecji postanowiły bowiem wesprzeć tamtejszych
wierzących, którzy są w potrzebie. 27 Zapragnęły tego, bo
mają wobec nich dług wdzięczności: skoro jako poganie
mają udział w ich dobrach duchowych, powinni zadbać o
ich potrzeby materialne. 28 Gdy tylko przekażę ich dar i
doprowadzę sprawę do końca, odwiedzę was w drodze do
Hiszpanii. 29 A jestem przekonany, że przyjadę do was
z błogosławieństwem Chrystusa. 30 Bardzo was jednak
proszę—ze względu na naszego Pana, Jezusa Chrystusa, i
na miłość Ducha Świętego—abyście udzielili mi pomocy
modląc się za mnie do Boga. 31 Proście Go, aby uchronił
mnie przed wrogami w Judei i aby wierzący w Jerozolimie
życzliwie przyjęli ofiarowaną im pomoc. 32 Módlcie się
również o to, abym—zgodnie z wolą Pana—przybył do was
z radością w sercu i abyśmy mogli nawzajem się pokrzepić.
33 Niech Bóg, który obdarza ludzi pokojem, będzie z wami
wszystkimi. Amen!

16 Wkrótce odwiedzi was Feba, która wierzy Panu i
pomaga kościołowi w Kenchrach. 2 Przyjmijcie ją
serdecznie i z godnością—jak samego Pana. Okażcie
jej wszelką pomoc, bo bardzo troszczyła się zarówno o
mnie, jak i o wielu innych wierzących. 3 Przekażcie moje
pozdrowienia Pryscylli i Akwili, moim współpracownikom
w służbie Chrystusowi. 4 Narażali dla mnie życie i nie
tylko ja mam wobec nich dług wdzięczności, ale i wszystkie
kościoły pochodzenia pogańskiego. 5 Pozdrówcie też kościół,
który spotyka się w ich domu. Pozdrawiam drogiego mi
Epeneta, który jako pierwszy w całej prowincji Azja uwierzył
Chrystusowi. 6 Pozdrówcie też: Marię, która z oddaniem
służyła waszej sprawie; 7 Andronika i Juniasa—moich
rodaków i współwięźniów, którzy cieszą się szacunkiem
apostołów i wcześniej niż ja uwierzyli Panu; 8 Ampliata—tak
drogiego mi w Panu; 9 Urbana—naszego współpracownika
w służbie; drogiego mi Stachysa; 10 Apellesa, który
sprawdził się jako sługa Chrystusa; wszystkich z domu
Arystobula; 11 Herodiona—mojego rodaka, i wszystkich z
domu Narcyza. 12 Pozdrówcie: Tryfenę, Tryfozę i drogą
Persydę, które tak wiele napracowały się dla Pana; 13
Rufusa—wybranego przez Pana, i jego matkę, która i dla
mnie jest jak prawdziwa matka; 14 Asynkryta, Flegonta,
Hermesa, Patrobę, Hermasa i pozostałych wierzących,
którzy są z nimi; 15 Filologa i Julię; Nereusza i jego
siostrę; Olimpasa oraz wszystkich wierzących, którzy
są z nimi. 16 Pozdrówcie się nawzajem przyjacielskim
pocałunkiem. Również wszystkie tutejsze kościoły przesyłają
wam pozdrowienia. 17 Na koniec, przyjaciele, chcę wam
przypomnieć jeszcze jedno: Unikajcie tych, którzy wywołują
podziały i doprowadzają innych do upadku, postępując wbrew
nauce, którą przyjęliście. 18 Oni nie służą Chrystusowi,
naszemu Panu, ale własnemu brzuchowi! Miłymi słowami i
pochlebstwami zwodzą łatwowiernych ludzi. 19 Ale wasze
posłuszeństwo Bogu jest znane wszystkim—tak bardzo się
z tego cieszę! Pragnę też, abyście byli pełni mądrości i
czynili dobro, a trzymali się z dala od wszelkiego zła. 20 Już
wkrótce Bóg, który obdarza ludzi pokojem, zmiażdży szatana
pod waszymi stopami. Niech Jezus, nasz Pan, obdarza
was swoją łaską! 21 Tymoteusz—mój współpracownik, oraz
Lucjusz, Jazon i Sozypater—moi rodacy, przesyłają wam
najlepsze życzenia. 22 Pozdrawiam was również ja, Tercjusz,
który jako sekretarz Pawła pisałem ten list. 23 Także Gajus
prosi o przekazanie wam pozdrowień. Jestem teraz gościem
w jego domu, w którym spotyka się także tutejszy kościół. 24
Pozdrowienia przesyła wam Erast—skarbnik miejski, oraz
Kwartus—wasz przyjaciel. 25 Bóg może wzmocnić waszą
wiarę! Taka jest treść głoszonej przeze mnie dobrej nowiny o
Jezusie Chrystusie. Przez wieki była ona okryta tajemnicą,
(aiōnios g166) 26 a teraz, dzięki pismom proroków, została
ujawniona na rozkaz odwiecznego Boga. Bóg objawił ją
po to, aby także poganie uwierzyli Jezusowi i okazali Mu

posłuszeństwo. **(aiōnios g166)** **27** Jedynemu Bogu, w którym
jest pełnia mądrości, niech będzie wieczna chwała, przez
Jezusa Chrystusa—naszego Pana. Amen! **(aiōn g165)**

I Koryntian

1 Ja, Paweł, powołany przez Boga na apostoła Chrystusa
Jezusa, wraz z Sostenesem, uczniem Pana, **2** piszę
do kościoła Bożego w Koryncie. Zostaliście wybrani
przez Chrystusa Jezusa, wezwani przez Niego i—razem
ze wszystkimi innymi wyznawcami naszego wspólnego
Pana—oddzieleni dla Boga. **3** Niech Bóg, nasz Ojciec, i
Pan, Jezus Chrystus, obdarzają was swoją łaską i pokojem!
4 Wciąż nieustannie dziękuję Bogu za was i za łaskę,
którą okazał wam dzięki Chrystusowi. **5** On sprawił, że
możecie mówić o Nim i rozumieć sprawy duchowe. **6**
On też wzmocnił waszą wiarę w Niego. **7** Nie brakuje
wam również żadnego duchowego daru w tym okresie
oczekiwania na Jego powrót. **8** A On będzie wzmacniał
was aż do końca, abyście w dniu Jego powrotu byli bez
zarzutu. **9** Bóg jest wierny i dokona tego—bo to On powołał
was do przyjaźni ze swoim Synem, Jezusem Chrystusem,
naszym Panem. **10** Wzywam was, przyjaciele, w imieniu
naszego Pana, abyście żyli w zgodzie. Unikajcie podziałów,
bądźcie jednomyślni i miejcie wspólny cel. **11** Piszę o
tym, ponieważ od domowników Chloe dowiedziałem się o
waszych kłótniach. **12** Mam na myśli to, że mówicie o sobie:
„Ja jestem uczniem Pawła", „Ja—Apollosa", „Ja—Piotra",
„A ja należę do samego Chrystusa". **13** Czy Chrystusa
można podzielić? Czy ja zostałem za was ukrzyżowany?
Czy w moim imieniu zostaliście ochrzczeni? **14** Jestem
wdzięczny Bogu za to, że oprócz Kryspusa i Gajusa nikogo
z was nie ochrzciłem. **15** Nikt więc nie może powiedzieć,
że ochrzciłem go w swoim imieniu. **16** Ochrzciłem jeszcze
rodzinę Stefanasa, ale więcej nikogo sobie nie przypominam.
17 Chrystus nie posłał mnie bowiem, abym chrzcił, lecz abym
głosił dobrą nowinę—i to nie w wielkich słowach, aby ludzka
błyskotliwość nie przyćmiewała mocy krzyża Chrystusa. **18**
Dla tych, którzy idą na potępienie, wiara w śmierć Jezusa na
krzyżu jest głupotą. Ale dla nas, przyjmujących zbawienie,
krzyż jest przejawem mocy samego Boga. **19** Czytamy
o tym w Piśmie: „Zniszczę mądrość mędrców i odrzucę
ludzką błyskotliwość". **20** Gdzie są ci wszyscy mędrcy,
uczeni i wybitni znawcy spraw tego świata? Czy Bóg nie
udowodnił, że cała ta wielka mądrość jest zwykłą głupotą?
(aiōn g165) **21** Skoro mądry świat nie poznał mądrego Boga,
postanowił On, przez głupie opowiadanie dobrej nowiny,
zbawić tych, którzy uwierzą. **22** Żydzi żądają znaku z nieba,
Grecy szukają mądrości, **23** a my opowiadamy o Chrystusie,
który został ukrzyżowany. Dla pierwszych jest to skandal, dla
drugich—nonsens. **24** Ale dla nas, powołanych zarówno
spośród Żydów, jak i Greków, jest On Mesjaszem—mocą
i mądrością samego Boga. **25** To bowiem, co jest dla
Boga głupstwem, góruje nad mądrością człowieka, a to,
co jest dla Boga słabością, przewyższa ludzką siłę. **26**
Zauważcie, przyjaciele, że niewielu spośród was uchodzi
za mądrych, posiada władzę lub szlachetne pochodzenie.
27 Bóg świadomie wybrał tych, których świat uważa za
głupich, słabych i nieważnych, aby zawstydzić mądrych,
silnych i ważnych. **28** On wybrał tych, którzy w oczach
świata są nikim, aby pokazać marność tych, którzy myślą,
że są kimś. **29** W ten sposób pozbawił ludzi powodów do
dumy. **30** To przecież dzięki Bogu żyjecie teraz w Chrystusie
Jezusie! I to On jest naszą mądrością, prawością, świętością
i zbawieniem—wszystko to mamy od Boga. **31** Pismo mówi:
„Jedynym powodem do dumy jest nasz Pan".

2 Przyjaciele, ja także, gdy do was przybyłem i opowiadałem
wam o Bożej tajemnicy, nie używałem wielkich słów i
błyskotliwych myśli. **2** Postanowiłem bowiem mówić tylko o
Jezusie Chrystusie i Jego śmierci na krzyżu. **3** Stanąłem
przed wami jako słaby człowiek—nieśmiały i drżący ze
strachu. **4** Moje nauczanie nie było podobne do przemówień
mędrców, ale było za to pełne Ducha i mocy Boga. **5**
Chciałem bowiem, aby wasza wiara opierała się właśnie
na Jego mocy, a nie na ludzkiej mądrości. **6** A jednak
to, co głosimy, ludzie dojrzali w wierze przyjmują jako
mądrość, choć nie jest to mądrość tego świata ani jego
przemijających przywódców. **(aiōn g165)** **7** Mówimy bowiem
o tajemnej mądrości samego Boga, która, ze względu na
nas, była ukryta przez całe wieki. **(aiōn g165)** **8** Żaden z
przywódców tego świata jej nie pojął, bo gdyby było inaczej,
nie ukrzyżowaliby Pana chwały. **(aiōn g165)** **9** Pismo mówi:
„Dla tych, którzy kochają Boga, przygotował On rzeczy,
jakich nikt nigdy nie widział, o jakich nikt nigdy nie słyszał, i
jakie nikomu nawet nie przyszły na myśl". **10** Bóg objawił to
nam przez swojego Ducha! On bowiem przenika wszystko i
zna najgłębsze Boże tajemnice. **11** Kto wie, co kryje się w
człowieku, jeśli nie on sam, czyli jego duch? Podobnie nikt,
poza Duchem Bożym, nie może wniknąć w Boga. **12** Nie
przyjęliśmy przecież ducha tego świata. Otrzymaliśmy Ducha
Boga, abyśmy mogli zrozumieć, czym nas obdarował. **13** I
mówimy o tym nie w błyskotliwych słowach ludzkiej mądrości,
ale słowami pochodzącymi od Ducha Świętego—duchowe
sprawy wyrażając w duchowy sposób. **14** Człowiek, kierujący
się tylko zmysłami, nie rozumie rzeczy pochodzących od
Ducha Bożego. Wydają mu się głupie i nie jest w stanie
ich pojąć, bo można je zrozumieć tylko dzięki Duchowi. **15**

Człowiek kierowany przez Ducha Świętego rozumie zaś to
wszystko, ale inni go nie rozumieją. 16 Pismo mówi: „Kto
ogarnie myśli Pana? Kto może zostać Jego doradcą?”. My
znamy zamiary Chrystusa!

3 Przyjaciele, będąc między wami, nie mogłem mówić
do was jak do ludzi duchowo dojrzałych. Traktowałem
was jak myślących tylko po ludzku, bo w waszej wierze w
Chrystusa byliście na poziomie niemowląt. 2 Karmiłem was
mlekiem, a nie stałym pokarmem, bo jeszcze nie byliście na
to gotowi. Z resztą nadal nie jesteście! 3 Ciągle żyjecie tylko
po ludzku! Skoro się kłócicie i zazdrościcie sobie, to czy nie
zachowujecie się tylko po ludzku, czyli tak samo, jak ludzie
niewierzący? 4 Czy dowodem na to nie są wasze słowa: „Ja
jestem uczniem Pawła”, „A ja—Apollosa”? 5 Kim jesteśmy
ja i Apollos, żeby się o nas kłócić? Tylko sługami Pana,
którym powierzył zadanie. 6 Ja siałem, Apollos podlewał,
ale to Bóg dawał duchowy wzrost. 7 Tak naprawdę to
ani siejący, ani podlewający nie jest ważny—tylko Bóg,
który powoduje wzrost. 8 A słudzy Pana—czy sieją, czy
podlewają—pracują wspólnie i każdy z nich otrzyma nagrodę
za swoją pracę. 9 Jesteśmy bowiem współpracownikami
Boga, a wy—Bożą uprawą i Bożą budowlą. 10 Dzięki łasce
Boga, jako doświadczony budowniczy, położyłem fundament,
na którym kolejny fachowiec wznosi budowlę. Każdy jednak
niech buduje uważnie, 11 bo nie można już położyć innego
fundamentu. Jedynym fundamentem jest Jezus Chrystus!
12 Można budować na Nim używając różnych materiałów:
złota, srebra i szlachetnych kamieni lub drewna, słomy i
siana. 13 W dniu sądu okaże się z czego kto budował,
bo dzieło każdego z nas przejdzie próbę ognia. 14 Czyja
budowla przetrwa, ten otrzyma nagrodę. 15 Czyja spłonie,
ten poniesie stratę. Sam wprawdzie ocaleje, ale przejdzie
trudną dla niego próbę ognia. 16 Czy nie wiecie, że wszyscy
razem stanowicie świątynię Boga i że mieszka w was Jego
Duch? 17 Bóg zniszczy każdego, kto bezcześci i niszczy
Jego świątynię. Jest bowiem święta—a to wy nią jesteście.
18 Przestańcie się więc łudzić. Jeśli ktoś jest dumny ze
swojej mądrości, niech lepiej stanie się głupcem, aby zdobyć
prawdziwą mądrość. (aiōn g165) 19 Mądrość tego świata
jest bowiem dla Boga głupstwem—napisano bowiem: „Bóg
złapał mądrych w pułapkę ich własnej mądrości” 20 oraz:
„Pan dobrze zna myśli mądrych i wie, że są jałowe”. 21 Nie
szczyćcie się więc uznaniem innych ludzi. Wszystko bowiem
należy do was: 22 Paweł, Apollos, Piotr i cały świat, a nawet
życie i śmierć, przeszłość i przyszłość. Wszystko jest wasze,
23 wy zaś należycie do Chrystusa, a Chrystus—do Boga.

4 Traktujcie nas więc jako tych, którzy służą Chrystusowi
i wyjaśniają innym Boże tajemnice. 2 Naszym
najważniejszym obowiązkiem jest lojalność wobec Tego,
któremu służymy. 3 Dlatego nie martwię się tym, jak
mnie ocenicie lub co myślą o mnie inni ludzie. Zresztą
nawet ja sam nie oceniam mojej służby. 4 Wprawdzie
niczego nie mogę sobie zarzucić, ale to nie wystarcza.
Ocenić musi mnie sam Pan. 5 Nie osądzajcie więc nikogo
przedwcześnie—zanim On nie powróci i nie rozświetli tego,
co ukryte w ciemnościach, i nie ujawni prawdziwych ludzkich
zamiarów. Wtedy każdy z nas otrzyma od Boga należną
pochwałę. 6 Na przykładzie własnym i Apollosa pokazałem
wam, że nie wolno wykraczać ponad to, co mówi Pismo, i
wywyższać jednych nauczycieli, poniżając drugich. 7 Jaki
masz powód do dumy? Czy masz coś, czego nie otrzymałeś
w darze? A skoro wszystko, co masz, jest darem, dlaczego
szczycisz się tym tak, jakbyś sam to zdobył? 8 Wszystko już
macie? Jesteście bogaci? Nie czekając na nas, zaczynacie
już królować? Chciałbym, abyście rzeczywiście królowali—a
my z wami. 9 Jestem przekonany, że nas, apostołów,
Bóg umieścił na samym końcu. Jesteśmy jak skazańcy
czekający na egzekucje, wystawieni na widok publiczny przed
całym światem—przed ludźmi i aniołami. 10 My z powodu
Chrystusa jesteśmy uważani za głupców—wy staliście się
dzięki Niemu mądrzy; my słabniemy—wy nabieracie sił; my
jesteśmy pogardzani—wy otaczani szacunkiem. 11 Stale
jesteśmy głodni i spragnieni, pozbawieni ubrań, poniżani i
bezdomni. 12 Ciężko pracujemy, aby zarobić na życie. Gdy
ludzie nas znieważają—my życzymy im szczęścia, gdy nas
prześladują—znosimy to, 13 gdy nas zniesławiają—modlimy
się za nich. Wciąż jesteśmy jak śmieci i odpadki tego świata.
14 Nie piszę o tym wszystkim, aby was zawstydzić, ale
żeby was pouczyć jako ukochane dzieci. 15 Bo chociaż
możecie mieć tysiące nauczycieli, to duchowych ojców macie
niewielu. Przecież to ja „zrodziłem” was dla Chrystusa,
głosząc wam dobrą nowinę. 16 Gorąco więc proszę was:
Naśladujcie nas! 17 Dlatego właśnie posyłam Tymoteusza,
żeby wam w tym pomógł. On jest wiernym sługą Pana i
kocham go jak własnego syna. On przypomni wam to, czego
nauczam we wszystkich kościołach, które odwiedzam. 18
Ponieważ nie odwiedzałem was, niektórzy zaczęli popadać
w pychę. 19 Jeśli jednak Pan pozwoli, już niebawem do
was przyjadę, a wtedy będę mógł stwierdzić czy ci, którzy
tak się przechwalają, potrafią tylko dużo mówić, czy też
naprawdę mają moc od Boga. 20 Królestwo Boże nie opiera
się bowiem na słowach, ale na mocy. 21 Sami wybierzcie:

Czy mam do was przyjść ze słowami nagany, czy też z
miłością i łagodnością?

5 Wszędzie już słychać o tolerowanym przez was przypadku
rozwiązłości seksualnej, mianowicie o mężczyźnie
żyjącym ze swoją macochą. Jest to rzecz, jakiej nie
dopuszczają się nawet poganie. **2** Wy zaś, dumni ze
swojej tolerancji, nie martwicie się z tego powodu i nie
usuwacie tego człowieka z waszego grona. **3** Ja—chociaż
nieobecny fizycznie, ale sercem będący przy was—w imieniu
samego Jezusa, naszego Pana, już oceniłem postępowanie
tego człowieka. **4** Wy również zbierzcie się i, mając moje
poparcie, na mocy autorytetu naszego Pana **5** usuńcie go
z kościoła, oddając go w ręce szatana. Jego ciału będzie
grozić zagłada, ale jego duch zostanie uratowany w dniu
powrotu naszego Pana. **6** Jak możecie się szczycić czymś
takim?! Czy nie rozumiecie, że odrobina kwasu przenika
całe ciasto? **7** Usuńcie spośród siebie stary kwas, czyli zło,
abyście byli czyści jak świeże ciasto. Zostaliście przecież
oczyszczeni przez samego Chrystusa, który stał się naszą
ofiarą paschalną! **8** Świętujmy więc naszą Paschę nie w
starym kwasie złości i obłudy, ale w czystości i prawdzie. **9**
Wcześniej napisałem wam, abyście unikali towarzystwa ludzi,
którzy prowadzą rozwiązłe życie. **10** Nie miałem wtedy na
myśli wszystkich rozwiązłych ludzi tego świata—wszystkich
złodziei, wszystkich, którzy są zachłanni, lub wszystkich,
którzy oddają cześć podobiznom bożków. Jeśliby tak było,
musielibyście chyba zniknąć z tego świata. **11** Pisząc o tym,
miałem na myśli ludzi, którzy uważają się za wierzących, a
prowadzą rozwiązłe życie, są zachłanni, oszukują innych,
oddają cześć podobiznom bożków, są pijakami lub obrażają
Boga. Unikajcie towarzystwa takich ludzi i nie siadajcie
nawet z nimi do stołu! **12** Dlaczego mielibyśmy zajmować
się osądzaniem tych, którzy są poza kościołem? Waszym
zadaniem jest rozsądzać sprawy wewnątrz kościoła. **13**
Tych, którzy są poza kościołem, osądzi Bóg. Wy zaś usuńcie
złego spośród siebie!

6 Czemu dopuszczacie do tego, że ktoś, oskarżając innego
wierzącego, idzie do pogańskiego sądu, zamiast przyjść
po pomoc do świętych? **2** Czy nie wiecie, że my, święci,
będziemy w przyszłości sądzić ten świat? Skoro więc
będziecie sędziami świata, to czy nie możecie rozstrzygać
także drobniejszych spraw? **3** Przecież będziemy osądzać
nawet aniołów w niebie, a co dopiero zwykłe sprawy! **4**
Po co więc chodzicie z takimi problemami do sędziów,
którzy przecież nie są wierzący? **5** Jak widzicie, próbuję was
zawstydzić. Czy wśród was nie ma nikogo na tyle mądrego,
żeby mógł rozstrzygnąć spór? **6** Czy musicie oskarżać
się przed niewierzącymi? **7** Już samo procesowanie się
między wierzącymi jest godne potępienia. Dlaczego nie
chcecie raczej doznać niesprawiedliwości i krzywdy? **8**
Tymczasem to wy krzywdzicie i wyrządzacie szkodę innym
wierzącym! **9** Czy nie wiecie, że nieprawi nie będą mieli
udziału w królestwie Bożym? Nie łudźcie się! Do królestwa
nie wejdą ci, którzy prowadzą rozwiązłe życie lub oddają
cześć podobiznom bożków. Nie wejdą tam także ci, którzy
popełniają grzech niewierności małżeńskiej, żyją niemoralnie
albo są homoseksualistami. W królestwie tym nie będzie
również miejsca dla złodziei, ludzi zachłannych, pijaków i
tych, którzy obmawiają lub oszukują innych. **11** A wy tacy
właśnie byliście! Wasze grzechy zostały jednak zmyte i
zostaliście przeznaczeni dla Boga oraz uniewinnieni dzięki
naszemu Panu, Jezusowi Chrystusowi, i Duchowi naszego
Boga. **12** Wszystko mi wolno, ale nie wszystko przynosi
pożytek. Wszystko mi wolno, ale ja niczemu nie dam się
zniewolić. **13** Istnieje jedzenie i jest żołądek, do którego
ono trafia. Ale i jedno, i drugie nie będzie trwać wiecznie.
Pamiętajcie, że ciała nie otrzymaliśmy po to, aby prowadzić
rozwiązłe życie. Nasze ciało należy do Pana, a On troszczy
się o nie. **14** Bóg swoją mocą wskrzesi nasze martwe ciała
do życia, podobnie jak wskrzesił naszego Pana. **15** Nie
zapominajcie, że wasze ciała są częściami ciała Chrystusa.
Czy można je więc oderwać od ciała Chrystusa i połączyć
z prostytutką? Przenigdy! **16** Pamiętajcie! Ten, kto łączy
się z prostytutką staje się z nią jednym ciałem! Przecież
Pismo mówi wyraźnie: „Ci dwoje staną się jednym ciałem”.
17 Kto zaś łączy się z Panem, trwa w duchowej jedności z
Nim. **18** Unikajcie rozwiązłości seksualnej jak ognia! Każdy
popełniony grzech ostatecznie zostaje poza naszym ciałem.
Natomiast grzech seksualny godzi w nasze ciało. **19** Czy nie
rozumiecie, że wasze ciało jest świątynią, w której mieszka
Duch Święty, dany wam przez Boga, i że nie należycie już
do siebie samych? **20** Zostaliście wykupieni za wysoką cenę!
Niech więc wasze ciała przynoszą chwałę Bogu!

7 Teraz chciałbym odpowiedzieć na pytania z waszego
listu. Uważam, że najlepiej jest się nie żenić. **2** Ale ze
względu na niebezpieczeństwo rozwiązłości seksualnej niech
każdy mężczyzna ma żonę, a kobieta—męża. **3** Mąż ma
dbać o seksualną stronę życia żony, a żona—męża. **4** Żona
przekazuje władzę nad swoim ciałem mężowi, a mąż—żonie.
5 Nie zaprzestawajcie współżycia ze sobą, chyba że za
wspólną zgodą na krótki czas, aby skupić się na modlitwie.
Potem jednak powróćcie do siebie, aby szatan nie kusił was,
wykorzystując to, że nie potraficie zapanować nad waszymi

pragnieniami. 6 Jest to tylko moje zalecenie, nie absolutny
nakaz. 7 Chciałbym bowiem, żeby wszyscy, tak jak ja, mogli
obejść się bez małżeństwa. Ale każdy z nas ma inny dar od
Boga: jeden taki jak ja, drugi—inny. 8 Tym, którzy jeszcze
nie zawarli małżeństwa, i tym, którzy owdowieli, radzę, aby
pozostali w stanie wolnym, tak jak ja. 9 Jeśli jednak trudno
im wytrzymać, niech wstąpią w związek małżeński. Lepiej
jest tak postąpić, niż płonąć wskutek niezaspokojonych
pragnień. 10 Małżonkom nakazuję—już nie ja, ale sam
Pan: Żona niech nie odchodzi od męża. 11 Jeśli jednak
odejdzie, niech pozostanie samotna albo niech się pogodzi
z mężem. Także mąż niech nie porzuca swojej żony. 12
Pozostałym małżonkom mówię teraz od siebie, nie z nakazu
Pana: Jeśli wierzący mężczyzna ma niewierzącą żonę, a ona
chce z nim żyć, niech jej nie opuszcza. 13 I jeśli wierząca
żona ma niewierzącego męża, a ten chce z nią zostać, też
niech go nie opuszcza. 14 Wierząca żona przybliża bowiem
do Boga niewierzącego męża, a wierzący mąż przybliża
do Boga niewierzącą żonę. W przeciwnym razie dzieci
należałoby uznać za nieprawe, a tak—są święte. 15 Jeśli
jednak niewierząca strona chce odejść, niech to zrobi. Strona
wierząca nie musi pozostawać w tym małżeństwie—Bóg
powołał was bowiem do życia w pokoju. 16 Przecież nie
masz pewności, żono, że doprowadzisz niewierzącego męża
do zbawienia. Ani ty, mężu, nie jesteś pewien, że twoja żona
przyjmie zbawienie. 17 Poza tym, niech każdy pozostanie
w takim stanie, w jakim Pan go do siebie powołał. Takie
zalecenie zostawiam we wszystkich kościołach. 18 Jeśli ktoś
uwierzył Panu, będąc obrzezanym, niech takim pozostanie.
Jeśli jednak był nieobrzezany, niech nie dokonuje obrzezania.
19 Ani obrzezanie, ani jego brak nie mają bowiem znaczenia.
Ważne jest tylko to, aby podobać się Bogu i przestrzegać
Jego przykazań. 20 Niech więc każdy pozostanie w takim
stanie, w jakim Bóg go do siebie powołał. 21 Uwierzyłeś jako
niewolnik? Nie martw się tym. Jeśli jednak możesz odzyskać
wolność, skorzystaj z tego. 22 Wierzący niewolnik jest wolny
dla Pana, a wolny wierzący staje się niewolnikiem Pana. 23
Zostaliście wykupieni za wysoką cenę. Nie stawajcie się więc
niewolnikami ludzi! 24 A zatem, przyjaciele, niezależnie od
stanu, w jakim kto uwierzył, niech każdy z was żyje dla Boga.
25 W sprawie niezamężnych dziewcząt nie mam nakazu od
Pana. Chciałbym wam jednak coś poradzić jako ten, który
doświadczył Jego miłości i jest godny zaufania. 26 Sądzę,
że w obecnej, trudnej sytuacji dobrze jest stosować taką
zasadę: 27 Jeśli jesteś żonaty, nie dąż do separacji. Jeśli
nie jesteś żonaty, nie żeń się. 28 Jeśli się jednak ożenisz,
nie grzeszysz. Również dziewczyna, która wyjdzie za mąż,
nie popełnia grzechu. Jednak małżonkowie narażają się na
trudności życiowe, których chciałbym wam oszczędzić. 29
Przyjaciele, zostało niewiele czasu. Dlatego nawet żonaci
powinni być do dyspozycji Pana. 30 Nie pozwólcie, aby
smutek, radość, praca zawodowa 31 lub przyjemności
tego świata odciągały was od pracy dla Niego. Ten świat
wkrótce przeminie, 32 a ja chciałbym oszczędzić wam
kłopotów. Nieżonaty mężczyzna skupia się na sprawach
Pana i chce się Mu podobać. 33 Żonaty troszczy się również
o sprawy tego świata, o to, jak podobać się żonie. 34
Doznaje przez to rozterek. Podobnie kobieta niezamężna
zajmuje się służbą dla Pana i zabiega o świętość ciała i
ducha. Mężatka zaś troszczy się o sprawy przyziemne i o to,
aby podobać się mężowi. 35 Mówię to tylko dla waszego
dobra, nie po to, aby narzucić wam jakiś ciężar. Pragnę
bowiem, abyście godnie i wytrwale służyli Panu. 36 Jeśli
więc ktoś czuje, że powinien się ożenić z narzeczoną, bo nie
jest w stanie opanować swoich pragnień, niech to zrobi.
Małżeństwo nie jest grzechem. 37 Ale jeśli ktoś postanowi w
sercu—bez przymusu, dobrowolnie i panując nad sobą—że
chce pozostać wolnym, też dobrze zrobi. 38 Zatem dobrze
robi ten, kto się żeni. Lecz kto w obecnej sytuacji nie zawiera
związku małżeńskiego, dokonuje lepszego wyboru. 39 Żona
związana jest z mężem aż do jego śmierci. Gdy jednak on
umrze, może ponownie wyjść za mąż za kogo chce, pod
warunkiem, że mężczyzna ten również wierzy Panu. 40
Moim zdaniem będzie jednak szczęśliwsza, jeżeli nie wyjdzie
za mąż, a w moich radach również poddaję się kierownictwu
Ducha Świętego.

8 Teraz chciałbym poruszyć problem mięsa ze zwierząt,
które były ofiarowane pogańskim bożkom. Wszyscy
mamy wiedzę na ten temat. Wiedza sprawia jednak, że
człowiek popada w pychę. Tym zaś, co wzmacnia wiarę
innych, jest miłość. 2 Jeśli ktoś uważa, że wszystko już wie,
może być pewien, że tak nie jest. 3 Ten zaś, kto kocha
Boga, znajduje u Niego uznanie. 4 Wracając do tematu:
Wiemy, że pogańskie bóstwa są niczym i że istnieje tylko
jeden prawdziwy Bóg. 5 Niektórzy uważają za bogów różne
rzeczy na niebie i na ziemi—takich bóstw i panów jest wiele.
6 Dla nas istnieje jednak tylko jeden Bóg—Ojciec, od którego
wszystko pochodzi i do którego należymy. Mamy też tylko
jednego Pana, dzięki któremu wszystko zaistniało i który
dał nam życie. 7 Niestety nie wszyscy wierzący o tym
wiedzą. Niektórzy spożywają mięso ofiarowane bożkom w
przekonaniu, że czyniąc tak, oddają im cześć. W ten sposób
postępują wbrew sumieniu. 8 Tymczasem spożywanie mięsa

nie ma żadnego wpływu na nasze duchowe życie. Nic nie
tracimy nie jedząc go; nic też nie zyskujemy spożywając
je. 9 Uważajcie jednak, aby wasza wolność nie przyniosła
szkody innemu wierzącemu, który jest słabszy w wierze. 10
Załóżmy bowiem, że zauważy on ciebie, „mającego wiedzę”,
jak spożywasz w świątyni pokarm ofiarowany bożkom. Czy
jego słabe sumienie zostanie wzmocnione, gdy weźmie z
ciebie przykład i, wbrew własnemu sumieniu, też będzie jadł?
11 Wręcz przeciwnie, twoja wiedza wyrządzi mu szkodę,
a przecież za niego także umarł Chrystus. 12 Gdy więc
grzeszycie przeciw innym wierzącym, narażając na szkodę
ich słabe sumienie, w rzeczywistości grzeszycie przeciw
samemu Chrystusowi. 13 Jeżeli więc przez spożywanie
pokarmu miałbym skrzywdzić innego wierzącego, to nigdy
nie będę jadł mięsa ofiarowanego bożkom, aby w ten sposób
nie doprowadzić nikogo do upadku. (aiōn g165)

9 Czy nie jestem zupełnie wolny? Czy nie jestem apostołem?
Czy nie widziałem na własne oczy Jezusa, naszego
Pana? Czy to nie dzięki mojej służbie należycie do Niego?
2 Nawet jeśli inni nie uważają mnie za apostoła, to wy
jesteście żywym dowodem tego, że jako apostoł służę Panu.
3 Moja linia obrony wobec oskarżających mnie będzie taka:
4 Czy nie wolno nam korzystać z waszej gościnności? 5 Czy
nie wolno nam poślubić wierzącej kobiety i zabrać jej ze
sobą w podróż? Tak przecież czynią inni apostołowie oraz
bracia naszego Pana. Podobnie postąpił również Piotr. 6 Czy
tylko ja i Barnaba musimy zarabiać na własne utrzymanie?
7 Czy żołnierz, pełniący służbę, utrzymuje się za własne
pieniądze? Czy rolnik nie korzysta z owoców swojej pracy?
Czy pasterz doglądający owiec nie może napić się ich
mleka? 8 Nie jest to mój wymysł, ale nakaz Prawa Mojżesza.
9 Czytamy w nim: „Nie będziesz zawiązywał pyska wołowi,
który młóci zboże”. Czy Bóg miał na myśli tylko woła? 10 To,
że ci, którzy orzą i młócą, mogą spodziewać się udziału w
zbiorach, zostało zapisane również ze względu na nas. 11
Skoro zasialiśmy w waszych sercach dobra duchowe, to co
w tym dziwnego, że będziemy korzystać z waszych dóbr
materialnych? 12 Skoro inni z nich korzystają, to dlaczego
my byśmy nie mogli? My jednak nie skorzystaliśmy z tego
prawa, ale sami pracujemy na własne utrzymanie, aby nie
stwarzać przeszkód dobrej nowinie o Chrystusie. 13 Czy nie
wiecie, że pracownicy świątyni korzystają z przynoszonej
tam żywności? Podobnie jest z tymi, którzy pracują przy
ołtarzu Bożym—korzystają z tego, co ludzie przynoszą w
ofierze. 14 Pan ustalił również, żeby ci, którzy głoszą dobrą
nowinę, byli utrzymywani przez innych wierzących. 15 Ale ja
nie korzystałem z tego prawa! Nie piszę tego teraz, ponieważ
czegoś od was chcę. Wolałbym umrzeć z głodu niż pozbawić
się satysfakcji z tego, że pełnię służbę bez zapłaty. 16 To,
że opowiadam ludziom dobrą nowinę, nie jest żadną moją
zasługą. To po prostu mój obowiązek! Marny byłby bowiem
mój los, gdybym tego nie robił. 17 Jeśli opowiadałbym ją
z własnej dobrej woli, zasługiwałbym na zapłatę. Ale ja
otrzymałem to zadanie od Pana. 18 Jaką więc mam zapłatę?
Moją nagrodą jest właśnie to, że głoszę dobrą nowinę bez
zapłaty i nie korzystam z należnego mi prawa. 19 Jestem
wolny, ale stałem się sługą wszystkich, aby w ten sposób
pozyskać dla Chrystusa jak najwięcej osób. 20 Gdy jestem
wśród Żydów, postępuję jak Żyd, aby pozyskać Żydów. Gdy
jestem wśród przestrzegających Prawa Mojżesza, również
przestrzegam go, choć mu nie podlegam. Chcę jednak w
ten sposób pozyskać ich. 21 Gdy jestem wśród pogan,
którzy nie przestrzegają tego Prawa, również żyję bez niego,
chcąc pozyskać pogan. Postępując tak, oczywiście nie
odrzucam Bożego prawa, bo podlegam prawu Chrystusa. 22
Gdy jestem wśród ludzi, których wiara jest jeszcze słaba,
również okazuję moją słabość, chcę bowiem pozyskać
także ich. Szukam ze wszystkimi wspólnego języka, aby
choć niektórych doprowadzić do zbawienia. 23 Wszystko
to robię ze względu na dobrą nowinę, aby mieć udział w
jej głoszeniu. 24 Na stadionie biegnie wielu zawodników,
ale wygrywa tylko pierwszy. Wy również biegnijcie tak, aby
wygrać! 25 Każdy zawodnik, pragnąc zwycięstwa, odmawia
sobie wielu rzeczy. Czyni to, ponieważ chce zdobyć nagrodę.
Jego nagroda jest jednak przemijająca, nasza zaś—wieczna!
26 Dlatego ja nie biegnę na oślep i nie zadaję ciosów w
powietrze. 27 Panuję nad własnym ciałem i podporządkowuję
je sobie, abym głosząc dobrą nowinę innym, sam nie został
zdyskwalifikowany.

10 Przyjaciele, przypomnijcie sobie pewne fakty: Kiedyś
na pustyni nasi przodkowie byli prowadzeni przez
obłok i wszyscy przeszli przez Morze Czerwone. 2 Wszyscy,
wraz z Mojżeszem, zostali zanurzeni w obłoku i w morzu. 3
Wszyscy spożywali ten sam duchowy pokarm 4 i pili ten sam
duchowy napój. Czerpali bowiem wodę z towarzyszącej im
duchowej skały, którą był sam Chrystus. 5 Mimo to większość
z nich nie znalazła uznania w oczach Boga i zginęła na
pustyni. 6 Powinno to być dla nas przestrogą, abyśmy, tak
jak oni, nie dążyli do zła. 7 Nie oddawajcie czci bożkom—jak
tamci. Pismo przecież mówi, że oddając cześć złotemu
cielcowi „zasiedli do jedzenia i picia, a potem wstali, aby
tańczyć”. 8 Nie ulegajmy rozwiązłości seksualnej—jak tamci,

gdy jednego dnia zginęło dwadzieścia trzy tysiące osób. 9
Nie róbmy testów na wiarygodność Chrystusa—jak oni robili
i poginęli z powodu jadowitych węży. 10 I nie narzekajcie
na Boga—jak oni narzekali i zginęli, porażeni przez anioła
śmierci. 11 Wszystko, co ich spotkało, stanowi ostrzeżenie i
zostało zapisane dla nas, żyjących u progu końca czasów.
Jest to przestroga dla nas. (aiōn g165) 12 Dlatego ten, kto
sądzi, że stoi, niech uważa, żeby nie upadł. 13 Pokusy,
których doświadczacie, są normalną i ludzką rzeczą. Ale
Bóg jest wierny i nie pozwoli, abyście byli kuszeni ponad
wasze siły. Dopuszczając pokusę, pokaże wam również
drogę wyjścia, abyście mogli wyjść z niej cało. 14 Kochani,
unikajcie wszystkiego, co ma jakikolwiek związek z kultem
bożków. 15 Wiem, że jesteście mądrzy, więc sami oceńcie
moje słowa: 16 Czy kielich z winem, za który dziękujemy
podczas Wieczerzy Pańskiej, nie wyraża naszego udziału we
krwi Chrystusa? A wspólnie łamany chleb? Czy nie wyraża
naszej jedności jako Jego ciała? 17 Wszyscy dzielimy się
przecież jednym chlebem, bo choć jest nas wielu, stanowimy
jedno ciało. 18 Zwróćcie uwagę na przykład Izraela: Ci, którzy
spożywają pokarm ofiarowany na ołtarzu świątyni, jednoczą
się w ten sposób ze świątynią Boga. 19 Czy chcę przez
to powiedzieć, że pogańskie bóstwa lub ofiary składane
im mają jakieś znaczenie? Absolutnie nie! 20 Chcę tylko
pokazać wam, że ofiary te w rzeczywistości składane są
demonom, a nie Bogu. Ja zaś nie chciałbym, abyście mieli z
nimi cokolwiek wspólnego. 21 Nie możecie jednocześnie
pić z kielicha Pana i z kielicha demonów! Nie możecie
również zasiadać za stołem Pana i za stołem demonów!
22 Czy mamy pobudzać Pana do zazdrości o nas? Czy
jesteśmy od Niego mocniejsi? 23 Wszystko jest dozwolone,
ale nie wszystko przynosi korzyść. Wszystko nam wolno,
ale nie wszystko wzmacnia naszą wiarę. 24 Nie bądźcie
egoistami—dbajcie o dobro innych! 25 Kupujcie takie mięso,
jakie jest w sprzedaży. Dla spokoju sumienia nie pytajcie, czy
było ono ofiarowane bożkom. 26 „Do Pana należy bowiem
ziemia i wszystko, co na niej żyje”. 27 Jeśli zostaniecie
zaproszeni przez kogoś, kto nie wierzy Jezusowi, i chcecie
skorzystać z jego gościny, jedzcie wszystko, czym was
poczęstuje, dla spokoju sumienia nie pytając o pochodzenie
pokarmu. 28 Ale gdyby ktoś was ostrzegł, mówiąc: „Te
pokarmy były przecież ofiarowane bożkom!”, nie jedzcie—ze
względu na tego człowieka i sumienie. 29 Mówię oczywiście
o jego sumieniu, nie waszym. Dlaczego bowiem czyjeś
sumienie miałoby ograniczać moją wolność? 30 Jeśli dzięki
łasce Boga mogę coś zjeść i dziękuję Mu za ten pokarm,
to dlaczego ktoś miałby mnie potępiać? 31 Tak więc, jeśli
jecie, pijecie lub czynicie cokolwiek innego, zawsze róbcie to
tak, aby oddawać chwałę Bogu. 32 Nie doprowadzajcie do
upadku ani Żydów, ani pogan, ani kogokolwiek, kto należy
do kościoła Boga. 33 Postępujcie tak, jak ja, który zabiegam
o dobro innych ludzi i nie szukam własnej korzyści. Staram
się bowiem, aby inni mogli dostąpić zbawienia.

11 Naśladujcie więc mnie, tak jak ja naśladuję Chrystusa.
2 Tak się cieszę, przyjaciele, że pamiętacie wszystko,
czego was nauczyłem, i przestrzegacie tego. 3 Wiedzcie
jednak, że głową męża jest Chrystus, głową żony—mąż, a
głową Chrystusa—Bóg. 4 Dlatego jeśli mężczyzna modli
się albo prorokuje z nakrytą głową, przynosi wstyd swojej
głowie. 5 Jeśli zaś kobieta publicznie modli się albo prorokuje
z odkrytą głową, również przynosi wstyd swojej głowie,
wygląda bowiem tak, jakby nie miała włosów. 6 Jeśli nie
chce nakrywać głowy, niech zetnie włosy. A skoro wstydzi się
to zrobić, niech postępuje zgodnie ze zwyczajem i nakrywa
głowę. 7 Mąż natomiast nie powinien nakrywać głowy. Jest
bowiem obrazem Boga, przynoszącym Mu chwałę, żona
zaś jest obrazem męża. 8 To nie mężczyzna powstał z
kobiety, ale ona z niego. 9 I nie mąż został stworzony dla
żony, ale żona dla męża. 10 Dlatego żona powinna nosić
nakrycie głowy—ze względu na aniołów. 11 Przed Panem
jednak ani żona, ani mąż nie są niezależni od siebie, 12
bo chociaż pierwsza kobieta pochodzi od mężczyzny, to
jednak każdy mężczyzna rodzi się z kobiety—a wszyscy
pochodzą od Boga. 13 Sami zresztą oceńcie: Czy wypada
kobiecie publicznie modlić się do Boga z odkrytą głową? 14
Długie włosy u mężczyzny są czymś sprzecznym z naturą i
przynoszą mu wstyd. 15 Kobiecie zaś—wręcz przeciwnie,
dodają urody, bo zostały jej dane jako nakrycie głowy. 16
Takie zasady panują we wszystkich kościołach, nie ma więc
sensu sprzeczać się o te rzeczy. 17 Przekazując te zalecenia,
chciałbym poruszyć jeszcze jedną sprawę. Nie mogę was
pochwalić za to, że wasze wspólne spotkania zamiast
przynosić pożytek, wyrządzają szkodę. 18 Usłyszałem
bowiem—i po części temu wierzę—że gdy zbieracie się
jako kościół, dochodzi wśród was do podziałów. 19 Zresztą
musi dojść do podziałów, bo stanowią one próbę wiary.
20 Wasze spotkania nie mają nic wspólnego z prawdziwą
Wieczerzą Pańską. 21 Każdy spożywa bowiem własny
posiłek. Niektórzy są jednak głodni, a inni—pijani. 22 Czy nie
możecie się najeść i napić w domu? Czemu lekceważycie
kościół Boga i upokarzacie biednych, których nie stać na
to, aby przynieść coś do jedzenia? Co ja mam z wami
zrobić? Pochwalić? Za to na pewno was nie pochwalę! 23

To, co przekazałem wam na temat Wieczerzy, otrzymałem
od samego Pana. On, tej nocy, której został zdradzony, wziął
chleb, 24 podziękował za niego Bogu, połamał na kawałki i
powiedział do uczniów: „Jedzcie! To jest moje ciało, które
oddaję za was. Czyńcie to pamiętając o Mnie”. 25 Po posiłku
podał im kielich z winem i rzekł: „Ten kielich jest nowym
przymierzem, które przypieczętuję przelewając własną krew.
Pijcie z niego pamiętając o Mnie”. 26 Zawsze więc, gdy
spożywacie ten chleb i pijecie z tego kielicha, ogłaszacie
śmierć Pana! Tak będzie aż do czasu Jego powrotu. 27
Jeśli więc ktoś niegodnie spożywa chleb i niegodnie pije
z kielicha Pana, grzeszy przeciwko Jego ciału i krwi. 28
Dlatego każdy, kto sięga po ten chleb i kielich, niech osądzi
swoje serce. 29 Ten bowiem, kto uczestnicząc w Wieczerzy
lekceważy ciało Chrystusa, ściąga na siebie Boży sąd. 30 Z
tego właśnie powodu jest wśród was wielu słabych i chorych,
a niektórzy nawet umarli. 31 Jeśli jednak będziecie osądzać
swoje serca, ominie was ta kara. 32 A gdy Pan nas osądza
i karze, czyni to po to, abyśmy nie zostali potępieni wraz
z całym światem. 33 Zatem, moi przyjaciele, przychodząc
na Wieczerzę Pańską, czekajcie na siebie nawzajem. 34
Jeśli ktoś jest bardzo głodny, niech się naje w domu. Nie
pozwólcie, aby z powodu waszych spotkań dotknęła was
Boża kara. O pozostałych sprawach powiem wam, gdy do
was przybędę.

12 Przyjaciele, zależy mi na tym, abyście mieli rozeznanie
w kwestii darów Ducha. 2 Kiedyś, jako poganie, nie
mogliście się oderwać od niemych bożków. 3 Teraz jednak
możecie być pewni, że będąc pod działaniem Bożego
Ducha nikt nie może powiedzieć: „Niech Jezus będzie
przeklęty”. Nikt też, bez pomocy Ducha Świętego, nie może
z przekonaniem powiedzieć: „Jezus jest Panem”. 4 Różne
są dary łaski Bożej, ale wszystkie pochodzą z tego samego
źródła—od Ducha Świętego. 5 Różne są też rodzaje Bożej
służby, ale istnieje tylko jeden Pan, któremu służymy. 6
Różne są też działania, ale jest tylko jeden Bóg, który
sprawia wszystko i we wszystkich. 7 Każdy otrzymuje jakiś
przejaw działania Ducha—dla wspólnego dobra. 8 Jednemu
Duch daje słowa mądrości; drugiemu ten sam Duch daje
słowa szczególnej wiedzy. 9 Inny otrzymuje od Ducha dar
wyjątkowej wiary, jeszcze inny—dar uzdrawiania mocą tego
samego Ducha. 10 Ktoś inny otrzymuje dar czynienia cudów,
dar prorokowania, dar rozpoznawania duchów, dar mówienia
obcymi językami, a jeszcze inny—dar tłumaczenia tych
języków. 11 Wszystkie one pochodzą jednak od jednego
i tego samego Ducha, który rozdziela dary zgodnie ze
swoją wolą. 12 Z Chrystusem jest podobnie, jak z naszym
ciałem: mamy je jedno, ale części ciała jest wiele. A chociaż
jest ich dużo, mimo to tworzą tylko jedno ciało. 13 W taki
właśnie sposób my wszyscy zostaliśmy zanurzeni w jednym
Duchu i zostaliśmy włączeni w jedno ciało—Żydzi i poganie,
niewolnicy i wolni. Wszyscy zaczerpnęliśmy z jednego
Ducha! 14 Ciało nie składa się z jednej części, ale z wielu! 15
Gdyby noga powiedziała: „Nie należę do ciała, bo nie jestem
ręką”, to czy mimo wszystko nie należy do ciała? 16 A gdyby
ucho rzekło: „Nie należę do ciała, bo nie jestem okiem”, to
czy rzeczywiście nie należy do ciała? 17 Gdyby całe ciało
było wzrokiem, gdzie byłby słuch? A gdyby było słuchem,
gdzie byłby zmysł powonienia? 18 Bóg jednak umieścił je
wszystkie w ciele—i uczynił to w sposób zgodny z Jego
wolą. 19 Gdyby wszystkie części ciała były takie same, to jak
wyglądałoby nasze ciało? 20 Na szczęście jednak istnieje
wiele różnych części ciała—a wszystkie razem stanowią
całość. 21 Oko nie może powiedzieć do ręki: „Nie potrzebuję
cię”, ani głowa do nóg: „Nie jesteście mi potrzebne”. 22
Niektóre części, z pozoru najsłabsze, są w gruncie rzeczy
bardzo ważne. 23 Większym szacunkiem darzymy też te
części, które same z siebie wydają się być mało szlachetne.
Wstydliwe części ciała natomiast chronimy szczególnie, 24
te zaś, których nie musimy okrywać, nie potrzebują takiego
traktowania. Bóg tak ukształtował nasze ciało, aby słabsze
części ciała otaczane były większą troską 25 i aby w ciele nie
było konfliktu, ale aby jego poszczególne części wzajemnie
się o siebie troszczyły. 26 I gdy cierpi jedna część ciała,
cierpią z nią pozostałe. A jeśli jedną spotyka wyróżnienie,
wszystkie pozostałe również się cieszą. 27 Wy jesteście
ciałem Chrystusa! I jesteście dla siebie nawzajem częściami
tego ciała! 28 Bóg najpierw umieścił w kościele apostołów,
potem proroków, potem nauczycieli, następnie obdarzył
niektórych darem czynienia cudów, darem uzdrawiania,
darem niesienia innym pomocy, darem zarządzania lub
darem języków. 29 Czy wszyscy są apostołami? Czy wszyscy
są prorokami? Czy wszyscy są nauczycielami? Czy wszyscy
mają dar czynienia cudów? 30 Czy wszyscy otrzymali dar
uzdrawiania? Czy wszyscy mówią obcymi językami? Czy
wszyscy potrafią je tłumaczyć? 31 Starajcie się o największe
dary, ale ja pokażę wam coś jeszcze doskonalszego.

13 Gdybym mówił różnymi ludzkimi językami, a nawet
językami aniołów, ale nie miałbym w sobie miłości, to
nie różniłbym się od dźwięczącego gongu lub brzmiącego
cymbału. 2 Gdybym miał dar prorokowania, gdybym poznał
wszelkie tajemnice i zdobył wszelką wiedzę, a do tego miał

dar szczególnej wiary, która przenosi góry, to bez miłości i
tak byłbym nikim. 3 I nawet gdybym rozdał biednym cały
majątek, a sam dał się żywcem spalić, to bez miłości nic
bym przez to nie zyskał. 4 Miłość jest cierpliwa i łagodna.
Nie jest zazdrosna, pełna pychy ani zarozumiała. 5 Nie
jest nieprzyzwoita, egoistyczna i drażliwa. Nie pamięta
doznanych krzywd. 6 Nie cieszy się ze zła, ale raduje się z
prawdy. 7 Miłość wszystko przetrzymuje, nigdy nie traci wiary
i nadziei. Prawdziwa miłość może wiele znieść 8 i nigdy się
nie kończy! A dar prorokowania, dar mówienia językami,
dar wyjątkowej wiedzy? Wszystkie one kiedyś przeminą.
9 Bo dzięki wiedzy i proroctwom dotykamy tylko cząstki
rzeczywistości. 10 Ale gdy zobaczymy ją w pełni, wtedy
to, co cząstkowe, nie będzie już potrzebne. 11 Gdy byłem
dzieckiem, mówiłem, myślałem i rozumowałem jak dziecko.
Gdy jednak stałem się mężczyzną, odrzuciłem wszystko,
co dziecinne. 12 Teraz duchową rzeczywistość widzimy
niewyraźnie, jak w kiepskim lustrze. Gdy jednak nadejdzie
doskonałość, ujrzymy ją twarzą w twarz. Teraz poznaję ją
tylko cząstkowo, wtedy poznam ją tak, jak sam zostałem
poznany przez Boga. 13 Obecnie więc trwają wiara, nadzieja
i miłość—wielka trójka—ale największa z nich jest miłość.

14 Dążcie do miłości, a z darów duchowych starajcie
się zwłaszcza o dar prorokowania. 2 Ten bowiem,
kto mówi obcymi językami, mówi tylko do Boga, a nie
do ludzi. Nikt go nie rozumie, bo Duch przemawia przez
niego w tajemniczy sposób. 3 Ten jednak, kto prorokuje,
mówi do ludzi, niosąc im słowa pokrzepienia, zachęty i
otuchy. 4 Kto mówi obcymi językami, wzmacnia tylko swoją
własną wiarę. Kto zaś prorokuje, wzmacnia wiarę całego
kościoła. 5 Chciałbym, abyście wszyscy mówili językami,
ale jeszcze bardziej pragnąłbym, abyście prorokowali. Ten,
kto prorokuje, spełnia bowiem ważniejszą rolę od tego, kto
mówi w nieznanym języku—chyba że jest ktoś, kto potrafi to
przetłumaczyć, aby było to zachętą dla kościoła. 6 Przyjaciele,
jaką odnieślibyście korzyść, gdybym przyszedł do was i
przemówił w jakimś niezrozumiałym języku, a nie przekazał
wam w normalny sposób jakiegoś objawienia, jakiejś wiedzy,
proroctwa lub nauki? 7 Gdyby nie dało się rozróżnić dźwięku
poszczególnych instrumentów muzycznych, na przykład fletu
lub harfy, to jak można byłoby rozpoznać, na czym ktoś gra?
8 A jeśli dźwięk trąbki zabrzmiałby niewyraźnie, czy wojsko
ruszyłoby do boju? 9 Również i wy, jeśli będziecie mówić w
nieznanym języku, nikt was nie zrozumie. Będziecie mówić
jak do ściany. 10 Na świecie istnieje wiele różnych języków
i żaden z nich nie jest pozbawiony sensu, 11 ale jeśli nie
rozumiem tego, co ktoś do mnie mówi, to jesteśmy dla siebie
obcokrajowcami. 12 Skoro tak bardzo zależy wam na darach
duchowych, to starajcie się o te, które przynoszą pożytek
całemu kościołowi. 13 Niech więc ten, kto ma dar mówienia
obcym językiem, prosi Boga również o dar tłumaczenia go.
14 Gdybym bowiem modlił się w niezrozumiałym języku,
w duchu wprawdzie wołałbym do Boga, ale mój umysł
nic by z tego nie rozumiał. 15 Jak więc powinienem się
zachować? Będę się modlił i śpiewał moim duchem, ale
także umysłem! 16 Jak bowiem ktoś może cieszyć się
słysząc twoje uwielbienie dla Boga, skoro tego nie rozumie?
17 Ty co prawda cudownie dziękujesz Bogu, ale inni nie mają
z tego żadnego pożytku. 18 Jestem wdzięczny Bogu za to, że
mówię obcymi językami lepiej niż wy wszyscy. 19 W czasie
wspólnych spotkań wolę jednak powiedzieć w zrozumiały
sposób pięć słów, aby w ten sposób czegoś nauczyć innych
wierzących, niż wypowiedzieć dziesięć tysięcy słów w jakimś
niezrozumiałym języku. 20 Przyjaciele, nie bądźcie dziecinni
w waszym sposobie myślenia, ale bądźcie niemowlętami
w waszym stosunku do zła—bądźcie niewinni jak one.
Bądźcie dojrzali w waszym myśleniu! 21 W Prawie Mojżesza
czytamy: „Bóg mówi: Przemówię do mojego ludu w obcych
językach i zwrócę się do nich ustami obcokrajowców, ale i
tak Mnie nie posłuchają”. 22 Widzicie więc, że dar mówienia
obcymi językami nie jest znakiem prowadzącym do wiary,
lecz do niewiary. Dar proroctwa natomiast, prowadzi ludzi
do wiary. 23 Gdybyście się więc razem spotkali i zaczęli
mówić obcymi językami, a wtedy weszliby na spotkanie
jacyś prości ludzie, to czy nie powiedzą, że oszaleliście?
24 Ale gdybyście korzystali z daru proroctwa, to słuchający
was prości ludzie lub poganie byliby głęboko poruszeni
i przekonani o swoim grzechu. 25 Najskrytsze myśli ich
serc zostałyby bowiem ujawnione, a oni padliby na twarz,
wyznając: „Naprawdę Bóg jest wśród was!”. 26 Jaki z tego
wniosek, przyjaciele? Podczas wspólnych spotkań jeden
śpiewa, drugi naucza, inny dzieli się objawieniem od Boga,
ktoś mówi w obcym języku, a jeszcze inny go tłumaczy—ale
wszystko niech służy umacnianiu wiary wierzących. 27
Obcymi językami niech mówią dwie, najwyżej trzy osoby, i
to po kolei, a ktoś inny niech je tłumaczy. 28 Gdyby zaś
na spotkaniu nie było tłumaczącego, niech milczą. Mogą
jedynie w duchu mówić do siebie i do Boga. 29 Jeśli chodzi
o proroków, to również niech przemawia dwóch lub trzech,
a pozostali niech poddają ich słowa ocenie. 30 Gdyby w
trakcie ich przemówienia ktoś inny otrzymał od Boga słowo,
pierwszy mówiący niech przerwie. 31 Dzięki temu wszyscy
po kolei możecie prorokować, nauczając i zachęcając siebie

nawzajem. 32 Prorocy niech panują nad swoim darem
i niech dopuszczają do głosu innych wierzących, którzy
pragną coś powiedzieć. 33 Bóg kocha bowiem porządek, nie
zamieszanie. We wszystkich kościołach, gdzie gromadzą
się święci Boga, 34 kobiety mają na spotkaniach milczeć.
Nie mogą zabierać głosu, gdyż—jak mówi Prawo—mają
okazywać uległość. 35 Jeśli chcą się czegoś dowiedzieć,
niech pytają w domu mężów, bo nie wypada, aby kobieta
przemawiała podczas zgromadzeń. 36 Czy myślicie, że
słowo Boże wyszło na świat od was? Albo czy sądzicie,
że dotarło tylko do was? 37 Kto uważa się za proroka
lub obdarzonego innym duchowym darem, niech dobrze
zapamięta, że to, co mówię, jest nakazem samego Boga. 38
Kto tego nie uznaje, sam również nie będzie uznany. 39
Zatem, moi przyjaciele, starajcie się o dar prorokowania i nie
zabraniajcie mówić obcymi językami. 40 Ale wszystko niech
odbywa się godnie i w należytym porządku.

15 Przyjaciele, chciałbym wam teraz przypomnieć dobrą
nowinę, którą przekazałem wam, którą przyjęliście,
której jesteście wierni, 2 i która daje wam zbawienie—o ile
trzymacie się tego, co wam głosiłem. Chyba że uwierzyliście
na próżno… 3 Na samym początku przekazałem wam
to, co sam przyjąłem, mianowicie że Chrystus umarł za
nasze grzechy—zgodnie z zapowiedziami Pisma, 4 że został
pogrzebany, że trzeciego dnia zmartwychwstał—również
zgodnie z Pismem, 5 i że ukazał się Piotrowi, a
następnie pozostałym Dwunastu. 6 Później widziało Go
równocześnie pięciuset wierzących, z których większość
jeszcze żyje—niektórzy jednak już zmarli. 7 Potem Jezus
ukazał się Jakubowi i wszystkim innym apostołom. 8 Na
samym końcu, jakby najmniej godnemu, ukazał się także
mnie. 9 Jestem bowiem najmniejszym z apostołów i nie
powinienem nawet używać tego tytułu, gdyż prześladowałem
kościół Boga. 10 Tylko dzięki Jego łasce jestem więc tym,
kim jestem—a łaska ta przyniosła owoce. Trudziłem się
o wiele bardziej niż inni—oczywiście nie ja sam, zawsze
bowiem Bóg wspierał mnie swoją łaską. 11 Zresztą czy
ja, czy inni, i tak głosimy tę samą dobrą nowinę, w którą
wy uwierzyliście. 12 Skoro więc głosimy zmartwychwstanie
Chrystusa, to dlaczego niektórzy z was twierdzą, że coś
takiego jak zmartwychwstanie w ogóle nie istnieje? 13 Jeśli
nie istnieje, to i Chrystus nie zmartwychwstał. 14 A jeśli On nie
zmartwychwstał, to głoszenie dobrej nowiny nie ma sensu—i
również wasza wiara jest pozbawiona podstaw. 15 W takiej
sytuacji okazujemy się fałszywymi świadkami, bo twierdzimy,
że Bóg ożywił z martwych Chrystusa. A nie mógł tego zrobić,
skoro umarli nie zmartwychwstają. 16 Jeśli umarli nie mogą
powstać z martwych, Chrystus też nie zmartwychwstał.
17 A jeśli On nie ożył, niepotrzebnie Mu uwierzyliście
i, co za tym idzie, nadal jesteście obciążeni waszymi
grzechami. 18 Ci zaś wierzący, którzy już zmarli, poszli na
potępienie. 19 Jeżeli nasza nadzieja w Chrystusie dotyczy
tylko tego ziemskiego życia, to jesteśmy najbardziej godni
pożałowania ze wszystkich ludzi. 20 Lecz Chrystus naprawdę
zmartwychwstał—jako pierwszy z umarłych! 21 Skoro śmierć
przyszła na świat z powodu człowieka—Adama, to również
zmartwychwstanie przyjdzie przez Człowieka—Chrystusa. 22
Z powodu Adama wszyscy umierają, ale dzięki Chrystusowi
wszyscy zmartwychwstaną. 23 Każdy we właściwym czasie:
najpierw powstał z martwych Chrystus, w czasie Jego
powrotu ożyją natomiast ci, którzy do Niego należą. 24 Potem
nastąpi koniec i Chrystus przekaże królestwo Bogu Ojcu, a
wszelkie władze i potęgi przestaną istnieć. 25 Chrystus ma
bowiem panować do czasu, aż wszyscy Jego przeciwnicy
padną u Jego stóp. 26 Ostatnim pokonanym wrogiem
będzie śmierć. 27 Bóg poddał bowiem wszystko władzy
Chrystusa—oczywiście wszystko oprócz siebie samego, bo
to On jest Tym, który poddał wszystko Chrystusowi. 28 Gdy
więc już wszystko zostanie poddane Synowi Bożemu, wtedy
także On przekaże władzę Ojcu, który dał Mu wszystko
we władanie. Odtąd Bóg będzie obecny we wszystkich
i będzie panował nad wszystkim. 29 Co robią ci, którzy
przyjmują chrzest za zmarłych? Jeśli umarli w ogóle nie
powstaną do życia, to jaki jest sens tego, co robią? 30 A
my? Po co ciągle narażamy się na niebezpieczeństwa?
31 Przyjaciele—moja dumo w Chrystusie Jezusie, naszym
Panu!—wiecie przecież, że codziennie ryzykuję życie. 32 Po
co, jak niewolnik na arenie, walczyłem z dzikimi bestiami
w Efezie? Jeśli umarli nie zmartwychwstają, to: „Jedzmy i
pijmy, bo jutro czeka nas śmierć!” 33 Nie dajcie się oszukać!
„Złe towarzystwo prowadzi do rozwiązłości”. 34 Opamiętajcie
się i przestańcie grzeszyć! Niektórzy z was w ogóle nie
znają Boga! Mówię to, aby was zawstydzić. 35 Ktoś może
zapytać: „Jak umarli zmartwychwstaną? W jakich ciałach?”.
36 Niemądry człowieku! Żeby jakaś roślina wyrosła, najpierw
musi zginąć ziarno, które zostało rzucone w ziemię. 37
Nie siejesz przecież tego, co ma wyrosnąć, ale rzucasz w
ziemię ziarno tej rośliny, na przykład pszenicy lub czegoś
innego. 38 A Bóg, zgodnie ze swoją wolą, daje mu nową
postać—każdemu rodzajowi ziarna inną. 39 Dotyczy to nie
tylko roślin. Inne ciała mają ludzie, inne zwierzęta, inne
ptaki, a jeszcze inne ryby. 40 Są ciała niebieskie i ciała
ziemskie—każde z nich ma inne piękno. 41 Słońce ma

swój blask, inne światło daje jednak księżyc, a jeszcze inne
gwiazdy. A nawet one różnią się między sobą. 42 Podobnie
jest ze zmartwychwstaniem. Posiane jest ciało śmiertelne,
a zmartwychwstanie ciało nieśmiertelne. 43 Posiane jest
ciało materialne—słabe i sprawiające wiele kłopotów, 44 a
zmartwychwstanie ciało duchowe—pełne mocy i wspaniałe!
Istnieją bowiem ciała materialne i ciała duchowe. 45 Pismo
mówi: „Adam, pierwszy człowiek, stał się istotą mającą życie”.
Ale ostatni „Adam”—czyli Jezus—stał się duchem dającym
życie! 46 Najpierw przyszedł ten, który miał ciało ziemskie.
Potem dopiero przyszedł Ten, który ma ciało duchowe. 47
Adam, pierwszy człowiek, przyszedł z ziemi. Jezus, drugi
Człowiek, przyszedł z nieba. 48 Ci, którzy żyją na ziemi,
mają ciało podobne do Adama, człowieka z ziemi. Ci jednak,
którzy należą do nieba, otrzymają ciała podobne do Jezusa,
Człowieka z nieba. 49 Teraz jesteśmy podobni do ziemskiego
Adama, ale będziemy podobni do niebiańskiego Chrystusa.
50 Zapewniam was, przyjaciele, że nikt nie wejdzie do
królestwa Bożego w ludzkim, śmiertelnym ciele—to, co
jest doczesne, nie może bowiem stać się częścią tego, co
jest wieczne. 51 Pragnę wam jednak zdradzić wspaniałą
tajemnicę: Nie wszyscy umrzemy, ale wszyscy otrzymamy
nowe ciała. 52 Stanie się to w jednej chwili, w mgnieniu
oka, przy dźwięku ostatniej trąby. Gdy ona zabrzmi, zmarli
powstaną do życia w nieśmiertelnych ciałach, a my, żywi,
również otrzymamy nowe ciała. 53 Bo to, co jest doczesne
i śmiertelne, musi zostać zastąpione tym, co wieczne i
nieśmiertelne. 54 Gdy więc nasze doczesne i śmiertelne ciała
przemienią się w ciała wieczne i nieśmiertelne, wypełnią się
słowa Pisma: „Zwycięstwo pochłonęło śmierć. 55 Gdzie jest
triumf śmierci? Gdzie jest jej żądło?”. (Hadēs g86) 56 Żądłem,
którym śmierć zaatakowała ludzi, jest grzech, a Prawo
ujawniło siłę grzechu. 57 Dziękujmy jednak Bogu za to, że
posłał Jezusa Chrystusa, naszego Pana, i pozwolił nam
odnieść zwycięstwo! 58 Moi kochani przyjaciele, bądźcie
wytrwali i nieugięci, nieustannie oddani pracy dla Pana. I
pamiętajcie, że wasz wysiłek jest cenny w Jego oczach i nie
pójdzie na marne.

16 Jeśli chodzi o zbiórkę pieniędzy dla wierzących w
Jerozolimie, zróbcie tak, jak poleciłem kościołom
Galacji. 2 Niech każdy z was, już teraz, według własnych
możliwości, co niedzielę odkłada pewną sumę. Nie chciałbym
bowiem, żebyście organizowali zbiórkę pieniędzy dopiero
wtedy, gdy przyjdę. 3 Kiedy już przybędę, przekażę wasz
dar wraz z listem do Jerozolimy przez godnych zaufania
posłańców, których sami wybierzecie. 4 A jeśli trzeba będzie,
abym udał się tam osobiście, pójdą razem ze mną. 5 Gdy
skończę moją podróż po Macedonii, przybędę do was. 6
Planuję zatrzymać się u was na dłużej, może nawet na
całą zimę, abyście potem wyprawili mnie w dalszą drogę.
7 Nie chcę więc teraz odwiedzać was tylko na krótko,
bo—jeśli Pan pozwoli—chciałbym pobyć z wami trochę
dłużej. 8 W Efezie pozostanę do święta Pięćdziesiątnicy,
9 pojawiły się tu bowiem wspaniałe możliwości głoszenia
dobrej nowiny, chociaż nie brakuje również jej przeciwników.
10 Gdy przybędzie do was Tymoteusz, okażcie mu wszelką
pomoc, bo tak jak ja służy Panu. 11 Niech nikt go nie
lekceważy. Wyprawcie go w podróż do mnie, bo już na niego
czekam—razem z innymi wierzącymi. 12 Co do Apollosa,
to zachęcałem go, aby wziął z sobą kilku wierzących i
odwiedził was. Teraz jednak jeszcze nie jest to wolą Pana,
więc przybędzie później, we właściwym czasie. 13 Uważajcie
na siebie i trwajcie w wierze! Bądźcie odważni i silni. 14
We wszystkim, co robicie, okazujcie miłość. 15 Idźcie za
przykładem Stefanasa i jego rodziny. Oni to jako pierwsi
w całej Achai uwierzyli Panu i poświęcili się służbie innym
wierzącym. 16 Słuchajcie zarówno ich samych, jak i innych
współpracowników, którzy wiernie wśród was pracują. 17
Bardzo ucieszyłem się z odwiedzin Stefanasa, Fortunata i
Achaika. Wynagrodzili mi waszą nieobecność 18 i dodali sił
zarówno mnie samemu, jak i wam. Takich ludzi otaczajcie
szacunkiem. 19 Kościoły prowincji Azja przesyłają wam
serdeczne pozdrowienia. Pozdrawiają was również Akwila
i Pryscylla oraz kościół, który spotyka się w ich domu.
20 Wszyscy przyjaciele, którzy są ze mną, także proszą
o przesłanie wam ich pozdrowień. Przekażcie je innym
wierzącym! 21 Teraz ja, Paweł, własnoręcznie dopisuję moje
pozdrowienia. 22 Ten, kto nie kocha Pana, niech będzie
przeklęty. Przyjdź, Panie Jezu! 23 Niech Jezus, nasz Pan,
obdarza was swoją łaską! 24 Wszystkim, którzy należycie do
Chrystusa Jezusa, przesyłam wyrazy miłości.

II Koryntian

1 Ja, Paweł, powołany przez Boga na apostoła Chrystusa
Jezusa, wraz z Tymoteuszem, uczniem Pana, piszę do
kościoła Bożego w Koryncie oraz do wszystkich świętych w
całej Achai. **2** Niech Bóg, nasz Ojciec, i Jezus Chrystus,
nasz Pan, obdarzają was swoją łaską i pokojem! **3** Jakże
wspaniały jest Bóg, Ojciec Jezusa Chrystusa, naszego
Pana, będący źródłem miłości i zachęty! **4** To On w każdej
trudnej sytuacji dodaje nam otuchy, abyśmy i my mogli
dodawać otuchy tym, którzy znajdują się w jakimś trudnym
położeniu. **5** Im więcej cierpimy dla Chrystusa, tym większego
doznajemy od Niego pokrzepienia. **6** Przykrości, które nas
spotykają, służą waszej zachęcie i zbawieniu. A pocieszenie,
którego doznajemy, jest zachętą również dla was, abyście
wytrwale znosili cierpienia, podobnie jak my. **7** W pełni ufamy
wam, bo wiemy, że doświadczacie tych samych cierpień i
doznajecie tej samej pociechy, co my. **8** Przyjaciele, chcemy,
abyście wiedzieli o trudnościach, z jakimi borykaliśmy się
w prowincji Azja. Byliśmy nimi przytłoczeni ponad nasze
siły i nie wiedzieliśmy, czy wyjdziemy z nich z życiem. **9**
Stanąwszy w obliczu śmierci, zrozumieliśmy jednak, że nie
mamy polegać na sobie, ale na Bogu. On może przecież
nawet ożywić umarłych! **10** To On ocalił nas od śmierci i
wierzymy, że nadal będzie nas chronił, **11** bo o to właśnie
do Niego się modlicie. Wielu ludzi będzie więc dziękować
Bogu za wszystko, czego dla nas dokonał w odpowiedzi na
wasze modlitwy. **12** Mamy ogromną satysfakcję z tego, że
w stosunku do wszystkich ludzi—także do was—zawsze
postępowaliśmy otwarcie i uczciwie. Nie polegaliśmy bowiem
na własnej mądrości, ale na łasce Boga. **13** A teraz nie
piszemy wam nic, czego nie bylibyście w stanie zrozumieć i
zaakceptować. Mam nadzieję, że w pełni to przyjmiecie.
14 Częściowo zresztą już uznaliście, że przed Panem, w
dniu Jego powrotu, będziemy wszyscy nawzajem z siebie
dumni—wy z nas, a my z was. **15** Z taką myślą zamierzałem
już wcześniej was odwiedzić, abyście ponownie doznali
radości. **16** Chciałem zatrzymać się u was udając się do
Macedonii, a także w drodze powrotnej, abyście mogli mnie
wyprawić do Judei. **17** Czy byłem lekkomyślny, mając taki
zamiar? Czy zmieniając go, postąpiłem jak ludzie, którzy
mówią „tak”, a myślą „nie”? **18** Bóg mi świadkiem, że nigdy
was nie okłamaliśmy! **19** Jezus Chrystus, Syn Boży, o którym
opowiadałem wam razem z Tymoteuszem i Sylwanem, nigdy
nie kłamał i Jego „tak” zawsze znaczyło „tak”. **20** On jest
spełnieniem wszystkich obietnic Boga. A my, potwierdzając
to, oddajemy Bogu chwałę. **21** To On przecież dodał nam
sił, wzmocnił naszą więź z Chrystusem i wybrał nas. **22** On
również oznaczył nas jako swoją własność—dał nam do
serc Ducha Świętego jako gwarancję przynależności do
Niego. **23** Bóg mi świadkiem, że chciałem zaoszczędzić wam
przykrości i tylko z tego powodu nie przybyłem jeszcze do
Koryntu. **24** Nie chodzi przecież o to, żebyśmy udowadniali
wam, że mamy nad wami władzę i możemy nauczać was,
jak należy wierzyć. Chcemy przecież współdziałać z wami
i pragniemy waszej radości, której podstawą jest wiara w
Chrystusa.

2 Postanowiłem, że zaoszczędzę wam kolejnej wizyty, która
byłaby dla was bardzo przykra. **2** Chciałbym bowiem,
abyście mnie pocieszyli. Ale jeśli was zasmucę, to jak
będziecie mogli tego dokonać? **3** Piszę o tym dlatego, że
nie chciałbym zostać zasmucony przez tych, którzy powinni
mi sprawiać największą radość. Moja radość jest bowiem
waszą radością. **4** Piszę to z ogromnym bólem serca i ze
łzami w oczach. Robię to jednak nie po to, aby sprawić
wam przykrość, ale aby pokazać, jak bardzo was kocham. **5**
Ten, kto wyrządził mi tę przykrość, tak naprawdę wyrządził
ją nie mnie, ale wam. **6** Wystarczy mu już jednak kara
wymierzona przez większość z was. **7** Teraz należałoby mu
przebaczyć i dodać otuchy, aby nie popadł w rozpacz. **8**
Dlatego proszę, okażcie mu miłość. **9** Napisałem to, aby
się przekonać, czy we wszystkim jesteście mi posłuszni.
10 Jeśli komuś przebaczycie, i ja mu przebaczę. A jeśli już
przebaczyłem, to ze względu na Chrystusa i dla waszego
dobra, **11** abyśmy nie wpadli w pułapkę szatana, którego
zamiary są nam dobrze znane. **12** Gdy dotarłem do Troady,
Pan dał mi wspaniałe możliwości głoszenia dobrej nowiny.
13 Niepokoiłem się jednak, bo nie spotkałem Tytusa, mojego
drogiego przyjaciela. Dlatego pożegnałem się ze wszystkimi
i udałem się do Macedonii. **14** Bogu niech jednak będą
dzięki za to, że w Chrystusie zawsze pozwala nam odnosić
zwycięstwo. Wszędzie też możemy nauczać ludzi o Jezusie,
tak że wieść o Nim rozchodzi się po całym świecie jak
cudowny zapach. **15** My sami również sprawiamy Bogu
radość i jesteśmy Jego cudownym zapachem, który dociera
zarówno do przyjmujących zbawienie, jak i do tych, którzy
zmierzają na potępienie. **16** Dla pierwszych jest to zapach
niosący życie, dla drugich—śmierć. Ale kto sprosta takiemu
zadaniu? **17** Niektórzy ludzie głoszą dobrą nowinę dla
pieniędzy. My jednak do nich nie należymy. Posłani przez
Boga i odpowiedzialni przed Nim, szczerze służymy bowiem
Chrystusowi.

3 Czy będziemy teraz zachwalać samych siebie?
Czy—podobnie jak inni—potrzebujemy listów
polecających dla was lub od was? **2** To przecież wy jesteście
naszym listem polecającym—wszystko macie wypisane
w sercach i każdy może to przeczytać! **3** Powszechnie
wiadomo, że jesteście jak list od samego Chrystusa,
napisany—dzięki naszej służbie—nie przez jakiegoś
człowieka, ale przez Ducha żyjącego Boga. List ten nie jest
też wyryty na kamiennych tablicach, jak przykazania Prawa
Mojżesza, lecz zapisany w żywych ludzkich sercach. **4** Tak
właśnie wyraża się nasze zaufanie, jakie dzięki Chrystusowi
pokładamy w Bogu. **5** Nie uważamy, że sami z siebie
jesteśmy w stanie czegoś dokonać, ale ufamy wyłącznie
Bogu! **6** To On uczynił nas sługami nowego przymierza,
które nie opiera się na przykazaniach Prawa Mojżesza, ale
na Bożym Duchu. Przykazania Prawa prowadzą bowiem
do śmierci, natomiast Boży Duch daje życie! **7** Stare
przymierze, którego przykazania były wyryte na kamiennych
tablicach, ostatecznie doprowadziło ludzi do śmierci. Mimo
to zawarciu tego przymierza towarzyszyła tak wielka chwała,
że Izraelici nie mogli patrzeć na twarz Mojżesza—jaśniała
bowiem Bożą chwałą, choć tylko przez pewien czas. **8**
Pomyślcie więc, o ile większa chwała będzie towarzyszyła
służbie Ducha Świętego! **9** Skoro Boża chwała objawiła
się w tym, co prowadziło do potępienia, to o ile większa
chwała objawi się w tym, co prowadzi do uniewinnienia z
grzechów! **10** Stare przymierze blednie i niknie w porównaniu
z nowym przymierzem. **11** A jeśli przemijającemu przymierzu
towarzyszyła tak wielka chwała, to jak cudowna chwała
będzie towarzyszyła przymierzu, które jest wieczne! **12**
Mając więc taką nadzieję, możemy prowadzić służbę z pełną
swobodą i otwartością **13** —nie tak, jak Mojżesz, który
zasłaniał twarz, aby Izraelici nie patrzyli na jej przemijający
blask. **14** Niestety ludzie ci stali się uparci i po dziś dzień
nie mogą dostrzec prawdy, gdy słuchają Prawa Mojżesza.
Tylko Chrystus może bowiem sprawić, że zaczną widzieć.
15 Po dziś dzień, gdy czytają pisma Mojżesza, nie widzą
prawdy, bo jest przed nimi zasłonięta. **16** Ale gdy ktoś z nich
zwraca się do Pana, zasłona znika. **17** Pan jest bowiem
duchem, a gdziekolwiek pojawia się Jego Duch, niesie
ludziom wolność. **18** My zaś z odsłoniętą twarzą wpatrujemy
się w chwałę Pana i dzięki Jego Duchowi coraz bardziej się
do Niego upodabniamy.

4 Bóg, w swojej miłości, powierzył nam zadanie. Dlatego
nie ulegamy złu **2** i odrzucamy wszelkie przewrotne
ludzkie metody. Nie manipulujemy nikim, a jednocześnie
nie pozwalamy, aby ktokolwiek fałszował słowo Boże.
Otwarcie przedstawiamy prawdę i—stojąc przed obliczem
Boga—poddajemy się ocenie tych, którzy jej słuchają. **3**
A jeśli dobra nowina, którą głosimy, jest niezrozumiała,
to tylko dla tych, którzy idą na potępienie. **4** Ich umysły
oślepił bowiem szatan, który jest bogiem ludzi tego świata.
On pragnie, aby nie dostrzegli światła dobrej nowiny i
wspaniałości Chrystusa, który jest obrazem samego Boga.
(aiōn g165) **5** Głosząc dobrą nowinę, nie mówimy bowiem
o sobie, ale o Jezusie Chrystusie, naszym Panu. Siebie
zaś przedstawiamy jako tych, którzy Mu służą. **6** Bóg,
który kiedyś rzekł: „Niech w ciemności zabłyśnie światło”,
zajaśniał w naszych sercach i—dzięki Chrystusowi—dał
nam zobaczyć blask swojej chwały. **7** Ten wielki skarb został
umieszczony w nas, kruchych naczyniach, aby nie było
wątpliwości co do tego, że ta potężna moc pochodzi nie od
nas, ale od Boga. **8** Wszędzie napotykamy przeciwności,
ale im nie ulegamy. Czujemy się bezradni, ale nie jesteśmy
zrozpaczeni. **9** Polują na nas, ale nie jesteśmy zdani tylko
na własne siły. Powalają na ziemię, ale nie kładą na łopatki.
10 Bez przerwy doznajemy tych samych cierpień, które
spotykały Jezusa, i z powodu naszej przynależności do
Niego ciągle narażamy się na śmierć. W ten sposób Jego
życie staje się naszym życiem. **12** Głosząc dobrą nowinę,
stajemy w obliczu śmierci, ale wam, którzy dzięki tej służbie
uwierzyliście Chrystusowi, przyniosła ona życie wieczne.
13 Psalmista napisał: „Uwierzyłem, dlatego przemówiłem”.
My mamy tę samą postawę—wierzymy i właśnie dlatego
mówimy! **14** Wiemy też, że Bóg, który ożywił Jezusa, w
podobny sposób przywróci do życia także nas i że razem z
wami staniemy przed Jego obliczem. **15** A wszystko to dzieje
się ze względu na was, aby coraz więcej ludzi doświadczało
Jego łaski i dziękowało Bogu, przynosząc Mu chwałę. **16**
Dlatego nie zniechęcamy się przeciwnościami. I chociaż
nasze ciało słabnie i niszczeje, to nasz duch jest coraz
silniejszy. **17** Nasze kłopoty są bowiem niczym w porównaniu
z wieczną chwałą, jaka nas czeka. **(aiōnios g166)** **18** To, co
widzialne, przemija, a to, co niewidzialne, trwa wiecznie!
Nie poświęcajcie więc uwagi tylko sprawom świata, który
widzimy, ale skupiajcie się na tym, czego nie widać! **(aiōnios
g166)**

5 Wiemy przecież, że gdy runie doczesny dom, którym
jest nasze ciało, otrzymamy od Boga nowe mieszkanie
w niebie, które nie będzie zbudowane przez ludzi. **(aiōnios
g166)** **2** Obecne ciało sprawia nam wiele trudności, dlatego
tęsknimy za tym nowym ciałem w niebie. **3** Nie będziemy

bowiem bezcielesnymi duchami, ale otrzymamy nowe ciała.
4 Chociaż trudno nam żyć w naszych obecnych ciałach, to
nie chcielibyśmy umrzeć i rozstać się z nimi. Wolelibyśmy,
aby zostały one od razu zastąpione przez te nowe ciała
niebiańskie. 5 Pamiętajcie, że to Bóg jest Tym, który
to wszystko dla nas przygotował, a jako gwarancję już
teraz dał nam Ducha Świętego. 6 Dlatego możemy być
pewni, że da nam to, co przygotował. Teraz bowiem, żyjąc
w naszych śmiertelnych ciałach, nie jesteśmy jeszcze w
naszym prawdziwym domu—u Pana. 7 Idziemy więc przez
życie kierując się wiarą, a nie tym, co widzimy. 8 Wiedząc
o tym wszystkim, nie boimy się śmierci i wolelibyśmy już
pożegnać nasze ciała i odejść do Pana. 9 Zawsze pragniemy
też czynić to, co Mu się podoba—niezależnie od tego, czy
jeszcze żyjemy w tych ciałach, czy nie. 10 Wszyscy bowiem
staniemy przed sądem Chrystusa. I każdy otrzyma wtedy
to, na co zasłużył dobrymi lub złymi czynami, dokonanymi
w ziemskim ciele. 11 Wiemy, że Bóg oczekuje respektu,
dlatego zachęcamy ludzi do przyjęcia dobrej nowiny. Bóg
wie, dlaczego to czynimy, a mamy nadzieję, że nasze
intencje są jasne także dla was i że nie budzą waszych
zastrzeżeń. 12 Nie chcemy zabiegać o waszą przychylność.
Pragniemy jedynie, abyście mogli być z nas dumni i byście
mieli argument przeciwko tym, którzy szczycą się sprawami
powierzchownymi, a nie zwracają uwagi na stan swojego
serca. 13 Jeśli postępujemy jak szaleńcy, robimy to dla Boga.
A jeśli zachowujemy rozsądek, czynimy to ze względu na
was. 14 Jesteśmy bowiem owładnięci miłością Chrystusa
i twierdzimy, że skoro On jeden umarł za wszystkich, to
znaczy, że wszyscy poumierali. 15 Taka bowiem jest prawda:
Jezus umarł za wszystkich, aby ci, którzy dzięki Niemu żyją,
odtąd żyli już nie dla siebie, ale dla Tego, który za nich
umarł i zmartwychwstał. 16 Dlatego my nie patrzymy już na
nikogo z ludzkiego punktu widzenia. A nawet jeśli poznaliśmy
Chrystusa jako człowieka, to już w ten sposób na Niego
nie patrzymy. 17 Jeśli ktoś bowiem uwierzył Chrystusowi,
jest zupełnie nową istotą. To, co było kiedyś, minęło. Teraz
zaczęło się coś zupełnie nowego. 18 A wszystko to pochodzi
od Boga, który dzięki Chrystusowi pojednał nas ze sobą i—co
więcej—powierzył nam misję jednania z Nim innych ludzi.
19 Bóg przez Chrystusa pojednał bowiem ze sobą świat,
nie wypominając ludziom ich grzechów, nam zaś polecił
przekazywać innym wieść o tym pojednaniu. 20 Mając więc
za sobą autorytet Chrystusa, jesteśmy wysłannikami samego
Boga, który przez nas przemawia do ludzi. Dlatego w imieniu
Chrystusa błagamy: Pojednajcie się z Bogiem! 21 Chrystus
nigdy nie zgrzeszył, ale Bóg obciążył Go karą za nasze
grzechy, abyśmy dzięki Niemu mogli zostać uniewinnieni
przez Boga.

6 Przyjaciele, jako współpracownicy Boga wzywamy was,
abyście nie marnowali Jego łaski. 2 On przecież
powiedział w Piśmie: „We właściwej chwili cię usłyszałem,
a w dniu zbawienia pomogłem ci”. Właśnie teraz jest ta
właściwa chwila i właśnie teraz jest dzień zbawienia! 3
Pełniąc naszą służbę, nie dajemy nikomu powodu do
upadku lub podejrzeń. 4 Przez wszystko, co robimy, staramy
się bowiem udowadniać ludziom, że naprawdę jesteśmy
sługami Boga. Okazujemy wytrwałość w spotykających
nas trudnościach, przeciwnościach i kłopotach. 5 Byliśmy
biczowani, aresztowani i odnieśliśmy obrażenia podczas
zamieszek. Ciężko pracowaliśmy i często byliśmy pozbawieni
snu i jedzenia. 6 Mimo to zachowaliśmy jednak czystość,
byliśmy wyrozumiali dla innych, cierpliwi i uprzejmi. Duch
Święty był z nami, mieliśmy więc szczerą miłość do ludzi
7 i—dzięki mocy od Boga—mówiliśmy im prawdę. Nasza
prawość służyła nam jako broń—zarówno do ataku, jak i do
obrony. 8 Służymy bowiem Bogu bez względu na reakcję
ludzi. Jedni nas chwalą, inni krytykują; jedni gardzą nami,
inni okazują nam szacunek. Jedni twierdzą, że jesteśmy
kłamcami, inni—że mówimy prawdę. 9 Jedni nas nie znają,
inni wiedzą kim jesteśmy. Często ocieramy się o śmierć, a
jednak żyjemy; ponosimy różne kary, a jednak uchodzimy z
życiem. 10 Mamy powody do smutku, ale zawsze jesteśmy
pełni radości. Jesteśmy biedni, ale dajemy innym bogactwo.
Niczego nie posiadamy, ale stać nas na wszystko! 11 Drodzy
przyjaciele z Koryntu! Otworzyliśmy przed wami nasze serca
i jesteśmy wobec was zupełnie szczerzy. 12 Kochamy was,
nie jesteśmy jednak pewni, czy wy odwzajemniacie naszą
miłość. 13 Mówię więc jak do własnych dzieci: Okażcie
nam waszą miłość! 14 Nie wiążcie się z niewierzącymi.
Co wspólnego ma bowiem prawość z nieprawością? Albo
światło z ciemnością? 15 Jak może panować zgoda między
Chrystusem i szatanem? Co wspólnego ma wierzący z
niewierzącym? 16 Czy może istnieć jedność między świątynią
Boga a bożkami? Bóg powiedział, że to my jesteśmy Jego
świątynią: „Zamieszkam w nich i będę wśród nich obecny.
Będę ich Bogiem, a oni—moim ludem”. 17 Czytamy również:
„Odejdźcie od nich i odłączcie się od nich —mówi Pan. Nie
dotykajcie tego, co jest nieczyste, a wtedy przyjmę was
18 i będę waszym Ojcem, a wy będziecie moimi synami i
córkami —mówi wszechmocny Pan”.

7 Kochani, otrzymaliśmy od Boga tak wspaniałe obietnice!
Oczyśćmy się więc ze wszystkiego, co brudzi nasze ciało

i ducha. Miejmy respekt dla Boga i prowadźmy święte życie.
2 Otwórzcie dla nas swoje serca! Przecież nikogo z was nie
skrzywdziliśmy, nie oszukaliśmy i nie wykorzystaliśmy. 3 Nie
mówię tego, aby was obwiniać. Powiedziałem już przecież, że
kochamy was na śmierć i życie. 4 Bezgranicznie wam ufam i
jestem z was bardzo dumny. Pomimo wszystkich cierpień,
mam w sercu wielką radość i zachętę. 5 Po przybyciu do
Macedonii nie doznaliśmy żadnej ulgi. Wszędzie bowiem
czekały na nas kłopoty. Napotykaliśmy różne zewnętrzne
przeciwności, a w sercu mieliśmy strach. 6 Wtedy Bóg,
który pociesza przygnębionych, podniósł nas na duchu,
przysyłając Tytusa. 7 Zachętą dla nas było już samo jego
przybycie, ale prawdziwą radość sprawiła nam wiadomość
o tym, jak dobrze się u was czuł. Bardzo ucieszyłem się
również słysząc o waszej tęsknocie oraz o tym, jak się o mnie
martwicie i troszczycie. 8 Teraz nie żałuję więc, że wysłałem
wam poprzedni list, który tak was zasmucił. Kiedyś trochę
tego żałowałem, bo dobrze wiem, że na pewien czas wywołał
w was żal. 9 Teraz jednak się z tego cieszę! Nie z samego
faktu waszego smutku, ale z tego, że doprowadził was on
do opamiętania. Smutek ten nie wyrządził wam bowiem
krzywdy, był bowiem zesłany przez Boga. 10 Boży smutek
sprawia, że ludzie porzucają grzech i dążą do zbawienia—po
jakimś czasie nikt się więc nie martwi tym, że został w ten
sposób zasmucony. Smutek pochodzący z tego świata jest
jednak zupełnie inny, prowadzi bowiem ludzi do rozpaczy i
śmierci. 11 Zobaczcie, ile dobra przyniósł wam ten Boży
smutek—wzbudził w was gorliwość, chęć oczyszczenia się,
oburzenie z powodu grzechu, respekt dla Boga, tęsknotę
za mną, jeszcze większy zapał oraz pragnienie ukarania
tego, który spowodował ostatnie problemy. Zrobiliście też
wszystko, aby uporządkować tę sprawę. 12 A piszę o tym
nie ze względu na tego, który źle postąpił, ani tego, który
został skrzywdzony. Piszę po to, aby—stojąc przed obliczem
Boga—szczerze wyznać, że wasza postawa jest dowodem
prawdziwej troski o nas. 13 Sprawiliście nam w ten sposób
ogromną radość. A ucieszyliśmy się również z radości
Tytusa, który był ogromnie zachęcony waszą postawą. 14
Nie musiałem się więc za was wstydzić, przekonał się
bowiem, że to, co mu o was powiedziałem, jest zgodne
z prawdą. Zawsze mówimy prawdę—tak postępowaliśmy
również wobec was. Teraz zaś okazało się, że także jemu
przekazaliśmy prawdę na wasz temat. 15 Tytus szczerze was
pokochał i ze wzruszeniem wspomina wasze posłuszeństwo
oraz to, z jakim szacunkiem i przejęciem przyjęliście go. 16
Cieszę się, że mogę mieć do was pełne zaufanie!

8 Przyjaciele, chcemy wam teraz powiedzieć, jaką łaską
obdarzył Bóg kościoły w Macedonii. 2 Chociaż tamtejsi
wierzący sami mieli wiele trudności i cierpieli niedostatek,
cieszyli się, że mogli pomóc innym. 3 Według swoich
możliwości—a mogę zaświadczyć, że nawet ponad ich
możliwości!—chętnie przekazali dary na potrzeby świętych w
Jerozolimie. 4 Naprawdę bardzo zależało im na udziale w tym
przedsięwzięciu! 5 Ich postawa przeszła nasze najśmielsze
oczekiwania. Oddali się bowiem do dyspozycji Panu i nam,
dlatego pragnęli wypełniać Bożą wolę. 6 Poprosiliśmy więc
Tytusa, który rozpoczął tę służbę, aby was odwiedził i pomógł
doprowadzić ją do końca. 7 Jesteście bogaci: macie wiarę,
pragnienie opowiadania innym o Jezusie, wiedzę o Bogu,
zapał do wykonywania Jego woli oraz wielką miłość do
nas. Teraz macie okazję wzbogacić się o jeszcze jedną
rzecz—pomoc wierzącym, którzy są w potrzebie! 8 Nie
nakazuję wam udziału w tym przedsięwzięciu. Ucieszyłbym
się jednak, gdybyście—podobnie jak to już uczyniło wiele
kościołów—okazali w ten sposób waszą miłość do innych
wierzących. 9 Znacie przecież łaskę, którą okazał nam
nasz Pan, Jezus Chrystus. Będąc władcą wszystkiego,
zrezygnował z bogactwa i stał się biedakiem. A uczynił
to po to, aby obdarzyć nas swoim bogactwem! 10 Już w
ubiegłym roku pragnęliście pomóc wierzącym w potrzebie i
wprowadziliście to w czyn. Teraz więc proponuję, abyście
doprowadzili tę sprawę do końca. Sami bowiem odniesiecie
z tego pożytek. 11 Macie teraz okazję, aby dokończyć to, co
zaczęliście. Zbierając dary dla potrzebujących, okażecie
gotowość pomocy. A czyńcie to według waszych możliwości.
12 Nie ważne jest bowiem ile kto ma, ale ile z tego, co
posiada, jest gotów darować innym. 13 Nie chodzi więc o to,
aby okazując innym pomoc materialną, samemu popaść w
finansowe kłopoty. Chodzi raczej o to, abyśmy równo dzielili
się bogactwem. 14 Teraz jesteście w stanie pomóc innym,
którzy mają mniej od was. W przyszłości zaś, gdy oni będą
w lepszej sytuacji, a wy znajdziecie się w potrzebie, to oni
udzielą wam pomocy. W ten sposób możecie dzielić się
bogactwem! 15 Pismo mówi: „Ten, kto zebrał wiele, nie miał
za dużo, a temu, kto zebrał mało, niczego nie zabrakło”.
16 Jestem wdzięczny Bogu za to, że wlał w serce Tytusa
tę troskę o was. 17 Chętnie przystał na moją propozycję
i z zapałem do was wyruszył. 18 Posłaliśmy z nim też
innego wierzącego, który we wszystkich kościołach znany
jest z głoszenia dobrej nowiny. 19 To jego wybrano, aby
towarzyszył nam w tym przedsięwzięciu. A podjęliśmy się tej
służby pragnąc pomóc innym wierzącym i oddać przez to
chwałę naszemu Panu. 20 Suma, którą dotychczas zebrano,

jest znaczna, dlatego chcemy przekazać ją w taki sposób,
aby nikt nie miał podstaw do jakichkolwiek podejrzeń. 21
Pragniemy bowiem, aby naszą rzetelność w tej sprawie
widział nie tylko Bóg, ale także ludzie. 22 Wysłaliśmy do was
jeszcze jednego wierzącego, który wielokrotnie potwierdził
swój zapał dla Pana. A teraz jeszcze chętniej wyruszył w
podróż, bo nabrał ogromnego zaufania do was. 23 Zatem
zarówno Tytus—mój towarzysz i współpracownik, jak i inni
wierzący wydelegowani przez kościoły—wszyscy oni służą
Chrystusowi i oddają Mu chwałę. 24 Okażcie im więc miłość i
pokażcie wszystkim kościołom, że nie bez powodu jesteśmy
z was tak dumni.

9 Myślę, że nie muszę już wam więcej pisać o tej
zbiórce darów. 2 Wiem przecież, że sami chętnie w
niej uczestniczycie. Pochwaliłem się nawet wierzącym z
Macedonii, że kościoły z prowincji Azja są do niej gotowe
już od roku. A wasz zapał udzielił się wielu innym. 3
Wysłałem więc wspomnianych wierzących, aby się upewnić,
że zebraliście już pieniądze. Cieszę się, iż nie pomyliłem się,
tak bardzo was chwaląc! 4 Byłoby bowiem nam wszystkim
wstyd, gdyby wierzący z Macedonii przybyli ze mną do
was i stwierdzili, że nie jesteście gotowi. 5 Dlatego właśnie
uznałem, że warto wcześniej wysłać do was Tytusa i innych,
aby dopilnowali zapowiedzianych wcześniej przygotowań.
Dzięki temu mieliście możliwość złożenia daru nie pod
przymusem, ale z serca. 6 Kto mało sieje, mało zbiera.
A kto wiele sieje, wiele też zbiera. 7 Niech więc każdy
w sercu postanowi, ile chce dać—bez żalu, ale też bez
przymusu. Bóg kocha bowiem tych, którzy dają z radością. 8
Co więcej—potrafi to hojnie wynagrodzić! On może dać wam
wszystko, czego potrzebujecie, abyście wy z kolei mogli
pomagać innym. 9 Pismo mówi bowiem: „Człowiek, który
kocha Boga, hojnie wspomaga biednych i zawsze czyni to,
co słuszne”. **(aiōn g165)** 10 Bóg, daje rolnikom ziarno, a z
ziarna—chleb. On rozmnoży również wasz dar i sprawi, że
wasza prawość przyniesie dobry plon. 11 On obdarzy was
wszystkim, czego potrzebujecie, abyście nadal mogli być
hojni wobec innych. My zaś będziemy dziękować Bogu za
waszą postawę. 12 Pomoc dla wierzących z Jerozolimy
nie tylko bowiem zaspokaja ich materialne potrzeby, ale
wzbudza w nich ogromną wdzięczność dla Boga. 13
Otrzymawszy wasz dar, będą Go wielbić za to, że jesteście
wierni dobrej nowinie Chrystusa i hojni wobec innych Jego
wyznawców. 14 Będą też gorąco modlić się za was, widząc,
że doświadczyliście ogromnej łaski od Boga. 15 Niech Bogu
będą dzięki za Jego bezcenny dar!

10 Teraz ja, Paweł, pragnę osobiście zwrócić się do was
w duchu łagodności i dobroci Chrystusa. Niektórzy z
was twierdzą, że w listach jestem odważny, ale gdy staję
przed wami twarzą w twarz, jestem nieśmiały. 2 Proszę,
nie zmuszajcie mnie do okazywania odwagi, gdy do was
przybędę—szczególnie wobec tych, którzy uważają, że w
naszej pracy dla Pana kierujemy się ludzkimi motywami. 3
To prawda—jesteśmy zwykłymi ludźmi, ale nie kierujemy się
tym, czym kieruje się świat. 4 Narzędzia, których używamy
w naszej walce, nie są ludzkie, ale pochodzą od Boga. Mają
one moc potrzebną do burzenia duchowych twierdz 5 i
pokonywania tego, co utrudnia ludziom poznawanie Boga.
Dzięki tej mocy nawet dawni przeciwnicy dobrej nowiny
poddają się Chrystusowi. 6 Jesteśmy więc gotowi karać
buntowników—do czasu, gdy będziecie w pełni posłuszni
Bogu. 7 Wasza ocena jest powierzchowna. Kto z dumą
uważa, że należy do Chrystusa, niech pamięta, że my
również do Niego należymy. 8 Może się wam wydawać, że
za bardzo szczycę się otrzymanym od Pana autorytetem.
Czynię to jednak dla waszego pożytku, a nie szkody. I nie
wstydzę się tego. 9 Wcale nie próbuję was jednak zastraszyć
moimi listami. 10 Niektórzy mówią o mnie: „W listach jest
odważny i surowy, w rzeczywistości zaś jest słabeuszem
i kiepskim mówcą”. 11 Chciałbym jednak zapewnić tych,
którzy tak mówią, że jacy jesteśmy w listach—na odległość,
tacy okażemy się w czynach—gdy do was przybędziemy.
12 Nie chcemy porównywać się z tymi, którzy zachwalają
samych siebie. Porównują się sami ze sobą i w podobny
sposób oceniają innych, nie rozumieją jednak tego, co robią.
13 My zaś nie szczycimy się czymś, czego nie posiadamy.
Dążymy bowiem tylko do celu wyznaczonego nam przez
Boga, a jest nim także nasza służba wśród was. 14 Nie
przesadzamy, twierdząc, że mamy do was prawo, gdyż jako
pierwsi przynieśliśmy wam dobrą nowinę o Chrystusie. 15 Nie
szczycimy się cudzymi sukcesami. Mamy jednak nadzieję,
że wasza wiara będzie coraz silniejsza, a nasza praca wśród
was będzie się nadal rozwijać. 16 Później zaś zaniesiemy
dobrą nowinę dalej, poza wasz region—ale tylko tam, gdzie
nikt jej jeszcze nie głosił. Nie chcemy bowiem szczycić się
tym, czego dokonał ktoś inny. 17 Jedynym powodem do
dumy jest nasz Pan. 18 A naprawdę wiarygodny jest nie ten,
kto zachwala samego siebie, ale ten, kogo chwali Pan.

11 Znieście trochę szaleństwa z mojej strony,
proszę—wiem, że to zrobicie. 2 Jestem o was
zazdrosny—tak jak Bóg. To ja „zaręczyłem” was z Chrystusem
i chcę postawić was przed Nim jako nieskazitelnie czystą
narzeczoną. 3 Obawiam się jednak, że ktoś odciąga was od

pełnego poddania się Panu—podobnie jak przebiegły wąż
zwiódł w raju Ewę. 4 Przychodzą do was bowiem ludzie,
którzy mówią o Jezusie, nie jest to jednak Jezus, o którym
my wam opowiadaliśmy. Przyjmujecie też jakiegoś ducha, nie
jest to jednak Duch Święty, którego otrzymaliście od Boga.
Chętnie słuchacie również dobrej nowiny, ale nie jest to ta
sama nowina, którą słyszeliście od nas. 5 Nie uważam jednak,
aby ci „superapostołowie" byli lepsi ode mnie. 6 Może i jestem
kiepskim mówcą, ale przynajmniej wiem, o czym mówię.
Wy zaś doskonale wiecie, że jestem wobec was zupełnie
szczery. 7 Czy postąpiłem źle, gdy za darmo—poświęcając
siebie, a dbając tylko o wasze dobro—głosiłem wam dobrą
nowinę od Boga? 8 „Wykorzystywałem" inne kościoły, aby
mieć pieniądze na pracę wśród was. 9 Będąc z wami,
miałem finansowe trudności, ale nie byłem obciążeniem
dla kogokolwiek z was. Pomogli mi bowiem wierzący z
Macedonii, którzy do mnie przyszli. Nigdy nie byłem więc dla
was ciężarem—i nigdy nie będę! 10 Tak jak pewne jest to,
że mówię ludziom prawdę o Chrystusie, tak pewne jest to,
że nikt w całej Achai nie znajdzie powodu, do odebrania mi
satysfakcji z tego, że bezinteresownie służyłem Panu. 11 Czy
to znaczy, że was nie kocham? O nie! Bóg dobrze zna moją
miłość do was! 12 Pracuję dla Pana bezinteresownie. I nadal
będę to robił! W ten sposób wytrącam argumenty z ręki tych,
którzy przechwalają się, twierdząc, że pracują dokładnie
tak, jak my. 13 W rzeczywistości są jednak fałszywymi
apostołami i nieuczciwymi ludźmi, podszywającymi się tylko
pod apostołów Chrystusa. 14 Nie powinno was to dziwić.
Skoro sam szatan podszywa się pod anioła światłości, 15
również jego wysłannicy udają, że czynią to, co prawe.
W końcu jednak spotka ich kara, na jaką zasłużyli. 16
Przypominam: Nie traktujcie mnie jak szaleńca. A nawet jeśli
uważacie mnie za takiego, mimo wszystko posłuchajcie,
gdy będę się trochę przechwalał. 17 Te moje słowa i myśli
nie są od Pana—są to słowa człowieka, który przez chwilę
zdobył się na szaleństwo. 18 Skoro inni przechwalają się
swoimi dokonaniami, ja również będę się chwalił. 19 Przecież
jesteście mądrzy, a mimo to chętnie słuchacie głupców.
20 Nie razi was to, że ktoś was zniewala, wykorzystuje,
zabiera to, co wasze, traktuje was z góry, a nawet znieważa
i policzkuje. 21 Tak, muszę przyznać, że jesteśmy słabi,
bo nie potrafimy zachowywać się jak ci, którzy tak z wami
postępują... Skoro jednak oni się przechwalają, to również
ja—zdobywszy się na to szaleństwo—będę to czynił. 22
Są Hebrajczykami? Ja także. Izraelitami? Ja również. Są
potomkami Abrahama? Ja też. 23 Służą Chrystusowi?
Odpowiem jak szalony: Ja też i to o wiele bardziej! Z powodu
Chrystusa znosiłem bowiem o wiele więcej trudności niż
oni. Za głoszenie dobrej nowiny byłem aresztowany i bity.
Wielokrotnie też narażałem życie. 24 Żydowscy przywódcy
pięć razy wymierzyli mi karę trzydziestu dziewięciu batów.
25 Trzykrotnie zostałem pobity, raz obrzucony kamieniami,
trzy razy przeżyłem katastrofy morskie, z czego raz całą
dobę spędziłem na morzu jako rozbitek. 26 Odbyłem wiele
uciążliwych podróży, byłem narażony na niebezpieczeństwa
na rzekach, niebezpieczeństwa ze strony bandytów a także
moich własnych rodaków oraz pogan. Niebezpieczeństwa
czyhały na mnie także w miastach, na pustkowiu i na
morzu. Zagrożenie stanowili również ludzie podszywający
się pod wierzących. 27 Doświadczyłem też wielu innych
rzeczy: ciężkiej pracy, zmęczenia, bezsennych nocy, głodu i
pragnienia. Często chodziłem z pustym żołądkiem i drżałem
z zimna, nie miałem bowiem ciepłych ubrań. 28 Poza tym
wszystkim, zawsze towarzyszy mi troska o kościoły. 29 Jeśli
ktoś opada z sił, ja również słabnę. Jeśli ktoś upada, płonę ze
wstydu. 30 Jeżeli więc już naprawdę mam się czymś chwalić,
to niech to będą moje słabości. 31 Bóg—Ojciec Jezusa
Chrystusa, naszego Pana—któremu należy się wieczna
chwała, wie, że nie kłamię. (aiōn g165) 32 W Damaszku,
gubernator podległy królowi Aretasowi postawił straże w
bramach miasta i kazał mnie aresztować, 33 lecz udało mi
się uciec—spuszczono mnie bowiem w koszu przez otwór w
murze otaczającym miasto.

12 Przechwalanie się nie ma sensu, ale powiem wam
jeszcze o widzeniach i objawieniach otrzymanych od
Pana. 2 Znam pewnego człowieka, wierzącego Chrystusowi,
który czternaście lat temu został zabrany aż do trzeciego
nieba. Nie wiem, czy fizycznie, czy tylko duchowo—to wie
tylko Bóg. 3 I znalazł się w raju—też nie wiem, czy było
tam jego ciało, czy tylko duch; o tym wie jedynie Bóg.
Będąc tam, człowiek ten usłyszał słowa tak zadziwiające, że
nie wolno mu nawet o tym mówić. 5 Z takiego przeżycia
mógłbym być dumny, ale nie z mojej osoby! Chyba że z
moich słabości… 6 Jeśli więc zechcę się czymś szczycić,
wcale nie będę szalony—przecież powiem tylko prawdę. Nie
będę jednak tego robił, aby na tej podstawie nie uznano
mnie za kogoś wielkiego. Wolałbym, aby ludzie oceniali
mnie na podstawie tego, co widzą w moim życiu i słyszą z
moich ust 7 —nawet jeśli doznałem niezwykłych objawień.
Abym z ich powodu nie popadł w pychę, w moje ciało wbity
został cierń. Jest on jakby wysłannikiem szatana, który mnie
policzkuje i upokarza. 8 Trzy razy prosiłem Pana, aby mnie
od tego uwolnił. 9 On jednak odpowiadał: „Ciesz się z tego,

że doświadczyłeś mojej łaski. Moja moc staje się najbardziej
widoczna wtedy, gdy jesteś słaby". Dlatego najchętniej będę
się szczycił swoją słabością—aby objawiała się we mnie moc
Chrystusa. 10 Cieszę się więc z mojej bezsilności, z obelg, z
cierpień, prześladowań i trudności, które spotykają mnie
z powodu posłuszeństwa Jezusowi. Gdy jestem bezsilny,
wtedy bowiem jestem naprawdę mocny. 11 Sprowokowaliście
mnie, abym zachował się jak szaleniec. A to wy przecież
powinniście mnie chwalić! Niczym bowiem nie ustępuję
tym „superapostołom", chociaż w rzeczywistości nic nie
znaczę. 12 Sami przecież doświadczyliście dowodów mojego
apostolstwa—ogromnej wytrwałości, cudownych znaków i
przejawów mocy Bożej. 13 Chyba tylko pod tym względem
jesteście gorsi od innych kościołów, że nie byłem dla was
finansowym obciążeniem. Wybaczcie mi to uchybienie! 14
Już po raz trzeci wybieram się do was—i tym razem również
nic nie będę was kosztować. Nie zależy mi bowiem na
sobie samym, ale na was! Przecież to nie dzieci utrzymują
rodziców, ale rodzice dzieci. 15 Z ogromną przyjemnością
będę więc was wspierał—a nawet samego siebie poświęcę
dla dobra waszych dusz. Czy jednak okazując wam coraz
więcej miłości, będę przez was coraz mniej kochany? 16 Być
może sądzicie, że chociaż nie byłem dla was finansowym
ciężarem, to i tak w jakiś sposób sprytnie was wykorzystałem.
17 A może wykorzystał was ktoś wysłany przeze mnie? 18
Posłałem do was Tytusa i jeszcze jednego wierzącego.
Nie powiecie chyba przecież, że to oni was oszukali? Czy
nie przejawialiśmy—oni i my—tej samej postawy? Czy
nie postępowaliśmy wśród was tak samo? 19 Od dawna
uważacie, że chcemy się przed wami bronić. Stojąc przed
obliczem Boga i Chrystusa, zapewniamy was jednak, że
wszystko, co czynimy, robimy wyłącznie dla waszego dobra.
20 Mimo to, obawiam się, że gdy do was przybędę, nie
spodoba mi się to, co zastanę. Wam zaś może nie spodobać
się moja reakcja na to. Boję się, że znowu zobaczę wśród
was kłótnie, zazdrość, gniew, rywalizację, pomówienia, plotki,
zarozumialstwo oraz podziały. 21 Obawiam się, że—widząc
coś takiego—znów zostanę w waszej obecności upokorzony
przez Boga i zasmucę się z powodu tych, którzy wcześniej
żyli w grzechu i wciąż jeszcze nie porzucili rozwiązłości
seksualnej.

13 Teraz, gdy wybieram się do was po raz trzeci,
zapowiadam, że osądzę winnych na podstawie
zgodnych oskarżeń dwóch lub trzech świadków. 2 Podczas
mojej ostatniej wizyty u was ostrzegałem tych, którzy grzeszą.
Teraz ponownie ich ostrzegam, a także wszystkich innych:
Tym razem nie będę łagodny! 3 Domagacie się, żeby
przemówił przeze mnie Chrystus? On nie jest wobec was
bezradny, ale działa z całą mocą! 4 Umarł na krzyżu jako
słaby człowiek, ale teraz żyje dzięki mocy Boga. My również
doświadczamy tej słabości, ale zobaczycie, że dzięki mocy
Boga będziemy razem z Nim żyć! 5 Poddawajcie więc
samych siebie próbie. Zadajcie sobie pytanie: „Czy moja
wiara jest autentyczna i czy Jezus Chrystus jest obecny w
moim życiu?". Ufam, że przejdziecie ten test. 6 Mam również
nadzieję, iż dostrzeżecie Jezusa także w naszym życiu.
7 Modlimy się do Boga, abyście nie mieli nic wspólnego
ze złem. A nie czynimy tego po to, aby zdobyć dobrą
opinię. Pragniemy raczej, aby wasze postępowanie było
tak doskonałe, że na waszym tle my będziemy wyglądać
jak słabeusze. 8 Wszystko, co robimy, służy prawdzie, i
nie czynimy niczego, co mogłoby jej zaszkodzić. 9 Dlatego
ogromnie cieszymy się, gdy jesteście mocni—choć sami już
nie mamy sił. Modlimy się też o waszą duchową dojrzałość.
10 Piszę o tym teraz w nadziei, że gdy do was przybędę,
nie będę musiał być wobec was surowy. Pan przekazał
mi bowiem władzę po to, aby wzmacniać wiarę innych
wierzących, a nie rujnować ją. 11 Przyjaciele, kończąc ten
list, życzę wam, abyście się radowali, dojrzewali duchowo,
zachęcali się nawzajem, byli jednomyślni i żyli w zgodzie.
Niech Bóg, który obdarza ludzi miłością i pokojem, będzie
z wami! 12 Wszyscy święci, którzy są ze mną, proszą o
przekazanie wam ich pozdrowień. 13 Przekażcie je sobie
nawzajem! 14 Niech Jezus, nasz Pan, obdarza was swoją
łaską! Niech Bóg obdarza was swą miłością! A Duch Święty
niech pomoże wam tworzyć wspólnotę z innymi wierzącymi!

Galacjan

1 Ja, Paweł, nie zostałem powołany na apostoła przez ludzi,
lecz przez samego Jezusa Chrystusa i Boga Ojca, który
wskrzesił Go z martwych. **2** Dlatego razem z wierzącymi,
którzy są ze mną, piszę do kościołów w Galicji. **3** Niech
Bóg, nasz Ojciec, i Pan, Jezus Chrystus, obdarzają was
swoją łaską i pokojem! **4** Jezus ofiarował siebie za nasze
grzechy, aby wyrwać nas z tego złego świata. A dokonał
tego zgodnie z planem Boga, naszego Ojca, **(aiōn g165)** **5**
któremu należy się wieczna chwała. Amen! **(aiōn g165)** **6**
Jestem zdumiony tym, że tak szybko odchodzicie od Boga,
który w swojej łasce powołał was do życia w Chrystusie, i że
szukacie innej dobrej nowiny. Ale innej dobrej nowiny nie
ma! **7** Są tylko ludzie, którzy oszukują was i chcą zmienić
treść nowiny o Chrystusie. **8** Gdyby jednak ktoś—nawet jakiś
wierzący z naszego grona albo anioł z nieba!—przedstawił
wam dobrą nowinę inną od tej, którą od nas usłyszeliście,
niech będzie przeklęty! **9** Jeszcze raz to powtórzę: Jeśli
ktokolwiek głosiłby wam dobrą nowinę inną od tej, którą
już przyjęliście, niech będzie przeklęty! **10** Jak myślicie?
Czy mówiąc to chcę zdobyć przychylność ludzi, czy Boga?
Czy chcę w ten sposób zadowolić jakiegoś człowieka? Jeśli
taki byłby mój cel, nie byłbym dobrym sługą Chrystusa.
11 Przyjaciele, zapewniam was, że głoszona przeze mnie
dobra nowina nie została wymyślona przez ludzi. **12** Nie
przekazał mi jej żaden człowiek ani od nikogo się jej nie
nauczyłem. Objawił mi ją osobiście sam Jezus Chrystus!
13 Wiecie zapewne, że kiedyś, jako wyznawca judaizmu,
bezlitośnie prześladowałem kościół Boży i próbowałem
go zniszczyć. **14** Byłem chyba najgorliwszy ze wszystkich
ludzi w kraju—stałem się wręcz fanatykiem tradycji naszych
przodków. **15** Bóg jednak wybrał mnie jeszcze przed moim
urodzeniem i przyciągnął mnie do siebie swoją łaską. **16**
Uczynił to, aby przeze mnie objawić światu swojego Syna
i abym przekazał poganom dobrą nowinę o Jezusie. Gdy
poznałem Jezusa, nikogo nie pytałem, co mam robić. **17** Nie
poszedłem nawet do Jerozolimy—do tych, którzy zostali
apostołami wcześniej ode mnie. Skierowałem się wówczas
do Arabii, a potem wróciłem do Damaszku. **18** Dopiero po
trzech latach udałem się do Jerozolimy, aby odwiedzić Piotra.
Spędziłem z nim jednak tylko piętnaście dni. **19** Spośród
innych apostołów nie spotkałem wówczas nikogo oprócz
Jakuba, brata naszego Pana. **20** A Bóg mi świadkiem, że
mówiąc to, nie kłamię. **21** Zaraz po tym skierowałem się
w okolice Syrii i Cylicji, **22** tak że wierzący z kościołów
Chrystusa w Judei nie wiedzieli nawet, jak wyglądam. **23**
Słyszeli jedynie wieści o tym, że ich dawny prześladowca
głosi teraz wiarę, którą przedtem zwalczał. **24** I z mojego
powodu wielbili Boga.

2 Dopiero po czternastu latach powtórnie udałem się do
Jerozolimy, tym razem z Barnabą. Zabraliśmy też ze
sobą Tytusa. **2** Poszedłem tam ze względu na wyraźny
nakaz Boga. Będąc na miejscu, przedstawiłem tamtejszym
wierzącym dobrą nowinę, którą głoszę poganom. Wcześniej
jednak spotkałem się z ich przywódcami, nie chciałem
bowiem, aby moja wcześniejsza lub obecna praca poszła na
marne. **3** Ostatecznie uznano, że Tytus, który przybył ze
mną, nie musi poddawać się obrzędowi obrzezania, chociaż
był z pochodzenia poganinem. **4** Kwestia ta w ogóle nie
zostałaby poruszona, gdyby nie kilku ludzi, którzy podszyli
się pod wierzących. Wślizgnęli się oni na nasze spotkanie,
aby zobaczyć, jak korzystamy z wolności, którą otrzymaliśmy
od Jezusa Chrystusa. Chcieli bowiem nakłonić nas do
przestrzegania nakazów judaizmu. **5** W niczym jednak
nie ustąpiliśmy im. Chcieliśmy bowiem zachować dla was
prawdę dobrej nowiny. **6** Wspomniani wcześniej przywódcy
z Jerozolimy nie nałożyli na nas żadnych dodatkowych
obowiązków. A trzeba dodać, że cieszą się oni ogromnym
autorytetem. Jednak dla mnie pozycja człowieka ani jego
przeszłość nie jest istotna—Bóg przecież traktuje wszystkich
ludzi jednakowo. **7** Nie nałożono więc na nas dodatkowych
ciężarów, a wręcz przeciwnie! Przywódcy ci stwierdzili, że
podobnie jak Piotrowi powierzono głoszenie dobrej nowiny
wśród Żydów, tak mi powierzono głoszenie jej wśród pogan.
8 A sprawcą tego wszystkiego jest Bóg, który najpierw
posłał Piotra—do Żydów, a potem mnie—do pogan. **9**
Tak więc Jakub, Piotr i Jan, uważani za filary kościoła,
potwierdzili, że Bóg zlecił mi tę szczególną misję. Dlatego
podali mi i Barnabie dłoń na znak jedności. Odtąd my nadal
mieliśmy głosić dobrą nowinę wśród pogan, a oni—wśród
Żydów. **10** Przypomnieli nam jedynie o potrzebie pomocy
biednym, starałem się więc pamiętać o tym w mojej służbie.
11 Gdy jednak Piotr odwiedził pewnego dnia Antiochię,
otwarcie mu się sprzeciwiłem, ponieważ na to zasłużył. **12**
Spożywał bowiem posiłek razem z wierzącymi pochodzenia
pogańskiego, ale gdy nagle przybyli żydowscy wierzący,
przysłani przez Jakuba, Piotr przerwał posiłek i odsunął się
od nich. Bał się bowiem, że żydowscy wierzący zobaczą,
że—jedząc z poganami—łamie Prawo Mojżesza. Przybysze
uważali je bowiem za wiążące. **13** Widząc to, inni wierzący
Żydzi, zastani przy tym posiłku, zaczęli naśladować obłudę
Piotra, tak że w końcu dał się w to wciągnąć nawet Barnaba.

14 Stwierdziwszy, że nie postępują zgodnie z prawdą
dobrej nowiny, powiedziałem Piotrowi przy wszystkich:
„Jesteś Żydem, ale będąc wśród pogan nie przestrzegasz
żydowskich praw. Jak więc możesz narzucać je poganom?
15 Od urodzenia jesteśmy Żydami, a nie poganami, którzy
nie przestrzegają Prawa Mojżesza. 16 Wiemy jednak,
że Bóg uniewinnia nie tych, którzy przestrzegają Prawa,
ale tych, którzy wierzą Jezusowi Chrystusowi. Dlatego
uwierzyliśmy Mu, pragnąc zostać uniewinnieni przez Boga.
Nie mogliśmy bowiem osiągnąć tego dzięki przestrzeganiu
Prawa. Na tej podstawie bowiem nikt nigdy nie zostanie
uniewinniony ze swoich grzechów. 17 Dlatego właśnie
zabiegaliśmy o uniewinnienie dzięki Chrystusowi. W ten
sposób przyznaliśmy, że my również jesteśmy grzesznikami
i potrzebujemy ratunku. Czy to jednak znaczy, że Chrystus
nakłonił nas do grzechu? Absolutnie nie! 18 To ja sam czynię
siebie przestępcą, na nowo stawiając coś, co wcześniej
zburzyłem. 19 Ale to właśnie dzięki Prawu przestałem istnieć
dla Prawa, a żyję dla Boga. Razem z Chrystusem zostałem
bowiem przybity do krzyża. 20 Sam nie kieruję już swoim
życiem, lecz Chrystus żyje we mnie i prowadzi mnie. Teraz
żyję bowiem wierząc Synowi Bożemu, który ukochał mnie i
oddał za mnie życie. 21 I nigdy nie zrezygnuję z łaski Boga!
Jeśli ktoś twierdzi, że dzięki przestrzeganiu Prawa można
zostać uniewinnionym przez Boga, to w takim razie po co
umarł Chrystus?”.

3 Niemądrzy Galacjanie! Kto wam tak namieszał w
głowach? Przecież dokładnie opowiedziałem wam o
znaczeniu śmierci Jezusa Chrystusa! 2 Pozwólcie, że
zadam wam tylko jedno pytanie: Czy Ducha Świętego
otrzymaliście dlatego, że przestrzegaliście Prawa Mojżesza,
czy dlatego, że uwierzyliście Jezusowi? 3 Chyba straciliście
rozum! Rozpoczęliście życie z Bogiem dzięki Duchowi, a
chcecie je doskonalić o własnych siłach? 4 Czy na próżno
tyle wycierpieliście? Chyba rzeczywiście na próżno… 5
Odpowiedzcie: Czy Bóg dał wam Ducha Świętego i dokonał
w was niezwykłych rzeczy dlatego, że przestrzegaliście
Prawa, czy też dlatego, że uwierzyliście Mu? 6 Przecież tak
samo Abraham uwierzył Bogu i na podstawie tej wiary został
uniewinniony. 7 Zrozumcie więc: prawdziwymi potomkami
Abrahama są ci, którzy wierzą Bogu! 8 Co więcej, Pismo
już wcześniej zapowiedziało, że Bóg przez wiarę zbawi
pogan. Dlatego Abraham usłyszał tę dobrą nowinę: „Dzięki
tobie będą szczęśliwe wszystkie narody”. 9 Tych więc,
którzy wierzą Chrystusowi, spotyka to samo szczęście, co
wierzącego Abrahama. 10 Tych zaś, którzy chcą zdobyć
przychylność Boga poprzez przestrzeganie Prawa, spotka
Jego gniew. Pismo mówi: „Przeklęty będzie każdy, kto
nie przestrzega wszystkiego, co zapisano w Prawie”. 11
Oczywiste jest więc to, że nikt nie zostanie uniewinniony
przez Boga z powodu przestrzegania Prawa. Napisano
bowiem: „Prawy człowiek będzie żył dzięki wierze”. 12
Natomiast droga wskazana przez Prawo Mojżesza nie opiera
się na wierze, ponieważ naucza, że człowiek będzie żył
dzięki przestrzeganiu Prawa. 13 Chrystus wykupił nas od
przekleństwa płynącego z Prawa. Umierając na drzewie
krzyża, wziął to przekleństwo na siebie, ponieważ w Prawie
napisane jest: „Przeklęty będzie każdy przestępca, stracony
na drzewie”. 14 W ten sposób, dzięki śmierci Chrystusa
Jezusa, szczęście Abrahama zostało darowane również
poganom. Wierząc Jezusowi, otrzymaliśmy więc Ducha
Świętego, obiecanego przez Boga. 15 Przyjaciele, użyję
przykładu z życia. Nikt nie lekceważy ani nie zmienia
podpisanej już umowy, mimo że jest ona zawierana tylko
między ludźmi. 16 Natomiast Abraham i jego potomek
otrzymali obietnicę od Boga. Pismo nie mówi o wielu
potomkach, ale o jednym potomku, którym jest Chrystus.
17 Wniosek jest taki, że umowa zawarta przez Boga nie
może być unieważniona przez Prawo Mojżesza, nadane
czterysta trzydzieści lat później. Prawo to nie może też
anulować obietnicy. 18 Jeżeli musielibyśmy przestrzegać
Prawa, aby otrzymać Boży dar, to nie byłby on już właściwie
rezultatem Bożej obietnicy. A przecież Abraham doświadczył
łaski od Boga wskutek obietnicy. 19 Jaki był zatem sens
nadania Prawa Mojżesza? Zostało ono ustanowione z
powodu ludzkich przestępstw i miało funkcjonować do czasu
nadejścia Potomka Abrahama, który otrzymał obietnicę.
Aniołowie przekazali Prawo Mojżeszowi jako mediatorowi
między Bogiem a ludźmi. 20 Tam jednak, gdzie istnieje
tylko jedna strona, nie potrzeba mediatora. A tak właśnie
jest w przypadku Boga, który składa obietnicę. 21 Czy to
znaczy, że Prawo Mojżesza jest sprzeczne z obietnicą Boga?
Skądże! Gdyby ustanowił On Prawo dające ludziom życie,
to rzeczywiście dzięki jego przestrzeganiu można byłoby
uzyskać uniewinnienie. 22 Pismo mówi jednak, że wszyscy
ludzie znajdują się w niewoli grzechu, a Boża obietnica
dotyczy tylko tych, którzy uwierzyli Jezusowi Chrystusowi.
23 Do momentu przyjścia Chrystusa i nadejścia czasu
wiary w Niego byliśmy pilnowani przez Prawo Mojżesza i
podlegaliśmy mu. 24 Prawo to było naszym wychowawcą,
prowadzącym nas do Chrystusa, abyśmy uwierzyli Mu i
zostali w ten sposób uniewinnieni z grzechów. 25 Teraz, gdy
nastał czas wiary, nie jesteśmy już pod opieką wychowawcy!

26 Uwierzyliście bowiem Chrystusowi i wszyscy staliście się
dziećmi Boga! 27 Zostaliście zanurzeni w Chrystusa i jest On
tak blisko was, jak ubranie, które macie na sobie. 28 Nie ma
już więc różnicy między Żydem a poganinem, niewolnikiem
a człowiekiem wolnym, mężczyzną a kobietą—zjednoczeni
w Chrystusie Jezusie wszyscy stanowicie jedność. 29 A
skoro należycie do Niego, jesteście potomkami Abrahama i
zgodnie z obietnicą otrzymujecie dar od Boga.

4 Dopóki spadkobierca jest nieletni, prawie nie różni się od
sługi, chociaż jest właścicielem wszystkiego. 2 Podlega
bowiem swoim opiekunom i wychowawcom—aż minie czas
wyznaczony przez ojca. 3 Podobnie było z nami. Byliśmy jak
dzieci, poddane prawom tego świata. 4 Ale gdy nadszedł
wyznaczony czas, Bóg posłał swojego Syna, urodzonego
przez kobietę i podlegającego Prawu Mojżesza. 5 Posłał
Go, aby wykupił tych, którzy żyli w niewoli Prawa. Dzięki
temu zostaliśmy adoptowani przez Boga i staliśmy się Jego
dziećmi. 6 A ponieważ jesteśmy Jego dziećmi, Bóg posłał do
naszych serc Ducha swojego Syna, dzięki któremu możemy
zwracać się do Boga: „Abba, Tato!”. 7 Odtąd nie jesteś już
niewolnikiem, ale wolnym dzieckiem Boga—a tym samym
Jego spadkobiercą. 8 Zanim poznaliście Boga, byliście
niewolnikami nieprawdziwych bożków. 9 A teraz, gdy już Go
poznaliście—choć właściwie to On poznał was—jak możecie
wracać do rzeczy, które nie mają mocy ani wartości? Znowu
chcecie stać się ich niewolnikami? 10 Przestrzegacie świętych
dni, miesięcy, specjalnych okresów i lat. 11 Martwię się o was!
Czy cała moja mozolna praca nad wami poszła na marne?
12 Przyjaciele, błagam was, bierzcie ze mnie przykład,
podobnie jak wcześniej ja wziąłem przykład z was. Nie
doznałem od was krzywdy, 13 chociaż na pewno pamiętacie,
w jakim byłem stanie, gdy przyniosłem wam dobrą nowinę.
14 Pomimo mojej choroby, nie zlekceważyliście mnie ani
nie odrzuciliście. Wręcz przeciwnie, przyjęliście mnie jak
Bożego anioła lub samego Jezusa Chrystusa. 15 Gdzie się
więc podziała wasza radość? Przypomnę wam, że byliście
wtedy gotowi zrobić dla mnie wszystko, nawet oddać mi
swoje oczy, gdyby to mogło ulżyć moim cierpieniom. 16 Czy
teraz stałem się waszym wrogiem, dlatego że mówię wam
prawdę? 17 Ci, którzy narzucają wam zbędne przykazania,
starają się zdobyć waszą przychylność, ale nie czynią tego
dla waszego dobra! Usiłują bowiem oderwać was ode mnie i
pociągnąć za sobą. 18 Dobrze jest jednak podążać za tym,
co dobre, i to nie tylko wtedy, gdy jestem wśród was. 19
Moje dzieci! Czuję się, jakbym ponownie w bólach wydawał
was na świat, czekając aż Chrystus w pełni ukształtuje
wasze życie. 20 Chciałbym teraz być wśród was i móc
inaczej, łagodniej porozmawiać z wami. Tak bardzo się
o was niepokoję! 21 Odpowiedzcie mi wy, którzy chcecie
poddać się Prawu Mojżesza: Czy w ogóle rozumiecie to
Prawo? 22 Napisane jest w nim, że Abraham miał dwóch
synów. Jeden był synem niewolnicy, drugi—wolnej kobiety.
23 Syn niewolnicy urodził się dzięki ludzkiemu planowi, ale
syn wolnej—dzięki obietnicy Boga. 24 Kobiety te stanowią
symbol dwóch przymierzy. Hagar, niewolnica, symbolizuje
przymierze zawarte na górze Synaj, które poddało ludzi w
niewolę Prawa. 25 Hagar jest również symbolem góry Synaj
w Arabii, której odpowiednikiem jest obecnie Jerozolima.
Ona bowiem, wraz ze swoimi mieszkańcami, nadal znajduje
się w niewoli Prawa. 26 Sara, która była wolna, symbolizuje
natomiast Jerozolimę w niebie—naszą „matkę”. 27 O tym
właśnie czytamy w Piśmie: „Raduj się, kobieto, która nigdy
nie rodziłaś dzieci. Krzycz i wołaj, choć nie doznałaś bólów
rodzenia. Samotna będzie bowiem miała więcej dzieci niż
ta, która ma męża”. 28 Przyjaciele! Tak jak Izaak—syn
Sary—jesteście dziećmi urodzonymi zgodnie z obietnicą
Boga. 29 A wiemy, że Izmael—syn Hagar—który urodził się
dzięki ludzkim planom, prześladował Izaaka, urodzonego
dzięki Duchowi Świętemu. Podobnie jest z wami—wy również
jesteście prześladowani. 30 Co na ten temat mówi Pismo?
„Odeślij niewolnicę i jej syna, gdyż syn niewolnicy nie będzie
spadkobiercą razem z synem wolnej”. 31 Przyjaciele! Nie
jesteśmy niewolnikami, ale ludźmi wolnymi!

5 Chrystus dał nam wolność. Strzeżcie więc tej wolności i nie
dajcie się niczym zniewolić! 2 Ja, Paweł, zapewniam was,
że jeśli poddacie się obrzędowi obrzezania, sądząc, że dzięki
temu zostaniecie uniewinnieni przez Boga, to Chrystus na nic
się wam nie przyda. 3 Ponownie uprzedzam was, że ten, kto
poddaje się obrzezaniu, jest zobowiązany do przestrzegania
całego Prawa Mojżesza. 4 Wy, którzy pragniecie dostąpić
uniewinnienia dzięki przestrzeganiu Prawa, wiedzcie, że
zerwaliście z Chrystusem—sami pozbawiliście się Bożej łaski!
5 My natomiast, zapewnieni przez Ducha Świętego, ufamy,
że Bóg uniewinni nas dlatego, że wierzymy Jezusowi. 6 Jeśli
ktoś bowiem wierzy Chrystusowi Jezusowi, to obrzezanie lub
jego brak nie mają w jego przypadku żadnego znaczenia;
liczy się tylko jego wiara, która objawia się w miłości do
innych. 7 Tak dobrze wystartowaliście! Kto wam przeszkodził
biec drogą prawdy? 8 Z pewnością nie Ten, który was
powołał do wolności. 9 Pamiętajcie, że odrobina kwasu
przenika całe ciasto. 10 Pan dał mi przekonanie, że zgodzicie
się ze mną. Ten zaś, który sieje wśród was zamęt, kimkolwiek

jest, poniesie karę. 11 Niektórzy twierdzą jednak, że nawet
ja sam wzywałem pogan do poddania się obrzezaniu.
Jeśli taka jest prawda, to dlaczego jestem prześladowany
przez żydowskich przywódców? Gdybym nauczał ludzi, że
mają poddać się obrzezaniu, to dobra nowina o śmierci
Chrystusa na krzyżu nie spotykałaby się przecież z takim
sprzeciwem. 12 Oby ci, którzy was podburzają i nakłaniają do
obrzezania, sami sobie coś odcięli. 13 Przyjaciele, zostaliście
powołani do życia w wolności. Nie po to jednak, aby gonić za
przyjemnościami, ale aby okazywać innym miłość i pomagać
im. 14 Całe Prawo Mojżesza streszcza się bowiem w jednym
przykazaniu: „Kochaj innych ludzi jak samego siebie!”. 15
Jeśli więc zachowujecie się jak dzikie zwierzęta, kąsające się
nawzajem i skaczące innym do oczu, to uważajcie, żebyście
się przypadkiem nawzajem nie pożarli. 16 Posłuchajcie
mnie! Niech waszym życiem kieruje Duch Święty, a wtedy
nie będziecie ulegać grzesznym pragnieniom. 17 Pomiędzy
Duchem a ludzkimi grzesznymi pragnieniami istnieje bowiem
konflikt. Siły te są sobie przeciwne, dlatego nie możecie żyć
tak, jak czujecie, że powinniście. 18 Jeżeli jednak pozwolicie
się prowadzić Duchowi Świętemu, Prawo Mojżesza nie
będzie miało nad wami żadnej władzy. 19 Uleganie grzesznym
ludzkim pragnieniom prowadzi do: rozwiązłości seksualnej,
nieczystości, niemoralności, 20 oddawania czci podobiznom
bożków, czarów, nienawiści, kłótliwości, zazdrości, gniewu,
egoistycznych ambicji, niezgody, rozłamów, 21 zawiści,
pijaństwa, hucznych imprez i innych tego typu zachowań. Po
raz kolejny przypominam wam, że ci, którzy tak żyją, nie
wejdą do królestwa Bożego. 22 Natomiast owocem działania
Ducha Świętego jest: miłość, radość, wewnętrzny pokój,
cierpliwość, uprzejmość, dobroć, wierność, 23 łagodność,
opanowanie. Takim postępowaniem nie łamie się Prawa. 24
Ci zaś, którzy należą do Chrystusa, przybili do Jego krzyża
swoje ludzkie skłonności i grzeszne pragnienia. 25 Skoro
więc żyjemy dzięki Duchowi Świętemu, to pozwólmy, aby On
nas prowadził. 26 I nie szukajmy taniej popularności, która
prowadzi do wzajemnych nieporozumień i zawiści.

6 Przyjaciele! Jeśli jakiś wierzący popadnie w grzech,
wtedy wy, będąc posłuszni Duchowi, w łagodny sposób
skierujcie go na dobrą drogę. Uważajcie jednak, abyście sami
również nie zgrzeszyli. 2 Pomagajcie sobie wzajemnie w
trudnych sytuacjach, w ten sposób bowiem wypełnicie prawo
Chrystusa. 3 Ten zaś, kto uważa się za lepszego od innych,
oszukuje samego siebie. 4 Oceniajcie własne zachowanie i
bądźcie dumni z waszych sukcesów, ale nie porównujcie
się z innymi. 5 Każdy bowiem sam odpowie za swoje
postępowanie. 6 Ci, którzy słuchają słowa Bożego, powinni
wspierać finansowo swoich nauczycieli. 7 Nie łudźcie się!
Boga nie da się oszukać! Każdy człowiek zbierze to, co zasiał.
8 Tego, kto zaspokaja swoje grzeszne pragnienia, spotka
śmierć. Ten zaś, kto jest posłuszny Duchowi Świętemu,
otrzyma dar życia wiecznego. (aiōnios g166) 9 Jeśli będziemy
wytrwale czynić dobro, to we właściwym czasie odbierzemy
wspaniałą nagrodę. 10 Dlatego, gdy tylko mamy okazję,
bądźmy dobrzy dla innych ludzi, a szczególnie dla innych
wierzących. Oni są bowiem naszą rodziną. 11 Spójrzcie na
te wielkie litery. Tak, to moje własnoręczne pismo. 12 Ci,
którzy nakłaniają was do poddania się obrzezaniu, chcą
zadowolić ludzi i uniknąć prześladowań. Wiedzą bowiem,
że nauka o śmierci Chrystusa na krzyżu powoduje wielki
sprzeciw. 13 Mimo że poddają się obrzezaniu, sami nie
przestrzegają Prawa Mojżesza. Namawiają was jednak do
tego, aby się potem chwalić, że jesteście ich uczniami. 14
Jeśli o mnie chodzi, to nie daj Boże, abym chwalił się czymś
innym niż krzyżem Jezusa Chrystusa, naszego Pana. Z
powodu tego krzyża świat przestał się dla mnie liczyć, a ja
jestem stracony dla świata. 15 Obrzezanie lub jego brak nie
ma już więc żadnego znaczenia. Naprawdę liczy się tylko
to, że Bóg uczynił nas nowymi ludźmi. 16 Niech On sam
obdarzy pokojem i miłością tych, którzy tak wierzą! Są oni
bowiem prawdziwym Bożym Izraelem. 17 Na moim ciele
mam blizny po prześladowaniach, które spotkały mnie z
powodu Jezusa. Są one dowodem mojej przynależności do
Niego. Proszę więc, nie sprawiajcie mi już więcej kłopotów.
18 Przyjaciele, niech Jezus Chrystus, nasz Pan, obdarza
was swoją łaską! Amen!

Efezjan

1 Ja, Paweł, powołany przez Boga na apostoła Jezusa
Chrystusa, piszę do świętych w Efezie, którzy wiernie
naśladują Chrystusa Jezusa. **2** Niech Bóg, nasz Ojciec, i
Pan, Jezus Chrystus, obdarzają was swoją łaską i pokojem!
3 Chwała niech będzie Bogu, Ojcu naszego Pana—Jezusa
Chrystusa! Ze względu na swojego Syna, obdarzył nas
bowiem niebiańskim szczęściem. **4** Dzięki Chrystusowi wybrał
nas dla siebie już przed stworzeniem świata, abyśmy w Jego
oczach byli święci, nieskazitelni i pełni miłości. **5** Ze względu
na Jezusa, postanowił uczynić nas swoimi dziećmi—pragnął
bowiem **6** objawić światu swoją wielką łaskę, którą okazał
nam poprzez swojego ukochanego Syna. **7** To właśnie ze
względu na przelaną krew Chrystusa zostaliśmy odkupieni
przez Boga i oczyszczeni ze wszystkich win. Łaska Boga
jest ogromna! **8** Dzięki niej zostaliśmy obdarzeni mądrością
i zrozumieliśmy **9** tajemnicę odwiecznego planu Boga.
10 A polega on na tym, że w wyznaczonym przez Boga
czasie wszystko—zarówno to, co znajduje się na ziemi,
jak i to, co jest w niebie—zostanie podporządkowane
Chrystusowi. **11** Dzięki Niemu także my zostaliśmy wybrani
przez Boga—zgodnie z Jego planem. Wszystko bowiem
dzieje się zgodnie z Jego zamierzeniem. **12** My więc jako
jedni z pierwszych zaufaliśmy Chrystusowi i oddaliśmy
chwałę Bogu. **13** Dzięki Niemu również i wy usłyszeliście
dobrą nowinę o zbawieniu i uwierzyliście Mu. A na dowód
tego, że jesteście własnością Boga, zostaliście opieczętowani
obiecanym Duchem Świętym. **14** Jego obecność w nas jest
gwarancją tego, że zostaniemy odkupieni przez Boga i że na
pewno otrzymamy od Niego obiecany dar. A wszystko to
przyniesie Bogu chwałę! **15** Od dnia, w którym usłyszałem, że
szczerze wierzycie Panu i kochacie wszystkich wierzących,
16 nie przestaję dziękować za was Bogu i modlić się za was.
17 Proszę też Boga, Ojca naszego Pana—Jezusa Chrystusa,
aby udzielił wam duchowej mądrości i abyście mogli Go
jeszcze lepiej poznać. Jemu należy się bowiem chwała.
18 Proszę Go również, aby oświecił was i pokazał wam
wspaniałą przyszłość, do której was powołał, oraz wielki
dar, który przygotował dla wszystkich świętych, **19** a także
ogromną moc, z jaką działa wśród nas i wszystkich, którzy
Mu uwierzyli. **20** Ta sama Boża moc wzbudziła z martwych
Chrystusa i wyniosła Go na najbardziej zaszczytne miejsce
w niebie, znajdujące się po prawej stronie Boga. **21** On stoi
bowiem ponad wszystkimi władcami tego świata, a także
wszelkimi duchowymi mocami—zarówno obecnymi, jak i
przyszłymi. **(aiōn g165)** **22** Bóg rzucił Mu bowiem wszystko do
stóp i ustanowił Go Głową całego kościoła, **23** który jest
Jego ciałem. On jest obecny w każdym miejscu!

2 Kiedyś byliście duchowo martwi, pogrążeni w grzechach
i przestępstwach. **2** Żyliście jak cały ten świat, posłuszny
swojemu duchowemu władcy, panującemu nad siłami zła,
który obecnie działa przez zbuntowanych ludzi. **(aiōn g165)** **3**
Kiedyś my wszyscy, tak jak oni, byliśmy podporządkowani
pragnieniom naszego ciała i zmysłowym przyjemnościom.
Dlatego, podobnie jak wszystkich innych ludzi, czekał nas
Boży sąd. **4** Ale Bóg, który jest Bogiem pełnym miłości,
tak bardzo nas pokochał, **5** że chociaż byliśmy duchowo
martwi i pogrążeni w grzechach, razem z Chrystusem
przywrócił nas do życia. W ten sposób, dzięki swojej łasce,
uratował także was. **6** On wskrzesił nas i juz teraz umieścił
w niebie—należymy bowiem do Chrystusa. **7** Łaska, którą
Bóg okazał nam dzięki Chrystusowi Jezusowi, będzie w
nadchodzących wiekach dowodem Jego dobroci. **(aiōn g165)**
8 Zbawienie nie jest waszą zasługą, ale darem od Boga,
który przyjęliście wierząc w Jego łaskę. **9** Bóg zbawił was
przecież nie ze względu na wasze dobre uczynki, nie macie
się więc czym szczycić! **10** Wszystko to pochodzi bowiem
od Niego! To On, dzięki Jezusowi Chrystusowi, sprawił,
że staliśmy się innymi, nowymi ludźmi. On również chce,
abyśmy czynili dobro i już od dawna to dla nas zaplanował.
11 Nie zapominajcie więc, że kiedyś byliście poganami i że ci,
którzy mają na ciele znak obrzezania, pogardliwie nazywali
was nieobrzezanymi. **12** Żyliście wtedy bez Chrystusa. Nie
należeliście też do Izraela—narodu wybranego przez Boga.
Dlatego obietnice, płynące z Bożego przymierza z Izraelem,
nie dotyczyły was. Żyliście więc na tym świecie bez nadziei i
bez Boga. **13** Teraz jednak wy, niegdyś obcy Bogu, staliście
się Mu bliscy dzięki przelanej krwi Chrystusa, do którego
należycie. **14** On bowiem dał nam pokój, ponieważ przez
swoją śmierć zjednoczył Żydów i pogan. Zburzył dzielący ich
mur wrogości **15** i pozbawił mocy Prawo Mojżesza wraz
z jego przykazaniami. Uczynił to, aby z Żydów i pogan
stworzyć jeden nowy naród i zaprowadzić między nimi pokój.
16 Przez swoją śmierć na krzyżu pojednał z Bogiem jednych i
drugich, co więcej—umieścił ich w jednym ciele! Zlikwidował
w ten sposób wzajemną wrogość. **17** Chrystus przyniósł
tę nowinę o pokoju zarówno wam, którzy byliście obcy
Bogu, jak i bliskim Mu Żydom. **18** To dzięki Niemu, przez
jednego Ducha, wszyscy mamy dostęp do Boga Ojca. **19** Nie
jesteście już więc cudzoziemcami ani obcymi! Staliście się
obywatelami nieba i należycie do Bożej rodziny. **20** Jesteście
jak dom, zbudowany na fundamencie apostołów i proroków,

którego kamieniem węgielnym jest sam Jezus Chrystus. 21
To On bowiem łączy ze sobą poszczególne elementy tej
budowli i sprawia, że wznosi się ona jako święta świątynia
dla Pana. 22 Dzięki Niemu jesteście częścią budowli, w
której mieszka Boży Duch!

3 Ja, Paweł, stałem się więźniem Chrystusa właśnie z
powodu was, pogan. 2 Jak bowiem wiecie, Bóg polecił
mi, abym przekazał wam dobrą nowinę o Jego łasce. 3 On
objawił mi również tę tajemnicę, o której przed chwilą w
skrócie wam napisałem. 4 Czytając moje słowa, możecie
się więc dowiedzieć, jak rozumiem ten tajemniczy plan
Chrystusa. 5 W minionych czasach nie był on ujawniony
ludziom, ale obecnie Duch objawił go świętym apostołom
i prorokom. 6 Sednem tej tajemnicy jest to, że dzięki
dobrej nowinie o Chrystusie poganie na równi z Żydami
otrzymują wspaniałe dary od Boga, należą do jednego
ciała—kościoła—i razem korzystają z Bożych obietnic! 7
Dzięki łasce i potężnej mocy Boga poświęciłem się głoszeniu
tej właśnie dobrej nowiny. 8 Mnie, najmniej znaczącemu
wśród wszystkich świętych, Bóg nakazał bowiem pójść do
pogan i ogłosić im, że Chrystus obdarzył ich ogromnym
bogactwem. 9 Polecił mi również wyjaśnić ludziom ten
tajemniczy plan Boga, Stwórcy wszechświata. Wcześniej
plan ten był tajemnicą, **(aiōn g165)** 10 teraz zaś—poprzez
kościół—zadziwiająca mądrość Boga została ujawniona
wobec wszystkich nadziemskich władz i mocy. 11 Bóg
zaplanował to przed wiekami i zrealizował przez Chrystusa
Jezusa, naszego Pana. **(aiōn g165)** 12 To dzięki Niemu
możemy teraz śmiało zbliżać się do Boga, bo wierzymy Mu.
13 Proszę więc, nie załamujcie się, słysząc, że znoszę dla
was jakieś cierpienia. Bądźcie raczej z tego dumni! 14 Padam
na kolana przed naszym Ojcem, 15 od którego pochodzi
każda istota, zarówno w niebie, jak i na ziemi. 16 On jest
otoczony chwałą i wszystko do Niego należy, dlatego proszę
Go, aby was wewnętrznie wzmocnił przez swojego Ducha.
17 Modlę się, aby Chrystus—przez wiarę—zamieszkał w
waszych sercach i abyście uchwycili się Go. 18 Wtedy
bowiem zrozumiecie—wraz ze wszystkimi świętymi—jak
szeroka, jak długa, jak wysoka i jak głęboka jest Jego miłość.
19 I poznacie ją, choć pełne zrozumienie jej przekracza
ludzkie możliwości. Modlę się również o to, aby inni ludzie
mogli dostrzec w waszym życiu cechy samego Boga. 20
Bóg, swoją potężną mocą działającą w naszym życiu, jest
w stanie uczynić o wiele więcej niż to, o co Go prosimy,
a nawet więcej niż jesteśmy sobie w stanie wyobrazić. 21
Jemu niech będzie wieczna chwała w kościele i w Chrystusie
Jezusie—przez wszystkie pokolenia. Amen! **(aiōn g165)**

4 Jako więzień Pana zachęcam was, abyście żyli w zgodzie
z waszym powołaniem. 2 Bądźcie pokorni, łagodni i
cierpliwi. Z miłością znoście nawzajem swoje słabości.
3 Z oddaniem dbajcie o duchową jedność, zachowując
między sobą pokój. 4 Tworzymy jedno wspólne ciało. Boży
Duch jest również jeden i zostaliśmy powołani do jednej
wspólnej nadziei. 5 Jest tylko jeden Pan, jedna wiara, jeden
chrzest, 6 i jeden wspólny Ojciec nas wszystkich, który
panuje nad wszystkimi, działa przez wszystkich i mieszka w
nas wszystkich. 7 A każdy z nas otrzymał od Chrystusa
jakiś szczególny dar. 8 Pismo mówi: „Wstępując do nieba,
zabrał ze sobą jeńców, a ludziom rozdał dary”. 9 Czy słowo
„wstąpił” nie oznacza, że najpierw musiał zstąpić do otchłani
ziemi? 10 Tak! Ten, który zstąpił do otchłani, potem wstąpił
do nieba, aby napełnić swoją obecnością cały wszechświat.
11 To właśnie On, Chrystus, ustanowił w kościele apostołów,
proroków, ewangelistów oraz pasterzy i nauczycieli. 12
Ich zadaniem jest przygotowywanie świętych do służby,
mającej na celu budowanie ciała Chrystusa—kościoła, 13
abyśmy wszyscy osiągnęli całkowitą jedność wiary, w pełni
poznali Syna Bożego i stali się doskonali, na wzór Chrystusa.
14 Nie bądźmy jak dzieci, które łatwo wierzą w fałszywe
informacje i ulegają sprytnym kłamstwom przewrotnych
ludzi. 15 Zamiast tego, z miłością mówmy sobie prawdę i
coraz bardziej upodabniajmy się do Chrystusa, który jest
Głową swojego ciała—kościoła. 16 Dzięki Niemu całe to
ciało jest doskonale połączone w jedną całość, a każda jego
część we właściwy sobie sposób służy innym, tak że cały
organizm coraz bardziej się rozwija i rośnie w miłości. 17
Dlatego też ostrzegam was w imieniu Pana: Nie postępujcie
jak niemądrzy poganie! 18 Ich umysły są bowiem pogrążone
w ciemności i dlatego nie mają oni nic wspólnego z życiem
dla Boga. Jest to spowodowane ich niewiedzą i twardym
sercem. 19 Ludzie ci znieczulili swoje sumienie i rzucili
się w wir wszelkiego rodzaju nieczystości i rozwiązłości.
20 Wy jednak nie tego nauczyliście się od Chrystusa. 21
Skoro usłyszeliście o Nim i poznaliście Jego prawdę, 22 to
wiecie, że musicie porzucić dawne, grzeszne życie, zepsute
z powodu zwodniczych pragnień. 23 Macie również poddać
się Duchowi Świętemu, aby nieustannie zmieniał wasz
sposób myślenia. 24 Stawajcie się nowymi ludźmi, prawymi i
świętymi, stworzonymi na obraz Boga. 25 Dlatego odrzućcie
kłamstwo i mówcie sobie nawzajem prawdę—należycie
przecież do jednego ciała! 26 Wyrażajcie swój gniew, ale

nie pozwalajcie, aby prowadził was do grzechu. A jeśli tak
się stanie, rozwiążcie problem jeszcze przed zachodem
słońca, 27 aby nie dawać diabłu okazji do działania. 28 Kto
dotychczas kradł, niech teraz przestanie. Niech się weźmie
do uczciwej pracy, aby dzięki zarobionym pieniądzom mógł
pomagać potrzebującym. 29 Niech z waszych ust nie
wychodzi żadne złe słowo, ale tylko dobre—umacniające
innych w wierze lub pomagające im w ich problemach. 30
Nie zasmucajcie swoim życiem Ducha Świętego, którym
Bóg opieczętował was, gwarantując wam w ten sposób
zbawienie. 31 Usuńcie spośród siebie wszelkie zgorzknienie,
gwałtowne reakcje, gniew, krzyk i ostre słowa. Odrzućcie
także złość. 32 Bądźcie wobec siebie łagodni i współczujący.
Przebaczajcie sobie nawzajem, tak jak Bóg—ze względu na
Chrystusa—przebaczył wam.

5 Podążajcie za wzorem wyznaczonym przez Boga, bo
jesteście Jego ukochanymi dziećmi. 2 Okazujcie innym
miłość, tak jak Chrystus okazał ją nam. On oddał przecież za
nas swoje życie, a Jego ofiara została przyjęta przez Boga.
3 Nie dawajcie nikomu najmniejszych podstaw do tego, aby
podejrzewał was o rozwiązłość seksualną, nieczystość lub
zachłanność—takie rzeczy nie pasują do życia świętych. 4
Unikajcie nieprzyzwoitych i bezsensownych rozmów oraz
dwuznacznych żartów. Niech z waszych ust płyną raczej
słowa wdzięczności dla Boga. 5 Możecie być pewni, że
żaden człowiek, który prowadzi rozwiązłe lub nieczyste
życie, nie wejdzie do królestwa Bożego. Nie znajdą się tam
również ci, którzy są zachłanni—ich prawdziwym bogiem są
bowiem pieniądze. 6 Nie wierzcie w fałszywe, puste obietnice
głoszące, że wszystko będzie w porządku! Bóg ukarze
bowiem tych, którzy nie są Mu posłuszni i dopuszczają
się wymienionych wcześniej grzechów. 7 Unikajcie więc
towarzystwa takich ludzi! 8 Kiedyś i wy żyliście w ciemności,
ale teraz, dzięki Panu, jesteście światłem! Niech więc będzie
ono widoczne w waszym życiu! 9 Owocem tego światła jest
wszelkie dobro, prawość i prawda. 10 Dążcie do tego, co
się podoba naszemu Panu. 11 Nie czyńcie zaś tego, co
pochodzi z ciemności i jest bezwartościowe. Potępiajcie
wszelkie takie zachowanie. 12 Wstyd bowiem nawet mówić
o tym, czego dokonują ludzie, którzy są nieposłuszni Bogu.
Czyny te nie są jawne, 13 ale gdy wychodzą na światło
dzienne, okazuje się, jak bardzo są złe. 14 To bowiem, co
zostaje ujawnione, staje się widoczne w pełnym świetle.
Dlatego mówi się: „Obudź się, śpiący, i powstań z martwych,
a Chrystus stanie się twoim światłem”. 15 Uważajcie więc
na to, jak postępujecie. Nie zachowujcie się jak głupcy,
ale jak ludzie mądrzy. 16 Wykorzystujcie każdą możliwość,
aby w tych złych czasach czynić dobro. 17 Nie bądźcie
bezmyślni, ale starajcie się odkrywać wolę Pana. 18 Nie
upijajcie się, bo to rujnuje życie, ale bądźcie pełni Ducha
Świętego. 19 Gdy spotykacie się, śpiewajcie psalmy, hymny
oraz inne duchowe pieśni, z głębi waszych serc oddając
chwałę Panu. 20 Zawsze i za wszystko dziękujcie Bogu
Ojcu w imieniu naszego Pana, Jezusa Chrystusa. 21 Ze
względu na Chrystusa okazujcie sobie nawzajem uległość.
22 Żony, bądźcie uległe wobec swoich mężów, tak jak wobec
Pana. 23 Mąż jest bowiem głową żony, tak jak Chrystus jest
Głową kościoła—Jego ciała. Jest też jego Zbawicielem! 24
Tak jak kościół jest uległy wobec Chrystusa, tak wy macie
być we wszystkim uległe wobec swoich mężów. 25 A wy,
mężowie, kochajcie żony z takim oddaniem, z jakim Chrystus
pokochał kościół. On oddał za niego życie, 26 aby uczynić go
świętym i aby oczyścić go przez obmycie Bożym słowem. 27
Chrystus uczynił to, aby przygotować dla siebie kościół jako
wspaniałą narzeczoną—świętą i nienaganną, pozbawioną
jakiejkolwiek skazy lub wady. 28 Mężowie powinni więc
kochać swoje żony jak własne ciało. Kto okazuje żonie
miłość, okazuje ją własnemu ciału. 29 Nikt przecież nie chce
szkodzić własnemu ciału! Przeciwnie, każdy odżywia je
i pielęgnuje. W taki sam sposób Chrystus troszczy się o
kościół, 30 który jest Jego ciałem i do którego należymy. 31
Pismo mówi: „Dlatego mężczyzna opuści rodziców i złączy
się z żoną, tak że ci dwoje staną się jednym ciałem”. 32
Jest to niezwykła tajemnica, ale ja na tym przykładzie chcę
zobrazować jedność Chrystusa i Jego kościoła. 33 Niech
więc każdy mąż kocha żonę jak samego siebie, a żona niech
okazuje szacunek mężowi.

6 Teraz kilka słów do was, dzieci: Bądźcie posłuszne
rodzicom ze względu na Pana—bo tak należy postępować.
2 „Szanuj rodziców, żeby ci się dobrze powodziło i abyś
długo żył na ziemi!”—to pierwsze z dziesięciu przykazań,
które zawiera obietnicę. 4 Ojcowie, nie drażnijcie dzieci,
ale wychowujcie je stosując dyscyplinę i nauczając je tego,
co się podoba Panu. 5 Niewolnicy, bądźcie posłuszni
swoim panom—szczerze i z szacunkiem, jakbyście służyli
samemu Chrystusowi. 6 Nie róbcie tego na pokaz,
aby się im przypodobać. Pracujcie tak, jakbyście byli
niewolnikami samego Chrystusa, wypełniającymi Bożą wolę
z potrzeby serca. 7 Powtarzam: Służcie z zapałem, jakbyście
czynili to dla Pana, a nie tylko dla ludzi. 8 Pamiętajcie,
że wszyscy—zarówno niewolnicy, jak i wolni—zostaną
nagrodzeni przez Pana za ich dobre czyny. 9 Wy zaś,

panowie, traktujcie niewolników we właściwy sposób. Nie
zmuszajcie ich do niczego groźbą i pamiętajcie, że w niebie
zasiada wasz wspólny Pan. On traktuje wszystkich ludzi
jednakowo. **10** Na koniec—kilka słów zachęty: Korzystajcie z
mocy naszego Pana, a wtedy również wy będziecie mocni.
11 Załóżcie całą zbroję otrzymaną od Boga, abyście mogli
odeprzeć podstępne ataki diabła. **12** Nie walczymy bowiem z
ludźmi, ale z władcami świata ciemności i z niewidzialnymi
siłami zła. **(aiōn g165)** **13** Używajcie więc całej zbroi Bożej,
abyście w dniu ataku byli gotowi do obrony i byście odnieśli
zwycięstwo. **14** Bądźcie więc gotowi! Waszym pasem niech
będzie prawda, a pancerzem—prawość. **15** Waszymi butami
niech będzie gotowość niesienia ludziom dobrej nowiny o
pokoju. **16** W każdej sytuacji osłaniajcie się tarczą, którą jest
wasza wiara. Dzięki niej ugasicie wszystkie ogniste pociski
szatana. **17** Załóżcie też hełm, którym jest wasze zbawienie,
a do rąk weźcie miecz Ducha, czyli słowo Boże. **18** Poza tym
wszystkim, korzystajcie z mocy Ducha Świętego, w każdej
sytuacji modląc się do Boga i prosząc Go, aby miał w swojej
opiece wszystkich świętych na świecie. **19** A módlcie się
również za mnie, aby Bóg dał mi właściwe słowa, gdy będę
przemawiał, i abym bez obaw mógł przedstawiać ludziom
tajemnicę dobrej nowiny, **20** z powodu której jestem teraz w
więzieniu. Proście więc Boga, abym—tak jak należy—mógł
ją głosić z odwagą. **21** Chcę, abyście wiedzieli, co u mnie
słychać. Dlatego wysyłam do was Tychika, mojego drogiego
przyjaciela i wiernego pomocnika w pracy dla Pana. On
wszystko wam opowie i doda wam otuchy. **23** Przyjaciele,
niech Bóg Ojciec i Jezus Chrystus, nasz Pan, obdarzają
was pokojem, miłością i wiarą! **24** Wszystkim wam, którzy
kochacie naszego Pana, Jezusa Chrystusa, życzę łaski od
Boga!

Filipian

1 Paweł i Tymoteusz, jako słudzy Chrystusa Jezusa,
piszemy do wszystkich świętych w Filippi—wraz z
przywódcami i ich pomocnikami. **2** Niech Bóg, nasz Ojciec, i
Pan, Jezus Chrystus, obdarzają was swoją łaską i pokojem!
3 Za każdym razem, gdy was wspominam, dziękuję za was
Bogu. **4** Wszyscy jesteście obecni w moich modlitwach. **5**
Począwszy od dnia, w którym usłyszeliście dobrą nowinę, aż
do dziś, jesteście bowiem wiernymi współpracownikami w
głoszeniu jej innym ludziom. **6** Jestem pewien, że Bóg, który
rozpoczął w was to dobre dzieło, będzie je kontynuował
aż do czasu powrotu Jezusa Chrystusa. **7** Mam prawo tak
o was myśleć, bo zajmujecie w moim sercu szczególne
miejsce. Wszyscy wspieraliście mnie przecież, gdy byłem
w więzieniu i gdy stawałem w obronie dobrej nowiny. **8**
A Bóg dobrze wie, jak bardzo za wami tęsknię—Jezus
Chrystus wlał bowiem w moje serce ogromną miłość do
was. **9** Modlę się, aby również wasza miłość coraz bardziej
wzrastała i aby prowadziła was do jeszcze większej duchowej
wiedzy i rozeznania. **10** Dzięki temu będziecie bowiem
umieli wybierać to, co najlepsze, i będziecie czyści oraz
nienaganni w dniu powrotu Chrystusa. **11** On sprawi, że
przez wasze prawe postępowanie oddacie chwałę i cześć
Bogu. **12** Przyjaciele, pragnę abyście wiedzieli, że napotkane
przeze mnie przeszkody tak naprawdę pomogły tylko w
głoszeniu dobrej nowiny! **13** Całe koszary i wszyscy dookoła
wiedzą już, że zostałem uwięziony z powodu Chrystusa. **14**
Ponadto coraz większa grupa wierzących, zachęconych moją
postawą, z odwagą głosi słowo Boże, nie bojąc się nawet
więzienia. **15** Są jednak i tacy, którzy mówią o Chrystusie
dlatego, że zazdroszczą nam owoców naszej pracy. Wielu
ma jednak zupełnie czyste motywy **16** i opowiada ludziom
o Jezusie z miłości do Niego. Oni dobrze wiedzą, że
znalazłem się tu, aby bronić dobrej nowiny. **17** Ci zaś,
którzy mówią o Chrystusie powodowani zazdrością, nie
mają szczerych zamiarów. Chcą bowiem przysporzyć mi
jeszcze więcej cierpienia. **18** Ale to jest bez znaczenia.
Liczy się tylko to, że—szczerze czy nieszczerze—mówi
się o Chrystusie! A z tego mogę się tylko cieszyć, **19** bo
wiem, że dzięki waszym modlitwom i pomocy Ducha Jezusa
Chrystusa wszystko to przyczyni się do mojego uwolnienia.
20 Jestem też przekonany, że niczego nie będę musiał się
wstydzić. Wręcz przeciwnie! Jak zawsze, tak i teraz—żywy
czy martwy—oddam chwałę Chrystusowi. **21** Życie oznacza
bowiem dla mnie służbę Chrystusowi, a śmierć—to czysty
zysk! **22** Jeśli więc mam pozostać przy życiu, to nadal będę
Mu służył. Ale nie wiem, co wybrać, **23** pragnę bowiem
zarówno śmierci, jak i życia. Gdybym zakończył życie, to
znalazłbym się już z Jezusem—a to jest coś, o czym marzę.
24 Gdybym jednak pozostał przy życiu, to mógłbym jeszcze
zrobić dla was wiele dobrego. **25** A mam pewność, że
tak właśnie się stanie—że zostanę jeszcze z wami, aby
dbać o wasz duchowy wzrost i pomóc wam czerpać radość
z wiary. **26** Gdy się więc spotkamy, będziecie mogli być
dumni z tego, że służę Jezusowi. **27** Tymczasem postępujcie
w sposób godny dobrej nowiny o Chrystusie. Chciałbym
bowiem—niezależnie od tego, czy jestem z wami, czy
nie—mieć pewność, że zachowujecie jedność, że wspólnie
walczycie, głosząc dobrą nowinę, **28** i że nie dajecie się
zastraszyć przeciwnikom. Taka postawa będzie dla nich
zapowiedzią zagłady, dla was zaś—zapowiedzią Bożego
zbawienia. **29** Bóg dał wam bowiem wielki przywilej—możecie
nie tylko wierzyć Chrystusowi, ale także dla Niego cierpieć.
30 Teraz więc przechodzicie te same cierpienia, które kiedyś
widzieliście w moim życiu i o których zresztą nadal słyszycie.

2 Przykład Chrystusa stanowi dla was zachętę, Jego miłość
niesie wam pocieszenie, a Duch Święty pomaga wam
żyć w jedności i okazywać innym współczucie oraz miłość.
2 Sprawcie więc, żeby moja radość była pełna—bądźcie
jednomyślni, zgodni i okazujcie sobie miłość oraz gotowość
do współpracy! **3** Nie drażnijcie się nawzajem i nie
okazujcie pychy. Przeciwnie, w pokorze uważajcie innych za
ważniejszych od siebie **4** i dbajcie o ich sprawy, a nie tylko o
własny interes. **5** Niech postawa Jezusa Chrystusa będzie
dla was wzorem: **6** On, chociaż od zawsze był Bogiem,
nie pragnął za wszelką cenę zachować swoich boskich
przywilejów. **7** Wręcz przeciwnie, wyrzekł się wszystkiego,
przyjął postawę sługi i stał się człowiekiem podobnym do
innych. Co więcej, uznano Go za zwykłego człowieka! **8**
On jednak poniżył się jeszcze bardziej i posłusznie poszedł
na śmierć —haniebną śmierć na krzyżu! **9** Ale właśnie
dlatego Bóg niezwykle Go wywyższył i nadał Mu tytuł, który
przewyższa wszystkie inne. **10** Słysząc go, każda istota,
żyjąca w niebie, na ziemi i pod ziemią, padnie na kolana **11**
a każdy, kto może mówić, wyzna, że Jezus Chrystus jest
Panem, oddając w ten sposób chwałę Bogu Ojcu. **12** Kochani,
gdy byłem z wami, zawsze okazywaliście posłuszeństwo
Bogu. Ale teraz, gdy jestem daleko, pielęgnujcie swoje
zbawienie z podwójnym zapałem, okazując Bogu należny
szacunek. **13** To On bowiem daje wam zarówno dobre chęci,
jak i siły do działania. **14** Cokolwiek robicie, nie narzekajcie
ani nie sprzeczajcie się. **15** Nie dawajcie też nikomu podstaw

do jakichkolwiek zarzutów, a wręcz przeciwnie—niech
wszyscy widzą waszą nienaganność i czystość. Bądźcie jak
światła jaśniejące w tym zepsutym i przewrotnym świecie.
16 Trzymajcie się słowa Bożego, które daje życie! W dzień
powrotu Chrystusa będę z was bardzo dumny i będę cieszyć
się, widząc, że moja praca i cały wysiłek nie poszły na
marne. 17 Gdybym nawet tę służbę dla was miał przypłacić
życiem, to i tak jestem pełen radości i cieszę się razem
z wami. 18 Dlatego wy również bądźcie pełni radości i
cieszcie się razem ze mną! 19 Chciałbym dowiedzieć się, co
u was słychać. Dlatego mam nadzieję, że Pan pozwoli mi
wkrótce wysłać do was Tymoteusza. 20 Nie mam tu nikogo
innego, kto tak jak on troszczyłby się o wasze duchowe
potrzeby. 21 Wszyscy pilnują tylko własnego interesu i
nie przejmują się sprawami Jezusa Chrystusa. 22 Dobrze
znacie oddanie Tymoteusza—w głoszeniu dobrej nowiny
pomagał mi jak rodzony syn! 23 Zamierzam więc wysłać go
do was, gdy tylko się wyjaśni, co ze mną będzie. 24 Ufam
jednak, że Pan sprawi, iż także ja będę mógł wkrótce do was
przybyć. 25 Na razie uznałem za konieczne odesłać do was
Epafrodyta, którego wysłaliście do mnie jako pomocnika.
Cenię go jako przyjaciela, współpracownika i towarzysza
broni w tej duchowej walce. 26 Widziałem jednak, jak bardzo
za wami tęsknił i niepokoił się, wiedząc, że martwicie się
jego chorobą. 27 Rzeczywiście był bowiem bliski śmierci,
ale Bóg zlitował się nad nim. Zresztą nie tylko nad nim,
ale i nade mną, abym w tej trudnej sytuacji nie przeżywał
dodatkowego smutku. 28 Szybko wysłałem go do was, aby
sprawić wam radość jego przybyciem i bym ja nie musiał
się już o niego niepokoić. 29 Przyjmijcie go z radością i
okazujcie uznanie takim jak on. 30 Dokonał bowiem tego, w
czym wy nie mogliście mi pomóc. A służąc Chrystusowi,
ryzykował dla Niego życie.

3 Moi przyjaciele, cieszcie się z tego, że należycie do
Pana! Wiem, że się powtarzam, ale czynię to celowo, dla
waszego dobra. 2 Strzeżcie się tych, którzy zachowują się jak
psy, są złymi współpracownikami i nawołują was do poddania
się obrzędowi obrzezania. 3 To my jesteśmy naprawdę
obrzezani, służymy bowiem Bogu dzięki Duchowi Świętemu.
A naszym powodem do dumy jest Jezus Chrystus, nie zaś
nasze ludzkie osiągnięcia, 4 chociaż ja miałbym czym się
chwalić, gdybym chciał polegać na moich dokonaniach. Jeżeli
ktokolwiek uważa, że ma do tego prawo, to tym bardziej
ja. 5 Jestem Hebrajczykiem, potomkiem Jakuba—praojca
narodu Izraela—i pochodzę z rodu Beniamina. Ósmego
dnia po urodzeniu, zgodnie z tradycją, byłem poddany
obrzezaniu. Gdy dorosłem, zostałem członkiem ugrupowania
faryzeuszy i sumiennie przestrzegałem Prawa Mojżesza.
6 Dowodem mojej gorliwości było to, że prześladowałem
kościół. W świetle Prawa Mojżesza byłem więc nienagannym
człowiekiem. 7 Ale to, co kiedyś stanowiło dla mnie
ogromną wartość, później—poznawszy Chrystusa—uznałem
za bezwartościowe! 8 I nadal uważam, że te wszystkie
„zalety" nie mają żadnej wartości, w porównaniu z przywilejem
poznania Jezusa Chrystusa, mojego Pana. Ze względu na
Niego porzuciłem to wszystko i uznaję to za śmieci. Teraz
bowiem zależy mi tylko na Chrystusie 9 i na tym, żeby być
blisko Niego. Tego zaś nie mógłbym osiągnąć dzięki mojej
własnej prawości, polegającej na przestrzeganiu Prawa
Mojżesza. Bóg przyjął mnie tylko dlatego, że uwierzyłem
Chrystusowi. 10 Teraz zaś moim jedynym pragnieniem
jest to, by poznać Chrystusa i doświadczyć w swoim
życiu tej potężnej mocy, dzięki której zmartwychwstał.
Jestem też gotów znosić cierpienia, a nawet umrzeć dla
Niego, 11 wiedząc, że ostatecznie zostanę wzbudzony z
martwych. 12 Nie mówię, że osiągnąłem mój cel lub że
jestem już doskonały. Nadal biegnę i zmierzam do celu, do
którego wezwał mnie Chrystus. 13 Przyjaciele, jeszcze nie
ukończyłem mojego biegu, więc nie oglądam się do tyłu,
ale wytężam siły, 14 aby zdobyć Bożą nagrodę w niebie,
zapewnioną przez Chrystusa Jezusa. 15 My wszyscy, będąc
dojrzali w wierze, powinniśmy właśnie w taki sposób patrzeć
na nasze życie. Jeśli jednak jesteście innego zdania, to Bóg
i tak doprowadzi was do właściwego zrozumienia, 16 o ile
będziecie Mu posłuszni. 17 Przyjaciele, naśladujcie mnie oraz
tych, którzy nauczyli się ode mnie, jak żyć. 18 Wielokrotnie
już wam mówiłem, a teraz przypominam ze łzami w oczach,
że wielu ludzi żyje jak wrogowie krzyża Chrystusa. 19 Ich
przeznaczeniem jest zagłada, ich bogiem—nienasycony
brzuch, a dumą—to, czego powinni się wstydzić. Ludzie ci
myślą jedynie o ziemskich sprawach. 20 Nasza ojczyzna jest
jednak w niebie i stamtąd oczekujemy powrotu naszego
Zbawiciela i Pana, Jezusa Chrystusa. 21 On bowiem
przemieni nasze śmiertelne ciała w ciała pełne chwały,
podobne do zmartwychwstałego ciała Jezusa. Chrystus
dokona tego, ponieważ ma nad wszystkim władzę.

4 Kochani przyjaciele, jesteście moją radością i nagrodą
za mój trud! Wiernie trzymajcie się więc Pana! 2 Gorąco
zachęcam Ewodię i Syntychę, aby ze względu na Pana żyły
w zgodzie. 3 A ciebie, mój prawdziwy towarzyszu, proszę,
abyś pomógł im w tym, bo naprawdę ciężko pracowały
głosząc dobrą nowinę razem ze mną, z Klemensem oraz z

innymi moimi współpracownikami, których imiona zapisane
są w księdze życia. 4 Zawsze cieszcie się z tego, że
należycie do Pana. Cieszcie się! 5 I niech wszyscy wokół
doświadczają waszej życzliwości—przyjście Pana jest już
bowiem coraz bliższe! 6 O nic się nie martwcie, ale ze
wszystkimi sprawami zwracajcie się do Boga. Proście Go o
pomoc, ale i dziękujcie Mu. 7 A Jego pokój, przekraczający
najśmielsze ludzkie wyobrażenia, opanuje wasze serca
i umysły. Wszystko to jest możliwe dzięki Chrystusowi.
8 Przyjaciele, myślcie o tym, co jest zgodne z prawdą,
dobre, prawe, czyste, miłe, szlachetne, doskonałe i godne
pochwały. 9 Postępujcie zgodnie z tym, czego się ode mnie
nauczyliście, co przejęliście, co słyszeliście i co widzieliście.
A Bóg, który obdarza ludzi pokojem, będzie z wami. 10
Ogromnie się ucieszyłem z dowodu waszej troski o mnie.
Wiem, że o mnie pamiętacie, choć ostatnio nie mieliście
okazji tego wyrazić. 11 Nie wspominam o tym dlatego, że
nadal mi czegoś brakuje. Nauczyłem się bowiem radzić
sobie w różnych sytuacjach. 12 Wiem, jak znosić biedę
i jak żyć w dostatku. Jestem przygotowany do życia w
każdych warunkach: z pełnym i z pustym żołądkiem, w
dobrobycie i w niedostatku. 13 Dzięki Temu, który dodaje
mi sił, umiem radzić sobie w każdej sytuacji. 14 Dobrze
jednak zrobiliście, pomagając mi w obecnych kłopotach. 15
Zapewne pamiętacie, że na samym początku, gdy opuściłem
Macedonię, aby dalej głosić dobrą nowinę, żaden kościół nie
pomagał mi finansowo—tylko wy, Filipianie. 16 Gdy byłem w
Tesalonice, aż dwa razy udzieliliście mi pomocy! 17 Mówiąc
o tym, nie sugeruję, że powinniście przesłać mi kolejny
dar, ale pragnę, abyście doświadczyli szczęścia płynącego
z pomagania innym. 18 Na razie mam wszystkiego pod
dostatkiem, a po tym, jak Epafrodyt przyniósł mi wasz dar,
nawet w nadmiarze. Dar ten jest jak zapach kadzidła i jak
ofiara, która podoba się Bogu. 19 Wiem, że teraz mój Bóg, do
którego wszystko należy, zaspokoi każdą waszą potrzebę—a
stanie się tak dzięki Jezusowi Chrystusowi. 20 Bogu, który
jest naszym Ojcem, niech będzie wieczna chwała. Amen!
(aiōn g165) 21 Pozdrówcie wszystkich świętych—ode mnie
i od przyjaciół, którzy są ze mną. 22 Swoje pozdrowienia
przesyłają również inni święci, szczególnie ci, którzy pracują
na dworze cezara. 23 Niech Pan, Jezus Chrystus, obdarza
was swoją łaską!

Kolosan

1 Ja, Paweł, wybrany przez Boga na apostoła Chrystusa
Jezusa, wraz z Tymoteuszem, uczniem Pana, **2** piszę do
wierzących w Kolosach—świętych i ufających Chrystusowi.
Niech Bóg, nasz Ojciec, i Pan, Jezus Chrystus, obdarzają
was swoją łaską i pokojem! **3** Za każdym razem, gdy się za
was modlimy, dziękujemy Bogu—Ojcu naszego Pana, Jezusa
Chrystusa, za to, że was powołał. **4** Słyszeliśmy bowiem,
że szczerze wierzycie Chrystusowi Jezusowi i kochacie
wszystkich wierzących. **5** W niebie czeka was nagroda,
o której dowiedzieliście się słuchając prawdziwej dobrej
nowiny. **6** Dotarła ona do was w taki sam sposób, w jaki
dociera do ludzi na całym świecie, wszędzie przemieniając
życie tych, którzy ją przyjmują. Tak samo było z wami,
począwszy od dnia, w którym usłyszeliście i przyjęliście
prawdę o Bożej łasce. **7** Tym, który przyniósł wam dobrą
nowinę, był nasz drogi współpracownik, Epafras. Jest on
oddanym sługą Chrystusa **8** i to on opowiedział nam o
miłości, którą Duch Święty wlał w wasze serca. **9** Dlatego od
chwili, w której się o tym dowiedzieliśmy, nie przestajemy
się za was modlić. Prosimy Boga, aby pomógł wam w
pełni zrozumieć swoją wolę i by obdarzył was mądrością
oraz duchowym rozeznaniem. **10** Modlimy się również o to,
abyście żyli w sposób oddający chwałę Panu i podobający
się Mu, oraz aby wasze życie było pełne dobrych czynów i
byście coraz lepiej poznawali Boga. **11** Prosimy Boga także o
to, abyście—napełnieni Jego potężną i wspaniałą mocą—byli
coraz bardziej cierpliwi i wytrwali, i byście z radością **12**
okazywali wdzięczność Bogu Ojcu. To On sprawił bowiem,
że razem z innymi świętymi, którzy żyją w Jego świetle,
korzystacie z Jego daru. **13** On wyrwał nas z królestwa
ciemności i przeniósł do królestwa swojego ukochanego
Syna, **14** który zbawił nas i zapewnił przebaczenie grzechów.
15 Chrystus jest widzialnym odbiciem niewidzialnego Boga i
panuje nad całym światem. **16** Przez Niego bowiem Bóg
stworzył wszystko, co jest w niebie i na ziemi, zarówno to,
co widoczne, jak i to, czego nie można zobaczyć. Jego
dziełem są wszyscy władcy tego świata, a także wszelkie
duchowe moce. Wszystko to zostało stworzone przez Niego
i dla Niego. **17** Zanim cokolwiek powstało, On już był.
Wszystko istnieje dzięki Niemu. **18** On jest Głową ciała,
którym jest kościół. On jest również początkiem wszystkiego
i pierwszym, który zmartwychwstał—w ten sposób dostąpił
wywyższenia. **19** Bóg zapragnął bowiem w pełni zamieszkać
w swoim Synu **20** i przez Niego pojednać ze sobą cały
świat. Dzięki krwi Jezusa, przelanej na krzyżu, zapewnił On
pokój całemu niebu i całej ziemi. **21** Również was, którzy—z
powodu złych czynów—niedawno jeszcze byliście dla Niego
obcy i wrodzy, **22** teraz pojednał ze sobą dzięki śmierci
Jezusa. Pragnął bowiem, abyście byli święci, niewinni i
bez zarzutu. **23** Macie jednak nieustannie Mu wierzyć,
budować wasze życie na solidnym fundamencie i nie dać się
odciągnąć od nadziei, którą przynosi dobra nowina. Ona to
jest głoszona na całym świecie, a ja, Paweł, poświęciłem
jej życie. **24** Pomimo cierpień, jakie za was znoszę, jestem
pełen radości. Mam bowiem udział w cierpieniu Chrystusa
za kościół, będący Jego ciałem. **25** I służę kościołowi z
polecenia samego Boga, głosząc wam jako Jego słowo
26 tajemnicę, która była niedostępna przez wiele stuleci i
pokoleń, ale teraz została ujawniona Jego świętym. **(aiōn
g165)** **27** Bóg postanowił bowiem objawić wam, poganom, jej
wielkie bogactwo i chwałę. A tajemnicą tą jest Chrystus,
który żyje w was i obdarza was nadzieją na przyszłą chwałę.
28 To właśnie o Nim opowiadamy ludziom, ostrzegając ich i
nauczając Bożej mądrości. Pragniemy bowiem, aby—dzięki
Chrystusowi Jezusowi—każdy człowiek stał się doskonały.
29 O to walczę i nad tym pracuję, a czynię to dzięki mocy
otrzymanej od Boga.

2 Chciałbym, żebyście wiedzieli, jak ciężką walkę toczę
o was oraz o wierzących z Laodycei, a także o tych
wszystkich, którzy osobiście mnie nie znają. **2** Pragnę, abyście
wszyscy byli zachęceni i zjednoczeni w miłości, byście
w pełni zrozumieli i poznali Bożą tajemnicę—Chrystusa.
3 To w Nim bowiem kryją się niewyczerpane bogactwa
mądrości i wiedzy. **4** Mówię o tym po to, aby nikt nie oszukał
was błyskotliwą mową. **5** Chociaż bowiem jestem daleko,
sercem jestem z wami i cieszę się, widząc, że jesteście
zdyscyplinowani i nieugięcie wierzycie Chrystusowi. **6** Skoro
uznaliście Chrystusa za swojego Pana, naśladujcie Go! **7**
Zapuśćcie w Nim duchowe korzenie, budujcie na Nim swoje
życie i coraz bardziej Mu wierzcie—tak jak was nauczono.
Bądźcie też Mu wdzięczni! **8** Uważajcie, aby nikt z was nie
padł ofiarą zwodniczej filozofii lub bezsensownych oszustw,
które mają swoje źródło w ludzkich koncepcjach, a nie w
nauce Chrystusa, **9** w którym Bóg jest obecny w całej pełni.
10 W Jezusie macie wszystko, czego potrzebujecie. To Jemu
bowiem podlegają wszystkie duchowe moce. **11** W Nim
zostaliście obrzezani, ale nie fizycznie, lecz duchowo—On
bowiem odciął od was waszą grzeszną naturę. **12** Przez
chrzest zostaliście razem z Chrystusem pogrzebani, ale
również razem z Nim ożywieni, bo uwierzyliście w moc
Boga, który wskrzesił Go z martwych. **13** Byliście martwi,

pogrążeni w grzechach i nie należeliście do Boga. Lecz
On ożywił was razem z Chrystusem i przebaczył wam
wszystkie grzechy. 14 On wycofał oskarżenie przeciwko
nam i przybił je razem z Chrystusem do krzyża. 15 W ten
sposób obezwładnił zbuntowane duchowe moce i publicznie
je ośmieszył, prowadząc je jak jeńców w zwycięskim orszaku
Chrystusa. 16 Nie pozwólcie więc, aby ktokolwiek potępiał
was z powodu tego, co jecie i pijecie, lub krytykował za
to, że nie obchodzicie nowiu księżyca, szabatu czy innych
świąt. 17 Przepisy dotyczące pokarmów i świąt były przecież
tylko zapowiedzią nadchodzącej rzeczywistości, a ona
należy do Chrystusa. 18 Nie dajcie się więc krytykować
komuś, kto poprzez poniżanie się chce zademonstrować
innym swoją duchowość, lub kto oddaje cześć aniołom.
Ludzie tacy twierdzą, że kierują się jakimś szczególnym
objawieniem, otrzymanym od Boga, w rzeczywistości jednak
bezpodstawnie wywyższają się z powodu swoich dokonań.
19 Tacy ludzie nie trzymają się Chrystusa, czyli Głowy,
dzięki której cały kościół, będący Jego ciałem, odżywiany
i połączony w całość, wzrasta, dzięki mocy Boga. 20
Razem z Chrystusem umarliście i zostaliście uwolnieni spod
panowania mocy tego świata. Dlaczego więc teraz, jak ludzie
należący do świata, poddajecie się jego nakazom: 21 „Nie
jedz! Nie próbuj! Nawet tego nie dotykaj!”? 22 Przecież
wszelki pokarm jest przeznaczony do jedzenia! 23 Takie
nakazy mogą z pozoru wydawać się mądre, bo sprawiają,
że ludzie uczestniczą w religijnych obrzędach, poniżają się i
odmawiają sobie przyjemności. Tak naprawdę nie są one
jednak w stanie nikomu pomóc w opanowaniu ludzkich,
grzesznych pragnień.

3 Skoro razem z Chrystusem zostaliście ożywieni, skupcie
się na niebie, gdzie Chrystus zasiada po prawej stronie
Boga. 2 Sprawy nieba niech będą dla was ważniejsze
od ziemskich. 3 Dla świata jesteście już bowiem martwi,
a wasze prawdziwe życie jest życiem dla Boga i jest
nierozerwalnie związane z Chrystusem. 4 Gdy więc Chrystus,
który jest waszym życiem, ukaże się w chwale całemu
światu, wtedy również wy ukażecie się razem z Nim w
Jego wspaniałej chwale. 5 Odrzućcie więc wszystko, co jest
grzeszne i przyziemne: rozwiązłość seksualną, niemoralność,
pożądanie, złe pragnienia oraz chciwość, która sprawia,
że pieniądze zajmują miejsce należne Bogu. 6 Z powodu
takich grzechów ludzie zbuntowani przeciwko Bogu staną
przed Jego sądem. 7 A przecież i wy kiedyś tak żyliście! 8
Teraz więc odrzućcie to wszystko: gniew, nienawiść, złość,
obelgi i wulgarne słowa. 9 Nie okłamujcie się nawzajem!
Przecież zdarliście z siebie łachmany starej natury i jej
czynów, 10 a ubraliście się we wspaniałą szatę nowej natury,
nieustannie odnawiającej się na wzór Jezusa, który ją w was
stworzył. 11 Teraz nie liczą się już podziały na pogan, Żydów,
obrzezanych, nieobrzezanych, cudzoziemców, Scytów,
niewolników i wolnych. Liczy się tylko Chrystus, a On mieszka
w nas wszystkich. 12 Skoro Bóg wybrał was, przeznaczył
do swojej służby i tak bardzo was ukochał, to również wy
okazujcie innym serdeczne współczucie, dobroć, pokorę,
łagodność i cierpliwość. 13 Bądźcie dla siebie wyrozumiali i
przebaczajcie innym ich winy. Jak Pan przebaczył wam,
tak i wy postępujcie względem innych. 14 A we wszystkim,
co czynicie, okazujcie miłość, bo ona utrzymuje nas w
doskonałej harmonii. 15 Niech waszymi sercami kieruje pokój
pochodzący od Chrystusa, bo jako członkowie kościoła,
który jest Jego ciałem, zostaliście powołani do życia w
pokoju. Bądźcie Mu za wszystko wdzięczni. 16 Niech słowa
Chrystusa, wraz z ukrytym w nich bogactwem, wypełniają
całe wasze życie i niech będą źródłem waszej mądrości.
Korzystając z niej, pouczajcie się nawzajem i doradzajcie
sobie, a z waszych serc niech płyną do Boga psalmy,
hymny oraz inne duchowe pieśni. 17 Wszystko, cokolwiek
mówicie albo robicie, czyńcie jako reprezentanci Jezusa,
waszego Pana, wyrażając Bogu wdzięczność za to, czego
dokonał Chrystus. 18 Żony, bądźcie uległe wobec swoich
mężów, tak bowiem powinny postępować kobiety posłuszne
Panu. 19 Mężowie, kochajcie swoje żony i nie sprawiajcie im
przykrości. 20 Dzieci, zawsze słuchajcie rodziców, bo takie
zachowanie podoba się Panu. 21 Ojcowie, nie drażnijcie
dzieci, aby nie ogarnęło ich zniechęcenie. 22 Niewolnicy,
zawsze bądźcie posłuszni swoim ziemskim panom, służąc
nie tylko na pokaz, aby się przypodobać ludziom. Róbcie to
szczerze—ze względu na Pana. 23 Każdą pracę wykonujcie
z ochotą, jakbyście robili to dla Jezusa, a nie tylko dla
ludzi. 24 Pamiętajcie, że to od Niego otrzymacie w nagrodę
wspaniały dar. Służcie Mu więc jako swojemu prawdziwemu
Panu, wiedząc, 25 że ten, kto popełnia zło, poniesie stosowną
karę—niezależnie od tego, kim jest.

4 Panowie, bądźcie sprawiedliwi i uczciwi wobec swoich
poddanych. Pamiętajcie, że wy również macie nad sobą
Pana, który mieszka w niebie. 2 Wytrwale się módlcie,
uważajcie na siebie i okazujcie wdzięczność Bogu! 3 Proście
również, aby Bóg dawał nam nowe możliwości głoszenia tej
wspaniałej tajemnicy Chrystusa, z powodu której jestem teraz
w więzieniu, 4 i abym przedstawiał ją ludziom tak, jak należy.
5 Gdy jesteście wśród niewierzących, mądrze wykorzystujcie

wasz czas. 6 Niech wasze słowa będą uprzejme. Mówcie
im o tym, co jest naprawdę ważne. Bądźcie też gotowi,
aby odpowiadać na ich pytania. 7 Chcę, abyście wiedzieli,
co u mnie słychać. Dlatego wysyłam do was Tychika,
mojego drogiego przyjaciela oraz wiernego pomocnika i
współpracownika w pracy dla Pana. On wszystko wam
opowie i doda wam otuchy. 9 Posyłam też waszego rodaka,
Onezyma, wiernego i drogiego przyjaciela. Oni wam o
wszystkim opowiedzą. 10 Pozdrawia was Arystarch—mój
współwięzień, Marek—kuzyn Barnaby (pamiętajcie, że
prosiłem was, abyście okazali mu pomoc, gdy do was
przybędzie), 11 i Jezus Justus. Są to jedyni Żydzi, którzy tu
ze mną pracują dla królestwa Bożego i są dla mnie wielką
pociechą. 12 Pozdrawia was Epafras, sługa Chrystusa i wasz
rodak. Zawsze gorliwie modli się za was, abyście dojrzewali
i byli doskonale przygotowani do wypełniania woli Boga.
13 Zapewniam was, że bardzo ciężko pracował dla was
oraz dla wierzących z Laodycei i Hierapolis. 14 Pozdrawia
was również nasz drogi doktor Łukasz oraz Demas. 15
Przekażcie, proszę, moje pozdrowienia przyjaciołom w
Laodycei. Pozdrówcie również Nimfę i kościół, który spotyka
się w jej domu. 16 Po przeczytaniu, przekażcie ten list
kościołowi w Laodycei, a wy z kolei przeczytajcie list, który
wysłałem do nich. 17 Archipowi zaś przekażcie wiadomość:
„Staraj się dobrze wykonać zadanie, które zlecił ci Pan”. 18
Teraz ja, Paweł, dopisuję własnoręcznie moje pozdrowienia.
Nie zapomnijcie o tym, że jestem w więzieniu. Niech Bóg
obdarza was swoją łaską!

I Tesaloniczan

1 Ja, Paweł, wraz z Sylwanem i Tymoteuszem, piszę do
kościoła Tesaloniczan, który należy do Boga Ojca i Pana,
Jezusa Chrystusa. Niech Bóg obdarza was łaską i pokojem!
2 Zawsze dziękujemy za was wszystkich Bogu i ciągle
pamiętamy o was w naszych modlitwach. **3** Wspominamy
wasze czyny płynące z wiary i miłości oraz wytrwałą nadzieję,
którą pokładacie w naszym Panu, Jezusie Chrystusie. Bóg,
nasz Ojciec, widzi to wszystko! **4** Wiemy, przyjaciele, że
Bóg was kocha i że wybrał was. **5** Gdy opowiadaliśmy
wam dobrą nowinę, to usłyszeliście nie tylko nasze słowa,
ale zobaczyliście także moc Boga i zostaliście przekonani
przez Ducha Świętego. Dobrze też wiecie, że prawdziwość
dobrej nowiny potwierdziliśmy również naszym życiem. **6**
Zaczęliście więc naśladować i nas, i Pana, bo uwierzyliście
z taką radością, jaką daje tylko Duch Święty—pomimo
doznawanych prześladowań! **7** W ten sposób staliście się
wzorem dla wszystkich wierzących w Macedonii i Achai.
8 Dzięki wam, słowo Pana rozeszło się nie tylko w tych
okolicach, wasza wiara w Boga jest już bowiem znana
dosłownie wszędzie! My nie musimy nawet niczego więcej
mówić na ten temat. **9** Ludzie sami opowiadają bowiem, jak
wspaniale nas przyjęliście i jak odwróciliście się od swoich
bożków, aby służyć żywemu i prawdziwemu Bogu **10** oraz
oczekiwać powrotu z nieba Jego Syna—Jezusa, którego
wskrzesił z martwych. Tylko On może nas uchronić przed
nadchodzącym sądem Boga.

2 Przyjaciele, dobrze wiecie, że nasza wizyta u was
nie poszła na marne. **2** Chociaż wcześniej, w Filippi,
prześladowano nas i poniżano, to dzięki Bogu nie zabrakło
nam odwagi, aby i wam, mimo wielu sprzeciwów, przedstawić
dobrą nowinę. **3** Zapewniam was, że czyniąc to, nie
próbowaliśmy was oszukać i nie kierowaliśmy się jakimiś
nieczystymi pobudkami. Nie planowaliśmy też żadnego
podstępu. **4** Bóg, powierzając nam misję głoszenia dobrej
nowiny, uznał nas za godnych tego zadania. Nie zależy
nam więc na popularności wśród ludzi, ale na uznaniu ze
strony Tego, który zna najskrytsze myśli każdego człowieka.
5 Sami dobrze wiecie, że nigdy nie zabiegaliśmy o czyjeś
poparcie i nie byliśmy zachłanni. Bóg jest tego świadkiem. **6**
Nie zabiegaliśmy o ludzkie uznanie—ani u was, ani u nikogo
innego. **7** Chociaż jako apostołowie Chrystusa moglibyśmy
żądać od was szacunku i pomocy, byliśmy dla was raczej jak
matka opiekująca się dziećmi. **8** Staliście się nam tak bliscy,
że byliśmy gotowi nie tylko przekazać wam Bożą dobrą
nowinę, ale nawet oddać za was własne życie—tak bardzo
was pokochaliśmy. **9** Przyjaciele, dobrze wiecie, jak ciężko i
w pocie czoła pracowaliśmy. Dniem i nocą zarabialiśmy na
własne utrzymanie, aby—głosząc dobrą nowinę—nie być dla
was finansowym obciążeniem. **10** Zarówno wy, jak i sam
Bóg, byliście świadkami tego, jak bezinteresownie, uczciwie
i nienagannie postępowaliśmy będąc wśród was, wierzących
Panu. **11** Przecież wiecie, że każdego z was podnosiliśmy na
duchu i pocieszaliśmy—jak ojciec własne dzieci. **12** Gorąco
też zachęcaliśmy was do życia w sposób podobający się
Bogu—On zaprosił was przecież do swojego królestwa i
chwały! **13** Dlatego nieustannie dziękujemy Bogu za to, że
nasze przesłanie przyjęliście nie jako zwykłą informację,
ale jako prawdziwe słowa Boga, które teraz działają w
waszym życiu. **14** Przyjaciele, poszliście w ślady wierzących
z kościołów Jezusa Chrystusa w Judei. Podobnie jak oni,
byliście bowiem prześladowani przez własnych rodaków. **15**
Ich rodacy, Żydzi, dawniej zabijali proroków; oni również
zamordowali naszego Pana, Jezusa, a teraz prześladują
także nas. To, co czynią, nie podoba się ani Bogu, ani
ludziom. **16** Oni to usiłują przeszkodzić nam w głoszeniu
poganom dobrej nowiny o zbawieniu. W ten sposób coraz
dalej posuwają się w swoich grzechach, ale teraz nadszedł
już czas, w którym Bóg okaże im swój gniew. **17** Przyjaciele,
ten krótki czas rozstania wzbudził w nas jeszcze większe
pragnienie ponownego spotkania z wami—choć sercem
ciągle jesteśmy z wami. **18** Postanowiliśmy więc odwiedzić
was. Ja, Paweł, wybierałem się do was już dwa razy, ale za
każdym razem przeszkodził mi w tym szatan. **19** Gdy nasz
Pan, Jezus Chrystus, ponownie powróci na ziemię, kto inny
będzie naszym powodem do dumy i radości, jeśli nie wy?
Kto inny daje nam teraz tyle nadziei i radości? **20** To wy
jesteście naszą dumą i radością.

3 Nie mogąc już dłużej znieść tego rozstania,
postanowiliśmy sami zostać w Atenach, **2** a do was wysłać
Tymoteusza, naszego przyjaciela i Bożego współpracownika
w głoszeniu dobrej nowiny o Chrystusie. On umocni was
w wierze i doda wam otuchy, **3** aby obecne problemy nie
doprowadziły was do zwątpienia. Dobrze przecież wiecie,
że miały nas spotkać te cierpienia. **4** Jeszcze będąc
u was, zapowiadaliśmy wam bowiem, że doświadczymy
prześladowań. I, jak wiecie, rzeczywiście tak się stało. **5** Nie
mogąc dłużej czekać, posłałem do was Tymoteusza, aby się
dowiedzieć, czy nadal wierzycie Jezusowi. Miałem nadzieję,
że nie daliście się oszukać szatanowi i nie zmarnowaliście
efektów naszej pracy. **6** Teraz, gdy Tymoteusz powrócił,

przyniósł nam dobre wieści o waszej wierze i miłości.
Powiedział nam również, że dobrze nas wspominacie i że
wy również pragniecie się z nami spotkać! 7 Przyjaciele,
te wieści o waszej wierze bardzo podniosły nas na duchu
w chwili, w której tego potrzebowaliśmy—mamy bowiem
teraz wiele problemów i powodów do zmartwień. 8 Słysząc,
że trzymacie się Pana, naprawdę odżyliśmy! 9 Jak mamy
wyrazić Bogu wdzięczność za was i za tę ogromną radość,
jakiej doznajemy dzięki wam, stając przed Jego obliczem?
10 Dniem i nocą gorąco modlimy się o to, aby was zobaczyć
i jeszcze bardziej umocnić was w wierze. 11 Niech więc
Bóg, nasz Ojciec, i Jezus, nasz Pan, pomogą nam do was
dotrzeć. 12 Modlimy się, aby Bóg wlał w wasze serca miłość
do siebie nawzajem i do innych. Niech to będzie ta sama
miłość, jaką my mamy do was! 13 Dzięki niej, wasze serca
na zawsze staną się czyste i święte w oczach Boga, naszego
Ojca. A stanie się to w dniu, w którym Jezus, nasz Pan,
powróci na ziemię razem ze wszystkimi swoimi świętymi.

4 Przyjaciele, ze względu na Jezusa, naszego Pana,
ponownie gorąco was zachęcamy, abyście byli coraz
bardziej doskonali w waszym codziennym życiu i byście
starali się podobać Bogu. Wiemy, że już to robicie, bo
nauczyliście się tego od nas. 2 Znacie przecież polecenia
Pana Jezusa, które wam przekazaliśmy. 3 Bóg pragnie,
abyście byli święci i byście unikali rozwiązłości seksualnej.
4 On chce również, aby każdy dbał o świętość i godność
swojego ciała, 5 i nie pozwalał, aby kierowały nim grzeszne
pragnienia. Tak bowiem postępują poganie, którzy nie
przejmują się Bogiem. 6 Nie oszukujcie więc ani nie
wykorzystujcie innych wierzących. Mówiliśmy wam o tym, ale
teraz jeszcze raz powtarzamy: Bóg ukarze tych, którzy tak
postępują. 7 On bowiem nie powołał nas do nieczystości, ale
do świętości. 8 Kto to lekceważy, okazuje nieposłuszeństwo
nie ludziom, ale samemu Bogu, który dał wam Ducha
Świętego. 9 Myślę, że nie ma potrzeby pisać wam o tym,
że należy okazywać innym wierzącym miłość. Sam Bóg
uczy was bowiem, że powinniście kochać jedni drugich. 10
Zresztą już teraz okazujecie miłość wszystkim wierzącym w
Macedonii. Zachęcamy was, przyjaciele, abyście nadal się
w tym doskonalili. 11 Żyjcie w pokoju, dobrze wypełniajcie
obowiązki i pracujcie na swoje utrzymanie, zgodnie z tym,
co wam poleciliśmy. 12 Jeśli będziecie tak postępować,
zdobędziecie szacunek u ludzi, którzy nie należą do kościoła,
i nie będziecie zależni od czyjejś pomocy materialnej.
13 Przyjaciele, chcemy teraz rozwiać wasze wątpliwości
dotyczące tego, co się dzieje z ludźmi wierzącymi po
śmierci. Nie chcemy bowiem, abyście rozpaczali po ich
odejściu, jak ci, którzy nie mają nadziei na życie wieczne.
14 Jeżeli wierzymy, że Jezus umarł i zmartwychwstał, to
możemy być pewni, że Bóg razem z powracającym Jezusem
przyprowadzi tych, którzy zmarli jako wierzący. 15 Sam
Pan powiedział bowiem, że my, którzy na ziemi doczekamy
Jego przyjścia, nie spotkamy Go szybciej niż ci, którzy już
umarli. 16 Pan zstąpi z nieba na specjalne wezwanie, na
głos archanioła i dźwięk Bożej trąby. Wtedy najpierw ożyją
zmarli wierzący, 17 a potem my, jeszcze żyjący, jednocześnie
z nimi zostaniemy pochwyceni ku obłokom na spotkanie z
Panem. I pozostaniemy z Nim już na zawsze! 18 Dodawajcie
więc sobie nawzajem otuchy tą dobrą wiadomością.

5 Przyjaciele, nie muszę pisać wam, kiedy to wszystko
się wydarzy. 2 Doskonale bowiem wiecie, że dzień
powrotu Pana nadejdzie nagle—jak złodziej, który przychodzi
nocą. 3 Gdy wszyscy będą mówić: „Teraz zapanował
pokój, jesteśmy bezpieczni”, niespodzianie spadnie na nich
zagłada—jak bóle na rodzącą kobietę. I nie uciekną przed
tym. 4 Ale wy, przyjaciele, nie żyjecie w ciemności, aby
ten dzień zaskoczył was jak złodziej. 5 Wszyscy jesteście
bowiem dziećmi dnia i światła. Nie należymy do nocy i
ciemności! 6 Nie śpijmy więc jak inni, ale uważajmy i bądźmy
trzeźwi. 7 W nocy jedni śpią, inni się upijają. 8 My jednak
należymy do dnia, dlatego bądźmy przytomni! Niech wiara
i miłość będą naszym pancerzem, a nadzieja, jaką daje
zbawienie—naszym hełmem. 9 Bóg nie przeznaczył nas
bowiem do tego, abyśmy doświadczyli Jego gniewu, ale
byśmy zostali uratowani przez Jezusa Chrystusa, naszego
Pana. 10 On umarł za nas, abyśmy wszyscy razem z Nim
żyli—niezależnie od tego, czy w dniu Jego powrotu będziemy
żywi, czy martwi. 11 Podnoście się więc nawzajem na duchu
i umacniajcie się w wierze, co z resztą już czynicie. 12
Przyjaciele, prosimy was, abyście darzyli uznaniem waszych
duchowych przywódców, którzy pracują dla was i zwracają
wam uwagę na wasze grzechy. 13 Z powodu pracy, którą
wykonują, darzcie ich najwyższym szacunkiem i miłością.
Niech wśród was zawsze panuje pokój. 14 Przyjaciele,
zachęcamy was, abyście ostrzegali niezdyscyplinowanych,
pocieszali zniechęconych, pomagali słabym, a wszystkim
ludziom okazywali cierpliwość. 15 Uważajcie, aby nikt nikomu
nie odpłacał złem za zło. Przeciwnie, starajcie się zawsze
czynić dobro—nie tylko sobie nawzajem, ale także wszystkim
innym ludziom. 16 Zawsze bądźcie radośni, 17 nieustannie
się módlcie, 18 i—niezależnie od sytuacji—bądźcie wdzięczni
Panu. Należycie do Chrystusa Jezusa, dlatego Bóg oczekuje

od was takiej właśnie postawy. **19** Nie odrzucajcie działania
Ducha Świętego **20** i nie lekceważcie Bożych proroctw.
21 Wszystko sprawdzajcie i trzymajcie się tego, co jest
wartościowe. **22** Unikajcie wszelkiego rodzaju zła! **23** Niech
sam Bóg, który obdarza ludzi pokojem, całkowicie was
oczyści, tak aby wasz duch, dusza i ciało zostały bez skazy
zachowane aż do dnia przyjścia naszego Pana, Jezusa
Chrystusa. **24** Ten, który was powołał, jest wierny i dokona
wszystkiego, co obiecał. **25** Przyjaciele, módlcie się za nas
26 i serdecznie pozdrówcie od nas wszystkich wierzących. **27**
W imieniu samego Pana zobowiązuję was też do odczytania
im tego listu. **28** Niech nasz Pan, Jezus Chrystus, obdarza
was swoją łaską!

II Tesaloniczan

1 Ja, Paweł, wraz z Sylwanem i Tymoteuszem, piszę do
kościoła Tesaloniczan, który należy do Boga, naszego
Ojca, i Pana, Jezusa Chrystusa. **2** Niech Bóg, nasz Ojciec, i
Pan, Jezus Chrystus, obdarzają was łaską i pokojem! **3**
Przyjaciele, coraz bardziej wierzycie Panu a wasza wzajemna
miłość ciągle wzrasta! Naprawdę mamy powód do tego, aby
zawsze dziękować za was Bogu! **4** Odwiedzając inne kościoły,
z dumą opowiadamy o tym, że nawet prześladowania i
trudności nie są w stanie osłabić waszej wytrwałości i
wiary. **5** A wszystko to świadczy o sprawiedliwości Bożego
sądu. Skoro cierpicie dla Jego królestwa, znaczy to, że
jesteście godni do niego wejść. **6** Sprawiedliwe też jest to,
że Bóg ukaże tych, którzy was prześladują, **7** a wam—i nam
również—da odpocząć po tych wszystkich trudnościach.
Stanie się to wtedy, gdy nasz Pan, Jezus, zstąpi z nieba
razem z potężnymi aniołami. **8** Wówczas w płomieniach
ognia ukarze tych, którzy zlekceważyli Boga i odrzucili Jego
dobrą nowinę. **9** Ludzie ci zostaną skazani na wieczną
zagładę—zostaną odcięci od obecności, majestatu i potęgi
Pana. **(aiōnios g166)** **10** W owym dniu Pan przyjdzie, aby
odebrać chwałę i uwielbienie od swoich świętych i od
wszystkich, którzy Mu uwierzyli. Wy również będziecie wśród
nich, bo uwierzyliście w to, co wam przekazaliśmy. **11**
Dlatego nieustannie modlimy się o was, abyście postępowali
w sposób zgodny z waszym powołaniem i aby Bóg dał wam
moc do wykonania tego, co zamierzacie i czego już się
podjęliście. Są to bowiem czyny będące skutkiem waszej
wiary. **12** Postępując tak, oddacie chwałę naszemu Panu,
Jezusowi Chrystusowi, a On otoczy chwałą również was.
Wszystko to jest możliwe wyłącznie dzięki łasce, okazanej
nam przez naszego Boga oraz Jezusa Chrystusa, naszego
Pana.

2 Przyjaciele, przejdźmy teraz do spraw dotyczących
powtórnego przyjścia Pana i naszego spotkania z
Nim. **2** Prosimy was, abyście nie dali się wprowadzić
w błąd lub przestraszyć z powodu jakiegoś objawienia,
nauczania, czy nawet listu, rzekomo pochodzącego od nas,
mówiącego, że nadszedł już dzień powrotu Pana. **3** Nie
dajcie się nikomu oszukać! Zanim nadejdzie ten dzień,
nastąpi wielkie odstępstwo od Boga i pojawi się człowiek
będący uosobieniem nieprawości, którego przeznaczeniem
jest zagłada. **4** Będzie on wynosił się ponad wszystko i
sprzeciwiał się wszelkim bogom i temu, co jest przez ludzi
otaczane czcią. Człowiek ten zasiądzie w Bożej świątyni,
twierdząc, że to on jest Bogiem. **5** Czy nie pamiętacie, jak
mówiłem wam o tym, będąc z wami? **6** Dobrze wiecie, co go
teraz powstrzymuje, i dlaczego nie może się ujawnić przed
wyznaczonym czasem. **7** Jego tajna moc nieprawości jest już
widoczna. Na razie jednak jest powstrzymywana przez Tego,
który w pewnym momencie usunie się ze sceny. **8** Wtedy
to pojawi się ów nieprawy człowiek, którego Pan zgładzi
jednym tchnieniem ust i unicestwi samą swoją obecnością.
9 Pojawieniu się tego człowieka będą towarzyszyć potężne
przejawy mocy szatana, fałszywe znaki i cuda. **10** W ten
podstępny sposób oszuka on ludzi, którzy zmierzają ku
zagładzie, dlatego, że nie przyjęli Bożej miłości i prawdy,
prowadzących do zbawienia. **11** Z tego powodu Bóg pozwoli,
aby zostali zwiedzeni i by bezkrytycznie uwierzyli w kłamstwo.
12 Wszyscy oni zostaną osądzeni przez Boga, dlatego
że woleli czerpać przyjemność z grzechu, niż uwierzyć w
prawdę. **13** Przyjaciele, Bóg okazał wam ogromną miłość!
Naprawdę mamy więc powód do tego, aby Mu zawsze
za was dziękować! On wybrał was, dlatego jako jedni z
pierwszych przyjęliście zbawienie, zostaliście oczyszczeni
przez Ducha Świętego i uwierzyliście w prawdę. **14** Przez
nas, Bóg oznajmił wam dobrą nowinę i zaprosił do udziału
w chwale naszego Pana, Jezusa Chrystusa. **15** Dlatego,
przyjaciele, bądźcie nieugięci i mocno trzymajcie się tego,
czego was nauczaliśmy będąc u was, i o czym napisaliśmy w
liście. **16** Doświadczyliśmy miłości Pana, Jezusa Chrystusa,
oraz łaski Boga, naszego Ojca, który zapewnił nam wieczną
zachętę oraz nadzieję. **(aiōnios g166)** **17** Dlatego życzymy
wam, aby Bóg pocieszył was i pomógł wam czynić i mówić
to, co dobre.

3 Przyjaciele, kończąc ten list, pragniemy prosić was o
modlitwę za nas. Módlcie się do Boga, abyśmy wszędzie
mogli głosić Jego słowo i by ludzie przyjmowali je tak jak wy.
2 Proście Go również o to, aby ochronił nas przed atakami ze
strony złych i fałszywych ludzi—nie wszyscy bowiem chcą
wierzyć Panu. **3** On jest wierny i także wam doda sił oraz
ochroni was przed złem. **4** Dzięki Niemu mamy nadzieję,
że postępujecie i nadal będziecie postępować zgodnie z
naszym poleceniem. **5** Modlę się do Pana, aby dał wam taką
miłość, jaką ma Bóg, i taką cierpliwość, jaką ma Chrystus.
6 Przyjaciele, nakazujemy wam teraz w imieniu naszego
Pana, Jezusa Chrystusa: Trzymajcie się z dala od każdego
wierzącego, który marnuje czas i żyje niezgodnie z tym,
czego was nauczyliśmy. **7** Daliśmy wam przecież przykład
tego, jak należy żyć. Będąc u was, nie marnowaliśmy czasu
8 i nie oczekiwaliśmy, że ktoś będzie nas utrzymywał. Wręcz

przeciwnie, dniem i nocą ciężko pracowaliśmy, aby nie
być dla nikogo finansowym obciążeniem. 9 Choć mieliśmy
prawo korzystać z waszej pomocy, chcieliśmy dać wam
przykład do naśladowania. 10 Jeszcze podczas pobytu u
was, poleciliśmy wam, abyście trzymali się zasady: „Jeśli
ktoś nie chce pracować, niech również nie je”. 11 Ostatnio
usłyszeliśmy jednak, że niektórzy z was marnują czas,
unikają pracy i zajmują się niepotrzebnymi rzeczami. 12
W imieniu Pana, Jezusa Chrystusa, nakazujemy im, aby
zabrali się do uczciwej pracy i zaczęli zarabiać na swoje
utrzymanie. 13 A wy, przyjaciele, nie pozwólcie, aby zmęczyło
was czynienie dobra. 14 Zwróćcie uwagę na tych, którzy
nie będą posłuszni poleceniom przekazanym w tym liście, i
unikajcie ich, aby w ten sposób poczuli się zawstydzeni.
15 Nie traktujcie ich jednak jak wrogów, ale jak przyjaciół,
którzy potrzebują ostrzeżenia. 16 Niech Pan, który obdarza
ludzi pokojem, daruje go również wam, niezależnie od
okoliczności, w których się znajdziecie! I niech On sam
zawsze będzie blisko was wszystkich! 17 Teraz ja, Paweł,
własnoręcznie dopisuję moje pozdrowienia, tak jak to czynię
w każdym liście—na znak, że rzeczywiście pochodzi on ode
mnie. 18 Niech nasz Pan, Jezus Chrystus, obdarza was
wszystkich swoją łaską!

I Tymoteusza

1 Ja, Paweł, powołany na apostoła Chrystusa Jezusa przez
samego Boga, naszego Zbawiciela, i Chrystusa Jezusa,
który jest naszą nadzieją, **2** piszę do ciebie, Tymoteuszu,
mój prawdziwy synu w wierze. Niech Bóg Ojciec, i Chrystus
Jezus, nasz Pan, obdarzają cię swoją łaską, miłością i
pokojem! **3** Udając się do Macedonii, poleciłem ci zostać w
Efezie, abyś zabronił pewnym ludziom głoszenia błędnych
nauk **4** oraz zajmowania się legendami i niekończącymi się
rodowodami. Prowadzi to bowiem tylko do bezwartościowych
spekulacji, a nie pomaga ludziom w poznaniu Bożego
zbawienia, które przyjmuje się wiarą. **5** Ty zaś pobudzaj
wierzących do miłości—płynącej z czystego serca, prawego
sumienia i autentycznej wiary. **6** Niektórzy bowiem nie pojęli
tych spraw i wciąż tracą czas na bezsensowne dyskusje.
7 Chcą być nauczycielami Prawa Mojżesza, a nie mają
zielonego pojęcia o tym, czego próbują nauczać ludzi. **8**
My wiemy, że Prawo jest dobre—jeśli się je prawidłowo
stosuje. **9** Wiemy też, że zostało ono ustanowione nie dla
ludzi prawych, lecz dla tych, którzy łamią wszelkie zasady:
dla zbuntowanych, bezbożnych, grzeszników, gardzących
świętością, bluźnierców, morderców—posuwających się
nawet do zabójstwa rodziców, **10** ludzi prowadzących
rozwiązłe życie, homoseksualistów, handlarzy żywym
towarem, kłamców oraz tych, którzy fałszywie przysięgają.
Prawo to zostało ustanowione dla wszystkich, których
czyny przeciwstawiają się zdrowym zasadom **11** dobrej
nowiny, przekazanej mi przez godnego chwały, wspaniałego
Boga. **12** Jestem niezmiernie wdzięczny Temu, który dodaje
mi sił—Jezusowi Chrystusowi, naszemu Panu—za to, że
zaufał mi i powierzył mi misję głoszenia dobrej nowiny. **13**
Dawniej obrażałem Go i prześladowałem oraz gnębiłem
Jego wyznawców. On jednak okazał mi miłość, ponieważ
byłem wtedy niewierzący i nawet nie zdawałem sobie sprawy
z tego, co czyniłem. **14** Pan okazał mi wielką łaskę i wlał
w moje serce wiarę i miłość samego Jezusa Chrystusa.
15 Prawdą, której w pełni można zaufać, jest to, że Jezus
Chrystus przyszedł na ten świat, aby zbawić grzeszników—a
ja byłem największym z nich! **16** Ale Bóg okazał mi miłość,
aby na mnie pierwszym pokazać ludziom, jak wielka jest
cierpliwość Chrystusa. Przez mój przykład Bóg zachęcił
innych, aby również uwierzyli Jezusowi i otrzymali życie
wieczne. **(aiōnios g166)** **17** Niech więc jedyny Bóg, który
jest nieśmiertelnym i niewidzialnym Królem wieków, będzie
otoczony wieczną chwałą. Amen! **(aiōn g165)** **18** Tymoteuszu,
jesteś mi jak rodzony syn! Zgodnie z wcześniejszymi
proroctwami, nakazuję ci więc, abyś jako żołnierz Pana
dzielnie walczył w tej służbie, **19** zachowując wiarę i czyste
sumienie. Niektórzy bowiem zatracili je i stali się rozbitkami
w wierze. **20** Przykładem takich ludzi są Hymenajos i
Aleksander, których oddałem w ręce szatana, aby przestali
obrażać Boga.

2 Gorąco zachęcam was do modlitwy za wszystkich ludzi.
Proście i błagajcie Boga, aby im pomagał i dziękujcie
Mu za nich. **2** Módlcie się również za rządzących i
wszystkich sprawujących władzę, abyśmy mogli żyć w
pokoju, zachowując godność i oddając chwałę Panu. **3**
Takie postępowanie jest dobre i podoba się Bogu, naszemu
Zbawicielowi, **4** który pragnie zbawić i doprowadzić do
prawdy wszystkich ludzi. **5** Istnieje bowiem tylko jeden Bóg i
jeden pośrednik między Nim a ludźmi: Człowiek—Chrystus
Jezus. **6** To On złożył siebie jako okup za wszystkich
ludzi. We właściwym czasie prawda ta została oznajmiona
światu. **7** Mnie zaś Bóg wybrał na apostoła i nakazał mi
głosić tę nowinę poganom, nauczając ich wiary i prawdy.
Jest to prawdziwe Boże powołanie. Mówiąc o tym, nie
kłamię. **8** Proszę więc, aby na spotkaniach mężczyźni
modlili się wznosząc ku Bogu czyste ręce i mając serca
wolne od gniewu oraz złości na innych ludzi. **9** Kobiety
zaś, przychodząc na spotkania, niech się odpowiednio
ubierają—skromnie i niewyzywająco. Niech nie zwracają
na siebie uwagi fryzurą, biżuterią czy modnymi ubraniami.
10 Prawdziwą ozdobą kobiet, które kochają Boga, powinno
być bowiem dobre postępowanie. **11** Na spotkaniach niech
słuchają i uczą się w pokoju i uległości. **12** Nie zgadzam się,
aby nauczały i rządziły swoimi mężami, ale niech zachowują
pokój. **13** To Adam został bowiem stworzony jako pierwszy,
nie Ewa. **14** I nie on został oszukany przez szatana, lecz
Ewa—to ona bowiem zgrzeszyła jako pierwsza. **15** Kobiety
dostąpią jednak zbawienia poprzez macierzyństwo, jeśli
będą wierzyć Chrystusowi, okazywać innym miłość oraz
prowadzić czyste i skromne życie.

3 To prawda, że ten, kto chce być duchowym przywódcą,
pragnie szlachetnego zadania. **2** Musi to być jednak
człowiek bez zarzutu: wierny swojej żonie, opanowany,
rozsądny, moralny, gościnny, potrafiący nauczać ludzi, **3**
nie zaś pijak i awanturnik. Człowiek ten musi być łagodnie
usposobiony i nieskłonny do kłótni. Nie może też być
zachłanny. **4** Musi dobrze zarządzać swoim domem i mieć
dobrze wychowane dzieci, które szanują rodziców. **5** Jeśli
bowiem ktoś nie potrafi poradzić sobie z własną rodziną, to
jak może dbać o członków kościoła? **6** Przywódca nie może

być również osobą nowo nawróconą, ponieważ mógłby
popaść w pychę i—tak jak diabeł—zostać potępiony przez
Boga. 7 Powinien też cieszyć się dobrą opinią u ludzi spoza
kościoła, aby nie był przez nich o nic oskarżany i aby nie
wpadł w pułapkę diabła. 8 Również pomocnicy przywódców
mają być ludźmi godnymi szacunku i nieobłudnymi. Nie
mogą to być pijacy ani osoby, które za wszelką cenę chcą
się wzbogacić. 9 Z czystym sumieniem mają się wiernie
trzymać wiary objawionej przez Boga. 10 Zanim rozpoczną
służbę, muszą najpierw pomyślnie przejść okres próby. 11
Jeśli chodzi o kobiety, to one również muszą być osobami
godnymi szacunku. Nie powinny zajmować się obmawianiem
innych ludzi, ale mają być opanowane i we wszystkim
godne zaufania. 12 Pomocnicy mają być wierni swym
żonom. Powinni też dobrze wychowywać dzieci i przykładnie
zarządzać swoim domem. 13 Ci, którzy dobrze sprawują
swoją służbę, zyskują szacunek u innych i umacniają swoją
wiarę—coraz bardziej ufają bowiem Chrystusowi Jezusowi.
14 Choć mam nadzieję, że wkrótce do ciebie przybędę,
piszę o tym wszystkim na wypadek, 15 gdyby mój przyjazd
się opóźnił. Pragnę bowiem, abyś wiedział, jak kierować
domem Bożym, który jest kościołem żywego Boga, filarem
i podporą prawdy. 16 Tajemnica naszej wiary jest wielka:
Chrystus objawił się w ludzkim ciele, a Jego prawość
została potwierdzona przez Ducha. Ukazał się aniołom i
opowiedziano o Nim poganom, dlatego uwierzyli Mu ludzie z
całego świata. On zaś został zabrany do swojej chwały w
niebie.

4 Duch Święty wyraźnie zapowiada, że w czasach
ostatecznych niektórzy przestaną wierzyć Chrystusowi
i dadzą się oszukać złym duchom oraz przyjmą nauki
pochodzące od demonów. 2 Ludzie, którzy je głoszą, to
kłamcy i obłudnicy—czyniąc zło, zagłuszyli swoje sumienie.
3 Będą oni zabraniać zawierania związków małżeńskich i
spożywania niektórych pokarmów, a przecież Bóg stworzył je,
aby wierzący, którzy poznali prawdę, z wdzięcznością z nich
korzystali. 4 Wszystko bowiem, co Bóg stworzył, jest dobre,
i niczego, co z wdzięcznością przyjmujemy, nie musimy
unikać. 5 Dziękując Bogu za pożywienie i postępując zgodnie
z Jego słowem, sprawiamy, że każdy nasz posiłek jest
święty. 6 Wyjaśniając te sprawy innym wierzącym, będziesz
dobrym sługą Chrystusa Jezusa. W ten sposób udowodnisz
również, że karmiłeś się Jego prawdziwą nauką o wierze i
że jesteś jej posłuszny. 7 Nie trać czasu na bezsensowne i
bezwartościowe historie, ale dbaj o swój duchowy rozwój. 8
Ćwiczenia fizyczne mają ograniczoną wartość, ale dobra
kondycja duchowa przydaje się w każdej sytuacji i będzie
nagrodzona zarówno w życiu obecnym, jak i przyszłym.
9 Nauka ta jest wiarygodna i zasługuje na zaufanie. 10
To dlatego tak ciężko pracujemy i walczymy. Pokładamy
bowiem nadzieję w żywym Bogu, Zbawicielu wszystkich
ludzi—zwłaszcza tych, który Mu wierzą. 11 Nauczaj tych
rzeczy i wzywaj ludzi do ich stosowania w życiu. 12 Niech
nikt nie lekceważy cię z powodu twojego młodego wieku.
Przeciwnie, bądź wzorem dla innych wierzących w sposobie
mówienia i zachowania, w okazywaniu miłości, a także w
wierze i czystości. 13 Do czasu mojego przybycia czytaj
słowo Boże, zwracaj uwagę innym wierzącym na ich grzechy
i nauczaj ich. 14 Nie zaniedbuj swojego duchowego daru,
który otrzymałeś, gdy starsi kościoła położyli na ciebie ręce i
prorokowali. 15 Bez reszty poświęć się służbie, aby wszyscy
wyraźnie widzieli twoje duchowe postępy. 16 Uważaj na
siebie i na to, co głosisz. Trzymaj się tego, co słuszne, a
zapewnisz zbawienie sobie i tym, którzy cię słuchają.

5 Starszym mężczyznom nie zwracaj uwagi w surowy
sposób, ale czyń to tak, jak byś rozmawiał z własnym
ojcem. Młodszych mężczyzn traktuj jak braci, 2 starsze
kobiety—jak matki, a młodsze—jak siostry, zachowując
czyste relacje. 3 Szczególną troską otaczaj wdowy, które
są pozbawione pomocy ze strony rodziny. 4 Jeśli jednak
wdowa ma dzieci lub wnuki, to one powinny opiekować
się nią. W ten sposób okażą jej wdzięczność i oddadzą
chwałę Bogu, któremu bardzo podoba się taka postawa. 5
Jako kościół powinniście troszczyć się o te wdowy, które są
zupełnie samotne i swoją nadzieję na pomoc pokładają w
Bogu, modląc się do Niego dniem i nocą. 6 Te zaś, które
szukają wrażeń, są duchowo martwe, mimo że jeszcze żyją.
7 Postępuj według tych zasad, aby wdowom, które są pod
opieką kościoła, nie zarzucano niestosownego zachowania.
8 Ten zaś, kto nie dba o swoich najbliższych, zaprzecza
temu, w co wierzymy, i jest gorszy od poganina. 9 Z
pomocy kościoła może korzystać wdowa, która ukończyła
sześćdziesiąt lat, była wierna swojemu mężowi 10 i cieszy
się dobrą opinią, ponieważ dobrze wychowała dzieci, była
gościnna, uczynna dla wierzących, pomagała potrzebującym
i chętnie podejmowała się innych dobrych czynów. 11
Młodszych wdów nie zaliczaj do tej grupy, gdyż czasem, z
powodu swoich pragnień, odchodzą od Chrystusa i chcą
ponownie wyjść za mąż. 12 W ten sposób ściągają na siebie
potępienie, ponieważ łamią wcześniejsze zobowiązanie. 13
Poza tym popadają w bezczynność i wciąż przesiadują w
domach innych ludzi. Nic nie robią a na dodatek zajmują
się plotkami, wtrącają się do cudzych spraw i wywołują

niepotrzebne dyskusje. 14 Uważam więc, że młodsze
wdowy powinny raczej wychodzić za mąż, mieć dzieci oraz
zajmować się domem—i nie dawać przeciwnikowi żadnych
powodów do oskarżeń. 15 Niektóre bowiem zeszły z prawej
drogi i poszły za szatanem. 16 Jeśli jakaś wierząca kobieta
ma w rodzinie wdowy, niech się o nie zatroszczy i nie
zrzuca tego obowiązku na kościół. Wtedy będzie on mógł
się zająć się wdowami, które są zupełnie osamotnione. 17
Starsi kościoła, którzy dobrze go prowadzą, powinni być
podwójnie wynagradzani, zwłaszcza ci, którzy wykonują
trudną pracę głoszenia słowa i nauczania. 18 Pismo mówi
przecież: „Nie będziesz zawiązywał pyska wołowi, który
młóci zboże” oraz: „Robotnicy mają prawo do zapłaty”. 19
Nie przyjmuj oskarżenia przeciwko starszemu, chyba że
jest ono potwierdzone przez dwóch lub trzech świadków. 20
Jeśli jednak okaże się, że starszy rzeczywiście zgrzeszył,
zwróć mu uwagę w obecności całego kościoła, aby i inni
mieli respekt dla Boga. 21 Stojąc przed obliczem Boga i
Chrystusa Jezusa oraz świętych aniołów, wzywam cię, abyś
bezwzględnie przestrzegał tych zaleceń i nie kierował się
osobistymi uprzedzeniami czy sympatiami. 22 Za szybko nie
kładź na nikogo rąk, wyznaczając go do służby. Nie miej też
udziału w grzechach innych ludzi—pilnuj swojej czystości.
23 Nie pij już samej wody. Ze względu na twoje problemy z
żołądkiem, pij również trochę wina. 24 Grzechy niektórych
ludzi są jawne i już teraz wiadomo, że czeka ich za to sąd.
Ale są i tacy ludzie, których grzechów na razie nie widać, i
zostaną one ujawnione dopiero w dniu sądu. 25 Podobnie
jest z dobrymi czynami—niektóre są znane już teraz, inne
zaś zostaną ujawnione później.

6 Wierzący niewolnicy powinni z całym szacunkiem odnosić
się do swoich panów, aby nikt, z powodu ich niewłaściwego
zachowania, nie obrażał Boga i nie wyśmiewał Jego nauki. 2
Jeśli mają wierzących panów, niech ich nie lekceważą. Wręcz
przeciwnie, niech pracują dla nich jeszcze lepiej, bo w ten
sposób pomogą tym, którzy wierzą Panu i są ukochani przez
Boga. Nauczaj tych zasad i zachęcaj innych do życia według
nich. 3 Jeśli ktoś naucza inaczej, to nie trzyma się zdrowej
nauki naszego Pana, Jezusa Chrystusa, która prowadzi
do zbawienia i pokazuje ludziom, jak żyć. 4 Nauczyciele
ci są zarozumiali, choć niewiele wiedzą. Mają też obsesję
na punkcie dyskusji i sporów o znaczenie poszczególnych
słów. Ich zachowanie prowadzi do zawiści, kłótni, wyzwisk,
złośliwych podejrzeń 5 i niekończących się sporów. Ludzie ci
stracili zdrowy rozsądek i odrzucili prawdę, uważając, że na
pobożności można zrobić niezły interes. 6 To prawda, że
pobożność prowadzi do bogactwa, ale bogactwo to polega
na tym, że człowiek zadowala się tym, co już posiada. 7
Niczego przecież nie przynieśliśmy ze sobą na ten świat i
niczego stąd nie zabierzemy. 8 Bądźmy więc zadowoleni,
jeśli mamy co jeść i w co się ubrać. 9 Ci zaś, którzy marzą
o bogactwie, narażają się na różne pokusy i pułapki oraz
stają się niewolnikami wielu bezsensownych i szkodliwych
pragnień. One to potrafią zrujnować całe ludzkie życie.
10 Miłość do pieniędzy jest bowiem przyczyną wszelkiego
rodzaju złych czynów. Dla pieniędzy niektórzy odwrócili się
nawet od Boga i sami przysporzyli sobie wielu cierpień. 11
Tymoteuszu, wiem, że kochasz Boga. Uciekaj więc przed
całym tym złem i żyj tak, aby podobać się Panu. Zabiegaj o
prawość, wiarę, miłość, wytrwałość i łagodność. 12 Dzielnie
walcz o Bożą sprawę. Mocno trzymaj się obietnicy dotyczącej
wiecznego życia, do którego powołał cię Bóg i o którym
tak przekonująco mówiłeś w obecności wielu świadków.
(aiōnios g166) 13 Stojąc przed obliczem Boga, który obdarza
życiem, i Chrystusa Jezusa, który odważnie oznajmił prawdę
Poncjuszowi Piłatowi, wzywam cię, 14 abyś bez żadnych
zastrzeżeń spełniał wszystko, co ci nakazałem. Czyń tak
aż do powrotu naszego Pana, Jezusa Chrystusa! 15 On
wróci w dniu wyznaczonym przez naszego wspaniałego
Boga, który jest Władcą całego świata, Królem królów i
Panem panów. 16 Tylko On jest nieśmiertelny sam z siebie i
żyje w olśniewającej światłości—żaden człowiek nie widział
Go i nie może zobaczyć. Jemu należy się cześć i wieczna
władza nad wszystkim. Amen! **(aiōnios g166)** 17 Ludziom
zamożnym przypominaj, aby nie byli zarozumiali. Niech
nie polegają na swoim bogactwie, które jest tak bardzo
niepewne, ale na Bogu, który hojnie obdarza nas wszystkim,
czego potrzebujemy do życia. **(aiōn g165)** 18 Niech wydają
pieniądze na dobre cele i bogacą się w dobre czyny. Niech
pomagają potrzebującym, chętnie dzielą się z innymi 19 i
gromadzą prawdziwe skarby w niebie, które są jedyną pewną
lokatą na całą wieczność. W ten sposób zdobędą prawdziwe
życie. 20 Mój Tymoteuszu, pilnuj tego, co Bóg dał ci pod
opiekę. Unikaj bezsensownych i bezwartościowych dyskusji
oraz sporów wywoływanych prze ludzi, którzy uważają się
za bardzo mądrych. 21 To przez ich nauki niektórzy stracili
wiarę. Niech Bóg obdarza was swoją łaską!

II Tymoteusza

1 Ja, Paweł, powołany przez Boga na apostoła Chrystusa
Jezusa, i głoszący ludziom obiecane życie wieczne,
2 piszę do ciebie, Tymoteuszu. Jesteś mi bowiem jak
rodzony syn. Niech Bóg Ojciec, i Chrystus Jezus, nasz Pan,
obdarzają cię swoją łaską, miłością i pokojem. **3** Podobnie
jak moi przodkowie, tak i ja z czystym sumieniem służę
Bogu. A zawsze, gdy modlę się do Niego—we dnie czy w
nocy—dziękuję Mu za ciebie, drogi Tymoteuszu, i proszę
Go, aby miał Cię w swojej opiece. **4** Chciałbym znowu
cię zobaczyć i doznać radości, bo mam w pamięci twoje
łzy rozstania. **5** Dobrze pamiętam również, że szczerze
uwierzyłeś Chrystusowi, podobnie jak to wcześniej uczyniła
twoja babcia—Lois i mama—Eunika. Jestem pewien, że
masz w sercu tę samą wiarę. **6** Dlatego ponownie pragnę
cię zachęcić, abyś w pełni wykorzystał ten duchowy dar,
który otrzymałeś od Boga, gdy położyłem na ciebie ręce.
7 Bóg nie obdarował nas strachem, ale—poprzez Ducha
Świętego—dał nam moc, miłość i rozsądek. **8** Nie wstydź
się mówić ludziom o naszym Panu oraz przyznawać się do
mnie, który—z powodu wierności Chrystusowi—trafiłem do
więzienia. Wierz w to, że Bóg da ci siłę, i—podobnie jak
ja—bądź gotowy cierpieć z powodu głoszenia innym dobrej
nowiny. **9** To On zbawił nas i powołał do życia w świętości.
Uczynił to jednak nie ze względu na nasze osiągnięcia, ale z
własnej woli i dzięki łasce Chrystusa Jezusa. Zaplanował to
już bowiem przed wiekami, **(aiōnios g166)** **10** a teraz ujawnił
ten plan, posyłając na świat naszego Zbawiciela—Chrystusa
Jezusa. On pokonał śmierć i dzięki swojej dobrej nowinie
wskazał ludziom drogę do życia i nieśmiertelności. **11** Mnie
zaś uczynił apostołem i nauczycielem, abym wszystkim
o tym opowiadał. **12** Z tego właśnie powodu spotykają
mnie cierpienia. Nie wstydzę się jednak tego, bo wiem,
komu uwierzyłem. Jestem też pewien, że Chrystus—aż
do dnia swojego powrotu—może ochronić wszystko to, co
mi powierzył. **13** Trzymaj się więc zdrowych zasad, które
ode mnie usłyszałeś, i naśladuj wiarę oraz miłość samego
Chrystusa. **14** Z pomocą Ducha Świętego, który w tobie
mieszka, pilnuj tego wszystkiego, co ci powierzył Bóg. **15** Jak
już wiesz, opuścili mnie wszyscy wierzący, którzy przybyli
tu z Azji, między innymi Figelos i Hermogenes. **16** Niech
Bóg ma w swojej opiece Onezyfora i jego bliskich. Często
bowiem podnosił mnie na duchu i wcale nie wstydził się
tego, że jestem w więzieniu. **17** Wręcz przeciwnie, gdy
przybył do Rzymu, wszędzie mnie szukał, aż wreszcie mnie
odnalazł. **18** Sam zresztą dobrze wiesz, że już wcześniej
bardzo pomagał mi w czasie mojego pobytu w Efezie. Niech
Pan okaże mu miłość w dniu swojego powrotu.

2 Tymoteuszu, mój synu, niech łaska, którą okazał ci
Chrystus Jezus, będzie dla ciebie źródłem siły. **2** Wszystko
to, co słyszałeś ode mnie w obecności wielu świadków,
przekaż ludziom godnym zaufania, którzy z kolei będą
potrafili nauczać innych. **3** Jako dobry żołnierz Chrystusa,
bądź gotowy na to, że—podobnie jak mnie—spotkają cię
cierpienia. **4** Żołnierze starają się wykonywać rozkazy
dowódcy, to jest ich najważniejszy cel i nie zajmują się
niczym, co mogłoby im w tym przeszkodzić. **5** Również
sportowcy, walczący na stadionie, przestrzegają ustalonych
zasad, ich celem jest bowiem zdobycie nagrody. **6** Podobnie
rolnicy, ciężko pracujący w polu, jako pierwsi korzystają
z zebranych plonów. **7** Dobrze przemyśl te słowa, a Pan
pomoże ci wszystko zrozumieć. **8** Zawsze pamiętaj o Jezusie
Chrystusie, który pochodzi z rodu króla Dawida i który
zmartwychwstał. To On jest treścią dobrej nowiny, którą
głoszę. **9** Z jej powodu teraz cierpię, siedzę bowiem w
więzieniu i jestem traktowany jak jakiś groźny przestępca,
ale Słowa Bożego nie da się zamknąć za kratami! **10** Dlatego
jestem gotów dalej znosić cierpienia, aby tylko wybrani przez
Boga zostali zbawieni przez Chrystusa i dostąpili wiecznej
chwały. **(aiōnios g166)** **11** Oto prawda, której w pełni można
zaufać: Jeśli z Panem umarliśmy, będziemy z Nim żyć. **12**
Jeśli dla Niego cierpimy, będziemy z Nim królować. Jeśli
się Go wyprzemy, i On się nas wyprze. **13** Jeśli jednak
nie jesteśmy Mu wierni, On, mimo to, pozostaje wierny, bo
nie może zaprzeć się samego siebie. **14** Biorąc Boga na
świadka, przypominaj te prawdy wszystkim wierzącym, aby
nie spierali się już o znaczenie poszczególnych słów. Takie
bezsensowne dyskusje do niczego bowiem nie prowadzą,
przynoszą jedynie szkodę tym, którzy się im przysłuchują.
15 Staraj się, aby Bóg uznał cię za wzorowego pracownika,
który właściwie naucza ludzi prawdy. **16** Unikaj zaś pustych,
bezsensownych rozmów, które coraz bardziej odciągają ludzi
od Boga. **17** Takie bezwartościowe dyskusje przypominają
zaraźliwą chorobę. Ulegli jej już Hymenajos i Filetos, **18**
którzy odeszli od prawdy, głosząc, że zmartwychwstanie już
nastąpiło. W ten sposób podkopują wiarę niektórych ludzi.
19 Boża prawda jest jednak jak niewzruszony fundament,
opatrzony napisem: „Pan zna tych, którzy do Niego należą”
oraz „Każdy, kto się przyznaje do Pana, musi porzucić
zło”. **20** W bogatym domu znajdują się naczynia ze złota i
srebra, ale także z drewna i gliny. Te pierwsze są odświętne,
drugie zaś—przeznaczone do codziennego użytku. **21** Jeśli

ktoś oczyści się z wszelkiego zła, będzie jak to odświętne
naczynie, lśniąco czyste, bardzo przydatne dla Pana i
gotowe służyć Mu zawsze, gdy zaistnieje taka potrzeba. 22
Tymoteuszu, nie ulegaj złym pragnieniom, przez które wielu
innych młodych ludzi popada w grzech. Zabiegaj raczej o
prawość, wiarę, miłość, pokój i współdziałaj z tymi, którzy
mają czyste serca i oddają chwałę Panu. 23 Unikaj natomiast
pustych i bezsensownych dyskusji, prowadzących jedynie
do konfliktów. 24 Ten, kto pracuje dla Pana, nie powinien
wdawać się w kłótnie z ludźmi, ale okazywać wszystkim
serdeczność i cierpliwość. Powinien również nauczać innych
25 i w łagodny sposób zwracać uwagę tym, którzy się
sprzeciwiają prawdzie. Być może Bóg sprawi kiedyś, że
opamiętają się i przyjmą prawdę, 26 a wtedy wyrwą się z
pułapki diabła, który teraz zmusza ich do wykonywania jego
woli.

3 Musisz wiedzieć, że w czasach ostatecznych nadejdą
trudne chwile. 2 Ludzie będą bowiem bardzo samolubni
i zachłanni. Staną się pewni siebie i zarozumiali. Zaczną
obrażać Boga i lekceważyć rodziców. Będą niewdzięczni,
bezbożni, 3 nieczuli, nieustępliwi, fałszywi, nieopanowani,
okrutni i nienawidzący dobra. 4 Staną się podstępni,
impulsywni i próżni. Ich własne przyjemności będą dla
nich ważniejsze niż Bóg. 5 Ludzie ci będą zachowywać
pozory pobożności, w rzeczywistości jednak ich życie będzie
miało niewiele wspólnego z Bogiem. Takich osób strzeż się
jak ognia. 6 Z nich bowiem wywodzą się ci, którzy krążą
po domach i uwodzą kobiety opanowane przez grzeszne
pragnienia. 7 One to ciągle słuchają nowych nauk, ale nigdy
nie mogą poznać prawdy. 8 Podobnie jak niegdyś Jannes i
Jambres zbuntowali się przeciwko Mojżeszowi, tak samo
ci nauczyciele sprzeciwiają się prawdzie. Ludzie ci stracili
zdrowy rozsądek a ich wiara nie przeszła próby. 9 Nie zajdą
jednak zbyt daleko, bo ich głupota—podobnie jak to było w
przypadku Jannesa i Jambresa—już niebawem wyjdzie na
jaw. 10 Ty jednak przyjąłeś moją naukę, naśladujesz mój styl
życia i dążysz do tego samego celu, co ja. Poszedłeś również
śladem mojej wiary, cierpliwości, miłości i wytrwałości, 11
a nawet moich prześladowań i cierpień, jakich doznałem
w Antiochii, Ikonium i Listrze. Często bowiem spotykały
mnie różne prześladowania, za każdym razem jednak Pan
przychodził mi z pomocą. 12 Wszyscy, którzy chcą podobać
się Chrystusowi, mogą się spodziewać prześladowań. 13
Natomiast źli ludzie i oszuści będą się coraz dalej posuwać
w swoich grzechach, pogrążając siebie samych i zwodząc
innych. 14 Ty jednak wytrwale trzymaj się tego, czego się
nauczyłeś i czego jesteś pewien, pamiętając również, kto cię
tego nauczył. 15 Już od dziecka poznawałeś bowiem Pismo
Święte. Ono zaś daje mądrość, dzięki której człowiek może
uwierzyć Chrystusowi Jezusowi i zostać zbawiony. 16 Całe
to Pismo zostało natchnione przez Boga, więc pokazuje
nam prawdę, pomaga wykrywać błędy, zwraca uwagę na
nasze grzechy i uczy nas prawego życia, 17 tak abyśmy byli
oddani Bogu, w pełni przygotowani do służenia Mu i gotowi
do wykonania każdego dobrego zadania.

4 Gdy Chrystus Jezus powróci w chwale, aby ustanowić
swoje królestwo, wtedy będzie sądził wszystkich
ludzi—zarówno żywych, jak i umarłych. Stojąc przed obliczem
Boga i Chrystusa, proszę cię więc: 2 Głoś słowo Boże i bądź
gotowy w każdej sytuacji—bez względu na okoliczności.
Ostrzegaj ludzi, zwracaj im uwagę na ich grzechy, ale
również podnoś ich na duchu, okazując im cierpliwość i
nauczając ich. 3 Przyjdzie bowiem czas, że ludzie nie będą
chcieli słuchać zdrowej nauki, ale według swoich własnych
upodobań będą dobierać sobie nauczycieli, którzy powiedzą
im to, co chcą usłyszeć. 4 Przestaną słuchać prawdy, ale
będą skłonni wierzyć w różne niedorzeczne historie. 5 Bądź
więc ostrożny i wytrwale znoś cierpienia. Pamiętaj też o
powierzonym ci zadaniu głoszenia dobrej nowiny i wywiąż
się z tego, czego się podjąłeś. 6 Mówię o tym, bo nadchodzi
dla mnie czas złożenia ofiary Bogu i zbliża się chwila mojego
odejścia. 7 Dobrze walczyłem dla Pana. Ukończyłem bieg i
zachowałem wiarę. 8 Teraz zaś w niebie czeka na mnie
wieniec, który Pan—sprawiedliwy Sędzia—wręczy mi w dniu
swojego przyjścia. Zresztą nie tylko ja otrzymam tę nagrodę,
ale wszyscy, którzy z utęsknieniem czekają na Jego powrót.
9 Tymoteuszu, postaraj się szybko do mnie przybyć, 10 bo
jestem tu prawie sam. Demas pokochał ten świat i opuścił
mnie, udając się do Tesaloniki. Krescens odszedł do Galacji,
a Tytus—do Dalmacji. (aiōn g165) 11 Pozostał ze mną tylko
Łukasz. Wyruszając do mnie, zabierz ze sobą Marka, gdyż
potrzebuję jego pomocny. 12 Tychika sam wysłałem do
Efezu. 13 Przynieś ze sobą mój płaszcz, który zostawiłem w
Troadzie u Karposa, oraz moje księgi, zwłaszcza pergaminy.
14 Aleksander, kowal, wyrządził mi wiele złego—Pan go za to
ukarze. 15 Uważaj jednak na niego, gdyż ostro sprzeciwiał
się naszej nauce. 16 Podczas mojej pierwszej rozprawy w
sądzie nikt nie udzielił mi pomocy. Wszyscy mnie opuścili.
Mam nadzieję, że Bóg im to wybaczy. 17 Ale Pan był ze
mną i dodał mi sił, abym mógł dokończyć dzieło, którego
się podjąłem, i by wszyscy poganie mogli usłyszeć dobrą
nowinę. Można więc powiedzieć, że zostałem wyrwany z
samej paszczy lwa. 18 Pan zawsze wybawia mnie z każdej

opresji i w końcu doprowadzi mnie do swojego królestwa w
niebie. Jemu niech będzie wieczna chwała. Amen! **(aiōn g165)**
19 Pozdrów ode mnie Pryscyllę i Akwilę oraz domowników
Onezyfora. **20** Erast pozostał w Koryncie, a Trofima, ze
względu na chorobę, zostawiłem w Milecie. **21** Postaraj się
przybyć tu przed zimą. Pozdrowienia przesyłają ci: Eubulos,
Pudens, Linus, Klaudia i wszyscy inni wierzący. **22** Niech
Pan będzie blisko ciebie i niech obdarza cię swoją łaską!

Tytusa

1 Ja, Paweł, piszę do ciebie jako sługa Boga i apostoł
Jezusa Chrystusa. Zostałem bowiem powołany do
tego, aby głosić wiarę ludziom wybranym przez Boga i
pomóc im poznać prawdę. Dlatego nauczam ich, jak mają
żyć, aby podobać się Bogu. **2** Wiara ta daje ludziom
niepodważalną nadzieję na życie wieczne, które Bóg obiecał
już przed wiekami—a On nigdy nie kłamie. **(aiōnios g166)** **3**
Teraz zaś, w ustalonym przez siebie czasie, Bóg—nasz
Zbawiciel—objawił światu dobrą nowinę i zlecił mi głoszenie
jej. **4** Tytusie, dzięki naszej wspólnej wierze, jesteś mi jak
rodzony syn. Niech Bóg Ojciec i Chrystus Jezus, nasz
Zbawiciel, obdarzają cię swoją łaską i pokojem! **5** Zostawiłem
cię na Krecie, abyś dokończył to, co jeszcze zostało do
zrobienia, i byś we wszystkich miastach wyznaczył spośród
wierzących starszych, którzy będą kierować miejscowymi
kościołami. Jak już ci wcześniej powiedziałem, **6** muszą
to być ludzie nienaganni: wierni swoim żonom i mający
wierzące dzieci, którym nie można zarzucić niemoralności
i nieposłuszeństwa. **7** Przywódca, który w imieniu Boga
zarządza Jego kościołem, musi być bowiem bez zarzutu.
Nie może to być człowiek zarozumiały, impulsywny, pijak,
awanturnik ani ktoś, kto jest zachłanny. **8** Przeciwnie,
powinien być gościnny, kochający dobro, rozsądny, prawy,
pobożny i opanowany. **9** Powinien wiernie trzymać się
prawdy i umieć—poprzez zdrową naukę—zachęcać innych
wierzących, a także wykazywać błędy tym, którzy się
jej sprzeciwiają. **10** Wielu jest bowiem takich, którzy nie
okazują posłuszeństwa, a poprzez bezsensowne dyskusje
zwodzą innych ludzi, szczególnie tych, którzy wywodzą się z
judaizmu. **11** Takich trzeba zdecydowanie uciszać, bo swoim
złym nauczaniem przynoszą szkodę całym rodzinom. Tym,
co ich naprawdę interesuje, są pieniądze. **12** Nawet ich
własny prorok powiedział o nich: „Kreteńczycy to kłamcy, złe
bestie i lenie”. **13** I miał rację! Dlatego zwracaj Kreteńczykom
uwagę na ich grzechy i prowadź ich do zdrowej wiary, **14** aby
nie słuchali żydowskich opowiadań i przykazań wymyślonych
przez ludzi, którzy odrzucają prawdę. **15** Dla tych, którzy
mają czyste serce, wszystko jest czyste i dobre. Dla tych
zaś, którzy mają w sercach zło i nie wierzą w prawdę, nie
ma nic czystego. Ich sumienie i umysł są bowiem pogrążone
w grzechu. **16** Twierdzą, że znają Boga, ale ich życie
zdecydowanie temu zaprzecza. Ludzie ci budzą odrazę,
nie są bowiem zdolni do okazania posłuszeństwa Bogu i
czynienia jakiegokolwiek dobra.

2 Ty zaś wzywaj wszystkich do życia zgodnego z zasadami
zdrowej nauki. **2** Starsi mężczyźni mają być trzeźwi,
godni szacunku, rozsądni oraz dojrzali w wierze, miłości i
wytrwałości. **3** Starsze kobiety mają również zachowywać się
godnie. Powinny unikać plotkowania oraz pijaństwa i dawać
innym dobry przykład. **4** Niech nauczają młode mężatki
miłości do mężów i dzieci, **5** rozsądku, unikania grzechu,
dbania o dom oraz uległości wobec mężów. Dzięki temu nikt
nie będzie mógł krytykować słowa Bożego, twierdząc, że
ludzie, którzy go słuchają, czynią zło. **6** Młodych mężczyzn
zachęcaj do tego, aby byli rozsądni. **7** We wszystkim bądź
dla innych wzorem dobrego postępowania. Nauczając,
trzymaj się prawdy i zachowuj powagę. **8** W tym, co mówisz,
bądź czysty i bez zarzutu, aby twoi przeciwnicy zamilkli,
nie mogąc cię o nic oskarżyć. **9** Niewolnicy niech będą
całkowicie poddani swoim panom. Niech chętnie im służą,
nie sprzeciwiają się im **10** i niech ich nie okradają. We
wszystkim niech będą godni pełnego zaufania. Dzięki takiej
postawie pokażą bowiem innym, jak wspaniała i prawdziwa
jest nauka naszego Boga i Zbawiciela. **11** On okazał światu
wielką łaskę, oferując swoje zbawienie wszystkim ludziom.
12 On również wzywa nas, byśmy porzucili to, co Mu się
nie podoba, i nie ulegali złym pragnieniom, ale zaczęli
prowadzić rozsądne, prawe i pobożne życie. **(aiōn g165)**
13 Oczekujemy bowiem wspaniałej chwili, w której ukaże
się chwała wielkiego Boga i naszego Zbawiciela, Jezusa
Chrystusa. **14** On oddał swoje życie, aby nas oczyścić i
uwolnić od wszelkiego grzechu. Pragnął bowiem, byśmy
stali się Jego wybranym ludem, pełnym zapału do czynienia
dobra. **15** Tego właśnie nauczaj innych ludzi. Zachęcaj ich
również do prawego życia, a w razie potrzeby zwracaj im
uwagę na ich grzechy. Nie pozwalaj, aby cię lekceważono.

3 Przypominaj wierzącym, że mają być poddani władzy,
posłuszni jej przedstawicielom i gotowi do każdego
dobrego czynu. **2** Niech nie mówią źle o innych ludziach i
nie wywołują kłótni, ale niech będą dla wszystkich życzliwi
i uprzejmi. **3** My też kiedyś byliśmy przecież bezmyślni
i nieposłuszni Bogu. Błądziliśmy i żyliśmy zaspokajając
nasze złe pragnienia oraz szukając przyjemności. Byliśmy
pełni złości i zazdrości. Ludzie nienawidzili nas, a my
nienawidziliśmy ich. **4** Lecz mimo to, Bóg, nasz Zbawiciel,
który objawił swoją dobroć i miłość do ludzi, **5** uratował nas!
Uczynił to jednak nie z powodu naszych czynów, ale dlatego,
że jest pełen miłości. Oczyścił nas i przez Ducha Świętego
uczynił nowymi ludźmi. **6** Dzięki Jezusowi Chrystusowi,
naszemu Zbawicielowi, Duch z całą mocą działa bowiem w

naszym życiu. 7 Dzięki łasce Boga, zostaliśmy uniewinnieni,
abyśmy mogli otrzymać dar życia wiecznego. Ono stało się
naszą nadzieją! (aiōnios g166) 8 Wszystko, co ci powiedziałem,
jest w pełni wiarygodne. Pragnę więc, abyś trzymał się tego i
nauczał wierzących, aby z całych sił starali się czynić dobro.
Jest to bowiem właściwa postawa, niosąca pożytek innym
ludziom. 9 Unikaj natomiast bezsensownych dociekań i
genealogicznych poszukiwań, a także wszelkich sporów
oraz kłótni na temat Prawa Mojżesza. Wszystko to są
bowiem tylko bezwartościowe i puste dyskusje. 10 Temu zaś,
kto powoduje wśród was rozłamy, zwróć uwagę. Jeśli nie
posłucha za pierwszym razem, ostrzeż go po raz drugi. A jeśli
to nie pomoże, zerwij z nim wszelki kontakt, 11 jest to bowiem
człowiek pełen obłudy i grzechu, który swoim postępowaniem
sam ściąga na siebie potępienie. 12 Zamierzam wysłać
do ciebie Artemasa lub Tychika. Gdy któryś z nich dotrze
do ciebie, wtedy ty jak najszybciej postaraj się przybyć
do Nikopolis, gdzie postanowiłem spędzić zimę. 13 Jak
najlepiej przygotuj do podróży Zenasa, prawnika, i Apollosa.
Dopilnuj, żeby im niczego nie brakowało. 14 Czyniąc to,
pokażesz wierzącym, że powinni z całych sił czynić dobro,
troszcząc się o potrzeby innych i robiąc coś pożytecznego.
15 Wszyscy wierzący, którzy są ze mną, przesyłają ci swoje
pozdrowienia. Pozdrów naszych przyjaciół w wierze. Niech
Bóg obdarza was wszystkich swoją łaską!

Filemona

1 Ja, Paweł, będący teraz w więzieniu z powodu wierności
Chrystusowi Jezusowi, oraz Tymoteusz, nasz drogi
przyjaciel, piszemy do ciebie, drogi Filemonie, nasz
współpracowniku, **2** oraz do Apfii, Archipa, towarzyszącego
nam w walce, oraz do całego kościoła, który spotyka się
w twoim domu. **3** Niech Bóg, nasz Ojciec, i Pan, Jezus
Chrystus, obdarzają was swoją łaską i pokojem! **4** Zawsze,
gdy wspominam cię w swoich modlitwach, dziękuję za ciebie
Bogu, **5** bo słyszę, że wierzysz Panu Jezusowi i kochasz
wszystkich wierzących. **6** Proszę też Boga, aby twoja wiara
udzieliła się również tym, którzy są z tobą—aby oni także
mogli zobaczyć to wspaniałe duchowe bogactwo, darowane
nam przez Chrystusa Jezusa. **7** Wieści o tym, że twoja
miłość tak bardzo podnosi na duchu innych wierzących, były
dla mnie ogromną radością i zachętą. **8** Właśnie ze względu
na tę miłość chciałbym cię teraz o coś prosić. Mógłbym
wprawdzie nakazać ci to w imieniu Chrystusa, **9** ale wolę cię
o to poprosić. Ja, stary Paweł, będący teraz w więzieniu z
powodu wierności Chrystusowi Jezusowi, **10** proszę cię więc
o przychylność dla Onezyma, który tu, w więzieniu, stał się
moim duchowym synem. **11** Wiem, że kiedyś nie przynosił ci
zbyt wiele pożytku. Teraz jednak jest naprawdę użyteczny
zarówno dla ciebie, jak i dla mnie. **12** Odsyłam go więc do
ciebie, choć sprawia mi to smutek. **13** Z powodu głoszenia
dobrej nowiny jestem teraz w więzieniu i jego pomoc byłaby
mi bardzo potrzebna. Chciałem nawet zatrzymać go przy
sobie, aby w twoim zastępstwie mógł służyć mi pomocą. **14**
Wolałem jednak nie robić tego bez twojej zgody, nie chciałem
bowiem wymuszać na tobie dobrego uczynku. Lepiej będzie,
jeśli sam podejmiesz taką decyzję. **15** Może właśnie dlatego
Onezym uciekł od ciebie na pewien czas, abyś teraz odzyskał
go już na wieki. **(aiōnios g166)** **16** Jest on cenny zarówno dla
mnie, jak i dla ciebie. Dla mnie jest on przyjacielem w wierze,
dla ciebie zaś—odzyskanym niewolnikiem, a teraz również
przyjacielem w Panu. **17** Jeśli więc darzysz mnie przyjaźnią,
przyjmij Onezyma, jak mnie. **18** Jeżeli wyrządził ci jakąś
szkodę lub jest ci coś winien, policz to na mój rachunek. **19**
Oto moje własnoręczne zobowiązanie: „Ja, Paweł, ureguluję
to”. Nie chciałbym jednak ci przypominać, że ty, Filemonie,
też jesteś mi coś winien—mianowicie samego siebie. **20**
Przyjacielu, wyświadcz mi więc tę przysługę i w imieniu
Chrystusa spraw mi tę radość. **21** Piszę ten list, dobrze
wiedząc, że spełnisz moją prośbę, a nawet zrobisz znacznie
więcej. **22** Proszę, przygotuj dla mnie pokój. Mam bowiem
nadzieję, że dzięki waszym modlitwom wkrótce zostanę
wypuszczony z więzienia. **23** Pozdrawia cię Epafras, który—z
powodu wierności Chrystusowi Jezusowi—razem ze mną
przebywa w więzieniu. **24** Pozdrowienia przesyłają ci również
moi współpracownicy: Marek, Arystarch, Demas i Łukasz. **25**
Niech nasz Pan, Jezus Chrystus, będzie blisko was i niech
obdarza was swoją łaską!

Hebrajczyków

1 W różnych momentach historii i w różny sposób Bóg
przemawiał do naszych przodków poprzez swoich
proroków. **2** Teraz natomiast, w czasach ostatecznych,
przemówił do nas przez swojego Syna, któremu poddał
wszystko i przez którego stworzył wszechświat. **(aiōn g165)** **3**
On jaśnieje chwałą Boga i ukazuje Jego istotę, a potęgą
swojego słowa utrzymuje cały świat. Gdy oczyścił ludzi
z grzechów, zasiadł w niebie po prawej stronie Boga. **4**
On jest większy od wszystkich aniołów, bo otrzymał imię
przewyższające wszystkie inne tytuły. **5** Do którego bowiem
anioła Bóg zwrócił się, mówiąc: „Ty jesteś moim Synem,
Ciebie dziś zrodziłem”? O żadnym z nich nie powiedział
również: „Ja będę Jego Ojcem, a On będzie moim Synem”.
6 A gdy posłał na ziemię swojego jedynego Syna, rozkazał:
„Niech Mu oddadzą pokłon wszyscy aniołowie Boga”. **7**
O aniołach zaś Bóg powiedział tak: „Jego aniołowie będą
szybcy jak wiatr, Jego słudzy jak płomienie ognia”. **8**
Natomiast do swojego Syna zwrócił się, mówiąc: „Tron Twój,
Boże, trwa na wieki, a sprawiedliwość jest podstawą Twojego
królestwa. **(aiōn g165)** **9** Kochasz prawość i nienawidzisz zła.
Dlatego Twój Bóg, Boże, wybrał Cię i obdarzył szczęściem
większym niż kogokolwiek innego”. **10** Pismo mówi o Nim:
„To Ty, Panie, stworzyłeś na początku ziemię, a niebo jest
dziełem Twoich rąk. **11** Ty trwasz, a ono przeminie i zniszczy
się jak ubranie. **12** Zwiniesz je jak zużytą odzież i wyrzucisz.
Ty sam pozostajesz jednak niezmienny, a Twoje życie nigdy
się nie skończy”. **13** Do którego z aniołów Bóg kiedykolwiek
powiedział: „Zasiądź po mojej prawej stronie, aż rzucę Ci
pod nogi wszystkich wrogów”? **14** Czy wszyscy aniołowie
nie są tylko duchowymi posłańcami, mającymi służyć tym,
którzy otrzymają zbawienie?

2 Powinniśmy zatem jeszcze bardziej trzymać się prawd,
które usłyszeliśmy, abyśmy nie zeszli z właściwej drogi. **2**
Skoro bowiem spełniły się słowa przekazane przez aniołów i
każde przestępstwo oraz nieposłuszeństwo zostało ukarane,
3 to czy zlekceważenie tak wspaniałego zbawienia mogłoby
nam ujść na sucho? Najpierw zostało ono ogłoszone
przez Pana, a potem potwierdzone przez tych, którzy je
od Niego usłyszeli. **4** Bóg poświadczył, że ta wieść o
zbawieniu jest prawdą, dokonując niezwykłych czynów i
cudów oraz udzielając ludziom darów Ducha Świętego,
zgodnie ze swoją wolą. **5** Przyszły świat, o którym mówimy,
nie będzie przecież zarządzany przez aniołów. **6** Gdzieś w
Piśmie napisane jest przecież: „Kim jest człowiek, że o nim
pamiętasz? I kim syn człowieczy, że się o niego troszczysz?
7 Uczyniłeś go niewiele mniejszym od aniołów, ukoronowałeś
go czcią i chwałą, **8** wszystko złożyłeś u jego stóp”.
Podporządkowanie „wszystkiego” człowiekowi oznacza, że
nic nie pozostało poza zasięgiem jego władzy. Teraz jeszcze
tego nie dostrzegamy, **9** ale widzimy Jezusa, który—na
krótki czas—stał się „niewiele mniejszy od aniołów”. On,
dzięki temu, że za nas umarł, został „ukoronowany czcią i
chwałą”. Dzięki Bożej łasce Chrystus doświadczył bowiem
cierpienia za każdego człowieka na ziemi. **10** W ten sposób
Bóg, który wszystko stworzył i do którego wszystko należy,
doprowadził do chwały wiele swoich dzieci. Jezusa zaś,
poprzez cierpienie, uczynił doskonałym przywódcą, dającym
im zbawienie. **11** Chrystus i ci, których pojednał z Bogiem,
mają jednego Ojca. Dlatego nie wstydzi się On nazwać
ich swoimi braćmi, mówiąc: **12** „Opowiem moim braciom
o wspaniałości Twojego imienia. Będę Cię wielbił wśród
Twojego ludu”. **13** Powiedział również: „Będę Mu ufał”, a
także „Oto Ja i dzieci, które dał Mi Bóg”. **14** Skoro Boże
dzieci są ludźmi z krwi i kości, On również przybrał ludzkie
ciało, aby umierając na krzyżu pokonać diabła, który miał
władzę nad śmiercią. **15** W ten sposób wyzwolił tych, którzy
przez całe życie byli zniewoleni strachem przed śmiercią.
16 Przyszedł On bowiem na świat nie po to, aby pomóc
aniołom, ale potomkom Abrahama. **17** Musiał się całkowicie
upodobnić do ludzi, aby stać się pełnym miłości, wiernym
kapłanem i złożyć Bogu ofiarę za ich grzechy. **18** A dzięki
temu, że sam cierpiał i był kuszony, może teraz pomagać
tym, którzy przechodzą przez takie same próby.

3 Przyjaciele, jesteście święci i powołani do życia
wiecznego. Pamiętajcie więc o Jezusie, Bożym posłańcu
i najwyższym kapłanie naszej wiary. **2** On był wierny Bogu,
który Go powołał, podobnie jak Mojżesz, który wiernie służył
całemu Bożemu ludowi. **3** Budowniczy cieszy się jednak
większym uznaniem niż budynek, który zbudował. Dlatego
Jezus jest otoczony większą chwałą niż Mojżesz. **4** Każdy
dom ma swojego budowniczego, a stwórcą wszystkiego jest
Bóg. **5** Mojżesz wiernie służył Bożemu ludowi, ale był tylko
sługą i zapowiadał to, co miało dopiero nastąpić. **6** Chrystus
natomiast, jako Syn Boży, panuje nad Bożym ludem, do
którego należymy także my, jeśli ufamy Panu i pokładamy w
Nim naszą nadzieję. **7** Dlatego właśnie Duch Święty mówi:
„Dziś, jeśli usłyszycie głos Boga, **8** nie stawiajcie Mu oporu,
jak Izraelici podczas buntu, gdy byli kuszeni na pustyni.
9 Bóg powiedział bowiem: Wasi przodkowie wystawiali
mnie na próbę chociaż na własne oczy widzieli to, czego

dokonałem. Dlatego przez czterdzieści lat 10 gniewałem
się na to pokolenie i powiedziałem sobie: Ci ludzie wciąż
błądzą i nie chcą poznać mojej woli. 11 Rozgniewałem się i
powiedziałem: Nie dotrą na miejsce, w którym przygotowałem
im odpoczynek”. 12 Przyjaciele, uważajcie więc, aby u kogoś
z was nie pojawiła się w sercu niewiara i aby nie odsunął się
od żywego Boga. 13 Codziennie zachęcajcie jedni drugich,
dopóki trwa „dzisiaj”, aby nikt z was nie pozwolił okłamać
się grzechowi i nie zaczął sprzeciwiać się Bogu. 14 Mamy
bowiem udział we wszystkim, co należy do Chrystusa, jeśli do
końca będziemy Mu ufać. 15 Właśnie dlatego powiedziano:
„Dziś, jeśli usłyszycie głos Boga, nie stawiajcie Mu oporu,
jak Izraelici podczas buntu”. 16 Kim byli ci, którzy słyszeli
głos Boga, a jednak buntowali się? Czy nie byli to ludzie,
którzy wcześniej pod wodzą Mojżesza wyszli z Egiptu? 17
Na kogo przez czterdzieści lat gniewał się Bóg? Czy nie na
tych, którzy zgrzeszyli i poumierali na pustyni? 18 A jakich
ludzi miał na myśli, mówiąc: „Nie dotrą na miejsce, w którym
przygotowałem im odpoczynek”, jeśli właśnie nie tych, którzy
okazali nieposłuszeństwo? 19 Widzimy więc, że powodem,
dla którego nie dotarli na miejsce, była ich niewiara!

4 Boża obietnica, dotycząca dojścia na miejsce odpoczynku,
jest nadal aktualna, ale uważajmy na siebie, aby ktoś z
nas nie został w tyle. 2 Izraelici, podobnie jak my, usłyszeli
dobrą nowinę, ale nie odnieśli z niej żadnego pożytku,
ponieważ nie uwierzyli w nią. 3 My natomiast dochodzimy do
miejsca odpoczynku, ponieważ uwierzyliśmy w przekazaną
nam dobrą nowinę. Bóg powiedział: „Rozgniewałem się i
powiedziałem: Nie dotrą na miejsce, w którym przygotowałem
im odpoczynek”. Słowa te zostały wypowiedziane przez
Boga, mimo że miejsce odpoczynku było już przygotowane
od początku świata. 4 Gdzieś w Piśmie napisane jest
bowiem, że w siódmym dniu stworzenia wszystko było
już gotowe: „Siódmego dnia Bóg odpoczął po wykonaniu
wszystkich swoich dzieł”. 5 To samo Pismo mówi potem: „Nie
dotrą na miejsce, w którym przygotowałem im odpoczynek”.
6 Niektórzy więc dotrą na miejsce odpoczynku, inni zaś,
mimo że wcześniej słyszeli dobrą nowinę, nie doszli tam,
ponieważ nie byli posłuszni Bogu. 7 Wiele wieków później,
Bóg, przez usta króla Dawida, ponownie przekazał cytowane
już wcześniej wezwanie: „Dziś, jeśli usłyszycie głos Boga,
nie stawiajcie Mu oporu”. 8 Gdyby to Jozue doprowadził
Izraelitów do miejsca odpoczynku, to wiele lat później
Bóg nie mówiłby przecież o kolejnym miejscu odpoczynku.
9 Istnieje jednak prawdziwe miejsce odpoczynku, które
Bóg przygotował dla swojego ludu. 10 Kto dochodzi tam,
odpoczywa po swojej pracy, podobnie jak Bóg odpoczywał
po ukończeniu dzieła stworzenia. 11 Starajmy się więc
tam dotrzeć i nie bierzmy przykładu z nieposłuszeństwa
Izraelitów. 12 Słowo Boże jest bowiem żywe, skuteczne w
działaniu i ostrzejsze niż obosieczny miecz. Przenika ono
naszą duszę, ducha, myśli i uczucia oraz odsłania nasze
prawdziwe motywy oraz pragnienia serca. 13 Nikt nie jest w
stanie ukryć się przed Bogiem. Stojąc przed Jego obliczem,
każdy jest bowiem nagi i bezbronny. Przed Nim odpowiemy
za wszystko, co uczyniliśmy. 14 Jezus, Syn Boży, wstąpił do
nieba i jest naszym najwyższym kapłanem. Skoro mamy
więc tak wspaniałego kapłana, niezachwianie trzymajmy się
naszego wyznania wiary! 15 Chrystus, nasz kapłan, potrafi
dobrze nas zrozumieć, gdy czujemy się bezradni. Będąc na
ziemi, doświadczył bowiem wszystkich ludzkich trudności—z
jednym wyjątkiem: nigdy nie popełnił grzechu! 16 Dlatego z
otwartym sercem biegnijmy pod tron Tego, którzy obdarza
ludzi łaską, a doświadczymy tam Bożej miłości i znajdziemy
pomoc w naszych trudnościach.

5 Każdy najwyższy kapłan jest człowiekiem wybieranym
po to, aby reprezentować innych ludzi przed Bogiem.
Dlatego w ich imieniu składa Bogu dary i ofiary za grzechy.
2 Kapłan, sam będąc słabym człowiekiem, potrafi zrozumieć
innych ludzi, którzy są nieświadomi i błądzą. 3 A składając
ofiary, czyni to nie tylko za grzechy innych, ale i za własne.
4 Nie każdy jednak może być najwyższym kapłanem. Może
nim zostać tylko ten, kto—podobnie jak Aaron—zostanie do
tego powołany przez Boga. 5 Chrystus również nie przyznał
sobie tej godności sam. Najwyższym kapłanem mianował
Go bowiem sam Bóg, który powiedział do Niego: „Ty jesteś
moim Synem, Ciebie dziś zrodziłem”. 6 W innym miejscu
Pisma zwrócił się do Niego, mówiąc: „Jesteś kapłanem na
wieki, na wzór Melchizedeka”. (aiōn g165) 7 Chrystus, będąc
na ziemi, ze łzami w oczach głośno wołał do Boga, aby
uratował Go od śmierci. I został wysłuchany—ze względu
na swoje oddanie Bogu. 8 Chociaż był Synem Bożym,
przez cierpienie nauczył się posłuszeństwa. 9 A gdy w
pełni wykonał swoje dzieło, stał się źródłem wiecznego
zbawienia dla wszystkich, którzy są Mu posłuszni. (aiōnios
g166) 10 Bóg zaś uczynił Go najwyższym kapłanem, na wzór
Melchizedeka. 11 Moglibyśmy jeszcze wiele mówić na ten
temat, problem jednak w tym, że wy nie chcecie słuchać.
12 Po tak długim czasie powinniście nauczać innych, a
tymczasem to was nadal trzeba uczyć podstawowych prawd
słowa Bożego. Jesteście jak niemowlęta, które potrzebują
mleka i nie mogą jeszcze przyjmować normalnego pokarmu.

13 Ten zaś, kto ciągle żywi się tylko mlekiem, jest jak małe
dziecko, które nie wie, czym jest prawość. 14 Pokarm stały
jest natomiast przeznaczony dla dorosłych, którzy nauczyli
się już odróżniać dobro od zła.

6 Przestańmy więc ciągle wracać do podstaw nauki
o Chrystusie, a zajmijmy się sprawami bardziej
zaawansowanymi. Czy wciąż mamy zajmować się tylko
podstawami wiary, przypominając wam o konieczności
odwrócenia się od zła i uwierzenia Bogu, 2 o chrzcie,
nakładaniu rąk, zmartwychwstaniu oraz sądzie ostatecznym?
(aiōnios g166) 3 Zresztą, jeśli taka będzie wola Boga, to wrócimy
do nauczania was tych spraw. 4 Do nawrócenia nie da się
bowiem nakłonić tych, którzy kiedyś już zostali oświeceni
przez Boga, posmakowali Jego dobroci, doświadczyli
działania Ducha Świętego, 5 zaczęli poznawać słowo Boże
i dowiedzieli się o wspaniałym, przyszłym świecie, (aiōn
g165) 6 a mimo to odwrócili się od Boga. Czyniąc to, na
nowo krzyżują bowiem Syna Bożego i wystawiają Go na
pośmiewisko. 7 Bóg cieszy się, gdy pole, które zostało obficie
nawodnione deszczem, wydaje plon i przynosi pożytek tym,
którzy je uprawiają. 8 Ale gdy rodzi tylko chwasty—jest
bezużyteczne, przeklęte przez Boga i ostatecznie zostanie
wypalone. 9 Kochani, chociaż piszemy wam o tym, to
jednak jesteśmy przekonani, że wy przynosicie dobre owoce,
godne waszego zbawienia. 10 Bóg zaś nie postępuje
niesprawiedliwie i On nie zapomni o waszej pracy oraz
miłości, jaką Mu okazaliście i nadal okazujecie, pomagając
innym wierzącym. 11 Pragniemy, aby każdy z was był
tak gorliwy aż do końca, czyli do dnia, w którym spełni
się to, na co teraz z nadzieją czekamy. 12 Nie chcemy
bowiem, abyście obniżali sobie poprzeczkę, ale pragniemy,
byście naśladowali tych, którzy dzięki wierze i cierpliwości
otrzymali od Boga wszystko, co obiecał. 13 Gdy Bóg składał
obietnicę Abrahamowi, powołał się na samego siebie, nie
było bowiem nikogo większego niż On. 14 Obietnica ta
brzmiała następująco: „Obdarzę cię wielkim szczęściem i
sprawię, że twój ród stanie się wielki”. 15 Abraham okazał
cierpliwość i doczekał się spełnienia tej obietnicy. 16 Ludzie,
chcąc rozwiązać jakiś spór, przysięgają na kogoś większego
od siebie. 17 Dlatego Bóg, chcąc pokazać, że Jego obietnica
jest niepodważalna, również złożył przysięgę. 18 A Bóg nie
może złamać swojej obietnicy lub przysięgi! Dzięki temu
zapewnieniu możemy więc uchwycić się Jego obietnicy,
wierząc, że ją spełni. 19 Nadzieja ta jest dla naszej duszy
jak kotwica dla statku—jest bowiem niewzruszona, mocna i
zaczepiona za zasłoną nieba. 20 Tam właśnie wszedł Jezus,
nasz reprezentant, na wieki stając się najwyższym kapłanem
na wzór Melchizedeka. (aiōn g165)

7 Melchizedek był królem miasta Szalem i kapłanem Boga
Najwyższego. To on wyszedł na spotkanie Abrahamowi,
gdy ten wracał do domu po zwycięskiej bitwie z wieloma
królami, i to on pobłogosławił go. 2 Wtedy Abraham dał
mu dziesiątą część wszystkich zdobyczy wojennych. Imię
„Melchizedek” znaczy „król prawości”, a tytuł „król Szalemu”
znaczy „król pokoju”. 3 Nie wiadomo, kim byli jego rodzice i
czy on sam miał dzieci. Nie wiemy też, jak się zaczęło i jak
się skończyło jego życie. Na wieki pozostanie on kapłanem,
podobnie jak Syn Boży. 4 Zwróćmy uwagę na wielkość
Melchizedeka. Sam Abraham, nasz przodek, złożył mu
dziesięcinę! 5 Kapłani Izraela, z rodu Lewiego, zgodnie z
Prawem Mojżesza pobierają dziesięcinę od swoich rodaków,
którzy—podobnie jak oni—są potomkami Abrahama. 6
Melchizedek zaś nie był spokrewniony z Abrahamem, a
jednak przyjął od niego dziesięcinę i pobłogosławił tego,
któremu sam Bóg złożył obietnicę. 7 A wiadomo przecież,
że ten, kto udziela błogosławieństwa, stoi wyżej od tego,
kto je przyjmuje. 8 Kapłani przyjmują dziesięciny, chociaż
są zwykłymi śmiertelnikami. Melchizedek zaś wciąż żyje. 9
Można nawet powiedzieć, że Lewi, który jako pierwszy kapłan
przyjmował dziesięcinę, sam—w osobie Abrahama—również
złożył ją Melchizedekowi. 10 Pochodził bowiem z rodu
Abrahama, który wiele lat przed jego urodzeniem spotkał się z
Melchizedekiem. 11 Zgodnie z Prawem Mojżesza, kapłanami
mogą być ci, którzy pochodzą z rodu Lewiego. Jeśli jednak
tacy kapłani mogliby w doskonały sposób wypełniać Bożą
wolę, to w jakim celu Bóg posyłałby innego kapłana,
przypominającego Melchizedeka i niebędącego potomkiem
Aarona? 12 Skoro zmianie ulega rodzaj kapłaństwa, to
zachodzi również konieczność zmiany Prawa. 13 Chrystus
należał bowiem do rodu, z którego nikt nie pełnił funkcji
kapłańskich przy ołtarzu. 14 Wiadomo przecież, że nasz
Pan pochodził z rodu Judy. A Mojżesz nic nie mówił o
kapłanach z tego rodu. 15 Widać więc jeszcze wyraźniej, że
pojawił się nowy kapłan, na wzór Melchizedeka. 16 Został
On powołany na kapłana nie dlatego, że pochodzi z rodu
Lewiego, ale dlatego, że żyje wiecznie. 17 Napisano bowiem:
„Jesteś kapłanem na wieki, na wzór Melchizedeka”. (aiōn
g165) 18 Dotychczasowy przepis Prawa Mojżesza zostaje
więc unieważniony jako słaby i nieskuteczny. 19 Prawo nie
czyniło bowiem nikogo doskonałym. Zamiast niego, teraz
otrzymaliśmy nową, lepszą nadzieję, dzięki której naprawdę
możemy się zbliżyć do Boga. 20 Powołaniu dotychczasowych

kapłanów nie towarzyszyła Boża obietnica. 21 Chrystus zaś
otrzymał od Boga szczególną obietnicę: „Pan przysiągł i nie
odwoła tej obietnicy: Jesteś kapłanem na wieki”. (aiōn g165) 22
Jezus jest więc gwarantem o wiele lepszego przymierza! 23
Tamtych kapłanów musiało być wielu, bo śmierć przerywała
ich służbę. 24 Jezus zaś żyje wiecznie i jest kapłanem, który
nie potrzebuje następcy. (aiōn g165) 25 Dlatego też może raz
na zawsze zbawić tych, którzy dzięki Niemu przychodzą do
Boga. Zawsze bowiem żyje i w każdej chwili wstawia się
za nimi u Boga. 26 Właśnie takiego najwyższego kapłana
potrzebowaliśmy: świętego, niewinnego, doskonałego,
niebędącego grzesznikiem i przewyższającego wszelkie
niebiańskie istoty. 27 On nie potrzebuje, jak dawni kapłani,
składać codziennie ofiar—najpierw za własne grzechy, a
potem za grzechy ludu. Uczynił to tylko raz, składając
siebie samego jako ofiarę na krzyżu. 28 Prawo Mojżesza
ustanawiało najwyższymi kapłanami ludzi, którzy sami byli
słabi. Ale Bóg, poprzez swoją obietnicę, złożoną już po
ustanowieniu Prawa, ustanowił nim swojego Syna—On jest
więc doskonałym i wiecznym najwyższym kapłanem. (aiōn
g165)

8 Można więc powiedzieć, że mamy najwyższego kapłana,
który jest w niebie i zasiada po prawej stronie Boga. 2
Jego służba odbywa się w niebiańskiej świątyni—jedynej
prawdziwej, zbudowanej nie przez ludzi, ale przez samego
Pana. 3 Do zadań każdego najwyższego kapłana należy
składanie darów i ofiar. Dlatego również Chrystus musiał
złożyć swoją ofiarę. 4 Gdyby pełnił służbę na ziemi, nie
mógłby być kapłanem. Tu bowiem składaniem ofiar zajmują
się ci, którzy zostali do tego powołani zgodnie z Prawem
Mojżesza. 5 Oni jednak służą w świątyni, która jest tylko
niedokładną kopią tej prawdziwej w niebie. To o niej mówił
Bóg, gdy nakazał Mojżeszowi zbudować świątynię: „Staraj
się zrobić wszystko według wzoru, jaki zobaczyłeś na
górze Synaj”. 6 Chrystusowi została jednak powierzona o
wiele ważniejsza służba. Jest On bowiem pośrednikiem o
wiele ważniejszego przymierza, opartego na obietnicach
samego Boga! 7 Gdyby pierwsze przymierze było doskonałe,
nie byłoby przecież potrzeby zawierania nowego. 8 Sam
Bóg, wykazując niedoskonałość poprzedniego przymierza,
powiedział jednak: „Nadchodzi dzień—mówi Pan —gdy
zawrę nowe przymierze z mieszkańcami Izraela i Judy. 9
Będzie to przymierze inne od tego, które zawarłem z ich
przodkami, biorąc ich za rękę i wyprowadzając z Egiptu. Nie
dotrzymali oni warunków tamtego przymierza, więc i Ja się od
nich odwróciłem—mówi Pan. 10 Wkrótce jednak—mówi Pan
—zawrę z ludem Izraela nowe przymierze. Moje prawa włożę
w ich umysły i zapiszę je w ich sercach. Wtedy będę ich
Bogiem, a oni moim ludem. 11 I nikt nie będzie musiał nikogo
uczyć, mówiąc: ‚Powinieneś poznać Pana’ —bo wszyscy
będą Mnie znać, zarówno mali, jak i wielcy. 12 Wówczas
przebaczę im ich złe czyny i nigdy nie będę pamiętał o ich
grzechach”. 13 Bóg, mówiąc o nowym przymierzu, uznał
poprzednie przymierze za przestarzałe. A to, co stare i
nieaktualne, jest już niepotrzebne.

9 Z pierwszym przymierzem związane były przepisy
dotyczące Bożej służby, która odbywała się w miejscu
świętym. 2 W tym celu zbudowano bowiem świątynię. W
pierwszej jej części—nazywanej miejscem świętym—stał
złoty świecznik i stół, na którym znajdowały się chleby
ofiarowane Bogu. 3 W drugiej części, oddzielonej
zasłoną—zwanej miejscem najświętszym 4 —znajdował
się złoty ołtarz, na którym spalano wonności, i skrzynia
przymierza, pokryta czystym złotem. Wewnątrz niej znajdował
się złoty dzban z manną, laska Aarona, która kiedyś zakwitła,
oraz tablice z Dekalogiem. 5 Na skrzyni umieszczone
były posągi aniołów—cherubinów, strażników Bożej chwały,
które osłaniały skrzydłami górną część skrzyni, zwaną
przebłagalnią. Ale nie wdawajmy się teraz w szczegóły.
6 Wszystko to było tak urządzone, że kapłani przez cały
czas mogli wchodzić do miejsca świętego i wykonywać tam
swoją służbę. 7 Do miejsca najświętszego wchodził zaś
wyłącznie najwyższy kapłan i to tylko raz w roku. Czyniąc to,
wnosił tam z sobą krew zwierząt, ofiarowanych za grzechy
jego i całego ludu. 8 W ten sposób Duch Święty pokazał
nam, że dopóki Boża służba odbywała się w świątyni,
wejście do miejsca najświętszego było zamknięte. 9 Jest
to dla nas bardzo ważna lekcja. Pokazuje ona, że dary
i ofiary składane Bogu, zgodnie z porządkiem starego
przymierza, nie mogły udoskonalić ludzi, którzy je składali. 10
Przepisy tego przymierza odnosiły się bowiem tylko do rzeczy
zewnętrznych: jedzenia, picia, obrzędów obmywania—i
straciły znaczenie z chwilą nadejścia nowego przymierza.
11 Gdy przyszedł Chrystus, będący najwyższym kapłanem
nowego porządku, wszedł do świątyni raz na zawsze. Nie
jest to jednak ta świątynia, która została zbudowana przez
ludzi i znajduje się na tym świecie, ale znacznie wspanialsza i
doskonalsza, znajdująca się w niebie. 12 Co więcej, Chrystus
nie wniósł do niej krwi zwierząt, ale wszedł do miejsca
świętego przelewając własną krew i zapewniając nam w
ten sposób wieczne zbawienie. (aiōnios g166) 13 Zgodnie z
Prawem Mojżesza, krew zwierząt i popiół, który pozostał po
złożeniu ich w ofierze, oczyszczały ludzkie ciała z grzechu.

14 O ile więc bardziej krew Chrystusa, który był bez grzechu
i który przez wiecznego Ducha ofiarował samego siebie
Bogu, oczyści nasze serca z czynów prowadzących do
śmierci! Ona też sprawi, że będziemy żyć służąc żywemu
Bogu! (aiōnios g166) 15 Chrystus dlatego stał się pośrednikiem
nowego przymierza, aby wszyscy, których Bóg do tego
powołał, otrzymali obiecany przez Niego wieczny dar. Jezus
umarł bowiem po to, aby uratować ich od kary za grzechy,
które popełnili w czasie dawnego przymierza. (aiōnios g166)
16 Aby jakikolwiek testament zaczął obowiązywać, najpierw
musi umrzeć ten, kto go sporządził. 17 Dokument ten
nabiera bowiem mocy dopiero po jego śmierci—jeśli zaś
ten, kto go spisał, żyje, postanowienia testamentu nie
obowiązują. 18 Z podobnego powodu pierwsze przymierze
nie mogło obyć się bez krwi. 19 Gdy bowiem Mojżesz
ogłosił ludowi wszystkie Boże Prawa, wziął do ręki gałązkę
hizopu i szkarłatną wełnę, następnie zanurzył je we krwi
zwierząt ofiarnych zmieszanej z wodą i pokropił nią księgę
oraz cały lud. 20 Potem rzekł: „Oto krew przymierza,
które zawarł z wami Bóg”. 21 Pokropił również świątynię i
wszystkie naczynia przeznaczone do Bożej służby. 22 W
ramach dawnego przymierza, prawie każde oczyszczenie
dokonywało się poprzez krew. Przebaczenie grzechów
jest bowiem niemożliwe bez przelania krwi. 23 Dlatego
właśnie rzeczy będące kopią niebiańskiej rzeczywistości
musiały zostać oczyszczane w taki sposób. Sama niebiańska
rzeczywistość wymagała jednak doskonalszych ofiar. 24 Z
tego powodu Chrystus wstąpił nie do świątyni zbudowanej
przez ludzi według niebiańskiego wzoru, ale do samego
nieba, aby stać się naszym reprezentantem przed Bogiem.
25 Każdy najwyższy kapłan co roku wchodzi do świątyni z
krwią zwierząt ofiarnych. Chrystus zaś nie musiał wielokrotnie
składać się w ofierze 26 i wiele razy—od początku istnienia
świata—umierać. On pojawił się tylko raz, przy końcu
czasów, składając w ofierze siebie samego. W ten sposób
uratował nas od kary za grzechy. (aiōn g165) 27 Człowiek
umiera tylko raz, a potem czeka go Boży sąd. 28 Podobnie
Chrystus, tylko raz ofiarował się za grzechy wielu ludzi. Drugi
raz pojawi się natomiast nie w związku z ich grzechem, ale
przynosząc zbawienie tym, którzy Go oczekują.

10 Prawo Mojżesza jest tylko zapowiedzią nadchodzącej
rzeczywistości. Dlatego składane co roku ofiary nigdy
nie będą w stanie w doskonały sposób oczyścić tych, którzy
je przynoszą. 2 Gdyby to było możliwe, ludzie przestaliby je
składać, bowiem przynosząc jedną ofiarę, raz na zawsze
oczyściliby się z grzechów i nie mieliby już poczucia winy. 3
Jest jednak zupełnie inaczej—coroczne ofiary przypominają
ludziom o popełnionych grzechach. 4 Niemożliwe jest
bowiem, aby krew zwierząt ofiarnych mogła oczyścić ludzi z
win. 5 Właśnie dlatego Chrystus, przychodząc na świat,
powiedział: „Nie chciałeś ofiar ani darów, ale przygotowałeś
mi ciało. 6 Nie zadowalały Cię ofiary całopalne i ofiary
za grzechy. 7 Wtedy powiedziałem: Boże, oto przychodzę
wypełnić Twoją wolę, zgodnie z tym, co mówi o Mnie Pismo”.
8 Chrystus powiedział, że wszystkie te ofiary—mimo że
są składane zgodnie z przepisami Prawa Mojżesza—nie
zadowalały Boga! 9 Następnie dodał: „Oto przychodzę
wypełnić Twoją wolę”. Usunął więc pierwsze przymierze, aby
ustanowić nowe. 10 Jezus Chrystus, wypełniając Bożą wolę,
złożył siebie samego w ofierze. W ten sposób raz na zawsze
pojednał nas z Bogiem! 11 Każdy kapłan codziennie sprawuje
swoją służbę i wiele razy składa te same ofiary, które
jednak nie są w stanie oczyścić kogokolwiek z grzechów. 12
Natomiast Chrystus złożył tylko jedną ofiarę i na zawsze
zasiadł po prawej stronie Boga, 13 gdzie czeka, aż wszyscy
wrogowie padną u Jego stóp. 14 Poprzez swoją jedną ofiarę
na zawsze uczynił doskonałymi tych, których pojednał z
Bogiem. 15 Potwierdza to również Duch Święty, mówiąc: 16
„Wkrótce zawrę z nimi nowe przymierze —mówi Pan. Moje
prawa włożę w ich serca, i zapiszę je w ich umysłach. 17
I nie będę pamiętał o ich grzechach oraz złych czynach”.
18 Skoro grzechy zostały już odpuszczone, to ofiara za
nie jest niepotrzebna. 19 Przyjaciele, dzięki przelanej krwi
Jezusa mamy teraz dostęp do miejsca najświętszego! 20
Poprzez swoją śmierć, otworzył On bowiem przed nami
drogę prowadzącą do życia i usunął zasłonę oddzielającą
nas od miejsca najświętszego. 21 On jest najwyższym
kapłanem domu Boga! 22 Przychodźmy więc do Boga ze
szczerym sercem i pełnym zaufaniem. Nasze serca zostały
bowiem oczyszczone ze zła, a ciała obmyte czystą wodą.
23 Nieugięcie oczekujmy spełnienia się naszej nadziei, bo
Bóg zawsze dotrzymuje obietnic. 24 Troszczmy się o siebie
nawzajem i zachęcajmy się do okazywania innym miłości
oraz do dobrych czynów. 25 Nie opuszczajmy też naszych
spotkań, jak to niektórzy mają w zwyczaju, ale dodawajmy
sobie otuchy—tym bardziej, że widzimy zbliżający się dzień
powrotu Pana. 26 Jeśli bowiem poznaliśmy Bożą prawdę,
a dalej z rozmysłem grzeszymy, to nie ma już dla nas
żadnej dodatkowej ofiary za grzechy, z której moglibyśmy
skorzystać. 27 Pozostaje nam tylko oczekiwanie w strachu
na Boży sąd i ogień, który pochłonie wrogów Boga. 28
Kto odrzucał Prawo Mojżesza, ponosił—bez litości—karę
śmierci na podstawie zeznań dwóch lub trzech świadków.

29 Pomyślcie zatem, o ile surowsza kara spotka tego, kto
podeptał ofiarę Syna Bożego, zlekceważył przelaną przez
Niego krew przymierza, która pojednała Go z Bogiem, i
znieważył Ducha obdarzającego łaską? 30 Wiemy dobrze,
że Bóg powiedział: „To Ja wymierzam sprawiedliwość i
to Ja odpłacam za zło”. Pismo mówi również: „Sam Pan
osądzi swój lud”. 31 Straszna to rzecz wpaść w ręce
żywego Boga! 32 Przypomnijcie sobie wcześniejsze czasy.
Po tym, jak poznaliście Pana, musieliście zmagać się z
wieloma trudnościami. 33 Byliście publicznie wyśmiewani,
prześladowani i doświadczaliście tych samych cierpień, co
inni wierzący. 34 Współczuliście uwięzionym i—pomimo
utraty całego majątku—byliście pełni radości. Wiedzieliście
bowiem, że w niebie macie o wiele wspanialszy i trwalszy
skarb. 35 Nie porzucajcie więc waszego zaufania, bo
zostanie ono nagrodzone. 36 Wytrwale wykonujcie wolę
Boga, abyście otrzymali to, co obiecał. Pismo mówi bowiem:
37 „On już niedługo przyjdzie i nie spóźni się”. Bóg powiedział
również: 38 „Ten, który jest prawy i należy do Mnie, będzie
żył dzięki wierze. Jeśli jednak odwróci się ode Mnie, straci
Moją przychylność”. 39 My jednak nie należymy do tych,
którzy odwracają się od Pana i ściągają na siebie zgubę.
Przeciwnie, należymy do tych, którzy wierzą Mu i dostępują
zbawienia.

11 Wiara jest gwarancją spełnienia się naszej nadziei i
dowodem na istnienie niewidzialnej rzeczywistości. 2
Ze względu na nią, w przeszłości Bóg okazywał przychylność
naszym przodkom. 3 Dzięki wierze wiemy, że cały
wszechświat powstał na rozkaz Boga i że wszystko, co
widzimy, wzięło swój początek ze świata, którego nie widać.
(aiōn g165) 4 Dzięki wierze Abel złożył lepszą ofiarę niż Kain.
Bóg zaś—przyjmując dar Abla—potwierdził jego prawość.
Choć on sam umarł, jego wiara nadal przemawia, będąc
przykładem dla innych. 5 Również dzięki wierze Bóg zabrał
do siebie Henocha, który nie doświadczył śmierci. Nikt nie
mógł go odnaleźć na ziemi, bo został zabrany przez Boga.
Ale zanim to się stało, Bóg potwierdził, że obdarzył go swoją
przychylnością. 6 Bez wiary nie można bowiem podobać
się Bogu. Każdy, kto chce do Niego przyjść, musi więc
uwierzyć, że On istnieje i nagradza tych, którzy Go szukają.
7 Dzięki wierze Noe zbudował okręt, aby ratować swoją
rodzinę. Usłyszał bowiem o tym, co miało się wydarzyć, i
głęboko się tym przejął. Jego wiara stała się wyrokiem dla
reszty świata, dla niego zaś—podstawą Bożej przychylności.
8 Dzięki wierze Abraham posłuchał Boga i wyruszył do
kraju, który miał otrzymać od Niego w darze. Poszedł, nie
wiedząc nawet, dokąd idzie. 9 Dzięki wierze zamieszkał
tam jako cudzoziemiec. Podobnie postąpili Izaak i Jakub,
którzy również otrzymali tę samą obietnicę od Boga. 10
Abraham był posłuszny Bogu, ponieważ czekał na miasto
zbudowane na trwałych fundamentach, którego architektem i
budowniczym jest sam Bóg. 11 Dzięki wierze Sara, która nie
mogła mieć dzieci, pomimo podeszłego wieku zaszła w ciążę.
Uznała bowiem, że Bóg, który złożył jej obietnicę, jest godny
zaufania. 12 Dzięki temu z jednego człowieka—Abrahama,
męża Sary—Bóg wywiódł cały naród Izraela. Mimo że
Abraham był już bliski śmierci, Bóg uczynił go ojcem narodu,
który jest tak liczny, jak gwiazdy na niebie i piasek na brzegu
morza. 13 Wymienieni tu ludzie wiary umarli i nie doczekali
się spełnienia wszystkich obietnic. Ujrzeli je jednak z daleka
i ucieszyli się z tego. Uznali też, że na tej ziemi są jedynie
cudzoziemcami i wędrowcami, będącymi z dala od domu.
14 Pokazali przez to, że szukają prawdziwej ojczyzny. 15
Nie mieli jednak na myśli jakiegoś ziemskiego kraju, który
wcześniej opuścili. Gdyby bowiem tak było, mogliby przecież
do niego wrócić. 16 Ojczyzną, do której zmierzali, był jednak
prawdziwy dom w niebie. Dlatego Bóg nie wstydzi się mówić,
że jest ich Bogiem. Dla nich też zbudował w niebie miasto.
17 Dzięki wierze Abraham, gdy był poddany próbie, ofiarował
na ołtarzu swojego jedynego syna, Izaaka. Uczynił to, mimo
że wcześniej otrzymał obietnicę: 18 „Twoi potomkowie będą
się wywodzić od Izaaka”, 19 był bowiem przekonany, że
Bóg jest w stanie ożywić jego syna. I właśnie dlatego
odzyskał go. 20 Dzięki wierze Izaak pobłogosławił przyszłość
Jakuba i Ezawa—swoich synów. 21 Jakub zaś, umierając,
dzięki wierze pobłogosławił synów Józefa i—podpierając
się laską—oddał pokłon Bogu. 22 Z kolei Józef, będąc
bliski śmierci, dzięki wierze wspomniał o przyszłym wyjściu
Izraelitów z Egiptu i polecił, aby zabrano wówczas z Egiptu
jego prochy. 23 Dzięki wierze rodzice nowo narodzonego
Mojżesza ukrywali go przez trzy miesiące. Widzieli bowiem,
że Bóg dał im wyjątkowe dziecko, i nie przestraszyli się
rozkazów faraona. 24 Mojżesz zaś, gdy dorósł, dzięki
wierze nie zgodził się, by uznano go za syna córki faraona.
25 Wolał cierpieć razem z ludem Bożym niż korzystać z
przemijających przyjemności grzechu. 26 Uznał bowiem, że
bycie poniżonym ze względu na Chrystusa jest warte więcej,
niż wszystkie skarby Egiptu. Oczekiwał bowiem nagrody od
Boga. 27 To dzięki wierze opuścił Egipt i nie przestraszył
się gniewu faraona, dostrzegał bowiem to, czego inni nie
widzieli. 28 Dzięki wierze również zarządził Paschę i nakazał
Izraelitom oznaczyć drzwi krwią baranka. Dzięki temu
anioł, który uśmiercał najstarszych synów we wszystkich

rodzinach, oszczędził Izraelitów. 29 Dzięki wierze Izraelici
suchą stopą przeszli Morze Czerwone, mimo że ścigający
ich Egipcjanie zostali pochłonięci przez wodę. 30 Gdy zaś
Izraelici przez siedem dni chodzili wokół Jerycha, mury miasta
runęły również dzięki ich wierze. 31 Rachab, prostytutka z
Jerycha, która udzieliła schronienia izraelskim zwiadowcom,
dzięki swojej wierze ocaliła życie i nie zginęła razem z
mieszkańcami miasta, okazującymi nieposłuszeństwo Bogu.
32 Czy muszę przytaczać dalsze przykłady? Zbyt wiele
czasu zabrałoby mi pisanie o Gedeonie, Baraku, Samsonie,
Jeftem, Dawidzie, Samuelu i o prorokach. 33 To dzięki wierze
pokonali oni wrogie królestwa, byli sprawiedliwymi władcami,
doświadczyli spełnienia Bożych obietnic, zamknęli paszcze
lwom, 34 zgasili wielkie płomienie ognia, uniknęli śmierci
w walce, przezwyciężyli swoją bezsilność, okazali odwagę
w czasie walki, a nawet zmusili do ucieczki całe armie.
35 Dzięki ich wierze niektóre kobiety odzyskały zmarłych
członków rodziny. Ale byli i tacy, którzy zostali zamęczeni
na śmierć i nie przyjęli oferowanej im wolności. Wiedzieli
bowiem, że zmartwychwstaną do wiecznego życia. 36 Innych
poniżano i biczowano, zakuwano w kajdany i zamykano w
więzieniach. 37 Byli obrzucani kamieniami, przerzynani piłą,
zabijani mieczem. Musieli ukrywać się w norach i jaskiniach,
a ich jedynym ubraniem były owcze i kozie skóry. Cierpieli
niedostatek i byli prześladowani oraz poniżani przez innych,
chociaż cały świat nie był ich godny! 39 Wszyscy oni, choć
wierzyli, nie doczekali spełnienia obietnic. 40 Bóg zaplanował
bowiem coś jeszcze lepszego i nie chciał, aby tylko oni—bez
nas—osiągnęli ten cel.

12 Skoro otacza nas tak wielu ludzi wiary, odrzućmy
wszystko, co nam przeszkadza—a zwłaszcza grzech—i
wytrwale biegnijmy do mety w tych zawodach życia. 2
Wpatrujmy się w Jezusa, który jest początkiem i celem naszej
wiary. On zgodził się ponieść haniebną śmierć na krzyżu, bo
wiedział, jaka potem spotka Go radość. Teraz zaś zasiada
w niebie, po prawej stronie Boga. 3 Pomyślcie jednak,
jaką wrogość okazali Mu wcześniej grzeszni ludzie! I nie
pozwólcie, aby cokolwiek zniechęciło was lub doprowadziło
do upadku! 4 Przecież dotychczas, w walce z grzechem, nie
musieliście przelewać ani kropli krwi. 5 Nie zapominajcie o
wezwaniu, które Bóg skierował do was, jako do swoich dzieci:
„Moje dziecko, gdy Pan wymierza ci karę, nie lekceważ tego.
A gdy zwraca ci uwagę na grzech, nie załamuj się. 6 Pan
bowiem karze wszystkich, których kocha, i dyscyplinuje tych,
których uważa za swoje dzieci”. 7 Bądźcie cierpliwi, gdy Bóg
wymierza wam karę, znaczy to bowiem, że postępuje z wami
jak ze swoimi dziećmi. Czy istnieje dziecko, które jeszcze
nigdy nie było ukarane przez swojego ojca? 8 Jeśli nigdy
nie byliście karani przez Boga—a przecież dyscyplinuje On
wszystkich wierzących—to znaczy, że nie jesteście Jego
prawdziwymi dziećmi! 9 Gdy byliśmy dziećmi, nasi ojcowie
wymierzali nam kary, a przecież szanujemy ich. Czy nie
powinniśmy więc pozwolić naszemu duchowemu Ojcu, aby
On również wychowywał nas i prowadził do wiecznego
życia? 10 Ojcowie karali nas, aby jak najlepiej przygotować
nas do krótkiego przecież życia na tym świecie. Bóg zaś
czyni to dla naszego dobra, abyśmy byli święci—tak jak
On! 11 Gdy spotyka nas kara, nie czujemy radości, ale ból.
Potem jednak, dzięki tej karze, w naszym życiu pojawia
się pokój i prawość. 12 Podnieście więc osłabione ręce,
wyprostujcie zdrętwiałe kolana 13 i idźcie prostą drogą.
A wtedy ci, którzy kroczą za wami, nawet jeśli kuleją, nie
upadną, ale również nabiorą sił. 14 Żyjcie ze wszystkim w
zgodzie i prowadźcie święte życie, bez tego bowiem nikt nie
zobaczy Pana. 15 Uważajcie też, aby nikt z was nie pozbawił
się Bożej łaski. Nie pozwólcie też, aby w waszych sercach
zakorzeniło się i rozrosło zgorzknienie, szkodzące innym
ludziom. 16 Niech nikt z was nie będzie tak niemoralny lub
bezbożny jak Ezaw, który za jeden posiłek sprzedał prawo
do szczególnego błogosławieństwa, które—jako najstarszy
syn—miał otrzymać od swojego ojca. 17 Wiecie przecież, że
potem, gdy je chciał odzyskać, został odrzucony. Gorzko
żałował swojego czynu, ale było już za późno na jakąkolwiek
zmianę. 18 Nie zbliżyliście się do góry Synaj, której można
dotknąć. Nie widzieliście też buchającego z niej ognia, nie
zobaczyliście też ciemności, mroku i strasznej burzy, 19
nie słyszeliście również dźwięku trąby i potężnego głosu.
Izraelici, gdy usłyszeli ten głos, błagali, aby zamilkł. 20
Przeraził ich bowiem nakaz: „Nawet zwierzę, które dotknie
tej góry, musi zostać ukarane śmiercią”. 21 Wszystko to było
tak przerażające, że nawet Mojżesz powiedział: „Cały trzęsę
się ze strachu!”. 22 Wy jednak zbliżyliście się do góry Syjon i
do miasta żywego Boga, czyli do niebiańskiej Jerozolimy.
W mieście tym niezliczone rzesze aniołów uczestniczą
w uroczystym zgromadzeniu. 23 Są tam także ci, którzy
jako pierwsi zostali wybrani przez Boga i których imiona
zostały zapisane w niebie. Jest tam również sam Bóg,
który jest sędzią wszystkich ludzi. Są tam także duchy
prawych, którzy osiągnęli już doskonałość. 24 W mieście tym
jest również obecny Jezus—pośrednik nowego przymierza,
którego przelana krew znaczy wiele więcej niż krew Abla. 25
Uważajcie, żeby nie odwrócić się od Tego, który do was
przemawia. Izraelici nie słuchali Mojżesza, który mówił do

nich tu, na ziemi—i nie uniknęli kary. Jeśli więc my odwrócimy
się od Tego, który przemawia do nas z nieba, tym bardziej
zostaniemy za to ukarani przez Boga. 26 Za pierwszym
razem, gdy Bóg przemówił do ludzi, od Jego głosu zadrżała
ziemia. Teraz zaś, zapowiedział On: „Ponownie wstrząsnę
ziemią i niebem”. 27 Słowo „ponownie” oznacza, że wszystko
to, co jest zniszczalne, zostanie przemienione, a przetrwa
tylko to, co jest niezniszczalne. 28 Skoro więc otrzymaliśmy
niezniszczalne królestwo, okazujmy Bogu wdzięczność,
cześć i respekt. 29 Nasz Bóg jest bowiem tak potężny, jak
ogień, który może wszystko pochłonąć.

13 Kochajcie się jak bracia 2 i zawsze bądźcie
gościnni. Postępując tak, niektórzy—zupełnie
nieświadomie—gościli u siebie aniołów. 3 Okazujcie pomoc
tym z was, którzy—z powodu wierności Chrystusowi—trafili
do więzienia. Troszczcie się również o cierpiących, sami
przecież również dobrze wiecie, co to znaczy cierpienie. 4
Niech wszyscy cenią związek małżeński, a małżonkowie
niech będą sobie wierni. Bóg ukarze bowiem tych, którzy
dopuszczają się niewierności i rozwiązłości seksualnej. 5 Nie
bądźcie zachłanni. Wręcz przeciwnie, cieszcie się z tego, co
macie. Bóg powiedział przecież: „Nie porzucę cię i nigdy cię
nie opuszczę”. 6 Śmiało możemy mówić: „Pan mi pomaga,
więc nie będę się niczego bał, Co może mi zrobić człowiek?”.
7 Przypominajcie sobie swoich przywódców duchowych,
którzy uczyli was słowa Bożego. Pamiętając, jak odeszli,
bierzcie z nich przykład. Tak jak oni, wierzcie Panu! 8 Jezus
Chrystus nigdy się nie zmienia. W przeszłości był dokładnie
taki sam, jaki jest dziś i jaki będzie w przyszłości. (aiōn g165)
9 Dlatego nie dajcie się oszukać różnym nowym, obcym
naukom. Całym sercem polegajcie na łasce Boga, a nie na
przepisach dotyczących spożywania różnych pokarmów.
Tym, którzy się do nich zastosowali, nie przyniosły one
żadnego pożytku. 10 My zaś mamy dostęp do ołtarza, z
którego nie mogą jeść ci, którzy służą w ziemskiej świątyni.
11 Zgodnie z Prawem Mojżesza, najwyższy kapłan przynosi
do świątyni krew zwierząt składanych w ofierze za grzechy.
Ciała tych zwierząt spala się natomiast poza obozem. 12
Dlatego również Jezus cierpiał i umarł poza murami miasta,
aby własną krwią pojednać ludzi z Bogiem. 13 Wyjdźmy
więc i my do Niego—na zewnątrz, aby mieć udział w hańbie,
której doświadczył. 14 Ten świat nie jest naszym domem,
czekamy bowiem na ten, który nadejdzie. 15 Dlatego zawsze
składajmy Bogu ofiarę chwały—wołajmy do Niego, oddając
Mu cześć w imieniu Jezusa! 16 Pamiętajcie też o czynieniu
dobra i pomaganiu innym—takie ofiary podobają się Bogu! 17
Okazujcie posłuszeństwo waszym duchowym przywódcom.
Oni bowiem dbają o wasze dobro i odpowiadają za to przed
Bogiem. Pomóżcie im wykonywać to zadanie z radością i
bez narzekania. Jeśli jednak sprawicie, że popadną przez
was w przygnębienie, nie będą w stanie okazywać wam
potrzebnej pomocy. 18 Módlcie się za nas, jesteśmy bowiem
przekonani, że mamy czyste sumienie, i nadal chcemy we
wszystkim dobrze postępować. 19 Szczególnie zachęcam
was do modlitwy o to, abym jak najszybciej mógł do
was przybyć. 20 Niech Bóg, który obdarza ludzi pokojem,
uzdalnia was do wszelkiego dobra, abyście wykonywali
Jego wolę! Niech sprawi też, abyście—dzięki Jezusowi
Chrystusowi—pragnęli czynić wszystko to, co Mu się podoba.
On ożywił Jezusa—naszego Pana i wielkiego Pasterza—oraz
przypieczętował przymierze z nami Jego krwią. Jemu niech
będzie wieczna chwała. Amen! (aiōn g165, aiōnios g166) 22
Przyjaciele, przyjmijcie ten krótki list jako słowo zachęty. 23
Wiedzcie, że Tymoteusz, nasz drogi przyjaciel, wyszedł już z
więzienia. Jeśli wkrótce do mnie przybędzie, odwiedzimy was
obydwaj. 24 Przekażcie pozdrowienia waszym przywódcom i
wszystkim świętym. Pozdrawiają was wierzący z Italii. 25
Niech Bóg obdarza was wszystkich swoją łaską!

Jakuba

1 Ja, Jakub, sługa Boga i Pana, Jezusa Chrystusa,
pozdrawiam wierzących, którzy pochodzą z dwunastu
pokoleń Izraela, i są rozproszeni po całym świecie. 2
Moi przyjaciele, cieszcie się, gdy spotykają was rozmaite
trudności! 3 Każda próba waszej wiary sprawia bowiem, że
stajecie się bardziej wytrwali. 4 Gdy zaś wasza wytrwałość
będzie w pełni ukształtowana, wy sami będziecie dojrzali, w
pełni rozwinięci i pozbawieni wszelkich wad. 5 Jeżeli zaś
ktoś z was potrzebuje w życiu mądrości, niech poprosi o
nią Boga, który chętnie udziela jej wszystkim ludziom. 6
Prosząc, niech jednak wierzy, że ją otrzyma, i niech nie wątpi
w to. Wątpiący człowiek podobny jest bowiem do morskiej
fali, miotanej wiatrem w różne strony. 7 Nie powinien on
oczekiwać, że cokolwiek otrzyma od Pana, 8 jest bowiem
wewnętrznie rozdarty, a jego postawa jest chwiejna. 9
Wierzący, który jest biedny, może być z tego dumny. Biedni
cieszą się bowiem szczególną przychylnością Boga. 10
Bogaty niech natomiast pamięta, że przed Bogiem jego
majątek nie ma żadnej wartości i że jego ziemski blask
niebawem przeminie—podobnie jak piękno kwiatu, który
szybko więdnie. 11 Żar słońca wysusza roślinę oraz jej
kwiaty i szybko tracą one swoje piękno. Podobnie jest z
bogatym człowiekiem—szybko przemija i nikt nie pamięta
o jego sukcesach. 12 Szczęśliwy jest zaś człowiek, który
opiera się pokusom. Jego wiara jest wypróbowana, o on sam
otrzyma wieniec życia, przyrzeczony tym, którzy kochają
Boga. 13 Doświadczając pokus, niech nikt nie mówi jednak:
„To Bóg nakłania mnie do złego”. Bóg bowiem ani sam
nie doświadcza pokus, ani też nikogo nie nakłania do
czynienia zła. 14 Każdy jest bowiem kuszony przez tkwiące
w nim pragnienia, które go nęcą i popychają do działania.
15 Pragnienia te prowadzą człowieka do grzechu, grzech
zaś—do śmierci. 16 Nie dajcie się zatem, kochani przyjaciele,
wprowadzić w błąd. 17 Wszystko, co jest dobre i doskonałe,
pochodzi z nieba—od Boga, Stwórcy wszystkich gwiazd.
On nigdy się nie zmienia i nic nie może przyćmić jego
blasku. 18 To On, posyłając do nas słowo prawdy, zrodził
nas do nowego życia, abyśmy stali się najlepszą częścią
Jego stworzenia. 19 Kochani przyjaciele, bądźcie bardziej
skłonni do słuchania, niż do mówienia lub wybuchania
gniewem. 20 Gniewając się, człowiek nie czyni bowiem tego,
co podoba się Bogu. 21 Wyrzućcie więc ze swojego życia
wszelki brud oraz zło i z pokorą przyjmijcie zasadzone w was
słowo Boże, które może doprowadzić was do zbawienia. 22
Wprowadzajcie je jednak w czyn, a nie bądźcie słuchaczami,
którzy tylko udają, że słuchają. 23 Człowiek, który słucha
słowa, ale nie wprowadza go w życie, przypomina bowiem
kogoś, kto przegląda się w lustrze. 24 Popatrzy na siebie
i odchodzi, zapominając, jak wygląda. 25 Natomiast ten,
kto poznał doskonałe prawo dające wolność i przestrzega
go, nie jest słuchaczem, który szybko zapomina o tym,
co słyszał. Wręcz przeciwnie—wprowadza słowo w czyn
a Bóg pobłogosławi jego działanie. 26 Jeśli ktoś uważa
się za pobożnego człowieka, a nie panuje nad swoim
językiem, to oszukuje siebie samego, a jego pobożność
jest bezużyteczna. 27 Prawdziwa i czysta pobożność, której
oczekuje Bóg, nasz Ojciec, polega na pomaganiu sierotom
i wdowom w ich ciężkiej sytuacji oraz nieuleganiu złym
wpływom tego świata.

2 Moi przyjaciele, jeśli wierzycie Jezusowi Chrystusowi,
naszemu Panu, nie możecie traktować jednych ludzi
inaczej niż drugich. 2 Załóżmy, że na wasze spotkanie
przychodzi ktoś bogaty, dobrze ubrany, z sygnetami na
palcach, oraz ktoś biedny, w starym i zniszczonym ubraniu.
3 Wy zaś patrzycie na dobre ubranie tego pierwszego
i mówicie: „Siądź tu z przodu, na honorowym miejscu”.
Do biednego zaś mówicie: „Stań sobie tam z boku albo
usiądź na podłodze”. 4 Czy, postępując tak, nie stajecie się
niesprawiedliwymi sędziami, dzielącymi ludzi na lepszych
i gorszych? 5 Moi kochani przyjaciele, posłuchajcie mnie
uważnie. Czy Bóg nie wybrał właśnie biednych, aby—dzięki
wierze—stali się bogaci i otrzymali królestwo, obiecane
przez Boga tym, którzy Go kochają? 6 Wy jednak gardzicie
biednymi. A czy to nie bogaci gnębią was i oskarżają przed
sądem? 7 Czy to nie oni śmieją się z Tego, który jest
waszym Panem? 8 Jeśli jednak kierujecie się królewskim
przykazaniem Pisma, które mówi: „Kochaj innych ludzi jak
samego siebie!”, to postępujecie właściwie. 9 Jeżeli jednak
dzielicie ludzi na lepszych i gorszych, popełniacie grzech, i
w świetle Prawa jesteście przestępcami. 10 Ten bowiem,
kto przestrzega całego Prawa, a przekroczy tylko jedno
z przykazań, ponosi taką sama winę jak ten, kto złamał
wszystkie przykazania. 11 Bóg, który powiedział: „Bądź
wierny w małżeństwie!”, powiedział także: „Nie zabijaj!”.
Jeśli więc jesteś wierny w małżeństwie, ale zabiłeś kogoś,
zgodnie z Prawem jesteś przestępcą. 12 Mówcie więc
i postępujcie tak, abyście zostali dobrze osądzeni na
podstawie prawa dającego wolność. 13 Ten bowiem, kto nie
okazywał innym miłości, sam również jej nie doświadczy.
Miłość jest ważniejsza niż sąd. 14 Moi przyjaciele, jaki jest
sens mówić, że się wierzy Bogu, jeśli ta wiara nie przejawia
się w czynach? Czy taka wiara może kogoś zbawić? 15

Załóżmy, że ktoś z wierzących—mężczyzna lub kobieta—nie
ma pieniędzy na ubranie i jedzenie. 16 Wtedy ktoś z was
powie im: „Bądźcie dobrej myśli! Mam nadzieję, że uda
wam się zdobyć coś do ubrania i jedzenia”, sam jednak nie
da im tego, czego potrzebują. Czy jego słowa będą miały
wtedy jakieś znaczenie? 17 Podobnie jest z wiarą. Jeśli nie
wypływają z niej dobre czyny, znaczy to, że jest martwa. 18
Ktoś jednak może powiedzieć: „Jeden wierzy Bogu, a drugi
czyni dobro”. Jak jednak udowodnisz, że wierzysz Bogu,
skoro z twojej wiary nie wypływają żadne dobre czyny? Ja
właśnie poprzez moje czyny pokazuję, że wierzę Bogu! 19
Twierdzisz, że wierzysz w istnienie Boga? To dobrze, ale
demony też w to wierzą, a mimo to drżą ze strachu. 20
Niemądry człowieku! Czy mam ci udowodnić, że wiara, z
której nie wypływają dobre czyny, jest bezużyteczna? 21 Czy
Abraham, nasz przodek, nie został uniewinniony przez Boga
na podstawie czynu? Złożył przecież swojego syna, Izaaka,
na ołtarzu ofiarnym! 22 Widzisz więc, że jego wiara była
ściśle powiązana z czynami i właśnie dzięki nim stała się
doskonała. 23 W ten sposób wypełniły się następujące słowa
Pisma: „Abraham uwierzył Bogu i został uniewinniony”. Co
więcej, Abraham został nawet nazwany przyjacielem Boga!
24 Widzicie więc, że człowiek zostaje uniewinniony również
na podstawie jego czynów, a nie tylko wiary. 25 Kolejny
przykład stanowi Rachab, prostytutka z Jerycha. Czy nie
została ona uniewinniona na podstawie jej czynu? Udzieliła
przecież schronienia izraelskim zwiadowcom i wskazała
im drogę ucieczki! 26 Ciało, w którym nie ma ducha, jest
martwe. Podobnie jest z wiarą—jeśli nie wypływają z niej
dobre czyny, jest martwa.

3 Moi przyjaciele, niech niewielu z was dąży do tego, aby
nauczać innych. Pamiętajcie, że my, nauczający, będziemy
sądzeni surowiej niż inni. 2 Wszyscy dopuszczamy się wielu
grzechów. Jeśli jednak ktoś nie grzeszy w mowie, znaczy
to, że stał się człowiekiem w pełni dojrzałym—potrafiącym
panować także nad całym sobą. 3 Wkładając koniowi do
pyska małe wędzidło, sprawiamy, że jest nam posłuszny i
możemy kierować całym jego ciałem. 4 Również ogromne
statki, żeglujące dzięki silnym wiatrom, zmieniają kurs
zgodnie z wolą sternika, który posługuje się małym sterem.
5 Podobnie język, choć jest małą częścią ciała, potrafi
wiele zdziałać. Wielki pożar lasu rozpoczyna się od małego
płomienia, 6 a język jest właśnie jak płomień ognia—jest
pełen zła i niszczy całe ciało. On rozpala w nas szalejący
żywioł, prowadzący do zniszczenia i klęski, a źródłem
tego ognia jest samo piekło. **(Geenna g1067)** 7 Ludzie są w
stanie ujarzmić wszelkie gatunki dzikich zwierząt, ptaków,
gadów i morskich stworzeń, 8 ale nikt nie potrafi ujarzmić
języka—pełnego niepohamowanego zła i śmiercionośnej
trucizny. 9 Naszym językiem wielbimy Pana i Ojca, a
jednocześnie przeklinamy ludzi, stworzonych na obraz Boga.
10 Te same usta życzą innym szczęścia i przeklinają ich.
Tak, moi przyjaciele, być nie może! 11 Czy z jakiegokolwiek
źródła wypływa jednocześnie woda słodka i gorzka? 12
Czy drzewo figowe może zaowocować oliwkami, a winorośl
figami? Czy ze słonego źródła może wypływać słodka woda?
13 Czy jest wśród was ktoś, kto uważa się za mądrego i
rozsądnego? Jeśli tak, niech udowodni to dobrymi czynami,
pełnymi łagodności i mądrości. 14 A skoro macie w sercach
gorzką zazdrość i wrogość, to przynajmniej nie zasłaniajcie
się kłamstwem lub przechwałkami. 15 Taka „mądrość” nie
pochodzi z nieba, ale z ziemi, od ludzi i od demonów. 16
Tam zaś, gdzie jest zazdrość i wzajemna wrogość, tam
panuje chaos i wszelkie zło. 17 Mądrość, która pochodzi
z nieba, jest przede wszystkim czysta i dąży do pokoju.
Jest łagodna i otwarta, pełna miłości i dobrych czynów,
bezstronna i szczera. 18 Ci zaś, którzy sieją pokój, jako plon
będą zbierać prawość.

4 Jaki jest powód kłótni i walk, które między sobą
prowadzicie? Czy nie są to złe pragnienia, walczące o
władzę nad waszym ciałem? 2 Pragniecie rzeczy, których nie
macie. Zabijacie się o nie i zazdrościcie ich sobie nawzajem.
Kłócicie się o nie i walczycie z sobą, ale i tak nie udaje
wam się ich zdobyć. Nie macie ich, bo nie prosicie o nie
Boga. 3 A gdy prosicie, też nie otrzymujecie ich, bo wasze
motywy są złe. Chcecie bowiem zaspokoić swoje własne
pragnienia. 4 Jesteście niewierni Bogu! Czy nie wiecie,
że przyjaźń z grzesznym światem oznacza nieprzyjaźń z
Bogiem? Kto więc pragnie być przyjacielem tego świata,
staje się nieprzyjacielem Boga! 5 Czy uważacie, że bez
znaczenia są słowa Pisma: „Pan jest zazdrosny o ducha,
którego w nas umieścił”? 6 To On obdarza was przecież
swoją wielką łaską. Pismo mówi bowiem: „Bóg przeciwstawia
się tym, którzy się wywyższają, a uniżonym okazuje swoją
łaskę”. 7 Poddajcie się więc Bogu. Przeciwstawcie się
natomiast diabłu, a ucieknie od was. 8 Zbliżcie się do Boga,
a On zbliży się do was. Umyjcie ręce, grzesznicy, i oczyśćcie
serca, obłudnicy! 9 Smućcie się, płaczcie i rozpaczajcie!
Niech wasz pusty śmiech i próżna radość zamienią się
w prawdziwy żal. 10 Uniżcie się przed Panem, a On was
wywyższy. 11 Przyjaciele, nie obmawiajcie się nawzajem.
Ktoś, kto obmawia lub potępia innego wierzącego, obmawia

i potępia Prawo. A jeśli wydajesz wyrok na Prawo, nie jesteś
jego wykonawcą, ale sędzią. 12 Jedynym prawodawcą
oraz sędzią jest jednak Bóg. I tylko On może zbawić lub
potępić człowieka. Ty zaś, kim jesteś, że ośmielasz się
potępiać innych? 13 A teraz słuchajcie wy, którzy mówicie:
„Dziś lub jutro wyjeżdżamy do tego miasta, przez rok
będziemy tam prowadzić interesy i osiągniemy duże zyski”.
14 Przecież nawet nie wiecie, co was spotka jutro! Jesteście
jak poranna mgła, która pojawia się na chwilę, a potem znika
bez śladu. 15 Opamiętajcie się więc i mówcie: „Jeśli Pan
pozwoli i będziemy żyć, to zajmiemy się tym lub tamtym”.
16 Dotychczas bowiem z dumą opowiadacie o waszych
planach, a każda taka postawa jest zła. 17 Grzeszy również
ten, kto mogąc czynić dobro, nie robi tego.

5 Teraz posłuchajcie wy, nieuczciwi bogacze: Nadchodzi
dla was czas płaczu i nieszczęścia. 2 Wasze bogactwo
traci wartość, a wasze drogie ubrania zjadają mole. 3 Wasze
srebro i złoto pokrywa się śniedzią, która będzie dowodem
przeciwko wam i będzie was palić jak ogień. Zgromadziliście
bogactwo, ale czas tego świata się kończy. 4 Pieniądze,
których nie zapłaciliście robotnikom pracującym na waszych
polach, są teraz dowodem przeciwko wam. Pan w niebie
usłyszał bowiem ich rozpaczliwe wołanie o pomoc. 5 Żyliście
tu na ziemi w dobrobycie i luksusie. Teraz jednak jesteście
jak utuczone zwierzęta, prowadzone na ubój. 6 Skazaliście i
zabiliście prawych ludzi, którzy nie byli nawet w stanie się
bronić. 7 Przyjaciele, bądźcie cierpliwi, oczekując powrotu
naszego Pana. Rolnik musi cierpliwie czekać na swe cenne
plony, aż nadejdzie pora żniw. 8 Bądźcie więc i wy cierpliwi.
Nabierzcie odwagi, bo czas nadejścia Pana jest już bliski. 9
Nie narzekajcie też jedni na drugich, bo zostaniecie za to
osądzeni. Sędzia stoi już przed drzwiami! 10 Niech dawni
prorocy, którzy przemawiali w imieniu Pana, będą dla was
wzorem wytrwałości i cierpliwości. 11 Uważamy przecież za
szczęśliwych tych, którzy wytrwali w cierpieniach. Słyszeliście
o wytrwałości Hioba i wiecie, jak Pan uwolnił go w końcu od
cierpienia. On jest bowiem pełen współczucia i miłości. 12
Moi przyjaciele, chciałbym dać wam jeszcze jedną, bardzo
ważną radę: Nie przysięgajcie—ani na niebo, ani na ziemię,
ani na cokolwiek innego. Mówcie po prostu „tak” lub „nie”,
abyście nie zgrzeszyli i nie zostali ukarani przez Boga. 13
Jeśli ktoś z was cierpi, niech się modli. Jeśli ktoś jest pełen
radości, niech uwielbia Pana, śpiewając Mu pieśni. 14 Jeśli
ktoś choruje, niech wezwie starszych kościoła, aby się za
niego modlili, namaszczając go olejem w imieniu Pana.
15 Ich modlitwa, wypowiedziana z wiarą, uleczy chorego
i Pan przywróci mu zdrowie. A jeśli chory zgrzeszył, Bóg
mu przebaczy. 16 Wyznawajcie jedni drugim swoje grzechy
i módlcie się za siebie, abyście byli uzdrowieni. Modlitwa
prawego człowieka ma bowiem wielką moc. 17 Eliasz, mimo
że był zwykłym człowiekiem, modlił się, aby nie padało. I
został wysłuchany: przez trzy i pół roku nie było deszczu!
18 Potem modlił się o deszcz i znów Bóg wysłuchał jego
modlitwy: zaczęło padać i ziemia wydała plony. 19 Moi
przyjaciele, jeśli ktoś z was zabłądzi i zejdzie z drogi prawdy,
pomóżcie mu wrócić do Boga! Czyniąc to, uratujecie go
od śmierci i przyczynicie się do przebaczenia wielu jego
grzechów.

I Piotra

1 Ja Piotr, apostoł Jezusa Chrystusa, piszę do wybranych,
którzy jako cudzoziemcy mieszkają na obczyźnie: w
Poncie, Galicji, Kapadocji, Azji i Bitynii. **2** Bóg Ojciec,
zgodnie ze swoim odwiecznym postanowieniem, wybrał
was i przeznaczył do świętego życia w Duchu oraz do
posłuszeństwa. On również, dzięki krwi przelanej przez
Jezusa Chrystusa, oczyścił was z grzechów. Niech Jego
łaska i pokój wydają wśród was coraz większy owoc! **3**
Chwała niech będzie Bogu—Ojcu naszego Pana, Jezusa
Chrystusa—który w swojej ogromnej miłości zrodził nas
do nowego życia. On, dzięki zmartwychwstaniu Chrystusa,
dał nam żywą nadzieję na przyszłość **4** i przygotował dla
was bezcenny dar w niebie—niezniszczalny, nieskażony i
nietracący blasku! **5** Uwierzyliście Bogu, dlatego On będzie
was chronił swoją potężną mocą—do czasu, w którym
objawi wszystkim wasze zbawienie. **6** Cieszcie się więc,
mimo że teraz różne chwilowe trudności sprawiają wam
smutek. **7** Dzięki nim jednak wasza wiara oczyszcza się
i staje się cenniejsza od nietrwałego złota, które również
oczyszcza się w ogniu. Gdy więc Jezus Chrystus powtórnie
się objawi, wasza wiara zostanie doceniona i otoczona
chwałą. **8** Wiem, że chociaż nie widzieliście Pana, to bardzo
Go kochacie. Teraz nadal Go nie widzicie, ale wierzycie
Mu i doznajecie niezmiernej, cudownej radości **9** z powodu
waszego zbawienia. Ono jest celem waszej wiary! **10** Właśnie
to zbawienie było przedmiotem poszukiwań i dociekań
proroków. Oni to zapowiadali, że Bóg okaże wam swoją
łaskę. **11** Zastanawiali się jednak, kiedy nadejdą cierpienia
Chrystusa, zapowiedziane przez Jego Ducha, i kiedy objawi
się Jego chwała. **12** Bóg zaś powiedział im, że oni tego
nie doczekają, ale wy—tak. I właśnie o tym—z pomocą
zesłanego z nieba Ducha Świętego—powiedzieli wam ci,
którzy przekazali wam dobrą nowinę. Są to rzeczy, które
pragnęliby poznać nawet aniołowie. **13** Dlatego zachowujcie
czujność oraz trzeźwość umysłu. Całą zaś waszą nadzieję
złóżcie w Bożej łasce—w dniu powrotu Jezusa Chrystusa
doświadczycie jej bowiem w całej pełni! **14** Dawniej, gdy
nie znaliście Pana, waszym życiem kierowały grzeszne
pragnienia. Teraz jednak nie poddawajcie się im i zachowujcie
się jak posłuszne dzieci. **15** Naśladujcie Boga, który jest
święty, i w każdej sytuacji również wy bądźcie święci.
16 Pismo bowiem mówi: „Bądźcie święci, bo Ja jestem
święty”. **17** Jeśli Boga, który jest bezstronnym sędzią ludzkich
czynów, nazywacie swoim Ojcem, okazujcie Mu respekt
do końca waszego życia na ziemi. **18** Pamiętajcie też,
że z powodu złego postępowania, odziedziczonego po
waszych przodkach, byliście niewolnikami zła, ale zostaliście
wykupieni przez Boga! I to nie marnym srebrem lub złotem,
19 ale bezcenną krwią Chrystusa. On został bowiem zabity jak
niewinny i czysty ofiarny baranek! **20** Bóg przeznaczył Go do
tego jeszcze przed powstaniem świata, ale—ze względu na
was—Chrystus przyszedł na świat dopiero teraz, w czasach
ostatecznych. **21** To dzięki Niemu uwierzyliście Bogu, który
wzbudził Go z martwych i otoczył chwałą. Od Niego pochodzi
więc wasza wiara i nadzieja, którą złożyliście w Bogu. **22**
Okazaliście posłuszeństwo prawdzie i oczyściliście swoje
dusze. Teraz więc bez obłudy, zupełnie szczerze, okazujcie
miłość innym wierzącym. **23** Narodziliście się bowiem na
nowo dzięki słowu Bożemu, które jest jak niezniszczalne
ziarno na zasiew—jest żywe i trwa na wieki. **(aiōn g165)** **24**
Pismo mówi: „Ludzie są jak trawa, a ich piękno jest jak
kwiat. Trawa usycha, kwiat opada, **25** ale słowo Pana trwa
na wieki”. Dobra nowina, którą usłyszeliście, jest właśnie
słowem Pana! **(aiōn g165)**

2 Dlatego porzućcie wszelką złość, fałsz, obłudę, zazdrość
i obmawianie innych. **2** Jako nowo narodzone niemowlęta
pragnijcie czystego, duchowego mleka, które pomoże
wam dojrzewać w wierze i osiągnąć zbawienie. **3** Sami
bowiem przekonaliście się, że Pan jest dobry. **4** Przyjdźcie
do Chrystusa, który jest żywym kamieniem, odrzuconym
wprawdzie przez ludzi, ale wybranym przez Boga i bardzo
cennym. **5** Wy również jesteście żywymi kamieniami,
z których powstaje duchowy dom. Jesteście świętymi
kapłanami, którzy—dzięki Jezusowi Chrystusowi—składają
duchowe ofiary, podobające się Bogu. **6** Pismo mówi
bowiem: „Kładę na górze Syjon kamień węgielny —wybrany
i bardzo cenny. Ten, kto mu uwierzy, nie zawiedzie się”. **7**
Dla was, którzy Mu wierzycie, jest on bardzo cenny. Dla
niewierzących jest On natomiast: „Kamieniem odrzuconym
przez budujących, który stał się kamieniem węgielnym, **8**
ale także kamieniem, o który się potkną, i skałą, z powodu
której upadną”. Niewierzący nie są posłuszni słowu Bożemu,
więc potykają się i upadają—takie jest ich przeznaczenie.
9 Wy natomiast zostaliście wybrani przez Boga. Jesteście
więc kapłanami Króla, świętym narodem i Bożą własnością.
Dlatego macie opowiadać innym o tym, jak wspaniały jest
Bóg, który wyprowadził was z ciemności i pokazał wam
swoje cudowne światło. **10** Dawniej nie należeliście do
Boga, ale teraz staliście się Jego ludem. Wcześniej nie
mieliście też pojęcia o Jego miłości, a teraz doświadczacie
jej. **11** Kochani, wzywam was, abyście nie poddawali

się pragnieniom waszego ciała, które szkodzą duszy.
Pamiętajcie, że nie należycie do tego świata i jesteście tu
tylko cudzoziemcami. 12 Będąc wśród pogan, zachowujcie
się nienagannie. Gdy bowiem nadejdzie dzień powrotu Pana,
nie będą już niesłusznie was oskarżać, ale przypomną sobie
wasze dobre czyny i będą wielbić Boga. 13 Ze względu na
Pana, bądźcie poddani wszelkiej ludzkiej władzy: zarówno
głowie państwa, 14 jak i urzędnikom państwowym. Ich
zadaniem jest bowiem karanie przestępców, a nagradzanie
dobrych obywateli. 15 Jeśli będziecie czynić dobro—a tego
oczekuje od was Bóg—to ci, którzy są nierozumni i nie znają
prawdy, nie będą mieli podstaw do oskarżania was. 16
Postępujcie jak ludzie naprawdę wolni, dla których wolność
nie jest jedynie przykrywką do czynienia zła. Zachowujcie się
jednak jak niewolnicy Boga. 17 Szanujcie wszystkich ludzi,
kochajcie wierzących, miejcie respekt dla Boga, ale okazujcie
także szacunek głowie państwa. 18 Niewolnicy, szanujcie i
słuchajcie swoich panów—nie tylko dobrych i wyrozumiałych,
ale także złych. 19 Bóg obdarza bowiem swoją łaską tych,
którzy niewinnie cierpią za to, że są Mu posłuszni. 20 Co to
za zaszczyt, jeśli cierpicie z powodu swojego grzechu? Jeśli
jednak cierpicie z powodu waszego dobrego postępowania,
to Bóg obdarzy was swoją łaską. 21 On powołał was bowiem
właśnie do takiego życia, dlatego Chrystus—cierpiąc za
was—zostawił wam wzór do naśladowania. 22 On nie
popełnił żadnego grzechu i nigdy nie skłamał. 23 Gdy Go
znieważano, nie odpowiadał zniewagą, a gdy zadawano Mu
cierpienia, nie odgrażał się. Powierzył się bowiem Bogu,
który jest sprawiedliwym sędzią. 24 On sam wziął na siebie
ciężar naszych grzechów i zaniósł je na krzyż. Uczynił
to, aby uwolnić nas od win i dać nam moc do nowego,
prawego życia. To dzięki Jego ranom zostaliście uleczeni! 25
Byliście bowiem jak zabłąkane owce, ale teraz wróciliście do
Pasterza i Opiekuna waszych dusz.

3 Również wy, żony, bądźcie uległe wobec swoich mężów.
Nawet jeśli niektórzy z nich nie są posłuszni słowu
Bożemu, dzięki waszej postawie mogą zostać zdobyci dla
Boga. Wasze zachowanie—nienaganne i podobające się
Bogu—może bowiem przemówić do nich lepiej niż słowa. 3
Nie zwracajcie na siebie uwagi fryzurą, biżuterią czy modnymi
ubraniami, 4 ale pięknem wewnętrznym: łagodnością i
pokojem ducha. To piękno nie przemija i ma wielką wartość w
oczach Boga. 5 Cechy te były ozdobą świętych kobiet, które
ufały Bogu i były uległe wobec swoich mężów. 6 Jedną z
nich była Sara, która okazywała posłuszeństwo Abrahamowi,
uznając go za głowę rodziny. Dobrze postępując i niczego
się nie obawiając, będziecie do niej podobne. 7 Wy zaś,
mężowie, okazujcie żonom szacunek i bądźcie wyrozumiali
wobec słabej płci, a Bóg będzie wysłuchiwał waszych
modlitw. Pamiętajcie, że wasze żony razem z wami otrzymają
dar życia wiecznego. 8 Wszyscy bądźcie jednomyślni,
pełni współczucia, przyjacielskiej miłości i pokory. 9 Nie
odpłacajcie złem za zło i nie obrażajcie tych, którzy was
obrażają. Przeciwnie—tym, którzy was krzywdzą, życzcie
szczęścia. Was samych Bóg również obdarzył bowiem
szczęściem. 10 Pismo mówi: „Ten, kto chce być szczęśliwy i
cieszyć się życiem, niech przestanie grzeszyć mową oraz
kłamać. 11 Niech odwróci się od zła i czyni dobro. Niech
szuka tego, co prowadzi do pokoju, i niech do niego dąży.
12 Pan troszczy się bowiem o prawych i wysłuchuje ich
modlitw. Odwraca się natomiast od tych, którzy czynią zło”.
13 Czy ktoś będzie chciał was skrzywdzić, jeśli z całych sił
będziecie czynić dobro? 14 A jeśli nawet tak by się stało,
to i tak będziecie szczęśliwi. Nie dajcie się więc nikomu
zastraszyć ani zaniepokoić, 15 ale z całego serca oddawajcie
chwałę Chrystusowi, naszemu Panu. Gdy inni będą was
pytać o źródło waszej nadziei, bądźcie gotowi, aby dać im
odpowiedź. 16 Czyńcie to jednak łagodnie, z szacunkiem
i bez złych intencji. W ten sposób zawstydzicie bowiem
tych, którzy oczerniają was z powodu waszej wierności
Chrystusowi. 17 Lepiej jest bowiem cierpieć, jeśli taka jest
wola Boga, z powodu dobrego postępowania niż z powodu
popełnionego zła. 18 Chrystus również doznał cierpień—raz
na zawsze płacąc za ludzkie grzechy. Był niewinny, ale
cierpiał za winnych, aby pojednać was z Bogiem. Poniósł
fizyczną śmierć, ale został ożywiony przez Ducha. 19
W mocy tego Ducha głosił dobrą nowinę duchom ludzi,
zamkniętym w więzieniu. 20 Dawno temu, gdy Noe budował
okręt, ludzie ci nie okazali posłuszeństwa Bogu, choć On
cierpliwie na to czekał. W okręcie tym uratowało się więc
przed potopem tylko osiem osób. 21 Teraz takim ratunkiem
jest chrzest. On zbawia was nie dlatego, że w wodzie
oczyszczacie wasze ciało z brudu, ale dlatego, że prosicie
Boga o czyste sumienie. Wszystko to jest możliwe dzięki
Jezusowi Chrystusowi, który zmartwychwstał 22 i wstąpił
do nieba, a teraz przebywa po prawej stronie Boga i stoi
ponad wszystkimi aniołami, władcami tego świata, a także
duchowymi mocami.

4 Skoro Chrystus, będąc na ziemi, znosił cierpienia, wy
również przygotujcie się na to samo. Doświadczając
cierpienia, człowiek przestaje bowiem grzeszyć 2 i pragnie
poświęcić resztę życia nie na zaspokajanie swoich ludzkich
pragnień, ale na wypełnianie woli Boga. 3 Wystarczy, że

wcześniej postępowaliście jak poganie, żyjąc w rozwiązłości,
spełniając swoje grzeszne pragnienia, pijąc razem z innymi
i oddając cześć bożkom. 4 Teraz wasi dawni przyjaciele
dziwią się, że już się z nimi w ten sposób nie bawicie i
mówią o was różne złe rzeczy. 5 Odpowiedzą jednak za to
wszystko przed Bogiem, który osądzi żywych i umarłych. 6
Ci bowiem, którzy już zmarli, usłyszeli dobrą nowinę po to,
aby mogli duchowo żyć, chociaż ich ciała dosięgła śmierć.
7 Niedługo wszystko się skończy. Bądźcie więc rozsądni
i trzeźwi, abyście mogli się modlić. 8 Przede wszystkim
okazujcie sobie nawzajem szczerą miłość, ona bowiem
potrafi usunąć wiele grzechów. 9 Bez narzekania okazujcie
też innym gościnność. 10 Każdy z was otrzymał od Boga
jakiś dar—spożytkujcie go więc pomagając innym! Czyniąc
to, zrobicie dobry użytek z okazanej wam przez Boga
łaski. 11 Jeśli ktoś umie przemawiać, niech przekazuje
innym słowo Boże. Jeśli ktoś potrafi pomagać innym, niech
czyni to z mocą Bożą. W ten sposób—dzięki Jezusowi
Chrystusowi—odda cześć Bogu, do którego należy wieczna
chwała i moc. Amen! (aiōn g165) 12 Nie dziwcie się, drodzy,
gdy spotykają was różne próby i gdy czujecie się tak,
jakbyście przechodzili przez ogień. 13 Cieszcie się raczej,
że możecie cierpieć, podobnie jak Chrystus. Gdy bowiem
objawi się Jego chwała, będziecie naprawdę szczęśliwi
i pełni radości. 14 Teraz zaś bądźcie dumni z tego, że
ludzie znieważają was z powodu wierności Chrystusowi.
Jest to bowiem dowód na to, że w waszym życiu działa
Boży Duch. 15 Niech wasze cierpienie nie będzie jednak
spowodowane tym, że jesteście mordercami, złodziejami
lub innymi przestępcami, albo ludźmi siejącymi zamęt. 16
Jeśli jednak cierpicie z powodu wierności Chrystusowi, nie
wstydźcie się tego, ale dziękujcie Bogu za to, że do Niego
należycie! 17 Nadchodzi bowiem czas sądu, który rozpocznie
się od Bożej rodziny. A skoro my zostaniemy osądzeni jako
pierwsi, to jak skończą ci, którzy w ogóle nie są posłuszni
Bożej dobrej nowinie? 18 „Jeśli prawi z trudem dostąpią
zbawienia, jaki los spotka bezbożnych i grzeszników?”
19 Ci więc, którzy teraz—zgodnie z wolą Boga—znoszą
cierpienia, niech nadal czynią dobro i powierzają się opiece
Stworzyciela, który zawsze jest wierny.

5 Pragnę teraz skierować kilka słów do starszych kościoła,
sam bowiem również jestem starszym. Co więcej, na
własne oczy widziałem cierpienia Chrystusa i—podobnie jak
wy—czekam na objawienie się Jego chwały. 2 Zachęcam was
do tego, abyście dobrze troszczyli się o Boże stado. Czyńcie
to nie dlatego, że otrzymaliście taki nakaz, ale ze szczerego
serca—oddając w ten sposób chwałę Bogu. Bądźcie pełni
entuzjazmu i niech wasza służba nie będzie dla was tylko
sposobem zarabiania na życie! 3 Nie nadużywajcie waszej
władzy nad ludźmi, ale dawajcie im raczej dobry przykład. 4
Gdy zaś przybędzie najwyższy Pasterz, otrzymacie od niego
wieniec wiecznej chwały. 5 Wy, młodsi mężczyźni, uznawajcie
przywództwo starszych. Wszyscy zaś okazujcie pokorę
wobec innych. Pismo mówi bowiem: „Bóg przeciwstawia
się tym, którzy się wywyższają, a uniżonym okazuje swoją
łaskę”. 6 Uniżcie się więc przed potężnym obliczem Boga,
a gdy nadejdzie na to czas, zostaniecie przez Niego
wywyższeni. 7 Powierzcie Mu wszystkie wasze problemy, bo
On troszczy się o was. 8 Bądźcie trzeźwi i uważajcie na
siebie! Wasz przeciwnik, diabeł, krąży wokół was jak ryczący
lew, szukający ofiary. 9 Stawcie mu opór dzięki mocy waszej
wiary. Pamiętajcie też, że podobne cierpienia spotykają
wierzących na całym świecie. 10 Po krótkiej próbie, Bóg
przygotuje was do dalszej walki, umocni was, doda wam
sił i postawi was na pewnym gruncie. On bowiem obdarzył
was łaską i wieczną chwałą Chrystusa. (aiōnios g166) 11 Do
Niego należy również wieczna władza nad wszystkim. Amen!
(aiōn g165) 12 Pisząc ten krótki list, korzystałem z pomocy
Sylwana, którego uważam za przyjaciela. Mam nadzieję, że
moje słowa przypomniały wam o prawdziwej Bożej łasce i
zachęciły was do trzymania się jej. 13 Pozdrawia was kościół
w Babilonie, który razem z wami został wybrany przez
Boga. Pozdrawia was również Marek, który dzięki naszej
wspólnej wierze jest mi jak rodzony syn. 14 Przekażcie te
pozdrowienia innym wierzącym! Niech Bóg obdarza pokojem
wszystkich was, którzy należycie do Chrystusa!

II Piotra

1 Ja, Szymon Piotr, sługa i apostoł Jezusa Chrystusa,
piszę do wszystkich, którzy—podobnie jak my—wierzą
sprawiedliwemu Bogu i Zbawicielowi, Jezusowi Chrystusowi.
2 Niech Boża łaska i pokój wydają wśród was coraz większy
owoc, pomagając wam lepiej poznawać Boga oraz Jezusa,
naszego Pana! **3** Bóg, w swojej mocy, dał nam wszystko,
czego potrzebujemy do pobożnego życia. Pozwolił nam
bowiem poznać Tego, który powołał nas do życia w swojej
chwale i doskonałości. **4** Bóg spełnił swoje cudowne i
wspaniałe obietnice, sprawiając, że Jego natura stała się
waszą naturą, przez co wyrwaliście się z niewoli złych
pragnień i uwolniliście się od wpływu tego zepsutego świata.
5 Starajcie się więc uzupełnić waszą wiarę prawością,
duchowym rozeznaniem, **6** opanowaniem, wytrwałością,
pobożnością, **7** przyjaźnią oraz miłością. **8** Jeśli nadal
będziecie poznawać Jezusa Chrystusa, naszego Pana, i
rozwijać w sobie te cechy, nie będziecie bierni, a wasze życie
nie będzie bezowocne. **9** Kto jednak nie rozwija w sobie
tych cech, jest duchowo ślepy i ograniczony—zapomniał
bowiem o tym, że Bóg przebaczył mu grzechy! **10** Dlatego,
przyjaciele, poprzez wasze życie starajcie się pokazać, że
naprawdę jesteście ludźmi powołanymi i wybranymi przez
Boga. Taka postawa uchroni was od upadku **11** i szeroko
otworzy przed wami bramy wiecznego królestwa, należącego
do naszego Pana i Zbawiciela, Jezusa Chrystusa. **(aiōnios
g166)** **12** Chociaż dobrze znacie już Bożą prawdę i trzymacie
się jej, to jednak zawsze będę ją wam przypominać. **13**
Jestem bowiem przekonany, że dopóki żyję na tym świecie,
powinienem w ten sposób umacniać waszą wiarę, **14**
abyście pamiętali o tym także po mojej śmierci. Wiem
bowiem—objawił mi to nasz Pan, Jezus Chrystus—że już
wkrótce opuszczę ten świat. **16** Gdy mówiliśmy wam o
mocy naszego Pana, Jezusa Chrystusa, i o Jego przyjściu,
nie opowiadaliśmy wam jakichś zmyślonych bajek, ale
mówiliśmy o tym, co widzieliśmy na własne oczy. **17** Bóg
Ojciec otoczył Go bowiem chwałą i czcią, gdy przemówił do
Niego jako Najwyższy Władca: „Oto mój ukochany Syn, moja
największa radość”. **18** Usłyszeliśmy ten głos z nieba, gdy
razem z Jezusem byliśmy na świętej górze. **19** W ten sposób
Bóg potwierdził zapowiedzi proroków. Zanim nadejdzie dzień
i w waszych sercach zabłyśnie Gwiazda Poranna, mocno
trzymajcie się ich słów, są one bowiem jak światło świecące
w ciemności. **20** Pamiętajcie jednak, że proroctw zapisanych
w Piśmie nie można wyjaśniać według własnego uznania.
21 Nie są to bowiem jakieś ludzkie mądrości, ale słowa
przekazane przez Ducha Świętego.

2 Niestety, w przeszłości istnieli również fałszywi prorocy,
którzy przekazywali Izraelitom słowa, które wcale nie
pochodziły od Boga. Tacy fałszywi nauczyciele pojawią się
również wśród was. Będą oni głosić nauki prowadzące do
zguby. Co więcej, odrzucą nawet Pana, który ich odkupił, i
sami ściągną na siebie nieszczęście. **2** Wielu ludzi uwierzy
im jednak i zejdzie przez nich na złą drogę. Z powodu
tych fałszywych nauczycieli, niektórzy będą wyśmiewać
Bożą prawdę. **3** Ludzie ci, kierowani zachłannością, będą
opowiadać wam różne miłe dla ucha rzeczy, aby tylko
wyłudzić od was pieniądze. Dawno już jednak zapadł na
nich wyrok, a kara, która ich czeka, jest nieuchronna. **4** Bóg
nie oszczędził bowiem nawet aniołów, którzy zgrzeszyli, ale
strącił ich do ciemnej otchłani. Uwięzieni, czekają teraz na
Boży sąd. **(Tartaroō g5020)** **5** Co więcej, nie oszczędził nawet
całego świata, bowiem ukarał bezbożnych ludzi potopem.
Przeżyło go tylko osiem osób, wśród nich—Noe, który wzywał
ludzi do prawego życia. **6** Bóg nie oszczędził także Sodomy
i Gomory—miast, które zostały doszczętnie zniszczone
przez ogień, i stały się ostrzeżeniem dla bezbożnych. **7**
Uratował jednak Lota, prawego człowieka, który cierpiał z
powodu rozwiązłości mieszkańców swego miasta. **8** Żyjąc
wśród nich, codziennie widział zło, które czynili, i słyszał
o ich grzechach. Wszystko to sprawiało mu ogromny ból,
ponieważ kochał dobro. **9** Pan potrafi jednak przyjść z
pomocą pobożnym, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji. On
dopilnuje jednak również tego, aby bezbożni stanęli przed
Jego sądem i ponieśli odpowiednią karę. **10** Będzie ona
szczególnie surowa dla tych, którzy odrzucają Jego władzę,
a oddają się w niewolę grzesznym pragnieniom. Tacy ludzie
są bardzo pewni siebie. Nie obawiają się nawet przeklinać
niebiańskich istot, **11** podczas gdy nawet aniołowie—o wiele
silniejsi i potężniejsi od nich!—nie ośmielają się oskarżać ich
lub potępiać przed Panem. **12** Ludzie ci są jak nierozumne,
dzikie zwierzęta, z natury skazane na upolowanie i zabicie.
Przeklinają to, o czym nie mają zielonego pojęcia, ale
skończą podobnie jak upolowana zwierzyna **13** i poniosą
karę za swój grzech. Nawet nie ukrywają się bowiem ze
swoją rozwiązłością, uważając grzech za coś przyjemnego.
Niemoralnie zachowują się nawet wtedy, gdy zasiadają z
wami przy wspólnym stole, i wciąż sprawiają wam kłopoty.
14 Zawsze wypatrują rozwiązłych kobiet i nigdy nie mogą
nasycić się grzechem. Są zachłanni i przyciągają do siebie
ludzi, wykorzystując ich słabość. Są jednak skazani na

zagładę. 15 Zeszli bowiem z drogi Bożej prawdy i poszli
śladem Baalama, syna Bosora, który z miłości do pieniędzy
był gotów popełnić zło. 16 Został jednak upokorzony
przez własnego osła, który przemówił ludzkim głosem i
nie pozwolił, aby Baalam popełnił głupstwo. 17 Tacy ludzie
są podobni do wyschniętych źródeł i chmur, które wiatr
goni z miejsca na miejsce. Ich przeznaczeniem jest ciemna
otchłań. (questioned) 18 Gdy mówią, używają wyszukanych
słów, nie mają jednak nic wartościowego do powiedzenia.
Wykorzystując ludzkie skłonności do grzechu i złe pragnienia,
doprowadzają do upadku tych, którzy dopiero co wyzwolili
się spod wpływu ludzi żyjących w błędzie. 19 Obiecują im
„wyzwolenie", a sami są niewolnikami grzechu. Każdy jest
bowiem niewolnikiem tego, co rządzi jego życiem. 20 Jeśli
ktoś poznał naszego Pana i Zbawiciela, Jezusa Chrystusa, i
uwolnił się od wpływów tego zepsutego świata, a potem
ponownie im uległ, to jego obecna sytuacja jest gorsza od
poprzedniej. 21 Lepiej byłoby, żeby nigdy nie usłyszał o
Bożej drodze, niż żeby—poznawszy ją—odwrócił się od
świętych Bożych przykazań. 22 Na takich ludziach dokładnie
sprawdza się powiedzenie: „Pies wraca do tego, co wcześniej
zwymiotował" oraz „Umyta świnia znowu wchodzi w błoto".

3 Kochani, to już mój drugi list, w którym zachęcam was
do tego, abyście uważali na siebie, zachowywali czyste
sumienie 2 i pamiętali o słowach proroków oraz apostołów,
którzy przekazali wam polecenia naszego Pana i Zbawiciela.
3 Pamiętajcie też o tym, że w czasach ostatecznych pojawią
się ludzie wyśmiewający Boże obietnice i kierujący się tylko
swoimi własnymi pragnieniami. 4 Będą oni mówić: „Gdzie
jest ten zapowiedziany powrót Jezusa? Nasi przodkowie
już dawno umarli, a wszystko nadal niezmiennie trwa od
początku świata". 5 Ludzie ci nie będą jednak pamiętać
o tym, że Bóg, który stworzył niebo, ukształtował ziemię i
otoczył ląd wodą, 6 później ukarał świat potopem. 7 Teraz
zaś ziemia i niebo czekają na dzień sądu, w którym bezbożni
ludzie zostaną pochłonięci przez ogień. 8 Kochani, nie
zapominajcie jednak o tym, że dla Pana jeden dzień jest jak
tysiąc lat, a tysiąc lat—jak jeden dzień. 9 On nie zwleka z
wypełnieniem obietnicy powrotu—chociaż niektórym może
się tak wydawać—ale jest cierpliwy. Nie chce bowiem,
aby ktokolwiek z was zginął, ale pragnie, by wszyscy się
opamiętali. 10 Dzień Jego powrotu nadejdzie niespodzianie,
jak złodziej. Wtedy rozlegnie się przerażający dźwięk i
zniknie niebo. Ciała niebieskie doszczętnie stopią się od
ogromnego żaru, a ziemia i wszystkie ludzkie dzieła zostaną
strawione przez ogień. 11 Skoro więc cały ten świat ma ulec
zagładzie, to wasze życie powinno być czyste i pobożne.
12 Czekacie przecież, a nawet staracie się przyśpieszyć
nadejście dnia Boga, w którym niebo spłonie w ogniu, a
wszystko inne roztopi się od żaru. 13 My jednak—zgodnie z
Bożą obietnicą—czekamy na nowe niebo i nową ziemię, w
których będzie panować prawość! 14 Kochani, czekając na
ten dzień, dołóżcie wszelkich starań, aby Pan zastał was
czystych, bez zarzutu i żyjących w pokoju. 15 Pamiętajcie,
że cierpliwość Pana jest dla was ratunkiem! Pisał już do
was o tym nasz kochany przyjaciel—Paweł, którego Bóg
obdarzył szczególną mądrością. 16 Poruszając ten temat,
mówił o tym również w innych listach. Są w nich pewne
myśli, które trudno zrozumieć, dlatego niektórzy niedouczeni
ludzie, nieznający podstaw wiary, wyjaśniają je według
własnego uznania, szkodząc przy tym samym sobie. To
samo czynią zresztą także z innymi księgami Pisma. 17
Dlatego, kochani, pamiętajcie o tym wszystkim i uważajcie
na siebie. Nie dopuśćcie do tego, aby czyjeś błędne nauki
podkopały waszą wiarę. 18 Coraz lepiej poznawajcie naszego
Pana i Zbawiciela, Jezusa Chrystusa. Dzięki Jego łasce
dojrzewajcie w wierze. Jemu należy się wieczna chwała!
(aiōn g165)

I Jana

1 Pragnę napisać do was o Słowie dającym życie, które
istnieje od samego początku, a które my usłyszeliśmy,
zobaczyliśmy na własne oczy, a nawet dotykaliśmy własnymi
rękoma. **2** Ten, który daje życie, objawił się, a my Go
zobaczyliśmy. Dlatego teraz, jako naoczni świadkowie,
mówimy wam o życiu wiecznym, które było u Boga Ojca i
objawiło się nam. **(aiōnios g166)** **3** Mówimy o tym, co sami
widzieliśmy i słyszeliśmy. Pragniemy bowiem tworzyć z
wami wspólnotę, która opiera się na bliskiej więzi z Ojcem i
Jego Synem, Jezusem Chrystusem. **4** Piszemy wam o tym,
ponieważ sprawia nam to ogromną radość. **5** Pragniemy
przekazać wam słowa Jezusa, który powiedział nam, że Bóg
jest czystym światłem, oddzielonym od wszelkiej ciemności.
6 Jeśli mówimy więc, że jesteśmy Jego przyjaciółmi, a żyjemy
w duchowej ciemności, jesteśmy kłamcami i nie trzymamy
się prawdy. **7** Jeśli jednak żyjemy w Bożym świetle, to
tworzymy wspólnotę, a przelana krew Jezusa Chrystusa,
Syna Bożego, oczyszcza nas ze wszystkich grzechów. **8**
Jeśli twierdzimy, że nie popełniliśmy grzechu, oszukujemy
samych siebie i rozmijamy się z prawdą. **9** Jeśli jednak
wyznajemy swoje grzechy Bogu, On przebacza je nam i
oczyszcza z wszelkich przewinień. Jest bowiem wierny i
prawy. **10** Twierdząc, że nie popełniliśmy grzechu, robimy z
Niego kłamcę i nie trzymamy się Jego słowa.

2 Moje dzieci, piszę wam o tym, abyście unikali grzechu.
Gdyby jednak ktoś z was zgrzeszył, pamiętajcie, że
mamy rzecznika—Jezusa Chrystusa—który jest prawy i
reprezentuje nas przed Ojcem. **2** On zapłacił już karę
za nasze grzechy—i nie tylko nasze, ale także całego
świata! **3** Dowodem na to, że naprawdę Go poznaliśmy, jest
przestrzeganie Jego przykazań. **4** Kto mówi, że Go zna,
ale nie czyni tego, co On nakazał, jest kłamcą i nie trzyma
się prawdy. **5** Ten zaś, kto jest posłuszny Jego słowom,
rozwija w sobie Bożą miłość. Właśnie po tym poznajemy, że
należymy do Pana. **6** Kto bowiem uważa się za własność
Chrystusa, powinien postępować tak jak On. **7** Kochani,
nie jest to żadne nowe przykazanie. Przypominam wam
tylko to, co już dawno słyszeliście i dobrze znacie. **8** W
przykazaniu tym jest jednak coś nowego, bo ciemność już
się rozprasza i zaczyna jaśnieć prawdziwe światło. Jest to
prawda znana Chrystusowi, a teraz także wam. **9** Jeśli ktoś
mówi, że żyje w Bożym świetle, a nienawidzi innych ludzi,
to ciągle jeszcze jest w ciemności. **10** Ten zaś, kto kocha
ich, żyje w świetle i nie doprowadza innych do upadku. **11**
Człowiek, który nienawidzi innych ludzi, jest pogrążony w
duchowej ciemności i chodzi po omacku. Nie ma pojęcia,
dokąd zmierza, bo niczego nie widzi. **12** Dzieci, pragnę
wam powiedzieć, że—dzięki Chrystusowi —Bóg przebaczył
wam grzechy. **13** Ojcowie, pragnę wam powiedzieć, że
poznaliście Tego, który istnieje od początku. Młodzi, pragnę
wam powiedzieć, że pokonaliście szatana. **14** Dzieci, pragnę
wam powiedzieć, że poznaliście Ojca w niebie. Ojcowie,
pragnę wam powiedzieć, że poznaliście Tego, który istnieje
od początku. Młodzi, pragnę wam powiedzieć, że jesteście
mocni, że macie w sercu słowo Boże i że zwyciężyliście
szatana. **15** Nie przywiązujcie się do tego zepsutego świata
i nie pragnijcie tego, co on oferuje. Kto kocha ten świat,
nie może szczerze kochać Boga. **16** To bowiem, co kieruje
ludźmi tego świata—pragnienia ciała, pragnienia oczu i duma
z odniesionych sukcesów—nie pochodzi od Ojca, ale ze
świata. **17** Ten zaś przeminie, podobnie jak wszystkie ludzkie
pragnienia. Ci zaś, którzy spełniają wolę Boga, będą żyć
wiecznie. **(aiōn g165)** **18** Dzieci, nadchodzą czasy ostateczne i
wiecie, że niebawem nadejdzie przeciwnik Chrystusa. Nawet
teraz pojawiło się już wielu przeciwników—po tym właśnie
poznajemy, że nadchodzą czasy ostateczne. **19** Ludzie
ci wywodzą się spośród nas, tak naprawdę jednak nigdy
nie byli jednymi z nas. Gdyby należeli do nas, nigdy by
bowiem od nas nie odeszli. Swoim odejściem udowodnili
więc, że nie byli jednymi z nas. **20** Wy otrzymaliście jednak
Ducha Świętego i znacie prawdę. **21** Nie piszę więc do
was jako do tych, którzy jej nie poznali. Znacie bowiem
prawdę i potraficie odróżnić ją od kłamstwa. **22** A ten, kto
nie uznaje Jezusa za Mesjasza, jest właśnie kłamcą. Taki
człowiek jest przeciwnikiem Chrystusa, odrzuca bowiem
Boga Ojca oraz Jego Syna. **23** Ten, kto nie uznaje Jezusa
za Syna Bożego, odrzuca tym samym Ojca. Ten zaś, kto
uznaje Go za Syna Bożego, poddaje się przez to Bogu
Ojcu. **24** Bądźcie wierni temu, czego się nauczyliście na
początku, a będziecie trwali w jedności z Synem Bożym i z
Bogiem Ojcem. **25** Otrzymaliśmy bowiem od Boga obietnicę
życia wiecznego. **(aiōnios g166)** **26** Napisałem wam o tym,
aby ostrzec was przed ludźmi, którzy chcą was oszukać.
27 Nie potrzebujecie słuchać ich nauk, Bóg obdarzył was
bowiem Duchem Świętym, który naucza czystej prawdy,
bez najmniejszej choćby domieszki kłamstwa. Trzymajcie
się więc tego, czego was nauczył. **28** Dzieci, trzymajcie się
Pana, aby w dniu Jego powrotu móc śmiało i bez wstydu
stanąć przed Jego obliczem. **29** Skoro wiecie, że On jest
prawy, wiedzcie też, że każdy, kto jest prawy, stał się Jego
dzieckiem.

3 Pomyślcie o wielkiej miłości, którą obdarzył nas Ojciec:
możemy się nazywać Jego dziećmi! I naprawdę nimi
jesteśmy! Świat jednak nie rozumie nas, bo nie poznał
Pana. **2** Kochani, teraz jesteśmy dziećmi Boga, ale jeszcze
nie wyszło na jaw to, kim będziemy w przyszłości. Wiemy
jednak, że gdy Pan się objawi, będziemy do Niego podobni,
gdyż zobaczymy Go takim, jakim jest. **3** Chrystus jest
czysty, więc każdy, kto pokłada w Nim nadzieję, również
staje się czysty. **4** Ten, kto grzeszy, popełnia przestępstwo,
ponieważ łamie Prawo. **5** Jezus zaś objawił się po to, aby
rozwiązać problem grzechu ludzi. Sam jednak nigdy nie
zgrzeszył. **6** Ten, kto trzyma się Jezusa, nie jest w stanie żyć
w grzechu. Jeśli zaś ktoś żyje w grzechu, znaczy to, że w
ogóle nie spotkał ani nie poznał Chrystusa. **7** Dzieci, nie
dajcie się oszukać! Ten, kto prowadzi prawe życie, jest prawy
i naśladuje Jezusa. **8** Ten zaś, kto żyje w grzechu, należy
do diabła, który zgrzeszył już na samym początku. Syn
Boży przyszedł zaś po to, aby zniszczyć jego dzieło. **9** Ten,
kto stał się dzieckiem Boga, nie jest w stanie dłużej żyć w
grzechu, bo w jego sercu zostało zasiane Boże ziarno. Taki
człowiek nie może trwać w grzechu, bo narodził się z Boga.
10 Łatwo więc rozpoznać, kto należy do Boga, a kto należy
do diabła: ludzie, którzy nie są prawi i nie kochają innych,
nie należą do Boga. **11** Od samego początku wiecie, że
wszyscy powinniśmy okazywać sobie miłość. **12** Nie bądźmy
więc jak Kain, który należał do szatana i zabił swojego brata.
Dlaczego to uczynił? Dlatego, że on sam postępował źle, a
jego brat był prawym człowiekiem. **13** Nie dziwcie się więc,
przyjaciele, że świat was nienawidzi. **14** Nasza wzajemna
miłość świadczy o tym, że zostaliśmy uratowani od śmierci i
otrzymaliśmy wieczne życie. Jeśli zaś ktoś nie kocha innych
wierzących, znaczy to, że nie został jeszcze uratowany od
śmierci. **15** Ten zaś, kto nienawidzi innych ludzi, jest przez
Boga traktowany na równi z zabójcą. A dobrze wiecie, że
żaden morderca nie ma w sobie życia wiecznego. **(aiōnios
g166)** **16** Chrystus, oddając za nas życie, pokazał nam, czym
jest prawdziwa miłość. Teraz więc także my powinniśmy być
gotowi oddać życie za innych wierzących. **17** Jeśli zaś ktoś z
nas żyje w dostatku, a odwraca się od innego wierzącego,
będącego akurat w potrzebie, to czy ma on w sobie Bożą
miłość? **18** Dzieci, niech nasza wzajemna miłośc wyraża
się nie tylko w pięknych słowach, ale także w konkretnym
działaniu i w wierności prawdzie. **19** Pomagając innym,
stajemy bowiem po stronie prawdy i osiągamy wewnętrzny
pokój **20** —nawet wtedy, gdy mamy jakieś wyrzuty sumienia.
Bóg bowiem i tak wszystko o nas wie. **21** Kochani, jeśli
sumienie nas nie oskarża, możemy śmiało zwracać się
do Boga, **22** a otrzymamy od Niego to, o co Go prosimy.
Jesteśmy bowiem posłuszni Jego przykazaniom i czynimy
to, co się Mu podoba. **23** On bowiem nakazał nam, abyśmy
wierzyli Jego Synowi, Jezusowi Chrystusowi, i okazywali
sobie miłość. Takie przykazanie zostawił nam również Jezus.
24 Ten, kto wypełnia Boże przykazania, trwa w jedności z
Bogiem, a Bóg trwa w jedności z nim. Wiemy, że to prawda,
poświadcza to bowiem Duch Święty, którego otrzymaliśmy
od Boga.

4 Kochani, nie wierzcie każdemu, kto twierdzi, że został
natchniony przez Ducha Świętego. Sprawdzajcie, czy
to, co mówi, rzeczywiście pochodzi od Boga. Na świecie
pojawiło się bowiem wielu fałszywych proroków. **2** Tych,
którzy mają w sobie Ducha Bożego i należą do Boga,
poznacie po tym, że wyznają, iż Jezus Chrystus przyszedł
na świat w prawdziwym, ludzkim ciele. **3** Ci zaś, którzy
temu zaprzeczają, nie należą do Boga, ale do przeciwnika
Chrystusa. Słyszeliście bowiem, że na świecie ma się
pojawić przeciwnik Chrystusa, już teraz jednak widać jego
działanie. **4** Wy, dzieci, należycie jednak do Boga i już teraz
pokonaliście wszystkich jego przeciwników. Ten bowiem,
który zamieszkał w waszym sercu, jest potężniejszy od
przeciwnika Chrystusa, który działa w świecie. **5** Ludzie,
którzy służą temu przeciwnikowi, należą do tego świata i
mówią jego językiem, dlatego świat ich słucha. **6** My zaś
należymy do Boga, dlatego słuchają nas tylko ci, którzy Go
znają. Ci zaś, którzy do Niego nie należą, nie chcą nas
słuchać. Po tym można poznać, czy ktoś ma w sobie Bożego
Ducha, który mówi prawdę, czy też ducha, który jest kłamcą.
7 Kochani, okazujmy sobie nawzajem miłość, bo źródłem
miłości jest Bóg. Kto kocha innych ludzi, pokazuje przez to,
że narodził się z Boga i że Go zna. **8** Ten zaś, kto nie okazuje
im miłości, pokazuje przez to, że nie zna Boga. Bóg jest
bowiem miłością. **9** On okazał nam wielką miłość, posyłając
na ten świat swojego jedynego Syna, który dał nam życie.
10 Miłość ta nie polega na tym, że my pokochaliśmy Boga,
ale że On pokochał nas! Dlatego właśnie posłał swojego
Syna, aby został On złożony w ofierze za nasze grzechy. **11**
Kochani, skoro Bóg okazał nam tak wielką miłość, to my
również powinniśmy się nawzajem kochać. **12** Nikt nigdy
nie widział Boga, ale gdy okazujemy sobie miłość, ludzie
mogą Go zobaczyć w naszym życiu—nasze czyny wyrażają
bowiem Jego miłość. **13** Bóg obdarzył nas swoim Świętym
Duchem. Jego obecność w naszym życiu świadczy o tym,
że trwamy w jedności z Bogiem, a On—z nami. **14** Bóg
posłał swojego Syna, aby zbawił ludzi tego świata. My zaś
na własne oczy widzieliśmy Syna Bożego, dlatego teraz o

Nim opowiadamy. 15 Ten, kto wyznaje, że Jezus jest Synem
Bożym, trwa w jedności z Bogiem, a Bóg—z nim. 16 Gdy
poznaliśmy miłość Boga do nas, uwierzyliśmy w nią. Bóg
jest miłością, dlatego człowiek, który okazuje innym miłość,
trwa w jedności z Bogiem, a Bóg—z nim. 17 Kierując się
w życiu tą doskonałą miłością i czyniąc to, co podoba się
Bogu, nie musimy obawiać się dnia Bożego sądu. 18 Jeśli
bowiem mamy w sercu doskonałą miłość, nie ma tam już
miejsca na strach przed karą. A jeśli ktoś się boi, znaczy to,
że jeszcze nie ma w sobie tej doskonałej miłości. 19 Sami
doświadczyliśmy miłości od Boga, dlatego teraz kochamy
innych ludzi. 20 Jeśli jednak ktoś mówi: „Kocham Boga”, a
jednocześnie nienawidzi jakiegoś człowieka, jest kłamcą.
Jak bowiem ktoś, kto nie kocha otaczających go ludzi, może
kochać niewidzialnego Boga? 21 Sam Bóg nakazał przecież,
aby ten, kto Go kocha, okazywał miłość również innym
ludziom.

5 Każdy, kto uwierzył, że Jezus jest Mesjaszem, stał się
dzieckiem Boga. A każdy, kto jest dzieckiem Boga i
kocha Go, kocha również inne Jego dzieci. 2 Człowiek,
który kocha Boga i jest Mu posłuszny, będzie więc kochał
także wszystkie Jego dzieci. 3 Miłość do Boga przejawia się
bowiem w wypełnianiu Jego poleceń, co w gruncie rzeczy
wcale nie jest trudne. 4 Każde dziecko Boga—poprzez swoją
wiarę—może odnosić zwycięstwo w walce z tym zepsutym
światem. 5 Kto bowiem może pokonać zło tego świata, jeśli
nie ten, kto wierzy, że Jezus jest Synem Bożym? 6 Chrystus
przyszedł na świat nie tylko po to, aby zostać zanurzonym w
wodzie, ale także po to, aby przelać swoją krew. Poświadcza
to Duch Święty, który zawsze mówi prawdę. 7 Istnieje więc
trzech zgodnych świadków Jezusa: Duch, woda i krew. 9
Skoro wierzymy świadkom w sądzie, tym bardziej możemy
wierzyć świadkom powołanym przez Boga. A przecież sam
Bóg potwierdził, że Jezus jest Jego Synem. 10 Kto wierzy
Synowi Bożemu, przyjmuje to, co powiedział o Nim Bóg. Kto
zaś nie wierzy słowom Boga, uznaje Go za kłamcę. 11 A
treść tych słów jest następująca: Bóg—poprzez swojego
Syna—dał ludziom życie wieczne. (aiōnios g166) 12 Ten więc,
kto uwierzył Synowi Bożemu, ma życie wieczne, ten zaś, kto
Go odrzucił, nie ma życia. 13 Napisałem to do was, którzy
wierzycie Synowi Bożemu, abyście wiedzieli, że macie życie
wieczne. (aiōnios g166) 14 Bóg wysłuchuje naszych modlitw,
jeśli prosimy Go o rzeczy zgodne z Jego wolą. Możemy
być tego pewni. 15 A skoro wiemy, że odpowiada na nasze
prośby, możemy mieć pewność, że już teraz wysłuchał
naszych modlitw. 16 Jeśli zobaczycie, że ktoś z wierzących
popełnia grzech, proście Boga, aby mu przebaczył, a wtedy
Bóg nie pozbawi go życia. Dotyczy to jednak tylko takich
grzechów, które nie prowadzą do śmierci. 17 Oczywiście
każdy zły czyn jest grzechem, ale nie każdy prowadzi do
śmierci. 18 Wiemy, że ci, którzy stali się dziećmi Boga nie
są już w stanie żyć w grzechu. Są bowiem chronieni przez
Syna Bożego i szatan nie ma do nich dostępu. 19 Wiemy
też, że należymy do Boga, natomiast cały ten zepsuty świat
jest poddany władzy szatana. 20 Wiemy również, że Syn
Boży przyszedł po to, abyśmy mogli poznać prawdziwego
Boga. Teraz należymy do Niego, bo jesteśmy własnością
Jego Syna, Jezusa Chrystusa. On jest jedynym, prawdziwym
Bogiem, który obdarza ludzi życiem wiecznym. (aiōnios g166)
21 Dlatego, drogie dzieci, trzymajcie się z dala od fałszywych
bogów!

II Jana

1 Ja, starszy kościoła, piszę do wybranej przez Boga pani
oraz do jej dzieci. Szczerze was kocham, a razem ze mną
kochają was wszyscy ci, którzy poznali prawdę. 2 Miłość
ta wypływa z poznania Bożej prawdy, którą teraz mamy
w sercach i która pozostanie tam na zawsze. (aiōn g165) 3
Niech Bóg Ojciec i Jego Syn, Jezus Chrystus, obdarzają
nas wszystkich łaską, miłością i pokojem. Trzymajcie się
prawdy i okazujcie innym miłość! 4 Bardzo ucieszyłem się,
słysząc o twoich dzieciach, które trzymają się prawdy i żyją
zgodnie z nakazem naszego Ojca. 5 Droga pani, okazujmy
sobie wzajemną miłość! Nie jest to żadne nowe przykazanie,
wszyscy bowiem dobrze je znamy od samego początku. 6
Miłość wyraża się w posłuszeństwie Bożym przykazaniom,
które poznaliście już na samym początku. 7 Piszę o tym,
ponieważ pojawiło się wielu oszustów, którzy twierdzą, że
Jezus Chrystus nie przyszedł na świat w prawdziwym,
ludzkim ciele. Ci, którzy tak nauczają, są nie tylko oszustami,
ale także przeciwnikami Chrystusa. 8 Uważajcie więc, aby
nie stracić tego, nad czym pracowaliśmy. Jeśli tak uczynicie,
otrzymacie od Pana pełną nagrodę. 9 Każdy, kto się oddala
od nauki Chrystusa i nie trzyma się jej, w rzeczywistości
odwraca się od samego Boga. Ten zaś, kto jest jej wierny,
trwa w jedności z Bogiem Ojcem oraz Jego Synem. 10
Jeśli przyjdzie do was jakiś nauczyciel, który nie trzyma się
zdrowej nauki Chrystusa, nie zapraszajcie go do domu ani go
nawet nie pozdrawiajcie. 11 Ten bowiem, kto go serdecznie
wita, utożsamia się z jego złymi czynami. 12 Chciałbym
powiedzieć wam jeszcze o wielu innych sprawach. Nie
będę jednak teraz o nich pisać, mam bowiem nadzieję,
że niebawem was odwiedzę, a wtedy porozmawiamy o
wszystkim osobiście. Wierzę, że to spotkanie będzie dla nas
wszystkich wielką radością. 13 Pozdrawiają cię dzieci twojej
siostry, która również została wybrana przez Boga.

III Jana

1 Ja, starszy kościoła, piszę do ciebie, drogi Gajusie,
ponieważ darzę cię miłością, płynącą z poznania Bożej
prawdy. 2 Modlę się za ciebie, kochany przyjacielu, aby ci
się we wszystkim dobrze wiodło i aby twoje ciało było tak
zdrowe, jak twoja dusza. 3 Wierzący, którzy mnie ostatnio
odwiedzili, sprawili mi ogromną radość, opowiadając o tym,
że wiernie trzymasz się prawdy i żyjesz nią. 4 A nic nie cieszy
mnie tak bardzo, jak wiadomości o tym, że moje duchowe
dzieci trzymają się prawdy. 5 Kochany przyjacielu, wiernie
służysz Bogu, troszcząc się o innych wierzących—zwłaszcza
o tych, którzy przybywają z daleka. 6 Oni to odwiedzili
nasz kościół i opowiedzieli nam o twojej miłości. Dobrze
zrobisz, zaopatrując ich we wszystko, czego potrzebują
do dalszej podróży. Należy im się to, bo służą Bogu. 7
Podróżują przecież, aby opowiadać ludziom o Panu i nie
oczekują pomocy od pogan. 8 Powinniśmy więc wspierać
ich i w ten sposób przyczyniać się do głoszenia światu Bożej
prawdy. 9 Napisałem w tej sprawie list do waszego kościoła,
ale Diotrefes, który pragnie uchodzić za przywódcę, nie
chce nas słuchać. 10 Gdy do was przybędę, przypomnę
mu jednak jego czyny i kłamstwa, które rozpowiada na
nasz temat. Nie dość, że sam nie pomaga wierzącym,
którzy są w podróży, to jeszcze zabrania tego innym. Co
więcej, tych, którzy to robią, usuwa nawet z kościoła. 11
Kochany przyjacielu, nie bierz przykładu z ludzi, którzy
postępują źle, ale naśladuj tych, którzy czynią dobro. Oni
bowiem należą do Boga. Ci zaś, którzy czynią zło, nie mają
z Nim nic wspólnego. 12 Jeśli chodzi o Demetriusza, to
ma on dobrą opinię wśród wszystkich wierzących. Dobrze
świadczy o nim także to, że głosi Bożą prawdę. Ja również
mam o nim dobrą opinię, a wiesz przecież, że można mi
zaufać. 13 Chciałbym powiedzieć ci jeszcze o wielu innych
sprawach. Nie będę jednak teraz o nich pisać, 14 mam
bowiem nadzieję, że niebawem cię odwiedzę, a wtedy
porozmawiamy o wszystkim osobiście. Niech Bóg obdarza
cię swoim pokojem! Pozdrawiają cię twoi przyjaciele. Ty
również osobiście pozdrów od nas tych, którzy nas znają.

Judy

1 Ja, Juda, sługa Jezusa Chrystusa i brat Jakuba, piszę
do wszystkich powołanych i ukochanych przez Boga
Ojca i chronionych przez Jezusa Chrystusa. 2 Niech Bóg
obficie obdarza was pokojem oraz miłością i współczuciem
dla innych ludzi! 3 Kochani, chciałem napisać do was o
naszym wspólnym zbawieniu. Uznałem jednak, że muszę
raczej zachęcić was do walki w obronie wiary, która raz
na zawsze została przekazana świętym. 4 Piszę o tym
dlatego, że pojawili się wśród was jacyś bezbożni ludzie,
którzy twierdzą, że skoro Bóg okazał im łaskę, to mogą teraz
prowadzić rozwiązłe życie. W ten sposób odrzucają Jezusa
Chrystusa, naszego jedynego Władcę i Pana. Dawno już
jednak wydany został na nich wyrok potępienia. 5 Dobrze
znacie historię wyzwolenia Izraelitów z niewoli w Egipcie.
Chciałbym wam jednak przypomnieć, że spośród ludzi,
którzy zostali wyzwoleni, Pan zgładził tych, którzy Mu nie
uwierzyli. 6 Ukarał również aniołów, którzy nie pozostali
tam, gdzie powinni, ale opuścili swoje miejsce. Uwięził ich w
ciemnej otchłani, gdzie czekają na dzień Bożego sądu. **(aïdios
g126)** 7 Przypomnijcie sobie również, co się stało z Sodomą
i Gomorą oraz okolicznymi miastami. Życie mieszkańców
tych miast było rozwiązłe, a ich pragnienia—sprzeczne z
naturą. Dlatego kara, którą ponieśli, stała się przykładem
kary wiecznego ognia. **(aiōnios g166)** 8 Ludzie, którzy wkradli
się między was, są do nich podobni. Kierują się bowiem
swoimi urojeniami i hańbią własne ciała. Odrzucają władzę
Pana i obrażają niebiańskie istoty, 9 podczas gdy nawet
archanioł Michał, spierając się z diabłem o ciało Mojżesza,
nie ośmielił się go oskarżyć. Powiedział tylko: „Niech Pan
cię potępi!”. 10 Ci zaś, którzy pojawili się wśród was,
przeklinają to, o czym nie mają zielonego pojęcia. Skończą
jednak jak nierozumne zwierzęta, które kierują się tylko
zmysłami. 11 Marny ich los! Poszli bowiem w ślady Kaina,
który był mordercą, oraz Baalama, który dla pieniędzy był
gotów popełnić zło, a także Korego, który zbuntował się
przeciwko Bogu i został za to zgładzony. Ich spotka taki sam
los! 12 Ludzie ci chętnie zasiadają z wami przy wspólnym
stole. Myślą jednak tylko o tym, żeby się najeść, i wciąż
sprawiają wam kłopoty. Są jak chmury gnane wiatrem, ale
nie dające potrzebnego deszczu, i jak wyrwane z korzeniami,
uschnięte drzewa, na których brak owoców. 13 Ich złe
uczynki są jak spienione morskie fale, oni sami zaś—jak
zabłąkane gwiazdy, których przeznaczeniem jest wieczna
ciemność. **(aiōn g165)** 14 Henoch, który żył siedem pokoleń
po Adamie, prorokował o nich, mówiąc: „Pan nadchodzi
z tysiącami swoich świętych, 15 aby osądzić wszystkich
ludzi. On ukarze bezbożnych za złe czyny, których się
dopuścili, oraz za zuchwałe słowa, którymi obrazili Boga”.
16 Ludzie ci wiecznie narzekają na swój los i kierują się
tylko swoimi własnymi pragnieniami. Używają wyszukanych
słów i dobrze mówią o tych, od których spodziewają się coś
dostać. 17 Wy jednak, kochani, pamiętajcie słowa apostołów
naszego Pana, Jezusa Chrystusa, 18 którzy mówili: „W
czasach ostatecznych pojawią się ludzie wyśmiewający
Boże obietnice i kierujący się tylko swoimi bezbożnymi
pragnieniami”. 19 Oni to doprowadzają do podziałów, nie
mają bowiem Ducha Świętego i myślą tylko o zaspokajaniu
swoich pragnień. 20 Ale wy, kochani, budujcie z samych
siebie budowlę, opartą na fundamencie świętej wiary. Macie
w sobie Ducha Świętego, więc módlcie się! 21 Trwajcie w
Bożej miłości, czekając na dzień, w którym nasz Pan, Jezus
Chrystus, okaże wam swoje współczucie i da wam wieczne
życie. **(aiōnios g166)** 22 Bądźcie wyrozumiali dla tych, którzy
mają wątpliwości. 23 Wyrywajcie z ognia tych, którzy giną.
Okazujcie współczucie tym, którzy tego potrzebują—nie
miejcie jednak nic wspólnego z ich grzechami. 24 Bóg
może ochronić was przed upadkiem i sprawić, że—czyści i
radośni—będziecie mogli stanąć przed Jego chwalebnym
majestatem. 25 On jest jedynym, prawdziwym Bogiem i
Jemu należy się wieczna chwała, uwielbienie, moc i władza.
Oddajmy Mu więc cześć, poprzez naszego Pana, Jezusa
Chrystusa. Amen! **(aiōn g165)**

Objawienie

1 Oto objawienie, które Bóg przekazał Jezusowi
Chrystusowi, aby powiedział On swoim sługom o tym, co
ma się wkrótce wydarzyć. Jezus wysłał więc anioła, aby
ten przekazał to objawienie Jego słudze, Janowi. **2** On
zaś przekazał innym słowo Boże oraz to, czego dowiedział
się od Jezusa Chrystusa. **3** Szczęśliwy jest ten, kto czyta,
i ci, którzy słuchają słów tego proroctwa. Niech zwrócą
uwagę na jego treść, bo niedługo wszystko to się wypełni.
4 Ja, Jan, piszę do siedmiu kościołów, znajdujących się
w prowincji Azja. Niech Bóg, który był, jest i nadchodzi,
obdarza was swoją łaską i pokojem! Tą samą łaską i pokojem
niech obdarzy was siedem Duchów, obecnych przy Jego
tronie, **5** oraz Jezus Chrystus, który jest godnym zaufania
świadkiem! On jest pierwszym, który zmartwychwstał. On
panuje również nad wszystkimi władcami świata. Chrystus
kocha nas tak bardzo, że przelał za nas swoją krew i w ten
sposób uwolnił nas od grzechów. **6** On sprawił również,
że staliśmy się członkami królewskiej rodziny i kapłanami
samego Boga Ojca. Jemu należy się wieczna chwała oraz
władza. Amen! **(aiōn g165)** **7** On, już niebawem, nadejdzie
wśród obłoków i zobaczą Go wszyscy ludzie, nawet ci, którzy
Go przebili. Wówczas wszystkie narody świata będą płakać
z Jego powodu. Wszystko to się naprawdę wydarzy! Amen!
8 Bóg, który jest Wszechmocnym Panem, mówi: „Ja jestem
Alfa i Omega". On był, jest i nadchodzi! **9** Ja, Jan, wasz
przyjaciel i towarzysz w cierpieniu, a także współobywatel
Bożego królestwa, nieugięcie trzymający się Pana, zostałem
zesłany na wyspę Patmos za głoszenie ludziom słowa
Bożego i opowiadanie im o Jezusie. **10** Pewnego razu, w
dzień Pański, ogarnął mnie Duch Święty i usłyszałem za
sobą potężny głos, brzmiący jak dźwięk trąby: **11** —Zapisz
w księdze wszystko, co widzisz, a następnie wyślij ją do
siedmiu kościołów: do Efezu, Smyrny, Pergamonu, Tiatyry,
Sardes, Filadelfii i Laodycei. **12** Gdy się odwróciłem, aby
zobaczyć, czyj to głos, ujrzałem siedem złotych świeczników,
13 a między nimi kogoś, kto wyglądał jak Syn Człowieczy.
Był ubrany w długą szatę i przepasany na piersiach złotym
pasem. **14** Jego głowa i włosy były białe jak śnieżnobiała
wełna, a spojrzenie—przenikające jak płomień ognia. **15**
Jego stopy lśniły jak rozgrzany w piecu mosiądz, a głos
brzmiał jak huk fal. **16** W prawej ręce trzymał siedem gwiazd,
a z Jego ust wychodził ostry, obosieczny miecz. Jego twarz
lśniła jak słońce w pełnym blasku. **17** Gdy Go ujrzałem,
padłem jak martwy u Jego stóp. Ale On dotknął mnie
swoją prawą ręką i rzekł: —Nie bój się! Jestem Pierwszy i
Ostatni. **18** Umarłem, ale ożyłem i będę żyć wiecznie. Mam
klucze do świata zmarłych. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** Zapisz
to, co już zobaczyłeś, co jest teraz oraz co się wydarzy
potem. **20** Siedem gwiazd w mojej prawej dłoni to aniołowie
siedmiu kościołów, a siedem złotych świeczników to siedem
kościołów.

2 Aniołowi kościoła w Efezie napisz tak: Oto słowa Tego,
który trzyma w prawej dłoni siedem gwiazd i chodzi
wśród siedmiu złotych świeczników. **2** Znam twoje czyny,
twoją ciężką pracę oraz twoją wytrwałość. Wiem, że nie
możesz znieść złych ludzi i że sprawdziłeś tych, którzy
podają się za apostołów, i udowodniłeś, że nimi nie są. **3**
Zniosłeś cierpienia, które spotkały cię z mojego powodu, i
nie poddałeś się. **4** Mam ci jednak za złe to, że twoja miłość
nie jest już tak wielka, jak na początku. **5** Przypomnij więc
sobie, jak było dawniej! Opamiętaj się i postępuj tak, jak
na początku! Jeśli tego nie uczynisz, przyjdę i usunę twój
świecznik z miejsca, w którym stoi. **6** Podoba mi się jednak
to, że nienawidzisz złego postępowania nikolaitów, bowiem
Ja również go nienawidzę. **7** Kto ma uszy do słuchania,
niech uważnie słucha tego, co Duch mówi do kościołów!
Zwycięzcy dam prawo spożywania owoców z drzewa życia,
które znajduje się w raju Boga. **8** Aniołowi kościoła w Smyrnie
napisz tak: Oto słowa Tego, który jest Pierwszy i Ostatni,
który umarł, ale ożył. **9** Wiem, że cierpisz i że jesteś biedny.
Tak naprawdę jednak jesteś bogaty! Znam pomówienia
twoich przeciwników, którzy podają się za pobożnych Żydów,
ale wcale nimi nie są, należą bowiem do szatana. **10** Nie
bój się prześladowań! Szatan zamierza wtrącić niektórych
z was do więzienia. Będzie to próba waszej wiary, przez
dziesięć dni będziecie bowiem prześladowani. Ty jednak
bądź wierny aż do śmierci—a dam ci wieniec życia! **11** Kto
ma uszy do słuchania, niech uważnie słucha tego, co Duch
mówi do kościołów! Zwycięzca nie zazna już śmierci po raz
drugi. **12** Aniołowi kościoła w Pergamonie napisz tak: Oto
słowa Tego, który ma ostry, obosieczny miecz. **13** Wiem, że
mieszkasz w mieście, w którym znajduje się tron szatana. A
mimo to jesteś Mi wierny i nie wyrzekłeś się Mnie nawet
wtedy, gdy w tej siedzibie szatana zamordowano mojego
wiernego sługę, Antypasa. **14** Mam ci jednak za złe to,
że tolerujesz w kościele ludzi postępujących podobnie jak
Baalam, który doradzał królowi Balakowi, jak zniszczyć naród
izraelski, doprowadzając go do rozwiązłości seksualnej i
zachęcając do udziału w ucztach na cześć bożków. **15**
Znajdują się bowiem wśród was tacy, którzy trzymają się złej
nauki nikolaitów. **16** Opamiętaj się! Jeśli tego nie uczynisz,

to wkrótce przyjdę i sam będę z nimi walczył, a moje
słowa będą ostre jak miecz. 17 Kto ma uszy do słuchania,
niech uważnie słucha tego, co Duch mówi do kościołów!
Zwycięzcy dam ukrytą mannę i biały kamyk, na którym
będzie wyryte jego nowe imię, znane tylko temu, kto je
otrzyma. 18 Aniołowi kościoła w Tiatyrze napisz tak: Oto
słowa Syna Bożego, którego spojrzenie jest przenikające jak
płomień ognia, a stopy podobne do lśniącego mosiądzu. 19
Znam twoje czyny, twoją miłość, wiarę, służbę i wytrwałość.
Wiem, że teraz postępujesz lepiej niż kiedyś. 20 Mam ci
jednak za złe to, że pozwalasz na to, aby Jezabel nauczała
w kościele. Podaje się ona bowiem za prorokinię, ale zwodzi
tych, którzy Mi służą, ucząc ich rozwiązłości seksualnej
i zachęcając do udziału w ucztach na cześć bożków. 21
Dałem jej czas na to, aby się opamiętała. Ona jednak nie
chce porzucić swojej rozwiązłości. 22 Dlatego ześlę na
nią chorobę. Jeśli zaś ci, którzy z nią grzeszyli, również
nie zmienią swojego postępowania, to także doświadczą
ogromnych cierpień. 23 Na jej zwolenników ześlę natomiast
śmierć i wszystkie kościoły zobaczą, że naprawdę znam
ludzkie serca oraz umysły i że każdemu wyznaczam zapłatę,
na jaką zasłużył. 24 Na was zaś, pozostałych wierzących
w Tiatyrze, którzy nie przyjęliście tej fałszywej nauki, i
nie poznaliście tego, co nazywają „głębią szatana”, nie
nakładam żadnych dodatkowych obowiązków. 25 Do czasu
mojego powrotu trzymajcie się tylko tego, czego się ode
Mnie nauczyliście. 26 Zwycięzcy i temu, kto do końca będzie
posłuszny mojej nauce, dam tę samą władzę nad narodami,
którą Ja otrzymałem od mojego Ojca. Będzie on potężnym
przywódcą i pod jego rządami narody będą jak skruszony
gliniany garnek. Dam mu też Gwiazdę Poranną. 29 Kto ma
uszy do słuchania, niech uważnie słucha tego, co Duch
mówi do kościołów!

3 Aniołowi kościoła w Sardes napisz tak: To mówi Ten, który
ma siedem Bożych Duchów i siedem gwiazd. Znam twoje
czyny. Nosisz imię świadczące o tym, że żyjesz, ale jesteś
martwy. 2 Dlatego uważaj na siebie! Zadbaj też o tych, którzy
pozostali przy życiu, ale są już bliscy śmierci! Twoje czyny
są w oczach Boga dalekie od doskonałości. 3 Wróć więc do
nauki, którą przyjąłeś na początku! Uchwyć się jej i opamiętaj
się! Jeśli nie posłuchasz, zjawię się nieoczekiwanie jak
złodziej i nie zorientujesz się, kiedy nadejdę! 4 Masz jednak
w Sardes kilku ludzi, którzy nie pobrudzili swoich szat. Będą
oni chodzić razem ze Mną w białych szatach, gdyż są tego
godni. 5 Zwycięzcy dam białe szaty i nie usunę jego imienia
z księgi życia, ale przyznam się do niego wobec Ojca i
Jego aniołów. 6 Kto ma uszy do słuchania, niech uważnie
słucha tego, co Duch mówi do kościołów! 7 Aniołowi kościoła
w Filadelfii napisz tak: To mówi Święty i Prawdziwy, który
posiada klucz króla Dawida: jeśli otworzy drzwi, nikt nie może
zamknąć; a jeśli je zamknie, nikt nie może ich otworzyć. 8
Znam twoje czyny. Wiem, że nie posiadasz wielkiej mocy, a
jednak trzymałeś się mojego słowa i nie zaparłeś się Mnie.
Dlatego otworzyłem przed tobą drzwi, których nikt nie może
zamknąć. 9 Sprawię, że ci, którzy podają się za pobożnych
Żydów, choć w rzeczywistości należą do szatana, przyjdą
i padną u twoich stóp, i zrozumieją, że cię kocham. 10
Ponieważ wytrwale trzymałeś się mojego słowa, ochronię cię
w czasie próby, której poddany zostanie cały świat i wszyscy
jego mieszkańcy. 11 Już wkrótce powrócę! Pilnuj więc tego,
co masz, aby nikt nie odebrał ci czekającego na ciebie
wieńca. 12 Zwycięzcę uczynię filarem w świątyni mojego
Boga i nikt nie będzie w stanie go z niej usunąć. Wypiszę
na nim imię mojego Boga oraz nazwę Jego miasta—nowej
Jerozolimy, zstępującej z nieba, od mojego Boga. Wypiszę na
nim również moje nowe imię! 13 Kto ma uszy do słuchania,
niech uważnie słucha tego, co Duch mówi do kościołów! 14
Aniołowi kościoła w Laodycei napisz tak: To mówi Amen,
wierny i prawdziwy świadek, źródło Bożego stworzenia. 15
Znam twoje czyny. Nie jesteś ani zimny, ani gorący. Obyś
się zdecydował! 16 Skoro jednak jesteś tylko letni—ani
zimny, ani gorący—wypluję cię z moich ust. 17 Mówisz:
„Jestem bogaty, wszystko mam i niczego mi nie brakuje”.
Nie zdajesz sobie jednak sprawy z tego, że tak naprawdę
jesteś godnym pożałowania nędzarzem—biednym, ślepym i
nagim. 18 Radzę ci więc kupić ode Mnie złoto, które zostało
oczyszczone w ogniu, a wtedy naprawdę staniesz się bogaty.
Kup ode Mnie również białą szatę, abyś mógł się nią okryć i
byś nie musiał wstydzić się swojej nagości. Kup także maść
do oczu, abyś przejrzał. 19 Wszystkich, których kocham,
upominam i karzę. Bądź gorliwy i opamiętaj się! 20 Oto
stanąłem przed drzwiami i pukam. Jeśli ktoś usłyszy mój
głos i otworzy drzwi, wejdę do niego i będziemy razem
ucztować: Ja z nim, a on ze Mną. 21 Zwycięzcy pozwolę
zasiąść razem ze Mną na moim tronie—Ja również jako
zwycięzca zasiadłem z Ojcem na Jego tronie. 22 Kto ma
uszy do słuchania, niech uważnie słucha tego, co Duch
mówi do kościołów!

4 Po tym wszystkim zobaczyłem otwarte drzwi do nieba. A
głos, który usłyszałem na początku, brzmiący jak dźwięk
trąby, przemówił: —Wejdź tutaj, chcę ci bowiem pokazać,
co ma się wydarzyć w przyszłości. 2 Wtedy nagle ogarnął
mnie Duch—znalazłem się w niebie i zobaczyłem tron oraz

Tego, który na nim zasiada. Jego blask był podobny do
jaspisu i rubinu, a Jego tron otaczała tęcza, mieniąca się jak
szmaragd. 4 Wokół Jego tronu stały dwadzieścia cztery inne
trony, na których siedziało dwudziestu czterech starszych.
Byli oni ubrani w białe szaty, a na głowach mieli złote wieńce.
5 Z głównego tronu wydobywały się błyskawice i grzmoty oraz
dobiegały głosy. Przed nim zaś płonęło siedem ognistych
pochodni, przedstawiających siedem Bożych Duchów, 6 i
rozpościerało się morze, które wyglądało jak kryształ. Na
środku tronu i wokół niego znajdowały się cztery istoty,
które miały mnóstwo oczu—zarówno z przodu, jak i z tyłu.
7 Pierwsza była podobna do lwa, druga—do byka, trzecia
miała ludzką twarz, a czwarta przypominała lecącego orła. 8
Istoty te miały po sześć skrzydeł i mnóstwo oczu—na całym
ciele. Bez wytchnienia, dniem i nocą, wołały one: 9 Podczas
gdy istoty te otaczały chwałą, czcią oraz wdzięcznością
Tego, który zasiada na tronie i żyje na wieki, **(aiōn g165)** 10
dwudziestu czterech starszych padało przed Nim na twarz
i oddawało Mu pokłon. Składali oni swoje wieńce przed
tronem Tego, który żyje na wieki, i mówili: **(aiōn g165)** 11
„Panie nasz, Boże, Tobie należy się chwała, cześć i moc.
Ty bowiem stworzyłeś wszechświat i wszystko zaistniało z
Twojej woli”.

5 Zauważyłem, że Ten, który zasiada na tronie, trzymał
w prawej ręce zwój papirusu, zapisany po obu stronach i
opatrzony siedmioma pieczęciami. 2 Ujrzałem też potężnego
anioła, który zawołał donośnym głosem: „Kto jest godny
złamać pieczęcie i rozwinąć zwój?!”. 3 Nikt jednak—ani w
niebie, ani na ziemi, ani pod ziemią—nie mógł go rozwinąć i
przeczytać. 4 I rozpłakałem się, widząc, że nie znalazł się
nikt, kto byłby godny to uczynić. 5 Wtedy jeden ze starszych
pocieszył mnie, mówiąc: —Nie płacz! Lew z rodu Judy,
potomek króla Dawida, jest zwycięzcą. On może rozwinąć
zwój oraz złamać siedem pieczęci! 6 Wtedy zobaczyłem
Baranka, stojącego przed tronem, w otoczeniu starszych i
czterech istot. Wyglądał tak, jakby został złożony w ofierze.
Baranek miał siedem rogów i siedmioro oczu, będących
siedmioma Bożymi Duchami, wysłanymi na ziemię. 7
Podszedł On do Tego, który zasiada na tronie, i wziął z Jego
prawej ręki zwój. 8 Gdy to uczynił, cztery istoty i dwudziestu
czterech starszych upadło przed Nim na twarz, oddając
Mu hołd. Każdy z nich miał w rękach harfę i złoty kielich
napełniony kadzidłem—modlitwami świętych. 9 I śpiewali
nową pieśń: „Zasługujesz na to, aby wziąć zwój, złamać
pieczęcie i rozwinąć go. Zostałeś bowiem zabity i swoją
krwią wykupiłeś dla Boga ludzi z każdego plemienia, języka,
ludu i narodu. 10 Uczyniłeś ich kapłanami naszego Boga i
członkami królewskiej rodziny, którzy będą rządzić ziemią”.
11 Potem zobaczyłem mnóstwo aniołów, otaczających tron,
cztery istoty oraz starszych, i usłyszałem ich śpiew. Setki
milionów aniołów 12 wołały: „Baranek, który został zabity,
zasługuje na to, aby otrzymać władzę, bogactwo, mądrość
i moc oraz odebrać cześć, chwałę i uwielbienie!”. 13
Usłyszałem również, jak każde stworzenie—na niebie, na
ziemi, pod ziemią, na morzu oraz w jego głębinach—wołało:
„Temu, który zasiada na tronie, oraz Barankowi należy się
wieczne uwielbienie, cześć, chwała i moc!”. **(aiōn g165)** 14
Po tych słowach cztery istoty powiedziały: „Amen!”, a starsi
padli na twarz, oddając Mu pokłon.

6 Następnie zobaczyłem, że Baranek złamał pierwszą
pieczęć, i usłyszałem, jak jedna z czterech istot zawołała:
„Ruszaj!”. Okrzyk ten był tak głośny, jak huk pioruna. 2
I zobaczyłem jeźdźca na białym koniu. Na głowie miał
wieniec, a w ręku trzymał łuk. Wyruszył, aby odnieść
kolejne zwycięstwo. 3 Gdy Baranek złamał drugą pieczęć,
usłyszałem głos drugiej istoty: „Ruszaj!”. 4 I pojawił się
koń ognistoczerwony. Jego jeździec dostał do ręki miecz
i wyruszył, aby odebrać ziemi pokój i sprawić, że ludzie
będą się nawzajem zabijać. 5 Gdy Baranek złamał trzecią
pieczęć, usłyszałem, jak trzecia istota powiedziała: „Ruszaj!”.
I zobaczyłem czarnego konia oraz jego jeźdźca, który trzymał
w ręku wagę. 6 Następnie usłyszałem głos dobiegający od
czterech istot: „Dzień pracy to bochenek chleba lub trzy kilo
mąki. Nie marnuj oliwy i wina”. 7 Gdy złamał czwartą pieczęć,
usłyszałem głos czwartej istoty: „Ruszaj!”. 8 I zobaczyłem
sinozielonego konia. Ten, który na nim siedział, miał na
imię Śmierć i reprezentował krainę zmarłych. Dano mu
władzę nad jedną czwartą ziemi, aby zsyłał na ludzi śmierć.
Jedni mieli zginąć w walce, inni—umrzeć z głodu lub z
powodu epidemiami, jeszcze inni—rozszarpani przez dzikie
zwierzęta. **(Hadēs g86)** 9 Gdy Baranek złamał piątą pieczęć,
zobaczyłem ołtarz, a poniżej niego—dusze ludzi, którzy
zostali zamordowani za to, że byli posłuszni słowu Bożemu i
opowiadali innym o Chrystusie. 10 Głośno wołali oni: „Święty
Panie, jedyny i prawdziwy Władco, kiedy ukarzesz tych,
którzy nas zamordowali?!”. 11 Wszystkim im dano białe szaty
i powiedziano, żeby odpoczęli i przez krótki czas zaczekali,
aż dołączą do nich ich przyjaciele, którzy również służą
Panu, i—podobnie jak oni—również zostaną zamordowani.
12 Gdy zobaczyłem, że Baranek złamał szóstą pieczęć,
rozpoczęło się ogromne trzęsienie ziemi. Słońce straciło
swój blask, jakby ktoś zasłonił je czarną płachtą, a księżyc
stał się krwawoczerwony. 13 Gwiazdy zaś spadały na ziemię

jak owoce z targanego wichurą drzewa. 14 Nagle zniknęło
niebo—jakby było zwojem papirusu, który został przez
kogoś zwinięty. Góry i wyspy zostały przesunięte ze swoich
miejsc. 15 Przywódcy i władcy świata, wybitni dowódcy,
najbogatsi i najbardziej wpływowi ludzie—wszyscy oni,
razem z niewolnikami, poukrywali się w jaskiniach i grotach,
16 marząc tylko o tym, aby zasypały ich przewracające się
góry i spadające skały. W ten sposób chcieli bowiem ukryć
się przed obliczem Tego, który zasiada na tronie, oraz przed
gniewem Baranka. 17 Nadszedł bowiem wielki dzień Ich
gniewu i nikt nie był w stanie uciec przed Ich sądem.

7 Po tym wszystkim zobaczyłem czterech aniołów, stojących
na czterech krańcach ziemi i powstrzymujących cztery
wiatry. Dzięki nim nie drgnęło żadne drzewo ani żadna inna
rzecz na ziemi; nie poruszyło się nawet morze. 2 Wtedy
zobaczyłem innego anioła, przybywającego ze wschodu i
niosącego wielką pieczęć żywego Boga. Głośno zawołał on
do czterech aniołów, którym pozwolono niszczyć ziemię i
morze: 3 „Nie niszczcie ziemi i drzew oraz morza, dopóki
nie postawimy Bożej pieczęci na czołach tych, którzy
Mu służą”. 4 I usłyszałem liczbę opieczętowanych—sto
czterdzieści cztery tysiące osób ze wszystkich rodów
Izraela. 5 Opieczętowano więc po dwanaście tysięcy osób
z poszczególnych rodów: Judy, Rubena, Gada, 6 Asera,
Neftalego, Manassesa, 7 Symeona, Lewiego, Issachara, 8
Zabulona, Józefa oraz Beniamina. 9 Następnie zobaczyłem
ogromny, niezliczony tłum ludzi pochodzących ze wszystkich
narodów, plemion, ludów i języków. Stali oni przed tronem
oraz przed Barankiem, ubrani w białe szaty. W rękach
trzymali gałęzie palmy 10 i głośno wołali: „Zbawienie pochodzi
od naszego Boga, który zasiada na tronie, oraz od Baranka!”.
11 Wszyscy aniołowie zgromadzili się wokół tronu, starszych
oraz czterech istot, a następnie upadli przed tronem na twarz
i wielbili Boga, wołając: 12 „Amen! Wieczne uwielbienie,
chwała i mądrość, wdzięczność i cześć, władza i moc
—wszystko to należy do naszego Boga! Amen!”. **(aiōn g165)**
13 Wtedy jeden ze starszych zapytał mnie: —Kim są ci
ludzie w białych szatach? Skąd przybyli? 14 —Panie, na
pewno to wiesz—odparłem. —Zanim tu przyszli, doświadczyli
ogromnych prześladowań—odpowiedział. —Ich szaty są
białe, ponieważ zostały oczyszczone dzięki przelanej krwi
Baranka. 15 Dlatego właśnie stoją przed tronem Boga,
dniem i nocą służąc w Jego świątyni. W Jego obecności
są bowiem na zawsze bezpieczni. 16 Nigdy nie będą już
cierpieć z powodu głodu, pragnienia czy upału. 17 Baranek,
który stoi przed tronem, zawsze będzie się o nich troszczył i
zaprowadzi ich do źródła wody życia. Bóg zaś otrze z ich
oczu wszelkie łzy.

8 Gdy Baranek złamał siódmą pieczęć, w całym niebie, na
około pół godziny, zapanowała cisza. 2 Zobaczyłem wtedy
siedmiu aniołów, którzy stoją przed Bogiem—wręczono
im siedem trąb. 3 Przybył też inny anioł, trzymający złotą
kadzielnicę, i stanął przy ołtarzu. Podano mu dużą ilość
kadzidła, aby je zmieszał z modlitwami wszystkich świętych i
ofiarował na złotym ołtarzu, znajdującym się przed tronem.
4 Wtedy dym z kadzidła, wraz z modlitwami świętych,
wzniósł się z ręki anioła ku Bogu. 5 Następnie anioł napełnił
kadzielnicę ogniem z ołtarza i zrzucił ją na ziemię, a wtedy
rozległy się potężne grzmoty oraz błyskawice i zatrzęsła się
ziemia. 6 Tymczasem siedmiu aniołów, mających siedem
trąb, przygotowało się do tego, aby zatrąbić. 7 Gdy zatrąbił
pierwszy z nich, na ziemię spadł grad i ogień zmieszany z
krwią. Jedna trzecia część ziemi stanęła wtedy w płomieniach
i spaliła się jedna trzecia drzew oraz wszystkie polne rośliny.
8 Gdy zatrąbił drugi anioł, coś przypominającego wyglądem
ogromną płonącą górę zostało wrzucone do morza. Jedna
trzecia wód stała się wtedy czerwona jak krew. 9 Wyginęła
też jedna trzecia morskich zwierząt i została zniszczona
jedna trzecia wszystkich okrętów. 10 Gdy zatrąbił trzeci anioł,
ogromna płonąca gwiazda spadła z nieba na jedną trzecią
rzek oraz na źródła, z których wypływała woda. 11 Gwiazda
ta zatruła jedną trzecią wszystkich wód, dlatego nazwano ją
Goryczą. Woda zyskała bowiem gorzki smak i zabiła wielu
ludzi. 12 Gdy zatrąbił czwarty anioł, słońce, księżyc i gwiazdy
straciły jedną trzecią jasności. W ciągu dnia było o jedną
trzecią ciemniej, a również noc stała się o jedną trzecią
ciemniejsza niż dotychczas. 13 Wtedy zobaczyłem orła
lecącego środkiem nieba i usłyszałem jego głos. Trzykrotnie
zawołał on: „Marny będzie los ziemi, gdy zatrąbią pozostali
trzej aniołowie!”.

9 Wtedy zatrąbił piąty anioł i zobaczyłem gwiazdę zrzuconą
z nieba na ziemię. Miała on otworzyć tunel prowadzący
do otchłani. **(Abyssos g12)** 2 Gdy to uczyniła, buchnął z niej
dym, niczym z olbrzymiego pieca. Kłęby dymu były tak
ogromne, że zasłoniły słońce i niebo. **(Abyssos g12)** 3 Z dymu
wyłoniła się szarańcza, która miała taką samą moc, jak
skorpiony. 4 Nakazano jej, aby nie atakowała trawy, polnych
roślin oraz drzew, ale ludzi, którzy nie mają na czole Bożej
pieczęci. 5 Szarańcza ta nie miała ich zabijać, ale sprawiać
im cierpienie—przez pięć miesięcy mieli oni odczuwać taki
ból, jak po ukąszeniu skorpiona. 6 W tych dniach ludzie będą
bezskutecznie próbowali odebrać sobie życie. Będą chcieli

umrzeć, ale nie będzie to możliwe. 7 Szarańcza ta wyglądała
jak konie przygotowane do walki. Na głowach miały coś w
rodzaju złotych wieńców, a ich pyski przypominały ludzkie
twarze. 8 Miały długie włosy, jak kobiety, i zęby—podobne
do zębów lwa. 9 Ich pancerze wyglądały tak, jakby były z
żelaza, a odgłos ich skrzydeł przypominał huk rydwanów
pędzących do boju. 10 Ich ogony były podobne do ogonów
skorpionów i były zakończone żądłami. Właśnie dzięki nim
mogły zadawać ludziom cierpienie, trwające pięć miesięcy.
11 Ich władcą był anioł otchłani, którego hebrajskie imię
brzmi Abaddon (to znaczy: „Niszczyciel”). **(Abyssos g12)** 12 W
ten sposób wypełniła się jedna z trzech zapowiedzi orła,
który wołał: „Marny będzie los ziemi”. Pozostały jednak
jeszcze dwie. 13 Wtedy zatrąbił szósty anioł i usłyszałem
słowa, dobiegające od strony czterech rogów złotego ołtarza,
stojącego przed Bogiem. 14 Słowa te skierowane były do
szóstego anioła, trzymającego trąbę, i brzmiały następująco:
„Wypuść czterech aniołów uwięzionych nad wielką rzeką
Eufrat”. 15 I uwolniono ich, a aniołowie ci byli przygotowani
właśnie na tę godzinę, dzień, miesiąc i rok—mieli bowiem
zabić jedną trzecią wszystkich ludzi. 16 I usłyszałem liczbę ich
wojsk: dwieście milionów! 17 W moim widzeniu zobaczyłem
też ich konie i jeźdźców. Dosiadający konie mieli na sobie
pancerze ognistoczerwone, granatowe lub żółte. Głowy koni
przypominały głowy lwów, a z ich pysków wydobywał się
ogień, dym i opary siarki, które uśmierciły jedną trzecią
wszystkich ludzi. 19 Niszczycielska moc tych koni znajdowała
się bowiem właśnie w ich pyskach oraz w ogonach, które
przypominały kąsające, jadowite węże. 20 Ludzie, którzy
przeżyli te ataki, nie opamiętali się jednak i nie przestali
czynić zła. Nadal oddawali cześć demonom oraz otaczali
czcią złote, srebrne, brązowe, kamienne oraz drewniane
posągi, które nie widzą, nie słyszą ani nie mogą się poruszać.
21 Nie porzucili również czarów oraz rozwiązłości seksualnej;
nadal też kradli i mordowali innych ludzi.

10 Potem zauważyłem innego potężnego anioła,
który—otoczony obłokami—zstępował z nieba. Nad
głową miał tęczę, a jego twarz lśniła jak słońce. Jego nogi
wyglądały jak słupy ognia, 2 a w ręku trzymał mały, rozwinięty
zwój. Prawą stopę postawił na morzu, a lewą na lądzie,
3 i zawołał, a jego głos był tak potężny, jak ryk lwa. Na
jego okrzyk odpowiedziało siedem grzmotów. 4 Chciałem
już zapisać to, co powiedziały grzmoty, usłyszałem jednak
głos z nieba: —Zapieczętuj słowa siedmiu grzmotów i nie
zapisuj ich! 5 Wtedy anioł, który stał na morzu i na lądzie,
podniósł prawą rękę ku niebu 6 i powiedział: „Nadchodzi już
czas! Gdy tylko zatrąbi siódmy anioł, wypełni się tajemniczy
plan Boga, ogłoszony Jego sługom, prorokom”. Mówiąc to,
przysiągł na Tego, który jest wieczny i który stworzył niebo,
ląd i morze wraz z zamieszkującymi je istotami. **(aiōn g165)** 8 I
znów usłyszałem głos z nieba: —Podejdź do anioła, który
stoi na morzu i lądzie, i weź z jego ręki rozwinięty zwój.
9 Podszedłem więc do niego i poprosiłem: —Daj mi ten
mały zwój. —Weź go i połknij—odpowiedział. —W ustach
poczujesz smak miodu, ale w żołądku poczujesz gorycz. 10
Wziąłem go więc z ręki anioła i zjadłem. I rzeczywiście—w
ustach był słodki jak miód, ale gdy go połknąłem, poczułem
w żołądku gorycz. 11 Wtedy znowu usłyszałem głos: —Nadal
opowiadaj wszystkim o przyszłości ludów, narodów, języków
oraz władców tego świata.

11 Potem dostałem do ręki miarę i otrzymałem następujące
polecenie: —Wstań i zmierz świątynię Boga oraz jej
ołtarz. Policz również tych, którzy są w środku i oddają cześć
Bogu. 2 Nie mierz jednak dziedzińca przed świątynią, został
on bowiem przeznaczony dla pogan, którzy będą deptać
święte miasto przez czterdzieści dwa miesiące. 3 Ja zaś
dam siłę dwóm moim świadkom—ubiorą się w wory pokutne
i będą prorokować przez tysiąc dwieście sześćdziesiąt
dni. 4 Świadkowie ci będą jak dwa drzewa oliwne i dwa
świeczniki stojące przed Panem ziemi. 5 Ktokolwiek spróbuje
wyrządzić im krzywdę, zostanie natychmiast spalony—z
ich ust wydobywać się będzie bowiem żar ognia. Każdy
więc, kto będzie chciał ich zniszczyć, poniesie śmierć. 6
Świadkowie ci, pełniąc służbę proroków, będą w stanie
powstrzymać deszcz, sprawić, że wody staną się czerwone
jak krew, oraz zesłać na ziemię wszelkie możliwe klęski. 7
Gdy już przekażą ludziom swoje poselstwo, z otchłani wyłoni
się bestia, która wypowie im wojnę a następnie pokona
ich i zabije. **(Abyssos g12)** 8 Ich ciała zostaną porzucone na
placu wielkiego miasta, w którym ukrzyżowano ich Pana. W
wymiarze duchowym miasto to jest podobne do Sodomy
i Egiptu. 9 Przez trzy i pół dnia wszystkie ludy, plemiona,
języki i narody będą patrzeć na ich zwłoki i nie pozwolą
ich pogrzebać. 10 Cały świat będzie się bowiem cieszyć
i świętować z powodu ich śmierci. Co więcej, z tej okazji
ludzie będą nawet wręczać sobie prezenty. Działalność
tych proroków sprawiała bowiem ogromny kłopot wszystkim
mieszkańcom ziemi. 11 Po trzech i pół dniach Bóg wzbudził
ich jednak do życia i sprawił, że wstali z miejsca. Wówczas
tych, którzy widzieli ich ciała, ogarnął wielki strach. 12 Z
nieba zaś rozległ się donośny głos: „Chodźcie!”. I na oczach
swoich wrogów prorocy zostali otoczeni obłokami i wznieśli
się do nieba. 13 W tym momencie nastąpiło silne trzęsienie

ziemi, które zniszczyło jedną dziesiątą miasta i zabiło siedem
tysięcy osób. Wszyscy pozostali byli przerażeni i oddali
chwałę Bogu, który mieszka w niebie. 14 W ten sposób
wypełniła się druga z trzech zapowiedzi orła, który wołał:
„Marny będzie los ziemi”. Pozostała jednak jeszcze jedna.
15 Wtedy zatrąbił siódmy anioł i rozległy się donośne głosy z
nieba: „Teraz władzę nad światem obejmie nasz Pan i Jego
Mesjasz—On będzie królować na wieki!”. (aiōn g165) 16 A
dwudziestu czterech starszych, siedzących przed Bogiem
na tronach, padło na twarz, oddając Mu hołd 17 i wołając:
„Panie, Wszechmocny Boże, Ty jesteś i zawsze byłeś!
Dziękujemy Ci, za to, że użyłeś swojej wielkiej mocy i
przejąłeś władzę nad światem. 18 Narody zbuntowały się
przeciwko Tobie, ale teraz nadszedł czas Twego gniewu.
Jest to czas sądu nad zmarłymi i czas nagrody dla Twoich
sług —proroków i świętych, i wszystkich tych, którzy mieli dla
Ciebie respekt, niezależnie od tego, kim byli. Jest to również
czas zagłady dla tych, którzy siali na ziemi zniszczenie”. 19
Wtedy otworzyła się w niebie Boża świątynia i można było
dostrzec w niej skrzynię przymierza. Pojawiły się również
błyskawice, rozległ się huk piorunów i nastąpiło trzęsienie
ziemi, po czym spadł wielki grad.

12 Potem na niebie ukazał się niezwykły obraz: Kobieta,
której ubraniem było słońce, podnóżkiem—księżyc,
a wieńcem okrywającym głowę—dwanaście gwiazd. 2
Oczekiwała ona dziecka i krzyczała z bólu, czekając na
poród. 3 Nagle na niebie pojawił się kolejny obraz: Ogromny
czerwony smok o siedmiu głowach i dziesięciu rogach. Na
każdej głowie miał koronę. 4 Swoim ogonem zmiótł z nieba
jedną trzecią gwiazd i zrzucił je na ziemię. Następnie stanął
przed kobietą, aby pożreć jej dziecko, gdy tylko je urodzi. 5 I
urodziła Syna, który będzie potężnym przywódcą, rządzącym
wszystkimi narodami. Chłopiec ten został zabrany do Boga,
przed Jego tron. 6 Kobieta zaś uciekła na pustynię, gdzie
Bóg przygotował jej schronienie, w którym będzie mogła
bezpiecznie przebywać przez tysiąc dwieście sześćdziesiąt
dni. 7 Potem wybuchła w niebie wojna. Michał i jego aniołowie
walczyli ze smokiem oraz jego aniołami. 8 Potężny smok
przegrał jednak walkę i musiał opuścić niebo. Razem ze
swoim aniołami został strącony na ziemię. Smok ten, zwany
diabłem oraz szatanem, jest tym pradawnym wężem, który
od samego początku zwodził cały świat. 10 I usłyszałem
z niebios donośny głos, mówiący: „Teraz nadszedł czas
zbawienia! Bóg okazał swoją potęgę i objął władzę, a Jego
Mesjasz zaczął panować. Strącony został natomiast ten,
który dniem i nocą oskarżał wierzących, i krytykował ich
przed Bogiem. 11 Oni jednak pokonali go dzięki przelanej
krwi Baranka i dzięki temu, że przekazywali innym prawdę,
oraz byli gotowi oddać za nią życie. 12 Jest to radość dla
całego nieba i dla wszystkich jego mieszkańców! Marny jest
jednak los lądu i morza, na ziemię zstąpił bowiem diabeł,
który wie, że zostało mu niewiele czasu, dlatego ogarnia
go wielki gniew”. 13 Gdy smok uświadomił sobie, że został
zrzucony na ziemię, zaczął prześladować kobietę, która
urodziła Syna. 14 Ona jednak otrzymała dwa skrzydła—jak u
wielkiego orła—i odleciała na przygotowane dla niej miejsce
na pustyni, gdzie przez trzy i pół roku miała opiekę i ochronę
przed wężem. 15 Wtedy wąż wyrzucił ze swojej paszczy
strumień wody, chcąc, aby woda pochłonęła kobietę. 16 Z
pomocą przyszła jej jednak ziemia, która wchłonęła wodę
wyrzuconą z paszczy smoka. 17 Wtedy smok, rozgniewany
na kobietę, odszedł i stanął na brzegu morza, aby walczyć
z jej dziećmi, które przestrzegają Bożych przykazań i są
wierne Jezusowi.

13 Wtedy zobaczyłem dziwną bestię, wyłaniającą się
z morza. Miała siedem głów, dziesięć rogów, a na
nich—dziesięć koron. Na głowach miała wypisane imiona
obrażające Boga. 2 Bestia ta przypominała lamparta, ale
miała niedźwiedzie łapy i lwią paszczę. Smok przekazał
jej całą swoją moc, tron i wielką władzę. 3 Jedna z głów
bestii została śmiertelnie raniona, ale rana ta została nagle
uleczona. Wtedy cały świat podziwiał bestię 4 i oddawał
cześć smokowi, bo to on obdarzył ją taką potęgą. Ludzie
oddawali cześć również samej bestii, mówiąc: „Kto może
się z nią równać? Kto może stanąć z nią do walki?”. 5
Następnie pozwolono bestii bluźnić przeciwko Bogu i działać
przez czterdzieści dwa miesiące. 6 Otworzyła więc paszczę
i zaczęła obrażać Boga oraz Jego świątynię, i poniżać
mieszkańców nieba. 7 Pozwolono jej walczyć ze świętymi i
pokonać ich. I dostała władzę nad wszystkimi plemionami,
ludami, językami i narodami świata. 8 A wszyscy ludzie,
których imion nie zapisano przed powstaniem świata w
księdze życia zabitego Baranka, oddadzą cześć bestii. 9
Kto ma uszy do słuchania, niech słucha uważnie: 10 Ten,
kto ma trafić do więzienia, zostanie uwięziony; ten zaś,
kto ma zginąć, zostanie zamordowany. Czas ten będzie
bowiem dla świętych próbą wytrwałości i wiary. 11 Potem
zobaczyłem inną bestię, wyłaniającą się z ziemi. Miała
dwa rogi, podobne do rogów Baranka, ale przemawiała jak
smok. 12 Besta ta sprawowała władzę w imieniu pierwszej
bestii, która została uleczona ze śmiertelnej rany, i wzywała
całą ziemię i jej mieszkańców do otaczania jej czcią. 13

Bestia z ziemi dokonywała niezwykłych cudów—na oczach
ludzi zrzucała nawet na ziemię ogień z nieba. 14 W ten
sposób oszukiwała ich, nakłaniając do oddawania czci
pierwszej bestii. Rozkazała im nawet wykonać wielki posąg
bestii, która wcześniej została śmiertelnie raniona, ale
ożyła. 15 Pozwolono jej nawet ożywić ten posąg i sprawić,
aby przemówił! Gdy to uczyniła, posąg ten sprawił, że
wszyscy, którzy nie chcieli się przed nim pokłonić, zostali
skazani na śmierć. 16 Rozkazał również, aby wszystkim
ludziom—wielkim i małym, biednym i bogatym, niewolnikom
i wolnym—na prawej ręce lub na czole umieszczono znak.
17 Bez tego oznaczenia nie można było niczego sprzedać
ani kupić. Znakiem tym było zaś imię bestii lub jej cyfrowy
symbol: sześćset sześćdziesiąt sześć. Liczba ta oznacza
pewnego człowieka. Aby odkryć jej znaczenie, potrzeba
jednak dużej mądrości. Kto ją posiada, niech rozszyfruje
liczbę bestii.

14 Potem zobaczyłem Baranka, stojącego na górze Syjon,
a wraz z nim—sto czterdzieści cztery tysiące tych,
którzy mają wypisane na czołach Jego imię oraz imię Ojca.
2 Usłyszałem też z nieba odgłos podobny do huku wielkiego
wodospadu lub potężnego grzmotu. Brzmiał on jak dźwięk
muzyki granej przez wielu harfiarzy. 3 I usłyszałem nową
pieśń, śpiewaną przed tronem Boga, przed czterema istotami
i przed starszymi. Nikt oprócz stu czterdziestu czterech
tysięcy, uratowanych przez Boga z ziemi, nie mógł nauczyć
się tej pieśni. 4 Ludzie ci, za życia na ziemi, trzymali się z
dala od rozwiązłości seksualnej i są bez skazy—zawsze
okazują posłuszeństwo Barankowi. Zostali uratowani z ziemi
i są szczególnie cenni dla Boga i Baranka. 5 Z ich ust nigdy
nie wyszło żadne kłamstwo—są nienaganni! 6 Następnie
zobaczyłem anioła: leciał środkiem nieba i miał ogłosić
mieszkańcom ziemi wieczną dobrą nowinę—miał dotrzeć z
nią do każdego narodu, plemienia, języka i ludu. **(aiōnios g166)**
7 Potężnym głosem wołał on: „Nadszedł czas Bożego sądu!
Okażcie więc respekt Bogu i oddajcie cześć Temu, który
stworzył niebo, lądy, morza i wszystkie źródła wód!”. 8 Zaraz
po nim pojawił się inny anioł, wołający: „Upadł wielki Babilon,
który upajał wszystkie narody świata swoją rozwiązłością!”.
9 Za nim pojawił się trzeci anioł. Potężnym głosem wołał on:
„Ci, którzy pokłonią się bestii i jej posągowi oraz przyjmą jej
znak na rękę lub czoło, 10 doświadczą Bożego gniewu i nie
będzie dla nich litości! Na oczach świętych aniołów oraz
Baranka będą cierpieć w ogniu i siarce. 11 Dym z palącego
ich ognia będzie się unosił na wieki, będą oni bowiem cierpieć
dzień i noc, bez chwili wytchnienia. Taka kara spotka ludzi,
którzy oddali cześć bestii i jej posągowi oraz przyjęli znak jej
imienia!”. **(aiōn g165)** 12 Niech te słowa zachęcają świętych do
wytrwałości, posłuszeństwa Bożym przykazaniom i zaufania
Jezusowi. 13 Potem usłyszałem głos z nieba: —Zapisz te
słowa: „Szczęśliwi ci, którzy umierają, wierząc Panu. Duch
Święty potwierdza, że odpoczną oni po swojej ciężkiej pracy
i otrzymają nagrodę za to, czego dokonali, żyjąc na ziemi”.
14 Następnie zobaczyłem biały obłok, na którym siedział
ktoś, kto wyglądał jak Syn Człowieczy. Na głowie miał złoty
wieniec, a w dłoni trzymał ostry sierp. 15 Wtedy ze świątyni
wyszedł anioł i głośno zawołał do Tego, który siedział na
obłoku: „Ziemia dojrzała już do żniwa, zacznij więc zbiory!”.
16 Wówczas Ten, który siedział na obłoku, zebrał z niej
plon. 17 Wtedy wyszedł ze świątyni inny anioł—on również
trzymał w ręku ostry sierp. 18 Od strony ołtarza nadszedł
wtedy następny anioł, mający władzę nad ogniem. Głośno
zawołał on do anioła trzymającego sierp: „Zbierz z ziemi
grona winorośli, bo już dojrzały i są gotowe na sąd!”. 19
Wówczas anioł, który miał w dłoni sierp, zebrał z ziemi grona
i wsypał je do wielkiej tłoczni Bożego gniewu. 20 Tłocznia
ta znajdowała się poza miastem. Gdy wyciśnięto grona,
wypłynęła z niej rzeka krwi—miała ona trzysta kilometrów
długości i była tak głęboką, że sięgała wędzideł koni.

15 Potem zobaczyłem na niebie ogromny, zadziwiający
obraz: Siedmiu aniołów trzymających siedem ostatnich
klęsk, wyrażających Boży gniew. 2 Ujrzałem też morze,
które wyglądało tak, jakby było z kryształu i ognia. Nad jego
brzegiem stali ci, którzy odnieśli zwycięstwo nad bestią, jej
posągiem i liczbą oznaczającą jej imię. W rękach trzymali
harfy 3 i śpiewali pieśń Mojżesza, sługi Boga, oraz pieśń
Baranka: „Panie, wszechmocny Boże, dokonujesz wielkich i
wspaniałych rzeczy! Jesteś Władcą wszystkich narodów
i zawsze czynisz to, co jest słuszne i prawe. 4 Czy ktoś
może nie okazać Ci respektu i nie oddać Ci chwały?
Panie, tylko Ty jesteś święty! Wszystkie narody przybędą i
oddadzą Ci cześć, bo zobaczą, że jesteś sprawiedliwym
Władcą”. 5 Po tym wszystkim, zobaczyłem, że otworzyła
się świątynia w niebie 6 i wyszło z niej siedmiu aniołów,
trzymających siedem klęsk. Byli oni ubrani w czyste, lśniące
szaty, i przepasani na piersiach złotymi wstęgami. 7 Jedna
z czterech istot wręczyła im siedem złotych pucharów,
wypełnionych gniewem wiecznego Boga, **(aiōn g165)** 8 a
chwała i potęga Boga wypełniła świątynię jak dym. Nikt nie
mógł do niej wejść, dopóki siedmiu aniołów nie zrzuciło na
ziemię siedmiu klęsk.

16 I usłyszałem, jak donośny głos ze świątyni zawołał do
siedmiu aniołów: „Idźcie i wylejcie na ziemię siedem
pucharów Bożego gniewu!”. **2** Wtedy ruszył pierwszy anioł i
wylał swój puchar na ziemię. I natychmiast wszystkich ludzi,
noszących znak bestii i oddających cześć jej posągowi,
dotknęły złośliwe i bolesne wrzody. **3** Drugi anioł wylał swój
puchar na morze, a jego woda stała się jak krew umarłego.
Wszystkie stworzenia, które w niej żyły, wyginęły. **4** Trzeci
anioł wylał swój puchar na rzeki oraz źródła wód, a ich woda
zamieniła się w krew. **5** Wtedy usłyszałem, jak anioł, który
miał władzę na wodą, obwieścił: „Święty i sprawiedliwy Boże,
Ty jesteś i zawsze byłeś. Twój wyrok jest słuszny. **6** Tym,
którzy przelali krew, mordując świętych i proroków, dałeś
teraz do picia właśnie krew —zasłużyli na to”. **7** I usłyszałem
głos dobiegający od ołtarza: „Wszechmocny Boże, Panie,
Twój wyrok jest sprawiedliwy i słuszny”. **8** Czwarty anioł wylał
swój puchar na słońce—i poraziło ono ludzi swoim żarem. **9**
Upał był tak wielki, że ludzie zaczęli przeklinać Boga, który
ma władzę nad klęskami. Nie opamiętali się jednak i nie
oddali Mu czci. **10** Piąty anioł wylał swój puchar na tron bestii.
Wtedy jej królestwo pogrążyło się w ciemności, a ludzie z
bólu gryźli własne języki. **11** Przeklinali Boga, który jest w
niebie, za swój ból i wrzody pokrywające ich ciało, ale nadal
nie opamiętali się i nie porzucili zła. **12** Szósty anioł wylał
puchar na wielką rzekę Eufrat, a jej wody zupełnie wyschły.
Koryto rzeki utworzyło zaś drogę dla władców ze Wschodu.
13 Wtedy zobaczyłem, że z paszczy bestii, z paszczy smoka
i z ust fałszywego proroka wyszły trzy złe duchy, podobne
do ropuch. **14** Duchy te to demony potrafiące czynić cuda.
Nakłoniły one władców całego świata, aby w wielkim dniu
Bożego sądu przystąpili do walki z wszechmocnym Bogiem.
15 Chrystus ostrzega: „Zjawię się nieoczekiwanie jak złodziej.
Szczęśliwy ten, kto będzie wtedy gotowy i będzie miał
przygotowane ubranie, aby nie musiał się wstydzić swojej
nagości”. **16** Duchy zgromadziły władców w miejscu zwanym
po hebrajsku Armagedon. **17** Wtedy siódmy anioł wylał swój
puchar w powietrze, a z tronu świątyni w niebie rozległ
się potężny głos: „Wykonało się!”. **18** Wówczas uderzyły
gromy i pojawiły się błyskawice, po czym nastąpiło potężne
trzęsienie ziemi, jakiego nie było od początku świata. **19**
Ogromne miasto Babilon rozpadło się na trzy części, a
wszystkie inne miasta świata również legły w gruzach. W
ten sposób Bóg okazał wielkiemu Babilonowi swój gniew.
20 Wyspy zniknęły, góry rozpadły się, **21** a z nieba zaczął
padać na ludzi ogromny grad, o wadze ponad czterdziestu
kilogramów. Ludzie przeklinali Boga z powodu klęski gradu,
miała ona bowiem straszne skutki.

17 Jeden z siedmiu aniołów, trzymających puchary,
podszedł do mnie i rzekł: —Chodź, pokażę ci sąd nad
wielką prostytutką, która siedzi nad wieloma wodami. **2**
Grzeszyli z nią władcy całego świata, a mieszkańcy ziemi byli
upojeni jej rozwiązłością. **3** Dzięki mocy Ducha, anioł przeniósł
mnie na pustynię, gdzie zobaczyłem kobietę siedzącą na
szkarłatnej bestii o siedmiu głowach i dziesięciu rogach, na
której wypisano imiona obrażające Boga. **4** Kobieta była
ubrana w purpurę i szkarłat. Miała też na sobie biżuterię ze
złota, szlachetnych kamieni i pereł, w ręku zaś trzymała złoty
kielich, wypełniony jej rozwiązłością i obrzydliwymi czynami.
5 Na czole miała tajemniczy napis: WIELKI BABILON, MATKA
PROSTYTUTEK ORAZ WSZELKIEJ OBRZYDLIWOŚCI NA
ŚWIECIE. **6** Zauważyłem, że kobieta ta jest pijana—upojona
krwią świętych, którzy zostali zamordowani za wierność
Jezusowi. Bardzo mnie to wszystko zdziwiło. Wtedy anioł
powiedział: **7** —Czemu tak się dziwisz? Odsłonię przed
tobą tajemnicę tej kobiety oraz bestii, mającej siedem
głów i dziesięć rogów, niosącej ją na swoim grzbiecie. **8**
Bestia, którą zobaczyłeś, wcześniej była, lecz teraz jej
nie ma. Wyjdzie jednak z otchłani, ale spotka ją zagłada.
Wtedy mieszkańcy ziemi, których imiona nie zostały przed
powstaniem świata zapisane w księdze życia, zdziwią się.
Zobaczą bowiem bestię, która wcześniej była, a teraz jej
nie ma, ale jeszcze się pojawi. **(Abyssos g12)** **9** Zrozumienie
tego wymaga dużej mądrości: Siedem głów bestii to siedem
wzgórz, na których siedzi kobieta—a także siedmiu władców.
10 Pięciu już upadło, szósty właśnie panuje, a siódmy
dopiero się pojawi. Jego rządy będą jednak krótkotrwałe. **11**
Bestia, która wcześniej była, a teraz jej nie ma, to ósmy
władca. Jest on jednym z siedmiu, ale pojawi się ponownie,
czeka go jednak zagłada. **12** Dziesięć rogów to dziesięciu
władców, którzy nie objęli jeszcze władzy. Otrzymają ją na
krótki czas i będą rządzić razem z bestią. **13** Jednomyślnie
postanowią podporządkować jej całą swoją potęgę i władzę.
14 I wypowiedzą wojnę Barankowi, ale On pokona ich, bo jest
Panem panów i Królem królów. Razem z Nim zwycięstwo
odniosą wierni słudzy Boga, którzy zostali przez niego
powołani i wybrani. **15** Anioł mówił dalej: —Wody, nad
którymi siedzi prostytutka, to ludzie różnych narodowości,
ras i języków. **16** Bestia i jej dziesięć rogów, które ujrzałeś,
znienawidzą prostytutkę. Zrzucą z niej ubranie, pożrą jej ciało
i spalą ją w ogniu. **17** Bóg sprawi, że wykonają Jego plan:
jednomyślnie oddadzą władzę bestii. Będzie ona władać
do czasu wypełnienia się Bożego słowa. **18** Kobieta, którą
widziałeś, jest natomiast wielkim miastem, panującym nad
wszystkimi władcami ziemi.

18 Po tym wszystkim zobaczyłem innego anioła,
zstępującego z nieba. Posiadał on ogromną władzę, a
jego blask rozjaśnił całą ziemię. **2** Donośnym głosem zawołał
on: „Upadł potężny Babilon” i stał się mieszkaniem demonów,
siedliskiem złych duchów oraz schronieniem nieczystych
ptaków i zwierząt. **3** Miasto to było bowiem prostytutką, która
upajała mieszkańców ziemi rozwiązłością. Grzeszyli z nią
władcy całego świata, a ludzie interesu zdobyli majątek,
dzięki jej wielkiemu przepychowi. **4** Następnie usłyszałem
jeszcze inny głos, wołający z nieba: „Wy, którzy należycie do
Boga, musicie wyjść z tego miasta”, aby nie mieć udziału w
jego grzechach i nie doświadczyć spadających na nie klęsk.
5 Gdyby grzechy Babilonu ułożono na stosie, sięgnęłyby
bowiem aż do nieba —Bóg widzi całe jego zło! **6** Postąpcie
z tym miastem tak, jak ono postępowało z wami, a nawet
wymierzcie mu podwójna karę. Niech wypije dwukrotnie
więcej niż ci, których wcześniej upajało. **7** Dotychczas żyło
w luksusie i używało przyjemności, teraz więc odpłaćcie
mu cierpieniem i bólem. Myślało sobie bowiem w sercu, że
zawsze będzie żyć jak królowa i nigdy nie zazna smutku
ani cierpienia. **8** Dlatego jednego dnia spadną na to miasto
wszystkie klęski: ból, głód oraz śmierć. I pochłonie je ogień!
Pan, który je osądzi, jest potężnym Bogiem! **9** Władcy
świata, którzy uczestniczyli w rozwiązłości tego miasta i
czerpali z tego przyjemność, zapłakali i pogrążyli się w
smutku, widząc unoszący się nad nim dym. **10** Patrząc z
daleka, przejęci i przerażeni losem Babilonu, zawołali: „To
straszne, co spotkało Babilon! Tak wielkie nieszczęście w
jednej chwili spadło na to potężne miasto!”. **11** Nad losem
Babilonu ubolewali również handlowcy z całego świata,
ponieważ stracili zbyt na swoje towary: **12** złoto, srebro,
kamienie szlachetne, perły, czysty len, purpurę, jedwab,
szkarłat, pachnące drewno, wyroby z kości słoniowej oraz
szlachetnego drewna, brązu, stali i marmuru. **13** Babilon nie
będzie już kupować wyszukanych przypraw oraz perfum,
mirry, kadzidła, wina, oliwy, najlepszej mąki i zboża, bydła,
owiec, koni, wozów oraz ludzkich ciał i dusz. **14** Płacząc
nad Babilonem, powiedzieli: „To, co tak bardzo kochałeś,
przeminęło. Zniknął już bowiem otaczający cię splendor i
luksus—wszystko to bezpowrotnie przepadło!”. **15** Ludzie,
którzy—dzięki handlowi z Babilonem—zdobyli majątek,
stanęli z daleka, przerażeni jego cierpieniem. Płacząc i
rozpaczając nad jego losem, powiedzieli: **16** „To straszne, co
spotkało to potężne miasto! Nosiło ono najlepsze ubrania, z
czystego lnu, purpury i szkarłatu, oraz biżuterię ze złota,
szlachetnych kamieni i pereł. **17** Bogactwo to przepadło
jednak w jednej chwili”. Armatorzy, kapitanowie i załogi
okrętów oraz wszyscy inni, którzy zarabiali na transporcie
morskim, z daleka **18** obserwowali pożar Babilonu i dym
wznoszący się nad miastem. Poruszeni tym widokiem,
wołali: „Czy jakieś inne miasto na świecie jest podobne
do potężnego Babilonu?”. **19** Posypywali głowy popiołem i
zrozpaczeni krzyczeli: „To straszne, co spotkało to potężne
miasto! Wszyscy armatorzy zdobyli majątek dzięki jego
wielkiemu bogactwu, a teraz, w ciągu jednej chwili, wszystko
to zostało zniszczone!”. **20** „Dla mieszkańców nieba, dla
świętych, proroków i apostołów był to jednak powód do
radości, Bóg ukarał bowiem tych, którzy ich skrzywdzili”.
21 Wtedy potężny anioł podniósł wielki głaz, ogromny jak
młyńskie koło, i rzucił go w morze, wołając: „Tak właśnie
zostanie strącony potężny Babilon i to będzie jego koniec! **22**
W mieście tym nie usłyszy się już śpiewu ani dźwięki harfy,
fletu czy trąbki. Nikt już nie będzie tam prowadził interesów.
Nie usłyszy się tam nawet odgłosu mielenia ziarna. **23** Nie
zabłyśnie tam już żadne światło ani nie zabrzmią radosne
głosy nowożeńców. Handlowcy miasta mieli władzę nad
światem, a czary Babilonu oszukały wszystkie narody. **24**
Miasto to jest również winne morderstw —zabiło bowiem
wielu proroków i świętych”.

19 Po tym wszystkim usłyszałem z nieba donośny głos
wielkiego tłumu: „Alleluja! Zbawienie, chwała i moc
należą do naszego Boga! **2** Wielka prostytutka napełniała
świat rozwiązłością i mordowała tych, którzy służyli Bogu.
Teraz jednak On ukarał ją za jej czyny, a Jego wyrok jest
sprawiedliwy i słuszny”. **3** Głos zabrzmiał ponownie: „Alleluja!
Dym z palącego ją ognia będzie się unosił na zawsze”.
(aiōn g165) **4** Wtedy dwudziestu czterech starszych, razem z
czterema istotami, upadło na twarz i pokłoniło się Bogu, który
siedzi na tronie. Czyniąc to, powiedzieli: „Amen! Alleluja!”.
5 Wówczas od tronu dobiegł głos, mówiący: „Chwalcie
naszego Boga, wszyscy wy, którzy Mu służycie i macie
dla Niego respekt, niezależnie od tego, kim jesteście!”. **6**
I znów usłyszałem głos wielkiego tłumu, przypominający
szum morza lub huk piorunów: „Alleluja! Wszechmocny
Bóg, nasz Pan, objął władzę! **7** Cieszmy się więc i radujmy,
oddając Mu cześć! Nadszedł bowiem czas wesela Baranka,
a Jego narzeczona jest już gotowa. **8** Ubrano ją w suknię z
czystego, lśniącego lnu, którym są prawe czyny świętych”.
9 Wtedy anioł powiedział do mnie: —Zapisz: „Szczęśliwi
są ci, których zaproszono na weselną ucztę Baranka”. To
prawdziwe słowa samego Boga—wyjaśnił. **10** Wtedy padłem
mu do nóg, chcąc oddać mu cześć, ale on rzekł: —Nie czyń
tego! Ja także jestem tylko sługą Boga, podobnie jak ty i

inni wierzący, którzy—natchnieni przez Ducha—opowiadają
ludziom o Jezusie. Cześć należy się tylko Bogu! 11 Potem
zobaczyłem otwarte niebo, a w nim—białego konia. Dosiadał
go Ten, który jest wierny oraz prawdziwy: sprawiedliwy
Sędzia i Wojownik. 12 Jego spojrzenie było przenikające jak
płomień ognia, a na głowie miał wiele koron. Na czole zaś
miał wypisane imię, którego nie znał nikt oprócz Niego. 13
Miał na sobie płaszcz noszący ślady krwi. Imię Tego Jeźdźca
brzmi Słowo Boże. 14 Za Nim, na białych koniach, podążały
niebiańskie oddziały, ubrane w biały, czysty len. 15 Jeździec
ten zaatakuje narody ostrym mieczem, wychodzącym z
Jego ust, i będzie potężnym władcą. Wsypie wszystkie
narody, jak grona, do tłoczni gniewu wszechmocnego Boga.
16 Na płaszczu i na biodrze Jeźdźca wypisany był tytuł:
KRÓL KRÓLÓW I PAN PANÓW. 17 Zobaczyłem też anioła,
stojącego w blasku słońca, zwołującego ptaki krążące po
niebie: „Przybądźcie na wielką ucztę Boga! 18 Jedzcie ciała
władców, dowódców i najbardziej wpływowych ludzi tego
świata, ciała koni i jeźdźców, ludzi wolnych i niewolników,
wielkich i małych!”. 19 Potem zobaczyłem bestię oraz
władców świata, wraz z ich armiami, zgromadzonych do
walki z Jeźdźcem i Jego wojskiem. 20 Bestia została jednak
schwytana, a wraz z nią—fałszywy prorok, który w jej
obecności dokonywał cudów, oszukując w ten sposób ludzi,
którzy przyjęli znak bestii i oddawali cześć jej posągowi.
Oboje żywcem zostali wrzuceni do ognistego jeziora płonącej
siarki. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** 21 Pozostałych zaś zabito
mieczem wychodzącym z ust Jeźdźca. Wtedy wszystkie
ptaki najadły się ich ciałami.

20 Potem zobaczyłem anioła, zstępującego z nieba. Miał w
ręku klucz do otchłani oraz ogromny łańcuch. **(Abyssos
g12)** 2 Schwytał on smoka, pradawnego węża—zwanego
diabłem i szatanem—i związał go na tysiąc lat. 3 Następnie
wrzucił go do otchłani, po czym zamknął ją i zapieczętował,
aby przez tysiąc lat smok nie mógł oszukiwać narodów.
Po tym okresie zostanie na krótko uwolniony. **(Abyssos g12)**
4 Zobaczyłem także trony, a ci, którzy na nich zasiadali,
otrzymali prawo sądzenia. I ujrzałem dusze ludzi, którzy
zostali ścięci za to, że opowiadali innym o Jezusie i głosili
słowo Boże, oraz za to, że nie oddali czci bestii ani jej
posągowi i odmówili przyjęcia jej znaku na czoło lub rękę.
Teraz ożyli i przez tysiąc lat królowali z Chrystusem. 5 To jest
pierwsze zmartwychwstanie, pozostali zmarli ożyją bowiem
dopiero po upływie tysiąca lat. 6 Szczęśliwi i święci są ci,
którzy będą mieli udział w tym pierwszym zmartwychwstaniu.
Ludzie ci nie umrą już po raz drugi i jako kapłani Boga
i Chrystusa będą z Nim panować przez tysiąc lat. 7 Po
upływie tego czasu szatan zostanie uwolniony z więzienia
8 i zacznie oszukiwać narody Goga i Magoga z czterech
krańców ziemi. I zbierze je, aby stoczyć walkę z Bogiem, a
zgromadzone wojska będą tak liczne, jak piasek na brzegu
morza. 9 Przemierzą całą ziemię i otoczą świętych oraz
miasto ukochane przez Boga. Wtedy jednak spadnie na
nich ogień z nieba i pochłonie ich. 10 Diabeł zaś, który ich
oszukał, zostanie wrzucony do ognistego jeziora płonącej
siarki, w którym będzie również bestia i fałszywy prorok.
Będzie to miejsce wiecznej kary, w którym będą cierpieć
dniem i nocą. **(aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442)** 11 Następnie
zobaczyłem wielki biały tron i Tego, który na nim zasiada.
Niebo i ziemia chciały uciec sprzed Jego oblicza, ale nie
znalazły miejsca, w którym mogłyby się przed Nim ukryć.
12 Wtedy ujrzałem umarłych—wielkich i małych, stojących
przed tronem. I otwarto księgi, wśród których była również
księga życia. Wszyscy umarli zostali osądzeni zgodnie z
ich czynami, zapisanymi w księgach. 13 Morze, ziemia i
świat zmarłych oddały swoich umarłych i wszyscy oni zostali
osądzeni zgodnie z ich czynami. **(Hadēs g86)** 14 Wówczas
śmierć i świat zmarłych zostały wrzucone do ognistego
jeziora. **(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** 15 Trafili tam również
wszyscy ci, którzy nie byli zapisani w księdze życia. Ogniste
jezioro jest drugą śmiercią. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Potem zobaczyłem nowe niebo i nową ziemię, bowiem
obecna ziemia i niebo zniknęły. Nie było również
morza. 2 I ujrzałem święte miasto—nową Jerozolimę,
zstępującą z nieba, od Boga. Wyglądała wspaniale—jak
panna młoda, która pięknie ubrała się dla swojego męża.
3 Wtedy usłyszałem donośny głos dobiegający od tronu:
„Odtąd Bóg będzie mieszkał wśród ludzi. Będą Jego ludem,
a On będzie ich Bogiem 4 i otrze z ich oczu wszelkie łzy. Nie
będzie już więcej śmierci, smutku, płaczu ani bólu. Wszystko
to przeminęło wraz ze starym światem”. 5 Wówczas Ten,
który zasiada na tronie, powiedział: „Oto czynię wszystko
nowe!”. Potem zwrócił się do mnie: —Zapisz to, słowa
te są bowiem wiarygodne i prawdziwe. 6 I mówił dalej:
„Wykonało się! Ja jestem Alfa i Omega, Początek i Koniec.
Spragnionym za darmo dam pić ze źródła wody życia. 7
Zwycięzcy otrzymają wszystko: Ja będę ich Bogiem, a
oni—moimi dziećmi. 8 Natomiast tchórze, niewierzący,
zwyrodnialcy, mordercy oraz ci, którzy prowadzą rozwiązłe
życie, uprawiają czary, oddają cześć podobiznom bożków
lub kłamią, trafią do ognistego jeziora płonącej siarki, które
jest drugą śmiercią”. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** 9 Wtedy podszedł

do mnie jeden z siedmiu aniołów, trzymających puchary
napełnione siedmioma ostatecznymi klęskami, i powiedział:
—Chodź, pokażę ci pannę młodą, którą zostanie małżonką
Baranka. 10 Dzięki mocy Ducha, anioł przeniósł mnie na
szczyt wysokiej góry, skąd pokazał mi Jerozolimę—święte
miasto, zstępujące z nieba, od Boga. 11 Jaśniało ono Bożą
chwałą jak kosztowny klejnot—wyglądało jak przejrzysty,
kryształowy jaspis. 12 Miało potężny, wysoki mur oraz
dwanaście bram strzeżonych przez dwunastu aniołów.
Na każdej z nich wypisane było imię jednego z dwunastu
rodów Izraela. 13 Z każdej strony—północnej, południowej,
wschodniej i zachodniej—znajdowały się trzy bramy. 14 Mur
miasta zbudowany był na fundamencie składającym się z
dwunastu warstw, na których wypisane były imiona dwunastu
apostołów Baranka. 15 Anioł, który do mnie mówił, miał z
sobą złotą miarę, którą miał zmierzyć miasto, jego bramy oraz
mur. 16 Miasto zbudowane było na planie kwadratu—jego
długość równała się szerokości. Anioł zmierzył długość,
szerokość i wysokość miasta—każdy z tych wymiarów
wynosił dwa tysiące czterysta kilometrów. 17 Potem zmierzył
mur—jego grubość wynosiła sześćdziesiąt pięć metrów. 18
Całe miasto było zbudowane ze szczerego złota, czystego
jak kryształ, a jego mur—z jaspisu. 19 Poszczególne warstwy
fundamentu, na którym stał mur, były ozdobione szlachetnymi
kamieniami: pierwsza warstwa—jaspisem, druga—szafirem,
trzecia—chalcedonem, czwarta—szmaragdem,
20 piąta—sardoniksem, szósta—karneolem,
siódma—chryzolitem, ósma—berylem, dziewiąta—topazem,
dziesiąta—chryzoprazem, jedenasta—hiacyntem,
dwunasta—ametystem. 21 Każda z dwunastu bram
wykonana była natomiast z jednej perły, a plac miasta
wyłożony był szczerym złotem, czystym jak kryształ. 22 Nie
zauważyłem tam natomiast żadnej świątyni, ponieważ był
nią sam Pan, wszechmocny Bóg, oraz Baranek. 23 Miasto
to nie potrzebowało słońca ani księżyca, bo rozjaśniała je
chwała Boga, a jego światłem był Baranek. 24 Jasność ta
będzie świecić narodom świata, a ich władcy wniosą do tego
miasta wszystko, co cenne. 25 Jego bramy będą otwarte
przez cały dzień, bo nie będzie tam nocy. 26 Do miasta tego
zostaną wniesione wszystkie wspaniałości narodów. 27
Nie wejdzie do niego natomiast nic nieczystego ani żaden
człowiek, którzy czyni zło i kłamie. Znajdą się tam tylko ci,
którzy zostali zapisani w księdze życia Baranka.

22 Potem anioł pokazał mi rzekę wody życia, czystą jak
kryształ. Wypływała ona z tronu Boga i Baranka 2
i biegła przez środek miasta. Na obu jej brzegach rosło
drzewo życia, owocujące dwanaście razy w roku, każdego
miesiąca rodzące inne owoce. Liście tego drzewa służyły
narodom za lekarstwo. 3 W mieście tym nie będzie niczego,
co zostało przeklęte przez Boga. Bóg i Baranek będą
zasiadać na tronie. Słudzy Boga będą oddawać Mu cześć, 4
zobaczą Go bowiem twarzą w twarz, a Jego imię zostanie
wypisane na ich czołach. 5 W mieście tym nie będzie
nocy, jego mieszkańcy nie będą więc potrzebowali lamp
ani słońca. Ich jedynym światłem będzie bowiem Bóg, z
którym będą wiecznie królować. (aiōn g165) 6 Następnie
anioł, zwracając się do mnie, powiedział: —Słowa te są
prawdziwe i wiarygodne, gdyż pochodzą od Pana. Bóg, który
przemawia przez proroków, wysłał bowiem swojego anioła,
aby ukazał Jego sługom to, co się niebawem wydarzy. 7 Pan
wkrótce przyjdzie! Szczęśliwy jest ten, kto ufa proroczym
słowom tej księgi! 8 Ja, Jan, jestem tym, który to wszystko
słyszał i widział. Po tym wszystkim padłem do nóg anioła,
który mi to przekazał, chcąc oddać mu cześć. 9 Ale on
rzekł: —Nie czyń tego! Ja także jestem tylko sługą Boga,
podobnie jak ty i inni wierzący, którzy są prorokami, lub
ufają słowom tej księgi. Cześć należy się tylko Bogu! 10
Potem dodał: —Nie zamykaj tej księgi i nie pieczętuj jej
proroczych słów, ponieważ wkrótce się wypełnią. 11 Ten, kto
czyni zło, niech nadal tak postępuje, a ten, kto jest brudny,
niech brudzi się jeszcze bardziej. Ten jednak, kto jest prawy,
niech dąży do jeszcze większej prawości, a święty—do
jeszcze większej świętości. 12 Jezus mówi: „Wkrótce przyjdę
i nagrodzę wszystkich stosownie do ich czynów. 13 Ja jestem
Alfa i Omega, Pierwszy i Ostatni, Początek i Koniec. 14
Szczęśliwi są ci, którzy oczyścili swoje szaty, aby móc wejść
do Bożego miasta i spożywać owoce z drzewa życia. 15 Na
zewnątrz znajdą się ludzie, którzy zachowują się jak psy,
uprawiają czary, prowadzą rozwiązłe życie, oddają cześć
podobiznom bożków oraz ci, którzy okłamują innych, bo
kochają kłamstwo. 16 Ja, Jezus, wysłałem mojego anioła,
aby potwierdził kościołom, że to wszystko jest prawdą.
Jestem potomkiem króla Dawida, ale także jego przodkiem
oraz jasną Gwiazdą Poranną!”. 17 Duch i narzeczona wołają:
„Przyjdź już!”. Każdy, kto usłyszy te słowa, niech razem z
nimi zawoła: „Przyjdź już!”. Ten zaś, kto jest spragniony,
niech przyjdzie. Każdy, kto pragnie wody życia, niech ją za
darmo weźmie. 18 Każdego, kto słucha proroczych słów tej
księgi, ostrzegam: Jeśli ktokolwiek doda coś do tej treści,
Bóg ukarze go klęskami opisanymi w tej księdze. 19 Jeśli
zaś pominie któreś z zawartych w niej proroctw, Bóg nie
wpuści go do świętego miasta, które zostało w niej opisane,
i nie pozwoli mu spożywać owoców z drzewa życia. 20 Ten,

od którego pochodzą te prorocze słowa, mówi: „Tak! Już
wkrótce przyjdę”. Amen! Przyjdź już, Panie Jezu! **21** Niech
Pan Jezus obdarza was wszystkich swoją łaską!

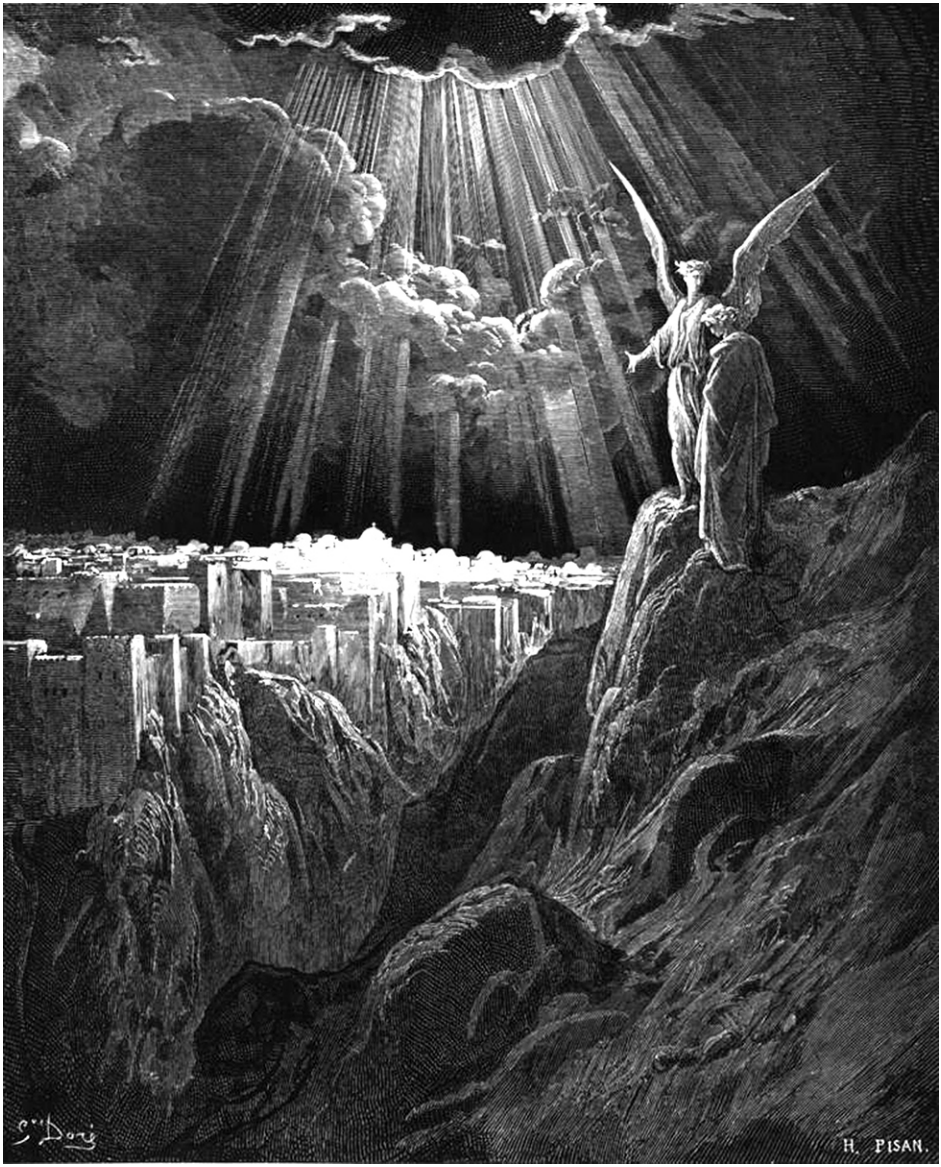

I ujrzałem święte miasto—nową Jerozolimę, zstępującą z nieba, od Boga. Wyglądała wspaniale—jak panna młoda, która pięknie ubrała się dla swojego męża. Wtedy usłyszałem donośny głos dobiegający od tronu: „Odtąd Bóg będzie mieszkał wśród ludzi. Będą Jego ludem, a On będzie ich Bogiem.

Objawienie 21:2-3

Przewodnik dla Czytelników

Polskie at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Słownik

Polskie at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Słownik +

AionianBible.org/Bibles/Polish---Open-Access-Word-of-Life/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Łukasza 8:31
Rzymian 10:7
Objawienie 9:1
Objawienie 9:2
Objawienie 9:11
Objawienie 11:7
Objawienie 17:8
Objawienie 20:1
Objawienie 20:3

aïdios

Rzymian 1:20
Judy 1:6

aiōn

Mateusza 12:32
Mateusza 13:22
Mateusza 13:39
Mateusza 13:40
Mateusza 13:49
Mateusza 21:19
Mateusza 24:3
Mateusza 28:20
Marka 3:29
Marka 4:19
Marka 10:30
Marka 11:14
Łukasza 1:33
Łukasza 1:55
Łukasza 1:70
Łukasza 16:8
Łukasza 18:30
Łukasza 20:34
Łukasza 20:35
Jana 4:14
Jana 6:51
Jana 6:58
Jana 8:35
Jana 8:51
Jana 8:52
Jana 9:32
Jana 10:28
Jana 11:26
Jana 12:34
Jana 13:8
Jana 14:16
Dzieje 3:21
Dzieje 15:18
Rzymian 1:25
Rzymian 9:5
Rzymian 11:36
Rzymian 12:2
Rzymian 16:27
I Koryntian 1:20
I Koryntian 2:6
I Koryntian 2:7
I Koryntian 2:8
I Koryntian 3:18
I Koryntian 8:13
I Koryntian 10:11
II Koryntian 4:4
II Koryntian 9:9
II Koryntian 11:31
Galacjan 1:4
Galacjan 1:5
Efezjan 1:21
Efezjan 2:2
Efezjan 2:7
Efezjan 3:9
Efezjan 3:11
Efezjan 3:21
Efezjan 6:12
Filipian 4:20
Kolosan 1:26
I Tymoteusza 1:17
I Tymoteusza 6:17
II Tymoteusza 4:10
II Tymoteusza 4:18
Tytusa 2:12
Hebrajczyków 1:2
Hebrajczyków 1:8
Hebrajczyków 5:6
Hebrajczyków 6:5
Hebrajczyków 6:20
Hebrajczyków 7:17
Hebrajczyków 7:21
Hebrajczyków 7:24
Hebrajczyków 7:28
Hebrajczyków 9:26
Hebrajczyków 11:3
Hebrajczyków 13:8
Hebrajczyków 13:21
I Piotra 1:23
I Piotra 1:25
I Piotra 4:11
I Piotra 5:11
II Piotra 3:18
I Jana 2:17
II Jana 1:2
Judy 1:13
Judy 1:25
Objawienie 1:6
Objawienie 1:18
Objawienie 4:9
Objawienie 4:10
Objawienie 5:13
Objawienie 7:12
Objawienie 10:6
Objawienie 11:15
Objawienie 14:11
Objawienie 15:7
Objawienie 19:3
Objawienie 20:10
Objawienie 22:5

aiōnios

Mateusza 18:8
Mateusza 19:16
Mateusza 19:29
Mateusza 25:41
Mateusza 25:46
Marka 3:29
Marka 10:17
Marka 10:30
Łukasza 10:25
Łukasza 16:9
Łukasza 18:18
Łukasza 18:30
Jana 3:15
Jana 3:16
Jana 3:36
Jana 4:14
Jana 4:36
Jana 5:24
Jana 5:39
Jana 6:27
Jana 6:40
Jana 6:47
Jana 6:54
Jana 6:68

Jana 10:28
Jana 12:25
Jana 12:50
Jana 17:2
Jana 17:3
Dzieje 13:46
Dzieje 13:48
Rzymian 2:7
Rzymian 5:21
Rzymian 6:22
Rzymian 6:23
Rzymian 16:25
Rzymian 16:26
II Koryntian 4:17
II Koryntian 4:18
II Koryntian 5:1
Galacjan 6:8
II Tesaloniczan 1:9
II Tesaloniczan 2:16
I Tymoteusza 1:16
I Tymoteusza 6:12
I Tymoteusza 6:16
II Tymoteusza 1:9
II Tymoteusza 2:10
Tytusa 1:2
Tytusa 3:7
Filemona 1:15
Hebrajczyków 5:9
Hebrajczyków 6:2
Hebrajczyków 9:12
Hebrajczyków 9:14
Hebrajczyków 9:15
Hebrajczyków 13:20
I Piotra 5:10
II Piotra 1:11
I Jana 1:2
I Jana 2:25
I Jana 3:15
I Jana 5:11
I Jana 5:13
I Jana 5:20
Judy 1:7
Judy 1:21
Objawienie 14:6

eleēsē

Rzymian 11:32

Geenna

Mateusza 5:22
Mateusza 5:29
Mateusza 5:30
Mateusza 10:28
Mateusza 18:9
Mateusza 23:15
Mateusza 23:33
Marka 9:43
Marka 9:45
Marka 9:47
Łukasza 12:5
Jakuba 3:6

Hadēs

Mateusza 11:23
Mateusza 16:18
Łukasza 10:15
Łukasza 16:23
Dzieje 2:27
Dzieje 2:31
I Koryntian 15:55
Objawienie 1:18
Objawienie 6:8
Objawienie 20:13
Objawienie 20:14

Limnē Pyr

Objawienie 19:20
Objawienie 20:10
Objawienie 20:14
Objawienie 20:15
Objawienie 21:8

Sheol

Rodzaju 37:35
Rodzaju 42:38
Rodzaju 44:29
Rodzaju 44:31
Liczb 16:30
Liczb 16:33
Powtórzonego 32:22
I Samuela 2:6
II Samuela 22:6
I Królewska 2:6
I Królewska 2:9
Hioba 7:9
Hioba 11:8
Hioba 14:13
Hioba 17:13
Hioba 17:16
Hioba 21:13
Hioba 24:19
Hioba 26:6
Psalmów 6:5
Psalmów 9:17
Psalmów 16:10
Psalmów 18:5
Psalmów 30:3
Psalmów 31:17
Psalmów 49:14
Psalmów 49:15
Psalmów 55:15
Psalmów 86:13
Psalmów 88:3
Psalmów 89:48
Psalmów 116:3
Psalmów 139:8
Psalmów 141:7
Przysłów 1:12
Przysłów 5:5
Przysłów 7:27
Przysłów 9:18
Przysłów 15:11
Przysłów 15:24
Przysłów 23:14
Przysłów 27:20
Przysłów 30:16
Kaznodziei 9:10
Pieśń nad Pieśniami 8:6
Izajasza 5:14
Izajasza 7:11
Izajasza 14:9
Izajasza 14:11
Izajasza 14:15
Izajasza 28:15
Izajasza 28:18
Izajasza 38:10
Izajasza 38:18
Izajasza 57:9
Ezechiela 31:15
Ezechiela 31:16
Ezechiela 31:17
Ezechiela 32:21
Ezechiela 32:27
Ozeasza 13:14
Amosa 9:2
Jonasza 2:2
Habakuka 2:5

Tartaroō

II Piotra 2:4

Questioned

Jana 21:9
II Piotra 2:17

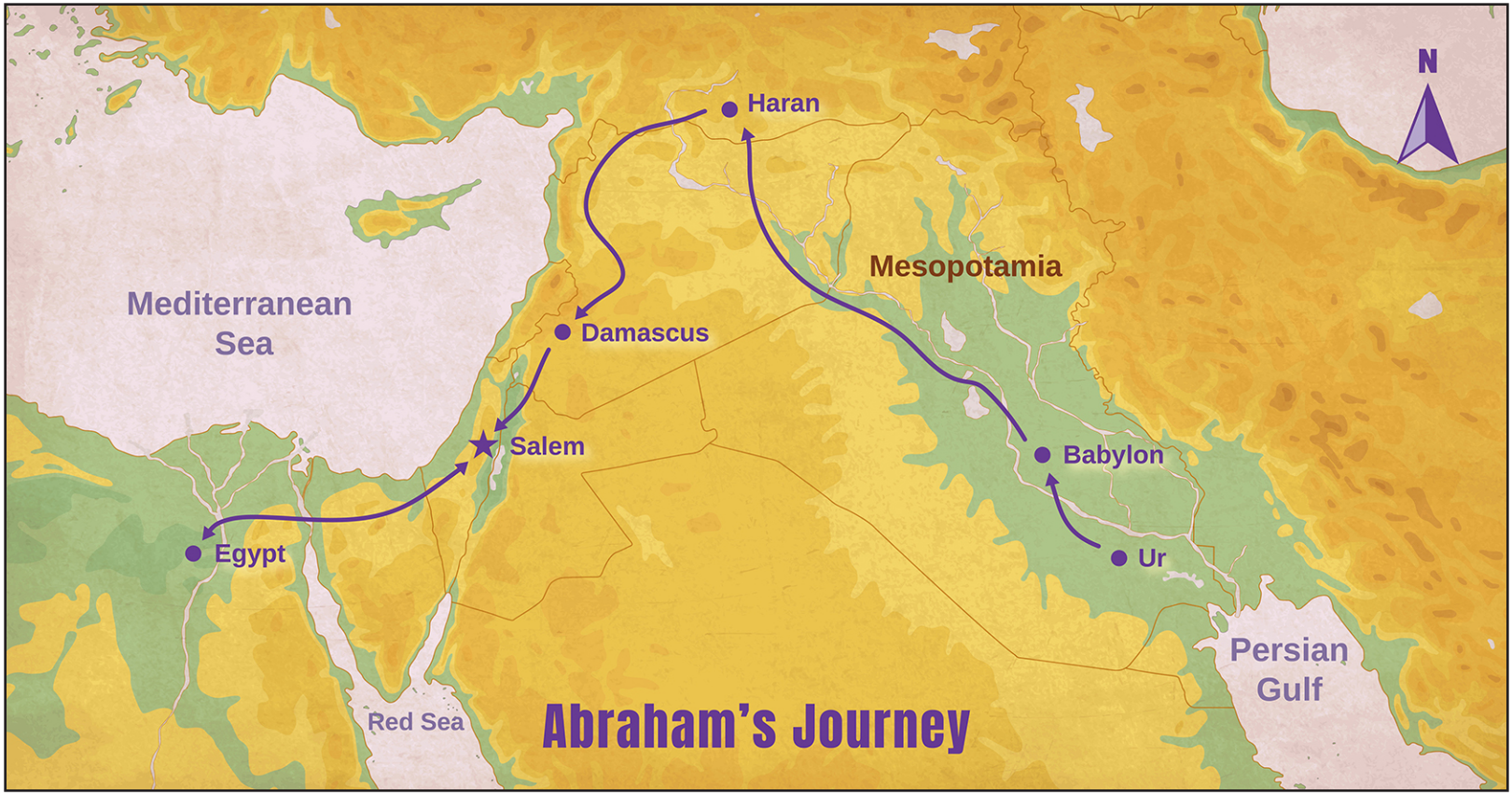

Dzięki wierze Abraham posłuchał Boga i wyruszył do kraju, który miał otrzymać od Niego w darze. Poszedł, nie wiedząc nawet, dokąd idzie. - Hebrajczyków 11:8

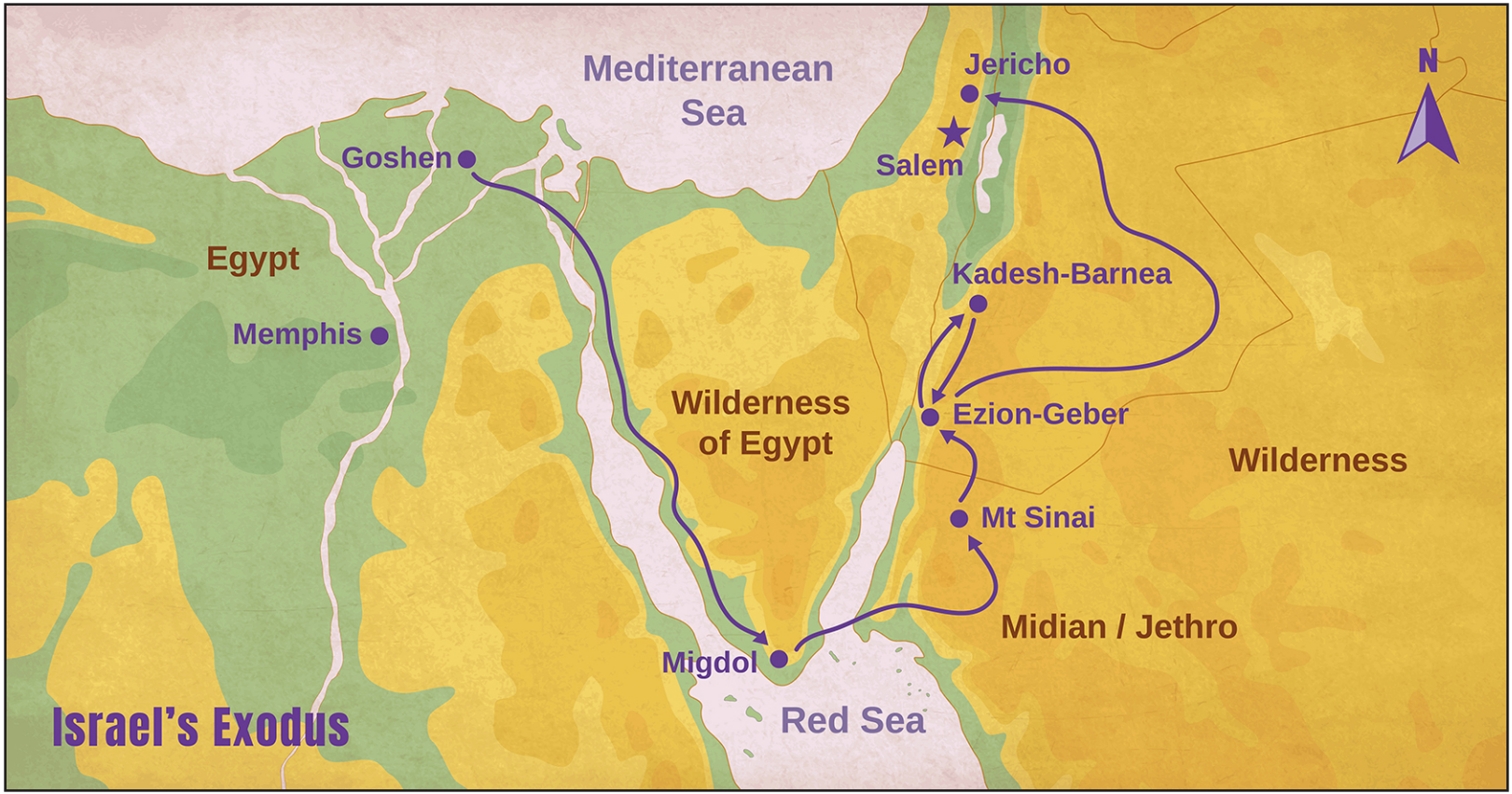

I stało się, gdy wypuścił Farao lud, że nie prowadził ich Bóg drogą ziemi Filistyńskiej, chociaż bliższa była; bo mówił Bóg: By snać nie żałował lud, gdyby ujrzał przeciw sobie wojnę i nie wrócił się do Egiptu. - Wyjścia 13:17

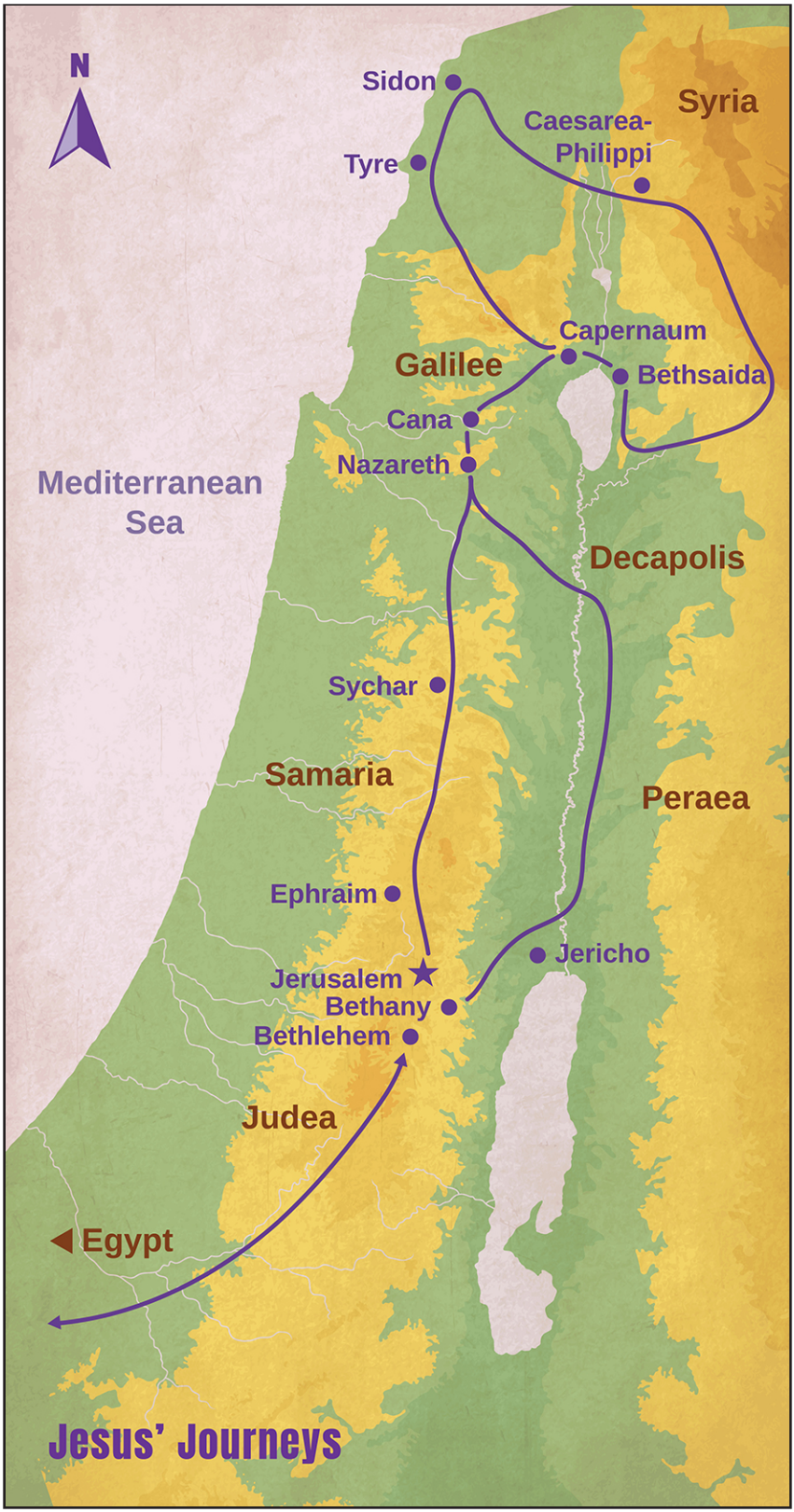

Przecież nawet Ja, Syn Człowieczy, nie przyszedłem po to, żeby Mi służono, lecz aby służyć innym i złożyć własne życie jako okup za wielu ludzi. - Marka 10:45

Piszę do was ja, Paweł, sługa Chrystusa Jezusa, powołany na apostoła, aby głosić dobrą nowinę od Boga. - Rzymian 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Where?			When?							
			Innocence		Fallen				Glory	
			Eternity Past	4000 BC Creation	Fall to Sin No Law	1500 BC Moses' Law	Advent of Christ 0-33 AD	Church Age Kingdom Age	Great White Throne	New Heaven and Earth
Who?	God	Father	God's Perfect Fellowship John 10:30	God's Perfect Fellowship with Adam in the Garden of Eden No Fall No Death Gen 1:31	Living in Unapproachable Light, 1 Timothy 6:16				God's Perfectly Restored Fellowship with All Mankind in the Holy City No Hades No Dead Rev 20:3	All Restored Acts 3:21
		Son			Pre-Incarnate, John 8:58		Incarnate, John 1:14	Paradise, Luke 23:43		
		Holy Spirit			Everywhere, Psalm 139:7		Indwelling Believers, John 14:17			
	Mankind	Living Mankind	No Creation No people Gen 1:1		Serving the Savior or Satan on Earth, Ephesians 2:1-5					
		Deceased Believing Mankind			Blessed in Paradise, Luke 16:22					
		Deceased Unbelieving Mankind			Punished in Hades until the final judgment, Luke 16:23 and Rev 20:13					
	Angels	Holy Angels			Serving Mankind at God's Command, Hebrews 1:14					
		Imprisoned Angels		No Fall No Unholy Angels Gen 1:31	Imprisoned in Tartarus, 2 Peter 2:4 and Jude 6				Lake of Fire Prepared for the Devil and his Angels Mat 25:41 Rev 20:10	Fallen Angels Forgiven? Col 1:20 Yes? Heb 2:16 No?
		Fugitive Angels			Rebelling Against Christ Accusing Mankind 1 Peter 5:8 and Revelation 12:10			Thalaasa, Rev 20:13		
		First Beast Demon						Lake of Fire Revelation 19:20		
		False Prophet Demon								
		Satan						Abyss Revelation 20:2		

Przeznaczenie

Polskie at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

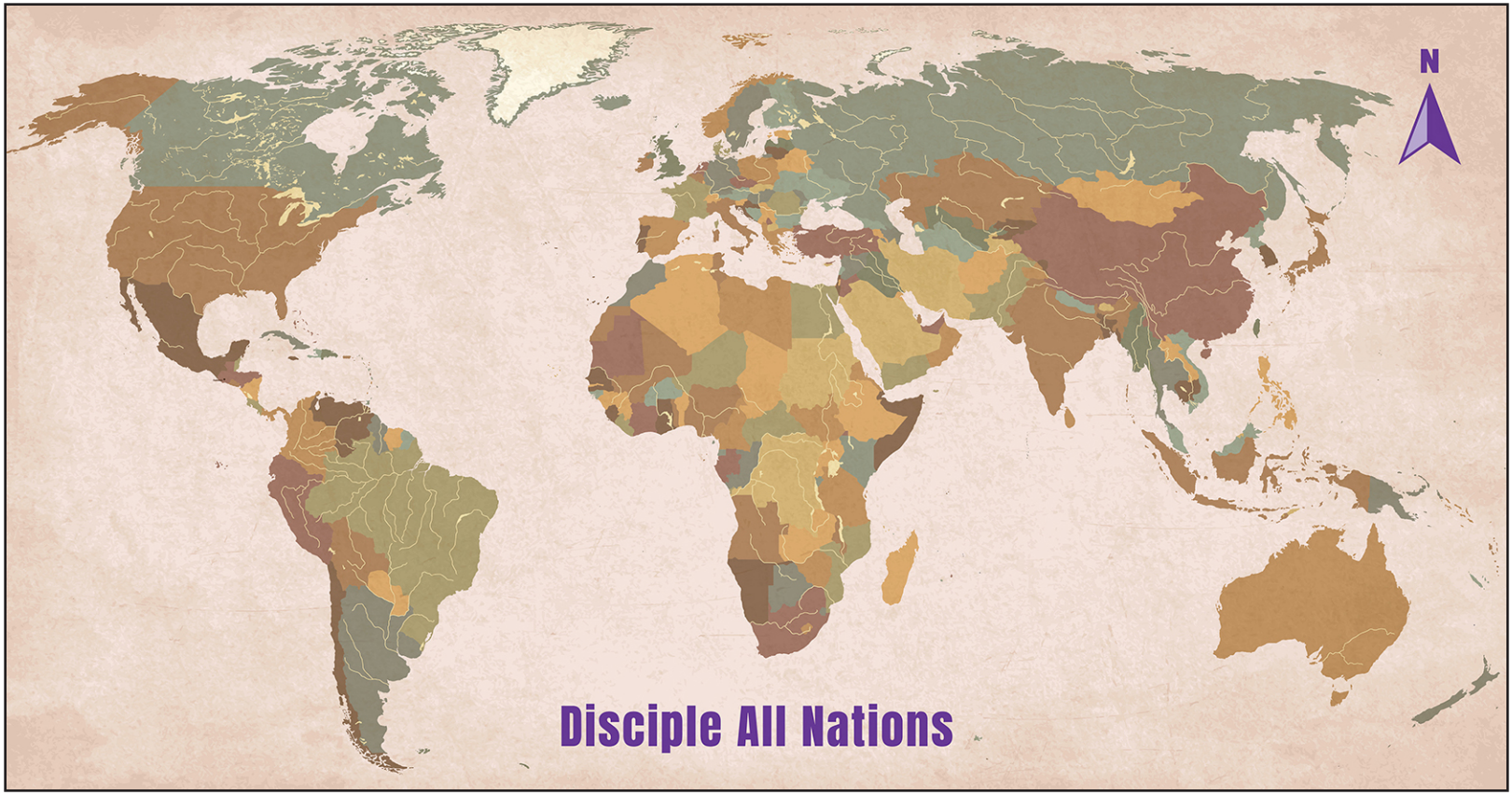

Idźcie więc i pozyskujcie uczniów ze wszystkich narodów, chrzcząc ich w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. - Mateusza 28:19